

Digitized by Google

Digitized by Google

24/37/5787

Digitized by Google

١٤٥

Digitized by Google

صحيفه

Bayerische Staatsbibliothek München
Digitized by Google

صحیفه

Digitized by Google

صحیفه

Digitized by Google

صحيفه

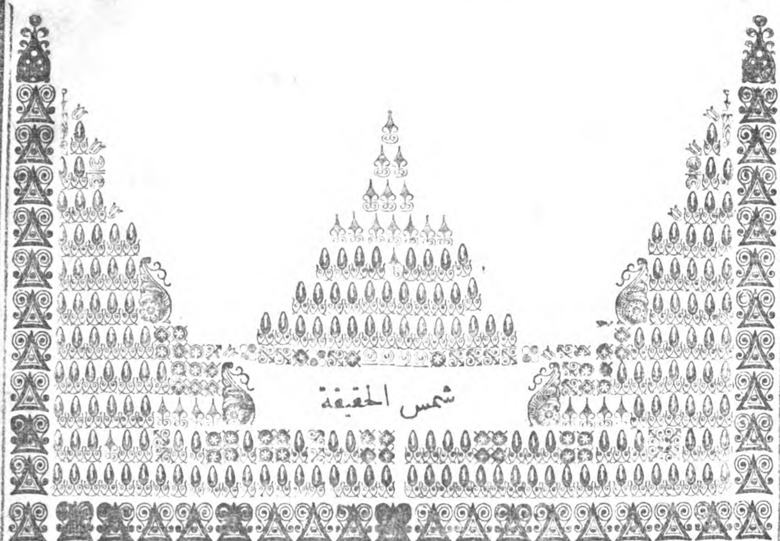
Digitized by Google

Digitized by Google

بکار مدرسیندن حالا مجلس معارف اعضاسندن
اولان خرپوتی خواجه اسحق افندی
حضرتلرینک تألیف کرده سی اولان
شمس الحقیقة نام کتابدر

Digitized by Google

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين ❊ والصلوة والسلام على سيدنا ومولانا محمد وعلى آله
واصحابه اجمعين ❊ معترض جاهلك برى دين قويم اسلاميه يه
بعض اعتراض زعم باطليله فارسى العباره اوچ باب اوزره بر رساله
تأليف ايدوب اولا رساله سنك ديباجه سنه كتب متصوفه دن
براز سوزلر درج ايدرك كندويه مخصوص اولان كلمات مضحكه لر
ايراد ايتمش وثانيا بيان ابوابه شروع ايتزدن مقدم كتب الهيه يى
كتب سائره دن تفريق وتمييز ايچون بش شرط لازمدر ديمش
بعونه تعالى شروط مذكوره دن ابتدا مرقومك اسئله سنه جواب ويرملك
مناسب كورلدى والله الموفق ❊ شروط پنجكانه يه تمهيد اوله رق مقدمه سنده
ديمشكه چونكه عالمده مذاهب چوقدر وهرطائفه كندى مذهبنى
حق ظن ايدرلر ايسه ده انلرك كافه سنك حق اولمه سنك امكانى يوقدر
بلكه انجق برى حق اولوب باقيسى باطل اولمق لازمدر پس بوصورتده
سؤال اولنسه كه مذهب حقك علاماتى نه شيدر جوابى شودركه

كلام نصارى

Digitized by Google

اكرانسانده مودوع قوهٔ انصاف طالب اولان شیلره وروح آدمینك تقاضاسنه
وصفات اللهك ظهورینه كه كافهٔ اشیاده ده كندینی ظاهر وعیان ایتمشدر بونلره
رجوع اولنسه بالاستعجال اول علامتلر بولنور پس بناء علیه الهام حقیقی
یعنی من عند الله اولان شریعت وكتابی اشبو آتیده بیان اولنان شروط
خمسه ایله بیلمك اولور * برنجی شرط الهام حقیقی اقتضا ایدر كه تقاضای
روح انسانیه یی رفع ایده وبوتقاضا دخی برقاچ قسمدر اولا بوكه انسان
حقیقتنی بیلمكه كندی خصوصنده والله تعالی خصوصنده محتاجدر یعنی آدمه
لازمدر كه صفات الله خصوصنده معتبر خبرلریله واللهك اراده واحكامندن
وكندی خلقتی مطلبندن آكاه اوله وانك چاره سی تحصیلنه دخی واقف اوله
زیرا كه اكر انسان بومطالبدن آكاه اولمز ایسه خوشحالی حقیقی یه نصل
واصل اوله بیلور ثانیا شوكه انسان كندی كناهی وتقصیراتی عفوینه
محتاجدر زیرا انسان كندنده بولوركه اللهك حضورنده مقصردر پس
بوجهتله دخی لازمدركه انسان كندویی كناهی مواخذه سندن خلاص ایدرك
دینی ادا ایده والا خوشحالی جاودانی یه نائل اولهمز ثالثا شوكه انسان كناهی
عفونی تحصیل وروحنی دخی تطهیر وتنزیه ایتمكه محتاجدركه
اللهه كمال پاكلك ایله تقرب ایده وبوجهتله خوشحالی حقیقی آدمك باطننك
پاكلكنه منوطدر والحاصل مادامكه انسان حقیقتنی بولمز
وحضور خداده كناهدن بری اوله رق پاك قلبلكه دسترس اولهمز
اول خوشحالی حقیقینك لذتی ذوق ایده میه جكدر وبواوچ شی تقاضای
روحدركه ضمننده خوشحالی جاودانی حقیقی موجوددر والله تعالی اشبو
تقاضایی محضا روحده رفع اولنمق ایچون ثبت ایتمش وانسان لایقیله
اول تقاضادن خوشحالی جاودانی تحصیل ایدر ایمدی لازمدركه
الهام حقیقی تقاضای مذكوره یی رفع ایلیه اكر رفع ایتمز ایسه بی فائده در
بناء علیه هر برمذهبده موجود اولان كتاب اللهی كه تقاضای روحی رفع
ایتمز بودلیل كافیدركه اول مذهب من طرف الله دكلدر * شرط ثانینك ماحصلی
شویله دركه الله تعالی قلب انسانده برقوهٔ انصاف ثبت ایتمشدر لازمدركه الهام
حقیقی انكله موافقت ایده وانصاف برقوهٔ باطنیدركه هركز محو اولمز وهر
آدمده دخی واردر انكله ایویی كوتیدن وظلمی عدلدن واللهه مقبول اولان شیئی

Digitized by Google

نامقبولدن وثواب وعقابی لازم قیلان شیلری دخی احساس ایدر پس لازمدرکه الهام
حقیقی بوقوهٔ انصافك احساسنه موافق اوله بلکه بالضروره قوهٔ انصافك
تشخصندن دها زیاده الهام حقیقی اشیاء مذکوره یی فرق وتشخیص ایده
* شرط ثالثك ماحصلی شویله‌درکه الله تعالی انسانك قلبنده ثبت ایتدیکی
بوقوهٔ انصافده کندو یی عادل ومقدس کوستررینابرین ایولری سویجی وثواب
ویریجی وکوتیلری خوارکوریجی وعقاب ایدیجیدر الهام حقیقی دخی
لازمدرکه الله تعالی یی اشبو صفتلرایله بیان ایلیه ونته کیم قوهٔ انصاف دائما
انسانی ایولك وپاکلك تحصیلنه محرکدر کذلك الهام حقیقی دخی انسانك
مقصود ومنظوری اشبو مطلب عمده جانبنه جاذب اولمق لازمدر برمرتبه‌که
یالکز ظاهرینی پاك ایتمیه بلکه باطننی دخی پاك ایتمکه محرك اوله * شرط
رابعنك ماحصلی شودرکه الله قدیم ومطلق وذات وصفاتنده تغیر وتبدلدن عاری
وبریدر پس الهام حقیقی دخی اللهی اویله بیان ایتمك لازمدرکه کندو یی الله
موجوداته بیان ایتمشدر یعنی دقتله موجوداته باقلسه فهم اولنورکه الله واحد
وقدیم وقادر وعالم وحکیم ورحیم وخالق آسمان وزمین اولمق کرکدر کذلك
لازمدرکه الهام حقیقی دخی اللهی بوسیاقله بیان ایلیه * شرط خامس اولدرکه
الهام حقیقیده خلاف معنوی برشی اولمیه یعنی کتب الهامده کافهٔ مطالب
وعمدهٔ تعلیمات بکدیکره موافق اوله‌لر زیرا محالدرکه مطلب وتعلیماتده بکدیکره
ضد اولان شیلرك ایکیسیده حق اوله‌لر اختلاف کلام ضعف وعدم
استحکاملغی ظاهر ایدر وبوجهتله که بوصفات ناقصه‌نك تغیردن مبرا
اولان اللهده بولنمسنك امکانی یوقدر کذلك کلام الهامیده دخی بویله
برصفت بولنمسی محالدر بتوفیق الله تعالی جوابه شروع ایدملم * معلوم اوله‌که

جواب مؤمنین

شرط اولده انسان کندوسی خصوصنده والله تعالی خصوصنده حقیقتنی
بیلکه محتاجدر دیو کلامنی تفسیر ضمننده یعنی آدمه لازمدرکه صفات الله
خصوصنده معتبر خبرلر بیله الی آخره دیدیکنده سؤال اولنورکه اولا برکره اللهك
حقیقتنی بیلك علی الاتفاق قوهٔ امکان بشرده دکلدر بلکه انسان انجق اللهی
آثار صفاتی ایله انسان نوعما درك ایده بیلور واکر دیسنکه یعنی اللهك صفاتی
خصوصنده خبر معتبرلر بیله دیو تفسیر ایتمشم اولزمان ینه مفسر مفسره موافق
اولمزنته کیم عقلایه خفی دکلدر پس شرط اولك قسم اولنده بیان ایلدیکك
خصوصات انسان کندی خلقتندن مقصود نه اولدیغنی وکندی

Digitized by Google

حقیقتنی بیلمکدن والله تعالی یی بیلمکدن عبارتدر رفع تقاضئ روح بونلر ایله
اوله جقدر والهام حقیقی دخی بونلری بیان ایتمك لازمدر دیدیکك بقالم
بومطالب انجیلده می لایقیله افاده اولنمش ویاخود شریعت محمدیه ده می اولا
قرآن کریمده انسانك خلقتندن مقصود نه اولدیغنی ﴿ وماخلقت الجن والانس
الا لیعبدون ﴾ ای لیعرفون آیت کریمه سی لایقیله بیان ایتمشدر ایمدی
بو نظم جلیلك معنای منیفی شودرکه حبیب اکرمم بن عظیم الشان اولان
الله جنی وانسی خلق ایتمدم مکر بنی بیلمکدن اوتری خلق ایتدم
فی الواقع برکسنه نفسنی بیلمك ایله اللهی بیلمش اولور وبوخصوصده
خاتم النبیین حضرت محمد صلی الله تعالی علیه وسلم حدیث صحیحلرنده
بیورمشلردرکه (من عرف نفسه فقد عرف ربه) یعنی برشخص
نفسنی بیلسه الهی بیلور وینه پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم افندمز
بوخصوصده اینجه نیجه حدیثلر بیورمشلر ازجمله بری شودرکه
حق تعالی حدیث قدسیده بیورمشدرکه (یا ابن آدم من عرف نفسه فقد عرفنی
ومن عرفنی فقد طلبنی ومن طلبنی فقد وجدنی مناه وفوق ما یمناه فلا یؤثر
علی غیری یا ابن آدم تواضع تعرفنی تجوع ترانی تجرد لعبادتی تصل الی
یا ابن آدم انا الرب فاعرفنی یا ابن آدم انما عرفنی من عرف نفسه وانما وجدنی
من ترك نفسه اعرف نفسك یا انسان لتعرفنی یا ابن آدم من ازال معرفتی
عن قلبه فقد عمی قلبه یا ابن آدم من دخل بیت معرفتنا زال عنه الخوف والحزن
وکان آمنا) والحاصل اهل عرفان دیمشلردرکه انسان کندی وجودینه دقت
نظرله خالقك وجودینی بیلوب عارف بالله اولور زیرا که برکسنه تفکر قلسه که
وجودندن خبر واثر یوغیکن حالا کندی وجودینی کوروب بیلسه وکندی خلقتنه
دقتله ناظر اولسه اول تیقن ایدرکه بوندن مقدم ایکی قطره ماه منی ایدی نه لحمی
وار ایدی ونه شحمی نه عظمی وار ایدی ونه عرقی وار ایدی ونه جانی ونه عقلی
وار ایدی ونه اذعانی انجق صنع الهی برله صکره دن عجایب ظاهره وغرائب
باطنه وجوده کلوب نیجه اعضاء مناسبه واخلاق دلپسند ایله مزین وبهره مند
اولمشدر چونکه انسان بومذکوراتی ادراك ایدر محقق بیلورکه برخالق واردرکه
جمیع ذرات جهانه متصرف وجمله ده مؤثر وفاعلدر وجمیع اشیانك ظاهر
وباطننك بیلمکده محیط وشاملدر وهر جسمده وهر عضونده وهر جزؤنده
قدرتی وحکمتی ورحمتی ساری وجاری وکاملدر وانسان هرنقدر کندی بدنی

خلقتنك تكميلنه واعضاسى منافعنك تفصيلنه دقتيله نظر ايدرسه خالقنك
معرفتى وصانعنه محبتى اولقدر ازدياد بولور و بيلورك وجود انسانده موجود
ومعهود ومعدود اولان اعضا وحواس وقوتلر وعلوم وفنون وصنعتلر بالجمله
حضرت صانع حكيمك ورؤف رحيمك بونوع انسانه محض لطفندن وعين
عنايتندندر وعموم رأفتندن وكمال رحمتندندر نتكيم كلام قديمنده ﴿ ان الله بالناس
لرؤف رحيم ﴾ بيورمشدر وحضرت حبيب اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم
(ان الله ارأف بعبده واشفق عليه من الوالدة البرة بولدها الرضيع) بيوروب
حق تعالينك رب العالمين وارحم الراحمين اولديغنى بيلديرمشدر پس وجه معهود
اوزره معرفت وجود معرفت حى ودود حضرتلرينه مفتاح ومرأت اولمغه قابلدر
اللهم ارزقنا معرفت وجود نا من عين جودك بشهود قربك ياودود وينه اهل
عرفان ديمشلردركه اعضا بدن انسان اجزاء عالم اجسامه من وجه مشابه اولديغى كبى
صفات روح انسان دخى صفات ثبوتيهٔ رحمان واسماء حسناسنه مشابه بولنمشدر
نتكيم حضرت رب العالمين حى وعليم وسميع و بصير ومتكلم وقادر ومريد
ومتصرفدر كذلك روح انسان حيات وعلم وسمع وبصر وكلام وقدرت وارادت
وتصرف صفاتيله متصفدر لكن روح انسان صفاتنده محتاج الات واعضادر
وصفات مولى ايسه الات واشيايه محتاج اولمقدن مبرادر نتكيم حق تعالى رحمن
ورحيمدركه اسماء حسناسيله متصف رشيد وصبوردر كذلك روح انسان
اسماء حسنا ايله متصف اوله بيلور لكن الات واعضايه محتاج اولور واللهك
اشبو صفتلرنده ذره قدر نقصان اولميوب انسانده بونلرك جملهسى ناقصدر
نتكيم مراد الله اولمدقجه فلكلر حركت قيلمز وكواكب تأثير ايدوب عناصر
ممتزج اولمز وموالید مركبه وجود بولمز و بونجه حكمتلر ظهوره كلمز كذلك
روح انسانك مرادى اولمدقجه لسان سويلمز وقولاق دكلمز وكوز نظر ايتمز
وال طوتمز واياق كتمز واعضا كاهله يمز پس روح انسانك بدننده متصرف اولمسى
حق تعالينك عالمده متصرف اولمسى مثاليدر ونتكيم بقاى عالم حق تعالى ايله
قائمدر كذلك بدن انسان روح ايله قائمدر ونتكيم اجزاى عالمه نظر ايله افلاك
وعناصر وموالیدك اشكال واحوال والوانندن كثرت بى نهايه كورينور حالبوكه
وحدانيت ذات پاكه اعتبار ايله جملهسى بر حكيمك تحت قدرت وحكم وتصرفنده
مظاهر افعال وصفات اسمادر كذلك اجزاى جسمه نظر اولنسه عظام واعصاب
وعروق وانلرك اشكال واحوال واوصافندن وافر كثرت كورينور حالبوكه

Digitized by Google

جمله سی بر روح پاکك تحت حکمنــده اعضــا وحواس وقوادر بو صورتده
معناهو یدادر اکر هدایت حق ایریشوب بو معنایه واقف اوله سن کثرت صفات
ایچنده وحدت ذاتی بولورسن وحضرت ابراهیم علیه السلام کبی ملکوت
سموات وارضی دیدهٔ بصیرتله کوررسن زیرا که معرفت نفس معرفت رب انجق
عالمدرونده حاصلدر ومعرفت نفسه ایرن معرفت حقه واصلدر نته کیم (من عرف
نفسه فقد عرف ربه) رمزی بو معنایه شاملدر زیرا که روح انسان بر مرآت
مجلادرکه انکله کوکل محل تجلادر اکرسن کدورت بدندن کچوب صفای قلبی
بولورسك نور عشقله طولوب علم وحدته کلورسن وآشنای حق اولوب انکله
قالورسن وشو تفصیلاته نظرا معرفت النفس معرفة الله اولدیغی ظاهر اولمغله
بودخی ظاهردرکه معرفة اللهــك ایکی قسمی واردر بری طریق خواصدرکه
کتب صوفیه مزدن نیجه نیجه کتابلرده انواع تحقیقــات وتدقیقــات ایله بیــان
اولنمشدر بوراده انلردن بحث ایتمك اعمایه الواندن بحث ایتمك کبیدر ودیکری
دخی طریق عوامدرکه الله تعــالی یی توحید ایدوب جمیــع صفــات کمالیه‌لر ایله
متصف وجمله صفات ناقصه‌دن منزه بیلمکدر ایمدی اللهی بردر دیمنك معناسنی
سکابیان ایده‌لم زیراسن بو معنایه واقف دکلسن الله بردیمك عددجه بردیمك
دکلدر زیرا عددجه زید وعمرو وبکر وکذلك جمیع افراده علی سبیل الاحاد
بردیمك اولور بو معنــاجه توحید حاصل اولمز بلکه بردیمنــك معنــاسی ذاتنده
وصفاتنده شریکی یوق دیمکدر پس بو معنایه عددجه براولمق دخی لازم کلورکه
معنای اولك معنای لازمی ایمش ایمدی معنای توحید ظاهر اولدقده ای معترض سن
کتابکده تصریح ایتمش سنکه الله تعالی اوچ شیدن مرکبدر انسان عنــاصر
اربعه دن مرکب اولدیغی کبی الله وعیسی وروح القــدس وبلکه عیسی
عین اللهدر واللهده اولان صفات که علم وقدرت وسائر صفات الوهیت کمالیله
عیساده واردر دیمش سن وقیامتده الله برشیئه قارشمز انجق عیسی قاریشور
حاکم عیســادر وبونجه نیجــه هزیانلر ایله برابر معرفة الله ادعا ایتمك امر
غریبدرکه الله تعالی یه بشر ابن البشر اولان حضرت عیسایی شریك قیلدك
هم ذاتنده وهم صفاتنده زمان خلقتنده رحم مادرده دم حیض ایله تکمیل وجود
ایدرك متولد اولوب وتعیشنده یمك وایچمك وبول وتغوطه محتاج ایدی بوجهتله
حضرت اللهه شریك ایدرك توحید ادعا ایتمك اضحکهٔ عالم دکلیدر وبو شرط
اولك قسم ثانیسنده انسان کناهکار درکندینی کناهی مؤاخذه سندن خلاص

Digitized by Google

ایدرك دینی ادا ایتمك لازمدر دیمش سن بو خصوص دخی انجیلك تعلیماتی ایله می
حاصل اولور یاخود قرآن کریمك مطالبی ایله می حاصل اوله جغی انشاءالله تعالی
آتیده مفصلا بیان اولنور وبنه بو شرط اولك قسم ثالثنده تطهیر وحدن
بحث ایتدیکك انجق شریعت محمدیه یه تمسك ایله حاصل اولدیغی شریعت
غرای محمدیه یه واقف اولان کافهٔ عقلایه خفی دکلدر نتکم آتیده اولان بیانمزدن
کونش کبی ظاهر ویقینا معلوم اوله جقدر وشرط ثانیده وشرط ثالثده
وشرط رابعده کتب اسلامیه دن سرقت ایدرك وبعض بی معنی کلملر دخی ضم
ایدوب بیان ایلدیکك خصوصلرك حقیقتی دخی شریعت مطهرهٔ محمدیه ایله
حاصل اوله جغی انشاءالله تعالی آتیده یعنی شوکتابك مشتمل اولدیغی باب تحریفده
تفصیل ایله بیان اولندقده نه کونه مسخرهٔ عالم اولوب نجالت چکه جکین معلوم اولور
وشرط خامسده بیان ایلدیکك خصوصات که وجود نسخه اعتراضدن عبارتدر
بونك جوابی نسخك تعریفی وحقیقتی بیلکه محتاج اولمغله بعونه تعالی تفصیلاتنه
شروع ایده لم ٭ معلوم اوله که نسخ لغتده ازاله یعنی زائل قلمق معناسنه در
نتکیم نسخت الشمس الظل ای ازالته دیرلر ونقل معناسنه در نتکیم نسخت الکتاب
ای نقلت مافیه الی غیره دیرلر اصطلاح اهل شرعده عندالله مدتی معلوم
وعندالناس مدتی نامعلوم اولان حکمك من طرف الله تعالی مدتی بیان اولنمقدر
ایمدی نسخ ایچون ایکی جهت واردر بری الله تعالی یه نسبتله در ودیکری
عباده نسبتله در الله تعالی یه نسبتله نسخ انجق انتهاء حکمی بیاندر یوخسه
رفع حکم دکلدر چونکه الله تعالی اول حکمك وقت مخصوص وزمان معلومنده
منقضی اوله جغنه عالم اولمغله علم الله حکم مذکورك مدت معلومه یه قدر ابقاسنی
اقتضا ایتمسیله الی الابد اول حکمك بقاسی محالدر واول جهت دیکر که عباده
نسبتله در شویله درکه برحکم نسخ اولوب بشقه برحکم اکا خلف اولمغله انسان
حکم منسوخ حکم ناسخه تبدیل اولدی ظن ایدر چونکه انسان حکم منسوخك
موقتیتنه مطلع وواقف اولمدیغندن اکا مؤبد نظریله بقار نزمانکه انتهاء
مدت حکم منسوخ من طرف الله اولدیغی اشکار اولوب حکم دیکرك ابتدای مدتی
استخبار اولندقده حکم اول رفع اولوب حکم ثانی انك محلنده قائم اولدیغی
بیلنور بو کیفیت نسخ طبیب حاذقك مریضه زمان صیفده بردرلو علاج
ووقت شتاده بر بشقه درلو علاج ایله معالجه ایتمسنه بکزر که دوای صیفی زمان
صیفده مناسب وعلاج شتوی شتاده مناسبدر ایمدی طبیبه دواء مذکورك

مدت تأثیری معلوم ومرض یضه غیرمعلوم اولمسیله طبیب حاول شتا ایله دواء
شتوی استعمال ایتمسی طبیبك حذاقتنه حمل اولنوب واشبو فعل دخی طبیبه نسبتله
دواء صیفك انتهاء مدت تأثیرینی اشعار ومرض یضه نسبتله انجق تبدیل دوا دیمك
اولور ودخی معلوم اوله که نسخ معتقداتده جاری اولماز مثلا ذات وصفات الله
وبومثللو اعتقاده دائرشیلر کبی نتکم انبیاء عظام علیهم السلام من الاول الی الاخر
اعتقاد واحد اوزره درلر که اول دخی اعتقاد اهل حقدر وکذلك نسخ کلام
اخبارده دخی جاری اولماز بلکه انجق انشاده اولور چونکه اربابنه معلوم
اولدیغی اوزره کلام ایکی نوعدر بری اخبار ودیکری انشادر که محل جریان
نسخدر مثلا الله تعالی بعض انبیانك شریعتنده مأکولاتدن برشیئی مباح
ومأموراتدن برشی ایله امر ایدوب مؤخرا لحکمة ینه اول نبینك شریعتنده
ویاخود برآخر نبینك شریعتنده حرام ومنهی قیلرمأموربهك مثالی حضرت
آدم زماننده الله تعالی اولادینه تزویج اخوین ایله امر ایتدیکی کبی نتکم آدم
علیه السلام حضرتلری اولادی بطن اولده ویاخود بطن ثانیده تولد ایدن
قزقرنداشی بطن اولده ویاخود بطن ثانیده تولد ایدن اوغلان قرنداشه تزویج ایدردی
چونکه بومباح اولمسیدی عادتا تکثر انسان محال ایدی صکره حضرت
موسی وحضرت عیسی وافضل الرسل محمد علیه السلام حضراتنك
شریعتلرنده حرام قلنمشدر وینه حضرت آدم علیه السلام کندی جزؤندن
خلق اولنان حضرت حوایی تزوج ایتمسی مباح اولوب صکره کلان شرایعده
اب قزی وقرینك قزی وهکذا الی الاسفل تزویج ایتمسی حرام اولدیغی کندی
جزؤندن اولدیغیچون حکم اول نسخ اولندیغی بدیهیاتدندر ودخی نصارانك حالا
ادعالرینه کوره عیسی علیه السلام شریعتنده اکله صلاحیتی اولان انواع اشیادن
هیچ بری حرام دکلدر دیرلر حالبوکه توراتده سفر اللاوینك اون برنجی فصلنده
یالکز قوشلردن قرتال وآق بابا وچایلاق جنسلری ایله وهر قوزغون جنسیله
دوه قوشی وقوغو قوشی وطوغان جنسلری ایله والحاصل تطویل کلام ایتمیه لم
نیجه نیجه قوشلر حرامدر دیمش واولفصلده دریاده یعنی صوده تعیش ایدن
قنادسز وپولسز حیواناتك جمله سی حرامدر وقره ده تعیش ایدن حیواناتدن
ودرت ایاقلولردن وهرچتال طرناقلویی وایری طرناقلویی وهرکویش کتورانی
ییك دیمش اما خنزیر واطه طوشانی ودوه یی ییمه سز وطرناقلو اولوب ایری طرناقلو
دکلسه وکویش کتورمز ایسه ییمه سز هرکیم اکا یاپشور ایسه نجس اوله وسائرکلی

Digitized by Google

مباح اولان حيواناتك اجزاسندن برچوق اجزاسنى تطويل كلام ايتميه لم سفر
مذكورك دردنجى فصلنده ينه حرامدر ديمش ايمدى عيسى عليه السلام شريعتنده
ادعالرينه كوره انجق مأكولاتدن حرام اولان اشيانك جمله سى منسوخ اولمق
لازم كلور فاما شريعت مصطفويه ده بونلردن منسوخ اولان انجيله نسبتله
اقل قليلدر ودخى عباداته دائر مذبحده وقربانلرده ومسكنلرده ولباسلرينه متعلق
وندهين وبخوره متعلق شيلرده سفر الخروجك (٣٨) و (٣٩) فصللرنده
وكذلك برقاچ فصولده برقاچ يوز عدد احكام تورات وشريعت عيساده بونلره
رعايت اولنمامغله جمله سى منسوخ اولديغى بى اشتباهدر وجملهٔ عباداتدن نمازه دائر
احكامك هيچ برى عيسويلرده كورنمديكندن انلرده بتون بتون منسوخ
اولمش ديمك اوليور خصوصيله توراتده اولان احكامدن هيچ بريسى انجيلده
اولمديغندن آيين نصاراده خصوصيله صوم وختان مثللو بعض شيلر كتب
سالفه ده وانجيلده دخى موجود ايكن حضرت عيسادن نيجه سنه صكره مجمع
قسيسنده ثابت اولديغى اوزره بوايكى حكمى دخى تغيير ايلدكلرى بى اشتباه ايكن
ديمك اولوركه شريعت عيساده منسوخيتى لازم كلور ايكن مطلقا نسخى انكار
ايتمك غايت جهل وجسافت دكلميدر ايمدى اى معترض نسخى انكار ايتديككك
تقديرده بوايكى فسادك برينه مقر اولمكز لازمدر برى شوكه تورات لفظ عبرانيدن
سائر لسانه ترجمه اولندقده تغيير وتحريف اولنمشدر ديه سن وياخود انجيل تمامه
تحريف وتغيير اولنمشدر ديه سن اكرچه بعض مرتبه كتابينده تغيير وتبديل واقع
اولديغى آتيده دلائل قويه ايله انشاءالله تعالى اثبات اولنه جق ايسه ده اما بودرجه
تبديل وتغييرك كتابينده بولنمسى مقبول اولمديغندن بهرحال نسخك وجودى
لازم كلور وبوصورتده سزك نسخى انكار ايتمكز جاقت وجهالتدن نشأت
ايتمش اولديغى كافهٔ عقلايه مخفى اولميه جقدر بومعترض جاهل نسخى انكار ايله
برابر كل عيندن ماعدا نسخك وجودينه برقاچ اعتراض ايلمش هرنقدر كلامنده
برطاقم عالمه اضحكه اولور بى معنى ومهمل كلاملر وار ايسه ده ينه ماحصل سؤاللرينى
تحرير ايدرك جوابنه بتوفيقه تعالى شروع ايده لم * معلوم اوله كه اشبو معترض
جاهل كتاب ناصوابنك اولا اون برنجى صحيفه سنده شرط خامسده مطلقا نسخك
وجودينه سؤال امليله ديمشكه كتب الهيه نك كافهٔ مطالب وعمدهٔ تعليماتلرى
بكديكره موافق اولمق لازمدر زيرا محالدركه ايكى ضد اولان شيئك ايكيسيده حق اوله
وكلامنده اختلاف اولمغله ضعف ونقضى ظاهر ايدر وبوجهتله صفت ناقصه

سؤال نصارى

(كامل)

كامل وتغيردن منزه اولان الله تعالى حضرتلرنده بولنمسى ممكن اولماز كذلك
كلام الهيده دخى بويله صفت ناقصه نك بولنمسى محالدر وثانيا (٢٣) صحيفه ده
كتب الهيه نك بعضيسنك ظهوريله بعضيسنك نسخ اولنمسنه سؤال ايتمشكه
مثلا ظهور قرآن ايله انجيل وكتب عهد عتيقك منسوخيتي ادعا اولنسه ايكى
وجهله ادعاى مذكورك بطلانى ثابت اولور وجه اول شوكه نسخك قبولندن
ايكى فقره صادر اولور برنجى فقره بودركه ارادهٔ الهيه توراتى ويرمكله ايو ومفيد
اولان امورى امله كتورمك قراركير اولمش لكن ميسر اولمامش اندن ايوسنى
ويرمشكه اوده زبوردر اولدخى مقصد ومطلبى امله كتورمدكده انى دخى منسوخ
ايدوب انجيلى ويرمش بونك حالنده بدستور سابق انلركبى اولمش بوندن برفائده
حاصل اولمديغندن اخر الامر قرآنك ظهوريله مطلب حصوله كلمش اكراحيانا
بويله برتصور العياذ بالله تعالى كاركاه خياله چكلمش اولسه اللهك حكمت وقدرتى
باطل اوله جقدر بلكه الله تعالى انسان پادشاهنه وضعيف وعديم الفهم
اولان آدمه مشابه اوله جقدر بوكونه رفتار الحق ذات ناقصهٔ انسانيه ده
ممكندر بوخسه ذات كامل الهيده ممكن دكلدر ديمش ايكنجى فقره بودركه
اكر قول سابق مذكور غير ممكن اولوب دينلسه كه نسخدن بوتصور نه دن
لازم كلور الله تعالى كندى ارادت ومصلحتنه نظرا عمدا ايستمشكه ناقص
ومطلب افاده ايتميان شئ ويرسون وبيان ايتسون اما نصل ممكن اولوركه بركمسنه
ذات قديم وكامل الصفات اولان اللهك خصوصنده بويله برناقص وباطل اولان
تصورلر ايتسون و(٢٦) صحيفه ده وجه ثانينك بياننده ديمشكه انجيل وكتب
عهد عتيق قرآنك ظهوريله منسوخ اولنمسى ادعاسنك بطلانى بويله دركه
بعض آيات انجيل ضمننده اشعار اولنمشكه كتب عهد عتيق وجديد ابدى
منسوخ اولميه جقدر زيرا اول آيته نظرا لازمدركه نقدركه كوك وير
برقرارلردر انجيل وكتب عهد عتيقك احكامى جارى اوله جقدر نته كيم مسيح
كندى انجيلده (٣٣) آيه فصل (٣١) لوقاده بيورمشكه ير وكوك كچر
اما بنم سوزلرم كچمز ودخى (١٨) آيه فصل متى ده بيورمشكه سزه
طوغريسن سويلرم نقدركه ير وكوك زائل اولمز برهمزه ونقطه شريعتدن
زائل اولمز يعنى توراتدن هيچ بروجهله زائل اولماز تا اولوقته قدركه هب كماله
ايريشه ودخى (٢٣) آيه فصل اول نامهٔ پطرسده مرقومدركه اى مسيحيلر
تولد تازه بولديكز نه آنكه فانى تخمه دن بلكه غيرفانى تخمه دن كه عبارتدر

الله كلامندن كه الى الابد باقيدر ودخى آيه (٨) فصل (٤٠) اشعياده مرقومدر كه آدم كياه مثللو افسرده وپژمرده اولور اما بزم اللهمزك كلامى ابدى قائمدر آيات واضحه كلام الهيه ايله معلومدر كه كلام ربانى انجيل وكتب پيغمبران وزبور وتوراتدن عبارتدر هيچ بروقتده منسوخ اولميوب واولميه جقلردر بلكه لازمدر كه كلام الهى ابدى دائم اوله زيرا كه الله بويله استيوب بيورمشدر ❁ جواب اولا مطلقا نسخك انكارينه سؤالنده بركره جهلندن تناشى تضاد ايله تناقض فرق ايتمامش سن نته كيم كتب الهيه نك مطالبى بكديكره ضد اولمق محالدر ديمش سن علم منطقده ثابت اولديغى اوزره كلامين بيننده اولان اختلافه تناقض ديرلر بوعلم منطق اقسام حكمتدن برقسمدر كه ميزان جميع علومدر بزلر بومثللو خطادن صون لسان ايچون برقاچ سنه علم مذكورى اوقورز وينه علم منطقده مذكوردر كه تناقض قضيه وخبرده اولور انشاده اولمز الله تعالى برقومه امر ايتديكى شيئى قوم آخردن نهى ايدر تناقض لازم كلمز زيرا كه امر ونهى انشاء طلبيدر وخبرده دخى تناقض واقع اولمه نك سكز شرطى واردر اكر شروط مذكوره دن برى بولنماز ايسه كلامده تناقض دخى اولمز نته كيم قضيتين موضوع ومحمول ومكان وزمان وقوه وفعل وجزؤ وكل وشرط واضافتده متحد اولمق لازمدر مثلا تناقضك مثالى زيد كاتبدر زيد كاتب دكلدر دينلدكده شروط مذكوره بولنور ايسه بوقضيتنده تناقض واقع اولور زيرا شو كلامينك ايكيسى معا صادق وياخود كاذب اولهماز بلكه برى صادق وديكرى كاذب اولور بوتناقض كلامده صفت ناقصه ومتكلمده نقصدر فاما اناجيل اربعه نك نحو يفلرينى اثبات محلنده شروط مذكوره موجود اولمغله كلامين بيننده تناقض نصل اولديغى برچوق مثاللر ايله ان شاء الله بيان اولنور ايمدى شروط ثمانيه دن برى بولنمز ايسه كلامينك ايكيسيده صادق اولمسى جائز وياخود ايكيسيده كاذب اولمسى جائزدر مثلا موضوعينك متحد اولمديغنه مثال زيد كاتبدر عمرو كاتب دكلدر محمولينك متحد اولمديغنه مثال زيد كاتبدر زيد شاعر دكلدر مكانده متحد اولمدقلرينه مثال زيد اووده اولور چارشوده اولماز زمانده عدم اتحادك مثالى زيد صباح وقتنده اويور اخشام وقتى اويوماز قوه وفعلده عدم اتحادك مثالى زيد كاتبدر يعنى بالقوه زيد كاتب دكلدر يعنى بالفعل جزؤ وكلك مثالى زنجى اسود در يعنى بعض اعضاسى زنجى اسود دكلدر يعنى جميع اعضاسى نتكيم كوزلرى وديشلرى بياضدر اضافه نك مثالى

جواب مؤمنين

Digitized by Google

زید بابادر عمروه نسبتله زید بابادکلدر بکره نسبتله شرطك مثالی جسم مفرق
للبصردر بیاض اولمق شرطیله جسم مفرق للبصردکلدر سواد اولمق شرطیله
والحاصل بوتفصیلاتدن معلوم اولدیکه تناقض کلام انشائیده اولمیوب کلام
اخباریده اولورایمش خصوصیله شروط مذکوره خبرلرده بولنور نسخ ایسه
کلام انشاده اولور بوجهتله کلام الهیده نسخ منسوخك وجودینه ضدیتی
وبین الکلامین تناقضی لازم قیلمز وینه بر واضح مثال بیان ایده لم که بر افندینك
برقاچ اتباعسی اولسه هر برینی برخدمتله امر ایدر وهر بررلرینی اخره امر ایتدیکی
خدمتدن نهی ایلسه اول افندینك کلامنده برتناقض ویا برنقص لازم کلمز
وای معترض سن دیرسنکه کتب الهام الهیده کافهٔ مطالب وعمدهٔ تعلیمات
بربرلرینه موافق اولمق لازمدر دیدیککدن مراد معتقداته متعلق شیلرایسه کافهٔ
انبیا اعتقاد واحد اوزره اولدیغی عین مدعامزدرکه سابقده بیان اولندی واکر
احکام ایسه اوصورتده حضرت آدمه اعطا اولنسان شریعت قیامته قدر تبدل
اولنمامق لازم کلور زیرا انسان هیچ بروقتده خالی اوزره شریعتسز ترك اولنمامشدر
حالبوکه حضرت موسی یه تورات نازل اولنجه شرایع سابقه یی نسخ ایدوب
تورات ایله عمل ایدنلر مؤمن اولوب عمل ایتمیانلر کافر اولدیلر صکره حضرت
عیسایه انجیلی انزال ایلدکده توراتی نسخ یعنی حکمنك نهایتی بیان اولنوب تورات ایله
عمل جائز اولمیوب حضرت عیسا یه ایمان ایدوب انجیل ایله عمل ایدنلر مؤمن اولوب
ایمان ایتمیوب انجیل ایله عمل ایتمیانلر کافر اولدیلر یهود طائفه‌لری کبی صکره جمیع
کتب الهیه نك اکملی اولان قرآن کریمی انزال ایلدکده انجیلی نسخ ایلدیلر
جمله رسلك اکملی حضرت محمد علیه السلامه ایمان ایدوب احکام قرآن ایله عامل
اولنلر مؤمن اولوب اولمیانلر کفر اوزره قالدیلر وقرآن کریم توراتك بعض احکامك
نسخ ایلیوب حالبوکه انجیلك حل وحرمت وعبادته متعلق جمیع احکامی توراته
مخالف ایکن کتب الهیه نك عمدهٔ تعلیمات وکافهٔ مطالبی یکدیکره موافق اولمق
لازمدر دیو حیا ایتمیوب نصل ادعا ایلدك وذره قدر اعتراض قبول ایتمیان قرآن
کریمه اعتراض ایلیوب عقلا بیننده بونی نصل نشر ایلدك وسنك بو کیفیتك
سنك خارا ایله جواهری میزان ایتمکه بکزر ❋ ودخی ایکنجی سؤالك حاصلی
بو اولدیکه کتب الهیه احدهما اخری نسخ ایتمش اولسه لازم کلورکه برکتابی
انزال ایتمکله الله تعالینك مطلب ومقصودی حاصل اولمیوب صکره برکتاب
اخره دخی محتاج اولمش بو ایسه جناب حقدن متصور اولهماز بلکه ضعیف اولان

سؤال

Digitized by Google

انساندن متصور اولور واکر بو کیفیتی عمدا یاپدی ایسه الله تعالی یه نقصدر

الجواب ❊بتوفیق الله تعالی بونك جوابی شویله درکه هرنقدر ماسبقده جریان ایدن جواب وتمثیلات بو سؤاله دخی جواب شافی وکافی اوله بیلور ایسه ده ینه اکتفا ایتمیوب بوکادخی مخصوصجه جواب ویررزکه کتب الهیه نك ثانیسی اولنی وثالثی ثانیسنی وهکذا نسخ ایتمسی یعنی انتهاء حکمنی بیان ایلمسی العیاذ بالله تعالی الله تعالینك مطلوب ومقصودینك عدم حصولنی مستلزم اولماز بلکه حال حکمت وعدالتی مستلزمدر نتکم کافهٔ ذی عقل وذی شعورك معلوملری اولدیغی اوزره جناب رب العالمین نوع انسانك هر برعصرده امزجه لرینی مختلف وعلم ودراکه لرینی ترقی وتنزل اوزره خلق ایتمشدر بو جهتله عصر اولك مزاجنه کوره انزال ایلدیکی احکامدن بعضیسنی عصر ثانیده نسخ ایدوب مزاجنه کوره عصر ثانیده احکام آخری انزال ایلمسنده مطلوب ومرادینك عدم حصولنیدن مستلزم اولور بلکه الله تعالینك فاعل مختار اولدیغنی وکمال عدالتنی مستلزمدرکه هر عصرده انزال ایلدیکی کتاب الهیك مرادیدر وحصوله دخی کلمشدر ای معترض نسخ ماده سی بدیهیاتندندر سن اهل کتابلق ادعاسی ایدرایکن انکار ایتمکه مجال یوقدر زیرا اختلاف احکام انجیل وتورات بی اشتباهدر فقط برسؤال ایتملکه صلاحیتك واردرکه حق تعالی نیچون امزجهٔ عالمی مختلف خلق ایدوب هر پیغمبرك عصری مزاجنه کوره شریعت انزال ایلدی بونك جوابی دخی شویله درکه الله تعالینك جمله اشیا کلمش وکلهجك قوملرك عددینه وارنجه یه قدر معلومیدر دائرهٔ علمندن خارج برشی یوقدر وبشرك ذهننده قائم اولان صوره صور ذهنیه دیرلر والله تعالی جسم جسمانیاتدن وکندی یه برشی بکزه مدن منزه اولدیغیچون انکله قائم اولان معلوماته صور علمیه واعیان ثابته دیرلر وبو اعیان ثابته دخی استعدادلری مخالف اولدیغیچون تجلیٔ الهیه ده اشیا بربرینه مخالف اوله رق کثرت اوزره ظهور ایلدی واستعدادلرك دخی تخالفی اسماء صفات الهیه نك بربرینه تقابلندن نشأت ایلدی وذات الوهیت جمیع کمالاتله بالفعل متصف وجمیع نقایصدن منزه اولدیغیچون اسماء متقابله ذات الوهیته لازمدر واسماء متخالفه دخی اشیاء امزجه سنك تخالفنی مستلزمدر وبو مسئله نك تفصیلی جمیع عقاید اسلامیه یی ادلهٔ عقلیه لر ایله اثبات ایدر واهل اسلامه مخصوص اولان علم کلامده بیان اولنمشدر لکن بو مسائل دقیقه دن سن انتفاع ایده مدیکندن مسائل کلامیه دن صرف نظر ایدرك اختلاف امزجه یه کوره بعض احکامك نسخنه دائر صکا برمثال بیان ایده لم

Digitized by Google

امريقانك ابتداى كشفنده وقوعبولديغى كبى افريقانك اراضىٔ مجهوله سنده
بربرلرينى اكثر ايدن اقوام متوحشه يه بردولت استيلا ايلدكده تمامىٔ مدنيت
ونظام وقوانيني تكليف واجراده اصرار ايلسه رأينده مصيب وحكمنده عادل
اوله مازچونكه بويله برهنوز اثرتربيه كورمامش قوم وحشى يه دفعةً كمال آداب
انسانيتى تعليمده اصرار تكليف مالايطاق ابتدار قبيلندن اولمسيله بالطبع
اوقومك مرتبهٔ استعدادينه كوره برقانون مناسب وضع واجراسيله و بالتدريج
تجديد نظاماتيله قوم مذكوركمال استعداده مظهر اولدقده حقلرنده اجراى
جميع قوانين ايله كمال تربيه وانسانيته ابلاغ ايلمك عادات مسلمهٔ ملوكدندر وشومادهٔ
تدريج اودولتك كندى تنظيم ايتمش اولديغى قوانينك اول واخرينى بيلهرك
اقوام مذكوره نك مرتبهٔ قابليتلرينه كوره معامله ايلمسى كندوسنك مجرد عدالت
ودرايتندن نشئت ايتمسى بديهياتدندر بنابرين قوم موسى عليه السلام حضرت
موسادن نيجه نيجه معجزات باهرات كورمشيكن ينه اعتراضدن خالى اولميوب
بويله برغايت احمق قوم اولديغيچون توراتده احكام ظاهرى ايله امر وغير
محسوس اولان كوناكون عذاب جهنمى ذكر ايلميوب يالكز عذاب دنيويه ايله
انذار ايلدى وعصر عيسى عليه السلامده استعداد وتربيهٔ ناس برمقدار انلردن
زياده اولديغندن انجيلده احكام ظاهريله امر ايله برابر برمقدار دخى روحانياتدن
بحث ايليوب وحسدن غايب اولان جهنمى اجمالا ذكر ايله انذار ايلدى عصر
محمد عليه السلامده بولنان انسانك استعداد بشريه لرى كماله ايرشديكندن
قرأن كريمده عبادات ظاهريه نك اكمل واحسنى ايله امر وعبادات باطنيه وتقديس
روحانيه نك انجيلده مذكور اولاندن صد اندرصد زياده سنى بيان ايليوب
قانون شرعى اكمال ايلمسى قرأن كريم ايله كتب عتيقه يى لايقيله مطالعه ايدنلرك
معلومى ايسه ده سنك دخى ان شاء الله تعالى بوكتابمزك تكميلنده معلومك اولور
❁ معلوم اوله كه معترض اشبو اعتراضك عقبنده سئوال ضعيف وسقيمنك ضعف
وسقامتنى حس ايدرك لازم كله جك اجوبهٔ قويه سنى اسقاط امليله استغراب
اولنه جق برطاقم جوابى سئوالنه غيرمطابق كلاملر ايله تفوه ايتمش شويلكه
بعض كمسنهلر ديمشلركه الله تعالى انسانك كون بكون علم ومعرفتنى زياده ومترقى
ايلمسى سببيله هر وقتده برمذهب مخصوص مقرر ايتمشدر بنابرين موسى عليه السلام
عصرنده اولان مذهبك مسيح عصرنده مناسبتى اولمديغيچون كذلك مذهب
مسيح دخى محمد عليه السلام زماننده بولنان آدملردن اوترى مناسبتى اولمامشدر

سؤال نصارى

Digitized by Google

بو مظنه هر نقدر ظاهرده صحیح کورینور ایسه ده اما آتیده کله جك شیلره نظرا خلاف و باطلدر کویا سبیلری بو ایمشکه دیمش بر بی سئوال ✿ معلوم اوله که انجیل کتب عهد عتیقی منسوخ ایتمامشدر بلکه انلرك هر ایکیسی یکدیگر ینه ملحق وموافقدر نتکم سابقده مذکور ومدلل اولمشدر ایکنجی سبب بودر که اول کسنه لر که علم ودانشك ترقیسنی سبب منسوخیت ادیان خیال ایتملر لازمدر که بیله لر بو فکر خلافك باعث کابیسی اولدر که دین ایله علمی بر برلرینه مخلوط ایدرلر واویله تصور ایدرلر که کویا دینداراق انجق عقل ودانشه موقوف ومنوطدر حالبوکه بویله دکلدر زیرا الهام حقیقتك مدعاسی بودرکه انسانك روحنك تقاضاسنی رفع ایده وانی حقیقتی تحصیله واللهك حضورنده قصورسز لغه و پاك قلبلك وایو رفتار وخوشحالی جاودانلغه واصل قیله یوخسه عقلی علم ودانش ایله مملو وکافهٔ مخفیات ومستوراتی اکا واضح وروشن ایلیه بویله دکلدر زیرا انجق آدم علمیله ایو اولمز و پاك قلبلکی وایو رفتاری واللهك رضاسنی تحصیل ایتمك ایچون چوق علم لازم دکلدر بلکه محض انسانك قلبنده فکر وخواهش لازمدر که اللهك احکامنه متابعت ایلیه پس دینداراق انجق ارادت وقلب وعمله دائر شیدر واکر حقیقتده انسان احکام عذابی بیلمکلکی تحصیل ایتمك اراده سنده اولور ایسه بو بابده اکا لازم اولمز که اول عالم وفاضل اوله انجق اکا بر عقل صحیح کفایت ایدر که انی دخی پروردکار هر وقتلرده آدملره عنایت بیورمشدر یعنی شوقدر واردر که نهایت الهام حقیقی عقلی دخی منور ایدر اما بو عقلك منور اولمسی اللهك احکامیله عمل ایتمکلکه اویله بر ربط و پیوندی واردر که الله تعالی انی انجق کندی کلامیله عمل واطاعت ایدنلرك سعینه موافق ارزان بیورمش نته کیم انجیلده آیهٔ (١٧) فصل (٧) وایهٔ (٣١) و (٣٢) فصل (٨) وآیهٔ (٢١) فصل (١٤) یوحناده مرقدر وهرچند که انسان علم ودانشده بقدر الامکان متفاوتلردر لکن ینه تقاضای قلب هر مکانده وهر زمانده اودر که واردر بوعلت سبیله اللهك کتب الهامیه سیکه انلرك مطلبی روحك تقاضاسنی رفع ایتمکدر هر بر وقتده ویرلمشدر ینه لازمدر که تعلیمات ومطالب عمده لرده موافقت ایدوب انسانی هر وقتده اول وسائل ایله که رفع تقاضای روح وتحصیل نجات انلردندر رجوع ایده لر و بوجهتله امکانی یوقدر که انلرك عمدهٔ مطالبلری وتعلیماتلری یکدیگری نقیض ومبطل اوله لر بلکه اشبو مرحله صورت امکانی واردر که یکدیگری موضح اولوب مطلبی زیاده آشکار ایده لر وکتب عهد عتیق

Digitized by Google

وجديد يكديكره مطابق وبرمنوال اوزره درلر نته كيم سابقده ذكر وثابت
اولدى بنابرين اول ادعا كه كوياهر برزماندن اوتري الله تعالى مذهب
مخصوص ويرمش اوله باطل وغلطلدر انتهى بومقامى من الاول الى الاخر
بعينه ترجمه ايتمك لازم كلمش ايمدى سابقده مذكور ومدلل اولمشدر كه انجيل
كتب عهد عتيق منسوخ ايتمامشدر ديديكي دليللرك تفصيلي شويله دركه
اول محلده ديمشكه مخفى اولميه كه احكام تورات ايكى قسمدر برقسمي ظاهر يدركه
يهوديلرك آداب عبادت وعادات وحكمرانلقلرينه منسوبدر وديكر قسمي احكام
باطنيدركه معرفة الله وتطهير قلب وايو رفتارلغه منسوبدر ايمدى قسم اول دخي
ايكى نوعدر نوع اول يهوديلري بت پرست طائفهلرينك عادات ومذهبلرندن
تفريق ايتمك ايچوندر نوع ثاني مسيح زماننده اولان عبادات روحانيهنك
اشارت ونمونهسيدر بناء عليه ظهور مسيح سببيله احكام ظاهري نهايت بولوب
احكام مذكوره بومعنى ايله منسوخ اولدى شويله كه احكام مذكورهيه رعايت
ايتمك لازم كلمدى لكن احكام ظاهريهده اولان اشبو تبديل وتغيير ايله برابر توراتك
احكام باطنيهسي تبديل ومنسوخ اولمدى بلكه مسيح دها زياده انلري تفصيل
وتوضيح ايلدى وبو احكام ظاهريهنك تبديل وتغييري سببيله نه تورات برهم اولمش
ونه منسوخ اولمش بلكه انجق احكام ظاهريهلري احكام باطنيهيه تبديل اولمش
ازجمله توراتده واقع احكام ظاهريهدن بريجى كناهك عفو اولمسي ايچون حيوانات
قربان ايتمكدر اما بديهيدركه حيواناتي قربان ايتمكله عفو كناه اولمماز مقصود
اصلي قربانلردن مسيحك قربان اولمسي نمونه ايديكه انك سببيله نهايت بولدى
دها حيوانات قربان ايتمك لازم كلمدى ودخي انجيلده (۱۰۹) نامهٔ عبرانيانده ذكر
اولنمشكه الان مسيحيلره لازم اولان قربان اللهه حمد وشكر ايتمكدر ايكنجى شوكه
توراتده غسل بدن ايله حكم اولنمشيدي روح تطهيره بدندن دها زياده محتاج
اولديغندن كتب عهد عتيقده انجق تطهير بدن كيفيتي تطهير روحانيدنك
نمونهسي اولديغيچون مسيحك ظهوريله غسل وطهارت بدنيه لازم دكلدر بلكه
روحي تطهير ايتمك لازمدر نته كيم آيه (۲۲) فصل (۱۰) نامهٔ عبرانيان
وآيه (۵) فصل (۳) نامهٔ قرنتيسده مذكور اولمشكه برآدمك كه روحي
ناپاكلكدن پاك اولسه بدنني دخي پاك ايتمكده قصور ومساهله ايتمز اما اويله ظن
ايتمكه مجرد تطهير بدن تحصيل نجاتي مفيد اولور برشيدر اوچنجى عبادتخانهٔ
اورشليمه يهوديلرك محل عبادات وقربانكاهي ايدى كويا الله تعالى اويله

Digitized by Google

بیان ایتمش ایمشکه اوراده ساکنم لکن مسیحه ایمان کتورمک سببیله قلب آدم پاك اولوب دها طاش عبادتخانه یه محتاج اولمدی دردنجی توراتده مقرر اولمشیدیکه عید کونلرنده هیچ برکسه برامری ارتکاب ایتمیوب تمام حواسیله امورات الهی واخروی افکارلرنده مستغرق اوله‌لر بودخی عید قلبی که الله تعالی یه تقرب ایتمك و رابطهٔ دوستلغی الله تعالی ایله باطنده محکم ایتمکدر بوعید قلبینك نمونه‌سی اولمق جهتیله اکا مبدل اولدی بشنجی توراتده مذکور ختان خصوصی قطع خواهش نفسانیه‌نك نمونه سیدی انجیله ایمان ایتمکله هوای نفسانیه‌لردخی منقطع اولدقده اکا دخی حاجت قالمدی والحاصل توراتك احکام ظاهریه‌لری انجیلده واقع احکام باطنیه‌لرك نمونه سیدرکه عهد جدیدده انی مقرر ایلدی پس انجیل کتب عهد عتیقی ابطال ایتمیوب بلکه احکام ظاهریه‌لرینی احکام باطنیه یه تبدیل ایلدی ❊ الجواب ایعدی ای معترض جاهل اشبو دلائل مزبوره ایله کتب عهد عتیقك انجیله موافقتنی ادعا ایتمش سن حالبوکه کمال جهلکدن خبرك اولمیوب کندی فضاحتکی میدانه چیقارمش سن شو یله که اولا نسخك معناسی حکمك نهایتندن عبارتدر بونی اقرار ایدوب بومعنی ایله انجیل ایله توراتك احکام ظاهریه‌لری منسوخ اولمش دیدك نته کیم سابقده بزدخی کتب اللهیه ده نسخ اشبو معنا یه اولدیغنی بیان ایلدك وثانیا انجیل کتب عهد عتیقی مکملدر دیدیکك حالده توراتده واقع احکام ظاهریه‌لری احکام باطنیه یه تبدیل ایتمش دیمکله مبدل ومغیر اولدیغنی بیان ایلدك واقعا نفس الامرده دخی توراتده اولان احکامك هیچ بریسی انجیلده بولنماسی بونی اقتضا ایدر حالبوکه مکمل اولان شی احکام ظاهریه وباطنیه‌نك هر بریسنی جامع ومتمم اولمسنی ایجاب ایدر وبو کلام ایله ضمنا قرآن جمیع شرایع وادیانی مکمل اولدیغنی ایما ایتمش اولدك زیرا قرآن کریمده احکام ظاهریه‌نك اعلا واحسنی واحکام باطنیه‌نك دخی ادق واتقنی تورات وانجیلدن صد اندر صد بیان اولنمشدر وبوکیفیتك تفصیلی کتب اسلامیه ده تمامیله مصرح اولدیغی اربابنك معلومی ایسه ده سنك دخی اجمالا معلوموك اولمق ایچون ان شاءالله تعالی ایجابنه کوره بسط وبیان اولنور ثالثا انجیل کتب عهد عتیقك احکام ظاهریه سن تبدیل ایدوب احکام باطنیه سن ایتمامش دیه‌رك واحکام باطنیه یی دخی معرفة الله وتطهیر قلب وایو رفتار ایله تفسیر ایلدك حالبوکه سابقده بز بیان ایلدك که معتقداتده معرفة الله یعنی توحید باری که صفات ناقصه‌دن تنزیه وصفات کمالیه ایله توصیفدر بونده مکارم اخلاق وتطهیر قلبکه

جواب مسلمین

Digitized by Google

ماسوادن قلبی تخلیه ومحبة الله ایله تنویر در وتهذیب اخلاق وعجب وکبر
وحقد وحسد وریا وبونلرك امثالی شیلردن قلبی تبرئه وتطهیر وعباد اللهه رفق
ولطف ایله معامله مثلا کندی یه کوتولك ایدنه ایلك ایله مقابله والحاصل مکارم
اخلاقه دائر نیجه نیجه شیلرکه قرآن کریمده واحادیث نبویه ده مفصلا بیان
اولنمشدر بونلرك کافه سی که احکام باطنیه ومتعلقاتنه متعلق شیلردر بونلرده
جمیع انبیا علیهم السلام متفقدر نسخ بونلرده جاری اولماز بلکه بعض احکام
ظاهریه ده جاریدر انی دخی سن اقرار ایتدك ایمدی اشبو معتقدات خصوصنده
هر نقدر متفق الکلام ایسه لرده لکن دور آدمدن برو بر قومك بولندیغی دین
وشریعتك خلافنده حرکت وکفر وضلالتده واقع اولدقلرینی متعاقب تجدید
شریعت ایله دیکر برنبیء ذیشانك بعث اولندیغی مثلا قوم یهودك دخی دائرهٔ
توحیددن تجاوز ایدرك عزیر ابن الله دیه رك کفر وشرکه دوشوب وحضرت
یعقوب الله ایله کولش طوتوب اللهی یندی دیه رك وبونك امثالی ذات الوهیته
نقیصه ویرر اصل توراتك خارجنده نیجه نیجه هزیانلر ایدوب کتاب اللهی
تحریفه جسارت ایتمك صورتلرنده واقع حرکات متجاسرانه لرینه مبنی عیسی
علیه السلامی انجیل شریف ایله بعث ونبوتلری شرف وقوعبولمش وانجیل
شریفه ایمان ایله مشرف اولوب سعادت دارینه نائل اولان مؤمنلردن ماعدا
کفر وضلالتده قالانلرك عینی اوله رق انجیل شریف احکامنك دخی تغییریله
توحید باری یه مخالف اوله رق مسیح ابن الله وبلکه الله اعتقاد اولنه رق
وکندیسنی جناب حقه ذات وصفاتنده شریك قیله رق قومنك شرك وکفره
واصل اولملرندن وابو البشر آدم علیه السلامدن ابن البشر عیسی علیه السلامك
زمان بعثتنه قدر کذران ایدن انبیا وسائرنامك جمله سی کویا نارده معذب اولدیغی
حالده حضرت عیسی علیه السلامك قبره دفننك اوچنجی کونی جمله سنی
عذابدن تخلیص ایله جنته ادخال ایتدکدن صکره کندیسی سمایه عروج ایدرك
سماده اللهك کرسیسنك صاغ طرفنده کرسی اوزره اوطوردی دیه رك اعتقاد
باطله لریله حاشا انبیای عظام حضراتنی تحقیر وتزییف وبرده اصل آیات انجیل
نازل اولدیغی وجه اوزره ضبط ومحافظه ایتیوب عیسی علیه السلامك عروجندن
برخیلی زمان صکره کرك اصحابنك سیریله عیسی علیه السلامك کندی کلامنی آیات
انجیلدن فرق وتمییز ایتیه رك لسان عبرانی اوزره ضبط ایلدکلری کتابك سائر لسانلره
نقل وترجمه سیله شاکردان اصحابنك دخی برطاقم سرکذشت ومسموعات وکندی

قریحه‌لرندن صادر اولان کلام ومکتوباتلرینی دخی کتاب مذکوره ضم والحاق
ایدرك وحتی زمان رفع عیسادن اون سکز سنه مرورینه قدر اصحاب عیسایه
اذا وجفا ایله مشغول اولان بولوس وسائر حواریون دخی نبی ورسولدر بلکه
رتبه‌لری نبی ورسالتدن دخی مترقیدر دیو بونلرك کلماتنی وعلی الخصوص بولوسك
کافهٔ مکتوباتنی دخی الله کلامی دیه‌رك تخلیط ایله بربرینه مخالف اناجیل اربعه
احداث ایدرك کتاب اللهی بتون بتون تحریف ایتدکلرندن ناشی جملهٔ رسلك اجل
واعظمی وکافهٔ انبیانك اکرم واکملی اولان محمد المصطفی صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینی جمیع کتبك اکمل واتمی اولان قرآن کریم ایله تجدد فرمای کهنه
ادیان اولان جناب خالق منان بعث وارسال ایله عبادی حقنده ازسرنو عنایت
واحسان ایلدی ورابعا بودلیللرك هر بری باطلدر اولا تورانده امر اولنمشیدیکه
کناهلرك عفویچون حیوانات قربان ایدن بدیهیدرکه بویله قربانلر عفو کناهه
باعث اولماز بلکه بونلر اول برقربانك نمونه سیدرکه انی مسیح کندی وجودنده
امله کتوردی دیدیکك سؤالك بطلانی شویله‌درکه تورانك عفو کناهلر ایچون
قربان کسك دیو امر ایدوب وانك اوزرینه بوقدر انبیالرکه موسی علیه السلام ایله
عیسی علیه السلام بیننده بوحکم اوزره عمل ایتدکلری حالده بدیهیدرکه قربان
عفو کناه ایتمز دیه‌رك بوقدر انبیایی کمال جهالتکدن تجهیل ایلدك زیرا که انلر
بوصورتده مراد اللهی فهم ایتمیوب مسیحك نفسنی قربان ایتمکله سائر قربانلرك
ساقط اولمسنی اصلا تصریح ایتمامشدر خصوصا اناجیل اربعه‌نك هیچ
برینده دخی بوصراحت یوقدر زیرا مسیح علیه السلام وفاتنی رمز ایلدیکی
کلماتی رفعندن برکون اول بیت عیناده جزام شمعونك اونده سویلدیکی برقاچ
کلماتدرکه بریسی اون ایکی شاکردانندن یعنی خلفاسندن معدود اولان یهودانك
کتابلرکزده یازدیغکزه کوره اوتوز درهم کش الوب مسیحی یهودیلره خبر ویرمیدر
وبری دخی جمیع مدت حیاتنده حضرت عیسادن ایرلمیان پطریسك برخروس
اوتجه‌یه قدر اوچ کره حضرت عیسایی انکار ایدرك یلان سویلمسیدر والحاصل
اسقاط قربانه دائر کلمه‌سی یوقدر واکر دیسك که اسقاط قربان خصوصی
رفع عیسادن صکره شاکردانك نامه‌لرنده ورأیلریله ثابت اولمشدر بو دخی
نه‌مرتبه انصافسزلق ونه درجه جهالتدرکه بوقدر انبیایی جهالته نسبت ایدرك
کویا حکم الهی یی اکلامامشلر برخروس اوتجه‌یه قدر اوچ کره مسیحی انکار
ایدوب یلان سویلیان شاکردلرك قول مجردلری ایله بویله بربیوك حکم ساقط ایتمك

Digitized by Google

الحمدلله على دين الاسلام وجميع انبيانك كفاردن چكديكى زحمت واذيت كندى امتيچون عفو كناهه سبب ويوم قيامتده شفاعته باديدر وبوخصوصده فخر كائنات افندمزك نيجه نيجه احاديث شريفه لرى واردر وبوقدر صراحة تبشير ايله برابر احكام شرعيه نك هيچ بريسنك اسقاطنه سببيتله حكم اولنمامشدر وثانيا ايكنجى فصل نامهٔ اول پطر يسده مرقومدركه توراتده حكم اولنان غسل بدندن غرض شودركه بوعمل ايله عمل ايدنلرا كلا سونلركه روح بدندن مقدم تطهيره محتاجدر بوتطهير جسمانى اول تطهير روحانينك نمونه سيدركه انجيل ايله امله كله جكدر شمدى غسل وطهارت لازم دكلدر بلكه الآن باطنى وروحانى طريقيله حصوله كلور وفصل (١٠) نامهٔ عبرانيانده مذكوردركه بركمسنك كه روحى پاك اولور كندى بدنى دخى پاك طوتمقده مساهله وقصور ايتمز ديديكمسك جوابى اولا سابقده ذكر اولنديغى اوزره بوماده ده دخى انبياى عظامى تجهيل وتفضيحدن ماعدا اشبو نامهٔ عبرانيانده روحى پاك اولان كمسه بدنى دخى پاك ايتمكده قصور ومساهله ايتمز كلام مصرحى طرفينه شامل اولديغى حالده بونك فهم وادراك اولنمز يرى اوليوب مجرد سوء تأويل ايله طهارتى بالكلية بروجهه حصر ايله جميع شرايع انبياده ثابت اولان طهارت بدنيه يى ترك وانكار ايله نجاستى طهارت اوزرينه ترجيح ايتمكز اعظم حمق وبلاهت واشنع افك وقباحت دكلميدر وثالثا اوچنجى دليلكده ديدك كه عبادتخانهٔ اورشليم يهوديلرك قربانكاه ومحل عبادتلرى ايدى الله تعالى بيان ايتمشكه كويا اومحلده ساكنم وبوخصوصده دخى آدمك قلبى منزل خدا اولمسنك نمونه سيدر پس انجيل مسيحه ايمان ايدنلرك قلبنى اويله تطهير ايدركه بردها طاش عبادتخانه لازم اولماز ايمدى اى معترض اكر اورشليمك اللهك مسكن اولمسنى انبياى عظامه اسناد ايتدك ايسه حاشا انلر بومثللو اعتقاددن بريدرلر واكر جهلهٔ يهوده اسناد ايتمش ايسهك سزدخى بوجهلده انلر ايله مشترك سكز زيرا سزدخى جناب حقه سماده تخصيص مكان ايله حضرت عيسى عليه السلام انك كرسيسنك صاغ طرفنده اوطورر ديمكز بوقبيلدندر فى الواقع كتب متقدمه ده قدس شريفى اللهك اوى وقرآن كريمده كعبه يه بيت الله وتعبيرات صوفيهٔ اسلاميه ده قلبه بيت الله اطلاقى بونلر مجاز طريقيله اولوب شويله كه قدس شريف وكعبهٔ مكرمه قبلهٔ عبادت وقربية جناب عزت اولمسيله لاجل التعظيم جناب حقه نسبت اولنمشدر بوخسه جناب مولى تعالى شانه انسان

واثام مثللو مسكن ومأوايه احتياجدن منزهدر وقلبك نسبتى دخى محل معرفة الله اولديغندن مجازا برتعظيم وتكريم ايجوندر بناء عليه عبادات قلبيه يه حصرايله بومقوله مقامات متبركه ومعابد سائره يى انكار ايتمك كذلك برمعنانك مجاز وحقيقتنى فرق ايتميه رك بوبابده دخى سوء تأويله دوشمكز محضا ثمرهٔ جهالت اولديغنده اشتباه يوقدر دردنجى دليلنده عيد كيفيتنى بالكلية رابطهٔ قلبيه يه قصر ايتمش سن حالبوكه شرا بعده اعيادك وقوعى يا برعبادات مخصوصهٔ الهيه نك حسن ايفاسنده موفقيت وياخود بربليهٔ عظيمه دن نجات وسلامتله تشكرا لآلاء الله اظهار مسرتدر اشته هر براعضانك خالقنه برعبادت مخصوصه سى واوعبادته توفيق بارى ايله موفقيتنده عيد ايله اظهار مسرت ايتمسى لازمدر وبوحاله نظرا قلبك دائما عبادتى جناب حقه اقبال تام ايله توجه ايدوب ماسوادن انقطاعيدر وبونك مثللو جواهر واعضاى سائره نك دخى عبادات مخصوصه لرى اولوب مثلا كوزك عبادتى آفاق وانفسده قدرت حقى مشاهده ايتمسيدر ولسانك عبادتى دائما جناب حقى ذكر وتوحيد ايتمكدر وال واياغك عبادتلرى دخى اعمال صالحه يه سعى ايتملريدر وقس عليه سائر الاعضا والحاصل قلبك وظيفهٔ دائمه سى اولان عبادت رابطه وتذكر حق ايله اشتغالى سائر اعياده واقع عباداتك اسقاطنى موجب اولمز بشنجى دليلكده طائفهٔ بنى اسرائيله ختان ايله امر اولنمشيدى اولدخى نفسك خواهش نفسانيه دن قطعنه اشارت اولمغله شمديكى حالده مسيحه ايمان ايدنلره ختان ظاهرى لازم اولمز ديديكك برقاچ وجهله باطلدر اولا اناجيل اربعه دن هيچ برنده ختان ظاهريدن نهى يوقدر ثانيا عيسى عليه السلامى وافتيز ليان يوحنا پيغمبر ولادتنك سكزنجى كونى وحضرت عيسى دخى كذلك ولادتنك سكزنجى كونى ختان اولدى ديه رك اناجيل اربعه دن ايكيسنده مصرح ايكن سنك عيسادن نيچه سنه صكره كلان شاكردانك مكتوباتندن ظاهر اولور ديديكك پك جاى تعجبدر ثالثا حضرت موسادن حضرت عيسايه كلنجه يه قدر نقدر انبيا وار ايسه اشبو ختان ماده سى شريعتلرنده ملتزملرى اولوب حتى دائما انبياء عظام مشركلر حقنده سنتسزلر ديدكلرى يوزيرده مصرحدر رابعا شاكردانك كلامنده ختان ظاهرى نفسى خواهش نفسانيه دن قطعك نمونه سيدر ديديكى كلامى دخى اكلا ميوب ملوث قلمش سن زيرا كه جميع شرايعده ناسه احكام ظاهريه ايله

Digitized by Google

تكليفدن مقصود نفسی شهوات نفسانيه دن قطع ايتمكدر چونكه نفس
اماره اصلا تكاليف شرعيه يی بطبعه قبول ايتمز و بوخصوص صوم وصلاتك
سرينی بيان ايدر كتب اسلاميه نك اكثريسنده بيان وتصريح اولنمشدر
و بونفسی شهوات نفسانيه دن قطع ايتمك ماده سی دين وعبوديتده الك ملتزم
اولان ماده لردن بريسيدر و بوخصوص دخی تكاليف شرعيه يه امتثال ايله
وعبادات ظاهريه يه ملازمتله حاصل اولور يوخسه يالكز مسيح الله در ديمك ايله
حاصل اولمز ايمدی نسخك اجوبهٔ قاطعه لرينه ايكی وجهله ايلديكك سؤالك
ايكنجيسنده اول كسه لركه علم ومعرفتك ترقيسنی سبب منسوخيت اديان خيال
ايتمشلر لازمدركه بيله لر بو فكر خلافك سبب كليسی اولدركه انلر علمی دين ايله
مخلوط ايتمشلردر واويله تصور ايدرلركه گويا ديندارلق انجق عقل ودانشه
موقوفدر حالبوكه بويله دكلدر ديه رك دها برچوق يكديكره مناقض و بيمعنی
ومهمل كلمات سرد ايتمش سن بو كلامك دخی بطلانی برقاچ وجهله ظاهردر
اولا شوكه نسخی اثبات ايدنلر بزم ماسبقده بيان ايتديكمز وجه اوزره ادلهٔ
عقليه ونقليه لر ايله اثبات ايتمشلر يوخسه هر عصرده علم ودانش زياده اولدقجه
برمذهب لازمدر ديو كسه سويلمامشدر بوسنك تخيلات جاهلانه كدر
وثانيا علمی عقله خلط ايدرك ديندارلق عقله توقف ايتمز ديديكك بتون بتون
باطلدر بلكه ديندارلق عقله توقف ايتديكی بديهيدر كورمزمیسنكه هيچ
براديانده مجنون و بی عقل اولان كسنه يه تكاليف شرعيه دن هيچ برشی ايله
امر اولنمامشدر وحتی انبيا عليهم السلام دخی ناسه ايلدكلری تكاليفی عقللری
ايرديكی مرتبه امر ايتمشلردر نته كيم حضرت عيسی بنی اسرائيله بعض
تكليفات سويلدكده حواريون نيچون تمثيلات سويليورسن ديو اعتراض
ايتدكلرنده جوابنده بيورديلركه اسرار ملكوتی سزا كلارسكز انلرا كلامازلر
انلره تمثيلات بيان ايدرم ديديكی اناجيل اربعه نك دردنده دخی مصرح دكليدر
ونسخك انكارينك ايكنجی وجهنده انجيل وكتب عهد عتيقك نسخ اولنمامسی
بعض آيات انجيلدن مستفاددر ديو برقاچ آيت كتورمش سن بريسی انجيل
لوقاده ديمشكه يركوك كچر بنم سوزلرم كچمز وايكنجی انجيل متی ده ديمشكه
يركوك كچر شر يعتدن يعنی توراتدن برهمزه و برنقطه زائل اولمزتا كامل
اولنجه يه قدر واوچنجی نامهٔ پطريسده مرقومدركه ای مسيحيلر سزكه حياة
تازه بولديكز نه آن كه تخمهٔ فانيدن بلكه تخمهٔ غير فانيدن بودخی كلام خدادن

عبارتدر كه ابدى زنده و باقيدر دردنجى توراتده فصل اشعياده مرقومدركه
بكياه كه آدمك تمثاليدر پژمرده وكل افسرده اولور اما كلام خدا ابدى قائمدر
بونلرك جوابى بتوفيقه تعالى شويله دركه اولا انجيلده تواتر بولنمديغندن آتيده
بيان ايده جكمز وجه اوزره بونلرده دخى محرفات قبيلندن اوله بيلور وثانيا اصل
انجيلده بونلر ثابت اولمش اولسه سزك عليهكزه دليل اولور زيرا انجيل لوقاده واقع
آيه ديديككز كلامى عيسى عليه السلام اول محلده ذكر ايتمش كه احوال قيامتدن
بحث ايدوب يركوك كچر بنم بو سوزلرم كچمز ديمش حالبوكه بومثللو احوال
يوم قيامتده جميع انبيا متفق الكلمه درلر بونلرده نسخ واقع اولمز نته كيم بو خصوصده
قرآن كريمده دخى نيجه نيجه ايه لر واردر ازجمله اول محلده واقع احوال قيامت
بيانى اشبو ﴿ يوم تذهل كل مرضعة عما ارضعت وتضع كل ذات حمل
حملها ﴾ ايت كريمه سنك مفهومى اوله جقدر وبو احوال قيامت
خصوصنده دخى چوق خطاكز واردر ان شاء الله تعالى آتيده بيان اولنور
وثالثا انجيل متادن روايت ايتديككز ايه ده منقوضدر اولا اوروپاده طبع اولنوب بلاد
اسلاميه يه نشر اولنان انجيلده برحرف و برنقطه زائل اولمز ديمش وسن همزه زائل
اولمز ديمش سن اومطلقا شريعت زائل اولمز ديمش وسن شريعت توراتدر ديمش سن
پس بو صورتده عدم تغييرى اثبات ايتمك امايله كتورديككز دليلده برقاچ شى سن
تغيير ايتدك وثانيا برحرف زائل اولمز كلامندن مرادك الفاظ وحروفدن زائل
اولمز در ايسك نته كيم ظاهر عبارهدن مستفاد اولانده بودر بو انجيل وتوراته شامل
اولمز بالكه قرآن كريمه شاملدر زيرا انجيل لسان عبرانى اوزره نازل اولمشدر
حالبوكه عبرانى لسانى اوزره هيچ بريرده انجيل يوقدر هرطائفه كندى لسانى
اوزره ترجمه ايتمشدر وبو صورتده چوق حروف زائل اوله جغى بديهيدر زيرا
جميع السنه ده حروف بكديكره موافق دكلدر حتى حروف هجاده زياده
ونقصان دخى ضروريدر مثلا حروف هجا لسان فرانسويده يكرمى بشدر
ولسان عربيده يكرمى سكز ولسان فارسيده اوتوز برحرفدر اشبو حروفاتك
زياده ونقصان اولمسيله مترجملرينك دخى زياده ونقصان ايلمسى بى اشتباهدر
وبو ماده بديهى اولديغندن حتى سن دخى فهم ايدرك برنوع ستر ايچون حرف
يرينه همزه يازمش سن زيرا همزه جميع السنه ده واردر ايمدى بو عدم تغيير
حروف خصوصى قرآن كريمه شامل اولديغى انكار اولنه مزكه كافۀ امكنه ده
موجود اولان قرآن كريمك الفاظ وعبارهسنده بو آنه قدر برحرف تغيير اولنمامشدر

Digitized by Google

واكر برحرف زائل اولمز دیمکدن مرادك الفاظ شرعیه‌دن مستفاد
اولان احکام ایسه توراتده اولان حل وحرمت وعباده متعلق اولان نیجه نیجه
احکاملر واردرکه انجیلده بونلر یه رق بتون زائل اولمشدر واکر مرادك
حقیقت کلام الله ایسه واقعا نفس الامرده دخی مراد بودر نته کیم پطریس
ایله اشعیادن مروی اولان آیتلرده دخی شریعتك کلام الله ایله تصریح
اولنمشیدی بو حقیقته دخی کلام نفسی دیرلر الله تعالی ایله قائم اولان برصفات
ذاتیه درکه اصلا تغیر قبول ایتمز بوصورتده دخی کلام لفظیده نسخك وقوعندن
کلام نفسینك تبدل وتغیری لازم کلمیه جکندن بو آیتلر اصلا سزه دلیل اولمیه جغی
درکاردر والحاصل نسخ که بعض احکام شرعیه نك نهایتنی بیاندن عبارتدر
توراتده نیجه نیجه احکامك مدتی انجیلك ظهوریله برابر نهایت بولمش ایکن
نته کیم سابقده اشبو معنی ایله نسخی سن دخی اقرار ایتدك بنه سنك نسخی
انکار ایتمك اجلای بدیهیاتدن اولان شمسی انکار کبیدر والله ولی التوفیق
والیه ازمة التحقیق ﴿ ویهدی من یشاء الی صراط مستقیم ﴾

﴿ فصل التحریف ﴾

سؤال نصاری

سؤال معترض اوچنجی فصلده یکرمی سکزنجی صحیفه‌ده دیمشکه اهالی اسلام
ادعا ایدرلرکه یهودی ومسیحیلر تورات وانجیلی تحریف ایدوب اول ایلرکه محمد
علیه السلام خصوصنده کتب مذکوره ده اشارت اولنمش یعنی کلمسی بیان
قلنمشیدی آیات مزبوره لری اخراج برله عوضنه دیکر آیتلر اندراج قیلمشلر
بوجهتله الان انلرك یدلرنده موجود بولنان کتب قابل اعتماد واعتبار دکلدر
پس لازمدرکه بوماده‌یی تحقیق وتدقیق ضمننده بادله بیان وایضاح ایده لرکه
کتب مذکوره قنغی زمانده وکیملرك واسطه سیله ونه نوع تحریف اولنمش وکلمات
محرفه قنغی کلمه‌لردر واکر بوطریق ایله بیان ایده مزلر ایسه دیمك اولورکه بوادعا
بلا دلیل ایمش بوصورتده مسیحیلر دخی ادعا ایده بیلورلرکه قرآن تحریف وتبدیل
اولنمش زیرا قرآنی اول حضرت ابوبکر جمع ایدوب صکره حضرت عثمان مطالعه
ایدرك اصلاح ایتمشدر حالبوکه شیعیلر بوایکی ذاتك اهل ایمان اولدقلرینی قبول ایتمزلر
وهم دیرلرکه برقاچ سوره که حضرت علی حقنده نازل اولمشیدی حضرت عثمان قرآندن
اخراج ایتمش وکتاب دبستان خانی مخلصده مسطوردر دیرلرکه حضرت عثمان
مصحفی یاقوب بعض سوره لرکه حضرت علینك وآلنك حقنده نازل اولمشیدی
انلری دخی اخراج ایتمشدر وکتاب عین الحیاتده مرقومدرکه امام جعفر بیورمشکه

Digitized by Google

سورهٔ احزابده نیجه فضایحلر وار ایدی قریشك ذکور وانا ثلری وبنته
انلردن غیری کمسه زك حقلرنده واول سوره سورهٔ بقره دن اطول ایدی لکن
غائب ایتدیلر وتحریف قلدیلر وکتاب مشکاة المصابیحده یازمشکه * عن عمر
بن الخطاب رضی الله عنه قال سمعت هشام بن حکیم بن حزام یقراء سورة الفرقان
علی غیرما اقرأها الی قوله فقال رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم هکذا انزلت
ان هذا لقرآن انزل علی سبعة احرف فاقرؤا ما تیسر منه متفق علیه واللفظ المسلم
وعن زید بن ثابت قال ارسل الی ابو بکر مقتل اهل الیمامة فاذا عمر بن الخطاب عنده
قال ابو بکر ان عمرا تانی فقال ان القتل قد استحر یوم الیمامة بقراء القرآن وانی
اخشی ان استحر بالقتل بالقراء بالمواطن فیذهب کثیر من القرآن وانی اری
ان تأمر بجمع القرآن قلت کیف نفعل شیئا لم یفعل رسول الله صلی الله تعالی
علیه وسلم فقال عمر هذا والله خیر فلم یزل عمر یراجعنی حتی شرح الله صدری لذلك
الی قوله ثم عند عمر ثم عند حفصه بنت عمر رواه البخاری عن انس بن مالك
ان حذیفة بن الیمانی قدم علی عثمان وکان یغازی اهل الشام فی فتح ارمنیه
وآذربیجان مع اهل العراق فافزع حذیفة اختلافهم فی القرأة فقال حذیفة
لعثمان یاامیر المؤمنین ادرك هذا الامة قبل ان یختلفوا فی الکتاب اختلاف الیهود
والنصاری فارسل عثمان الی حفصه ان ارسلی الینا بالصحف ننسخها فی المصاحف
الی قوله فالحقنا ها فی صورتها فی الصحف رواه البخاری * پس ایمدی مشکاة
کتابنده واقع اشبو احادیثلر ایله برقاچ امر ثابت اولور اول بوکه ایات قرآنی محمد
علیه السلام وقتنده برشخص بردرلو ودیکری بشقه درلو اوقومشیدی ایکنجی
شوکه قرآن وقت محمد صلی الله تعالی علیه وسلمده جمع اولنمیوب بلکه حضرت ابو بکر
جمع ایتدیکه مبادا آیات غائب اوله لر اوچنجی شوکه حضرت عثمان خلافتنده کوردیکه
ناس قرائت قرآنده اختلاف ایدیورلر قورقدیکه قرآنده خرابلق واقع اوله
پس زیده وغیره امر ایتدیکه قرآنی تصحیح ایدرك لهجهٔ قریش اوزره یازه لر
دردنجی نسخ سابقه لری جمع ایدوب یاقدی نسخ جدیده لردن هر محله ارسال
ایتدی ایمدی بز سؤال ایدرز که نیچون حضرت عثمان نسخ سابقه لری یاقدی
بلکه یاقاملی ایدی زیرا مادامکه یاقمش ظن اولنورکه یانسخ سابقه ایله نسخ جدیده
موافق دکلمشلر ویاخود شیعیلرك دیدیکی کبی قصدا حضرت عثمان قرآنی غائب
ایدوب وبعض آیتلری تبدیل وتغییر قیلمش واول نسخه که حفصه یاننده ایدی
صکره اندن کمسه خبر الامدی شایدکه انده حضرت عثمان یاقمش اوله اکر بودیلرده

(وار ایسه)

Digitized by Google

جواب مسلمين

وارايسه اوقرأنى ميدانه چيقارسونلر بقالم بو مصحفلر ايله موافقميدر دكلميدر بتوفيقه تعالى جواب برنجى سؤال كتب عهد عتيق وجديدنزمانده وكيملر واسطه سيله وقنغى آيه‌لرنده ونه نوع تحريف اولنمش اولدى يعنى سؤاللدن عبارت اولوب بتوفيقه تعالى بو اسئله‌ٔ اربعه‌نك بروجه تفصيل بيان ورديلى لازمه‌دن اولمغله اسئله‌ٔ سائره‌نك تقديمى تنسب اولنمش شويله كه اسئله‌ٔ سائره‌دن برى شوكه مسيحيلر دخى ادعا ايده بيلورلركه قرأن تبديل وتحريف اولنمش زيرا كه اولا قرأنى حضرت ابو بكر جمع ايدوب صكره حضرت عثمان اصلاح ايتمش حالبوكه شيعيلر بو شخصلرى اهل ايمان اعتقاد ايتمزلر وفضائل على وفضايح قريشه دائر اولان سوره وآيتلرى كتم ايتمش اولمسنى شيعى كلامى اوله‌رق روايت ايلديككز سؤال قطعا باطلدر زيرا بو كلام اصل شيعى كلامى دكلدر چونكه اصل شيعى شيخين حضراتى ائمهٔ دين وقرة العين مسلمين اولدقلرينه قائل اولوب فقط حضرت على انلردن افضل اولمسنه قائلدرلر بوعزو ايتديككز كلام غولاة شيعه‌نك خلط وهزيانندندركه نصارانك حضرت عيسا يه الله ديدكلرى كبى بونلر دخى حضرت على يه الله ديرلر بونلر كافهٔ اهل اسلام بيننده شرك وكفر ايله مطعوندرلر ايمدى بونلرك كلاميله استدلال ايتمك مجوسى كلاميله انبيا عليهم السلام عليهنه استدلال ايلمك كبيدر وقرأن كريم حضرت ابو بكر زماننده جمع اولوب وحضرت عثمان صكره اصلاح ايتمش ديديككز كلام دخى محض غلط وخطادر بو خصوصك حقيقتى شويله دركه قرأن كريم حين نزولنده انجيل كبى متروك ومهمل براغلميوب ابتداى بعثت پرسعدت حضرت نبويدن انتقال دار البقا بيوريلنجه يه قدر مرور ايدن يكرمى اوچ سنهٔ كامله ظرفنده برمقتضاى مشيت الهى نجما بعد نجم يعنى آية بعد اية وسورة بعد سورة صدور ريافتهٔ صحايف نزول اولوب ثم حضرت نبويدن شرفپاش ظهور اولدقجه مجمعهٔ اصحاب كرامده. كتّاب وحى اولنلر يد معرفتلريله بالامر وارادهٔ حضرت نبوى اولوقتك حكمنجه قرطاس مثابه سنده مستعمل اولان جريد النخل يعنى خرما دالى قبوغى ودرى واحجار مستويه وبونلرك امثالى شيلر اوزرينه كتب وتحريرو بونكله برابر اصحاب كرام دخى على قدر استطاعتهم اكثريسى عمومنى وبعضيلرى نصف وثلثى مقدارينى حفظ ايله سينهٔ پرصفالرين تزيين وتنوير ايلمشلردر وهر اوقات خمسه‌ده امام الانبيا اولان حضرت محمد صلى الله تعالى عليه وسلم زيب محراب امامتله اداى صلوة بيوردقلرنده قرائتله

التقرب من التكرر قضيه سنجۀ كافۀ اصحاب كرام عندلرنده با كمال يقين ثابت ومستقر اولمشدر و بعض اقوام وقبائله خدمت رسالتله بعث وارسال بيوريلان اصحاب كرام حضراتى لسان فصيح البيانلريله جملۀ انامه نشر و بيان بيورمشلردر اشته قرآن كريمك برحرفنى تبديل وتغيير دكل بلكه اعرابنده ادنا مرتبه شك اولميه جق درجه لرده ضبط ونشرينه اثناى نزولنده بذل جواهر اهتمام وهمت اولنديغى مثللو مؤخرا دخى افضل البرايا بعد الانبيا شانيله معنون اولان صديق اعظم ابو بكر بن ابى قحافه افندمزك رحلت نبويه يى متعاقب شرف خلافت كبرا وامامت عظمى ايله مستسعد اولدقلرنده خوفا عن الاختلاف والتحريف زيد بن ابى ثابت الانصارى رضى عنه البارى حضرتلرينه امر وتنبيه ايله قطع متفرقۀ مذكوره دن بالتتبع نقل وثبت صحايف ايتديريلوب اشبو صحيفه لر مدت خلافتلرنده محفوظ يد امانتلرى اولوب ثانى خليفۀ نبى جناب عمر بن الخطاب رضى عنه الوهاب شرفياب مسند خلافت اولدقده يد حفظ امانتلرينه انتقال ايدرك اندنصكره كريمۀ محترمه لرى درۀ تاج المحصنات زوجات مطهراتدن حضرت حفصه رضى الله عنها نزدنده مودوع ومحروس اولديغى حالده ثالث خليفۀ نبى آخر الزمان عثمان بن عفان رضى عنه المنان افندمزك اهل شام واهل عراق اوزرينه جهاد فى سبيل الله بيوردقلرى اوان جلادت اقترانده حضرت حذيفه رضى الله عنه نزد جناب خلافتپناهى يه وصول ايله قرآن كريم بويله اجزاى متفرقه ده اولوب برطاقم جهل عربان واهل بوادى لسان ويدلرنده تداول وقرائتله مقتضاى الحان واصطلاحلرى تغليط وتغييرى وقوعندن خوف وشكايت ❁ وادرك هذه الامة قبل ان يختلفوا اختلاف اليهود والنصارى ❁ يعنى يهود ونصارانك كتاب اللهده اختلافه دوشدكلرى كبى بو امت دخى اختلافه دوشمزدن اول جمع مصحف ايله امته امداد واعانه ايله عبارۀ سيله اخطاره مسارعت ايتمسى اوزرينه حضرت حفصه طرفندن صحايف متعدده يى جلب ايله على الترتيب مصحف واحده جمع وتربيرينى زيد ابن ثابت وعبد الله بن زبير وسعيد بن العاص وعبد الرحمن بن الحارث بن هشام يعنى بو درت صحابۀ كرامى مأمور وتعيين ايدرك ❁ وقال عثمان لرهط القريشى الثلاث اذا اختلفتم انتم وزيد بن ثابت فى شئ من القرآن فاكتبوه بلسان قريش فانما نزل بلسانهم ففعلوا حتى اذا نسخوا الصحف فى المصاحف رد عثمان الصحف الى حفصه وارسل الى كل افق بمصحف مما نسخوا وامر بما سواه

Digitized by Google

من القرآن في كل صحيفة او مصحف ان يحرق ❁ ايمدى اشبو كلام شريفك مفهوم منيفنجه حضرت عثمان زيد حضرتلرى انصاردن اولديغى جهتله امر ايتمشكه احيانا لهجه وقرائتده بعض اشتباهدن ناشى بينلرنده شايد اختلاف واقع اولور رايسه قرأن كريم لسان قريش اوزره نازل اولديغى جهتله اصحاب ثلاثه به قريش لسانى اوزره تحرير وكتب ايله امر بيورمغله برقاچ نسخه كتب ايتديرەرك اطرافه نشر وارسال ايليوب حضرت حفصه دن الدقلرى صورتلرى ينه كندوسنه تسليم ايلدى اشته بو وقعه نك حقيقت كيفيتى بويله دركه تحرير اولندى ايمدى بو واقعه دن برقاچ شى ثابت اولدى اولى بوكه ايت قرأنى محمد صلى الله تعالى عليه وسلم زمانده برشخص بردرلو وديكر شخص ديكر درلو اوقودى ديديكك جهل محضدر زيرا قبائل عرب طوائف كثيره اولدبغندن بعض كلمه يى هر طائفه كندى الحانلرى اوزره اوقورلر واكثريسى فصاحت وبلاغت اوزره اولمديغندن لسان قريش جملەسندن افصح وابلغ اولديغى جهتله قرأن كريم لسان قريش اوزره نازل اولمشدر وقريش دخى بعض كلماتى برايكى درلو اوقورلر مثلا جمع غائب ضميرلرندن همودە واوك حذفيله هم اوقورلر ولفظ مالك ملك دخى اوقورلر وايكيسنك معناسيده بردر حرف مدى بعضيلرى اوچ الف مقدارى وبعضيلرى برالف مقدارى مد ايدرلر وقرائت قريشده اولديغى اوزره حضرت پيغمبر دخى قرأن كريمى وجوهله قرائت بيورررلر ايدى بوايسه برمعنايه طوقنور كيفيت دكلدر بوكيفيت هر برلسانده جاريدر مثلا فارسيده سلطانه شاه وشه ديرلر وايشه كار وكر دخى ديرلر وكذلك هر برلسانده بركلمه ايكى ودها زياده وجه اوزره اوقنور فصاحته ضرر ومعنايه خلل ويرمز ايكنجى قرأن كريم وقت محمد صلى الله تعالى عليه وسلمده جمع اولميوب بلكه حضرت ابو بكر جمع ايلديكه مبادا بعض ايات غائب اولميه ديديكك سؤالك جوابى سابقده ذكر اولنديغى اوزره عصر سعادتده قرأن كريم نازل اولدقجه اصحابك حفظنده ثابت واشياء مذكوره اوزره محرر ايدى وشو وحى منزلك تكميلى وفات نبيده نهايت بولەرق عقبنده حضرت صديق ورقات متعدده يه جمع ايدوب عندنده محفوظ قيلدى كه كتب سائره كبى بلكه شئك بونك كلامى قاريشوب دينده برفساد حاصل اولمسون وحضرت ابو بكر رضى الله عنهك جانب نبويدن امر اولنمامشيكن قرأنى جمع ايلدى ديەرك سؤالك دخى بى معنادر زيرا صور كتابتله عصر سعادتده اصحاب

مأمور ایدیلر بونك جمعی ایسه امور مستحسنه دن اولمغله برابر حضرت پیغمبر امر ایتمدی
دیه‌رك اعتراض ایتدیكك جای تعجبدر اوچنجی حضرت عثمان قرآنی اصلاح
ایتدی دیدیكك باطلدر زیرا سابقده بیان اولندیغی وجه اوزره حضرت حفصه
عندنده مودوع اولان صحایف مجموعهٔ غیر مرتبه‌یی ترتیب ایله برجلده درج
ایدرك نسخ متعدده تحریر ایتدیروب اطراف واكنافه نشر ایلدی ودردنجی
نسخ سابقه‌یی حضرت عثمان نیچون یاقدی وحضرت حفصه ده اولان صحف
متفرقه نره ده قالدی دیدیكك سؤالك جوابی شویله‌دركه اولا قرآن كریم مجلد
ومضبوط اولنجه طاش ودری واغاج قبوغی مثللو اشیایی یاقمسی ایكی سببه مبنیدر
سبب اولی شوراده بوراده قالوب تعظیمه مخل اولمسون ایچون یاقدی نته كیم
الحالة هذه برمصحف شریف فرسوده اولوب قابل استعمال اولمدیغی وقتده
انك اوراق پریشانی یایاقوب ویاخود برمحله دفن ایدرز ایكنجی سببی ماسبقده
مذكور اولدیغی اوزره اصحاب كرینك جزیرة العربده بعض قبائله ارسال
اولندقلرنده انلرده یازمشلردی وجهلای عربان دخی بربرلرینك نسخه‌لرندن
یازمسیله سهو وغلط شائبه‌سی مأمول اولدیغندن حضرت عثمان رضی الله عنه
انلرده بولنان نسخه‌لره اعتبار ایلمیوب ارسال ایلدیكی نسخه‌لردن استنساخ ایله
امر ایلدی ایدی سنك حضرت عثمان بعض اوراق پریشانی یاقسندن
غولاة شیعی دیدیكی سوزی ظن اولنور دیدیكك ظن دكل باكه اوهام باطله در
بوقدر بیك اصحاب عظامك قلبنده محفوظ شیدن نصل برآیت كتم وتغییر
اولنه بیلور وكتم ایتدی دیدیكی غولاة شیعه الله زعم ایلدیكی حضرت علینك
كندی خطیله كتب اولنمش برقاچ مصحف الحالة هذه دار اسلامده
موجوددر حضرت عثمانك خطیله یازیلان مصحفدن برحرف زیاده ونقصانی
یوقدر بومقوله اوهام وخیالات ایله قرآن كریمه اعتراض ایتمك جاهلانه عیبنی
اظهاردن عبارتدر وحضرت حفصه عندنده موجود اولان اوراق متفرقه
برجلد اوزره مصحف جمع اولندقدنصكره نره ده قالدی دیدیكك دخی غرایبدندر
زیرا اومثللو اوراق اووقتدنبرو هركیمك النه كچدی ایسه برر ورق تبركا حفظ
اولنمشدر بونلرك شمدی‌یه قدر میدانده بولنمامسندن نه ترتب ایدر ینه باب تحریفده

سؤال نصاری

اوتوزدردنجی صحیفه‌ده الی اخر المطلب اشبو سورهٔ انبیاده واقع ﴿وما ارسلنا قبلك
الا رجالا نوحی الیهم فاسئلوا اهل الذكر ان كنتم لا تعلمون﴾ وسورهٔ
یونسده واقع ﴿فان كنت فی شك مما انزلنا الیك فاسئل الذین یقرؤن الكتاب

Digitized by Google

من قبلك ﴾ آيت كريمه لرى دلالت ايدركه محمد صلى الله تعالى عليه وسلمك
بعثتنه قدر يهودى ومسيحيلرك كتابلرى تحريف اولنمامشدر زيرا ممكن دكلدركه
الله تعالى بركمسه يى كتاب محرفه رجوع ايتديره مكر بوشرطله كه اعلام ايتمش اوله كه
كتب مذكوره نك قنغى كلمه لرى تحريف اولنمشدر حالبوكه قرآنك هيچ بريرنده
اكا اشارت يوقدر بلكه انجق بيان اولنمشكه يهودى ومسيحيلر كتابلرينى تحريف
ايلمشلردر نته كيم سورهٔ بقره ده واقعدر استعيذ بالله ﴿ يا بنى اسرائيل اذكروا
الى قوله ولا تلبسوا الحق بالباطل وتكتموا الحق وانتم تعلمون ﴾ وينه اول سوره ده
واقعدركه ﴿ افتطمعون ان يؤمنوا لكم وقد كان فريق منهم يسمعون كلام الله
ثم يحرفونه من بعد ما عقلوه وهم يعلمون ﴾ بو آيتلرك ضمننده تحريف تورات
بلا تعيين بيان اولنمش شمدى اول ايتلرى بيان ايده يم كه انلرده كتب مقدسه نك
زمان تحريفنه اشارت اولنمشدر نته كيم سورهٔ بينه ده واقع ﴿ لم يكن الذين كفروا
من اهل الكتاب والمشركين منفكين حتى تأتيهم البينة رسول من الله يتلوا صحفا
مطهرة فيها كتب قيمة وما تفرق الذين اوتوا الكتاب الا من بعد ما جاءتهم البينة ﴾
اكر بالفرض قبول ايده جك اولسقكه ادعاى قرآن صحيحدر بوندن مستنبط اولوركه
يهوديلر ومسيحيلر كتب مستعمله لرى محمد صلى الله تعالى عليه وسلمدن وتعليم
قرآنه بدأ ايتدكدنصكره تحريف ايتمشلر بوخسه انلردن ايلرو تحريف ايتمامشلر
امتان حضرت محمد ادعا ايديورلركه يهوديلر ومسيحيلر كتب مستعمله لرين تحريف
ايتمشلر ايمدى بو مطلبك تحقيق وتشخيصى خصوصنده برنجى سؤال بودركه
ايا مسيحيلر و يهوديلرك بويله برامره ارتكاب ايتملرينه برجهت وسبب وارميدر
ودخى تحريف سببيله برفائده تحصيل ايده بيلشلرميدر ازجمله حضرت محمد وامتى
عندنده محترم اولديلرمى وچوق دولتلره نائل اولديلرمى واسلام مملكتلرنده
رفاه حال ايله انلرك سايه لرنده كچنديلرمى و ياخود بوامرى ارتكابلرى جهتيله
اللهك رضاسنى تحصيل ايتديلرمى حاشا وكلا بلكه اكر بالفرض كتب مقدسه يى
انلر تحريف ايتمش اولسيديلر دنياده وعقباده فوائد مذكوره نك عكسنى كوررلردى
نته كيم انجق مظنهٔ تحريفدن ناشى بو دنياده يهوديلر ومسيحيلر ممالك اسلاميه ده
بولندقلرى جهتله جماعت اسلامدن نه درجه لرده عذابلر چكمشلر و بو تحريفه
جسارت ايدنلرك عذاب اخرويلرى دخى كتب مقدسه ده خبرو يرلمشدر
پس بو حال ايله نصل تصور اولنور كه مسيحيلر و يهوديلر سببسز وجهتسز بويله
برامر عظيمه مرتكب اوله لر واكر محمد صلى الله تعالى عليه وسلمه تبعيت ايتسه لر

ایدی جهاد وغزواتده چوق منفعتلره نائل اولورلر ایدی بوصورتده اگر فی الحقیقه کتب مستعملهٔ یهودیان ومسیحیانده محمد صلی الله تعالی علیه وسلم خصوصنده براشارت اولمش اولسه ایدی هر اینه هیچ برسبب یوغیدیکه انی انکار ایده ایدیلر وکندی کتابلرینی تحریف ایدیدیلر کتب مقدسه نك تحریفیچون هیچ برسبب اولمدیغندن قطع نظر بونك حین تصورنده دخی انجام حصولی غیر ممکندر زیرا که زمان حضرت محمد ده و بلکه اندن دها مقدملری دین مسیح اکثر بلادده منتشر اولمشیدی نته کیم انطولی وشام ویونان ومصر وافریقانك یوقاری سمتلری مجموعا مسیحی ایدیلر وینه عربستان وهندستان وعجمده دخی مسیحیلر وار ایدی وولایات ایتالیا وفرانسه واسپانیا وانکلیز ونمچهنك اکثر حصه‌لری دین مسیحی قبول ایتمشلر ایدی پس بوقدر بیك بیك مسیحیلرکه قریب و بعید اولان ولایتلرك اطراف واکنافلرنده موجود ایدیلر نصل ممکن اولوردیکه بوامر قبیحده متفق اوله‌لر بونك ایله برابر یهودی ومسیحیلر علی الدوام بربرلریله مخالفتده درلر ایدی امکانی یوقدرکه انلر بویله برامرك انجامی ایچون اتفاق ایده‌لر واگر برفرد درسه که عربستانده موطن اولان مسیحیلردن برقاچ آدم بوامره اقدام ایتمشلر هر اینه بدیهیدر که سائر مملکتلرده اولان مسیحیلر بوامری طویوب اعلام ایدرلردی وینه بوقدر مسیحیلرك کتب تواریخلرنده سلفده کذران ایدن مسیحیلر بینلرنده اولان بحث ومنازعه‌لری وانجیل حقنده حرکات ناسزا اوزره اولدقلری کافهٔ مسطوردر اما تحریفه دائر هیچ برخبر یوقدر بلکه انلرك یازدقلرندن بوقدرجه فهم اولنورکه انلرك نزاع وخلافلرینك کافهٔ سببلری اوایدیکه معلم ومفسرلردن بعضیسی کتب مقدسه نك بعض آیتلرینی بر بشقه درلو توجیه وتفسیر ایتمشلردر والا تحریف خصوصنده هیچ نزاع ایتمامشلردر وبومرحله که کتب عهد عتیق وجدید تحریف وتبدیل اولمامشدر بوندن دخی واضح اولورکه کتب مقدسه نسخه‌لری زمان قدیمدن بوانه قدر موجوددر انلرك بعضیسنده کتب عهد عتیق وجدید بالکلیه مسطوردر وبعضیسنده برقاچ حصه‌سی مرقومدر انلره رجوع ایدرز ازجمله بونسخه‌لردن بری هجرتدن ایکیوز سنه مقدم تحریر اولنمش و بوانه قدر باقیدر اسمی قدکس واطیکانوسدر ایتالیا ولایتنده شهر روم کتبخانه سنده موجوددر وبردیکر جلد دخی هجرتدن ایکیوز سنه مقدم یازلمشدر لوندون شهرنده موسه ام برطینه کتبخانه سنده

Digitized by Google

موجوددر اکا قدکس الکصاندرینوس دیرلر بوایکی کتاب مثللو برجلد کتاب دخی
شهرپارسده برکتبخانه ده موجوددر اکا دخی قدکس افریمون دیرلر و بونلردن
ماعدا نسخهلر مسیحیلراللرنده چوقدر بعضیسی حضرت محمد زماننده و بعضیسی
اندن مقدم و بعضیسی اندنصکره یونانی وعبری لسانی اوزره یازلمشدر وعبری
لسانی اوزره یازیلانلر کتب عهد عتیقدر و بوکتابلر شمدیکی نسخهلر ایله مقابله اولنسه
موافقت کلی مشاهده اولنور وینه کتب عهد عتیق وجدیدك عدم تحریفلرینه
بردلیل دیکر شودرکه حواریوندنصکره اولان معلملر وکشیشلرك حضرت محمددن
برچوق زمان صکره یازدقلری نوشته جاد کتابلری الحالة هذه مسیحیلر بیننده
مستعملدر انلردن برقاچ نفرینك اسملرینی و زمانلرینی تعیین ایده یم شویله که
سنهٔ مسیحیه یه مطابق مائهٔ اول وثانی سنهلرنده کلیمس نام القفبوس وایکنانیتوسدن
ویوسطنیوسدن وایرنوسدن وکلیمنس علکساندریه دن و بونلر مثللو ترطولیانوسدن
اولکتابلر که قالمشلردر بونلرك بعضیسی حواریونك شاکردلری و بعضیسی
شاکردلرینك شاکرلریدر والحاصل مسیحك صعودندن طقسان سنه صکره
ایکیوز سنه یه قدر انلر کتابلر یازمشلر وینه سنهٔ مسیحیه نك مائهٔ ثالثنده
بواشخاصدن یعنی اورکنیس وکیریانوس بعض کتابلر تصنیف ایتمشلردر الی الان
باقیدر وینه بواشخاصدن یعنی انیریوس وافدم شامی وامبروزیوس وواصلیوس
وخریزوسطموس وحیرونموس واکستنوس دخی ملت مسیحیه بیننده
مشهور معلملردر درتیوز و بشیوز سنهٔ مسیحیه ده چوق کتابلر تصنیف ایتمشلر
انلر دخی الی الان باقیدر بوکتابلردن اکثری کتب عهد عتیق وجدیدی تفسیر
وبیان ایدرلر ایدی کتب عهد عتیق وجدیدك بعض محللرینی کتابلرنده
یازمشلردر اول محللری شمدیکی حالده مسیحیلر بیننده اولان کتب مقدسه ایله
تطبیق ایتسهلر مخالفت کوریله مز وبونلردن قطع النظر حضرت عمر خلافتی
زماننده کتبخانهٔ اسکندریه یی احراق ایلدی لازم ایدیکه احراق ایتمیوب
اولوقت موجود کتابلری حفظ برله شمدیکی کتابلرله مقابله ایدیدیلر وشمدی تحریف
اولنان یرلری کوستریدیلر لکن اول کتابخانهلری حضرت عمر یاقدی دیمك اولورکه
انلرك قدرینی بیلمدی ویاخود بلکه انك معناسی قرآنك معناسنه مخالفت ایدر
دیو قورقوسندن یاقمشدر والحاصل یقینا و تماما معلوم اولدیکه هیچ بر وقتده
مسیحیلر کتابلرینی تحریف ایتمامشلردر شمدیکی حالده اولان کتب عهد عتیق
وجدید قدیمی اولنلره موافقدر و برده بعض اشخاص دیرلرکه کویا یهودیلر

Digitized by Google

عداوتلرندن ناشى مسيحلك زماننده كتب عهد عتيقدن مسيحه دائر اولان
اشارتلرى اخراج ايتمشلر بونك جوابى دخى شويله دركه بوادعا دخى محمديلرك
ادعاى سابقلرى كبى بى دليلدر بلكه بوخيال باطلدر والا اكر يهوديلر مسيحه
دائر اولان اشارتلرى كتابلرندن اخراج ايديديلر البته وهلهٔ اولاده مسيح
موعوده انجيلده مذكور اولان يسوع مسيحدر ديو شهادت ايدن آيتلرى اخراج
ايدرلردى مثلا آيهٔ (١٤) فصل (٢) اشعيا وينه فصل (٣٥) ده اولان
حكاياتك كافه سى وآيات (٢٤) الى (٢٧) فصل طقوز دانيال وآيات (٩)
الى (١٢) فصل (٤٩) كتاب اول موسى وآيات اول ودوم فصل (٥) ميخا
وآيهٔ (١٠) فصل (١٢) ذكريا وآيات (١٦) و(١٧) و(١٨) زبور
(٢٢) يى اخراج ايدرلردى وبرده الله تعالى يهوديلره تأكيدا امر ايتمشيديكه
كتابلرينه هيچ برنسنه زياده ونقصان ايتميه لر بوحكمك موجبنجه برمرتبه كتب
عهد عتيقه متوجه اولمشلرديكه كتب عهد عتيقك كافهٔ كلمات وحروفاتنى
صايوب ضبط ايتمشلردر ديكه بركلمه ويابرحرف افراط وتفريط ايتميه لر اكر
مسيحيلرك يدلرنده بولنان كتابلرى يهوديلر اللرنده اولان كتابلر ايله مقابله اينسه لر
بعينه بكديكره مطابق بولنور وبرده مسيحيلرك اكثريسى اوائلده يهودى ايديلر
اكر يهوديلر كتابلرينى تحريف ايتمش اولسه لرايدى البته مسيحى اولدقلرنده خبر
ويررلردى حالبوكه بويله برخبر يوقدر فقط مسيحيلرك معلملرى انجق بوادعاى
صحيحى ايدرلركه يهوديلر مسيح يسوعه دائر اولان آيتلرى حقسز تفسير وخلاف
اوله رق بيان ايتمشلردر وبرده مسيح وحواريون هيچ بر برده يهوديلر كتابلرينك
تحريفنه دائر هيچ برشى سويلمامشلردر بلكه بونك عكسى اوله رق ديمشلردركه
كتب عهد عتيق كلام اللهدر وانك مطالعه سيله امر بيورمشلردر نته كيم
يوحنا آيهٔ (٣٩) فصل بشده ديمشدر كتابلرده تفحص ايدك زيرا سز صانور
سكزكه انلر ايله ابدى حياته مالك اولورسكز انلردخى بنم ايچون شهادت ايدرلر
وينه آيهٔ (١٦) فصل (٣) نامهٔ (٢) تيموتسده مرقومدركه هركتاب الهام
الهى ايله يازلمشدر تعليم وتعذير واصلاح وعدالته تأديب ايتمك ايچون فائده ليدر
وينه آيهٔ (١٧) و(١٨) فصل (٥) متاده مسيح يهوديلره بيورمشكه
صانمكزكه بن شريعتى ويا پيغمبرلرى ابطال ايتميه كلدم بلكه ابطال ايتميوب
اتمام ايتمكه كلدم زيرا حقا سزه ديرمكه يروكوك زائل اولنجيه قدر شريعتدن
برحرف وبرنقطه ضايع وتلف اولمز تاهرشى اتمام اولنجيه قدر وينه آيات (٤٦)

Digitized by Google

و (٤٧) فصل (٥) يوحناده مرقومدركه زيرا سز اكر موسايه ايناناديكز
بكا دخى ايناير ديكز زيرا او بنم حقمده يازمشدر اما اكر انك كتابلرينه ايناغزسكز
بنم سوزلريمه نيجه ايناورسكز وينه آيات (٣١) و (٣٢) فصل (٢٢)
متاده بيورمشدركه اولولرك قيامتى خصوصنده اللهك سزه ديديكنى
اوقومديكزمى چون ديديكه بن ابراهيمك اللهى ويعقوبك اللهى واسحاقك
اللهى يم الله تعالى اولولرك اللهى دكلدر اما ديريلرككدر وينه آية (٣٥) باب
(١٠) يوحناده اكر اول كمسنه لره الاهلر ديديسه انلره اللهك كلامى كلدى وكتاب
بوزلمز وينه آيات (٢٥) الى (٢٧) فصل (٢٤) لوقاده كندوشاكردلرينه
بيورمشكه عقلسزلر و پيغمبرلرك بيوردقلرينه ايناغمغه كچ قلبلولر مسيح
بونسنه لرى چكوب كندو عزتنه كيرمك لازم دكلمى ايدى وموسادن وجمله
پيغمبرلردن باشليوب جمله كتابلرده كندونك حقنده يازيلان شيلرى انلره بيان
ايلدى وينه آيات (٢٩) و (٣١) فصل لوقاده مرقومدركه ابراهيم اكا ديديكه
يعنى ازره انلرده موسى و پيغمبرلر انلرى دكلسونلر اول دخى يوق اى بابا ابراهيم
اما اولولردن انلره بركمسنه وارسه توبه ايده جكلر اول دخى اكا ديديكه اكر
موسايى و پيغمبرلرى دكلمزلرايسه اولولردن بركمسه قيام ايدرسه ده ايناغميه جقلر
بو آيتلرك ضمننده مسيح وضوح تمام ايله اقرار ايدوب شهادت ويرمشدركه
يهوديلرك كتب عهد عتيقه لرى حق واللهدندر اكر يهوديلر انلرده دخل
وتصرف وتبديل وتحريف ايتمش اولسيديلر البته مسيح بويله برامر قبيحى اعلان
ايدوب آيات محرفه لرين اعلام وتصحيح ايدردى ايمدى بوفقره دن ظاهر اولوركه
ملت بنى اسرائيل اسير بابل اولدقلرى زمانده كتب عهد عتيقده تحريف
وتغيير واقع اولمامش ايمش زيرا اكر تحريف واقع اولسيدى مسيح البته بيان
ايدردى بوكا نظرا ديمك اولوركه كتب عهد عتيق يهوديلرنه مسيح زمانده
ونه اسير بابل اولدقلرى زمانده تحريف وتغيير ايتمامشلردر زمان قديمدن
شمدى يه قدر بر هيئت اوزره درخفى اولميه كه مصنف كتاب استفسار كتب عهد
عتيقك تحريفنى اثبات ايچون اون ايكى دليل ايراد ايتمشدر دلائل مذكوره دن
انجق بريسى مدعاسنه موافقدر سائرلرينك ثبوت تحريفه دليل اولمغه صلاحيتى
يوقدر اول بردليلى دخى شويله دركه معلمان مسيحيه دن سركيس هرونى يوب
اربانوس ثامن زماننده بيلك ترجمهٔ عربيه سن تصحيح ايدوب ديباجه سنده
ديمشدركه سهو كاتبلردن ناشى كتب عهد عتيقك يونانى وعبرانى نسخه لرنده

Digitized by Google

برمقدار خلل واقع اولمشدر حامیٔ کتابکه کندی حامیسی اولدیغی کتابك برمقدار
نقصان وغلطنی اقرار ایلدکده بیلمیز که نه درجه‌لرده غلط واقع اولمشدر که
انی برمقدار ایله تعبیر ایتمشدر ایمدی اکرچه مصنف مذکور مبالغه طریقیله
بوخلل صغیری کتب عهد عتیقه نك فساد وتحریفنه دلیل کتورمش ایسه‌ده
حقیقتده بودلیل اوله‌مز نته‌کیم نسخ قرآنده دخی سهو کاتبدن ناشی بعض غلط
واقع اولور برکسه دیمز که بوسببله قرآن محرفدر فی الواقع هرنقدر سهو
کاتبدن ناشی کتب مقدسه‌ده تبدیل اعراب وحروف وتقدیم وتأخیر قبیلندن
اوله‌رق خلل جزؤی واقع اولمش ایسه‌ده قرآنده دخی بعض اعراب وحروف
والفاظده اختلاف واقع اولمشدر نته‌کیم اوائل سورهٔ یوسفده بعض نسخ قرآنده
(یرتع ویلعب) یرینه مرتع وملعب واقع اولمشدر وینه اواسط سورهٔ حجده بعض
نسخ قرآنده (صواف) یرینه صوافین واقع اولمشدر وینه سورهٔ فرقانده بعض نسخ
قرآنده (بشرا) یرینه نشرا یازلمشدر وینه اواخر سورهٔ قافده (یوعدون) یرینه
توعدون واقع اولمشدر وینه اواخر سورهٔ تکویرده بعض نسخ قرآنده ﴿بضنین﴾
یرینه بظنین واقع اولمشدر والحاصل قرآنك ایکی نسخه‌سی تفسیر ایله برابر مقابله
اولنسه سورهٔ یوسفدن سورهٔ تکویره قدر بواوتوز اوچ سوره‌ده بعض لفظلر
بولنورکه حروفاتده یکدیکرینه موافقت ایتمز ظاهردرکه قرآندن برایکیوز نسخه
یقین وقریب دیارلردن جمع وجلب اولنسه اعرابدن ماعدا حروفات والفاظده سهو
کاتبدن ناشی پک‌چوق غلط بولنور برکسه ادعا ایتسه که قرآن تحریف اولنمش عجبا
محمدیلر دیمزمیکه کافهٔ قرآنك مطالب واحکامی بربرینه موافقدر وبواعتراض عبثدر
وبوخصوصده اولان انلرك جوابی بزم جوابمزدر انتهی سؤال المعترض * بتوفیقه

جواب مسلمین

تعالی جوابه شو وجهله تصدی اولنورکه اشبو باب انکار تحریفك اولنده کتب
عهد عتیق وجدیدك نه زمانده وکیملر واسطه‌سیله وقنغی آیتلری ونه درلو تحریف
ایتمشلر دیو ایلدیکی درت سؤال هرنقدر بدیهی اولان شیلرك انکارنده مغالطه‌دن
عبارت ایسه‌ده ینه بوسؤاله مطابق اوله‌رق برجواب دخی لازمدر شویله معلوم
اوله که تحریف لغتده تبدیل وتغییر معناسنه‌در واصطلاحده الفاظ ومعانیٔ
کلام اللهده علی حسب المرام نوعما دخل وتصرف ایتمکدر بوصورتده
کلام الله ایله کلام بشر مختلط اولمغله وبرشیئی زیاده ونقصان ایتمکله دخی
معنای تحریف صادق اولور ایمدی بوکا نظرا تورات وانجیلده بیان وافاده‌دن
آزاده اولوب کتابین مذکورینی مطالعه ایدنلرك باجمعها معلوملری اولدیغی

Digitized by Google

وجهله توراث وانجيلده يهودي ومسيحيلرك كندي اقرارلرينه كوره برچوق
اشخاص مجهول الاحوالك مقالات وكذارشاتي اولمغله ينه بومعترضك
تحريفده انكاري مجرد وضوحده شمسك وجوديني عالمده انكاركبيدر محضا
تستر ايچون مدعاسني اثباته صلاحيتي اولميان آتيده برطاقم سندات واهيه‌لر
بيان ايتمسي اصحاب تحقيق وارباب تدقيق عندنده مجرد جهل وسوء فهمي ابراز
ايتمكدن عبارتدر ازجمله توراتك من كل وجه تحريف وتغييردن مبرا ومن كل جهة
افراط وتفريطدن معرا اولمسني بيان املىله كتوردیكى آيات انجيلك
بريسي مدعاسني اثبات ايتمديكي ان شاء الله تعالى آتيده بيان اولنور ۞ معلوم اوله كه
كتب عهد عتيقده واقع تحريفات كثيره وتخليطات وفيره زمان قديمدن
بوانه قدر هر عصرده وقوعبولمقده در و بعضيسنك زماني ومحرفاتي ومحرفلري
كيملر اولديغي دخي مثبتدر ازجمله بري شوكه زمان قياصره ده يتمش كوهان
اجتماع ايدرك توراتدن اون اوچ حرفي تبديل ايلدكلري يهوديلرك اعتراف
كرده لريدر اون اوچ حرف دكل بركيمسه برحرف الله تعالى كلامندن تبديل
وتحريف ايلسه واوكتابه كلام الله غير محرف ديسه تسليم وتوثيق اولنمه جغي
دركاردر زيرا كلام اللهدن برحرفي تحريف ايدن كيمسه ديمك اولوركه كلهسني
وياخود اكثريسني تحريف ايتمشدر وكذلك طائفهٔ يهود اقرار ايدرلركه بعض
يهود انلره طائفهٔ سامريه ديرلر انلردخي توراتي تحريف بين وتغيير واضح ايله
تحريف وتغيير ايلديلر وينه بعض فرق نصاري دخي ادعا ايدرلركه يهوديلر توراتده
واقع تاريخ آدم عليه السلامدن بيك ايكيوز سنه تنقيص ايتمكله تحريف ايتديلر وينه
زمان تحريفدندر وقعهٔ طيطش بن شبشانكه مسيحدن قرق سنه صكره واقع
اولمشدر نته كيم وقعهٔ مذكوره عن قريب بيان اولنه جقدر وينه سابقده كي
مذكورات مثللو توراتده واقع بعض قصه‌لر دخي اصل توراتدن اولميوب
صكره دن بعض كسانك علاوه كرده سي اولديغني هيئت قصه اشعار ايدر نته كيم
سفر توراث مثنانك اوتوز دردنجي فصلنده مسطور دركه ايمدي ربك قولي موسي
اورادە يعني مواب ولايتنده ربك امري اوزره وفات ايلدي وانيدره ده مواب
ولايتنده بيت فاعور قربنده كومدي وهيچ كيمسه تا بوكونه دك مزاريني بيلمدي
وموسي عليه السلام وفات ايتديكي زمان يوز يكرمي ياشنده ايدي كوزي قماشمدي
وقوتي كيتمدي بني اسرائيل دخي مواب صحرالرنده اوتوز كون اغلاديلر
وبووجهله حضرت موسي ايچون ياس واغلايش كونلري تمام اولدي

Digitized by Google

ونون اوغلی یوشع حکمت روحیله طوغدی چون موسی علیه السلام اللرین انك
اوزرینه قویمشیدی وبنی اسرائیل انی دکلیوب رب موسایه امر ایلدیکی کبی
ایتدیلر ارتق بنی اسرائیلده حضرت موسی علیه السلام کبی پیغمبر قالقمدی که
انی رب رو برو بیلمش اوله جمله آیات ومعجزاتده که رب انی مصر دیارنده فرعونه
وانك جمیع قوللرینه وانك جمیع وجمله ولایتنه ایتمك ایچون کوندرمشیدی وجمله
قوت قاهره ده وجمیع عظیم هیبتده بتون بنی اسرائیلك کوزلرنده ایتمشدر ایمدی
بو تاریخ اوزره بو وفاته واقف اولان کمسه شك ایتمز که بو فقره حضرت موسایه
نازل اولمامشدر بلکه وفات موسادن صکره بعض اشخاص یازمشدر بو صورتده
حضرت موسایه نازل اولان توراتك اوزرینه مؤخرا بعض مجهول الاحوال
کسان طرفندن علاوه اولنمش برشی اولوب الله کلامی اولمدیغی ظاهر اولمغله
توراتك محرف اولمسنه بر دلیلدر وینه بو قبیلدندر توراتده واقع اول حکایات
رکیکه لر که انلرده ذات باری یه نقیصه ویره جك شیلر دونیه وسفلهٔ ناسه لایق اولمیان
شیلر جناب الهیه وانبیای عظامه عزو واسناد اولنمشدر نته کیم آتیده بیان
اولنه جقدر وینه حکایات سابقه قبیلندن توراتده واقع شو فقره که رب موسی ایله
تکلم ایلدی واکا دیدیکه حساب بنی خرشونی قبض ایله وینه بو قبیلدندر شو فقره
دخی الله تعالی حضرت موسی ایله تکلم ایدوب دیدیکه بنی اسرائیل ایله مکالمه ایله
وبونلر مثللو صیغهٔ غائب ایله وحکایه طریقیله بیان اولنمش چوق فقره لر واردر که
اصل تورات اوزره زیاده اولمسنه کلامك حضرت موسادن حکایه طریقیله
واقع اولمسی دلالت ایدر زیرا بونلری موسادن حکایه ایدرك اصل توراته
الحاق ایتمشلردر وحاکی کیم اولدیغی معلوم اولمامشدر متأخرین یهود ونصارا
جهلالرندن ناشی بونلری الله تعالی کلامی ظن واعتقاد ایتمشلردر ایمدی الله تعالی
قرآن کریمی بو مثللو زیاداتدن حفظ ایتمشدر نته کیم قال الله تعالی ﴿ انا نحن
نزلنا الذکر وانا له لحافظون ﴾ بو تحاشیدن ناشی بزم علمالریمز رضی الله تعالی عنهم
قرآن کریمك حاشیه سنه تعاشر یازلمسنی وسوره لرك باشنه اسماء سور یازلمسنی
کریه کورمشلردر اکرچه قرآن کریمك خطنه ولوننه مغایر اولان خطوط
والوان ایله یازلسه بیله الحمد لله الذی هدانا لهذا الدین القویم والمنهج المستقیم
﴿ شمدی نکر وتوراتك غیر متواتر اولدیغنی بیان ایده لم اول دخی توراتده بعض زیادات
ونقصانات اولمسنه دلالت ایدن شیدندر معلوم اوله که توراتك غیر متواتر
اولدیغنه برنجی دلیل یهودیلر زمان قدیمدن بوانه قدر اعتراف ایدرلر که تورات

Digitized by Google

بنی اسرائیل ملکنک طول مدتلرنده کوهان اکبر هارونی عندنده محفوظ ایدی
انجق اندن توراته تلقی اولنوردی بو کیفیتی یهودی ونصارالر دخی انکار ایتمزلر
مکر که مجاحد ومتعسف اوله وایکنجی دلیل بخت النصر اکثر بنی اسرائیلی
قتل ایدوب بقیة السیفی بابله اجلا وبیت المقدسی هدم وافنا ایله توراتی دخی
نره ده بولدیسه احراق ایلدیکیدر حتی برنسخه سنی بیله ترک ایتمدیکندن بعد زمان
انجق حضرت عزیرک حفظنده بولنه رق الک روایتیله کتب وتحریر ایتمشلردر
بو وقعه مسیحدن بشیوز سنه مقدم وقوعبولدیغی تواریخده محرردر واوچنجی
دلیل وقعهٔ طیطش بن شبشیاندرکه مسیحدن قرق سنه صکره واقع اولمشدر
شویله که یهودیلر بیننه برتفرقه براغمشدرکه الیوم اول تفرقه بین الیهود جاریدر
بو وقعه لر بردرجه مشهوردرکه بروجهله انکار اولنه مز وبو واقعاتک جمله سی
توراتک غیرمتواتر اولمسنی اشعار ایدر وغیرمتواتر اولمسیله زیاده ونقصاندن
بری اولمسی دخی ادعا اولنه مز والحاصل توراتک نقلنه سابقده مذکور روایتده
کلمه جک احتمالاتدن ناشی اعتبار اولنه مز زیراکه احتمالات مذکوره ایله
آفاتدن سالم اولمسی محالدر اما قرآن کریم بوآفاتدن منزهدر زیراکه قرآن کریم
زمان سعادتدن بوآنه قدر قرنا بعد قرن کذران ایدن برامم لایحصی دیکر امم
لایحصادن نقل وروایت ایده کلمشدر وقرآن کریمک سلامت حروف وصیانت
حرکاتنده علمای اسلامک اهتمام مالاکلاملرندن ناشی صرف ونحو وسائر
قوانین عربیه کلاملرینی وضع ایتمشلردر ایمدی توراتده بعض حمق ایراث ایدن
شیلری بیان ایده لم اولامصحف اولده ذکر اولنمشدرکه الله تعالی روی ارضده
کثرت فساد آدمی کوردکده خلق ایتدیکنه نادم اولوب دیدیکه بن برده خلق
ایتدیکم آدمی ووحوش وطیور سمایی رفع ایده جکم زیرا بن انلری خلق ایتدیکمه
جدا نادم اولدم ایمدی بوکیفیت الله تعالینک حقنده محالدر زیرا دیمک اولورکه
الله تعالی عالمی خلق ایتدیکی وقتده انجامی نیه منجر اوله جغنی بیلیوب صکره
بیلدکده نادم اولمشدر بوایسه الله تعالی یه اسناد جهلدر وبوکا اعتقاد ایتمک
کفر وضلالتدر ولفظ ندم توراتده نص طریقیله واقعدر تأویل قبول ایتمز بوجهتله
بوکلامک کذب وبطلانی ظاهردر وینه توراتده حکایه اولنمشکه بنی اسرائیل
انقراض عالمه قدر بویرده ساکن اوله جقلردر صکره اویرده ساکن اولمدیلر
بوصورتده دخی بوکلامک کذب وباطل اولدیغی ظاهر اولدی وینه توراتده
واردرکه الله تعالی انسان کبی شخص وجواهردن عبارتدر بودخی الله تعالی

حقنده محالدر تأويل دخي قبول ايتمز قال الله تعالى في قرآن الكريم ﴿ ليس كمثله شيء وهو السميع البصير ﴾ وينه توراتده واردركه الله تعالى حضرتلرى بني اسرائيله شامه توجهله امر ايتديكي وقتده امر ايتمشكه بن دخي سزه اويله توجه ايده جكم بو سبيله انلره امر ايتمشكه اشبو صفتلر ايله موصوف برقبه انشا ايدك بن دخي اكا نازل اولوب سزكله برابر سير ايده يم صكره حضرت موسى اللهم ديمشكه يارب بو امت فاسيه وعد ايتديكك كبي برابر شامه كتمز ايسك بونلر شامه كتمزلر الله تعالى ديمشكه بنم ايچون قبهٔ موصوفه يي انشا ايدك كيده يم حضرت موسا قبه يي انشا ايدوب اكا قبهٔ عهد تسميه ايلدى الله تعالى عرشندن نازل اولوب انلر ايله برابر داخل قبه ده سير ايلدى وانلر نزول ايلديكي وقتده اول دخي نزول ايدوب ونقل ايلدكلرى وقتده نقل ايلدى بو كلام تأويل قبول ايلمز وينه توراتده اولميه رق بو كلامك بقيه سندن اولديغى حالده ديمشلركه قبهٔ مذكوره نك انشاسيچون جمع اولنان مال موسى عليه السلامك يديله قبه نك امرلرينه انفاق اولنوردى قبه نك انشاسى تمام اولدقده حضرت موسادن ادعا ايلديلركه اموال موجوده بيك يديوز يتمش بش رطل نقصان انفاق اولنمش انفاق سزك يدكزله اولدى مال مذكور نيچون نقصان اولدى اولوقت سمادن برصوت ايشتديلركه دير ايديكه مالك عدد منقوصه سى دبركلرك باشلرينه واغشبه لره داخل اولدى اول زمان موسادن كف يد ايلديلر ايمدى اشبو كونه كلاملر الله تعالى يي حق معرفتله بيلمامك وحق قدرله تقدير ايلمامكدن نشأت ايدن شيلردر قال الله تعالى ﴿ فويل لهم مما كتبت ايديهم وويل لهم مما يكسبون ﴾ وينه بو قبيلدندركه الله تعالى انلره ديمشكه عدولر يكزاوزرينه عسكر سوق ايتديككز وقتده ازاز ضرب وقرن ايدك وقتاكه عدولركزه مقابل اولديكز اول زمان وسعكزده اولديغى درجه ضرب ايدك تاكم اللهم ايشنديره سكز تا سزه تأييد ومعاونت ايده ايمدى بو كلامدن معلوم اولور كه الله تعالى انجق اصوات عاليه يي ايشيديرمش بو كلام ايله قرآن كريمده واقع اشبو ﴿ وان تجهر بالقول فانه يعلم السر واخفى الله لا اله الا هو له الاسماء الحسنى ﴾ كلاميله موازنه ايديكز تاحق معلوم اوله وبونلر كبي ذات واجبه نقيصه ايراث ايده جك چوق كلاملرى واردر بو محلده ذكر اولنسه تطويل كلامى موجب اولمغله مقصود ناياب اولور پس لازمدركه بو قدرله اكتفا ايدرك برمقدار دخي انبياى عظام حضراتنه نقيصه اوله جق كلاملرندن ذكر ايده لم سفر اولده حكايت اولنمشكه لوط عليه السلام صاغاردن چيقوب

Digitized by Google

بر جبلده ساكن اولديلر اول جبلده برمغاره وارايدی آنده اوطورديلر حضرت
لوطك بيوك كريمه سی كوچك همشيره سنه ديديكه بابامز اختيار اولدی وبر آدم دخی
يوقدر كه بزمله جماع ايلسون كل بابامزه شراب ايچروب يتاغنه كيره لم برابر
ياتالم كه بزه جماع ايلسون انلر بويله ياپوب پدرلری انلر ايله جماع ايدوب كبه
اولديلر انلردن موأب وعمون تولد ايلدی ايمدی لوط عليه السلام رسل كرام
ونبی عظامدندر اراذل كبی الله تعالی نصل انی بويله فحشه القا ايدوب صكره
ذكرينی دخی امم آتيه بيننده مخلد ايده بوايسه عين اهانتدر نبوت وكرامته ياقشمز
وينه توراتده ذكر اولنمشكه اسحق عليه السلام اختيار اولدقده كوزلری اعمی
اولدی بركون بيوك اوغلی عيسويی چاغرديكه نبی اولمق ايچون اكا دعا ايليه
كوچك اوغلی يعقوب حيله ايله يانته كلدی باباسی اسحق سؤال ايلديكه
سن كيمسن يعقوب ديديكه سنك الك اوغلك عيسويم اسحق ديديكه بكا يقين كل
اول دخی يقين كلدكده انی ايله مس ايلدی اما الني باشنه وضع ايتدكده انه
والده سی حيله ايله ياپديغی توی دكدی حضرت اسحق اكا ديديكه بو باش
عيسونك باشنه بكزر اما صوت يعقوبك صوتيدر نه ايسه انك نبی اولمسی ايچون
دعا ايليوب ونبوتله انی تبشير ايلدی بوكيفيت اسحاقدن غلط اولهرق واقع
اولدی اندنصكره بيوك اوغلی عيسو كلوب پدرينه ديديكه بنم بركتم ايچون دخی
دعا ايله باباسی ديديكه قرنداشك يعقوب حيله ايله سنك بركتكی آلدی عيسو
محزون اولوب بكا ايدرك ديديكه ای بابا دهاسنده هيچ بركت قالمديمی همان
بر بركتكمی وار ايدی ايمدی بوكلام خرافات وهزيانندن عبارت بركلامدر انبيای
عظام حضراتنه بونی اسناد ايتمك آفت عظيمه در وينه توراتده ذكر اولنمشكه
يعقوب عليه السلامك اوغلی يهودا بر برينی متعاقبا وفات ايتمش اولان اوغللرينك
زوجه متروكه سی يعنی كلينی تاماره زنا ايتمشدر شويله كه يهودا مرقومه يی
اوغللرينك وفاتندن صكره پدری خانه سنه اعاده وارسال ايتمشيدی واوچنجی
اوغلی ميلا بيودكده اكا تزويجنی دخی وعد ايلمشيدی مؤخرا مرقومه يهودايی
غمنه كيدر ايكن يولده قصد ايدوب غرضنی كتم ايلمسيله يهودا مرقومه يه
سوء ظن ايله طرفنه ميل وعزيمت وطلب مواصلت ايلدكده مرقومه اجرت
استه يوب ويهودا دخی غمندن براوغلاق ويرمسنی وعد ايدوب بونك اوزرينه
مرقومه رهن طلب ايلدكده يهودا دخی يوزك ومنديلی ايله عصاسنی ويره رك
زعملرنجه اجتماع ايله كندوسندن حامل اولمشدر صكره يهودا وعد ايلديكی

Digitized by Google

اوغلاغی ارسال ایله رهنلری استدکده مرقومه قریه ده بولنه میوب یهودا
بالذات قریه یه عزیمتله اهل قریه یه قنی سزك یول اوزرنده مسلط اولان
قحبه کز دیمش ومرقوملر دخی بزم اویله یول اوزرنده قحبه مز یوقدر دیمشلر
صکره کندوسنه کلینك تامار کبه در دیو خبر ویرلدکده آتشه یاقلمسنی امر ایتمش
ومرقومه آتشه یاقلمق ایچون اخراج اولندقده مرقومه بن کندوسندن حامل
وغمندن جدی ویره رك قوتارمق اوزره بکا زنا ایلدیکی وقت ویرمش اولدیغی
رهنلر اشته یدمده در دیمسیله یهودا قصه یه واقف اولوب بو بندن اصدقدر
دیه رك تصدیق ایتمشدر وبو قصه نك بقیه سنده دخی شو وجهله هزیان واقع
اولمشدر که مرقومه تامارك آغریسی طوتدقده ابه سی اولان خاتون بر ایپلك
ایپلکنی آلوب حامل اولان تامارك یدینه باغلدی وبو ظاهر اوله رق چیقار
دیدی والنی رد ایلدکده برادری چیقوب ابه قادین سکاثلمهٔ عظیمه باغلنمشدر
دیدی وینه توراتده حکایه ایتمشکه یعقوب علیه السلامك کریمه سی دنیا
بعض غرض ایچون طشره چیقدقده شجیم بن حمورا کوروب وآلوب کوتوروب
تقرب ایلدکدنصکره پدری حموره بو جاریه یی بکا آلیویر بنم عیالم اولسون
دیمش وبو کیفیت حضرت یعقوبك معلومی اولدقده کریمه سی دنیایی بونلر نجس
ایلدکلرینی بیلوب سکوت ایلدی حتی بو ماده یه اولاد حضرت یعقوبك خبری
لاحق اولدقده زیاده مغموم اولدیلر وکندولرینه کران کلدی زیرا اسرائیلدن
نجاسنی ارتکاب ایلدیلر صکره اولاد یعقوب بینلرنده عقد اتفاق ایلدیلر که
اکر شجیم وباباسی حمورا وقومی ختان اولنورلر ایسه همشیره کزی عقد وتزویج
ایدك وبونك اوزرینه شجیمه دیدیلرکه ختانسز آدمه همشیره مزی تزویج
ایده میز اکر سنت اولورسکز سزلره همشیره لریمزی وقزلریمزی تزویج
وقیزلریکزی تزوج ایدرز وقوم مرقوم اجرای اختتان ایله الم ووجعلری مشتد
اولدقده شمعون ایله لاوی برر حربه اله رق بغتة قریه یه کیروب کافهٔ ذکوری
قتل واعدام ایلدیلر بونك کبی پك چوق شیلر وار ایسه ده تحریری موجب
تطویلدر وینه توراتده صاحب عقل سلیمك قبول ایتمدیکی فحشیات وقبحیات ایله
جناب حقك بنی اسرائیل حقنده وعیدینی حکایه ایلمشلرکه موسی علیه السلامك
بنی اسرائیله اولان وصیتنده دیدیکی کبی شویله که موسی علیه السلام قومنه اکر
ربکه کفر ایدر ویولندن چیقار واجنبی الهلره عبادت ایدر ایسك الله تعالی
حضرتلری سنی دواهیٔ مصر ایله مبتلا ایدر واو یوز علتنه دوچار اولورسین

Digitized by Google

وجودندن قاشی یه جراحتلرافارکه دواسی ناقابلدر وسن تزوج ایدرسك
ز وجه که غیریلر قربان ایدر بو کلام جناب حقك بنی اسرائیله کندیدن غیره
عبادت ایدرلر ایسه فواحشدن اوچ نوعله وعید ایتمسی متضمن اولور حالبوکه
اهل مروته بونی تلفظ ایتمك بیله لایق وجائز اولماز وبالفرض اسقاط مروتله تلفظ
اولنه جق اولسه بیله بویله فاحشی وعیده مظهر اولمامق وانفاذ ایتمامك لایق ایدی
و بونلرایچون اوچ ماده لازم کلور شویله که یا بو کلام باطل وجناب حقه کذب
و بهتان ندر ویاخود بنی اسرائیلدن شرك ایدوب حقك غیره عبادت ایدنلر شو
اوچ درد ایله مبتلا وکندولری اولاد زنا اولملری لازم کلوردی زیرا هیچ بریسی
موسی علیه السلامدن صکره شرك بالله ایدوب عبادت اوثان ایلدکلرینی انکار
ایده مزلر اکر بو کلام محرف اولمامق لازم کلسه بنی اسرائیلك جمله سی ولدزنا
وموف بالفاحشة الکبری اولملرینی اقتضا ایدر سفر ملوك ثانینك اون برنجی
فصلنده حکایه اولنمشکه داود علیه السلام اخشام نمازنده دوشکندن قالقوب
ملك سراینك طامنك اوزرنده کزندی وجوارنده برعورت کوردی ومرقومه
پك کوزل یوزلی ایدی وداود علیه السلام آدم کوندروب کیمك عورتی
اولدیغنی سؤال ایتدی وبرکیمسه دیدیکه حیتی اوریانك عورتی علیعامك قزی
بتشبعدر داود خبرجیلر کوندروب انی الدی وعورت کلدکده داود آنکله یاتدی
وعورت کبه اولدی وداوده خبر کوندردیکه بن کبه یم داود دخی اوریایی
عسکره کوندرمشیدی سرعسکرلری اولان یوأبه یازدی حیتی اوریایی جلب
ایتدی داود اوریایه دیدیکه اویکه کیت ایاقلریکی یقا اوریا ملکك یانندن چیقوب
خانه سنه کیتمدی وداوده خبرویردیلرکه اوریا اوینه کیتمدی وداود اوریایی طلب
ایدوب دیدیکه سفردن کلدك نیچون اویکه کیتمدك اوریا دیدیکه تابوت واسرائیل
ویهودا چادرلرده طوررلر وافندم یوأب وافندمك قوللری صحرا اوزرنده
قونارلر یاین یمك وایچمك وعورتمله یاتمق ایچون اویمه می کیده یم سنك حیاتك
ایچون بو قصه یی ایتمم داود اوریایه دیدیکه بوکون بوراده قال یارین سنی
صالیویره جکم اوریا دخی اولکون وایرتسی کون اوراده قالدی وداود انی دعوت
ایدوب یدیروب وایچیروب مست ایتدی واخشام دخی ینه خانه سنه کیتمدی
صباحلین داود برمکتوب یازوب اوریا ایله یوأبه کوندردی ومکتوبك ایچنده
یازدیکه اوریایی الك شدید جنك قارشوسنه قویك وارقه سندن سزکیری
طورك تاکه اوریلوب اوله ویوأب شهری محاصره ایدردی اوریایی اوشهره

قو يدى او راده شجيع ادملر بولنديغندن اوريا ايله جنك ايتديلر وبو جهتله برچوق مؤمنلرى دخى اوشهرك ادملرى اوريا ايله برابر اولديديلر اوزمان يوآب جنكك جمله قصه لرينى داوده خبر كوندردى وخبر كوندرديكى ادمه ديديكه اكرملك غضب ايدوب سكا ديرسكه نيچون شهره ياقلاشديكز اوزمان ديكه قولك حيتى اوريا دخى اولدى وخبرجى كيدوب يوآبك جمله سپارشنى داوده سويلدى اوريانك عورتى زوجنك فوتى خبر الدقده قوجه سيچون ياس وماتم ايتدى ومؤخرا مرقومه يى داود الوب كندوسنه عورت ايلدى واندن براوغلى اولدى ديمك اولوركه داود اوريانك فوتندن مسرور اولدى وبولك ايچون برخيلى مؤمنلرك شهادتنه دخى سبب اولدى بو ايسه برفاحشهٔ منكره در بويله برصفت مذمومه يى اصحاب مروت انديايه لايق كوررمى نرده قالديكه اولوالعزم اولان حضرت داود عليه السلامدن واقع اوله بوراوىٔ مفترينك وبونى تصديق ايدن قومك حالى عندالله نيه منجر اولور فوالله لقدافتروا على رسل الله وكذبوا على كتب الله فقد ضلوا وما كانوا مهتدين وينه بوسفرده حكايه اولنمشكه داودك اوغلى ابيشالومك بركوزل لاب قز قرنداشى وارايدى اتك ادى تامار ايدى اكا داودك اوغلى جنون عاشق اولدى والحاصل جنون تمارض ايدوب باباسى انى كورمیه كلنجه ديديكه كرم ايدوب قزقرنداشم تامارى بكا كوندر بكا كندى اليله يمك يديرسين وكوزم اوكنده بكا يمك يابسون داود تاماره ديديكه قرنداشك جنونك اوينه وار ويمك پشوروتامار دخى كندى واولوجهله يمك يا پوب يمسنى تكليف ايتدكده جنون اباايدرك ياننده بولنانلرك جملەسى كتسونلر ديدى وانلرده ياندن كتديلر والحاصل جبر وزورايله جنون تامارى وطئ ايتدى وتامار اغليه رق چيقوب كتدى وتامارك لابوين قرنداشى ابشالوم بوقصه دن خبردار اولوب جنونه بغض ايتدى وابشالوم ايكى ييلد نصكره اوغللرينه جنونى قتل ايتديردى وينه بوقصه نك تتمه سندندركه ابشالوم پدرينه بغض وعصيان ايدرك قصرينه داخل اولوب پدرندن انتقام المق امليله زوجه لرينك كافه سنى وطئ ايتدى وينه توراتده يازلمشدركه سليمان بن داود عمرينى عبادت اصنام وسحر وسبت نسا ايله اتمام ايلدى بوايسه كذب صريحدر بلكه صحيح وصريحى قرآن كريمده بيان اولنمشدر نته كيم قال الله تعالى ﴿ واتبعوا ما تتلوا الشياطين على ملك سليمان وما كفر سليمان ولكن الشياطين كفروا ﴾ ايمدى بروجه محرر توراتده

Digitized by Google

مروی ومنقول اولان لوطك كريمه لريله زنا ايدوب كريمه لری زنادن حامله اولمسی ويعقوب برادری عيسويه غدر ايدرك حيله ايله نبوتی پدرندن تحصيل ايتمسی وحضرت داود عليه السلامك زوجی مؤمن وكندوسی مؤمنه اولان قاری ايله زنا ايدوب غدارانه زوجنی برچوق مؤمنلر ايله برابر قتل ايتدیرمسی ويهوذانك كلينی تامار ايله زنا ايدوب توأمين چوجق تولد ايلمسی وحضرت داود عليه السلامك اوغلی جنونك قزقرنداشی تامار ايله زنا ايلیوب قرنداشی ابشالومك جنونی قتل ايتمسی وابشالومك داود عليه السلامك زوجه لرينی وطئ ايلمسی وحضرت سليمان عليه السلامك اصنامه عبادت ايتمسی وكذلك بومثللو برطاقم حكايات وخيمه واقوال غير مستقيمه جمله سی كذب صريح اولوب محرفاتدن ومختلطات توراتدن اولديغی ارباب عقل سليم واصحاب رأی مستقيم عندلرنده پيوستهٔ وضوحدر انبيا عليه السلامك بای حال بومثللو قبايح وفضايحدن تبرئه وتنزيهی مقتضای عبوديتدن والله تعالينك انبيايی بومقوله فواحشدن تبعيد وتنزيهی مبتغای حكمت الوهيتندر خصوصيله بويله غدر ونفاقه مؤدی اولان تفوهات كاذبه نك شعب اسحاقه نسبتی نصل ممكن اوله بيلوركه انلر حقنده بروبركات ايله دعا اولنمشدر معلوم اوله كه اشبو حكايات شنيعه وروايات سقيمه لر توراتده واقع روايات سائره يه معارض وعقله دخی مناقضدر ازجمله بريسی توراتده حضرت ابراهيمك وحضرت لوطك حقنده ثنای عاليلری وبر وبركات ايله شهادتلريدر مسكن ومأوای قوم لوط امر باری ايله تخريب وكندولری اهلاك اولندقده حضرت ابراهيمك معلوملری اولوب ديمشدركه يارب ابراری فجار ايله برابر اهلاك ايدرمسن ابراردن مرادی حضرت لوط وايكی كريمه لريدركه حضورالهيده حضرت ابراهيم انلری ابرار تسميه ايدرك شهادت ايلمشدر پس نصل اوله بيلوركه بومثللو ابراردن اولان كرما انبيای عظامدن اولان پدرلريله زنا ايده لر وجناب الله دخی نبيسنی بومثللو فضايح وقبايحدن وقايه ايتميوب مدی الدهر تحدث اولنمق اوزره كلامنده اشعار وانبا ايليه خصوصيله پدركريمه سنی هيچ برشريعتده نكاح ايله بيله وطئ ايتمسی تجويز اولنمامشدر وكذلك توراتده حكايه اولنان ذريات ابراهيم واسحاق خصوصنده اولان الله تعالى وتباركنك تبريكاتی حكايات سقيمهٔ سابقه يه معارض اولور نته كيم حضرت ابراهيمه ديمشكه سن بكا مطيع ومنقاد اولدك بن دخی سنی متبرك قلديغم مثللو نسلكی دخی متكثر ومتيمن ايدرم شويله كه انلر ايله

كافهٔ قبائل وشعوب متبرك اوله وبعد وفات ابراهيم اسحاقه دخی يوروشكه
بن سنكله برابر اولوب دائما سنی مبارك قيلارم سكا احسان ايلديكم كبيجه
نسلنه دخی مملكات ومتمينا تمك كافه سنی اعطا ايلرم كه سنك نسلكله جميع
شعوب وقبائل متبرك اولهلر وينه حكايات سقيمهٔ سابقه ده مذكور اولديغی
اوزره كندو زعملرنجه يعقوب اسحاقه مكرايتديكی وقت اسحاق يعقوبه ديمشكه
الله تعالی سكا ظل سما وخصب ارضی اعطا ايتدی امتلر سكا اطاعت وعبادت
وقبائل سكا سجده ايدهلر سن قرنداشلريكه رئيس اول انلرك اولادی سكا سجده
ايدرك سنكله متبرك اولهلر وسنك عندنده ملعون اولمز ايمدی عقل ايله تأمل
وتصور وفهم ايله تفكر ايتكه بونلر بويله براعظم واكرم خلق اولان انبيا وذرياتنه
مناكر فاحشه‌دن نه مرتبه شيلر عزو واسناد ايدرلر كه امعان نظرده بونلرك نسبتی
باطل وعاطل وناسی جاهل وغافل اولديغی وارستهٔ دلائل وازادهٔ بيان رسائلدر
بلكه انجق بوكونه هذيان وخرافاتی بعض عدوی دين اديان منشرعنی
افساد ايچون الله تعالی يه افترا وبهتان ايدرك كلام اللهيه الحاق ايلمشلردر
ايمدی ای معترض سنك جهلكه عجب اولنور كه اشبو فواحشك انبيادن صدور
ووقوعنی اعتراف برله نبوتی دخی اقرار ايدرسكز اما حواريوندن نبی منزله سنده
اولمغله سهو وغلط واقع اولمسنی تجويز ايتميورسكز حتی بعض اوصافكه محالات
جمله سندندر حواريونه مبالغه ايدرك عزو واسناد ايديورسكز
شمدی نصكره انجيلك محرف وغير متواتر اولديغنی بيان ايده لم معلوم اوله كه الحالة
هذه نصاری يدلرنده موجود اولان كتابكه انجيل تسميه ايدرلر قرآن كريمده اشبو
﴿ وانزل التورية والانجيل من قبل هدی للناس ﴾ ايت كريمه سيله هادی
اولمسی مبين اولان انجيل دكلدر وتورات دخی حضرت موسی عليه السلامه
الله تبارك وتعالی حضرتلرينك انزال بيورديغی يعنی مظهر كلام باتمامی اولان
الواحدن عبارتدركه انجق حضرت موسادن ماعدا سائر بر كمسنه نك انده
مداخله سی يوقدر وانده دخی بعد زمان بعض محرفات ومختلطات واقع
اولمشدر فاما نصارانك انجيل ديدكلری اقرارلرينه نظرا حضرت عيسانك
عروجندن صكره متا ويوحنا وپولس وپطريس ويعقوب ويهودا نام كمسنه لرك
احوال وكذارشات ومعجزات وتعليمات مسيحی بيان ضمره سنده تواريخ مثللو
تأليف ايلدكلری اناجيل اربعه نامنده اولان كتابلريدر وپطريس وپولس
نام كمسنه لرك امريله شاكردلری اولان مرقس ولوقانك يازدقلری اوچ كتابدر

Digitized by Google

اکا دخی اعمال حواریون تسمیه ایدر وبونلردن ماعدا یکرمی بر کتاب دخی
مراسله ونوشته جاددن عبارت اوله رق مرقوملرك یازدقلری شیلردر وبرده
یوحنانك مخصوصجه عیسانك عروجندن صکره کویا عیسادن اکا مکاشفه
اولان امثال انبیا واحوال کنیسا وسائر بومثللو اشیایی مشتمل اولان کتابیدر یوخسه
حضرت عیسایه انزال بیوریلان انجیل هیچ بروقتده الفاظ وعبارهسیله تحریر
وضبط اولنموب بلکه حضرت عیسانك بعض کلاملریله مخلوطا
علی حسب الاستماع هرکس کندی یازدیغی کتابده یازمشلردر وبوجهتله اکثری
ایشتدکلرنده اختلاف وبعضیسنده اتفاقلری کتب مذکوره یی مطالعه ایدنلرك
مشهودیدر زیرا کتاب الله کلام اللهدن برمقدار معین ومبلغ متیقن رسوللردن
بررسولك لسان مخصوصی اوزره انزال اولنان کتابه اطلاق اولنور الحالة هذه
نصاری یدلرنده موجود اولان انجیل بوحقیقت اوزره اولمیوب بروجه محرر
کلام بشرله مخلوط وممتزج وبری برندن فرق وتمییزی متعذر اولهرق کتابلرنده
مندرج اولمسیله بوکا کتاب الله اطلاقی جائز اولهمز ومع مافیه ذوات مرقومهنك
حضرت عیسادن مسموعلری اولان کلمات الهامیهده دخی مرقوملرك صدق
درت نفردن عبارت اولمغله روایتلری غیر متواتر اولوب سهو وغلط وکذب
خلط ایتمش اولملری محتملدر اکر اشخاص مرقومه حقلرنده اسناد نبوت زعمیله
ادعای عصمت اولنسهده دینلسه که نبوتلرینه کندولرندن بعض خوارق عادهنك
ظهوری روایتی وعصمتلرینه حضرت عیسانك انلر حقلرنده حسن شهادتی
دلیلدر انلردن سهو وغلط وکذب وسقط واقع اولماز اکا دخی شو وجهله
جواب ویریلور که انلردن خوارق عادهنك ظهوری روایت آحاد وافادهٔ یقین
ایتمدهده ضعیف وبی بنیاد اولدیغی مثللو حضرت عیسانك حسن شهادتی دخی
مرقوملرك یازدقلری کتابلرك عبارهسندن بیله لایقیله اکلاشیلهمدیغندن بوکا
حسن شهادت دینلهمیهجکی مستفاد کردهٔ ارباب عقل وسداد در حق حضرت
عیسانك حواریونه یعنی ذوات مرقومهیه خطابا یا کفروشك اولادلری نوقته
قدر بن سزکله اوله جغم ونزمانه دکین سزی کوتورهجکم دیمسی وینه انلردن
بریسنه یا شیطان سن کری طور زیرا اللهك مرضیسی اولان شیلره جاهلسن
دیو خطاب ایلمسی مرقوملرك عدم عصمتلرینه دلیل کافیدر ولو سلم بونلردن
خوارق عادهنك ظهوری تصدیق اولنسه بیله ناسی حضرت عیسانك دیننه
دعوت ایتدکلری جهتله بونلره رسول ونبی دینلمز اشته بوجهتله اصل انجیل

مفقود وموجود اولان انجيـل دخى كلام بشرله مخلوط اولوب محرف ومضمونى
اعتمـادن دور ومبعود در ايمدى كتب مذكوره نك تناقض وتخالفنى موجب
اولان عبارات سقيمه ومقالات غير مستقيمه لرينك بيانـنه ابتدار ايدهلم شويله كه
انجيل نصارادهبرمحلده محرردركه عيسا ديمشكه اكر بن نفسم ايچون شهادت
ايتسم شهادتم غيره مقبولدر لكن بنم ايچون بنم غيرم شهادت ايدر وديكر محلده دخى
عيسادن مرويدركه اكر بن نفسم ايچون شهادت ايتسم شهـادتم حقدر زيرا
بن نره دن كلوب ونره يه كيـده جكمى بيلورم ايمدى نصل الك شهـادتى حق
وباطل ومقبول ونامقبول اولور وبويله متناقض اولان كلامه نصل الله كلامى
دينلور وينه انجيل نصـاراده مسطوردركه يهوديلر عيسا اوزرينـه تهاجم
ايتدكلرينه واقف اولدقده ديمشلركه شمدى نفسم جزعلندى نه ديه يم اى پدرم
بووقتده سن بنى سـالم قيل وخشيه يه رفع ايتدكلرى وقتده دخى ديمشكه يارب
يارب بنى نيچون سالم قيلادك وينه اول وقتده ديمشكه عيسـا نفسنى يهوديلره
تسليم ايلدى تاكه موت اوزره غلبه واستعلاسى ظـاهر اوله وجميع الامم وكافهٔ
محن كه اوهام بشريه انى استقبـاح ايدر انلر اوزره كندى قـدرت وقهرينى
اظهار ايده ايمدى نصل عيسى قدرت ومكنتى اظهار ايده جك محلـده جزع
وفزع ايدر بويله براسخف ومتناقض كلام اولور مى وينه انجيل متاده حضرت
عيسانك ابا واجدادينى تعداد ايلديكى محلده پدرى يوسفدن حضرت ابراهيمه
وارنجه يه قدر اوتوز اوچ نفر اباواجداد ناميله اشخاص تعداد ايتمش وانجيل لوقاده
يوسفدن ابراهيمه كلنجه اللى قدر ابا واجداد بيان وتعداد ايتمش ايمدى اللهك
كلامنده بويله تناقض ممكن اوله ميه جغى اشكاردر وينـه انجيل نصارادن
مرويدركه حضرت عيسـا ديمشكـه اوچ كونده بن شويتى يپارم ديديكيله
يهوديلر ديمشكه بربيتكه قرق بش ييلـده ياپلمش اوله اوچ كونده نصل ياپيلور
وديكر برمحلـده واردركه يهوديلر حضرت عيسايى طوتدقلرى وقتـده انى بلاد
قيصره كوتوروب ايكيجى يلانجى شـاهد كلوب شهادت ايتديكـه عيسا بن
بو بيتى اوچ كونده ييارم ديدى ايمدى بونلرك شهادتى حضرت عيسانك كلامنه
موافقدر بونلره نصل الله تعـالى يلانجى شـاهد تعبير ايدر ونصل حضرت
عيسا سويلـديكى كلامى كتم واخفـا ايلر وينـه انجيل لوقادن مرويدركه
برقارى مسيحك اياقلرينه طيب دوكدى وانجيل متاده بوماده يى بيـان ايتديكى
محلده بعض اختلاف عبارتله برابر مسيحك باشـنه طيب دوكدى ديمش اللهك

Digitized by Google

کلامنده بویله تناقضی موجب اولور باش ایاقی کلامی اولورمی وینه انجیل نصاراده محرردرکه عیسا دیمشکه بن اهل ارض بیننده صلح وصلاح ایچون کلمدم بلکه انلرك بیننه محاربه القا ایتمك ایچون کلدم حتی مرأه ایله زوجی بینني تفریق ایچون کلدم تا که اول کمسنه نك اهل بیتی بیننده عداوت واقع اوله ودیکر محلده دیمشکه بن سزه حیات بولمق ایچون وسزه خیری زیاده قیلمق ایچون وناس بیننی صلح ایتمك ایچون کلدم بوکلاملردخی متناقضاتدندر وینه دیمشکه بن شریعتی نقض ایتمك ایچون کلمدم بلکه تتمیم ایچون کلدم وبرقاچ کلماتدنصکره بوکلامی نقض ایدر بر نیجه کلمات سویلیه رك دیمشکه قدمایه دینلدیکه قتل ایلمیکز زیرا برکیمسه قتل ایدرسه انیدخی قتل واجب اولور بن دیرمکه برکیمسه قرنداشنه سخط ایدرسه عقوبت لازم کلور وقذف ایدرسه جاعتدن نفی اولمسی واجب اولور وبوندنصکره دینلشکه برکمسنه قاری سندن مفارقت ایدرسه اکا کتاب طلاق یازسن بن سزه دیرمکه برکیمسه عورتندن مفارقت ایدرسه اکا زنایه برسبیل قلمش اولور وبرکمسنه مطلقه یی نکاح ایدرسه اول کمسنه فاسقدر سزه برشمدیمکه قدمایه دینمشدرکه عین عین سببیله وسن سن سببیله قصاص اولنور بن سزه دیرمکه برکیمسه بی سببه سیله مؤاخذه ایتمکز برکمسنه صاغ یوزیکزه اورسه صول یوزیکزی دخی طوتك اورسون وبرکیمسه قیصکزی نزع ایدرسه رداکزی دخی زیاده ایدك ایمدی بونصل صحیح اولور حضرت عیسا بن شریعت سابقه یی نزع ایتدم دیمشکن عقبینده حکما بعد حکم نقض ایلیه حضرت عیسا ایسه بومثللو تناقض تکلمندن مبرادر واشبو کلام محرفاتدندر وانجیل متاده دیمشکه عیسا دیدیکه هیچ برنسا یحیانك مثلنی طوغورمدی انجیل یوحناده دیمشکه حضرت یحیایه حالنی استکشاف ایچون آدم کوندردیلر سؤال ایتدیلرکه مسیح میسك یوق دیدی الیاس میسك دیدیلر یوق دیدی نبی میسك دیدیلر یوق دیدی پس سن کیمسك دیدکلرنده مفازه لرده ندا ایدیجی برصوتم دیدی نفسندن نبی اولدیغنی انکار ایلدی نبی اصلا نبوتنی انکار ایده مز زیرا کاذب اولور نبی ایسه صادقدر انلردن کذب صادر اولهمز بوصورتده ایکی امرك بری لازم کلور یاحضرت یحیی نبی اولمامق بوشق باطلدر ویاخود بوکلام محرفاتدن اولمق ایجاب ایدرکه بوحقدر یوحنا انجیلنك اون اوچنجی فصلنده حضرت عیسی علیه السلام حاشا اخذ اولندیغی کیجه حواریون ایله طعام ایدرایکن بن سزه حق سویلرم سزدن بر یکز بکا خیانتلك ایده جکدر

Digitized by Google

دیوب یوحنا یاسیدی بزدن سکا خیانت ایده جك کیمدر دیو سؤال ایلدکده
حضرت عیسی دخی اول کمسنه درکه بن اکا شوربا ده اصلمش و بویاغمش
اتمك ویردم دیمش واتمکی اسخریوتی نام یهودایه ویرمش ومرسوم دخی
حضرت عیسایه خیانت ایدوب یهودیلری اکا دلالت ایتمش دیو تحریر ایدلز
مارقوس انجیلنك اون دردنجی فصلنده شو وجهله تحریر ایتمشدرکه بنم ایله
برچناقده اتمك پارچه سنی اصلدوب بولاشدیرر اول بکا خیانت ایده جکدر دیدی
متی انجیلنك یکرمی اوچنجی فصلنده تحریر ایتمشکه شول کمسه که اتمك پارچه سنی
چناقده بولاشدیرر اول بکا خیانت ایدر دیمش ولوقا انجیلنك یکرمی ایکنجی
فصلنده بکا خیانت ایدن شخص بنم ایله برابردر دیو حواریونه جواب ویردیکنی
تحریر ایلمشلردر اناجیل اربعه ده اشبو اختلاف ظاهردر زیرا حضرت عیسی
بوقولنی مجالس متعدده ده سویلیوب مجلس واحدده بردفعه سویلمسنی
معترفلردر اکر مجالس متعدده ده اولسه اختلاف کلمات ممکن ایدی مجلس
واحدده اولان کلام واحدی درت شخصك هربری بشقه بشقه یازملری
امر عجیبدر ویوحنایه کوره خیانت ایده جك آدم یعنی اسخریوتی یهودا تعیین
اولندیغی اول مجلسده فهم اولنمق لازم کلوب دیکر اوچ نفرك افاده لرنده
خیانت ایده جك برشخص موجود اولوب انجق کیم اولدیغی معلوم اولمامق
اقتضا ایدر بونلرك جمله سی مفتریاتدن اولدیغی تناقض کلاملرندن معلوم اولور
وینه اختلاف کتبلرندندرکه متی انجیلنك یکرمنجی فصلنده حضرت مسیح
علیه السلام وقتا که اریحا بلده سندن چیقدقده ایکی نفر اعمی ندا ایدوب یا بن داود
بزه مرحمت ایله دیدکلرنده حضرت عیسی علیه السلام ایکیسنك دخی کوزلرینی
اچشدردیو تحریر ایدر مارقوس انجیلنك اونجی فصلنده دیمشکه اریحا
بلده سندن خروج ایتدیکنده برنفر اعمی کمسنه یه تصادف ایدوب یا عیسی دیو
ندا ورجا ایلدکده اول کمسنه نك کوزلرین اجدی معلومدرکه حضرت عیسی
اریحادن بردفعه کذار ایلمشدر قصه واحده ایکن مارقوس اعمی برنفر یوحنا
ایکی نفردر دیمسنده ناقلیندن بریسی کذبی اختیار ایتمك لازم کلور ومتی نك
اقرارینه نظرا اول اعمی یا بن داود دیو ندا وحضرت مسیحی نوع بشره نسبت
ایدوب نصارانك زعملری اوزره یا بن اله دیمامسی حضرت عیسی نك انبیای
ذیشاندن وابنای بشردن اولمسنی تأیید ایدوب نصارانك زعملرینی ابطال ایدر
وینه اختلاف اناجیلدندرکه متی انجیلنك یکرمی یدنجی فصلنده حاشا حضرت

Digitized by Google

مسیح صلب اولندیغی وقتده برایکی نفر سارق دخی صلب ایتدیلر دیمش ولوقا
انجیلنك یکرمنجی فصلنده ایکی سارقدن بریسی حضرت مسیحی استهزا ایدوب
ودیکری مستهزیء مرقومی منع ایتمش وعیسادن شفاعت رجا ایدوب وحضرت
عیسی علیه السلام دخی بنم ایله جنت فردوسده برابر اولورسن دیمش اشبو ایکی
قولده اختلاف ظاهردر زیرا متی قولنده خرسزلرك ایکیسنده دخی جهنم واجب
اولمشدر ولوقا قولنده منع ایدن شخصده جنت واجب اولمشدر ویوحنا قولنده
مسیح صلب اولندقده برایکی سارق دخی صلب ایتدیلر برینی صاغنه وبرینی
صولنه دیوب سارقینك شتم ومنعی خصوصنده برشی تحریر ایلمیوب بونلرك ایسه
اهل دوزخ اولدیغی نمایان اولمسیله بوخصوصده بریسنك کلامی اخره موافق
اولمامسی تمام اختلافاتدندر فقیر دیرمکه حال وشان نصارانك اعتقادی
وجهله اولمیوب حضرت عیسی علیه السلام ایچون یهودیلر سوء قصد
ایتدکلرنده بامره تعالی سمایه رفع اولنوب ﴿ ولکن شبه لهم ﴾ مفاد کریمی
اوزره حضرت عیسی ظنیله شبیهنی بردار ایتدیلر یهودیلر اول کون بوایشی
ایشلر ایکن یعنی عیسی ظنیله مشابهنی وخرسزلری صلب ایدر ایکن حضرت
عیسانك حواریون وتلامیذندن اوارالقده برفرد بولنمسی محالدر اکر بولنمش
اولسه یهودیلر انی دخی تلف ایده جکلری درکار وفرضا بریسی تبدیلا وارمش
اولسه دخی بهمه حال یاقلشا میوب اوزاقدن نکران وهای هوی هنکامنده که
یهودی یایقره‌سی معلومدر اول اثناده مصلوبلرك کلاملرینی ایشتسه بیله
یهودیلر ایشیده بیلور تلامیذ عیسانك بوبابده برشی مسموعلری اوله‌ماز
خصوصا که حواریون برغرفه‌ده اوطوروب قپوسنی قپامشلر ایکن حضرت
مسیح اوزرلرینه کلدی دیو یوقارده بیان ایتمشلر ایدی بعدالواقعه خوفلرندن
ناشی اختفا ایلدکلری ظاهر وصلب اثناسنده یاننه وارمیه جقلری پك اشکار
وباهر اولوب حین صلبده اولان کفتکویی یهودیلردن روایت ایتمك لازم کلور
حالبوکه یهودیلر نصارایه البته حق سوزی سویلمزلر بوصورتده همان شویله
بویله دیمش وشو وجهله اولمش دیه‌رك عن اختراع کذب صریح اوله‌جغی
ذره‌جه فکر اولنسه معلوم اولور مارقوس انجیلنك اونجی فصلنده حضرت
عیسانك خاله‌سی یعنی دیزه‌سی اولان زبدانك ایکی نفر اوغلی حضرت مسیحه
کلوب یامعلم سندن مطلوبمز واردر دیدکلرنده مسیح دخی مرادکز ندر دیو سؤال
بیوروب انلر دخی ملکوتکده بریمز صاغکده و بریمز صولکده اوطورمق رجا

Digitized by Google

ایدر ز دیمشلر دیوب لوقا ایله یوحنا بوقصه یه دائر نسنه یازمامشلر یعنی نه والدهلری
شویله دیدی ونه اولادلری بویله سویلدی دیو برشی بیان ایتمامشلر مع هذا که
یوحنا حضرت عیسا نك ملازمی اولوب تا رفع اولنجیه دکین یانندن مفارقت
ایتمامشدر وذکر اولنان مقالات اختلافاتندرکه متی والدهلری رجا ایتدی
دیمش مارقوس ایسه اوغللری نیاز ایلدی دیو یازمشلردر ینه اختلاف
اناجیلدندرکه متی انجیلنك ایکنجی فصلنده تحقیق یوحنا یعنی حضرت یحیی
چکرکه وعسل اکل ایدر ایدی دیو بیان ایتمش ایکن ینه مرقوم انجیلنك
اون برنجی فصلنده قول سابقنه مخالف ایدوب حضرت عیسی علیه السلام یهود
طائفه سنه خطاب ایدوب سزه یوحنا یعنی حضرت یحیی کلدی یمز وایچمز
سزلرانك حقنده مجنوندر دیوب ابن انسان کلدی اکل وشرب ایدر وکبیر الخوف
انساندر اکل اید روخمر ایچر دیرسکز دیدی دیو تحریر ایدر ابن انساندن مراد
نفس عیسادر متی نك بوقوللرنده اولان اختلاف وتناقضی ظاهردر زیرا مرقوم
انجیلنك ایکنجی فصلنده بریسنده حضرت یحیی چکرکه وعسل اکل ایدر ودخی
حضرت مسیحدن منقولا یمز وایچمز ایدی دیو تنصیص ایتمش ﴿ فاعتبروا
یااولی الابصار ﴾ نصارا بوبابده کندولرینك علیهنه وارد اولان جهتدن غافللردرکه
حضرت مسیح علیه السلام نفسنك ابن انسان اولوب اکل وشرب ایلدیکنه
شهادت وابن انسان مدد مایتغذا یه یعنی ییوب وایچمکه محتاج وجسد ینك قوام
بنیه سی طعام وآب ایله اولدیغنی اعتراف ایتمش مشارالیه بوکلامی ایله اله ویا
ابن اله دیدکلری دعاوی کاذبه کفاری ابطال ایدر وینه نصارانك اختلاف
اناجیللرندن وحضرت رب العالمین ورسولنه ایلدکلری کذب وافترالرندندرکه
یوحنا انجیلنك بشنجی فصلنده حضرت مسیح یهودیلره دیمشکه بنم شول باباملکه
یعنی مالکمکه بنی ارسال ایلدی اول بنم ایچون شهادت ایدر وانك صوتنی کمسه ایشتمز
وانی کمسه کورمز حضرت مسیح علیه السلام حضرتلرندن نقل اولنان اقوالدن
اشبو قول صحته قریبدر یوحنا نك بوقولنه متی انجیلنك اون یدنجی فصلنده
لفظ ومعناده کفر التزام ایله مخالفت ایدوب حضرت مسیح علیه السلام
حواریوندن پترو وچاقو ویوحنا ایله جبل طابور اوزرینه چیقوب وقتا که
فوق الجبل طور دقلرنده حضرت عیسا علیه السلامك یوزی کویا که کونش
کبی ضیا ویروب یوزینه باقمغه قادر اوله مدیلر وسمادن بو بنم اوغلم اوغلمدرکه
نفسم ایچون اصطفا ایتدم سزلر انك کلامنی استماع ایدیکز واکا ایمان کتوربکز

Digitized by Google

دیو بابانك صدا سنی اشتدیلر دیمش وینه بونك مثلیدر كه ماركوس انجیلنك طقوزنجی ویوحنا انجیلنك اون دردنجی فصللرنده حضرت مسیح علیه السلام حواریونه سز بنم بابامی كورمدیكزمی دیو سؤال وفلیبو نام حواری بز باباكی نصل كوره بیلورز دیدكده یافلیبو بن سزكله چوق اولدم سز بنی بیلدیكز یافلیبو بنی كورن تحقیق بابامی كوردی دیمش دیو یازارلر بونده اولان اختلاف وضلالت فاحشهلری ظاهردر یوحنا حضرت مسیحدن نقل ایله بنی كوندرن بكا شهادت ایدر صحت نبوت ورسالتمه شاهددر اصلا كمسه انك صوتنی ایشتمزوانی كمسه كورهمزدیدیكنی نقل ایدوب ینه یوحنا بابامی كوردیكزمی بنی كورن تحقیق بابامی كوردی دیمش ومتی جبل طابور قصه سنده حضرت مسیح علیه السلام ایله اولان حواریوندن اوچ نفری بابانك كلامنی ایشتدیلر دیدی بابادن مراد بونلرك اسناد ایلدكلری اكاذیب وافترادن منزه ومبرا اولان جناب رب العباد تبارك وتعالیدر انك كلامنی مخلوقاتی ایشتمكدن منزهدر ذات اجل واعلاسی صاحبه وولددن مبرادر بونصل اوله بیلوركه حضرت عیسایه بو بنم اوغلمدر نفسم ایچون اصطفا ایتدم دیمش اوله ونه شكل متصوردركه كلام الله مخلوقاتدن اولان اصوات وحروفدن مركب اولوب انی مخلوقاتی ایشیدهلر بو مقوله ترهاتلر نصارانك متجاسر اولدقلری بهتانلرندندر وحضرت الله عظیم الشان ورسولی حضرت عیسی علیه صلوات الرحمن حقنده افترا وكذبلرندن اولوب اشبو اكاذیبدن نصارانك مقصودلری حاشا الوهیت حضرت مسیح وابن الله دیو ایلدكلری اعتقاد باطللرینی ترویجدر تعالی الله عز وجل عن ذلك رب العالمین كمال قدرت وحكمتی ایله مرتب اناجیلی بومثللو اختلافاته كرفتار ونقل ایلدكلری اقواللرنده تشتت واضطرابه دوچار ولفظ ومعنا ده اولان تناقضلرینی آشكار ایلمشلردر

﴿ باب سابع حضرت عیسایه اسناد ایلدكلری كذب وافترالری بیان ایدر ﴾

بو خصوصده محرران اناجیل اختیار كذب ایتمشدر زیرا حضرت عیسی علیه السلام انلرك جمیع اقوال واعتقادلرندن تبری ایلمشدر ازجمله بریسی متی انجیلنك یكرمی ایكنجی فصلنده عیسی علیه السلام حواریونه تحقیق شیطان سزك فسادكزی مراد ایتدی دیدكدنصكره ایچلرندن پتروپه خطاب ایدوب سزك یقینكزك فسادینه شیطانك طریق بولماسیچون بابامدن رجا ایتدم دیمش بعده اشبو كلامك وقوعندن برقاچ كون صكره مرقوم پترو دین عیسادن

مرتد اولمشدر تلاميذ عيسى عليه السلامدن مرقومدن بشقه مرتد اولوب
دينني ترك ايتمش يوقدر ديو تحرير ايدر كفارك شو كلاملرنده اولان تناقضه
نظر ايديكز كه بر آدم كه اعتقادلرنده نبى معصوم اوله ومع ذلك اله وابن الله ديو
زعم واصرار ايدرلر وحضرت مسيح تلاميذى بيننده شخص واحده خطاب
ايدوب فساد يقيننه شيطان يول بولامق ايچون بابامدن نياز ايتدم ديدى واشبو
دعايه تخصيص اولنان تلميذ ايام قليله دنصكره كافر ومرتد اولوب فساد دينه
ويقيننه شيطان يول بولدى ديرلر هيچ اولورميكه بو مقوله تناقض كفتارى
اختيار واخبارده خلف وكذب تجويز اولنه بونك جمله سى حضرت مسيح
عليه السلام حقنده ايلدكلرى كذب صريحلرندندر اشبو كلمات ضاله دن حضرت
عيسى برشى سويلمامشدر برى دخى يوحنا انجيلنك بشنجى فصلنده يهوديلره
خطاب ايدوب تحقيق ابن برايش اشلمز الا باباسندن كورديكى ايشلر ديمش ديو يازار
❊ معلومدر كه حضرت مسيح عليه السلام اكل وشرب ايدر ايدى حالبوكه
رب العالمين تعالى وتقدس حضرتلرى اكل وشربدن منزهدر حضرت عيسى
يالكزجه ايشلديكى شيلرى نوجهله باباسندن كورمش اوله بيلور حضرت
عيسى عليه السلام بو كلامى سويلدى انجق مرقوم يوحنانك ارتكاب ايتديكى
افترادر زيرا ديكر اوچ نفر محرران انجيل بو كلامه دائر هيچ برشى بيان ايتمديلر
مكر كه عيسى عليه السلام بن وهر بر نبى ذيشان برايشى ايشلمز مكر كه خالق
و ربيسى جانبندن مأمور ومأذون اولديغى شيلرى ايشلر بيورمش اوله اشته
﴿ ويحرفون الكلم عن مواضعه ﴾ آيت كريمه سنده اولان اشعارات الهيه نك
مأل منيفى ظاهر اولدى كذلك يوحنا اون يدنجى فصلنده تحرير ايدر كه حضرت
عيسى عليه السلام حاشا موتندن اول حضرت رب العالمينه تضرع ايدوب
الهى تحقيق بن سنى بيلورم بنم دعامى قبول ايدرسن بنم شاكردلريمه دنيا
وآخرتده هر بر شيدن نجات احسان ايلمككى سندن نياز ايلرم ديمش ديو تحرير
اولنمش ايسه ده ديكر اوچ نفر محرراندن بو مقوله كلام صادر اولمديغندن
يوحنانك تحريرى كذب وزائددر كذلك يوحنا انجيلنك اون بشنجى فصلنده
حضرت عيسى عليه السلامه اسناد ايدوب اكر بن بندن مقدم بر كمسنه نك
كتورمديكى كتورمش اوليدم انلر ايچون قلت ايمانلرى سببيله كناهلرى اولمز
ايدى ديمش يعنى حضرت مسيح بنم كتوردكم معجزه لرى بندن اول كمسه
كتورمامشدر ديمش حاشا بو كلامى حضرت عيسى سويلمز بى شك معلومدر كه

Digitized by Google

حضرت موسى عليه السلام اوليه معجزات كثيره كتورمشدر والياس واليسع
عليهما السلام كه حضرت عيسادن مقدمدرلر ايكيسى دخى احياى اموات
ايتمشلردر واليسع عليه السلام ابرصى خلاص ايتمشدر نته كيم مسيح عليه السلام
ايلديكى كبى بو بويله ايكن يوحنا يلان سويلمشدر وساير اوچ قطعه انجيللرنده
بو بحثدن برنسنه بيان ايتمامشلردر بو دخى ماركوس انجيلنك اونجى فصلنده
حضرت مسيح ديديكه بركمسنه كه بنم ايچون برخانه و ياخود بربغچه واشياى
سايره دن هرنه كه ترك ايدر ايسه ترك ايتديكى شيئك دنياده يوزمثلنى وآخرتده
جنتى اخذايدر متانك اون طقوزنجى فصلنده دنيايى ذكر ايتميوب يوزمثلنى وانك
ايچون جنت واردر ديدى لوقا انجيلنك اون سكزنجى فصلنده ترك ايتديكنى اخذ
ايدر ديوب جنت ودنيايه دائر برشى سويلمامش و يوحنا بو بابده هيچ برشى
تحرير ايتمامشدر تحريراتلرينك اختلافندن بشقه حضرت مسيحه اولان كذب
وافترالريدركه چوق كمسنه حضرت مسيح عليه السلام ايچون خانه و وافر
بغچه لر وساير نسنه لر ترك ايدوب ترك ايتدكلرينك يوزمثلنى دنياده اخذا يتمامشدر
يوزقاتى شويله طورسون ضعف قليلنى بيله اخذ ايده مامشلردر حال بويله
اولنجه حضرت عيسى اصلا بويله كلامى سويلمامشدر وكذلك متى انجيلنك
اون طقوزنجى فصلنده بيان ايدركه انسانه سبب جزؤى ايله عورتنى تطليق ايتمك
حلال اولورمى ديو حضرت عيسادن سؤال اولندقده سز توراتده قرائت
ايتديكزميكه ذكورى خلق ايدن جناب الله ذوالجلال عورتنى اجلندن انسان
باباسنى و والده سنى ترك ايدوب زوجه سيله مجتمع ولحم واحد اولورلر ديمشدر
ديو يازمشلر بومقاله حضرت عيسى عليه السلامه و تورات شريفه افترا وكذبدر
زيرا بونقل اولنان كلامى جناب رب العالمين توراتده بيورمدى ولكن كتب
انبياده حضرت آدمدن خطابة بيان اولنمشدركه وقتاكه خالق كون ومكان تعالى
وتقدس حضرتلرى والده مز حضرت حوا رضى الله تعالى عنهايى ضلع آدمدن
خلق ايدوب حضرت آدم عليه السلام خوابدن بيدار اولوب مشار اليهايى
ياننده كوردكده بونك ايچون انسان والده و پدرينى ترك ايدوب زوجه سى ايله
لحم واحد اولور ديو بيورمش حاشا كه حضرت مسيح بو كلامى تورات شريفه
نسبت ايليه تورات وانجيل ايسه ازبرنده ايدى تورات شريفده مسطور اولميان
كلامى توراتده بويله در ديو سويلمز ولكن متى بوقولنده دخى حضرت عيسى
عليه السلامه افترا ايدوب كذبى التزام ايتمشدر مع هذا اوچ قطعه محرران

Digitized by Google

اناجیلده بومقوله کلمات بولنه مامشدر بردخی یوحنا انجیلنك اوچنجی فصلنده
عیسی علیه السلام بیورمشلرکه سمایه چیقمز انجق سمادن اینان چیقاردیه‌رك
تحریر ایدر بو کلامی دخی باطل وحضرت مسیحه افترادر زیرا توراتده
مذکوردرکه ادریس والیاس علیهما السلام سمایه صعود ایتدیلر فی‌الاصل
سمادن نزول ایتمدیلر بلکه روی زمینده طوغوب وقت صعودلرینه قدر ارضده
ایدیلر عیسی علیه السلام سمایه صعود ایتدیکی انجیلده مصرحدر حالبوکه
سمادن نزول ایتمامش ایدی بونده یوحنا کذب وافترا ایدوب ماعدا اوچ نفر
ناقلان انجیل بوبابده نسنه دیمامشلردر نصاری طرفندن حضرت عیسی
بو کلامی ایله ارواح مراد ایتمش دینلور ایسه جوابا دیرزکه سمایه صعود ایدن
انبیا روحلری ایله صعود ایتدکلری مسطور ومصرح ایکن بوحمل تورات
وانجیله مخالف اولور بزم نبیمز حضرت فخر کائنات صلی الله تعالی علیه وسلم
افندمز حضرتلری ایله معراج شریفده رفعت بخش عرش برین ومایهٔ مباهات
علیین اولوب قاب قوسینی تشریف ومقام اوادنی ایله تشرفلری مبارك جسد
انور و روح اقدسلریله اولدیغنه اکثر مسلمین متفق علیهدرلر اکر نصاری بوندن
حین موتده ارواحك ملائکه واسطه‌سیله سمایه صعود ایلیسی مراددر دیرلر ایسه
بوحمل مع الدلیل ساقطدر زیرا خصوصی اثبات اولنمدقجه الفاظده اصل اولان
عموم حقیقتدر دیو جواب ویریلور متی انجیلنك یکرمی برنجی فصلنده حضرت
مسیح حواریون ایله کیدرکن جوع مستولی اولمغله کیتدکلری طریقده قریب
برمحلده براغاچ کوروب میوه سنی تناول مراد ایتمشلر ومذکور اغاجك اوزرنده
یمش بولنه مامش اولدقلرینه بناء بددعا ایدوب اغاج اولدمده قوریمش بوقصه‌یی
مارکوس دخی انجیلنك اون برنجی فصلنده ایراد ایدوب ناسك اغاچلرینك انجیر
فصلی دکل ایدی دیو زیاده ایتمشدر حضرت مسیح علیه السلام حضرتلرینه
محض افترادر بو ایشی انسان کامل ایشلمز ازجمله انجیر وقتی دکل ایکن انجیر
اغاجندن یمش ارایوب بولنمدی دیو بددعا ایتسون واغاج دخی درعقب قوریسون
بیچاره اغاجك نه صوچی واردر وبو عقوبته نه سببدن مستحق اولدی اول اغاج
خالی دکلدرکه برکسنه‌نك ملکیدر یاخود ابنای سبیله وقف اولنمشدر اکر شخص
واحدك ملکی ایسه حضرت عیسی صاحب زهد وورع بررسول عالیشان
ایکن بلا اذن آخرك ملکنه تطاول دست ایتمیه جکی آشکاردر اکر خلقه وقف
اولنمش ایسه حضرت عیسی علیه السلام اول اغاجه بددعا ایدوب وقوریدوب

Digitized by Google

منفعت ناسی قطع ایتمز ایدی زیرا جمیع انبیای عظام علیهم السلامك من طرف الله
مجبول اولدقلری مزاجلری دائما خلقك منفعت ومصلحتلری اجراسنده اولوب
حاشا که برکسنه یه مضرت داعیه سنده اولمزلر ایدی بناءً برین بوقصه دخی کذب صریح
وافترای قبیح اولدیغی نمایاندر والحاصل سنك تورات وانجیلده محرف اولان
قنغی آیتلردر دیدیکك معلوم اولدیکه بزم عندمزده کتب مذکوره ده الله
عظیم الشانه وانبیای ذیشانه نقصانیت ویره جك کلاملردر مثلا اللهك حضرت
یعقوب علیه السلام ایله کولش طوتوب یتلمسی کبی والله تعالی حضرت نوح
علیه السلامه انسانی خلق ایتدیکمه پشیمان اولدم دیمسی کبی العیاذ بالله بوصورتده
حضرت اللهك خلق ایلدیکی شیئك عواقبنه جهلنی مستلزم اولیور وحضرت
نوحی کمیده اوتماسی کبی بودخی جهلنی مستلزمدر وانبیای عظامه نقیصه
ایراث ایدن شیلر مثلا حضرت لوط کریمه لریله زنا ایتمسنی اسناد ایتمك کبی
وبومثللو حضرت اللهه وانبیایه نقصانیت ویره جك شیلرك جمله سی محرفدر
وبونلر کبی ینه بری برینه مناقض اولان آیتلر دخی محرفدر زیرا کلام اللهده
تناقض محالدر وکیملر تحریف ایتمش دیدیکك سؤالك جوابی دخی کتب
مذکوره ده اولان آیات محرفاتی ضم والحاقه جرأت ایلیان آدملردر نته کیم
بعضیسنك اسملری دخی سابقده تصریح اولندی وزمانی دخی کلام مذکورك
تحریر اولندیغی زمان اولمش اولور نته کیم سابقده بعضیسنك زمانی دخی
ایما اولندی وینه کتب عهد عتیق وجدیدك زمانی بعثت محمد علیه السلامه
قدر تحریفدن سالم اولمسنی بعض آیتلر ایله اثبات املیله قرآن کریمدن برقاچ
آیتلر ایله استدلال ایتمش سن حالبوکه آیات مذکوره لر سکا دلیل اوله ماز مثلا
﴿وما تفرق الذین اوتوا الکتاب الامن بعد ما جاءتهم البینة﴾ الی آخره آیت
کریمه سنك ماحصلی الله اعلم شویله درکه اهل کتاب یعنی یهود ونصاری
نبی آخر الزمانك کلمسی اعتقاد وتصدیقنده متفرق ومختلف اولمدیلر الا که اول
نبی ذیشان بعث اولندیغی وقتده متفرق ومختلف اولدیلر یعنی بعضیسی ایمان
ایدوب سعادت ابدیه یه مظهر اولدیلر وبعضیسی ایمان ایتمیوب یهود مثللو دها
کله جکدر دیو انتظار اوزره قالدیلر ونصارادن بعضیسی ایمان ایلمیوب کتب
سالفه ده اولان تبشیرات واوصاف پیغمبر آخر الزمان حضرت محمد علیه السلامی
حضرت عیسایه بلا مناسبة حمل ونسبت ایتدیلر حضرت عیسانك دخی پیغمبر
آخر الزمان خصوصنده ایلدیکی تبشیراتی سوء تأویل ایله تأویل ایلیوب بعضیسی

Digitized by Google

حضرت عیسانك شاکردلرینه اولان الهامات وروح القدسدن عبارتدر
دیه‌رك وبعضیسنی دخی کذلك نامناسب اولان تأویلات باطله وتحریفات
باطله لرایله تأویل وتحریف ایلدیلر واشبو ﴿ وما ارسلنا قبلك الا رجالا نوحی ﴾
الی آخره آیت کریمه سنك جوابیدرکه مشرکین عرب فخر کائنات افندمزی
مراد ایدرك دیمشلرکه اشبو دخی بزم کبی بشر در نصل رسول اوله بیلور
جناب الله انلری رد طریقیله اشبو آیت کریمه یی انزال ایتمشکه یا محمد سندن اول
مبعوث اولان انبیاء عظام دخی بشر ایدیلر مشرکلره جواب ویرکه دائما
استشاره ایتدکلری یهود ونصاری در انلره دخی انبیانك حالندن سؤال ایتسونلر
ایمدی بوصورتده آیت مذکوره فخر کائناتدن مقدم تورات وانجیلك اصلا
عدم تحریفنه دلالت ایتمز بلکه جمله انبیانك بشر ومن عند الله مرسل اولدقلری
ماده سنك عدم تحریفنه دلالت ایدر وبوخصوص دخی حالا تحریف اولنموب
جمله کتبده مصرحدر حتی بعض قسیسلر حضرت عیسادن صکره عیسایه الوهیت
اسناد ایتمشلر ایسه‌ده انجیلك انلری تکذیب ایلدیکی سابقده بیان اولنمشدر ودخی
اشبو ﴿ فان کنت فی شك ﴾ الی آخره آیت کریمه سنك معناء منیفنده الله تعالی
حضرت پیغمبره خطاب وامتی مراد بیوریله‌رق دیمك اولورکه ای شك شاننده
اولان کمسه اکر قصص انبیادن اولدیغی حالده بنم انزال ایلدیکم شیده شك ایدرسن
سندن اول کتب متقدمه یی قرائت ایدنلردن دخی سؤال ایله بیورر زیرا
قرآن کریمده ذکر اولنان قصص انبیا کتب متقدمه‌ده دخی ذکر اولنمشدر
یوخسه بو دخی قرآن کریمك نزولندن اول کتب عهد عتیقك تحریف اولنمامسنه
اصلا دلالت ایتمز وینه یهود ونصارانك کتب عهد عتیقی تحریف وتبدیل
ایلملرینه سبب ندر عزت ودولتی بولدیلر دیدیکك ترهاتك الی آخره جوابی
شویله درکه بو تبدیلات وتحریفاتك پك چوق سببی واردر تطویل ایتمیه‌لم
ازجمله یهود طائفه سی نصارادن الی الان درلو درلو حقارت کورمکده ایکن
حضرت عیسایی انکار ایدوب والعیاذ بالله ولد زنا دیملری وبونك کبی نیجه نیجه
افترا ایلملری نمایاندر حالبوکه بطن اولده معجزه لرینی کورمشیکن حقنده اولان
آیتلری تبدیل وسوء تأویلات ایله تأویل ایدرك انکار وتزییفلرینه سبب نه ایسه
حق محمدیه اولان آیاتی سزك تحریف وتبدیلکزه ده سبب اودر فماهو جوابکم
فهو جوابنا وینه بوقدر نصاری روی زمینده بلاد بعیده‌ده منتشر ایکن نصل
اللرنده کی کتابی تحریف ایتمك ایچون اتفاق ایده بیلورلر دیو ایلدیکك سؤال دخی

واهیدر زیرا سابقده بیان اولندیغی انجیل بطن اول وثانیده تحریف
اولنوب تواریخ وسیر حکمنه کیرمش اولدیغی حالده منتشر اولمشدر وبرطاقم
اسکی کتابلرواسکی مصنفلر بیان ایلمش سن آنلر دخی سیرمذکوره دن استنساخ
وروایت ایلمشلردر بنا برین مصنفین مذکورین اصل انجیلده تحریف
واقع اولمسیله کلام مخالفه ومناقضه یی جامع اولدیغندن دائما شکوك
واوهامدن خالی اولمدقلرندن عصر سعادته گلنجیه قدر اون دفعه جمع اولوب
هر برنده اصول دینلرنده اختلاف ایدرك هر بر مجمعده برهیئت اوزره قرار ویروب
اتفاق ایتمیان قسیسین و بطریقلری طعمهٔ شمشیر ابدار ایلمشلردرکه جمله تواریخده
بوخصوص دخی مصرحدر وکذلك کتب عهد عتیقه دخی ما سبقده دلائل
قطعیه‌لر ایله مدلل ومبرهن اولدیغی اوزره تعداد ایلدیکك مصنفینك دخی
تحریراتی محرفاتدن اولمش اولور نته کیم مصنفین مذکوره ومؤلفات مزبوره
بیان ایتدیکك وجهله تاریخ وزمانی تحریف کتب عتیقدن پك چوق صکره‌لر
واقع اولدیغی آشکاردر وبزده بحمده تعالی بطن اولده حضرت عثمان
وحضرت علی وسائر اصحابك کندی قلملری ایله کتب وتحریر اولنمش نیجه
مصاحف واردرکه برحرف وبرنقطه سی یکدیگره مخالف اولمیه‌رق الی الان
موجوددر لکن سز حضرت عیسانك عصرندن برقاچ یوز سنه صکره یازلمش
بعض کتابلر بولدیغکز جهتله جاهلانه انلر ایله استدلال ایتمش سکز حالبوکه بومثللو
شیلرك ضعف دلیل ووهن مدعایه دلالت ایده جکی بدیهیدر بزده یهود
طائفه سیله نصاری بیننده بوقدر عداوت میدانده ایکن نصل تحریف خصوصنده
اتحاد ایتدیلر دیدیکك کلام دخی تزویرات فاسده وتلویثات باطله قبیلندندر
چونکه اسلامدن برکسنه هیچ بروقتده یهود ونصاری اتفاق ایدرك تورات
وانجیلی تحریف ایتمشلردر دیمامش ودیمزلر وحضرت عمر رضی الله تعالی عنهك
کتبخانهٔ اسکندریه یی احراق بیوردقلرینه دائر توهم ایتدیکك ایکی
جهتك ایکیسی دخی واهیدر شویلکه برپادشاه بربلده یی ضبط واستیلا ایلدیکی
وقتده قتل نفوس وهدم ابنیه ایلمسی عادت جاریه دندر وجهتنده قدرینی
بیلدیکندن ویاخود معناری قرآنه مخالفت ایدر خوفندن ناشی احراق اولنمشدر
دیدیکك کلامك جوابی شویله درکه مذکور کتبخانه ده برطاقم مجوسی
ویهودی ونصاری کتابلری که بعضیسی بتون بتون اقاویل باطله دن عبارت
اولوب بعضیسی دخی کتب الهیه دن ایسه ده منسوخ اوله‌رق حکمی نهایت بولمش

Digitized by Google

موجبله عمل جائز وخصوصیله بعض مهمل ومشوش کلام بشر قارشمسیله
هیچ بر وجهله تعلیم وتعلمی مشروع اولمیان کتبك قدر واعتباریني بیلمامکدن
نه لازم کلور وسزك کتب عهد عتیقك حاوی اولدیغی احکامی تأویلات غیر
لایقه ایله تأویل وکلام بشر ضم وعلاوه سیله تطویل ایلدیککز حالده قرائتیله
تبرك ایلمکز جای تعجبدر مثلا بر پادشاه برقومه بر چوق تکلیفی مشتمل برفرمان
ارسال ایتدیکی وقتده اوقوم تکلیفات مذکوره یی تأویلات غیر لایقه ایله تأویل
وتبدیل ورأیلر یله ضم وعلاوه ایله تطویل ایدوب ملاء ناسده جابجا اوفرمانی
قرائت ایلمکده پادشاهه اطاعت وفرمانه رعایت وقرائتیله تبرك ایتمش
اولورلرمی وشق ثانینك جوابی شویله درکه دیار سائره ده نیجه بیك کتبخانه
عیسویه وار ایکن برکتبخانه یی احراقده خوف مذکور تصور اولنورمی پس
بو جهالتله برابر حضرت عمر کبی بر پادشاه وخلیفهٔ عادله ارائهٔ طریق ایتمك
مسخره لقدر وبرده توراتده اکر تحریف اولیدی کتب عهد عتیقده حضرت
مسیح حقنده اولان آیتلری تحریف ایدرلردی حالبوکه تحریف ایتمامشلردر
دیه رك برقاچ آیتلره اشارت ایتمش سن بوسؤالك باطل اولدیغی دخی برقاچ وجهله
ثابتدر اولا معنای تحریف سابقده بیان اولندیغی وجهله بعض آیاتی تأویلات
فاسده ایله تأویل ایتمکه دخی شامل اولدیغندن شبهه یوقدرکه یهود طائفه سی
استدلال ایلدیکك حضرت مسیح حقنده اشارت اولان آیتلری تأویلات
فاسده ایله تأویل ایلیوب الی الان حضرت عیسایی انکار وسب وشتم ایتملری
جمله نك معلومی ایکن توراتده آیات مذکوره یی تحریف ایتمامشلر دیدیکك جهل
وغفلتندر وثانیا ایراد ایلدیکك آیتلرك اکثریسی نبی آخر الزمانك حقنده
اشارت اولنمش ایکن سز دخی آیات مذکوره یی یهود کبی تأویل ایدرك بوصورتله
تحریفکز آتیده اثبات نبوت حضرت محمد صلی الله علیه وسلم بحثنده بیان اولنور
خصوصیله سن یهودیلرك بعض آیات توراتی تأویلات فاسده ایله تأویل
ایتدکلرینی اقرار ایتمش سن وبرده توراتك عدم تحریفیله برابر الله تعالی کلامی
اولمسنی وحضرت عیسانك وحواریونك کلاملریله استدلال ایتمش سن بونك
جوابی شو وجهله درکه بزلر اصل تورات وانجیلك الله تعالینك کلام لطیفی اولدیغنی
انکار ایتمیوب انلرك کلام الله اولدیغنی اعتقاد ایتمکلمز ایمانمزك شرطندندر
فقط مؤخرا تورات وانجیلده بعض تحریفات وتخلیطات اولدیغنی براهین
قویه ایله ماسبقده اثبات ایلدك ومذکور آیتلرك هیچ برنده کتب عهد عتیقك

Digitized by Google

عدم تحريفنه دلالت ايدر صراحةً برشي يوقدر وقرآن كريمده دخي حضرت
موسي وحضرت عيسي عليهما السلامه ايمان ايدن بكا دخي ايمان ايدرديو بومعنايي
افاده ايدر بعض آيتلر اولمغله برابر توراة وانجيلك تحريف اولنديغنه دلالت ايدر
آيتلر چوق وار در والحاصل بوكلاملر بيننده تناقض ومخالفت يوقدر بزم اصل
توراة ديديكمز بجملتها الله تعالى كلامندن حضرت موسايه نازل اولاندر
واصل انجيل ديديكمز حضرت عيسايه عبراني لساني اوزره نازل اولاندر ومحرف
اولان شمديكي حالده ايادئ ناسده دوران ايدن توراة وانجيل ديديككز كتابلردر
وبوفقره دن صادر اولور كه ملت بني اسرائيل اسير بابل اولدقلرنده دخي كتب
عهد عتيق تحريف وتغييردن سالم اولمشدر ديديكك كلامك جوابي
شو وجهله در كه فقرۀ مذكوره آيات سابقه نك كتب عهد عتيقه بعض مرتبه
احاله سندن عبارتدر مذكور آيتلردن هيچ بريسي بو مدعايه دلالت ايلمزتته كيم
قرآن كريمده دخي صدق نبوت محمد صلى الله تعالى عليه وسلمه وبعض حل
وحرمته متعلق شيلري يهود طائفه سي انكار ايتدكده ﴿ قل فأتوا بالتوراة ﴾
وبونك مثللو آيتلر ايله توراته احاله بيورلمسي توراتده تحريف اولمامسنه دلالت
ايتمز بلكه احاله بيوريلان كيفيت اولوقتده توراتده محرف اولميه رق موجود
اولمسنه دلالت ايدر وحضرت عيسانك دخي كتب عهد عتيقه احاله سي
بو قبيلدندر وبرده مسركيس هرونى بيلك ترجمه سنده تحريفات واقع اولمسني
اقرار ايلديكنه بناء استفسار صاحبنك سؤال قويسنك جوابندن عاجز قاله رق
بومثللو شي قرآنده دخي واقع اولمشدر ديمكله اكا قارشولق اوله رق قرآن كريمده
﴿ يرتع ويلعب ﴾ يرينه مرتع وملعب دخي واقع اولمشدر ديه رك وبونك مثللو
بعضيسني افترا اوله رق وبعضيسني قراء سبعه نك قرائتلريني تحريفدن عد
ايدرك بعض آيتلر كتنور ديكك دخي جهل وحماقتكدندر زيرا كه لغات عرب
متكثر واوسع اولوب الك افصحي يدي لغت اولديغندن بعض آيتلري حضرت
پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلم نازل اولديغي وجهله معنايه خلل ويرميان
يدي لغت اوزره قرائت بيورمسي نسخ بخشنده مفصلا تحقيق اولنمشدر والحاصل
اي معترض سنك توراة وانجيلده اولان تحريفاتي انكار ايتمكلكك كونشي
انكار ايتمك كبيدر زيرا اقرار ايديورسكز كه ترجمه لرده بعض خلل وتغييرات
واقع اولور بوصورتده عبري لساني اوزره يريوزنده انجيل اولمديغندن جميع
اناجيل السنۀ مختلفه يه ترجمه اولنوب وترجمه ده تغيير وتحريفي اقرار ايتديككز

Digitized by Google

جهنله بالضروره جميع محلده اولان انجيللرك محرف اولديغى دركاردر خصوصا
الى الان تحريف وقوعى ثابت اولديغى مسلم انامدركه پورتستان طائفه سنك
بودفعه تورات وانجيلى طبع ايتديروب ممالك متفرقده هر برطائفه يه بادهوا
اولهرق نشر ايتمشلردر روم بطريقى طائفهٔ رومه نشر اولنان كافهٔ انجيل
وتوراتى كليسايه جمع ايليوب بين القسيسين برچوق تحريفات وتغييراتلرينى
ميدانه چيقاروب جمله سنى احراق ايتديكى ومن بعد اوطائفه دن بونلرى كسه
الهالمامق اوزره انكسار وافروز ايلديكى جمله نك مسموع ومعلوميدر اكر
نصارى يننده اولان كتب عهد عتيق وجديدك جملهسى متحد وبردرلو تغيير
وتحريف بولنمديغى صورتده عموما روم قسيسلرى كتب الهيه يى احراقه
نصل جسارت ايده بيلورلردى بين الانام بو وقعه مشاهده اولنوركن سنك
تغيير وتحريفى انكار ايتمكلكك اجلاى بديهياتى انكار وجهل وتعندى اظهار
ايتمكدر الحمد لله على دين الاسلام وبنعمة الكلام ◉ باب ثانينك اونبجى فصلى
صفات الله وانسانه نسبتله اراده سنك بيانى متضمندر الههك وجودى
موجودات ومصنوعات ايله ظاهر اولديغى وجمله كتب عهد عتيق وجديد
دخى اويله جهيات ايتمشلردر مثلا جناب الههك وحدانيتى خصوصنده يقين
كلى ايله شهادت ايدن آيتلر بونلردر ايهٔ (٤) فصل (٦) كتاب (٥) موساده
مسطوردركه اى بنى اسرائيل استماع ايتكه الههمزر وربز براللهدر وينه آيهٔ (٥)
فصل (٤٥) اشعياده مذكوردركه بن الههم وغيرم يوقدر وبندن غيرى الله
يوقدر وآيهٔ (٤) فصل (٨) نامهٔ اول اهل قرنتيده مرقوم ومحققدركه دنياده
بت پرستلك برشى دكلدر و براللهدن بشقه الله يوقدر وآيهٔ (٦) فصل (٤) نامهٔ
اقسيسيانده مسطوردركه براللهدر جمله نك پدريكه جمله نك اوزرنده وجمله نك
اورنه سنده وجمله ايچنده ايجق اودر وينه الله روح كبى غيرمرئى اولديغنه
دلالت ايدن آيتلر بونلردر آيهٔ (٢٤) فصل (٤) يوحناده مرقومدركه الله
روحدر اوكسه لركه اكا عبادت ايدرلر لازمدركه روحله وطوغريلق ايله عبادت
ايده لر وآيهٔ (١٥) و (١٦) فصل (٦) نامهٔ اول تموتيوسده مذكوردركه
اوبرحاكم مبارك وپادشاهلر پادشاهى واللهلر اللهى اودركه يالكزلق وتنهالق ايله
باقيدر ونورده ساكندر يقينلقدن اوزاقدر وانساندن هيچ بركيمسه انى
كورمامشدر وكوره مكه قادر اوله مز وينه اللههك قديم وابدى وغيرمتغير اولمسنه
دلالت ايدن آيتلر بونلردر آيهٔ (٢) زبور (٩٠) ده مسطوردركه طاغلر وجوده

سؤال نصارى

(كلزدن)

کلمزدن مقدم یری ودنیایی سن یراتمزدن اقدم ازلدن ابده قدر سن اللهسن
وآیات (٢٤) الی (٢٧) زبور یوز ایکیده دیدمکه ای اللهم بنی کونلرمک
یاریسنده انتقال ایتدیرمه ییللرك دوربدور طورررلر اولدن یری تملندك وکوکلر
اللریکك ایشیدر انلر زائل اولورسن ایسه طوررسن وانلر لباس کبی اسکیه‌لر
انلری لباس کبی دکشدیره سن ودکشه‌لر سن ایسه همان سن سین و ییللرك تمام
اولمزلر وینه آیهٔ (١٧) فصل اول نامهٔ یعقوبدرکه هر ایی نعمتلر وکامل احسانلر
یوقاردن نازل وابو الانواردن واصل اولورکه انك عندنده زوال وظل انعکاس
یوقدر وینه الٰهك حاضر وعالم اولدیغنه دلالت ایدن آیتلر شونلردر آیهٔ اول
الی (١١) زبور یوز اوتوز طقوزده یازلمشدرکه یارب بنی امتحان ایلدك و بیلدك
سن اوطوریشمی وقالقیشمی بیلورو بنی ایراقدن اکلارسن سبیلی ویتاغمی
چویررسن وجمله یوللریمه آشنادك زیرا دلمده دخی سوز یوق ایکن یارب
سن هپسینی بیلورسن واردیمی واوکمی احاطه ایدرسن والیکی اوزریمه قودك
علمك شویله عجیب واعلادرکه اکا واصل اولمغه قادر دکلم سنك روحکدن
نره‌یه وارەیم وسنك حضورکدن نره‌یه قاچه‌یم کوکه چیقسم سن آنده سن ومزارده
دوشدیرسم ایشته سن انده حاضرسن سحرك قنادلری اولسم ودکزك انتهاسنده
ساکن اولسم سنك الك بنی اوراده دخی کوتورر وصاغ الك بنی طوتار دیسمکه
قرانلق بنی اورتر اولمز زیرا کیجه بیله بنم ایچون ضیا ویره‌جکدر وآیات (٢٧)
و(٢٨) فصل (١٧) اعمال حواریونده مرقومدرکه تاکه ربی ارایه‌لر بولا یکه
انی لمس ایدرك بوله‌لر اکرچه او تحقیق هربریمزدن ایراق دکلدر زیراکه آنکله
دریلورز ودبرەنورز وموجودز نیجه شاعرلرمزك بعضیسی دیمشلرکه زیرا
بز دخی انك نسلیز وآیات (٢٣) و(٢٤) فصل اشعیاده مذکوردرکه بن یقیندن
اللهیم رب دیدی اوزاقدن دخی الله دکلمیم برکسه کزلو یرده کیزلنه بیلورمیکه
بن انی کورمیم رب دیدی کوکی ویری طولدیرن بن دکلمیم ودخی اللهك قادر
وحکیم اولدیغنه دلالت ایدن آیتلر شونلردر آیهٔ (٢٤) زبور یوز درتده
مرقومدرکه یارب ایشلرك نه چوق اولدی جمله انلری حکمت ایله ایتدك
یر املاکك ایله طولمشدر وآیهٔ (١٣) فصل (١٢) ایوبده واردرکه حکمت
وقدرت آنکله در وتدبیر وادراك انکدر وآیهٔ اول فصل (١٧) کتاب اول
موساده واردرکه الله ابراهیمه مرئی اولوب اکا دیدیکه بن قادر اولان اللهم
حضورمده سلوك ایدوب کامل اول وآیات (٣٧) فصل اول اوقاده یازلمشدرکه

Digitized by Google

اللهك يانده هيچ برامر محال دكلدر وآيات (١٣) الى (١٨) فصل (٤٠)
اشعياده آوجيله صولرى كيم اولچدى وكوكلرى قارشيله كيم اولچدى وكيله ايله
يرك توزينى كيم كيل ايتدى طاغلرى قنطار ايله وبايرلرى ترازو ايله كيم طارتمشدر
ربك روحنه كيم دلالت ايلدى مشيرى كيم ايديكه اكا بيلديردى كيمه طانشدى
انى كيم تلقين ايتدى واكا حكم طريقنى كيم اوكرندى واكا كيم علمى تعليم ايتدى
وادراك يولنى كيم بيلديردى اشته قوملر قوغه‌دن دوشن طمله كبى وترازوده اوفاجق
طوز كبى صايلورلر اشته اطه‌لرى اينجه غبار كبى اتار ولبنان دخى يافغه يتشمز
وانك حيواناتى يانمش قربانه كفايت ايتمز جميع امتلر انك حضورنده هيچ كبيدر
قتنده هيچ ايله هيچدن اكسك صايلور ايمدى اواللهى كيمه بكزدير سكز واكا
نه مثال باقشدير رسكز وينه اللهك مقدس وصادق اولديغنه شو آيتلر دلالت ايدر
آية (٣) فصل (٦) اشعياده يازلمشدر كه بربرينه چاغريشوب ديرلر ايديكه
قدوس قدوس قدوس رب الغساكر جمله يرانك جلاليله مملودر وآية مذكورهنك
اولى شويله دركه اوز يا ملك اولديكى يلده ربى عالى ومرتفع كرسى اوزرنده
اوطورركن كوردم وانك اتكلرى هيكلى طولديررلر ايدى يانده سرافيم
ملكلر طورررلردى هر برينك التى قنادلرى وارايدى ايكيسيله يوزلرينى وايكيسيله
اياقلرينى اورتر وايكيسيله اوچارلردى وبربرلرينه چاغريشوب ديرلر ايدى
الى آخره وآية (١٧) زبور (١٤٥) مرقومدر ربى جمله يوللرنده عادل وجمله
ايشلرنده كريمدر وينه آية (٥) و(٦) زبور (٥) ده واردركه زيرا سن برامزلقدن
حظ ايدر الله دكلسن شرير يانكده ساكن اولمز كوززك اوكنده سفيهلر
طورەمز جمله برامزلق ايشليانلره بغض ايدر ويلان سويليانلرى هلاك ايدرسن
رب قانلو آدمدن وحيله كاردن اكراه ايدر وآية (١١) فصل (٣) اشعياده
مسطوردركه واى شريره كه كم واردر زيرا كندو اللرينك مكافاتى اكا حاضرلنور
وحواريون كلامندن بعض شيلر دخى بو مطلبه شاهددر آية (٤) زبور (٣٣)
واردركه اللهك كلامى طوغريدر وكافة اعمالى دخى برحقدر وآية (١٩) فصل
(٢٣) كتاب (٤) موسادە مسطوردركه الله انسان دكل كه يلان سويليه يه
و بنى آدم دكل كه اراده سنه تغيير ويره يا اوشى كه ديمشدر انى يرينه كتورميه
واوشى كه بيورمشدر محكم ايتميه وينه اللهك رؤف ورحيم وصابر اولديغنه
شو آيتلر دلالت ايدر آية (١٦) فصل (٤) نامهٔ اول يوحنا ده مرقومدركه
الله محبتدر ومحبتده قلان اللهده قالور والله انده قالور وآية (٦) فصل (٣٤)

Digitized by Google

كتاب (٢) موساده واردركه اللهك رب ورحمن ورحيم وحليم ورأفت
وابوعهدلكده بولدر وآيات (٩) و (١٠) زبور (٩) ده واردركه رب يوجه
ملجأ ومضايقه زمانلرنده يوجه ملاز اوله وسنك اسمكى بيلنلر سكا توكل ايده لر
زيراسنى ارايانلرى براقمدك يارب وينه آيۀ (٤٥) فصل (٥) متاده مسطوردركه
كونشنى ايولره وكتولره طوغديرر ويغموربنى عادللره وظالملره كوندرر
آيات (٢٢) و (٢٣) فصل (٣) نياحات يرمياده يازلمشدركه اللهك رأفتندندركه
تمام تلف اولمدق چونكه انك مرحمتلرى اكسك اولمز هر صبح جديد اولور
سنك وفادارلغك چوقدر آيۀ (١١) فصل (٣٣) خرقيالده مسطوردركه
حياتمه يمين اولسونكه شريرك هلاكندن حظ ايتم بلكه شرير يولندن دونوب
ديرى اولمسندن حظ ايدرم وآيۀ (١٦) فصل (٣) يوحناده مسطوردركه
الله دنيايى اوقدر دوست طوتديكه كندوسنك يكانه اولان اولادينى ارزانى
بيورديكه هركس اكا ايمان ايده هلاك اولميوب ابدى زندهلك بوله وينه اللهك
خالق وحافظ كل مخلوق اولديغنه شوآيتلر دلالت ايدر آيۀ (١) فصل (١) كتاب
اول موساده واردركه ابتداده الله كوكلرى ويرى يراتمشدر وآيۀ (٦) زبور (٣٣
محرردركه ربك سوزيله كوكلر وجمله انك عسكرلرى انك اغزينك نفسيله ياپيلدى
وآيۀ (١١) فصل (٤) مكاشفات يوحناده مسطوردركه اى الله هپسنى
يراتمش سن وسنك مشيتندهدر ويرادلدى آيۀ (٣٦) فصل (١١) نامۀ اهل
رومده واردركه هرشى اندندر وانك وسيله سيله وا كا ديرلر اكا ابداً مجد اولسون
آمين آيات (١٠) و (١١) و (١٤) و (٢٧) الى (٣٠) بوكارلرى واديلرده
اجرا ايدركه طاغلر ارا سنده كزرلر صحرانك جمله حيوانانى صووارر ووحشى
حمارلرك صوسزلغنى كسرلر طوارلر ايچون اوتلاغى وآدمك خدمتى ايچون
اوتى بترركه يردن اتمك چيقاره جمله سى سندن اومارلركه يمكنى وقتنده ويرهسن
انلره ويرسن ودوشورلر والكى اچارسن وايلكدن طويارلر يوزوكى
صاقلارسن مضطرب اولور ونفسنى قبض ايدرسن اولورلر وطوپراغنه دونرلر
روحنى كوندرسن خلق اولورلر ويرك يوزينى يكيلهديرسن وزبورك باقى ايتلرى
دخى بومطلبه شاهددر آيات (٣١) و (٣٢) فصل (٦) متاده واردركه
ايمدى نه ييهوز ونه ايچهوز ونه كيهوز ديوغم چكمك بوجمله نسنهلرى طائفهلر
ارارلر زيرا كه كوكدهكى باباكز بيلوركه بوجمله نسنهلرسزه لازمدر آيات (٢٩)
الى (٣١) فصل (١٠) متاده مرقدر ايكى سرچه برفلوسه صاتلمز حالبوكه

Digitized by Google

سنزك پدر يكزك اراده سى اولمينجه هيچ برى يره دوشمز وطوغريسى سزك
باشكزك تويلرينك كافه سى صايلمشدر پس قورقميه سكزكه سرچه‌لردن چوق
افضلسكز وآيهٔ (٩) فصل (١٦) امثال حضرت سليمانده محرردركه انسانك
كوكلى كندى يولنى طارتار اما الله تعالى انك اياقلرينى مستقيم ايدر وبرده آيهٔ
(٧) فصل (٢) كتاب سمو يلده مسطوردركه الله تعالى فقير وغنى والحق
ويوجه ايديجيدر پس آيات مسطوره نك مضامينندن صاف ظاهر وثابت
اولديكه اوفقرات ومطالبات كه اللهك ذات وصفات واراده سى خصوصنده
كتب عهد عتيق وجديد ده مسطوردر بالكليه مقدس وكامل ورحيم اولان
اللهه سزاوار ولايق ومرتبهٔ اعلاده اولورلركه اللهدن غيرى بركمسنه نك
قدرتى يوقدر كه اويله معنالرى كندندن اختراع ايليه ❊ الجواب

جواب مسلمين

بوفصلك بيانه كوره اللهك صفاتى خصوصنده انجيلده يكرمى يه بالغ اوله جق
قدر صفات اولديغى اكلاشلدى افضل كتب الله ومعجز من عند الله اولان
قرآن كريمده بوصفاتلر ايله برابر طقسان طقوز صفات علياسى ذكر اولنمشدر
ازجمله سورهٔ حشرك آخرنده اوچ آيتله اولمقدار صفات استنباط اولنه بيلور
نته كيم تفسيريله برابر ذكر اولنور قال الله تبارك وتعالى وتقدس ﴿ هو الله الذى ﴾
اودرخداى عظيم الشان ومنزل القرآنكه ﴿ لا اله ﴾ مستحق عبادت هيچ
براله يوقدر ﴿ الا هو ﴾ همان انجق اودر ﴿ عالم الغيب والشهادة ﴾ نهان
واشكارى بيلجيدر مفسرين حضراتى بيورمشلردركه واجب تعالى حضرتلرى
معدوم وموجودى وياخود حيات وموتى وبارزق واجلى ويادنيا وآخرتى وياخود
جميع اولمش واوله جق شيلرى بيلجيدر يعنى غائب وحاضردن مراد بونلردر
ديمشلردر ﴿ هو الرحمن ﴾ اودر عظيم العطايا كه رحمت عامهٔ سابقه سى دنياده
جميع خلقى احاطه ايتمشدر ﴿ الرحيم ﴾ اودر كثير الاحسانا تكه رحمت
خاصه سى آخرتده مؤمنينه عفو وغفران ورؤيت ورضوان ايله واصل وشامل
اولور ﴿ هو الله ﴾ اودر خداى متعال ﴿ الذى ﴾ اول برخداى
جليل الشانكه هيچ بروجهله ﴿ لا اله ﴾ سزاى طاعت هيچ برخدا يوقدر
﴿ الا هو ﴾ مكر اودر ﴿ الملك ﴾ برپادشاهكه جلال ذاتى وجه احتياجدن
مصون وكمال صفاتى استغناى مطلقه مقروندر ﴿ القدوس ﴾ شوائب مناقص
ومعايبدن پاك ومبرا وتطرق آفات ونوائبدن منزه ومعرادر ﴿ السلام ﴾ عيوب
وعلل وضعف وعجز وخللدن برى وسالمدر ﴿ المؤمن ﴾ مؤمنلرى عقوبت

Digitized by Google

نیرا ندن ساحه رس امن وراحت ویاخود خلق ایمان وامانه دعوت ایدیجی
ویاخود رسل کرام حضراتی اظهار معجزه وبرهان ایله تصدیق ایلیجیدر
﴿ المهیمن ﴾ افعال خلقدن هر براشیایه شاهد وکواه ویاخود جمیع اشیایی
حافظ ونکهبان با انتباهدر ویاخود کمال عدل ایله قائم وکافهٔ خفایایه مطلع
وعالم وحق ایله حاکمدر ودیمشدرکه بواسم شریف اسماء حسنای الهیدن
براسم اولوب تأویلی ذات اجل اعلاسندن غیری کمسنه بیلمز ﴿ العزیز ﴾ حکمنده
غالب وتوانا ویاخود غیر تبخش برابادر ﴿ الجبار ﴾ عظیم الاقتدار یا کسر
دهندهٔ اقویای جبابره ویاخود خلاص ارندهٔ امور شکسته در ﴿ المتکبر ﴾
مستحق کبریا وعظمتدر ﴿ سبحان الله ﴾ خدای متعال حضرتلری پاك ومنزهدر
﴿ عما یشرکون ﴾ کندوذات پاکنه ناسك شریك قیلدقلری شیلردن زیرا
واجب الوجود تعالی شانه عن الوالد والمولود هیچ بروجهله شرکت قبول ایتمز
﴿ هو الله الخالق ﴾ خدای خالق الاشیا اودر یعنی وفق مشیت ومقتضای حکمتی
اوزره خلقی تقدیر ایدیجی ذات کریم الصفاتیدر ﴿ البارئ ﴾ خلق ایدیجی یعنی
اعیانی ظاهر وعدمی سر براوردهٔ وجود مظاهر ایلیجیدر ﴿ المصور ﴾
مخلوقاته صورت بخش ایدیجیدر ﴿ له الاسماء الحسنی ﴾ شرع وعقلده مقبول
ومستحسن اولان اسامیٔ شریفه ذات کبریاسنه مخصوصدر ﴿ یسبح له ﴾
کمال تنزیه وتقدیس ایله ذات عظیم الشاننی یاد وذکر ایدرلر ﴿ ما فی السموات
والارض ﴾ آسمان وزمینده اولان جمیع اشیا وکافهٔ نقایصدن منزه ومقدس
بیلورلر ﴿ وهو العزیز ﴾ کندو ملکنده عزیزاودرکه اصلا مقهور ومغلوب اولمز
﴿ الحکیم ﴾ افعال واقوالنده مصیبدرکه هر برحکم واجرا بیوردیغی نسنه
محض حکمت اوزره اولدیغی تسلیمکردهٔ اصحاب ایقان ولیس فی الامکان ابدع
مما کان ایدوکی مستغنیٔ ادله وبرهاندر واشبوصفات الهیه دن اوصاف عدیده یی
شامل اولان آیة الکرسی که برآیت کریمه اولدیغی حالده نیجه اسماء الله واردر
کذلك تفسیریله برابرذکر وبیان اولنور قال الله تعالی ﴿ الله لا اله الا هو
الحی القیوم لا تأخذه سنة ولا نوم له ما فی السموات وما فی الارض من ذا الذی یشفع
عنده الا باذنه یعلم ما بین ایدیهم وما خلفهم ولا یحیطون بشیء من علمه الا بما شاء
وسع کرسیه السموات والارض ولا یؤده حفظهما وهو العلی العظیم ﴾
صدق الله العظیم ﴿ الله لا اله الا هو ﴾ یعنی اللهدن غیری عبادته مستحق وپرستشه
لایق واحق یوقدر مکر انجق الله تعالیدر ﴿ الحی ﴾ اویله الله که حیات صفتیله

منصفدر يعني ذات اجل واعلاسندن علم وقدرت صحيحدر ﴿ القيوم ﴾ اويله
الله كه جمله مخلوقاتك تدبير وحفظي قيامنده دائمدر يعني كافهٔ عوالم ممكناتده
مدبر حقيقي وحافظ واقعي اولدر ﴿ لا تأخذه سنة ولا نوم ﴾ الله تعالى يه اويقو
واويقونك مقدمه سي اولان فتور دخي عارض اولمز ﴿ له ما في السموات وما في الارض
سموات وارضده كرك حقيقة داخل اولان اشيا وكرك حقيقتدن خارج اولان
اشيا انك تحت تصرفنده در ﴿ من ذا الذي يشفع عنده الا باذنه ﴾ يعني براحد
كنديسنه مساوي اولميوب عظمت وكبريا ذات اجل واعلاسنه منحصر
اولديغندن حضور معنويسنده بركس شفاعت ايده مز بلكه انجق كنديتك
اذن شريفيله شفاعت ايدر ﴿ يعلم ما بين ايديهم وما خلفهم ﴾ سموات وارضده
اولنلرك اول واخرلرين وياخود امور دنيويه واخرويه لرين وياخود ادراك
ايتدكلري وايتمدكلري جزئيات وكليات اشيانك كليسني بيلور ﴿ ولا يحيطون
بشيء من علمه الا بما شاء ﴾ سموات وارضده اولنلر الله تعالى حضرتلرينك
معلومات الهيهٔ نامتناهيه سندن برشيء بيلمزلر بلكه بعض اشيايي بيلورلركه
انك بيلمسنه مشيت ربانيه سي تعلق ايتمش اوله يعني اللهك بيلديرديكي بعض
شيلري بيلورلر ﴿ وسع كرسيه السموات والارض ﴾ علمي وياخود ملكي سموات
وارضه محيط وواسع اولدي يعني دائرهٔ علم وملكندن هيچ برشي خارج دكلدر
﴿ ولا يؤده حفظهما ﴾ سموات وارض حفظ ايلمك ذات اجل واعلايه
ذره قدر ثقلت ومشقت ويرمز ﴿ وهو العلي العظيم ﴾ جميع موجودات ضعيف
وحقيردر اشبو آيت كريمه دلالت ايدركه الله تعالى واحددر وحيا تله متصفدر
واجب الوجوددر يعني وجودنده سائر اشيايه محتاج دكلدر والله تعالى بنفسه
قائم وغيريلر انكله مقيمدر ودخي تحيز وحلولدن مبرا وتغير وفتوردن معرادر
وهيچ براشيا حه مناسب اولمز وارواحه اعترا ايدن شيلرا كا طاري وعارض
اوله مز وينه الله تعالى ملك وملكوتك مالكي واصول وفروعك مبدعيدر
وبر بطش شديد صاحبيدركه هيچ بركس حضور معنويسنده شفاعت ايده مز
مكركه اذن ويرمش اوله وكافهٔ اشياء جليه وخفيه يه عالم وعامهٔ امور جزئيه
وكليه يه واقفدر ملك وقدرتي جميع شايان تملك وسزاوار اقتدار اولان اشيايه
واسعدر وانسانه شاق وتعب اولان شيلرا كا تعب وثقلت ويرمز وهيچ برشان اني
مشغول قيلمز ادراك ووهمدن عالي واحساس فهمدن متعاليدر وينه قرآن
كريمدن برمختصر سورده مذكور اولان صفات دخي معلوم اولمق ايچون

Digitized by Google

بيان ايده لم قال الله تعالى وتقدس استعيذ بالله ﴿ قل هو الله احد الله الصمد لم يلد ولم يولد ولم يكن له كفوا احد ﴾ وقال جل جلاله ﴿ لا تدركه الابصار وهو يدرك الابصار وهو اللطيف الخبير ﴾ وقال عم نواله ﴿ اليس الله باحكم الحاكمين ﴾ وقال عز شانه ﴿ كل من عليها فان ويبقى وجه ربك ذوالجلال والاكرام ﴾ قرأن عظيم الشانده جناب واجب الوجودك اسما وصفات الهيه سى صد اندر صد ايسه ده تطويلدن احترازا بوقدرله اكتفا اولندى اى معترض جاهل شو تفصيلاتدن معلوم اولديكه قرأن كريمده صفات الهيه تفصيلا بيان اولنمش فقط تعداد ايلديكك صفاتلرى لسانا قرائت ايليوب معنالرينى جاهل وحقيقتنى مكذب اولديغكزى يكان يكان بيان ايدرز انشاء الله الله تعاليك وحدت صفتنى جمله انبياء عظام قائلدرلر وسندخى اقرار ايتدك حالبوكه بوصفتك معناسنى جاهل وحقيقتنى تكذيب ايدرسكز وحدتك معناسى عددجه براولمدن عبارت دكلدر زيرا هر شخص عددجه بردر مثلا زيد بر عمرو بر مكهٔ مكرمه بر مدينهٔ منوره بر قدس شريف بر وقس على هذا بلكه الله تعالى بردينك معناسى الوهيتده وخواص الوهيتده يعنى ذاتنده وصفاتنده شريكى ونظيرى يوقدر ديمكدر ذاتنده وصفاتنده شريكى اولميان ذاته عددجه براولمق لازم كلور عددجه براولمق وحدتك معناى لازميدر وسزك مكذب اولديغكز شول وجهله كه اعتقادكزده حاشا ثم حاشا اله اوچدر الله عيسى وروح القدس وحضرت عيسى عليه السلامده علم وقدرت وجميع صفاتلرى موجوددر وبو صفاتلرده حاشا اللهه مساويدر ديديكز بوصورتده الله تعاليك ذاتنده وصفاتنده حضرت عيسى عليه السلام وروح القدسى شريك اتخاذ ايتمكله برابر الله تعالى واحد در ديمكز اجتماع نقيضين واضحكهٔ عالم دكلميدر اهل اسلام ادام الله الى يوم القيام عندنده بوصفتلرك هربرەرى نيجه نيجه آيات كريمه واحاديث احديه ايله ثابت اولديغندن ماعدا هر برينى نيجه نيجه ادلهٔ عقليه ايله دخى اثبات ايلمشلردر كتب كلاميهده عقايد مسلمينك ادلهٔ عقليه ايله اثبات اولنان هر برصفتك بحثى اقل بش الى مادهده تعليم وتعلم اولنوب جمله معتقدات مسلمين ايات واحاديثدن قطعا نظر عقلا دخى شكوك واوهامدن برى اولەرق كونش كبى نمايان وظاهر اولمش ايسه دەلكن بورسالەمزده بحث وتفصيل متعسر اولوب العارف يكفيه الاشارة قبيلندن اولەرق دريادن برقطره مشابەسنده برمقدار ادلهٔ عقليه نك بيانه تصدى اولندى ❊ امام رازيدن نقل اولنديغى

اوزره متكلمينك سرد ايلدكلرى براهين عقليه يكرمى يه قريبدر اشهرى
﴿ لوكان فيهما آلهة الاالله لفسدتا ﴾ نص شريفنك موجب اشارتى اوزره
برهان تمانعدر يعنى صانع عالم ايكى فرض اولنسه يا افعالده مختلف اولورلر
وياخود متفق اولورلر اختلاف صورتى فساد عالمى يعنى سموات وارضينك اشبو
نظام محسوس بديعدن خروجنى ياخود عدم تكونتى ياخود اجتماع اضدادى
مستلزمدر مثلا بريسى زيدك حركتنى وديكرى آن مراد ده سكوتنى اراده ايلسه
الوهيت حسبيله قدرتلرى مؤثر اولمغله اجتماع ضدينى مستلزم اولورلر وصورت
اتفاقده بينلرنده مخالفتك يا صحت وامكانى اولور ياخود اولماز صورت اولى
محالدر زيرا تخالف مستحيلدر صورت ثانى عجزى مستلزمدر عجز ايسه امارهٔ
حدوث اولمغله شان الهيده محالدر صورت ديكر صانع عالم ايكى فرض اولنسه
احدهما يا تدبيرنده كافى اولور ياخود اولماز صورت كفايت اولده صانع ثانى
ضايع وزائد اولمق اقتضا ايدر بو ايسه نقيصه در ناقص ايسه صانع اولميه جغى
كامله عياندر صورت كفايت ثانيده صانع اول ضايع ومعطل اولور صورت
آخر صانع عالم ايكى فرض اولنسه تأثير قدرتده يا هر برى آخره محتاج
ياخود مستغنى ياخود احدهما محتاج آخر مستغنى اولور صورت اولده
ايكيسنكده حسب الاحتياج نقصانلرى لازم كلور نقصان ايسه شان الوهيته
منافيدر صورت ثانى يه كوره هر برى مستغنى عنه اولمغله ايكيسنكده اله اولماسى
لازم كلور زيرا اله محتاج اليه ومستغنى به اولمغله مستغنى عنه اولماز صورت ثالثده
محتاج ناقص ومستغنى اله اولمق لازم كلور وبيضاوى مرحومك تقريرى
بو كونه دركه صانع عالم ايكى فرض اولنسه جميع ممكنات هر برينه نسبتله
مقدوريتده مساوى اولور زيرا علت مقدوريت امكاندر امكان ايسه جميع
ممكنات بيننده وصف مشترك اولمغله ممكناتدن برشى موجود اولمامق اقتضا ايدر
زيرا موجود اوله جق شيئك وجودنده يا صانعين مفروضيندن بريسى مؤثر اولماز
ياخود بريسى مؤثر اولوب آخر مؤثر اولماز ايكى صورتده دخى ترجيح بلا مرجح
لازم كلور صورت اولده ظاهردر زيرا ممكنك وجود وعدم طرفلرندن برينى كه
مفروضمزده عدم طرفيدر بلا مرجح ترجيح لازم اولور وصورت ثانيده
لزومنك وجهى بودركه ذكر اولنان ممكن واقعك ايكى صانعدن هر برينه نسبتى
مساوى اولمغله احدهمانك تأثيريله بولنمسى لامحاله ترجيح بلا مرجحدر ترجيح
بلا مرجح ايسه باطلدر واكر هر برى مؤثر اولور ايسه ايكى مؤثر مستقلك

Digitized by Google

بالشخص اثر واحد اوزره تواردی لازم کلور بوایسه محال اولمغله صانعین
فرضی صورتنده ممکناتدن برشیئك وجودی ممکن اولماز ملزوم ایسه لازم کبی
باطل اولمغله صانعك وحدانیتی ثابتدر صورت دیکر صانع عالم ایکی فرض
اولنسه احدهما زیدك قیامنی اراده ایلدیکی صورتده آخر ایچون زیدك قعودی
ممکن اولورسه وقوعنی فرض ایدرز زیرا ممکنك وقوعنی فرض محال دکلدر
ایمدی ایکیسنکده مرادی حاصل اولورسه زید آن واحدده قائم وقاعد اولمق
اقتضا ایدر بوایسه اجتماع نقیضین اولمغله محالدر واکر یالکز برینك مرادی
حاصل اولورایسه آخرك عجزی لازم کلور آخرك عجزی ازلی اولمق محالدر
زیرا عجز وجودی صحیح وممکن اولان نسنه دن معقول اولور ازلده مخلوقك
وجودی ایسه محالدر پس عجز ازلی محال اولدی عجز حادث اولمقده محالدر
زیرا عجز حادث ازلده قادر اولوب بعده قدرتنك زوالیله متحقق اولور بوایسه قدیمك
زوالنی مقتضیدر واکر آخر ایچون زیدك قعودینی اراده ممکن اولمز ایسه ارادهٔ
احدهما ارادهٔ آخره مانع اولمغله عجزی لازم کلور عاجز ایسه اله اولماز قالدیکه
آیت مرقومه ده مذکور اولان فیهما کلمه سی قرینه سیله مراد تأثیر اولمغله نفی
تعدد صانع بابنده حجت وملازمه قطعیه در سعد الدین مرحومك حجت
اقناعیه وملازمه عادیه درکلامی موجب منطوق اوزره در بوتقریر اوزره
حضرت واجب الوجود خالق جملهٔ موجود واحد حقیقی اولوب شریك
ونظیردن منزه اولدیغی ثابت اولمشدر کذلك حکمای الهیونك دخی وحدانیت
خالق بیچون وچرایی اثبات معرضنده سرد وایراد ایلدکلری براهین اون عدده
بالغ اولمشدر غایتی متکلمون طریقهٔ انیه اوزره معلوله علته استدلال وحکما ونیرهٔ
لمیه اوزره علتدن معلوله انتقال ایلدیلر زیرا انلر وجودك وجوب وامکان جهتنه
نظر ایله واجبك ذاتنه بعده وجوب وامکانك لوازمنه نظر ایله صفاتنه وصفاتندن
صدور افعالی کیفیتنه استدلال ایلدیلر ابن سینا اشاراتده بومنهجی ترجیح ایتمشدر
ووحدانیت ذات احدیته دال اولان دلائل نقلیه ایله قرآن کریم مشحوندر
﴿ قل هو الله احد ﴾ (والهکم اله واحد لا اله الا هو الرحمن الرحیم ﴾ وامثالهما
قالدیکه اهل لغت عندنده احد وواحد لفظلرندن هر بری یکدیکر معناسنه در
لکن عند التحقیق موقع استعماللری مغایردر زیرا احد ایله من جمیع الوجوه
واحدی مراد ایدرلر زیرا احدیت عدد یا اوترکیبا وتحلیلیا انحاء تعددك جمله سندن
عاریه بساطت صرفه در احد مطلق متکثر وبرشیئله مشترك اولیوب کیفیات

Digitized by Google

وكيات والوان واضواء كبي اعراضي بوقدر وكندوسنه برنوع مجانس و برفرد
مماثل اولماز حسا وعقلا تجزى وانقسام قبول ايلمز اجسام مختلف الطبايع
واجزاى لايتجزى واجسام صغيرۀ صلبه وهيولى وصورت كبي اجزاى خارجيه
وجنس وفصل كبي اجزاى ذهنيه دن مبرا در پس احد عنوانى انجق بر شبيه
مماثل ومشابه ومشارك اولميان فرد بسيطه اطلاق اولنور اولدخى ذات مقدسۀ
معينۀ الهيه در اما واحد انتفاء تعدد عدديدن عبارتدر پس زيد واحد اولور
احد اولماز قالديكه حق جل وعلا بو وجهله احد وهم واحددر نهايت احديتى
اعتبارى واحديتى اعتبار ينك غيريدر زيرا مرتبۀ احديتده وجود حق سبحانه
وتعالى جميع سلوب واضافات واعتبارات وصفاتدن بالتجرد اعتبار اولنور
بو اعتبارك متعلق بطون ذات ربانى اوليت وازليت سبحانيدر مرتبۀ واحديتده
جميع صفات واعتبارات غيرمتناهيه ايله اتصاف اعتبار اولنور بو اعتبارك
متعلق ظهور ذات وآخريت وابديت صمدانيدر پس مرتبۀ احديت كثرت
نسبيۀ وجوديه نك انقطاعى واستهلاكى مقاميدر مرتبۀ واحديتده كثرت عينيه
هرنقدر منتفى اولديسه ده بنه متعقل اولور وجميع تعينات وجوديۀ غير متناهيه
بونسبت متعقله نك مظاهريدر ايمدى جهت احديتله وجود حق مطلق
سبحانه وتعالى يه علم تعلق بيرون حوزۀ امكاندر زيرا حجاب عزتنده محتجبدر
پس بو اعتبار ايله معرفتنه خوض وانهماك وطلبنه شوق وتمنى ارزوسى محال
اولور نته كم حق جل وعلا لسان رحمتله ﴿ ويحذركم الله نفسه والله رؤف
بالعباد ﴾ بيورمشدر واشعيا عليه السلامك كتابندن استدلال ايتديكز
الله تعالينك قدم صفتنك دخى معناسنى جاهل وحقيقتنى مكذب سكز زيرا
حق تعالى عالمى خلق ايتمده بورلدى يدنجى كونى راحت ايلدى وحضرت
نوح عليه السلامى كيده اونتدى وانسانى خلق ايلمسنه پشيمان اولدى ويعقوب
عليه السلامك الله تعالى ايله كورش ايدوب يكمسى كبي ونيجه نيجه بومثللو ترهاتلرده
الله تعالينك قدرت صفتى عجزه وعلم صفتى جهله تغيرى لازم كلوب صفات
حقيقيه نك تغيرى ذاتك دخى تغيرينى موجب درو هر متغيرك دخى حادث اولديغى
جمله عقلا بيننده مسلمدر وثانيا حضرت عيسى عليه السلام وروح القدس
الوهيتدن انسانيته تبدل ايتديكى صورتده الوهيتده تغير وتعدد قدما لازم كلور
وز برده بيان ايده جكمز بمش ايكى سؤال ايچنده بو بحث تفصيل اولنه جقدر
اما اهل اسلام عندنده قديم بضم الدال قدم قدما صيغه سندن صفتدر وجودى

Digitized by Google

عدم ایله مسبوق اولمیوب و بقاسی مستمر اولان موجوده دینور مآلی اول وآخری
اولمیان موجود در زیرا قدمی ثابت اولان شیئك عدمی محالدر قدیمك مقابلی
حادثدر ووجوب قدم خدای متعاله دلیل دور وتسلسلك استحاله سیدر
زیرا اکر قدیم اولمیوب حادث اولیدی محدث آخره محتاج اولور ایدی واکر
محدث اولورسه ثبت المطلوب واکر حادث اولورسه اولدخی بر محدثه محتاج
اولمغله الی غیر النهایه منجر اولورسه تسلسل لازم کلور واکر عودت ایدرسه
دوره مؤدی اولور دور وتسلسل ایسه محالدر محالی مؤدی اولان نسنه دخی
محالدر دور ایکی شیئك هر برینك آخره علت اولمسیدر یا واسطه ایله ویاخود
واسطه سز وشی کندی علتنه علت اولمق محالدر زیرا علت معلول اوزره
مقدمدر پس اکر شی کندی علتنه علت اولیدی کندی اوزرینه مقدم اولان
علت اوزرینه مقدم اولور ایدی وشی کندی نفسی اوزرینه ایکی مرتبه مقدم
اولمق لازم کلور ایدی بو ایسه محالدر وتسلسل ممکنك وجودنده مؤثر برعلتده
واول علت مؤثره نك کندویه مؤثره علت اخرایه وهلم جرا الی غیر النهایه
استنادندن عبارتدر بو دخی محالدر زیرا آن واحدده عقلك غیر متناهیه اموری
تصوری لازم کلور واول تصور غیر متناهیه اولان اموری غیر متناهیه اولمقدن
مخرجدر حال بوکه عقلك متناهی اولمیان اموری آن واحدده استحضاری
محالدر وابطال تسلسلده مشهور اولان دلیل برهان تطبیقدر برهان تطبیق
اولدرکه معلول اخیردن الی غیر النهایه برجمله فرض اولنور ومعلول اخیردن
هر مرتبه ایله مقدم اولان معلولدن مثلا الی غیر النهایه برجمله فرض اولنور بعده
اول ایکی جمله تطبیق اولنور شویله که جملهٔ اولیدن اولی جملهٔ ثانیه دن اولی
مقابلنده وایکنجی جملهٔ ثانیه دن ایکنجی مقابلنده وهلم جرا وضع اولنور پس
جملهٔ اولادن هر برینك مقابله سنده جملهٔ ثانیه دن بری بولنور ایسه بوشکل
اوزره : : : : : : : ناقص زائده مساوی اولور بو ایسه
محالدر واکر بولنمزسه بوشکل اوزره : : : : : : جملهٔ اولاده
برنسنه بولنورکه جملهٔ ثانیه ده انك مقابلنده برنسنه بولنماز پس بالضروره جملهٔ ثانیه
منقطع ومنتهی اولور وثانیه نك تناهیسندن اولانك تناهیسی لازم کلور زیرا اول
ثانیه نك اوزرینه قدر متناهی ایله زائددرکه اول بردر وقدر متناهی ایله
متناهینك اوزرینه زائد متناهی اولور ایمدی حضرت حق قدیمدر ازلیدر

Digitized by Google

وجودی کندودندر غیریدن دکلدر وخی اولمیه که ازل کلمه سی ضیق معناسنه
اولان ازلدن مأخوذدر تقدیر بدایتندن قلبك متضیق اولدیغی نسنه یه دیرلر که
مآلی بدایتی یوقدر دیمکدر نته کیم ابد لفظی نفور معناسنه اولان ابوددن
مأخوذدر تقدیر نهایتدن قلبك نافر اولدیغی شیئدن عبارتدر که مآلی نهایتی
یوقدر دیمکدر ایکیسیده حضرت واجب الوجودك صفتلریدر ای معترض
جاهل کتب الهیه ده اولان جناب حقك حیات صفتنی دخی لسانا مقر ونفس الامرده
کمال غفلتکزدن تکذیب ایدرسکز زیرا اعتقادکزه کوره دیمش سنکه الله
اوچ شیئدن مرکبدر الله عیسی روح القدس وتمثیل ایلمش سنکه انسانك
عناصر اربعه دن مرکب اولدیغی کبی بوصورتده عناصر اربعه دن بری آیرلسه
انسان انسانیتدن چیقوب حیات صفتی زائل اولوب ممات صفتی بالضروره
عارض اولور حال بوکه حاشا اولوهیتدن جزء اولان حضرت عیسی علیه السلام
اللهدن ایریلوب انارحنده طقوز آی اوچ کون اکلندیکی مدتده اللهدن حیات
صفتی زائل اولوب الوهیتدن چیقمق لازم کلور وثانیا حضرت عیسی الله اولنجه
یهودیلر زعمکزده قتل ایلدیلر واوچ کون قبرده میت اوله رق یاتدقدنصکره
حیات بولدی بوصورتده دخی الله اولان زاتدن حیات صفتی زائل اولمق
لازم کلور اما اهل مسلمین عندنده حیات صفتنی شویله اثبات ایدرلرکه
هر فرقه اعتقادنده ذات باری حیات صفتیله متصفدر زیرا متصف اولمسه
قادر وعالم ومرید اولمامق اقتضا ایدر بوصورتده نقصایعنی اولان نقایص لازم
کلور ذات الهی ایسه نقایصدن مبرادر ومحسوسمز اولان اشبو افعال متقنه
وآثار بدیعهٔ محکمهٔ مختلفهٔ اختیاریه حضرت حقك صفت حیاتله موصوف
اولدیغنه دلالت ایدر خارجده برکیسه یی برقصر بنا ایدر کورسك بانیٔ مرقومك
بالضروره حیاتده اولدیغنی ادراك ایده رز وحیات صفات مادحه دن اولوب
جمادیت نقصان فاحش اولمغله حضرت باری یه صفت حیات اثباتی واجب
اولور نته کیم قرآن کریمده ﴿ الله لا اله الا هو الحی القیوم ﴾ ﴿ وتوکل
علی الحی الذی لا یموت ﴾ آیت کریمه لری بومعنایی مثبتدر المدبر تدبیردن
اسم فاعلدر تدبیر لغتده عواقب اموری تأمل وتفکر معناسنه درحق سبحانه
وتعالی یه نسبتله عواقب اموری علم شریفی محیط اولوب جملهٔ امور واحکامی
منزلنه تنزیلدن عبارتدر ﴿ یدبر الامر من السماء الی الارض ﴾ (ومن یدبر الامر
فسیقولون الله ﴾ آیت کریمه لرنده تدبیردن مراد بو معنادر

Digitized by Google

وقدمای فلاسفه دن ماعدا عامهٔ عقلا حق سبحانه وتعالینك علم صفتیله متصف اولدیغنده بعد الاتفاق اختلاف ایلدیلر که حضرت حق جل وعلا کندی ذاتنی وجمیع اشیایی بالحقایق والدقایق بیلور باقیلرك مذهبی بودر که حق سبحانه وتعالی کلیات وجزئیاته وجه کلی اوزره علمی شاملدر لکن وجه جزئی اوزره علمنی انکار ایدرلر بو بابده اهل سنت اعتقادی بودر که حضرت عالم الاسرار پنهان وآشکار جمیع موجوداتی قبول وانفعال تغیر وانتقالدن بری علم قدیم ازلیله بیلور زمین وآسمانده حیطهٔ علمندن مثقال ذره بیرون وعازب موجودك وجودی مقدور ومدرو قلم مشیتله لوح قضاده ترسیم ایلدیکی سعادت وشقاوت وخلق ورزق واجل وثواب وعقاب وسائر اموری برمقتضای علم ازلی زمان ومکانلرینه تنزیل وقضا واصلاح ایدرا کر عالم ومدبر اولمسه صفت فاحش اولان جهل وغفلتله اتصافی وایجادینك سفاهتی لازم کلور

الله تعالینك اراده صفتنی دخی کتب الهیده مصرح ایکن بونك دخی حقیقتنی منکر سکز وتصریح اولندیغنی زبوردن روایت ایلدیککز آیت واعمال حوار یوندن وحضرت ایوبدن روایت ایلدیککز آیاتك جمله سی اراده صفتنی مصرحدر وشو وجهله سزه انکار لازم کلور که اولادیمش سنکه حاکم مطلق عیسادر بو صورتده هرشی حضرت عیسی علیه السلامك اراده سیله اولمش اولور اللهك اراده سیله اولماز وثانیا آتیده ایده جکمز سؤاللرك ایچنده ارادهٔ حق انکار ایلمکز تفصیل اولنور وبو خصوصده اهل اسلامك اعتقاد مستقیملری شویله در که حق سبحانه وتعالی خیر وشری اراده ایدر لکن شره رضای شریفی تعلق ایلمز معلوم اوله که حکما عندنده اراده حضرت حقك نظام وجود وجه اکمل اولمغیچون کیفیت لایقه سنه علمندن عبارتدر واصطلاحلرنده اکا عنایه اطلاق ایدرلر معتزله دن ابو الحسین اراده یی ایجاده داعی اولان مصلحته علم ایله تعریف ایتدی ونجار مغلوب ومکره اولمامغله تفسیر ایلدی کعبی اراده حضرت حقك افعال ذاتنه علمی وافعال غیره امرندن عبارتدر دیدی مالی صفت اولدیغنی انکار ایدر دلیللری بودر که اراده تحقق صورتنده باعرضه تعلق ایدر یاخود ایلمز شق اول صورتنده عرض متعلق به البته غیر اولمغله حضرت باری مستکمل بالغیر اولمق اقتضا ایدر بو ایسه نقصاندر شق ثانی صورتنده عبث اولور عبث ایسه حکمته لایق دکلدر بوکا جواب ویریلور که مراد اراده نك تعلقی لذاتهادر زیرا حق تعالینك اراده سی عرضه تعلقدن منزهدر افعالی معللة

بالاغراض دکلدر بلکه ارادەنك وقت معینده ایجاد مراده تعلقی لذاتها
لالغیرها واجبدر اهل سنت عندنده اراده برصفتدرکه وجود وعدم وفعل
وترك کبی ایکی مقدورك برینی احد اوقاتده وقوعه تخصیص ایدر اول ایکی مقدورك
مجموعنه نسبت قدرتك استواسیله ایمدی حضرت حق جل وعلا اراده ایله
متصفدر واتصافی دلیل عقلی ونقلی ایله مثبتدر دلیل عقلی بودرکه اکر متصف
اولمسه محدثاتده ترجیح بلا مرجح لازم کلور زیرا قدرته نسبتله اوقات وکیفیات
وکمیات متساویة الاقدام لامحاله مخصصه محتاجدر ومخصص نفس قدرت
دکلدر زیرا وجه مشروح اوزره قدرتك جمیع مقدوراته نسبتی یکساندر ووقوعه
علم دخی مخصص اولماز زیرا علم وقوعه ووقوع دخی اراده یه تابعدر وهرحادثك
کندوسنه مخصوص اولان وقتده حدوثی فائده سنه متعلق اولان علم دخی
مخصص اولماز زیرا فائده خلقتده ازمان مساویدر حیات دخی مخصص اولماز
زیرا حیات دخی نسبت اوقاتك استواسنده قدرت کبیدر سمع بصر دخی اولماز
زیرا بونلرده تبعیتده علم کبیدر کلام دخی اولماز زیرا ایجاده تعلقی یوقدر واکر
سؤال اولنورسه که ایجاد عند المحققین فی الحقیقه کن امرینه متعلق دکلیدر
جواب ویریلورکه کرچه حال بروجه محرردر لکن امرمذکورك جمله
مکوناته نسبتی قدرت کبی مساویدر بووجهله ارادەنك مخصص حادثات اولدیغی
ثابت اولمشدر واراده ومشیت الفاظ مترادفه دندر بینلرنده فرق یوقدر
معتزلەدن کرامیه طائفه سی زعم ایدرلرکه مشیت صفت قدیمەدر ذات مقدسه ایله
قائمدر اما اراده حادثدر اهل سنت طرفندن بوصورتله رد اولنورکه اکر اراده
حادث اولیدی حق سبحانه وتعالی محل حوادث اولمق اقتضا ایدوب کذلك
ارادهٔ اخرایه احتیاج وجهله تسلسل لازم کلور ایدی ودلیل نقلی ﴿ یرید الله
بکم الیسر ﴾ و (یفعل الله مایشاء) و (فعال لما یرید ﴾ وامثالها نصوص قاطعەدر
حق سبحانه وتعالینك مجموع صفات ذاتیه وفعلیه سی قدیملردر فنا وزوال
تطرقندن محفوظلردر معلوم اوله که صفات الهیه نك ایکی نوعی واردر نوع
اول صفات ذاتیه درکه احداث معناسنی مشتمل اولمیه حیات وعلم وسمع وبصر کبی
نوع ثانی صفات فعلیه درکه احداث معناسنی متضمن اوله انشا وابداع واماته
واحیا وترزیق وانماء وتصویر کبی اشبو ذکراولنان صفاتلرك جمله سی عند الماتریدیه
قدیم وذات مقدسه ایله قائملردر قدیم ایله مراد قدیم بالزماندرکه وجودی
مسبوق بالعدم اولمیه زیرا قدم ذاتی که وجودی غیریدن اولمامقدر ذات اقدسه

Digitized by Google

مخصوصدر وحق تعالی جهت ومکاندن منزهدر . حالبوکه ای معترض
سزك زعمکزده حاشا حق تعالی کوکده کرسیسنده وعیسی دخی صاغ طرفنده
اوطورر بور درسکز عجبا افلاکی خلق ایتزدن اول مکانی نره سی ایدی وانبیا دخی
بو قولك بطلاننه تنبیه ایلدیلر نته کیم حضرت سلیمان علیه السلام قدس شریفی
بناسنده الله ایچون بر او بنا ایده جکم بو کلامدن جهلای ناس حقیقة الله ایچون
مکان ظن ایتمسین ایچون یره کوکه صغمیان بزم اوه نصل صیغه بیلور بیوردی بو یله
بیورمدن مقصودی یعنی اللهك اوی دیمك وکذلك کعبه ده اللهك اوی دیمك
تعظیم ایچون اللهه برنسبت قبیلندندر ومجازدر حاشا ثم حاشا حق سبحانه وتعالی
مکانه محتاج دکلدر اهل سنت اعتقادنده حق تعالی جهتدن ومکاندن منزهدر
زیرا جهت تحیز مقتضاسیدر حضرت حق مکاندن مبرادر وعالم ازلیده جهت
ومکان اولمدیغی ثابتدر مجسمه طائفه سی حاشا جهت اسناد و ﴿ الرحمن
علی العرش استوی ﴾ آیت کریمه سنه استناد ایدرلر زیرا استوایی استقرار ایله
تفسیر ایدرلر . استوادن مراد ایسه سیاق کلامده حدر الك قرینه سیله استیلا
وتصرفدر قالدیکه کعبه قبلهٔ صلوة اولدیغی کبی سما دخی قبلهٔ دعا
اولمغله عند الدعاء رفع ایدی وتوجیه وجوه ایلمکدن ایهام جهت لازم کلمز
وحق تعالی فوق العباد قاهر اولمغله آسمانه توجه موجب تعظیمدر
﴿ وهو الذی فی السماء اله وفی الارض اله ﴾ آیت کریمه سیله کرچه استدلال
ایدرلر لکن مراد سماء وارضده آثار الوهیتك ظهوریدر حق تعالی
جوهر وعرض دکلدر جمله کتب عتیقه ده تصریح اولندیکه حق تعالی یه
بکزر بر شی یوقدر حالبوکه بونی دخی سز منکر سکز زیرا اعتقادکزده
حق تعالی انسان صورتنده در واللهك صورتی عیسی علیه السلامك
صورتی کبیدر اهل اسلام ایدهم الله وکثرهم الی یوم القیام عندنده حق جل وعلا
حضرتلری جوهر وعرض وجسم دکلدر وادلهٔ عقلیه ایله اثبات ایدرلرکه
معلوم اولهکه فلاسفه طائفه سی جوهری محل مقومده اولمیان ممکن موجود ایله
تعریف ایلدیلر کرك متحیز ومرکب اولسون کرك اولمسون بعده وضعی وغیر
وضعی یه تقسیم ایتدیلر وضعی ایله اشارت حسیه یی قبول ایدن ممکن موجودی
مراد ایتدیلر و بو قسمی حال ومحل وایکیسندن مرکبه تقسیم ایتدیلر حاله صورت
ومحله هیولی ومرکبه جسم اطلاق ایلدیلر وجسم صورت وهیولادن مرکبدر
اجزای لایتجزادن مرکب دکلدر دیدیلر وغیر وضعی ایله اشارت حسیه یی قبول

ایلمیان موجودی مراد ایلـدیلر وانی عقول ونفوس ایله تمثیل ایتدیلر وبو عقول ونفوس خارجده ثابت وغیر متحیز وغیر حال ذاتلردر دیرلر ومتکلمین عنـدنده جوهر بنفسه متحیز اولان ممکن موجوددن عبارتدر کرك مرکب اولسون جسم کبی کرك مرکب اولمسون جزء لایتجزی کبی واشبو جزء لایتجزایه جوهر فرد اطلاق ایلدیلر وجسم اجزاء لایتجزادن مرکبدر صورت وهیولادن مرکب دکلدر وذات وصفات مقدسه دن غیری حال ومتحیز اولمیان شیٔ اثبـات ایتمدیلر و بعضیلر عندنده جوهر متحیز ومنقسم اولمیـان جزئدن یعنی جزء لایتجزادن مرکبدر وجسمك قسمیدر ومقسملری بذاته قائم اولان ممکنـدر که عین تعبیر اولنور عرض مقابلیدر ایمدی حضرت حق سبحانه وتعالی جوهر دکلدر زیرا جوهر متکلمین عندنده متحیزدن عبارتدر البتـه هر متحیز ماده یه محتـاجدر ماده سی اولان شی ایسه امکانله متلازمدر زیرا حیزه محتاجدر کذلك متحیز اولان حرکت وسکوندن واجتماع وافتراق کبی سـائر اعراض حادثه دن خالی اولمـاز قبول حوادث ایسه وجوب وجوده منافیـدر کذلك جوهری جزء لایتجزی ایله تفسیر ایدن مذهبه کوره ده حق تعالی جوهر دکلـدر زیرا جزء لایتجزی دخی متحیز اولوب واعراض حادثه دن دخی خالی دکلدر فلاسفه یه کوره جوهر اولماز زیرا جوهر انلرك عندنده ممکندر حق سبحانه وتعالی ایسه لذاته واجب الوجوددر امکان ووجوب متنافیاندر قالدیکه بعضیلر جوهری موضوع ومحلـدن غنی موجود ایله و بعضیلر ذات وحقیقت ایله تفسیر ایلدی بوتفسیرلره کوره هرنقدر ذات اقدسه اطلاقك صحتی وار ایسـه ده اذن شرعی وارد اولمامغله اطلاقی مناسب دکلدر وحضرت حق تعـالی جسم دکلدر زیرا جسم عند المتکلمین اجزاء لا یتجزادن وعند الفلاسفة هیولی وصورتدن وعندالمعتزلة ابعاد ثلثه دن یعنی طول وعرض وعمقدن عبارتدر علی المذاهب جسم مرکبدر حضرت حق مرکب اولسه اجزاسندن هرجزء قائم بنفسه اولمق اقتضا ایدر زیرا بنفسه قائم اولمیانه ایتلاف وترکب اطلاقی محالدر بوصورتده اکر جمیع اجزاسی مثلا وجوب وقدم کبی صفت واحده ایله متصف اولورسـه محـالی مستلزمدر زیرا صفت واحده نك محال متعدده ایله قیـامی ممتنعدر واکر هرجزء علی حـدة برصفت مخصوصه ایله متصف اولوب باقی اجزانك متصف اولـدقلری صفاتدن خالی اولورسه هرجزء ناقص اولمق اقتضا ایدر زیرا صفات مرقومه یه محتـاجدر احتیاج ایسـه امکان صفتیدر واکر هر جزء وجوب وعلم وحیات کبی صفات

Digitized by Google

کمالك مجموعی ایله قائم اولمیوب بعضیله متصف اولورسه اول بعض موصوفك الهیتی لازم کلور واکر اضداد ایله متصف اولورسه صفات ناقصه اولمغله موصوفنك محدث اولمسی لازم کلور وحضرت حق کل اولمقدنده منزهدر زیرا اکر کل اولسه جزئی اولمق لازم کلور جزء مزبورده یا واجب اولور یاخود ممکن اولور واجب اولورسه تعدد واجب لازم کلور ممکن اولورسه دور لازم کلور زیرا جزء ممکن واجبه محتاج اولور واجبده مرکب اولمق حیثیتیله جزء مزبوره محتاجدر وحق تعالی بعض اولمقدنده منزهدر زیرا بعض اولسه غیرك جزئی اولمغله غیره محتاج اولور کذلك جزء اولمسی صفت کمال ایسه مستکمل بالغیر اولمق اقتضا ایدر صفت کمال دکل ایسه نقص اولمغله نفی وتنزیهی واجب اولور وحق تعالی متکلمدر وکلام حقیقتله متصفدر زیرا انبیاء عظام علیهم السلام ایله تکلم بیوردی وبو خصوصده سزك اعتقادکز الله عظیم الشانك کلامی حرف وصوتدن عبارتدر واهل اسلام عندنده حرف صوتدن منزه ذات اجل اعلا ایله قائم اولانه کلام نفسینك اسمیدر وبو مسئله علم کلامده افضل بر ایکی ماهده تعلیم اولنور لکن اجمالا بر نبذه بیان ایده لم خفی اولمیه که متکلمین اتفاق ایتدیلر که حضرت حق کلام صفتیله متصف وقرآن کریم کلامیدر لکن معناسنده اختلاف ایلدیلر اهل سنت عندنده کلام اشبو حروف والفاظك مفهومیدر که کلام نفسی ایله مسمادر ﴿ ویقولون فی انفسهم لولا یعذبنا الله ﴾ آیت کریمه سی بو معنایه دالدر واخطل بو بیتنده اشارت ایتمشدر ❊ ان الکلام لفی الفؤاد وانما ❊ جعل اللسان علی الفؤاد دلیلا ❊ یعنی کلام قلبده در لسان انك دلیل وترجمانیدر کذلك اهل عربیه ضمیرده کائن معنایه دال اولان عباره یه کلام اطلاق ایدرلر پس کلام حسی یه کلام تسمیه سی مجاز اولور داله مدلولك اسمیله تسمیه قبیلندن اولور یوقسه کلام حروف واصواتدن مسموع اولان لفظ دکلدر نته کیم معتزله وکرامیه وحنابله اکا ذاهبلردر لکن معتزله حدوثنه وذات باریله عدم قیامنه قائللردر کرامیه حدوثی قائل اولدقدنصکره ذات باریله قائمدر دیرلر زیرا انلر حوادثك ذات الهیله قیامنی تجویز ایدرلر حنابله قدمنه وذات باریله قیامنه ذاهبلردر خیالی مرحوم نونیه شرحنده بو مبحثده ایکی قیاس متعارضان ترتیب ایتمشدر اولا کلام الله صفة له وکل صفة له فهی قدیم کلام الله تعالی قدیم ثانیا کلام الله تعالی مؤلف من اجزاء مترتبة فی الوجود وکل مایکون کذلك فهو حادث فکلامه حادث

اهل حق بو ایکی قیاسك صدقنه ذاهب اولدیلر قیاس اولی کلام نفسی وثانی یی
لفظی اعتباریله معتزله قیاس ثانیسنك حقیقتنه ذاهب اولوب اولك صغراسنی
قدح ایتدیلر حنابله اولك حقیقتنه ذاهب اولوب ثانینك کبراسنی قدح ایتدیلر
کرامیه ثانیسنك کبراسنی قدح ایتدیلر واهل حق قیاس اولی تصحیح ایدوب
ثانینك صغراسنی قدح ایتدیلر بعض کتب کلامیه ده مسطوردر بو کلام
قرأن کریم عند اهل الحق یالکز نفسی اولوب لفظی ایله تسمیه مجاز طریقیله
اولمسنه یاخود نفسی اجزاده ترتیبی اعتبارسز لفظی اولمسنه مبنی اولور قالدیکه
حق تعالینك صفت کلامله اتصافنه دلیل عقلی بودرکه کلام حی ایچون صفت
کمال وعدمی نقیصه‌در پس حق تعالی حی اولمغله کلامله اتصافی واجب
اولور زیرا متصف اولمسه یا سکوتله که قدرت وارایکن تکلمی ترکدن عبارتدر
موصوف اولور یاخود طفولیتله که بحسب الضعف وعدم البلوغ حد القدرة
آلات تکلم مطاوع اولمامغله تکلمه عدم قدرتدن عبارتدر یاخود خرس ایله که
بحسب الاصل آلات تکلم مطاوع اولمامغله موصوف اولمق لازم کلور شقوق
ثلثه نقیصه اولمغله باطلدر قالدیکه سکوتدن مراد سکوت باطنیدرکه نفسنده
کلام تدبیر ایلمامکدن عبارتدر نته کیم امام حمید الدین خرس ظاهری کلام
ظاهرینك وخرس باطنی کلام باطنینك ضدیدر دیدی کذلك دلالات معجزاتله
صداقتلری ثابت اولان انبیای عظام علیهم الصلوة والسلام حضراتی اتفاق
ایلدیلرکه حق تعالی کلام صفتیله متصف متکلمدر اشبو خبر ویردکلری کلام
یانفسی یاخود حسی اولور نفسی اولورسه مطلوب حاصل اولور لفظی مراد ایسه
حاشا حدوث الهی لازم کلور زیرا حروف واصواتدن مرکب اولان لفظك
حدوثی عرضدر اکر ذات باری ایله قائم اولورسه ذات باری محل حوادث
اولمق لازم کلور غیرایله قائم اولورسه شیئك وصفی غیر ایله قائم اولمق محالدر
بنفسه قائم اولورسه عرض بنفسه قائم اولماز معتزله طائفه سی ذکر اولندیغی
اوزره کرچه کلام صفتنی اثبات ایدرلر لکن اشبو حروف واصواتدن مرکب
کلام لفظیدر دیرلر ومتکلمك معناسی اشبو کلام مؤلفی که معنای مقصوده
دالدر ملك وپیغمبر وحجر وشجر کبی اجسام مخصوصه ده موجد اولمقدر دیرلر
﴿حتی یسمع کلام الله﴾ آیتنه تمسك ایدوب مسموع اولان انجق الفاظ
واصواتدر بونلر ایسه مخلوقدر دیرلر اهل حق جواب ویررلرکه ﴿حتی یسمع
کلام الله﴾ آیتنك معناسی حتی یسمع مایدل علی کلام الله الذی هو المعنی النفسی

دیمکدر یعنی معناسای نفسی اولان کلامك دالنی ایشیدر السنه‌ده جاریدرکه مثلا
زیدك علمنی ایشتدم دیرلر مراد زیدك علمنه دال اولان شیئی ایشتدم دیمکدر
کذلك ﴿ انا انزلناه قرآنا عربیا ﴾ آیتیله استدلال ایدرلر قرآنی عربیتله
وصف ایلدی عربیت ایسه لفظك وصفی اولمغله حادث اولور بوکاده جواب
ویریلورکه ایت مرقومه‌نك معناسی تفهیم ایچون قرآنی لسان عربیله معبرا
انزال ایلدم دیمکدر قوله کلام الرب الخ یعنی حضرت حقك متصف اولدیغی
کلام مخلوق کلام کبی حروف واصوات جنسی اولمقدن مقدسدر
والله تعالی هیچ برمکانده متمکن دکلدر زیرا عقل ایکی وجهله اکا مانع اولور
وجه اول بودرکه حق سبحانه وتعالی مثلا عرشده متمکن اوسه یاساحهٔ
عرش مقداری یاخود اندن اکبر یاخود اصغر اولور شقوق ثلثه‌ده باطلدر
زیرا عرش مقداری اولسه عرشك برجزء لامحاله واجب تعالینك برجزئنه
ملاقی ومماس اولمغله واجب تعالی متجزی اولمق اقتضا ایدر بوایسه محالدر
شق ثانی‌یه کوره‌ده تجزی هجنتی لازم کلور زیرا عرشدن زائد اولان مقدار
مساوی اولان مقدارك غیریدر شق ثالث خالی دکل یا جزء لایتجزی مقداری
یااندن اکبر مقداری صغیر اولور شق اول حقارتی مستلزم اولمغله باطلدر
شق ثانیده تجزیٔ باری‌یی مستوجب اولمغله باطلدر وجه ثانی مکاندن وجهتدن
وسائر حوادثدن تعری ازلده حضرت حقده ثابتدر بعد الازل اولسه ذات
اقدسده تغیر ومحل حوادث اولمق لازم کلور زیرا حالت ثانیه لامحاله صفت کمال
اولمق لازمدر اکر صفت کمال اولمزسه نقص لازم کلور وذات اقدس صفات
مرقومه‌نكحدوثندن اول خالی اولمق اقتضا ایتمکله ذات قبل الاتصاف
ناقص اولمق اقتضا ایدر وحق تعالینك مثلی یعنی مشابهی یوقدر وسزك
اعتقادکزده حضرت عیسی علیه السلام بلکه جمله انسان حاشا اللهك شبیهی
ومثالیدر درسکز بونك بطلانی جمله کتب الهیه‌ده وخصوصا قرآن کریمده
نیجه نیجه آیات کریمه‌لر ایله ابطال اولنمشدر کما قال الله تعالی ﴿ لیس کمثله شیٔ
فی الارض ولا فی السماء وهو السمیع العلیم ﴾ بطلاننه دلیل عقلی بودرکه
حضرت واجب الوجود ایله غیری بیننده مماثلت فرض اولنسه البته
غیریدن تمیزی برممیزه ومخصصه محتاجدر اکر ممیز ذات الهی فرض
اولنورسه ترجیح بلا مرجح لازم کلور زیرا مقدر ذات الهینك غیر ایله
استوا سیدر واکر ممیز ذاتنك غیری اولور ایسه بوصورتده یاذاتنه ملاقی اولان

Digitized by Google

برامر اولور یاخود صفتی اولور وبهمه حال کلام اول ملاقی یه عودت ایدر یعنی
اول ملاقینـك موجب تمیزیده ذاتی اولورسه ترجیح بلامرجح لازم کلور غیری
اولورسه کلام مرة بعد اخری بنه اکا منتقل اولمغله تسلسل لازم کلور واکر
ممیز ذاته مباین امر اولورسه حق سبحانه وتعـالی هویت وامتیازنده ذاتنـدن
منفصل سببه محتاج اولور احتیاج ایسه امکان لازمه سیدر ایمـدی حضرت
حق ایله غیری بیننده مشابهت بالضرورة منتفی اولـدی وبردخی الله تعـالی
کسـه دن طوغمدی الله تعـالیدن کسه طوغمـدی یعنی حق تعـالی ابوت ایله
بنوت ایله حقیقة توصیف اولنمـاز وسزك عندکزده حاشـا حضرت عیسی
الله تعـالینك اوغلیدر ویهود عنـدنده عزیر اللهك اوغلیـدر ومجوس
عنـدنده حاقانلری الله تعالیدن جزء عد ایدرلر ودرزی طائفه سی عنـدنده
حاکم بامرلی دیدکلری پادشـاهی الله تعـالیدن جزء عد ایدرلر وملجئه
طائفه سی ملائکهٔ کرام الله تعـالینك قزلریدر دیرلر بواقوالك مجموعی دلیـل
عقلی ونقلی ایله باطللردر دلیل نقلی ﴿ وقالت الیهود عزیر ابن الله وقالت النصاری
المسیح ابن الله ذلك قولهم بافواههم ﴾ ﴿ ویجعلون لله البنات سبحـانه ولهم
ما یشتهون ﴾ ﴿ وقالوا اتخذ الله ولدا سبحانه ﴾ و ﴿ لم یلد ولم یولد ﴾ آیات
کریمه‌لری کبی دلیل عقلی حق تعالی ایچون ولد اولسه جزئی اولمق اقتضا ایدر
تجزئه ایسه محالدر ونساء اتخاذ ایلسه شهوت اقتضا ایدر شهوت ایسه امارات
حدوثندندر وشهوت اثری قوای حیوانیت اولمغله مخلوقله اتحـادی مستلزمدر
واولادی اولسه البته حادث اولور جزء اولمق حسبیله محل حوادث اولور والسلام
وانبیاء عظام علیهم صلوات الرحمن جمله سی جانب حقدن ناسی تربیه وارشاد
ایچون بعث اولنمشلردر وبونلر قصدا وسهوا کبائره دن معصوملردر وقصدا
کناه صغیره دن معصوملردر بونلر ایچون اصلا جانب حقدن عذاب خوفی اولماز
وحالبوکه ای معترض سزك اعتقادکزده نعوذ بالله تعالی انبیانك نیجه سنه زنالر
ونیجه نیجه معصیتلر عزو ایلیوب وحضرت آدم علیه السلامدن حضرت عیسی
علیه السلامه کلنجیه قدر جمله انبیاء عظام حاشا جهنمده معذب ایدیلر وحضرت
عیسی علیه السلام قبرده اوچکون یاتدقدنصکره جهنمدن جمله انبیاء عظامی
چیقاردی زعم ایدوب الله ذوالجلالدن خوف وانبیاء عظام علیه السلامدن حجاب
ایتمیه‌رك انبیاء عظام حقنده بومثللو مقالات باطله یی تفوه ایدرسکز واهل ایمـان
اعتقادنده معلوم اوله که کافهٔ اهل اسلام ذاهب اولدیلرکه ارسال رسل وانبیاء ممکنات

Digitized by Google

عقليه قبيلندندر بعده بينلرنده اختلاف ايلديلر اهل حديث ديديلركه ارسال
رسل منشاوى الطرفيندر يعني مقتضيات حكمتندن اولديغي عقل حكم ايلمز
وعامهٔ متكلمين ديديلركه ارسال رسل واجباتدندر حق تعالى يه بايجابه ياخود
بايجاب الغير واجب معناسنده دكلدر بلكه حكم ومصالحي مقتضي اولمغله
مقتضيات حكمتندندر ديديلر زيرا طرف الهيدن عبادي اوزره امر ونهيك
صدوري وعبادك دنيا واخرت صلاحلرين مستوجب اولان امور واحكامك
اخباري حسنياتي متضمندر حضرت بارى تعالى دخي صريح ياخود الهام
صحيحله بعض عبادني بوخصوصه ايثار وتخصيص ايلمك عقله بعيد دكلدر
اول مخصص مأمور اولان ذات دخي مأمور اولديغي اوزره عباده اخبار
وتبليغ ايدر ودعواسني مصدق يعني جانب الهيدن مخصص ومأمور اولديغي
مبين وناطق علامتي دخي اولور اول علامته معجزه دينور مثلني اتياندن سائر ناس
عاجز اولديغيچون بوتقديرجه اول ذاتك جانب حقدن معلوم بالضروره اولان
امور واحكامده تصديقي واجبدر پس بووجهله ارسال رسل يا رياضات
ومجاهدات وانقطاعات كبي اعراض واحوال مكتسبه يه مشروط وصفاي
جوهر وزكاي فطرت كبي استعداد ذاتي يه منوط دكلدر نته كيم حكما اكا ذاهبدر
بلكه ﴿يختص برحمته من يشاء من عباده﴾ منطوقنجه ايثار سبحاني وتخصيص
ربانيدر حكماي اسلام ديرلركه حضرت بارى عزشانه انساني امر معاشنده
مستقل اولميه رق خلق ايلدي زيرا انسان غدا ولباس ومسكن وسلاحه
محتاجدر جملهسي صناعيه در شخص واحد ايسه ذكر اولنان امور لازمه سني
بالكلية ترتيب ايتمك خارج امكان اولوب بلكه بني نوعندن معاونه ومعاوضه يه
محتاجدر پس انسان بالطبع امر معاشنده تمدن واجتماعه مضطر اولور انسان
مدني بالطبع ديدكلرينك معناسي بودر بعد ذلك برى برلرينه معاونه ومعاوضه
بينلرنده معامله وعدل اولمدقجه منتظم اولماز زيرا هركس محتاج اولديغي نسنه يه
اشتها ومزاحمتك دفعنه اعتنا ايدوب وخير مطلوب بالذات اولمغله مجموع خيرات
وحسناتي كندي نفسيچون اختياره عزم ايدر وبووجهله ملايمتلري مزاحمتي
مؤدى اولمغله حسب البشريه شهوت وغضبي جور وظلمه داعي اولور
بوصورتده هرج ومرج وقوعيله بينلرينه اختلال طارى اولور اختلال
مرقوم انجق ميانلرنده تسويه وتعديل محققيله مندفع اولور تعديل ايسه تحت
حصر واحصاده اولميان جزئياته شامل اولمامغله برقانون كلي يه محتاجدركه

اکا شریعت اطلاق اولنور شریعت دخی وجه لایق اوزره وضع وفرض ایدن
شارعه موقوفدر شارع اولان ذات دخی البتـه احاد ناسدن استحقاق طاعتله
ممتاز اولمغه محتاجدر استحقاق مزبور طرف الهیدن ورودینه دال اولان
آیات ظاهره ومعجزات باهره یه اختصاصله متحقق اولور خوارج طائفـه سی
دیرلرکه زمان جوازده یعنی زمان بعثت رسول اللهیدن مقدم رسالت ادعا ایدنلرك
قولنی معجزه اقامتی اولمیـه رق قبول وخبرینی تصدیق واجبـدر توقف ایدن
ساعتنده کافر اولور طائفهٔ مسفوره نك مذهبلری باطلدر زیرا من حیث الصوره
نبی ایله متنبی فرق اولنماز غایبده علم مخلوق تعلق ایلمز سمنیه وبراهمه طائفه لری
دیرلرکه ارسال رسل محالدر زیرا ارسالری یاعقله موافق یاخود مخـالف اولان
مواد ایچون اولور صورت اولده عقل مستغنی اولمغله رسالتلرینه حاجت یوقدر
صورت ثانی مقبول دکلدر بوشبهه لری باطلدر زیرا عقـله موافق اولان ایکی
قسمدر قسم اول عقل ادراکنده مستقل اولانشیدر قسم ثانی عقل ادراکنده
مستقل اولمیاندر احتیاج قسم ثانی یه نظرایله در بلکه قسم اول ده نظرایله در
زیرا عقل نقله متعاضد اولور وارسـال رسلك وقوعنـه دلالت ایدن نصوص
قاطعه ایله کتاب وسنت مشحوندر ایمدی حضرت آدمدن خاتم الانبیا علیه
افضل التحایا حضرتلرینه کلنجه کافهٔ انبیا ومرسلینه وطرف الهیدن
کتوردکاری بالضرورة معلوم اولان احکامه ایمان ایلمکلك هر عاقل مکلفه
واجبدر قالدیکه اجتهادیات کبی بالضرورة معلوم اولمیانی تصدیق لازم دکلدر
ومنکری تکفیر اولنماز وتصدیق انبیاده تعیین عدد لازم دکلدر زیرا حجت قاطعه
اولمینجق عدد ذکرنده داخلی اخراج وخارجی ادخال ایله ﴿ ویقولون نؤمن
ببعض ونكفر ببعض و یریدون ان یتخذوا بین ذلك سبیلا اولئك هم الكافرون
حقا ﴾ وعیدی اوزره تکذیب وکفره تأدی لازم کلور کرچه بعضیلر جمـله
انبیـای عظـام یوز یکرمی درت بیـك ورسل کرام اوچیوز اون اوچ ذوات
فخامدر دیو روایت ایدرلر لکن مقطوع دکلدر وبراهمه نك بعضیسی یالکز
حضرت آدمك نبوتنه قائللردر وصابئه طائفه سی حضرت شیث وحضرت ادریس
علیهم السلامك نبوتلرینه ذاهبلردر یهودك بعضیسی حضرت موسی علیه السلامدن
غیری نبی انکار ایدرلر بو ایسـه نص شریفك خلافیدر قال الله تعـالی
﴿ قل یا ایها الناس انی رسول الله الیكم جمیعا) (وما ارسلناك الا كافة للناس ﴾
الایة ودیرلرکه عرب میاننده شرکك شیوعی اولمغله ارسـال پیغمبره انلر محتاج

Digitized by Google

اولدیلر ایدی اهل کتاب محتاج دکللر ایدی حال بو که یهود حضرت عزیره حاشا
بنوت اسناد ونصاری تثلیثه جسارت ایدوب دینلری کونا کون نسخ وتحریفله خلل
و بطالت بولمشیدی وملائکهٔ کرام حضراتنیده تصدیق ایلمك واجبدر خفی
اولمیه که ملك لفظی اصلده مألك ایدی الوکه دن مأخوذ در رسالت معناسنه
بعده لام تقدیم اولنوب ملأك اولدقدنصکره همزه اسقاط اولنندی ماهیتلرنده
بعد الاختلاف بانفسهم قائمه ذوات موجوده اولمدقلرینه اتفاق ایلدیلر اکثر
متکلمین عندنده صور مختلفه ایله تشکله قادر اجسام لطیفه در تجلی والتذاذ
انوار قدسیه دن اوفاتدن بر وقتده وحالاتدن برحالتده نوم وغفلت وشهوت
عائقه لریله محجوب وممنوع دکلدر بلکه عالم قدسیه دن مطالعه ایلدکلری
لطائف ملکوتیه ایله متلذذ ومتنعملردر طاعتلری طبع وعصیانلری تکلفدر
نته که بشر انلرك خلافنه در وتسبیحه اشتغاللری اعمال سائره لرینه مانع اولماز
زیرا تسبیحلری بزم نفسمز منزلنده در اکل وشربلری یوقدر لکن فوایح
طیبه یی محب وروایح کریهه دن مجتنبلردر وذکورت وانوثتله موصوف دکللردر
﴿ لا یعصون الله ما امرهم ﴾ منطوقی اوزره قطعا عصیان ایلمزلر یهود
طائفه سنك ملائکهٔ کرام واحدا بعد واحد بعضا کفری مرتکب اولور
حضرت باری تعالی کندولرینی مسخ ایدردیدکلری ذکر اولنان نص شریفله
مبطلدر قالدیکه ابلیس علیه اللعنه صحت استثنا دلالتیله ملائکه دن ایکن
کافر اولمدیمی دیو سؤال اولنورسه جواب ویریلور که ابلیس اجنه
طائفه سندن درامر ربانی یه امتثال ایلمدی لکن باب عبادنده و رفعت درجه ده
ملائکه صفاتنده اولمغله بین الملائکه مغمور ومستور اولدیغندن انلره الحاق
وتغلیب ایله استثناسی صحیح اولدی یاخود اعلایه امرادنا یه امری متضمن اولدیغنه
مبنیدر وهاروت وماروت قصه سنده اصح اولان ایکی ملکلردر کندولردن
کفر وکبیره صادر اولمامشدر وتعذیبلری معاتبه وجه اوزره در نته کیم انبیاء
عظام زله وسهو اوزره معاتب اولورلر ﴿ انما نحن فتنة فلاتکفر ﴾ منطوقنجه
امتحان ایچون ناسه سحر تعلیم ایدوب وقت تعلیملرنده وعظ ونصیحت ایدرلر
ایدی تعلیم سحر ایسه کفر دکلدر بلکه عمل واعتقادی کفردر
جملهٔ انبیای عظام بالقصد صدور ایدن کفر ومعاصیدن معصوم ومصون
ومنصب والای نبوتدن معزول ومهجور اولمقدن مأمونلردر معلوم اوله که مسائل
عقایدیه دن بری دخی انبیای عظامك کفر ومعاصیدن عصمتلری مسئله سیدر

بونده دخی اهل سنت ایله سائرلرك منازعه لری وار در اهل سنت عندنده عصمتلری
ثابتدر ابتدا عصمت سید شریف عندنده معاصی یه اقتدار وار ایکن اجتناب
ایلمك ملکه سندن عبارتدر جلال دوانینك تعریفنه کوره حضرت حق تعالی
قبادده ذنب وعصیان خلق ایلمامکدن عبارتدر انبیای عظامك عصمتی اولا
حضرت باری تعالی انلری صفای جوهر ایداع بعده فضائل نفسیهٔ جسمیه ایله
متحلی ایلدکدنصکره نصرت وتثبیت اقدام احسان بعده سکینه انزالیله
شوائب معاصیدن حفظ وحمایت ایلمکدن عبارتدر وفلاسفه عندنده عصمت
فجوره مانع ملکهٔ ملکیه دن عبارتدر جمله اهل ملل وشرایع اتفاق ایلدیلرکه
انبیای عظامك دعوای رسالت وتبلیغ احکام کبی معجزه مداولی اولان امورنده
کذب عمدیدن عصمتلری واجبدر علی سبیل السهو والنسیان صدورینك
جوازنده اختلاف اولندی اکثرون تجویز ایلدیلر قاضی ابو بکر دخی جوازینه
ذاهب اولدی کذلك سائر ذنوبك تعمد کبائرندن معصوم اولملرنده اتفاق ایلدیلر
اما سهو وخطا ایله صدورنده صاحب مواقفك کلامنه کوره اکثرون تجویز
ایلدیلر شارح مواقف دیدیکه مختار اولان خلافیدر وصغائرك سرقت لقمه کبی
خست ونفرتی مشعر قسمندن سهوا وعمدا معصوملردر جاحظ و بعض معتزله
مخالفت ایلدیلر زیرا انلر سهوا صدورینی تجویز ایتدیلر وقسم دیکرندن دخی
معصوملردر نته کیم مقاصد شرحنده علامهٔ تفتازانی بیان ایلدی بونلر ایلدیکمز
وحی ظهورندن صکره اولورایسه اما وحی صدورندن اقدم امتناعنه دلالت ایدر
بر دلیل تام یوقدر وامکان ذاتی امکان وقوعی یی مستلزم دکلدر قالدیکه حضرت
آدمك اکل شجره وحضرت ابراهیمك کواکبه (هذا ربی) و(بل فعله کبیرهم)
(وانی سقیم) قوللری وحضرت موسی علیه السلامك قبطی یی قتلی وحضرت
یوسف علیه السلامك زلیخایه همی وحضرت داود علیه السلامك حلیلهٔ اوریایه
التفاتی کبی بعض انبیای کرام حقلرنده منقول اولان حالاتك بعضیسی افترا اولوب
و بعضیلری تأویلات لائقه ایله مأولدر اوریا قصه‌سی محض افترادر اما اکل
شجره ماده‌سی قبل النبوه در یاخود ﴿ لا تقربا هذه الشجرة ﴾ قولندن مراد
الهی نوع ایکن شخصه حمل ایلدیکنه مبنیدر وحضرت ابراهیمك (هذا ربی)
قولی فرض وتقدیر جهتنه مبنیدر یاخود اول وقتده درت یاشنده اولمغله
قبل الوحی اولدیغنه مبنیدر (بل فعله کبیرهم) قولی استهزا طریقنه یاخود سببنه
اسناد حکمتنه مبنیدر زیرا حضرت ابراهیمك فعل مزبورینه سبب کفارك عموما

Digitized by Google

اصناملرینه وخصوصا صنم کبیر مرسومه تعظیملریدر و بوکونه سبینه اسناد ایلمك
محاوراتده شایعدر مثلا بو ایشی بکاسن ایتمدك بلکه فلان ایتدی دیو محرکنه
وسبینه اسناد ایدرلر (وانی سقیم) قولی محتملدرکه سقیم حالی یاخود سقیم متوقع
استقبالی اوله وحضرت موسی علیه السلام قبطینك قتلنی قصد ایتمیوب بلکه
ضربنی قصد ایلمشیدی وحضرت یوسف علیه السلامك همی جبلی اولوب
اختیاری اولمامغله مأولدر یاخود ﴿ ولقد همت به وهم بها ﴾
آیت کریمه سندن مراد زلیخا قراره و یوسف فراره هم ایلدی دیمك اوله
و حضرت رسول اللهك لم یکذب ابراهیم غیر ثلث مرات قولنده کذب
تعبیری صورت کذبده وقوعنه مبنیدر ﴿ لیغفر لك الله ما تقدم
من ذنبك وما تأخر ﴾ قول شریفندن مراد ذنوب امتدر یاخود ترك اولی در
عبد الله بن عمر رضی الله عنهمادن مرویدرکه حضرت رسول الله صلی الله
علیه وسلم بیوردیلرکه عیسی بن مریم نازل اولوب وتزوج ایلیه جکدر واولادی
اوله جقدر و بسیط ارضده قرق بش سنه مکث ایلدکدنصکره وفات ایدوب
بنم قبرمده مدفون اوله جقدر بن وعیسی بن مریم وابو بکر وعمر بینلرنده قیام
ایلیه جکز ومرویدرکه حضرت عیسی اولیای امت محمدیه دن اولوب شریعت
مطهره ایله حکم ایلیه جکدر مقدمهٔ عسکری اصحاب کهف اوله جقدر
زمانی اول درجه ده آسوده اوله جقدرکه قیون قورد ایله وصبیان حیات ایله
ممازجه وملاعبه ایده جکلردر ونزول حضرت عیسی بابنده ﴿ ویکلم الناس
فی المهد وکهلا ﴾ آیت کریمه سیله ده استدلال اولنور حتی بعض مفسرین وکهلا
لفظ شریفنی بعد ان ینزل من السماء عبارتیله تفسیر ایتمشلردر لکن معنای کهولت
اوتوزدن قرق یاشنه وارنجه اطلاق اولنور قوله مبنی اولمیوب بلکه اوتوزدن تدن
اللی یه وارنجه یه اطلاق اولنان مذهبه مستند اولمغه محتاجدر زیرا حضرت
عیسی سمایه رفع اولندیغی سنه اوتوز اوچ یاشنده ایدی وعیسی کذلك
دجال مسیح ایله ملقبدر زیرا مسیح لفظی اضداددندر مسعود وملعون معنالرینه در
ودخی عالم حادثدر حادث دیمك اولا معدوم ایدی صکره وجوده کلدی
وبوخصوصه جمله انبیاء عظام کتب الهیه ده اتفاق ایلدیلر والله تعالیدن
وصفاتندن غیری قدیم یوقدر والله تعالینك ذاتیله صفاتندن ماعدایه عالم
اطلاق اولنور ونصاری عندنده حضرت عیسی و روح القدس جناب حقه
تشریك ایدرلر بونلرك دخی قدمنه ذاهب اولمشلردر بونلر عالمدن ایکن

Digitized by Google

بلا دليل بوقول باطلي اختيارلري محضا جهلدندر اما اهل ايمان عندنده عالمك بذواتها وصفاتها حدوثنه اهل اسلام بوكونه استدلال ايلديلركه عالم ديديكمز اعيان واعراضدن عبارتدر اعيان بنفسه قائم اولان شيدر جسم وجوهر كبي اعراض غيرايله قائم اولان شيدر حركت وسكون واون وصورت كبي اما اعيانك حدوثي ثابتدر زيرا حادث اولمسه ازلي اولمق اقتضا ايدر ازلي اولديغي صورتده لامحاله ساكن اولور زيرا ساكن اولمسه بالضروره متحرك اولور بوايسه ممتنعدر زيرا حركت ازله منافي غيرايله مسبوقيت اقتضا ايدر زيرا ماهيت حركت غيرك فناسندن صكره برامرك حصوليدر بوايسه غيرايله مسبوقيتني اقتضا ايدر حالبوكه ازل غيرايله لامسبوقيت اقتضا ايدر ماهيتدر لازم حركت اولان مسبوقيت بالغير ايله لازم ازل اولان لامسبوقيت بالغير بينلرنده منافات واردر ولازمك منافاتي ملزومك منافاتنه ملزوم اولمغله حركت وازل بيننده منافات تحقق ايلمكين اجسامك ازلده تحركي ممتنع اولدي زيرا متنافيانك بيني جمع ايلمك ممتنعدر ايمدي اجسامك ازلده متحرك اولمسي ممتنع اولنجه ازلده ساكن اولمسي متعين اولدي بوصورتده اجسامك ابدي متحرك اولمامسي لازم كلور لازم ايسه ظاهر الفساددر زيرا جميع اجسام فلكيه وعنصريه نك حركاتي مشاهده‌در وملازمه نك بياني بودركه ازلده ساكن اولانك سكوني يالذاته اولور ياخود لغيره اولور لذاته اولورسه سكونك انفكاكي ممتنع اولور لغيره اولورسه سكوننه علت اولان غيرمز قوم البته موجب اولمق لازمدر زيرا موجب اولمزسه بالضروره مختار اولور مختار اولديغي صورتده فعلي محدث اولمغله مختاريت جائز دكلدر پس موجب اولمق متعين اولدي بوصورتده اول موجب ياواجب ياخود واجبه منتهي اولور زيرا صورت خلافي دور وتسلسلي مستلزمدر وجوب ياوجوبه انتهاصورتلرنده دوام موجبله سكونك دوامي لازم كلور دوامي حيننده اجسامك ابدي عدم حركتني اقتضا ايدر بوايسه باطلدر پس جسمك ازلده متحرك ياخود ساكن اولمسي ممتنع اولنجه ازلده وجودي دخي ممتنع اولمغله مطلوب اولان حدوثي ثابت اولور اما اعراضك حدوثي بعض مشاهده وبعض دليل ايله ثابتدر مثلا ساكن متحرك اولدقده حركه نك حدوثي بالمشاهده بيلنور وسكونك حدوثي بالدليل بيلنور زيرا حدوث حركه ايله سكون منعدم اولمغله عدمه قابل اولور عدمه قابل اولان شي ايسه حادثدر زيرا قديم اولسه قدم عدمه منافي اولمغله عدمي محال اولور وحدوث

Digitized by Google

عالمه دال اولان ادلهٔ نقليـه ايله كتاب وسنت مشحوندر و بعض كتب كـلاميه ده
مذهب فلاسفه تفريق اولنميوب على الاطلاق بوكونه تقرير اولنمشدر كه فلاسفه
طائفه سى ديرلر كه هيولى اصـل عالمـدر قابلدر وقديمدر عالمك صورتيدر
ومقبوليدر احدهما آخردن اصلا منفك اولمـاز وتغيير اعراض حادثه كبيدر زيرا
حادث مسبوق بالعدم اولان شى اولمغله اعراض حادث زمانى اولور وحدوث
زمانى تقدم ماده ومدتى اقتضـا ايدر ماده دن مرادلرى حادثه موضوع ومحل
اولان شيدر اكر عرض اولور ايسه ياخود هيولادر اكر صورت اولور ايسـه
ياخود متعلقيدر اكر نفس اولور ايسـه وتقدم ماده اقتضاسـنك دليلى بودركه
چونكه حادث مسبوق بالعدم اولمغله ممكن اولور زيرا انقلاب ممتنعدر هر ممكن
ايچون ايسه لا محاله امكان متحققدر وامكان وجوديدر اضافى اولمغله وعرضدر
عرض ايسه محل موجود استدعا ايدر محل موجود حادث مرقومك نفسى دكلدر
زيرا شيئك نفسى اوزره تقدمى لازم كلور وامر منفصلده دكلدر زيرا امكان
شيئك امر منفصل ايله قيامنك مناسبى يوقدر بلكه متعلق اولوركه ماده ايله مرادبودر
پس ماده نك تقدمى ثابتدر وتقدم مدت اقتضاسنك وجهى بودركه حادث انجق
وجودى عدم ايله مسبوق اولان شيدر عدمنك وجودى اوزره سبقى انجق زمانله
متعقل اولور وبودليللرينك مبناسى بودركه فلاسفه بالاستقراء تقدمى بش نوعه
حصر ايتديلر اول تقدم بالعليه در حركت يدك حركت مفتاح اوزره تقدمى كبى
ثانى تقدم بالطبعـدر جزؤك كل اوزره تقـدمى كبى ثالث بالزماندر ابك ابن
اوزره تقدمى كبى رابع بالشرفدر عالمك متعلم اوزره تقدمى كبى خامس بالرتبه در
بوتقدم بعضا حكم ترتيب وبعضك بعض اوزره تقديميله اولمغـله حسى اولور
وبعضا ترتيب وتقديم مذكور امور معقوله ده اولمغله عقلى اولور وبونلردن هر برى
بعضا بحسب الطبع وبعضا بحسب الوضع اولور رأسك رقبه وامامك مأموم
وجنسك نوع وبعض مسائل علمك بعض اوزره تقدملرى كبى ❁ ومعلومدركه
عدم حادثك وجودى اوزره تقدمى انجق بالزمان اولور فـلاسـفه نك دليـل
اوللرينه جـواب ويريلوركه اكر امكانله ماهيت ممكنه دن امكان ذاتى مراد
اولنور ايسه خارجده موجود محل استدعا ايدر امر متحقق اولمق معناسنه وجودى
اولمسى ممنوعدر واكر امكان اسـتعدادى مراد اولورسـه هر حادثك قبل الوجود
امكان استعدادى ايله ممكن اولمسى ممنوعدر زيرا ماده سز وامور معدّه ماده سز
حادث اولمق جائزدر وبوكيفيت انقلاب اولماز زيرا وجوب وامتناعه مقابل اولان

Digitized by Google

امكان ذاتيدر امكان استعدادى دكلدر ودليل ثانيلرينه جواب و يريلوركه تقدمك ذكر اولنديغى اوزره انواع خمسه يه انحصارى ممنوعدر زيرا دونكى كونك بوكونه تقدمى كه بعض اجزاى زمانك بعضى اوزره تقدميدر بالعليه وبالطبع وبالشرف و بالرتبه اولمديغى كبى بالزمان دخى دكلدر زيرامقدم ومقدم عليه نفس زمانلردر زمانى دكالردر كرچه بو جوابه ده اعتراض وارد اولور لكن بو رساله محلى دكلدر مفصلاته مراجعت اولنه اى معترض شو تفصيلاتدن اوصاف الهيه نه اولديغى ومعتقدات مسلمين ادلهٔ عقليه ونقليه لر ايله مدلل ومبيّن اولديغى اجمالا معلوممك اولدى وبونك تفصيلى علم كلامى مطالعه يه منوط واشبو بيان اولنان اوصاف الهيه وادلهٔ عقليه هر نه قدرلسان تركى اوزره ايسه ده مزاياسنه واصل اولمق علم كلامى مطالعه يه منوط اولديغى اربابنك معلوميدر والله الموفق بالسداد

﴿ اوچنجى فصل مسيح واسطه سيله اولان نجات بياننده در ﴾

سؤال نصارى

وبو كيفيتى آيات انجيلده اولديغى وجه اوزره بيان ايده جكم نته كيم آيهٔ (١٦) فصل (٣) يوحناده مرقومدركه الله تعالى اوقدر دنيايى دوست طوتديكه كندى يكانه اولان فرزنديني ارزانى بيوردىكه هركس اكا ايمان ايدوب هلاك اولميه وينه آيهٔ (٩) فصل (٤) نامهٔ اول يوحناده يازلمشكه برجهتله اللهك محبتى بزه ظاهر اولديكه كندى يكانه اولان فرزنديني دنيايه ارزانى بيوردى تاكه انك واسطه سيله زندكانلق بوله لم وينه آيهٔ (١٠) فصل (١٩) لوقاده ديمشكه انسان اوغلى كلمش كه غائب اولمشلرى طلب ايدوب قورتاره وينه آيهٔ (١٥) فصل اول نامهٔ تيموتيوسده ديمشكه يسوع مسيح دنيايه كلمشكه كنهكارلره نجات ويره وينه آيهٔ (٢) فصل (٢) نامهٔ اول يوحناده مذكوردركه يسوع مسيح بزم كناهمزدن اوترى بلكه جميع عالمك كناهندن اوترى كفارتدر وينه آيهٔ (١٩) و(٢١) فصل (٥) نامهٔ روم قرنتسده مسطوردركه الله مسيحده دنيايى كندى طرفنه دوندردى وانلرك خطالرينى انلره طوتمز زيرا اول كيمسه كه طانيمز بزم يولمزده كفارهٔ كناه قرارويردى وينه آيهٔ (٢٣) فصل (٢) نامهٔ اول بطرسده مرقومدركه مسيح بزم كناهلريمزى كندى بدنى اوزرينه متحمل اوله رق بردار اولديكه تابزكاهلريمزدن عريان اولوب طوغريلقده زنده اوله لم انك ضربى سببيله شفاياب اولدق وينه آيهٔ (٤) فصل اول نامهٔ اقسسيانده واقعدركه الله بزى بناى عالمدن مقدم مسيحده اختيارايلديكه مقدس وبى نقص اكا محبتده

جواب مسلمين

اولهلم الجواب ايمدى بوخصوصك حقيقتى شويله دركه مقتضاى حكمت الهيه انبياى عظامدن هر برينك بعثت زماننده ايمان ايدوب شريعتى موجبنجه عمل ايدنلر نجات دارين وفوز مبينه مظهر اوله جقلرى كافهٔ كتب منشر عينده مصرحدر وكافر اولوب عمل ايتميانلر بوار وهلاكه واصل وعذاب جحيمه نائل اوله جقدر حتى ايمان ايدوب بعض كناه سببيله اهل كبائردن معدود اولان امتلرى شفاعتلرينه مظهر اولمغله پيغمبرلرى باعث نجاتلرى اوله جقلرى دركاردر و بوخصوصى انجق حضرت عيسايه تخصيص ايدوب و بعض مرتبه تناقضى ايجاب ايدن الفاظ وعبارات ايله برطاقم عقل قبول ايتميه جك شيلرا كا عزو واسناد ايتمكز حقيقت اموره جهالتكزدن نشأت ايتمش ديمك اولور مثلا بريرده حضرت عيسايى اللهك فرزنديكا نه سى والوهيتده مشترك ديه رك و بريرده آدم اوغلى ديه رك وانسان مجرد حضرت عيسايه ايمان ايتمكله ايسترسه عمل وعبادت والله تعالى يه اطاعت ايتسون ايسترسه ايتمسون نجات بولور وسائر بوكلاملريكزكى كه بين العقلا هذيان وخرافاتدن عبارتدر و بريده حضرت عيسا كافهٔ ناسك كفارت كناهى اولمسى يعنى كناهلرى كندى بدنى اوزرينه متحمل اوله رق مصلوب اولمسى كيفيتى دخى مفتريات سيرار بعه وشاكردانندر فقط انبياى عظامك زماننده جكديكلرى محن ومشقتلرى حضور حضرت باريده كندويه ايمان ايدنلرك شفاعتنه جسارت ويرمكله برنوع امتلرى حقنده باعث احسان ومغفرت رحمن اوله جغى دخى كافهٔ كتب اهل ملل وشرايعده مصرحدر فاما حضرت عيسانك صلب كيفيتى دخى امور معينه وقضيهٔ مسلمه دن اولمامسى جهتيله حضرت عيسانك كافهٔ كناهلرى متحمل اوله رق بردار اولدى بومقاله نك زيلنده اثبات ايتك صحيح دكلدر ايمدى انك حقيقتنى دخى بتوفيقه تعالى بيان ايدرز اى نصارى سز ادعا ايدرسكز كه حضرت مسيح دراو درلو حقارتله صلب اولندى بزديرزكه حضرت مسيح صلب اولنميوب جناب حق مكان عالى يه رفع ايلدى حالبوكه اعتقادكز بوخصوصده شك اوزره در وسزك مستندكز انجيلدر حالبوكه ما تقدمده ذكر ايتدك كه انجيل تحريف وتبديلى قابل ونيجه مناقضات واختلافاتى شامل اولديغى براهين قويه لر ايله واضح اولدى وبوصلب خصوصنده علم يقينى افاده ايدن نقل متواتر اولميوب احادك نقلى قبيلندندر الحاصل بعينه مصلوب اولان عيسى اولوب برغيرى كيمسه اولمديغى تصريح ايدن برنص صريح يوقدر زيرا بوخصوصده نيجه احتماللر ظاهردر اولا

اناجیل اربعه ده واقع اولان اختلافات بوکا شاهددر زیرا متی انجیلنده نقل
ایلدیکنه اون ایکیلردن بری اولان یهودا ایله برابر برجماعت یهودیان اللرنده
مزراق وعصالر ایله رئیس قسیسینک واکابر بنی اسرائیلک برابر اوله رق یهودا
اوجماعته دیدیکه بنم کیمی اوپرسم عیسا اودر حبس ایلیک اول زمان یهودا
حضرت عیسایه یاقلاشوب السلام علیک یامعلم دیوب اوپدی علیک السلام
یاصدیق دیدی اول انده جماعت یهود حضرت عیسایی طوتوب حبس ایلدی
مرقس انجیلنده یازدیکه عیسایی طوتنجه تلامیذ اطرافندن فرار ایدوب فقط
حضرت عیسایه تابع اولان برشاب رداسنه بورنمشیدی انی طوتدیلر اوشاب رداسنی
انلره تسلیم ایلیوب عریان اوله رق فرار ایلدی انلردخی حضرت عیسایی طلب
ایتدکلرینی افاده ایتدکده حضرت عیسی انلره دیدیکه او بنم دلالت ایدن یهودا
دخی اوراده واقف ایدی عیسی بنم دینجه جمله سی کیرو دونوب یره دوکلدیلر
ینه تکرار حضرت عیسی سؤال ایتدیکه کیمی ارایورسکز ینه حضرت عیسایی
طلب ایتدکلرین بیان ایتدکلرنده عیسی بنم اکر بنی ارایورسکز بونلری تخلیه ایدک
ولوقادخی انجیلنده دیمشکه دلالت ایدن یهودا پشیمان اولوب اخذ ایتدیکی اوتوز
درهم رشوتی رئیس قسیسینه تسلیم ایلیوب انلردخی خزینه یه وضع ایده لم دیدکده
رئیس قسیسین دم بهاسیدر دیه رک قبول ایتمیوب یهودا دراهمی بیته وضع ایدوب
موضع خنقه کلوب کندینی صلب ایلدی بوصورتده اعتقادکزه کوره مصلوب
اولان حضرت عیسی اولدیغنه اناجیل اربعه ده دلالت قطعیه ایله دلالت ایدر
برشی اولمدیغندن ادنی تفکر ایله معلوم اولورکه بوراده برقاچ احتمالات واردر
اولا شویله که یهودا بو عیسادر دیمسی جائزدرکه یهودیلری الداتمش اوله زیرا که
یهودیلر حضرت عیسایی بیلیوب بلکه یهودانک شهادتی ایله طوتیورلر
کورمدکی که یهودا کیمی اوپرسم انی طوتک دیدی انلرک دخی سؤاللری و بیلاطسک
حضرت عیسایه قنغی بلده دن سن دیو سؤال ایلمسی جمله سی دلالت ایدرکه یهودیلر
بالذات حضرت عیسایی بیلیوب یهودایی بیلمک ایچون واسطه ودلیل تعیین قیلمشلر
بوصورتده محتملدرکه یهودا شاکرد حضرت عیسادن اولمق مناسبتیله برغیری
کسه یی تعیین ایتمش اوله و بو احتمالی سزک کتابکزده یازدیغکز شی تأیید ایدر شویله که
یازمشسکزکه یهودا نادم اولوب توبه ایلدی وتوبه سنی حضرت عیسی تحسین
ایلدی زیرا سلام ویردکده حضرت عیسی یهودایه یاصدیق دیه رک رد سلام
ایلدی اکر یهودا توبه ایلمیوب شقاوتنده مصر اولیدی عیسی علیه السلامک

Digitized by Google

اکا یاصدیق دیمسی نه کیفیتله جائز وحلال اولوردی زیرا یهودا بوخصوصده
کافر اولمش اولور کافر اولان کمسه الله تعالی یه ورسولنه عدو اولور نه مناسبتله
اکا صدیق دینه بیلور ایمدی بومقامده اوچ امرك بری لازم کلور یهودانك نادم
اولوب وتوبه ایلیوب وتوبه سی مقبول اولمق ایله او حالده حضرت عیسایی
کوسترمیوب غیری کمسنه یی تعیین ایتمسی مظنوندر الله اعلم بو وقعه نك
حقیقتی بویله اولمق مأمولدر یاخود عیسی علیه السلام یهودایه یاصدیق
تعبیرنده کذب لازم کلور حالبوکه انبیای عظام کذبدن منزهدر یاخود کتابکز
باطل ومحرف اولمق لازم کلور وبو اوچ شقدن قنغیسنی اختیار ایتسه کز سزك
قوللکزی ابطال ایدر وشق اول که یعنی نادم اولوب توبه سنك مقبول اولمسنه
دلالت ایدرکه دراهمی رد ایدوب نفسنی قتل ایلدی ایمدی بو تفصیلدن معلوم
اولدیکه یهودا حضرت عیسایی کوسترمیوب حضرت عیسی یرینه شاکردانندن
قتل اولمسنه راضی اولان برذاتی کوستروب اول کمسه دخی پیغمبرینك یرینه
فدا کارانه نفسنك قتلنه راضی اولوب عیسی علیه السلام قرنداشی اخنوخ نبی
یعنی ادریس علیه السلام کبی سمایه رفع اولندی بو رفعده سزکله بز متفق
اولوب فقط سز قوللکزده یهودیلر درلو درلو مسخره لقله عذاب ایدرك
اولدردکدنصکره رفع اولدی دیرسکز وبز الله تعالی حضرتلری کید واهانت
یهودیاندن حفظ ایدرك یرینه برآخر کمسنه صلب اولنه رق عیسی علیه السلام
رفع اولندی دیرز سزك اکرذره قدر عقل وانصافکز اولسه ایدی بو خصوصده بزه
تابع اولملی ایدیکز زیرا اسناد اولوهیتله برابر عاجز اولان انسانلر النده مغلوب
ومقهور اوله رق صلب اولنمسی کیفیتنده اجتماع نقیضین اثبات ایدوب جمله
عالمه کندیکزی مسخره قیلیورسکز وثانیا براحتمال دخی شوکه حضرت عیسایی
اخذ ایتمکه کلمش اولان جماعت یهودیان برمقدار رشوت الوب حضرت عیسایی
شاکردلریله برابر صالیویرمش اوله لر بوکا دلالت ایدرکه مرقسك نقلی اوزره
شاب ردا سینی ویرنجه انی صالیویردیلر خصوصا اصحاب حضرت عیسادن
اولان یهودا اوتوز درهم رشوتله حضرت عیسایی دلالت ایتمسی ثابت اولنجه
یهود طائفه سی برمقدار پاره الوب حضرت عیسی علیه السلامی اطلاق ایتملری
احتمالدن دخی بعید دکلدر وبر احتمالی دخی وارکه هر برشیئه قادر اولان الله تعالی
حضرتلری اول آنده حضرت عیسایی سمایه رفع ایدوب انك یرینه یهودیلرك برینی
حضرت عیسی صورتنده تصویر ایدرك انلر علی العمیا انی قتل ایتمش اوله لر زیرا

Digitized by Google

کتابکزده مسطور اولدیغی اوزره یهودا دلالت ایدن برآدمی اخذ ایتدیلر
ویهودا دخی نادم اولوب غیری کیمسه یی دلالت ایلیوب او آدمی صلب ایتلری
امر بعید دکلدر وبرده الله اعلم حق بودرکه یهودا عیسی علیه السلامک صحبتیله
مشرف اولوب کبار اصحابندن اولمغله انلری اطمینان ایچون انلردن برمقدار پاره
الوب انلرک بلیه سنی حضرت عیسی علیه السلام وکندیلرندن دفع ایتمک ایچون
معجزات عیسی علیه السلامه وکندیلرینک قوهٔ قدسیه لرینه کمال توقی اولمغله
حین لزومده کوستردیکی آدمی حضرت عیسی علیه السلام صورتنه تمثیل ایدرک
یهودیلره تسلیم ایتمسی الیله پاره یی آلوب صکره بویله یهودیلردن برینی قوهٔ
معجزات وکراماتلریله انلره حضرت عیسی علیه السلام صورتنده کوستررک
اخذ ایتدیروب انلرده انی قتل ایتمشلردر وعیسی علیه السلام اندن صکره سمایه
عروج ایتمشدر نته کیم بونک حقیقتی بیاننده الله تعالی حضرتلری قرآن کریمنده
بیورمشدرکه ﴿ وما قتلوه وماصلبوه ولکن شبه لهم وان الذین اختلفوا فیه
لفی شک منه مالهم به من علم الا اتباع الظن وماقتلوه یقینا بل رفعه الله الیه
وکان الله عزیزا حکیما ﴾ الآیه وبوخصوصده عیسی علیه السلامک کندی
صلبنه راضی اولمسی وحق تعالی حضرتلرینک فرزند یکانه سنی قتل
ایتدیرمسنک سبب وحکمتی آدم علیه السلامک ذله سی سببیله حضرت آدم
علیه السلامدن حضرت عیسی علیه السلامه کلنجیه قدر کذران ایدن
کافهٔ انبیاء عظام وکافهٔ انام وبرایا حضرت آدمک معصیتیچون جهنمده
معذب ایدیلر حضرت عیسی علیه السلام قبرده اوچ کون یاتدقدن صکره جهنمدن
انلری چیقاروب سمایه عروج ایتدی وانک قتلنک سبب وحکمتی بودر دیدیکز
بوصورتده برقاچ فساد لازم کلور اولا حضرت آدم علیه السلام چوق اغلیه رق
توبه ایدوب الله تعالی حضرتلری انک توبه سنی قبول ایلمسی جمله کتب الهیه ده
تصریح اولنمشیکن اوصورتده سزک کتب عتیقه یی تکذیبیکز لازم کلور
ثانیا انبیای عظامک جمله سنی الله تعالی حضرتلری تبریک واطاعتلرینه شهادت
ایتمشیکن جهنمده حاشا وکلا معذب اولملرینه قائل اولمکز نه جسارتدر الله تعالی
حضرتلرندن خوف ایدوب انبیای عظامدن هیچ حجاب ایتمزمیسکز وثالثا
عند العقل بر پادشاه ویاخود برامیر نقدر ظالم اولسه زیدک قباحتی ایچون عمروی
تعذیب ایتمسنی جائز کورمز ایکن حق تعالی حضرتلری که عقلا ونقلا عدل
صفتیله موصوف ایکن برشخصک قصوریچون نیجه ملیون بی جرم ناسی

(وباخصوص)

Digitized by Google

و باخصوص نیجه انبیای عظامی تعذیب ایتمسی نصل ممکن اوله بیلور و بوندن
اشنع ظلم اوله بیلورمی ورابعا الله تعالی حضرتلری ارحم الراحمین ورؤف ورحیم
اولوب عفو ومغفرت شانندن اولمغله برقولنك قصورینی عفو ایتمك ایچون
کندی یه حاشا ثم حاشا شریك خاق ایدرك وانك جمله عالمه مسخره اولمسنی
عفوه واسطه قیلمسنی قنغی عقل تجویز ایده بیلور وخامسا اعتقادیکز اوزره
حضرت عیسی علیه السلام ایله حق تعالی حضرتلری ایکیسی برشی یعنی براله
اولنجه قاتل ومقتول معذب ومعذب دخی ایکیسی بر اولوب وبرذات کندیسی
غیریسنی عفو ایتمك ایچون نفسنی بوقدر حقارتله قتل ایتدرمکده نه معنی واردر
ایمدی بونك مآلی بوکا بکزرکه برآدمك برکوله سی کندوسنه عصیان ایتدکده
اکا قصورینی ویاخود عوضنده تأدیب ایتمکه مقتدر ایکن تأدیب ایتمیوب
اوکوله یه وسائر قباحتی اولمیان کوله لره نیجه زمان غضب اوزره اولوب نهایة الامر
بردانه اولادینی ویاخود کندی نفسنی قتل ایتمسنه بکزر بونی براحمق وسفیه دخی
ارتکاب ایتمز ایکن الله تعالی حضرتلرینه بونی نصل عزو واسناد ایلدیکز اکر
سؤال اولنسه که عیسی علیه السلامك صلب اولنمسی بین النصاری متواتراتدر تواتر
یقین افاده ایتمزمی بونك جوابی دخی شویله درکه تواترك برقاچ شرطی واردر بریسی کذبه
اجتماعی محال اولانلردن روایت اولنمق درحالبوکه وقت صلبنده عیسی علیه السلامك
یاننده حتی شاکردلرندن دخی برکیمسه بولنمیوب انجق برقاچ یهودیلرك روایتندن
عبارتدر یهودیلر ایسه اهل کذب ودروغ اولدقلری جمله ملل بیننده مشهوردر
وینه اکر سؤال اولنسه که صلب اولنان حضرت عیسی علیه السلامك شبیهی
اولدیغی صورتده مشاهده ایدنلرك حسی عیسی علیه السلام ایله مشابهی
فرق وتمییز ایده مزلرمیدی جواب حس مثلینی تمییز ایده مز مثلا اوراق واشجار
وحبوبات واثمار کبی خصوصیله حضرت موسی علیه السلامك عصاسی حیه
اولدقده حیه نك جمیع اعضاسی عصاده موجود ایدی ذی روح ایله غیر ذی
روحك بیننده کمال درجه مغایرت اولمغله الله تعالی حضرتلری ذی روح اولمیان
عصایی ذی روح اولان حیه یه وقت لزومنده تمثل ایتدیروب بروجه ایله تمییزی
ممکن اولمامش ایدی پس برانسانی دیکر مثلی اولان انسان صورتنه تمثل ایتدرمکده
اشتباه اولنورمی جمله عالمی واجزاء عالمی یوقدن خلق ایتمکه قادر اولان الله
تعالی حضرتلری برشیئك مثلنی خلق ایتمکه بطریق الاولی قادردر والحاصل
مصلوب اولان حضرت عیسی علیه السلامك غیریسی اولمغه دلالت ایدر چوق

شیلروواردر ازجمله لوقانك تحریرایتدیکنه کوره مسیح ایله برابر بطرس ویعقوب ویوحنا حضرت عیسی علیه السلام نماز قیلارایکن وجهی متغیر ولباسی بیاض اولوب برق کبی لمعان ایلدی یاننده حضرت موسی علیه السلام ابن عمران والیا ظاهراولوب بربولوت دخی احاطه ایتدکده شاکردانه برنوم غلبه ایلدی ایمدی اشبوبولوتك ظاهراولوب وشاکردانه نومك غلبه سی اول وقتده رفعك وقوعنه الله اعلم دلیل واضحدر والا بوآیتك ظهورینك نه معناسی واردر وبردلیل دخی مصلوب اولان صواستدکده برآجی اجزایه مخلوط اولمش سرکه ویردیلر اولوقتده مصلوب ندا ایلدیکه الهی الهی نیچون بنی مخزول قیلدك حالبوکه انجیلده مصرحدرکه حضرت عیسی علیه السلام قرق کون قرق کیجه طعام یمیوب شاکردانه دیمش که بنم ایچون برطعام واردرکه سزانی بیلمزسکز قرق کون قرق کیجه اجلغه صبرایدن کیمسه بویله اعدای بی رحمدن مذلتله نه کیفیتله صواستربوکا ادنی ناس بیله تنزل ایتمز نصل خواص انبیا بلکه عندکزده الوهیت مرتبه سنده معتقد اولدیغکز ذات تنزل ایدر پس بوصورتده تحقق ایتدیکه صواستیان ذات حضرت عیسانك غیریسی ایمش وباخصوص مصلوب اولان ذات الهی الهی بنی نیچون مخزول قیلدك دیمسی قضایه عدم رضا والله تعالینك تقدیرینه عدم تسلیمیتنی اقتضا ایدر حضرت عیسی علیه السلام بهرحال بوندن منزهدر ❊ وینه نجات مذکوره خصوصنده

سؤال نصاری

الله تعالی حضرتلری کندی مرحمت ومهربانلغی جهتیله ازلده یعنی ابتدادن پیغمبرعظاملر واسطه سیله اشبونبی رهانندهٔ قنغی طائفه وقنغی سلسله وقنغی وقتده ونه قسم کله جکدر ونه درجه ورتبه ده اوله جقدر بیان بیورمش نته کیم آیهٔ (١٥) فصل (٣) کتاب اول موساده مرقومدرکه آدم علیه السلام واسطه سیله الله تعالی حضرتلری شیطانه خطاب ایدرك بیورمشکه سنکله قاری بیننده وذریتك ایله انك ذریتی بیننه عداوت براغورم اوسنك باشکی دوکرسن انك طبانتی اصیررسن وینه اشبونبی رهاننده لك خصوصنده الله تعالی حضرتلری ابراهیمه وعده ویرمشکه سنك نسلکدن بربیوك ذات کریم خروج ایده جکدر انك سببیله عموم طوائف دنیا نجات وبرکت بوله جقدرنته کیم آیهٔ (١٨) فصل (٢٢ کتاب اول موساده مسطوردرکه یرك جمله امتلری سنك نسلك ایله برکتلنه لر چونکه امریمه اطاعت ایلدك ینه کتاب پنجم موساده (١٨) فصلنده مسطوردرکه رب بکادیدیکه سویلدکلری معقولدر انلره قرنداشلرینك اراسندن

Digitized by Google

سنك كبي بر پيغمبر قالدره يم وسوزلريمی اغزينه قويه يم وا كا هر امر ايده جكلريمی انلره سويليه واوله كه هركيم بنم آدمله سويليه جكی سوزلريمی ديه ميه جك اولورايسه بن اندن طلب ايده جكم وينه الله تعالى حضرت داود پيغمبره معلوم ايتمش كه اشو نبی رهانده سنك اولادندن ظاهر اوله واوهبشه سلطنت سوره نته كيم آيات (١٢) و (١٣) فصل (٧) كتاب (٢) شمويلده مرقومدركه وقتا كه سنك كونلرك باشه كله پدرلركله ياته سن سنك صلبكدن كلن ذريتلركه سندن صكره بر پا ايدوب وانك مملكتنی استوار ايده م اوبنم اسممه برخانه بنا ايده بندخی انك مسند ملكنی پايدار ايده م وينه بو خصوصده آيات (٥) و (٦) فصل (٢٣) برمياده مذكوردركه اشته كليور رب تعالى حضرتلری حضرت داود عليه السلامه ديديكه برعادل قلبس قالدره يم ملك اولوب سلطنت ايده سعادتلو اولوب يرده حكم وعدالت ايليه انك ايامنده يهودا قورتيله واسرائيل اميرلك ايله ساكن اوله وانك ايله چاغريله رب عدالتمز وينه بو خصوصده اشعيا پيغمبر الله تعالى طرفندن ملهم اولوب فصل (٩) آيات (١) و (٥) ده بيان اولنمشدركه ظلمتده كزن قوم عظيم نور كوره جكلر ظل موتك ولايتنده اوتورانلر اوزرينه نور ضيا النه جقدر سن ملتی چوغالدوب شنلكی ارتردك سنك حضوركده سوينديلر اوراق زماننده باشكار پايلشديغی وقتنده سوينديكلری كبی زيرا مديان كوننده اولديغی كبی انك يوكنك بوينيدر غی وارقه ده دكنكی وظالمك عصاسنی قومش سن هر جنكجينك دوكشی عظيم هنكام ايله اولوب لباسلر قان ايله بولانورلر اندن صكره ياقلوب آتشه غدا اولورلر زيرا بزه براوغلانجق طوغدی براوغل بزه ويرلدی وسلطنت انك اوموزنده در انك آدی عجيب وناصح جبار الله رب الابديه وسلام سلطانيدر حضرت داودك تختی وانك ملكی اوزرنده سلام وسلطنتك ازدياديه نهايتسز اوله انی حكم وعدالتله شمديدن تا ابد الآباده دك ثابت ومقرر ايتمك ايچون رب العساكرك غيرتی بونی ايده جكدر وينه اشبو نبی رهاننده نك زمان ظهوری ايچون الله تعالى دن حضرت يعقوبه وعده ويرلمشدر نته كيم آية (١٠) فصل (٤٩) كتاب اول حضرت موساده ذكر اولنمشدركه يهودادن سلطنت قضيبی آيرلمزنه شريعت صاحبی اياقلرينك التندن تاشلوكانجيه دك كه اكا امتلر جمع اوله جقدر وينه اشبو خصوصدن اوتری الله تعالى آية (١٢٤) فصل (٢٧) كتاب (٩) دانيالده دانيال پيغمبره بيورمشكه قومك اوزرينه وشهر مقدسك اوزرينه يتمش هفته معين

Bayerische Staatsbibliothek München

Digitized by Google

اولدی عصیانی بترمك وكناهی تمام ایتمك و یرامزلغه كفارت ایتمك وابدی عدالته
كتورمك ورؤیایی ونبوتی تكمیل ایتمك وقدیسلرك قدوسیلرینی مسح ایتمك ایچون
وینه اشبو بنی رهانده‌نك مكان ولادتنه میكاه پیغمبرك كتابنده آیهٔ (۲) فصل (۵) ده
معلوم اولمشدركه ای بیت اللحم افراشاه اكرچه بنیلر اراسنده یهودا كوچكسن
لكن ایرا همدنصكره برشخص كه اسرائیلده سلطنت ایده‌جكدركه انك خروجلری
قدیمدن اولمشدر سندن ظاهر اوله‌جقدر وینه بورهانده‌نك باكره قزدن
طوغمسی خصوصنی اشعیا پیغمبر آیهٔ (۱٤) فصل (۷) ده خبرویرمشكه
الله تعالی حضرتلری سزه برآیت ویره جكدر اشته باكره حامله اولوب براوغل
طوغره جقدر واسمی عما نوئیل اوقنه جقدر واما نوئیل لفظ عبرانیدر معناسی
الله تعالی بزمله دردیمكدر وینه بورهانده‌نك تعلیمی وزحمت ومركی خصوصنده
اشعیا پیغمبر آیهٔ اول (٤) فصل (٤۲) ده دیمشكه الله تعالی بیورر
اشته بنم قولم كه انی الدن طوترم مختارمدركه جانم اندن راضیدر وروحمی
اوزرینه صالدم كه طائفه‌لره حكم چیقاره نه چاغره نه آوازینی قالدیروب
سوقاقده ایشتدیره مرضوض قامشی قیرمیه وتوتن فتلی سوندرمیه حق اوزره
حكم كتوره حكمی یره قوینجیه قدر اوشنوب اوصانمیه انك شریعتنه اطالر
منتظر اوله‌لر بن رب سنی صدقله چاغروب الكه یاپشه یم وسنی صاقلیه یم
خلقه عهد ایچون وجمله طائفه‌لره نور ایچون ویره یم تا كور
كوزلری آچه سن اسیری زنداندن وقرانلقده اوتورانلری حبسخانه دن
چیقاره سن وینه بو فصلن آیهٔ (۱) انده دیمشكه بریه وانده شهرلر
آوازینی قالدیرسونلر وقیدار ساكن اولدقلری وقایه ده متمكنلر ایرله سونلر
وطاغلر باشندن هایقرسونلر ربه تمجید ایدوب اطهارده حمدنی سویله سونلر رب
جبار كبی چیقوب بهادركبی غیرتی اویاندره دشمنلر اوسننه غالب اوله الی اخره
وینه خصوص مذكور ایچون اشعیا آیهٔ اول الی (۳) فصل (٦۱) ده
دیمشكه رب اللهك روحی اوزریمده در زیرا رب بنی مسح ایلدی حلیملره مژده
ویره‌مكه قلبی منكسرلری صاغلتمغه اسیرلره ازادلق اخبار ایتمكه محبوسلره
زندانی اچمغه بنی كوندردیكه ربك مغفرت برینی واللهمزك انتقام كونی ندا
ایده‌یم وجمله یاس چكنلره تسلای ویره‌یم صهیونك یاس چكنلرینه دیو ویره‌یم كه
انلره كل یرینه عزت یاس یرینه سرور یاغی وصقلمش روح یرینه مدح قفتانی
ویریله جكدر وآنلره عدالت پیشه‌لری ربك كندی تعزیزی ایچون غراسی

Digitized by Google

دینله وینه یسوع مسیحك زحمت ومرکی خصوصنده آیات (۱۳) و (۱٤) و (۱۵)
فصل (۵۲) اشعیاده مذکوردرکه ایشته بنم قولوم برخوردار اولور رفیع واعلا
اولوب پك یوجه اوله نیجه که نیجه سکا تعجب ایتدیلر ایسه بویله دخی
نیجه انك بکزی هرکسدن ارتق وچهره سی بنی آدمدن زیاده بوزلمش ایدی
بویله دخی نیجه امتلره سربه که ملکلر انکیچون اغزینی قپایالر زیرا انلره حکایت
اولنمامشی کوره لر واشدلمامشی اکلسه لر کرك وینه آیة اول الی (۱۰) فصل (۵۳)
اشعیاده دینلمشکه بزم خبریمزه کیم ایناندی وربك بازوسی کیمه کشف اولنمشدر
اوکنده فدان کبی وچوراق یردن کوك کبی چیقدی نه شکلی وارنه شهرتی
وبزانی کوردیکمزده کوستریشی یوق ایدی که اکا رغبت ایده وز خوروآدملر
اراسنده متروك اوجاع وامراض صاحبی وبزدن یوزونی صقلار آدم کبی
وحقیر شویله که اکا اعتبار ایتمدك کرچکمدن بزم مرضلریمزی اوکولدردی
واغریلریمزی طاشیدی اما بزانی بلا یه اوغرامش واللهدن اورلمش دردمند
صاندق اوایسه بزم عصیانمز ایچون یاره لندی وکناهلریمز ایچون زبونلندی
سلامتمزك تعزیری انك اوزرنده وانك یره سی بزه درمان ایدی بزم هپمز قیون کبی
یا کلدق هرکس کندی یولنه صاپدی ورب جمله مزك کناهلرینی اکا اوغراتدی
مظلوم اولوب اذالندکده آغزینی اچمادی قناره یه قوزی کبی کوتوریلوب
وقرقیجیلرك اوکنده دلسز قیون کبی اولوب اغزینی اچمادی ثقلتدن ومحکمه دن
قالدیرلدی انك عصرینی کیم سویلیه بیلور زیرا دیریلرك یرندن کسلدی
قومك عصیانی ایچون یاره اکا اولدی خلق انك مزارینی یرامزلر ایله قومش ایدی
اما اولمده زنکین ایله ایدی زیرا ظلم ایتمیوب آغزنده حیله یوق ایمش ایدی
رب آنی زبونلاتمغی مراد ایتدی اکادرد ویردی اما اوکندوینی جرم ایچون
قوربان ایلدکده نصکره نسلنی کوروب کونلر اوزاده وربك رضاسی النده میسر
اوله وینه آیات (۷) و (۸) و (۱٦) و (۱۸) زبور (۲۲) بیان اولنمشکه
بن ایسه صوغلجان ایم انسان دکلم آدملرك رسوایلغی وخلقك حقارتی ایم
جمله بنی کورنلر بنی استهزا ایدرلر دوداغی اوزادرلر باشی صلایوب دیرلرکه رب
توکل ایتدیکه انی قورتاره انی قورتارسون چونکه اندن حظ ایدر حقا سن بنی
رحمدن چیقاردك انامك ممه لرینك یاننده ایکن بنی امین ایتدك انا رحمندن سکا
براغلدم انامك قارنندن بروالله همسن بندن اوزاق اولما چون مضایقه یقیندر
وباردمجی یوقدر نیجه بوغالر بنی چویردیلر باسان بوغالری بنی احاطه ایتدیلر

Digitized by Google

اوزريمه اغزيني اچديلر قوربان وباغران ارسلان كبي وصوكبي دوكلدم جمله كميكلرم ايرالديلر يوره كيم بال مومي كبي اولوب بغرسقلرم ايچنده اريمشدر قوتم صقسي كبي قوريدي ودلم بوغازيمه ياپشدي بني اولم طپراغنه قودك چون كوپكلر بني چوبرديلر شريرلرك جمعيتي بني احاطه ايلدي اللريمي واياقلريمي دلمشلر جمله كميكلريمي صايايم انلر بقارلر وبكا دقت ايله نظر ايدرلر كندولرينه اثوابلريمي اولشدرديلر وقفتانم اوزرينه قرعه يي اتديلر الى آخره وبرده مسيحك قبردن قالقوب اللهك صاغ طرفنده اوتورمسي خصوصنده ودخي مسيحك الوهيت مرتبه سنده اولمقلغي خصوصنده كتب پيغمبرانده وارد اولان آيه لردندر آية (١٠) زبور (١٦) ده ديلمشدركه زيرا جانمي مزارده براقميه جقسن وقديسكي چوركلكي كورمكه قوميه جقسن وينه خصوص مذكوردن طولايي آية اول زبور (١١٠) ده مسطوردركه رب بنم ربمه ديديكه بنم صاغمده اوتور تا بن دشمنلركي اياقلركه بصامق قويجه يه دك الى آخره وينه خصوص مذكوردندر آية (٧) زبور (٢) ده ذكر اولنمشكه فرماني شايع ايده جكم رب بكا ديديكه سن اوغلوم سن بن سني بوكون توليد ايلدم بندن ديله وامتلري ميراثكه ويرك نهايتلريني ملكه ويره جكم انلري دمردكنك ايله قيراسن چوملكجي قابي كبي پاره ليه سن الى آخره وينه بوخصوصده آية (٦) و(٧) زبور (٤٥) ده ذكر اولنمشكه سنك كرسيك يا الله ابد الاباد در مملكتنك عصاسي عدالت عصاسيدر عدالتي سورسن وظلمه بغض ايدرسن انك ايچون يا الله سنك اللهك سني شريكلركدن آرتق بهجت ياغي ايله مسح ايلدي الى آخره وينه بوخصوصده آية (١٠) فصل (٢) زكريا پيغمبرده مرقومدركه ايرلا وفرح ايله اي صهيون قزي زيرا اشته بن كلورم واورتاكده ساكن اوله يم رب ديدي واول كونده چوق امتلر ربه جمع اولوب قوم بنه اوله لر واورتاكده ساكن اولايم ديله سنكه رب العسا كر بني سكا كوندرمشدر وينه آيات (١٣) و(١٤) فصل (٧) دانيالده ذكر اولنمشكه كيجه رؤيالرنده كوردم واشته كوكلرك بولتلرنده آدم اوغلي كبي كلدي وتاكونلرك اسكيسنه يتشدي وانى انك حضورينه يقلاشدرديلر اول اكا سلطنت وعزت ومملكت ويردي كه جمله قوملر امتلر ولسانلر اكا حرمت ايليه لر سلطنتي ابدي سلطنتدركه هيچ قالديرلميه ومملكتي بوزلميه ❁ بتوفيق الله تعالى جوابي بوكونادركه اولاً اي معترض كتب عتيقدن

جواب مسلمين

اشبو نبي رحمانندن نك حقنده ايراد ايلديكك آيتلرا كثريسي مفخر كائنات عليه

Digitized by Google

اكمل التحيات حضرت محمد عليه السلام حقنده تبشير اولوب و بعضيسى
حضرت عيسايه وساتر انبياى عظامه احتمالى اولديغى يكان يكان تفصيلزدن
معلومك اولدقده جناب حقك توفيق ايله سندخى انصاف ايدرايسك تصديق
ايلرسن ان شاء الله تعالى كتاب اول حضرت موسادن نقل ايتديكك شيطانه
خطاب ايدرك بيورمشكه ديديكك آيت برپيغمبرى تبشير اولميوب بلكه شيطانى
توبيخ اوله وآدمك جمله سنى تبشيراولور يعنى ديمك اولوركه سن اولاد آدمى قيامته قدر
اغوا ايدرسك اولاد آدمدن جناب حق توفيق ايلديكى كسنه لر شيطانه مخالفت
وجناب حقه عبادت ايله شيطانه رنجيده دن خالى اولمزلر وشوآيتدن حضرت
عيسايه متعلق تبشير اصلا بولنمديغى جمله نك معلوميدر وحضرت ابراهيمه
وعده ويرمشكه سنك نسلكدن الى آخره بوآيتده دخى حضرت محمد
صلى الله تعالى عليه وسلم حقنده تبشيراولديغى نبوة محمديه يى كتب عتيقه دن
اثبات بحثنده بيان ايده جكمز وجمله معلومك اولور زيرا حضرت محمد صلى الله
تعالى عليه وسلم حضرت ابراهيمك مخدوم مكرملرى حضرت اسماعيل
عليه السلام نسلندن ظهور ايدوب عموم طوائف يعنى كافة ناسه مبعوث اولديغى
آيات كريمه واحاديث متواتره ايله ثابتدر وحضرت عيسى عليه السلام
بنى اسرائيله مبعوث اولوب كافة ناسه مبعوث اولمامسنى اناجيل اربعه ناطقدر
زيرا اناجيل اربعه ده رسالت عموميسنه دلالت ايدرهيچ برآيت يوقدر ثانيا زعمكزده
حاشا الله اوغلى بلكه اللهدر ديرايكن كلام انبيا ايله نبوتنى اثباتده حضرت
ابراهيم نسلندن عد ايتمكز جهل وحماقتدر وكتاب اول موساده جمله امتلر سنك
نسلكله بركات لنه لر الى آخره بوآيت دخى خاتم النبيين حضرت محمد عليه السلام
حقنده اولديغنه اصلا شبهه يوقدر زيرا بوآيت جد رسول الله حضرت اسماعيلك
والده سى حضرت هاجره تبشيردر حضرت هاجرك نسلندن ظهور ايليان
سلسلهٔ عربده حضرت محمددن ماعدا برپيغمبر كلدى وطائفهٔ عربدن اكثر
دنياده هيچ برطائفه يوقدر بنى اسرائيل انلرك يانده اقل قليل قالور وجمله امتلره
مبعوث اولان حضرت محمد مصطفى عليه السلامدر بوتبشير حضرت هاجره
ايكن هاجر نسلندن حضرت مصطفى دن اول برپيغمبر كلمامش ايكن حضرت
عيسايه نصل اوقونه بيلور وثانيا جواب الزامى اولمرق بشرابن البشرى يه
تبشيردر وحضرت عيسا زعمكزده ابن اللهدر قطعا عيسايه احتمالى قالمز كتاب
موسادن ايراد ايتديكك آيتكه رب بكا ديديكه سويله دكلرى معقولدر الى آخره

بو آیتدخی حضرت محمد علیه السلام حقنده تبشیر اولدیغی امر یقینی اولوب
اصلا شبهه یوقدر اولا انلره که یعنی بنی اسرائیله قرنداشلرندن بر پیغمبر
کوندره جکم بیورمسی دلیل واضحدر زیرا حضرت اسماعیل حضرت اسحاقک
قرنداشی اولمغله سلسلهٔ عرب نسل اسماعیل اولمغله اسحق نسلی اولان بنی اسرائیله
قرنداش اولوب انلک ایچون سزلک قرنداشکزدن تعبیر بیوردی اکر حضرت
عیسی حقنده اولمش اولسه سزلک کندوکزدن بر پیغمبر کوندره جکم بیورلور
ایدی زیرا حضرت عیسی بنی اسرائیلدندر بنی اسرائیلک قرنداشندن دکلدر
هیچ برلغتده دینلمز که بنی اسرائیل بنی اسرائیلک قرنداشیدر زیده زیدک قرنداشی
دینلمدیکی جمله نک معلومیدر سنک کبی بر پیغمبر بیورمش یعنی حضرت موسی کبی
شریعتی مفصل وحضرت عیسانک اناجیل اربعه ده سرکذشتی وبش اون
ویکرمی آیت دخی زنا و ربا کبی وغیره ظلم وتعدی ایلمک و بومثللو افعال واخلاق
ذمیمه دن نهی بیوروب حل وحرمته وجناب حقه عبادته متعلق وسائر معاملات
ناسدن اولان بیع وشرایه وتأدیبات وحدوده والحاصل ناسک تربیهٔ عمومیه سنی
ونظام عالمی موجب وزیاده محتاج اولدقلری قوانین شرعیه دن هیچ برشی
بولنمدیغی امر بدیهیدر بناء علیه طوائف نصاری نظامات مذکوره ایچون
هر عصرده برقانون وهر برطائفه نک یکدیکره مخالف اوله رق دائما تجدید قانونات
ایتمه ده درلر حالبوکه ناسک محتاج اولدیغی امور مذکوره حضرت مصطفی نک
شریعتندن قرآن کریم واحادیث احمدی ایله جمله سی ثابتدر حاصل احوال
اخرویه وعبادات الهیه وامور دنیویه دن هیچ برشی ایات واحادیثله ثابت
اولمیه رق ترک ومهمل قالمامشدر بناء علیه جمله ملوک اسلامیانده عصر
سعادتدن بروقانون شرعله هر براحکامی رؤیت ایلدکلری مسلم الثبوت
اولدیغندن حضرت موسایه سنک مثلک بیورمسی حضرت محمددن غیری
برینه اطلاق اولنمز وثالثا جواب الزامی اولورکه حضرت محمد حضرت موسانک
بشریتده مثلیدر حضرت عیسی زعمکزده حاشا اللهدر بوایتده دخی استدلاله
صلاحیتکز یوقدر الله تعالی داود علیه السلامه معلوم ایتمش که الی آخره
بوآیتدخی حضرت سلیمان حقنده اولدیغنه اشتباه یوقدر زیرا حضرت سلیمان
حضرت داود علیه السلامک اولاد کرامندن اولوب وصاحب سلطنت
اوله جغنی حضرت داوده تبشیر بیورمش حضرت عیسی علیه السلامه مدت
دعوتنده ایمان ایلیان برقاچ ذاتدن عبارت اولوب سلطنت شویله طورسون

Digitized by Google

امتعهٔ دنيويه دن برشيئه مالك وقبول ايلديكي متواتر ايكن بو آيت حضرت عيسى
حقنده اولديغنه اصلا اشتباه يوقدر وكتاب شمويلدن نقل ايلديكك آيات كه
وقتا كه سنك كونلرك باشاكله الى آخره بو آيتده تبشير كيمك حقنده اولديغى پك
معلوم دكل ايسه ده حضرت محمد مصطفى عليه السلامه اولمقده احتمالى وار زيرا
سنك كونلرك خطابى حضرت ابراهيمك احوالنى الله تعالى حضرت شمويله
خبر ويرمش اولور زيرا دنياده تعظيم ايچون الله تعالى يه نسبت اولنه رق اللهك اوى
دينيلان ايكى محل مبارك كه در بريسى كعبهٔ مكرمه و بريسى بيت مقدسدر كعبهٔ مكرمه يى بنا
ايدن حضرت ابراهيم ومؤخرا صلب پاكندن كلان حضرت محمد عصر سعادتنده
تجديد بيوروب وثالثا حضرت مصطفانك صلب پاكندن كلان اولاد عظامى
تعمير بيورديلر وحضرت مصطفى نك مسندى اولان شريعتنى حق تعالى پايدار
قلديغى مثللو وملكى اولان مكهٔ مكرمه ومدينهٔ منوره بحمد الله الى الان پايدار در قدس
شريف ومسجد اقصا يى بنا ايليان حضرت سليمان اولديغندن حضرت
سليمانه دخى احتمالى وار ايسه ده لكن آيتك آخرى بو احتمالى جرح ايدر وهر حالده شو
تبشيردن حضرت عيسايه ذره قدر احتمالى يوقدر زيرا حضرت عيسى عليه السلام
ماسبقده مذكور اولديغى اوزره الله تعالى ايچون دكل كندى ايچون دخى برخانه
بنا ايلمديكى جملهنك معلوميدر حضرت يرميادن روايت ايلديكك آيت يعنى
رب داوده ديديكه برعادل قالديره يم ملك اولوب سلطنت ايده الى آخره بو آيت دخى
حضرت سليمان عليه السلامك حقنده اولديغنه اشتباه يوقدر زيرا حضرت سليمان
حضرت داودا وغلى وفلزى اولوب ملك وسلطنت سوروب وعدالت ايله حكم ايليوب
ايامنده بنى اسرائيل راحت ايلديكندن بو آيت حضرت سليمان حقنده اولديغنه
اشتباه يوقدر زيرا حضرت عيسى قنغى زمان ملك اولوبده سلطنت سوردى
واشعيا پيغمبردن روايت ايتديكك آيه كه ظلمتده كزن قوم عظيم نور كوره جكلردر
الى آخره بو آيت دخى اخرزمان پيغمبرى حضرت محمد حقنده اولديغنه اصلا
شبهه يوقدر زيرا ظلمتده كزن قوم عظيم ديديكى مشرك هربدر كه اصلا برنبى
بعث اولنميوب ظلمت كفر ايچنده كالمشلر ايدى ظل موتون ولايتنده اوتورانلر
اوزرينه نور ضيا النه جقدر ديمكدن مراد ولايت مكه دركه ايام صيفده حرارتى
مشتد اولديغندن ظل موت تعبير بيوردى سن ملتى چوغالتدك ديمكدن مراد
امت محمد دركه انلردن چوق بر پيغمبرك امتى وارميدر زيرا بيك ايكيوز بتمش
يدى سنه در جمله انسان انك امتيدر مؤمن اولنلره امت اجابت دينور مؤمن

اولیانلره امت دعوت دینور تسلیم ایده لمکه شمدیکی نصاری حضرت عیسانک
امتیدر یننه امت محمد نصارانک یدی سکز مثلی اولور زیرا فرانسه ده ترجمه اولان
جغرافیالرده تصریح اولنمشکه جمله روی زمینده اولان انسان طقوز یوز
ملیون نفوسی تجاوز اولوب نصفی مجوسی وسائر بهایم مقوله سی بت پرستلر
و برنصفک دخی ثلثانی مسلمان وثلثی جمله طائفهٔ نصاری ویهودیاندرهرنقدر
بو تفصیلدن نصاری اسلامک ثلثی دیو تصریح اولنمش ایسه ده فقط شمدیلرده
اکثری نصاری کتب فلسفیه مطالعه ایدرلک سزلک جمیع عقاید واعمالکز
عقل تجویز ایدر شیدن اولمدیغندن اکثریسی حکما اثرینه گیده رک فرمسون
تعبیر اولنان شخصلردرکه اکر بزم علم کلامیزی ایوجه مطالعه ایلیوب علم بلاغتی
لایقیله تحصیل ایدرک علم تفسیره واقف اولوب وکتب صوفیه یی لایقیله
مطالعه ایتسه لر عقاید اسلامیه جمله سی حکمته مطابق وعقله موافق اولدیغندن
انلر اسلامیتی تصدیق ایده جکلرینه اشتباه یوقدر انلر ایسه اصلا نصاری
صایلمیوب اسلامیته پک یاقلشدقلرندن هله صرف نصاری اقل قلیل قالوب
اهل اسلامک عشری دخی اوله مدیغندن بوقوم عظیم تعبیری وامتی چوغلتدک
تعبیری حضرت محمدی تبشیردر   وثانیا لباسلری قان ایله بویه نانلر بیورمش
عصر پیغمبر یده سوء قصد ایدن کفرهٔ قریش ومشرک عربک لباسلری قان ایله
بویانوب آتشه غدا اولدقلری بودخی ثابتدر سلطنت اموزنده بیور دیغی کتف
رسول اللهده نبوة مهری قدر تدن یازلمش برکوکرجین یمرطه سی قدر اولهرق متواتر
اولان وقعه یی بیاندر واسم عجیب وناصح وجبار الله رب الابدیه وسلام سلطانی
بوصفتلرک جمله سی سید المرسلین افندیمزه صادق اولدیغنه اشتباه یوقدر حضرت
داودک تختی وانک ملکی اوزرنده الی آخره بودخی حضرت مصطفی یه اوقنورکه
ملک داود جزیرة العرب ایدی عصر سعادتلرندن برو جزیرة العربه حضرت
مصطفی نک حکمی جاری اولدیغی مشهود عالمدر شومنذکورانک هیچ بریسی
حضرت عیسایه صادق اولمدیغی حالده بوآیه حضرت عیسی یی تبشیردر دیو
ادعی ایتمکز پک بیوک انصافسزلقدر   کتاب اول حضرت موسادن روایت
ایتدیکک نفس یهودادن سلطنت قضیبی ایرلمز الی آخره بوآیتده دخی تصریح
اولنمشکه انبیاء عظام اولاد اسرائیلدن ظهور ایدر تاشلو کلنجیه دک اکا
امتلر جمع اوله جقدر بوصورتده شلو اولاد اسرائیلک غیری اولمق لازم کلور
اولاد اسرائیلک غیری جمله امتلر جمع اولنان حضرت محمد علیه السلامدن

Digitized by Google

غیری بر پیغمبر بعث اولنمدیغی مشهود عالم ایکن اولاد اسرائیلدن اولان
حضرت عیسایی تبشیر در دیدیکك بو دخی بی معنی دلیلدر وکتاب حضرت
دانیالدن روایت ایتدیککك یعنی قومك اوزرینه وشهر مقدس اوزرینه الی آخره
بو آیتده دخی حضرت عیسایه صادق اوله جق برشیء کلامشلمز زیرا اشبو یتمش
هفته دن مراد نه اوله جغی پك ظاهره چیقمامش میکاء پیغمبردن نقل ایلدیککك
آیتك معناسی یکده واضح دکل ایسه ده حضرت عیسی علیه السلام اولمغه احتمال
واردر واشعیا پیغمبردن حکایه ایلدیککك آیت یعنی الله تعالی بیورر که اشته
بنم قولم که انی الدن طوترم الی آخره بو آیت دخی حضرت محمد علیه السلامه
صادق اولمسی یقینیدر زیرا مختار حضرت محمد علیه السلامك اسمی اولدیغی
کتب اسلامیه ده مصرحدر روحم اوزرینه صالدم دیمش که روحدن مراد
جمیع انبیای عظامه وحی کتوران جبرائیل علیه السلامك اسمیدر بر اسمیده
روح الامیندر که حضرت پیغمبره دخی کتوروب جمله طائفه‌لره حکم ایلدی
وحضرت پیغمبرك اوصاف حمیده سی تواترا مروی اوله رق شمائل شریف
وشفاء شریف وبو مثللو کتب معتبراتده مصرحدر که اسواقده وغیری محللرده
رفع صوت ایتمزدی وکیمسه یه غدر ایدوب حق اوزره اولان برفتیل سوندرمدی
وحکم ثابت اولنجیه قدر اوشه نوب واوصانمدی وجناب حق دخی وعد
بیوردیغی کبی کید اعدادن حفظ ایلدی وجمله جهان نور مبین اولوب حقی
کورمیان کور کوزلره طریق حقی کوستردی وظلمات کفرده اسیر اولنلری خلاص
ایلدی بو صفات مذکوره حضرت محمد علیه السلامه مخصوص اولمسنه وسنی
صاقلایه یم قول شریفی دلیل واضحدر سزك زعمکز اوزره حضرت عیسایی
درلو صفاتلر ایله چارمیخه کرینجه الله تعالی حفظ ایلمامش اولوب وعدنده
خلف ایتمش اولور بو ایسه محالدر کور کوزلری آچدی وهم مجازا کور کوزلری
آچدی واسیری زنداندن چیقارمغك هم معنای مجازیسی حضرت محمده
صادقدر وهم معنای حقیقیسی زیرا اصحاب کزیندن مشرك عرب یدنده
نیجه نیجه اسیر اولنلری تخلیص ایتدیکی کتب سیر مطالعه ایدنلرك معلومیدر
وینه بو فصلدن روایت ایتدیککك آیت حضرت محمدی تبشیر اولدیغی امر
یقینیدر زیرا بریه ده وانده اولان شهرلردن بریهٔ حجاز یعنی طرف مکه ومدینه‌در
وقیدار حضرت محمدك جدی اولان حضرت اسماعیل علیه السلامك اوغلی
اولدیغی البکزده اولان توراتك ایچنده مصرحدر وقیاده متمکنلردن مراد

Digitized by Google

مكهٔ مكرمه درکه ایکی جبلك ارابرنده طاشلق اولەرق برمحل مبارکه در وطاغلرك
باشندن حایقرسونلر ربه تمجید ایدوب کلامندن مراد جبل عرفاتدرکه التمش
یمش بیك حجاج انده جناب حقه تمجیـد ایدوب فریاد ایدرلر وحضرت محمد
علیه السلام جبارکبی چیقوب بهادرکبی غیرتی اویاندیروب ودوشمنـلرینه غالب
اولدیغی مسلم الثبوتدر حضرت عیسی نسـل قیداردن اولمیوب وقبـاده
متمکنلرندن دخی اصول دیندن اولان ربه تمجید ایده جك هیچ برمعتبر طاغ
باشی بولنمدیغندن وحایقروب دشمنلره غالب اولمسی قطعـا وقوع بولمدیغی
جمله نك معلومی ایکن بونی دخی حضرت عیسایی تبشیردر دیمکز پك بیوك
جهالدر وینه اشعیادن روایت ایلدیکك آیت یعنی رب اللهك روحی اوزرمده در
الی آخره بو حضرت عیسایه ده احتمالی وار حضرت محمده ده احتمالی وار
فقط حضرت محمده صـادق اولمق احتمـالی قریبدر زیرا اسیرلری ازاد ایلمه
کیفیتی هم معنای حقیقیسی صادق وهم معنای مجازیسی صادق وکل برینه عزت
ویاس برینه سرور چکمك حضرت محمد علیه السلامك عصر سعادتنده اصحاب
کـزین وذات فخر المرسلین صنادید قریش الندن نیجه اذالر چکمش ایکن
آخر الامر غلبه ایدوب عزت وسرورلری مشهورورایکاندر وینه اشعیادن
نقل ایله دینلدیکه اشـته بنم قولم برخوردار اولور الی آخره بو آیتده دخی
واقع چهره سی بنی آدمدن زیاده بوزلمش کـلامی جهتیله فی الجمـله
حضرت عیسایه صادق اولمق احتمـالی وار ایسه ده اما بوکلامك سیاق وسباقی
یقینـا دلالت ایدرکه بو آیت دخی حضرت محمد صلی الله علیه وسلم حقنده
وارد اولمشدر نته کیم آیهٔ مذکوره نك اولنده اشـته بنم قولم رفیع واعلا اولوب
پك یوجه دیدیکی انجق فخر کائنـاته شـامل اولوب سـائر انبیـایه صادق
اولمدیغنه دلیل کفندر وبرینه من عنـد الله نازل اولان قرأن کریم شـاهد
کافیدر وآیهٔ مذکوره نك آخرنده ملکلر اغزینی قپایه لر کـلامی دخی
بزم مدعامزی تأیید ایدر شـویله که فخر کائنـات افنـدیمزك قنغی ملوکه
نامهٔ شریفلری واصل اولدیسه یاشرف ایمـانله مشرف اولوب ویاخود احسن
طریقله جواب ویردکلری کتب تواریخـده متواترا مبینـدر حضرت عیسی
علیه السلام ایسه برملکه بالذات نامه لری واصل اولمیوب انجق قدس شریفـده
برملکك وزیرینه مـلاقی اولوب وزیر مومی الیـه عیسی علیه السـلامك مجرد
دعوتی طویمق ایله درلو درلو اذالر ایتمش اولدیغنـه جمله سر کذشتی بیان ایدن

Digitized by Google

اناجیل اربعه نك اخباری بوكا شاهددر وآیهٔ مذكوره ده واقع چهره سی
بوزلمش كلامی بیان اولندیغی وجه اوزره حضرت عیسانك چهره سی بوزوق
اولمغله هرنقدر اكاده شامل اولور ایسه ده لكن حضرت محمد صلی الله
علیه وسلم حضرت یوسف علیه السلام ایله ایكیسی اجمل واحسن ناس اولمش
اولدقلری شمائل شریفه ده مثبت ومبرهن ایكن فقط بعثتدن مقدم مكهٔ مكرمه
جوارنده كی غار سعادتده كثرت بكا و وقت سعادتلرینی جناب حقه عبادته حصر
ایتمكله وجود نازنینلرینه غایت نحافت ولون شریفلرینه تغیر وصفرت عارض
اولهرق مریض حكمنده كیردوكی اصحاب تحقیق وارباب وقوفك معلومی
اولمغله دیمك اولوركه اشعیا دخی بو كلامیله بعثتدن مقدم وقوعبولان احوال
وكیفیاتلرینه اشارت بیورمشدر و ینه اشعیادن روایت ایلدیكك بزم
خبریمزه كیم اینا ندی الی آخره آیتی انبیاء مقتول ورسل مظلوم بنی اسرائیلك برینك
حالنی بیاندر چونكه انبیاء عظام علیهم السلام حضراتی كناهدن معصوم اولدیغی
جهتله كفاردن چكدكلری اذا وجفا عندالله كندولری حقنده سبب رفعت
وامتلری حقنده موجب عفو ومغفرت اولدیغی مقرردر ولكن حضرت عیسی ایله
حضرت یحیی متأهل اولمدقلرندن ناشی نسللری اولمدیغندن بونلرك حقنده اولمسی
بعید و بلكه مظلوما شهید اولوب نسلی باقی قلان حضرت زكریا ویاخود بونك مثللو
بر پیغمبرك وصفنی بیان اولمش اولور وینه زبوردن روایت ایلدیكك بن ایسه
صوغلجانم انسان دكلم آدملرك سوایلغی وخلقك حقارتی ایم الی آخره آیتی حضرت
داود علیه السلامك كمال تواضعله جناب حقه تضرع ونیازندن عبارت اولوب
عیسی علیه السلامی تبشیر اولمدیغی امر یقینیدر زیرا جمله نك معلومی اولدیغی اوزره
بر انسان كندی نفسنی هرنقدر تواضعا تحقیر ایلسه مثلا بن قرنجه دن ضعیف
وكوپكدن ادنایم و بونك امثالی كلاملر ایله نفسنك حقارتنی بیان ایلسه لایقدر
لكن غیری كمسنه نك حقنده تحقیری اشعار ایدن شیلری سویلمك یاقشمز
خصوصیله انبیای عظامدن بری دیكر برینك حقنده سویلمسی هیچ بر وجهله
عقل تجویز ایتمز بلكه كفر اولدیغنده شبهه یوق ایكن حضرت عیسی كبی اولوا العزم
پیغمبر ذی شانی احقر حیوانات اولان بر پیس صوغلجانه تشبیه ایدرك وجمله آدملرك
رسوایلغی وخلقك حقارتی نصل دینله بیلور صیغهٔ تكلم ایله نفسنه عزو ایتمسی
بوكا دلیلدر وثانیا حضرت داود دائما كفار ایله جنك وجدال ایتمسندن ناشی غایت
مشقتدن كنایه اولهرق اللریم دلندی وككلرم صایلدی وبونلرك امثالی الفاظ

مجازیه ایله جناب حقه تضرع ایتمسی وثالثا اوریا وقعه سندن ناشی بنی اسرائیل
حضرت داوددن دلکیر اوله رق علیهنده اتفاق وقفتانم اوزره قرعه آتدیلر
دیه رك ملکنی تقسیم لرندن کنایه ایدرك جناب حقه عرض حاجات ایتمسنه
اصلا شبهه یوقدر وینه عیسی علیه السلام حاشا قبرندن قالقوب اللهك صاغ
طرفنده اوطورمسی خصوصنده زبوردن کتوردیکك آیه که جانمی مزارده
براقیه جقسن وقدیسیکی چوریکلکی کورمیه قومیه جقسن ایتیدر بودخی داود
علیه السلامك جناب حقه تحدیث نعمت طریقیله تشکریدر زیرا انبیا
علیهم السلام وسائر اهل الله کرام حضراتنك وفاتنده روحلری جانب سمواتده
اعلای علیینه عروج ایلیوب وجود شریفی چوریمیوب وروح پرفتوحی اعلای
علیینه عروج ایلدیکندن جناب حقه تشکر ایتمسنده اشتباه یوق ایکن بوحضرت
عیسی حقنده دردیه رك مکاندن منزه اولان اللهك صاغ طرفنده اوطورمسنه
دلیل یاپمکزلك بیوك جهل وحماقت ومسخره لق وضلالتدر وینه حضرت
عیسانك الوهیتنه استدلالا زبوردن کتوردیکك رب بنم ربمه دیدی الی آخره
آیت اکر تحریف مترجمدن سالم ایسه بودخی حضرت محمدعلیه السلامه
صادق اولور زیرا رب دیمك تربیه ایدیجی معناسنه درکه بومعنا ایله اللهدن اطلاق
اولنور قوله ده نته کیم کتب فقهیه ده وسائر کتابلرده مصرحدرکه رب الغلام دیمك
کوله نك افندیسی دیمکدر وصاغنده اوطور دیمسی الله تعالی حضرتلری
مکان وجسم وجسمانیاندن منزه اولدیغی صفات بحثنده اثبات ایلدیکمز اوزره
صاغنده اوطوردن مراد حفظ وامانتده اولمسندن عبارت اوله رق مجاز
قبیلندندر ودشمنلرینی ایاقلریکه بصامق قوینجیه دك دیمه سی بودخی حضرت
محمد علیه السلام شاننده وقوعبولدیکه عدوانكفره قریش حضور
سعادتلرنده تراب قدم مثللو خوار وخاکسار اولدیلر ای معترض اکر دیرسنکه
حضرت عیسانك عدولری ایاقلری آلتنده هرنه قدر مغلوب ومقهور اولمدی
ایسه ده اخر ایامده نزولی وقتنده اوله جقدر بوکا برقاچ وجهله جواب واردر
اولا الله تعالی قرآن کریمده ﴿ ولا تزر وازرة وزر اخری ﴾ بیوردیغی کبی
برکیمسه برکیمسه نك معصیتی سببیله معذب اولمز بوصورتده حضرت عیسایه
عداوت وعذاب ایدنلرك انتقامنی برایکی بیك سنه صکره اولادلرندن اخذ ایلمسك
برمعناسی یوقدر وثانیا بومثللو دشمنلرینه غلبه ایدرسن دیو وارد اولان آیه لرك
فخر کائنات افندمزك حقنده وقوعی محقق اولوب حضرت عیسی حقنده غیر

محقق اولمسیله کله جکده اوله جقدر دیمکز یهود طائفه سنك حضرت عیسی
وحضرت محمدی انکار ایدوب نبی موعود دها کله جکدر دیو ادعا ایلدکلری
اوهام باطله‌لرینه بکزر وینه زبورده واقع فرمانی ایده جکم رب بکا دیدیکه
سن اوغلم سن الی آخره آیتی دخی حضرت داودك کندویه خطاب اوله رق
کافه سی کندنده وقوعبولمشدر فقط آیهٔ مذکورده اوغلم سن لفظی یا تحریف
ویاخود مجازا مطیع ومنقاد قولسن دیمکدر وبن سنی تولید ایلدم دیمك بو دخی
یا تحریف ویاخود ایجاد ایتمك ویاخود بعث ایتمك معناسنه مجازدر ودمیردکنکدن
مراد دمیر قلج دیمکدرکه حضرت داود قلج ایله دشمنلرینی چوملکجی قابی کبی
پاره‌لدیکی جمله‌نك معلومی ایکن بو آیه دخی حضرت عیسی حقنده دیمکز دلیل اولمقده
اوهن من بیت العنکبوت قبیلندندر وینه زبورده واقع سنك کرسك یاالله ابد الابادر
الی آخره ایتنده واقع یاالله سنك اللهك لفظی شبهه سز محرفات مترجمیندن
اوله رق باقیسی محمد صلی الله تعالی علیه وسلم حقنده اولمسی احتمال قویدر زیرا
جمله انبیادن زیاده بهجت یاغیله مسح اولان حضرت فخر کائناتدن ماعدا یه
شامل اولمز وینه فصل زکریاده واقع ایرلاوفرح ایله الی آخره بو آیه دخی
مرئی ناس اولان بر پیغمبرك رحمنده ساکن اوله جق والده سنه تبشیرات زکریا
علیه السلامدندر اما قنغی پیغمبر اوله جغی پکده معلوم دکلدر زیرا صهیون
قزی لفظی بر بلده دنمی کنایه در مکهٔ مکرمه کبی وقدس شریف کبی ویاخود
بر پیغمبرك والده سی میدر مشتبه برشیدر وینه فصل دانیالده واقع کیجه
رؤیالرنده کوردم الی آخره آیتی دخی محمد صلی الله علیه وسلم افندیمزك جمله انسانه
مبعوث وسلطنت شرعیتی قیامته قدر باقی ومملکتی که مکهٔ مکرمه ومدینهٔ منوره
دست اعدایه کچمیه جکنی رؤیاده کوره رك تبشیر ایلدکلرینه شبهه یوق ایکن
بونی حضرت عیسایه هیچ برکلمه سنك اطلاقنك مناسبتی اولمقسزین استدلالکز
جای تعجبدر * کلام معترض * پس ایمدی یسوع مسیح اوتوز یاشنه بالغ اولدقده

سؤال نصاری

وعظ وتعلیمه باشلدی اندن نیجه نیجه معجزاتلر صادر اولدی مثلا احیاء مردکان
وشفاء بیماران وبیناء کوران ورفتاری شلان وکفتار کنکان وشنوای کران
مثللو شویله که تعمید دهنده اولان یحیی ایکی نفر شاکردلرندن مسیحك
یاننه کوندروب اندن سؤال ایلدیکه کتب عهد عتیقده موعود اولان رهاننده
اومیدر یوخسه دها کله جکمیدر انلره حضرت عیسی جواب ویروب دیمشکه
کیدك حضرت یحیایه سویلیونکه کورلری کوریجی وکارلری اشیدیجی وشللری

یوریجی ایدوب واولولری دیربلدیور اول کسك حالی نه که بنم حقمده اباغ دوکز
وینه آیهٔ (٢) فصل (٣) یوحناده مرقومدر که یهودیلرك بیوکلرندن بری
مسیحه کلوب اقرار ایتمش که ای ربم بن بیلورمکه سن الله طرفندن تعلیم ایچون
کلمش سن زیرا شو معجزاتلرکه سن یاپیورسن برکسه یاپمزمکرکه الله تعالی انکله
اوله ومسیح کندی آیهٔ (٣٦) فصل (٥) یوحناده دیمشکه بن بوایشلری
یاپیورم که بابا بنی کوندردیکنه شهادت ایده لر ایمدی مسیحك بو درجه بیوك وعالی
اولمسیله برابر دنیاده فقر وحقارتله رفتار ایلدی نته کیم مسیح کندی آیهٔ (٣٠)
فصل (٨) متاده دیمشکه تلکولرك اینلری وهواده قوشلرك یوالری وار
اما آدم اوغلنك باشنی قویاجق یری یوقدر وکذلك مسیح هیچ حرمت وعزت
دنیویه یه راغب اولمدی نته کیم آیهٔ (١٥) فصل (٦) یوحناده یازلمش که یسوع
مسیح انلرك کله جکلرینی وانی ملك ایتمك ایچون زور ایله اله چقلرینی بیلوب
ینه کندو یالکز طاغه کندی وینه آیهٔ (٣٤) فصل (٣) یوحناده یازلمش که
حضرت عیسی انلره دیدیکه بنم طعامم اودر که بنی کوندره نك مرادینی ایلیه یم
وانك عملنی اتمام ایده یم والحاصل یسوع مسیح انسان جنسندن و پیغمبرلردن
عالی وبرتردر بلکه مرتبهٔ الوهیتده در نته کیم اول آیتلرکه مسیحك مرتبهٔ
الوهیتده اولمقی خصوصنده عهد عتیقدن ذکر ایده یم معلوم واشکاردر لکن
انجیلده بو مطلب عهده دها زیاده بیان وتوضیح اولنمشدر پس مسیحك مرتبهٔ
الوهیتده اولدیغنی اعلا مرتبه ده موضح ومبین اولان یعنی شهادت ایدن آیاتی
ذکر ایده یم تا بو طریقله انجیلك تعلیماتی سکا بیان ایده یم مخفی اولمیه که مسیحك
مرتبهٔ الوهیتده اولدیغنه عبارت انجیل که الله تعالی کلامیدر بر واضح دلیلدر
وانسانه لایق اولان اودر که استرسه عقلی بو حکم خدایی درك ینسون استرسه
ایتمسون قبول ایلسه ومسیحك الوهیتی مرتبهٔ اعلاده موضح اولان آیه لر
بو آتی الذکر ایاتدر نته کیم ایهٔ (١٧) فصل (٣) متاده مرقومدر که حضرت
عیسی وافتزلندوکی کبی صودن چیقدی واشته کوکلردن براواز کلوب دیدیکی بودر
بنم سوکلو اوغلم که بن اندن راضیم وینه بو مطلب خصوصنده آیات (١) و(٢)
و(٣) و(٥) فصل (١٧) متاده مرقومدر که التی کوندنصکره عیسی پطرس
ویعقوبی وقرنداشنی یله الوب انلری بر یوکسك طاغ اوزرینه باشقجه کتوردی
وانك صورتی انلرك حضورنده تبدیل اولنوب انك یوزی کونش کبی اشراق
ایتدی ولباسلری نور کبی بیاض اولدی اشته انلره موسی والیا کورندیلر که

انلر سو يلشورلردى پطرس دخى حضرت عيسايه خطاب ايدوب ديديكه
يارب بزه بونده اولمق ايودرا كر استرسك اوچ چادر قورالم بريني سكا وبريني
موسايه وبريني ايليايه واودخى سويلرايكن اشته برنورلو بولوت انلرى
كولكه‌لندردى واشته بولتدن براواز ديديكه بودر بنم سوكلو اوغلم كه بن اندن
راضيم انى دكلـه‌يك ويسوع مسيح كندى دخى كندى الوهيتى خصوصـنده
بوطريقله اقرار ايتمش نته‌كيم آية (٣٥) الى (٣٧) فصل (٩) يوحناده
مرقومدركه حضرت عيسى ايشتديكه انى طشره‌يه قوغديلر وانى بولدقده
اكا ديديكه سن اللهك اوغلنه انانرميسك اولدخى جواب ويروب ديديكه
يارب كيمدر اوكه اكا اينانايم وحضرت عيسى اكا ديديكه هم انى كوردك هم سنكله
سو يليان اودر وينه آيات (٥) الى (١٨) فصل (١٦) متاده مذكوردركه
اولدخى ديديكه ياسيز شاكردلر سيز بن كيم ايم ديرسكز شمعون پطرس جواب
ويروب ديديكه حى اللهك اوغلى مسيح سن ديدى وحضرت عيسى جواب
ويروب ديديكه نه موتلوسكا اى يونا اوغلى شمعون زيرا سكا بونى لحم ودم دكل
اما كوكلرده اولان بابم كشف ايلدى وكذلك آية (٢٣) فصل (٨) يوحناده
مرقومدركه اولدخى انلره يعنى يهودلره ديديكه حقا حقا سيزه ديرمكه ابراهيم
طوغمزدن اول بنم وينه مسيح آية (٢٨) فصل (١٦) يوحناده بيورمشكه بن
بابادن چيقدم ودنيايه كلدم ينه دنيايى براغوب باباية كيدرم وينه آية (٥) فصل
(١٧) يوحناده ديمشكه وحالا سن اى بابا دنيا اولمزدن ياننده متعزز اولديغم
عزتله كندو ياننده بنى متعزز ايله وينه آية (٩) فصل (١٣) يوحناده
ديمشكه كيمكه بنى كورمش ايسه بابايى دخى كورمشدر وينه آية (٣) فصل (١٠)
يوحناده بيورمشكه بن وبابا برايز وينه آية (٢١) فصل (١٧) يوحناده ديمشكه
اى بابا سن بنده وسندن بنده ايم وينه آية (٢٦) فصل (٥) يوحناده ديمشكه
زيرا نيجه‌كه بابانك حياتى كندوسنده وار ايسه بويله دخى اوغله
ويرديكه حيات كندوده اولاد آدم اوغلى اولمغله اكا حكم ايتمكه دخى
حكومت ويردى وينه آية (١١) فصل اول وآية (١٣) فصل (٢٢)
مكاشفاتده دخى بيورركه بن اول وآخرم وينه آيات (١٧) و(١٨)
و(١٩) و(٢١) و(٢٢) فصل بش يوحناده مرقومدركه اما حضرت
عيسى انلره جواب ويرديكه بابام بوآنه دك عمل ايدر بن دخى عمل
ايدرم بوخصوصدن يهوديلر انى اولدرمكه دخى زياده چالشرلر ايدى

بالکز سبت کونی بو زدیغی ایچون دکل اما الله یا بامدر دیو کندوینی
الله ایله برابر طوتدیغی ایچون ایمدی حضرت عیسی جواب ویروب انلره دیدیکه
حقا حقا سزه دیرمکه اوغل کندودن برشی اشلهمکه قادر دکلدر مکر بابانك
ایشلدیکنی کورمش اوله زیرا بو هرنه شیلر ایشلر ایسه اوغل دخی بونلری
اول وجهله ایشلر زیرا بابا اوغلی سور وانکا جمله کندو ایشلدیکی شیلری
کوسترر وانکا بونلردن بیوك عمللر کوستره جکدر تعجب ایده سز زیرا نیجه که
بابا اولولری قالدیروب دیری ایدر ایسه بویله دخی اوغل استدکلرینی دیری ایدر
زیرا بابا کیمسه یه حکم ایتمز اما جمله حکمی اوغله ویرمشدر تا که هپسی اوغله
اکرام ایده لر نیجه که بابایه اکرام ایدرلر اوغله اکرام ایتمیان انی کوندرن بابایه
دخی اکرام ایتمز حقا سزه دیرمکه بنم سوزمی ایشیده نك و بنی کوندرنه ایننانه نك
ابدی حیاتی اوله ودینونته کلیه اما اولمدن حیاته کچمشدر الی آخره و بو خطاب
اولنمه نك معناسی ناسك اصطلاحنده کورنمز اللهك صورتی وجمیع
مخلوقلرك الك طوغمشیدر زیرا کوکلرده و یرده اولان جمله نسنه لر کورنن
وکورنمیان شیلر واقنومنك (۱٤) فصل اول یوحناده مسطوردر که ابتداده
کلام وارایدی وکلام اللهك قاتنده ایدی والله کلام ایدی بوابتداده
اللهك قاتنده ایدی هرشیی انکله یرادلدی وهیچ بر یرادلمش آنسز یرادلمدی
انده حیات ایدی وحیات آدملرك نوری ایدی واول کلام لحم اولدی وعنایت
وحقیقتدن طولو ارامزده مکان طوتدی وبزانك جلالنی بابانك بریجك اوغلونك
جلالی کبی کوردك وینه آیهٔ (۱۲) الی آخره فصل (۱۸) امثال سلیمانده دخی
بومطلبی بیان ایدر وبونلردن بشقه مسیح انجیلده خدالفظیله دخی ملقب اولمشدر
نته کیم آیهٔ (۵) فصل (۹) نامهٔ اهل رومده دینلمشدرکه وباباار انلرکدر ومسیح
لحمه کوره انلردندر اول که جمله نك اوزرینه ابداً متبارك الله در آمین وینه آیهٔ
(۲۰) الی آخره فصل بش ایمدی انجیلك بومحللرندن بالتمام آشکار وتعیین
اولدیکه مسیح اللهك اوغلی دینلمشدر اما حرمت طریقیله دکل بلکه
حقیقتده مرتبهٔ الوهیت وصفات الهی انده موجود ایدی اوالله ایله برابر اوله
دیرلر اکر برکمسه سؤال ایتسه اللهه بردیدیکمز صورتده نصل مسیح ده الله
اوله بیلور جوابی بودرکه انجیلك کلامنه نظرا مسیحك الوهیتی اللهك
وحدانیتنه قصور ویرمز بلکه نفس الامرده انجق برالله در اما بو مطلبك
کیفیتنك تشخیصی بزم ایشمز دکل بلکه هیچ بر بشرك قوتی بوقدر بونی تشخیص

Digitized by Google

ایلیه ز یرابو اسرار الهیه‌دندر آدم ایسه عاجزدر بو را لره عقل ودرکی یرشمز
پس بو صورتده اکر بر کیمسه خیالنه کتورسه که مسیح نه الله دکل ونه اللهك
اوغلی ونه ده الوهیت مرتبه‌سنده در بویله کیمسه کفر ومغرورلقده در انلره بلکه
لازم اولان بو مقامده سکوت ایتمکدر والحاصل بو مطلبه انجیلدن ماعدا دلیل
کتورمك ممکن ولازم دکلدر اول دخی دلیل کافیدر وتمام دلائل عقلیه‌دن
معتبردر زهی سعادت او کیمسه‌یه بوکا بویله اعتقاد ایلیه هر نقدر بوندن برشی
اکلامز ایسه‌ده آیات (١٦) الی (١١) فصل (٢) نامهٔ اهل فلیبیده یازلمشدرکه
اول که اللهك صورتنده ایکن اللهه برابر اولمغی غارت ظن ایتمدی اما کندوسنی
هیچه صایوب وقوللق شکلنی الوب آدملره مشابه اولدی وصورتده آدم کبی
بولنوب کندوکندوسنی الچقلدی وتا اولمه یعنی خاچك اولمنه‌دك مطیع اولدی
انك ایچون الله انی زیاده رفعتلو ایلدی واکا بر آد ویردیکه هر آده اوستدر
تا که عیسانك آدینه هر دیزچوکه کوکده کیلرك ویرده کیلرك ویرالتنده کیلرك
وهر دل اقرار ایلیه که عیسی مسیح ربدر بابا اللهك مجدی ایچون پس مسیح
یبوب وایچمکده اویقو اویومقده وآیق اولمقده ومغموم اولمقده انسان
جنسندن ایدی لکن کناهی اولمامقده جنس انساندن دکل ایدی وبرده انجیلده
مسطوردرکه بابا اوغلی کوندردی ومسیح انسان اوغلیلق لقبیله ملقب
اولدی وزحمتلر واذیتلر چکدی واولدی ومدفون اولدی وقالقدی وکندی
اقرار ایتدیکه بابا بندن چوق بیوکدر بن کندو خواهشمی عمله کتورمکه کلمدم
بلکه بنی کوندرن کسه‌نك خواهشنی عمله کتورمکه کلدم ایمدی
بوکونه افعالك مسیحدن صدوری مقتضای بشریتی ایدی یوخسه
مقتضای الوهیتی دکل ایدی اکر بو سوزیمه نظرا سؤال ایلسنکه نصل ممکن
اولورکه الوهیت بشریت ایله ملحق ومنضم اوله بندخی سندن سؤال ایدرمکه
نصل روح ایله جسم بربرینه ملحق اوله بیلور سنك بو سؤاله اولان جوابك
بنم ده سنك سؤالکه جوابمدر بلکه بونك حقیقی جوابی بودرکه الله تعالی
هر شیئه قادر وهر شیئی حکمتنه موافق یاپار اما انسان اللهك حکمتیله بحث ایتمك
محض غرور وعقلسزلکدر انساندن اوتری بو قدر کافیدرکه بو مطلب
انجیلکه کلام اللهدر انده مصرحدر الی آخره بودخی خفی قالمیه که الله تعالی
یسوع مسیحك خاطری ایچون هر نقدر مسیحه ایمان ایدن کیمسه‌لر وار ایسه بالمره
کناهسز وبتون بتون عذابسز اوله‌جقدر نته کیم آیات (١٨) و(١٩)
فصل نامهٔ اهل رومده مرقومدرکه ایمدی نیجه که بر کشینك تجاوزی ایله جمیع

Digitized by Google

آد ملره حکم دینونت ایچون کلدی ایسه بویله دخی برکیشینك عدالتیله مغفت هبه
جمله آدملره حیاتك تعدیلی ایچون کلمشدر زیرا نیجه که برآدمك اطاعتسزلکیله
چوق آدم کناهکارلر اولدی ایسه بویله دخی برکسه نك اطاعتیله چوق آدم
تعدیل اولنه‌لر ✽ الجواب پس ایمدی یسوع مسیح اوتوز یاشنه بالغ اولدقده وعظ
وتعلیمه باشلدی الی آخره ایمدی بومحلده دیمشسنکه حضرت عیسی علیه السلامك
قدری عالی اولمغله برابرد نیاده فقر وحقارتله رفتار ایلدی واکاد اثر اوچ آیه ایله
دخی استدلال ایلمشسك حالبوکه بوکیفیت انجق حضرت عیسایه مخصوص
اولمیوب بلکه حضرت عیسی علیه السلام مثللو اکثر انبیاء عظام علیهم السلام
حضراتی دخی فقری اختیار ایتمشلردر نته کیم آخر زمان پیغمبری صلی الله تعالی
علیه وسلم افندیمز اطراف واکنافدن مقدار کثیر ومبلغ وفیر عشر وزکوته دائر
جمع اولنور ایکن اعتبار بیورلمیه رق بنه حجرهٔ سعادتلرنده برکوندن زیاده طعام
وضع ایتمزلردی خصوصا رحلت دار بقا بیوردقلری وقتده هیچ برامتعه واطعمهٔ
دنیویه‌دن برشی ترك بیورمدقلرینه وبولك کبی کمال فقری اختیار بیوردقلرینه دائر
نیجه نیجه خبرلر وآثارلر واردرکه کتب احادیث وسیرلری مطالعه ایدنلرك
معلومیدر وغنایی اختیار ایدن انبیادن حضرت ابراهیم وحضرت داود وحضرت
سلیمان علیهم السلام وبونلرك امثالی برقاچ پیغمبرلردن عبارتدر ومعلوم اوله که
انلرك غنایی اختیار ایتمسی بزلرکبی ترفیهٔ حال وحاشا وکلا ابناء جنسنه افتخار
ایچون اولمیوب بلکه بعض حکمت ربانیه یه مبنی مقتضای وقتلری اوله رق
اذن الهی ایله اختیار ایتمشلردر وفقری اختیار ایدن انبیالرك فقری دخی بزلرکبی
فقر اضطراری اولمیوب بلکه دنیا وحطام دنیا منفور ومبغوضلری اولمغله اختیارا
ترك بیورمشلردر ویرده بوفصلده حضرت مسیحك صلبی خصوصنده
شاکردلرك بعض مرتبه الله تعالی حضرتلرینه ورسولی حضرت عیسی علیه السلامه
نقصانیت ویره جك کلام مالا یعنیلر ایله افاده وبیان ایتدکلری عقلا ونقلا
جائز اولور موادن اولمدیغندن وماسبقده صلب کیفیتنك اصل واساسی اولمدیغی
اثبات ایتدکلمزله بورا ده تکرار ایراد ایتمکه حاجت قالمدی وینه بوفصلده
یسوعك مرتبهٔ الوهیتده اولمسنه انجیلدن استدلال ایتدیکك آیه‌لرك جوابی
برمقدمه نك بیاننه موقوف بولندیغندن بیانه شروع ایدرز ✽ معلوم اوله که
هر برلسانده متکلم مرادنی بیان ایتمك طریقی اوچدر بری حقیقتدرکه برکلمه‌یی
معنای ماوضع لهنده استعمال ایتمك مثلا لفظ اسدی ذکر ایدوب ماوضع لهی

جواب مسلمین

Digitized by Google

اولان یرتجی حیوانی مراد ایتمك کبی ایکنجی مجـاز درکه کلمه بی برعلاقه وقرینهٔ
مانعه ایله برابر معنـای ما وضع لهنك غیریده استعمال ایلمك کبی مثلا حـامده
برارسلان کوردم دینلدکـده ارسـلان ذکر اولنوب برشجیع آدم مراد اولنور
ارسـلان ایله شجیع آدم بیننده علاقه یعنی مناسبت احد هما آخره شجـاعتده
بکزمکدر وقرینهٔ مانعه دخی حامدرکه حقیقتده وحشی اولان ارسلان حامده
اولمز ایمدی اولا بومجـاز دخی ایکی قسمه منقسم اولوب اولکیسی مجـاز مرسل
ایکنجیسی استعاره در اکر علاقهٔ مذکوره مشابهة اولو رایسه استعاره اولور
حامده ارسلانی کوردم دیدیکك مثال کبی زیرا رجل شجـاع شجـاعتده
ارسلانه مشابهدر واکر علاقه مشابهتك غیری ایسه مجاز مرسل اولور بو مجاز
مرسلك علاقه لری یکرمی یدیدر مثلا بریسی مصدر یتدر مثلا فلان آدمك
الی اچقدر دیرلر که الی ذکر ایدوب انعـام واحسانی مراد ایدرلر یعنی احسانی
مبذول دیمکدر ایکنجی مظهر یتـدر مثلا ال وارقه ذکر اولنوب قدرت مراد
اولنمق کبی مثـالی پادشـاهك قولی اوزوندر وفلان آدمك ارقه سی قوتلودر
دیرلر قوة وقدرتی مراد ایدرلر اوچنجی محلیتدر مثالی چشمه اقیور دیرلر وجامعه
یتشمدم دیوب چشمـه دن صو وجامعدن نمـازی مراد ایدرلر بوراده علاقه
محلیة اولمش اولور والحاصل تطویل کلام ایتمیه لم سائر مجازك علاقه لری دخی
بونلر کبیدر استعاره نك دخی اقسام کثیره سی واردرکه کتب بلاغتده تفصیل
اولنمشدر بوراده بوقدرله اکتفا اولنـدی سائرلری بونلره قیاس اولنـه ایمدی
حضرت مسیحك الوهیتنه استدلال ایتدیکك آیه لر یعنی متانك اون یدنجی فصلنده
واقع ایکی واوچ وبش آیه لرنده مرقومدرکه التی کوندنصکره حضرت عیسی
یعقوبی و بطروس ویوحنایی بیله الوب الی آخره بومحلدن فصل نامهٔ اهل رومده
مرقومدرکه ایمدی برکیشنك تجاوزی ایله جمیع ادملره حکم ایچون کلدی ایسه
دیدیکك محـله قـدر انجیلـدن کتورد یکك آیه لرك جوابی شویله درکه اولا
بوانجیلده شـاکردلرك وکذلك انلرك شاکردلرینك سرکذشتی ومسموعاتی کافهٔ
الله کلامیدر دیه رك اقرار ایلدیکنه مبنی وسائر وجوه کثیره ایله انجیلده پك چوق
تحریفات وتغییرات بولنمسی ادلهٔ عقلیـه وبراهین قطعیه لر ایله ماسبقده اثبـات
ایلدیکمز مثللو دخی مقتضای کلام ومقال اولهرق مجـاز وکنایات وچوق کلمات
اولدیغنده اشتباه یوقدر نه کیم آیات مذکوره نك محرف ومجـاز اولان یرلرینی
برر بر بیـان ایدرز اولا بوآیتلرك مجموعنـده مسیحك الوهیتنه ابن تعبیرندن

استدلال ایلمش سن حالبوکه دلیلك مدعا که موافق دکلدر زیرا مدعاکز الوهیت ودلیلکزك اثبات ایتدیکی الهه ابنیت وخصوصیله بوآیتلرك کافه سنده اب وابن تعبیرندن ماعدا زعمك اوزره حضرت مسیحك الوهیتنه دلالت ایدر بردیکر کلام وکلمه بولنمیوب وبوابن واب کلمه لری مجاز قبیلندن اولدیغندن بونلرك تأویل وتوجیهی برمقدار تفصیله توقف ایتدیکنه مبنی اشبو مجثك نهایتنه تأخیر ایلیوب سائر کلماتك توجیهی تقدیمه مباشرت اولنور شویله که متانك اون یدنجی فصلنده مرقومدرکه عیسی بطروس الی اخره دیدیکك آیه ده اللهك روحی کوکرجین صورتنده در حضرت عیسانك اوزرینه قونمسی وآوازینی شاکردلر ایشتمسی محضا افترادر زیرا العیاذ بالله اللهك انسانکبی روح وجسمی اولمز بو وقعه محرفاتدن دکل ایسه اول کوردکلری ملائکهٔ کرام اولمق احتمالی واردر چونکه بعض کره انلر اشکال مختلفهٔ مطهره یه تمثل ایدرلر وحق تعالینك کلامی صوت وحروفدن منزهدر زیرا حروف وصوت قوی والات جسمانیه یه مثلا اغز ودل کبی محتاج اولدیغندن والله تعالی دخی جسم وجسمانیتدن منزه اولدیغی ادلهٔ عقلیه ونقلیه لر ایله ماسبقده اثبات ایلدك وینه یوحنانك سکزنجی فصلندن نقل اولنان اولدخی یهودیلره دیدیکه سز اشاغیدنسز بن یوقاردنم سز بودنیادنسز بن بودنیادن دکلم آیتنك معناسی یعنی سز عالم سفلیدن وبن عالم علویدنم وسز اهل دنیا سکز وبن اهل آخرتم شبهه یوقکه انبیانك ملائکه مثللو معصوم اولوب وعالم ملکوت ولاهوته تلاقیٔ روحانی واتصال معنویه لری اولدیغندن جمله سی علویدر وسائر آحاد ناسکه علایق دنیویه وعوایق روحیه انلری عالم ملکوته عروجدن حائل اولوب سفلی واشاغی اولان عالم حیوانیه وجسمانیه ده قالدقلرندن انلره دیرلر وانبیای عظام واولیای کرام جمله لسان اوزره مذموم اولان دنیایه میل ایلمیوب دائما معرفة الله ومحبة الله ایله قلبلری پرنور اولدیغندن انلره اهل آخرت تعبیر اولنور وبوخصوصده نیجه نیجه آیات واحادیث شریفه لر واردر ایمدی بوآیتی حضرت عیسایه مخصوص ایدوب انك الوهیتنه بونکله استدلال ایتمك جهالتندر وینه بوفصل مذکورده روایت ایتدیکك حضرت عیسی انلره دیدیکه حقا حقا سزه دیرمکه ابراهیم طوغمزدن اول بنم بوآیه نك معناسی دخی علم وتقدیر الهیه یه نسبتله عزت وسعادت ازلی اولمسنی افاده دن عبارتدر زیرا هر بر سعیدك سعادتی وهر بر شقینك شقاوتی ازلیدرنته کیم حدیث شریفده دخی واردرکه

Digitized by Google

(السعید سعید فی بطن امه والشقی شقی فی بطن امه) وینه یوحنانك التنجی
فصلنده روایت ایتدیكلك یعنی بن بابادن چیقدم دنیایه كلدم وینه دنیایی براقوب
بابامه كیدرم بونك دخی معناسی بن اللهك خلق وایجادیله كلدم وینه اللهه
رجوع ایده جكم نته كیم قرآن كریمده ﴿ انا لله وانا الیه راجعون ﴾ آیت
كریمه سی دخی بونی افاده ایدر بو آیتلر حضرت عیسانك عبد ومخلوقیتنه دلیل
ایكن بونی حضرت عیسانك الوهیتنه دلیل ایتمكزنه جهالتدر وینه فصل
(١٧) یوحناده روایت ایلدیكك ای بابا دنیا اولمزدن یانكده متعزز
اولدیغم عزتله كند ویانكده متعزز قیل آیتنك معناسی شویله دركه
نته كیم بن عالم اروا حده اولدیغم زمان لوث وآلایش دنیادن مبرا
وبوجهتله معزز ومكرم ایدیم و بودنیاده دخی كالاول اكرام واعزازمده ثابت
قیل ودنس عالم دنیایه بنی بند ایتمكله رتبه می دون وپست ایتمه بوكندی حقلرنده
دعا دیمك اولور وبومثللو كلامی حضرت عیسی دیمش ایسه بعید اولمز زیرا كه
كافۀ اهل تصوف كندولری عالم ملكوتدن عالم سفلی یه كلدكلرینه دائر
بونك كبی كلاملری سویلمشلردر اكر یازلسه تطویل اولور مولانا جامی حضرتلری
بیورمشكه ٭ دلا تاكی درین كاخ مجازی ٭ كنی مانند طفلان خاك بازی ٭
توی كان دست پرورمرغ كستاخ ٭ كه بودت اشیان بیرون ازین كاخ ٭ وینه
فصل (٣) یوحناده روایت ایتدیكك كیمكه بنی كورمش ایسه بابامی كورمشدر
بورؤیتدن مراد رؤیت بصر دكلدر بلكه علم ومعرفتدر نته كیم پیغمبریمز
صلی الله علیه وسلم افندیمز دخی بیورمشكه (من رآنی فقد رأی الحق) دیمك
اولوركه بو كلامیله اثردن مؤثره استدلال ایتمك طریقنی تعلیمدر وكندولرینی
تخصیص ایتمكلكك وجهی بودركه عالم مصنوعات اولان انساندهكه سائر اشیادن
زیاده آثار قدرة الله مشاهده اولنور خصوصیله انلركه اكمل افراد بشردر
انلرده دها چوق آثار صنع الهیه واشعار قدرت نامتناهیه مشهوددر وبو معرفت
حقیچون اثردن مؤثره استدلال مقامنده سعدی علیه الرحمه بیورمشكه
٭ برك درختان سبز درنظر هوشیار ٭ هر ورقش دفتریست معرفت كردكار ٭ وینه
فصل (١٥) یوحناده واقع بن وبابا بریز كلامی محرفات انجیلدندر ویاخود وحدت
وجوده دائر بر معنای لطیفه اشارتدر نته كیم حضرات اولیاء اللهدن منصور
انا الحق وبایزید بسطامینك انا هو دیدكلری وسائر اولیاء عظامك بو مضمونده
چوق كلاملری واردر اكر یازلمق مراد اولنسه تطویل كلامی موجب

Digitized by Google

اوله جقندن ایکی مثال ایله اجمال واکتفا اولندی وینه یوحنانك (۱۷)
فصلندن روایت اولنان ای بابا سن بندن وبن سندنم بودخی برمعنای حقیقت
ورموزات تصوفیه دندر بوکا دائر دخی حضرات اهل اللهدن منقول چوق
کلاملر واردر ودخی (لا یسعنی ارضی ولاسمائی ولکن یسعنی قلب عبدی
المؤمن) حدیث قدسیسی دخی بومعنایی افاده ایدر وینه مکاشفات یوحنادن
روایت اولنان بن اول وآخرم کلامی دخی بانحریفاتندندر ویاخود حضرت
عیسادن بویله برکلام صادر اولمش ایسه اول دخی تصوفجه اشرف رومی
حضرتلرینك ٭ بنم اول دائم الباقی کورندم صورتا انسان ٭ قصیده سی بومعنایی
وسابقده کذران ایدن بومثللو کلاملری کمالیله افاده ایدر بوندن دخی حضرت
عیسانك واشرف رومینك الله اولمسی لازم کلمز نعوذبالله من جهلکم وینه فصل
یوحنادن روایت ایلدیککز اما بابام بوانه دك عمل ایدر الی آخره بوكلامك معناسی سزك
زعمکز کبی حضرت عیسی هرنه ایشلرسه اللهده انی ایشلر دیمك دکلدر زیرا حضرت
عیسی یر وایچر اویور واویانور وتبول وتغوط ایدر حالبوکه الله تعالی حضرتلری
بونلردن کمال مرتبه منزهدر بلکه هر ایشلدیکی بابادن کوردیکنی ایشلر دیمسی
هر ایشی اللهك تقدیر وارادە وایجادیله اولدیغنی ناسه اعلام ایتمسندن عبارتدر
وبوآیه ده جمله حکمی الله اوغله ویردی دیدیکی کلام مطلق محرف وخطا وکذب
وافترادر حاشا که احکم الحاکمین اولان الله کافهٔ حکمنی برقوله ویره تعالی الله
عن ذلك علوا کبیرا وینه نامهٔ قلسیان ونامهٔ عبرانیان ونامهٔ اهل روم ونامهٔ
تیموتیوسدن روایت ایتدیککز یعنی شاکردلر وشاکردان شاکردلرینك بعض محللره
ارسال ایتدکلری مکتوبندن یازدیغك شیلرك کافه سی محرفاتندندر بونلرك
مکتوباتی الله کلامیدر دیمك خطاء عظیم وکلام سقیمدر زیرا بز پیغمبریمزك
جمله اصحابنك کلامنه واصحابك شاکردلری اولان تابعینك کلاملرینه الله کلامی
دیمیز زیرا که حضرت پیغمبر صلی الله علیه وسلم افندمز حضرتلری کندی
کلامیله که حدیث شریفلریله کلام اللهی تعریف بیورمشلردر خصوصیله
احادیث قدسیه لر واردر معنا وحی والهام اولنوب الفاظ وعبارتلری آیات قرآن مثللو
اولمدیغندن انلری دخی قرآن کریمه ضم والحاق بیورمامشدر وینه یوحنادن روایت
ایلدیککز ابتداده کلام وار ایدی وکلام اللهك قتنده ایدی والله کلام ایدی
الی آخره سوزلر برطاقم متناقضاتی حاوی اولمسیله دیمك اولورکه قسیسین
مترجمینك اختراعات ومفتریاتندندر وبرده بو بحثك اخرنده اکر برکسه سؤال

Digitized by Google

اینسه الی اخره دیدیکك سوزلرك مآلی بتون بتون جهل اوزره اولغله کندوکی
بین العقلا مسخره لق وذوقلمغه شایان قیلمش سن مثلا مسیحی کافهٔ صفاتده
اللهه مساوی قیلدك ومسیحك الوهیتی اللهك وحدتنه ضرر ویرمز دیدیککك
عین ضرر اولدیغنی ما تقدمده ادلهٔ عقلیه لرایله اثبات ایندیکمز کبی آتیده دخی براهین
عقلیه لرایله اثبات ایلرز وحضرت عیسانك الوهیتیله بشریتنك اجتماعنی روحله
بدنك انضمامیله تمثیل ایتمش سن بومثال دخی مثال باطلدر زیرا روح دیدیککك
برجوهر مجرد در بدنه تدبیر وتصرفله تعلق واردر بدن دیدیککك عناصر اربعه دن
مرکب برجسم کثیفدر روحك بدندن مفارقتنده بدن برجیفه اولوب فنایه کیدر
روح فنایه کتمز حالبوکه برذاتده حقیقت اوزره الوهیتله بشریت جمع اولمنك بطلانی
جملهٔ عقلا یننده بدیهیدر چونکه برذات هم خالق وهم مخلوق وهم قدیم وهم حادث
وبونلر مثللو نیجه نیجه محال اولان اجتماع ضدینی مستلزمدر بوتفصیلدن
معلوم اولدیکه انجیلده حضرت عیسادن صدور ایدن آثارده الوهیته دلالت ایدر
برکلام اولمیوب اکر اب وابن تعبیراتلرین دیرسك بونلر مترجمینك تحریفاتندن
اولمدیغی تقدیرده مجاز واستعاره قبیلندندر زیرا الله تعالی یی کمال
مرحمت وشفقت وعبادینی حسن تربیت ومالکیتده ابه تشبیه ایتمشلر
وانبیایی دخی کمال اطاعت وانقیادده واللهه تقربلری جهتیله ابنه تشبیه
ایتمشلر وبواب وابن کلمه لری انجیله مخصوص اولمیوب توراتده دخی اکثرا نبیا
امتلرینه الله تعالینك اوغلی اولمغه سعی ایلیك دیه رك تعبیر ایلدکلری توراتی
مطالعه ایدنلرك معلومیدر خصوصا که حضرت عیسی علیه السلام بعض
مقاله لرنده بنم وسزك بابامزه کدیورم دیه رك ابنیتی جمله سنه اسناد بومجازه
شاهد وافیدر والا مجاز اولمامش اولسه جمله نصاری الله تعالینك اوغلی اولمسی
لازم کلور حضرت عیسایه تخصیصك وجهی ندر وبومجاز ایله تکلم تورات
وانجیلده برقاچ یوز یرده مذکوردر نته کیم توراتك بعض محلنده الله تعالی
بزم المزده کی عصادر والله تعالی بزم اوکومزده یانان قندیلدر والله تعالی مشرکلرك
اغزینه کم اوردی والله تعالی مشرکلرك بورننه قیطانی طاقدی خصوصا
انبیادن اشعیا مثللولر ینك کلاملری رموزات ومجازات قبیلندن اولدیغی
مطالعه ایدنلرك معلومیدر وانجیلده حضرت عیسی علیه السلامدن روایت
اولنان کلامکه بنی اسرائیله ای کوزی کورلر وقولاغی صاغرلر وقلبی طاشلر
دیو خطاب ایتمسی دخی مجازدر والا جمله یهودیلرك حقیقتده کوزلری کور

وقولاقلری صاغر وقلبلری طاش اولمق محالدر زیرا حق ایشیدوب وکورمامکده
صاغره وکوره ووعظ ونصیحتك انلره عدم تأثیری جهتیله انلرك یورکلرینی
صلب اولان طاشه تشبیه ایتمشدر و بو باب وابن کلمه لرینك مجاز اولمسنه قرینهٔ
مانعه پك چوق ایسه ده برقاچنی بیان ایده لم اولا کندینك عبودیتنی اقرار ایلدیکی
آیات عدیده ه ازجمله فصل اول انجیل متاده ابراهیم اوغلی داودك اوغلی عیسی
المسیحك نسبتنك کتابیدر دیدیکی کلامی مسیح علیه السلامك ذریت
حضرت داوددن سبط یهود بن یعقوب بن اسحق بن ابراهیم علیه السلامدن
اولدیغنی اقرار واثبات ایدر هر برشخصك که نسلی بنی آدمدن اثبات اولنسه
اول شخصك بلاشك کروه آدمیدن اولدیغی ثابت ومحقق اولور زیرا حضرت
رب العالمین قدیم وازلی اولوب طوغمقدن وطوغرمقدن منزه وماسوی الله تعالی
کافهٔ موجودات حادث ومخلوقدر ینه متی انجیلنك فصل رابعنده برآدم حضرت
عیسایه یا ایها الخیر دیوندا ایلدکده سن بکا نیچون خیر دیورسن خیر انجق الله تعالی
حضرتلریدر بیوردقلری مصرحدر وبو کلام حضرت مسیحدن غایت
تواضع ورب وخالقنه تأدب طریقیله ظهور ایلمشدر الله تعالی حضرتلرینه بوکونه
تأدب وتواضع ومسکنت ایدن ذاتی الوهیتده جناب حقه شریك دعواسنده
اولمق نوجهله ممکن ومتصور اوله بیلور یوحنا انجیلنك التنجی فصلنده حضرت
مسیح علیه السلام کوزلرینی سمایه رفع وواحد وخالق اولان الله تعالی
حضرتلرینه تضرع بیوروب یاربنا سنك الله وواحد وخالق اولوب بنی نبی
ارسال ایلدیکنی بیلمك ناسه واجبدر بیوردیلر بوکلام حضرت مسیحك
توحید الهی ایله مبعوث نبی مرسل اولدیغنی وحق تعالی حضرتلری واحد وخالق
اولوب اندن بشقه خالق اولمدیغنی اعترافدر وجمیع پیغمبران عظام وعیسی
علیه السلام اشبو اعتقاد ایله مبعوثلردر اکر نصاری بوموضعده حضرت
عیسانك پیغمبر مبعوث اولدیغنی اعتراف ایتدیلر ایسه موضع آخرده خالق
ازلیدر دیه رك تشریك وافترانه دیمکدر واشبو اعتقاد متضادهنك بینلری نوجهله
جمع اولور پس دیمك اولورکه نصوص انجیلده اولان اختلافات اوائل
نصارادن نشأت ایدوب صکره بوقطعی تناقض شنیعی جمیع طائفهٔ نصاری
بدون تأمل قبول ایتمشلر و(انا وجدنا اباءنا) دیو بویله جه دین اتخاذ ایتمشلردر
متی انجیلنده دیرکه شیطان حاشا حضرت مسیحی کندویه سجده ایتمکه
دعوت وممالك دنیایی ودنیانك زینتلرینی کوستروب بکا سجده ایدر ایسك سکا

Digitized by Google

ویریرم دیدکده عیسی علیه السلام دخی هر انسانه فرضدر که انجق رب وآله اولان الله عظیم الشانه سجده ایدوب اندن غیری یه سجده ایتمیه دیو بیورمش اولهلر متی‌نك بوقولنده حضرت مسیح الوهیت دعواسندن بری ایدوکنه اقرار واردر زیرا که حضرت مسیح حاشا الله اولسه ایدی شیطان لعین بوتکلیفه نیجه جرأت ایده بیلور ایدی وکذلك مسیح علیه السلامك جواب دیو یازدیغی کلام انجق اله رب العالمین اولوب اندن بشقه‌یه سجده ایتمك جائز اولمدیغنه دلیل کافیدر متی‌نك بوقولنك قطعا اصلی اولمیوب انجق بحکمة الله تعالی ینه کندو انجیللرینك مدلولیله کندولرینی الزام واسکات ایچون ایراد اولنمشدر والا حضرت عیسی وسائر انبیا علیهم السلام وسوسهٔ شیطاندن مطلقا معصوملردر ونه ممکن شیطان کندونفسنه سجده ایتدرمك کفرصریحی حضرت عیسی علیه السلامه تکلیف ایده بوممکن ومتصوردکلدر اشته انجیللرینك جهت اختلافیله بلا تأمل حضرت مسیح علیه السلامه ما لم یکن افترایه جسارت ایلمشلردر یوحنا انجیلنده یازارکه حضرت عیسی تحقیق بنم بابام وسزك باباکز اول وقتك اصطلاحنده بنم وسزك مالکمز دیمك ایدی اکر نصاری بولفظدن اوتری حضرت عیسایه ابن الله دیرلر ایسه بز دیروزکه حاشا بوصورتده سزك دخی باباکز اولمق لازم کلور زیرا بنم بابام وسزك باباکز دیمشدر وصکره بوشکی ازاله ایچون بنم اللهم وسزك اللهکز دیمشدر بوصورتده ارتق نفسی ایچون دعوای الوهیت ایلمسی شکی برطرف اولمشدر متی انجیلنك فصل سابعنده تحریر ایدرکه حضرت عیسی حواریونه خطاب ایدرك دیمشکه هربرکیمسه که سزی قبول ایتدی تحقیق بنی قبول ایتدی وبنی قبول ایدن بنی ارسال ایدنی قبول ایتدی ویوحنانك انجیلنك فصل خامسنده دیرکه حضرت عیسی علیه السلام تحقیق بن کندو مشیئت وارادتمله عمل ایتمکه کلمدم بلکه بنی ارسال ایدنك مشیئتیله عمل ایدرم بیورمشلر ومارکوس آخر انجیلنده یازارکه حضرت عیسی علیه السلامی حاشا خاچه چیقاردقلرنده الهی الهی بنی نیچون مخذول ایتدك دیمش ودنیاده کلامندن آخر سوزی بودر دیو زعم ایدر حاشا رب العالمین تعالی شانه رسولی حضرت عیسی علیه السلامی مخذول ایتمدی ویهودیلر صلب ایتمدیلر مارکوسك بوکلامنی اتباعندن مرادی نصارانك کندو زعملرنجه راضی اولدقلری نصوص انجیللریله کندولرینی اسکات ایچوندر زیرا بونده تصریح واردرکه حضرت عیسی الهی الهی دیوب وقت شدتده کندوسنه

Digitized by Google

دعا ونیاز اولنان واحد ذوالجلال الهی اولدیغنی اقرار ایتمشدر اول وقتده کندو
نفسیچون الوهیت دعواسنی ایتمدی مارکوسك بو قولی عقاید نصارایی بالضرور
تکذیب ایتمسنی ایجاب ایدر لکن نصارانك جمله سی ﴿ صم بکم عمی فهم
لایعقلون ﴾ زمره سندندرلر لوقه انجیلنده حضرت مسیح قبردن قالقدقدنصکره
حواریونك اولدیغی محله کیدوب اول وقتده حواریون برغرفه ده اوتوروب
قپوسنی قپامشلرایدی حضرت مسیحك بووجهله اوزرلرینه کلمسندن قورقوب
ارواح ملائکه ویاخود جن قیاس ایتدیلر بونلرك بو یله خوف ایتدکلری
حضرت مسیحك معلومی اولدقده ای کمسنه لر بنی تجسس ایتدیکز یعنی
اراشدیروب تفحص ایتدیکز ومعلومکز اولسون که بنم جسدمده لحم وعظم یعنی
ات وکمك بولندیکز ارواح وروحانیونده لحم وعظم اولمز دیمش بوصورتده
حضرت عیسی علیه السلام لحم وعظمدن واجزای حیوانیه دن مرکب اولدیغنی
اقرار ایدوب الوهیتدن تبری ایتمشدر بودخی ماتقدم مثللو حضرت مسیحك
نوع بشردن اولدیغنه دلیلدر یوخسه بزلر لوقه نك بو قولنی دخی تکذیب
ایدرز که حضرت عیسی علیه السلام قتل ودفن وصکره قبردن
قالقدیغنك اصلی یوقدر انجق اوائل نصارانك اختلاف ودعوای باطله وامر
محالی اعتقادلرندن وضلالتلرندن نشئت ایتمشدر بوندن غرضمز حاشا ثم حاشا
حضرت مسیح علیه السلام حقنده الله ویاخود ابن الله دیدکلری جهتلرینی
ابطالدر برکسنه حضرت عیسی علیه السلامك ربسی انجق الله ذوالجلالدر
ومسیح حی اولوب یوما فیوما بیویوب کمال رشد رسیده اولوب من طرف الله
مبعوث رسولدر دیو اعتقاد ایدرسه قول مسیح علیه السلام واقوال حواریونه
موافق سویلمش اولور هرکیمسه که بو قوله مخالفت ایتدی تحقیق حقه مخالفت
ایدوب کفر صریحی اعتقاد وارتکاب ایتمش اولدی نعوذ بالله تعالی من ذلك
ونصارایه جمیع عقلا عندنده بو اعتقادلرندن زیاده سیله شناعت لازم کلور که
لحم ودمدن مرکب ایکن حضرت مسیح حقنده خالق ازلی اعتقاد ایدرلر
بوصورتده رب ومعبودك بعضیسی ازلی وبعضیسی محدث ومخلوق اولمق لازم
کلور زیرا زعملرنده مسیح علیه السلام نص انجیللری اوزره لحم ودم اولدیغنی
اقرار ایتمش اولوب لحم ودم ایسه یمکدن وایچمکدن تولد ایدر اغذیه واشربه
اجزالری دنیادندر قول نصاری اوزره دنیا وما فیهانك خالقی ینه دنیانك
جزؤندن اولمق واشبو اجزا کندو نفسنی خلق ایتمك لازم کلور زیرا حضرت

Digitized by Google

عیسی علیه السلام دخی مخلوق دنیادن برجزؤدر بوایسه دعوای بهتانك غایت
اشنعی اولوب عاقل اولان انسانك تصورندن بعید برقول باطلدر هرکیمسه که
بواعتقاده اولدی سخط وغضب رب العالمینه شایان وسرزمرهٔ ارباب
خذلان اولمشدر نصارایه کذلك شناعت باطل محال لازم کلورکه بعض
دنیا جمیع دنیایی خلق ایتمش اوله برشیئك کلیسی بولمدقجه بعضیسی بولنمز لامحاله
بعضنك کلدکدنصکره‌در برنسنه که موجود ومعقول اولمیه اول برشیء دکلدر
نصارانك قول باطللرینه کوره دنیانك خالقی حاشا معدوم وغیرموجود در
ومجهول غیرمعقول اولمق لازم کلورکه شیخ عبدالله افندی دیمشدرکه بن ظن
ایدرمکه نصارایه بوعقایدی ترتیب ایدن بعینه تعطیل قصد ایتمشدر اول اهل تعطیلدن
برزندیق ایدیکه نصارایی مسخره یه الوب انلر ایچون اشنع ومحال اوزره اولان
انواع ضلالی تألیف ایلدی زیرا نصارادن کورد یکی جفالره مبنی ترهات اقوالی
قبوللرینی تحقیق ایتمشدر ونصارایه دینلورکه تحقیق انجیل ناطقدرکه حضرت مسیح
علیه السلام طرنقلرینی کسمش وقیللرینی قرقمش وجسدی طول وعرضه بیومشدر
حاشا حضرت مسیح خالق ازلی اولمق اعتقاد ایدرلر تقلیم اولنان اظفار وقص
اولنان شعر مسیحدن جزؤ اولوب کندندن آیرلمشدر وچوریوب مثلا شیء اولوب
وجودی قالمامشدر بوصورتده اول وجودك بعضیسی آیریلوب وچوریوب
ناموجود اولمش و بعضیسی علی حاله قالمش اولمق لازم کلور برشیئك که بعضیسنه
فساد لاحق اوله کلیسنه واصل اولور برکسنه ده که بعضلق وکلیلك اوله محدود
اولمق یعنی محتاج اولمق اقتضا ایدر محتاج اولان دخی بالضرور فقیردر غنی
اولمز براهین عقول ونصوص منقول دلالات وشهادت ایدرکه اله العالمین
خالق ازلی تبارك وتعالی حضرتلری جسم وعرض وجوهر دکلدر انك ایچون
کل وجزئی یوقدر ذات مقدس قدیمدر نقصان صفتلرندن منزه ومبرادر
مجموع مخلوقات جمیع اطوارلرنده غنی وکریم اولان جل شانه حضرتلرینه
محتاجلردر ﴿ لیس کمثله شیء فی الارض ولا فی السماء ﴾ وینه نصارایه
شوسزك حاشا خالق ازلی اعتقاد ایتدیککز حضرت مسیح علیه السلام بربلده‌ده
ساکن وبرزمان ایچنده موجود اولدیمی یوخسه اولمدیمی دینلدکده لامحاله
زمان ومکان ایچنده اولدیغنی اقرار واعتراف ایتمکه مجبور اولورلرکه متی ولوقه
انجیللرنده حضرت مسیحك بودانه منسوب بیت لحمده ملك هیرودوس زماننده

ایدوکنی وطوغدیغنی وملك بیلاطوس زماننده حاشا صلب وقتل اولندیغنی
صراحة ذکر ایدرلر هر بر کیمسه که زمان ومکان انی احاطه ایده زمان ومکان
اندن اول موجود اولمق اقتضا ایدر حال وشانی بو یله اولان کسنه البته مخلوقدر
انك مخلوق اولدیغی ثابت اولدقده مسیح علیه السلام حقنده اله حق وخالق
کل شیٔ دیو اعتقاد اولنمق باطلدر وشورا سی دخی معلومدر که زمان دخی اشیای
مخلوقه دندر بلاشك حضرت مسیح موجود اولمزدن اول زمان موجود ایدی
نوجهله جائز اوله بیلور که زمان مخلوق خالقندن مقدم موجود اوله ونصل
متصوردر که مکانی خلق ایده نی ینه مکان احاطه ایتمش بولنه بو نصارانك اعتقادلری
اذهانك تخیل ایلدیکی اباطیل واکاذیبك غایتیدر هر برکسنه که زمانده طوغدی
ومکان انی احاطه ایتدی لاجرم اول کیمسه حیواندندر ومسیح علیه السلام اشرف
حیوان اولان انسان ابن انساندر تعالی الله عمایقول المبطلون الزامی اوله رق
سندن سؤال ایدرز که حضرت عیسی علیه السلامك الوهیتنه سبب ندر اکر
موتی احیا ایلدی دیرسکز بنی اسرائیلدن برقاچ پیغمبر دخی موتایی احیا ایتمشدر
الیاس الیسع خرقیال علیهم السلام کبی نته کیم توراتده مصرحدر خصوصا
حضرت موسی علیه السلام یدنده جماداتدن اولان عصایی احیا ایدوب حیه قیلدی
بو صورتده روح شانندن اولمیان جماداتی احیا ایتمك روحی نزع اولنمش انسانك
روحنی اعاده ایتمکدن دها اصعب ایکن حاشا بونلره نیچون اله ابن اله دیمدیلر
بونلری دخی زعمکز اوزره ابن الله اولملقده عیسی علیه السلامه قرنداش
ایتمکز ایجاب ایدردی واکر الوهیتی پدری اولمدیغندندر دیرسکز حضرت آدم
علیه السلامك پدری اولمدیغندن بشقه والده سی دخی اولمیوب تراب طاهردن
خلق اولندیغی معلومدر حضرت عیسی علیه السلام اوزرینه دها زیاده
خصائص وفضائلی واردرکه اولا جمله ملائکه یی جناب الله حضرت آدمه سجده
ایتدردی ثانیا جمله اسمایی کندویه تعلیم بیوردی ثالثا حضرت عیسی
علیه السلام وسائر بشرکبی دم نفاس یولندن خروج ایلمدی حاشا بشردن
الله اولمش اولسیدی حضرت عیسادن دها الیق اولور ایدی با خصوص
ملائکهٔ کرام اجسام لطیفهٔ نورانیه اولوب انالری وباباری اولمدیغی جهتدن
انلرك دخی ابناء الله اولملری لازم کلور ایدی اکر روح الله اطلاقندن دیرسکز
هر مولود ملائکه نك نفخندن رحم مادرده تکون ایتدیکی مثللو جبریل امین
والده سی حضرت مریمك قولندن ویاخود اغزندن نفخله حضرت عیسی
اندن تکون ایتدی حضرت آدم علیه السلام طپراقدن حاصل اولمش ایکن جبرائیل

(علیه)

Digitized by Google

علیه السلام هیکلنه نفخ روح ایتمکله برحیات اولمسی قضیهٔ مسلمه‌دن ایکن
حضرت آدم بلکه جمله انسان ابناء الله اولمق لازم کلور اکرا کمه وابرص وسائر
بعض مرضلره شفا ویردیکی ایچون اله اتخاذ ایدرسکز نته کیم سنده جواب ایتمیه‌رک
تصریح ایلمش سنکه بوقدر معجزات ظاهر اولدی اکر الله اولماش اولسه قول
بومعجزه‌لری یاپه بیلورمی ایدی ای جاهل انبیای عظام علیهم السلام حضراتنک
معجزه‌سندن هیچ بریسی بشرک قادر اوله‌جغی شیدن اولمیه جقدر نته کیم
حضرت عیسی علیه السلامک معجزه‌سندن دها اقوی اوله‌رق حضرت موسی
علیه السلامک معجزه‌لریدر ازجمله عصاسی بحره اورمسیله اون ایکی طریق
کشاد اولنوب هر برقبیله مستقلا برطریقدن مرور ایتمسی ومصردن
خروجنده تورانده مصرح اولدیغی اوزره اون علامات باهره‌یی ارائه ایتمسی
باخصوص حضرت محمد علیه السلامک معجزاتی حضرت موسی وعیسی
علیهما السلامدن دها اکثر اولدیغی معجزات بحثنده ان شاء الله تعالی بیان
ایده‌رز وبوخارق عاده که پیغمبرک غیری اهل اللهده واقع اولسه کرامات
اطلاق اولنور امت محمددن نیجه یوزبیک ولی ثابت ایکن ازجمله حضرت مولانا
جلال الدین رومی ومحمد شاه نقشبند وعبد القادر کیلانی قدس الله اسرارهم
ونیجه اهل اللهک هر برینک کراماتی اوله‌رق حضرت عیسی علیه السلامک
معجزاتنه قریب خارق عاده اظهار ایلمشلردر مناقب اولیا کتابلرینی
مطالعه ایدنلرک معلومیدر وبوصورتده انبیا وجمله اولیا حاشا الله
وابن الله اولمق لازم کلور حضرت عیسی علیه السلامک الوهیتنه
برجاهلانه دلیل دخی سرد ایتمش سنکه حضرت عیسی حضرت آدمدن
الی یوم القیمه جمله انبیا وجمله انسانک کناهنی عفو ایتمشدر دیمشسن بودخی
جهالتدن نشأت ایتدیکی جمله عقلا بیننده اجلای بدیهیاتدندر زیرا کناه
ومعصیت اللهک امرینه عدم اطاعت ونهیندن عدم اجتنابدن حاصل اولور
قولک معصیتی الله تعالی حضرتلرینه ایکن عفو ایدن ینه الله اولور حضرت
عیسانک عفو ایتمسنک نه معناسی اوله بیلور حضرت عیسی الله تعالینک قولی
اولدیغی وجناب حقه انجیل ایچنده برقاچ یرده تضرع ونیازی ثابت ایکن
وخوف اللهدن دائما کوزلری بکاده وکندوسی حزن وتألمده اوله‌رق جناب حقه
نیاز ایتمسی عندمزده وعندکزده مقرر ایکن جمله‌نک کناهنی حضرت عیسی
عفو ایتدی دیمه‌کز اضحوکهٔ عالم دکلمیدر وبوندن اغربی پاپاسلریکزک هر بری

Digitized by Google

ارباب معاصيدن ايكن شوندن بوندن اجرت اخذ يله كناهلريني چيقاروب
اللهك وكيليز ديه رك عفو ايدرلر و بعضا برچوق پارهلر اخذ ايدوب جنتدن
يرفروخت ايلرلر الحمد لله على توفيق الكلام واهل اسلام اعتقادى
شو وجهلهدركه الله تعالى كفرى عفو ايلمز مؤمن اولوب عصيان ايدنلر توبهٔ
نصوح ايله توبه ايتدكلرى وقتده الله تعالى البته عفو ايدر بلا توبه وفات ايدنلرك
كيمسنى جناب حق فضل وكرمندن عفو ايدر وكيمسنى انبياى عظامك قدرلرينى
ترفيع ايچون عاصيلره شفيع قيلر وبرطائفه مؤمن عاصيلرينى برمقدار جهنمده
ابقا ايدوب مؤخرا جنتده مؤبد اولهرق ابقا ايدر وبرده اى معترض
ديمش سنكه بو دخى خفى قالميهكه الله تعالى يسوع مسيحك خاطرى ايچون
هر نقدر حضرت مسيحه ايمان ايدن كسهلر وار ايسه كناهسز وبتون بتون
عذابسز اولهجقدر بومدعاى باطلى اثبات مقامنده نامهٔ اهل روم ايله استدلال
ايتمش سن حالبوكه آيت مذكورهنك مدعاكه دلالتى يوقدر نتكم سابقده آيت
تحرير اولنمشدرفاما مؤمنلر خلاص بولور لكن بوايمان حضرت مسيحه ايمان ايدنلره
مخصوص اولميوب هر بر پيغمبرك شريعتنك جارى اولديغى عصرده او پيغمبره
ايمان ايدنلر جهنمدن نجات بولورلر ايمان ايتميوب كفرايتجنده فلانلر مؤبد فى النار
اولمسى كتب عهد عتيق وجديدده وقرآن كريمده دخى مصرحدر مثلا موسى
عليه السلامك عصر سعادتلرنده حضرت عيسى عليه السلامه كلنجهيه قدر
حضرت موسايه ايمان ايتميانلر مؤبد فى النار در حضرت عيسى بعث
اولندقدنصكره طوغرى يه حضرت عيسايى تصديق واوامره
انقياد ومناهيدن اجتناب ايليانلر اهل جنت وتصديق ايتميوب موسانك شريعتى
اوزره عمل وحركت ايدن يهود وسائره مؤبد فى النار در كذلك فخر المرسلين حضرت
محمد عليه السلامك بعثتندن صكره حضرت محمدى تصديق ايدنلر اهل جنت
اولوب ايتميان يهود ونصارى وسائر فرق مختلفهنك اهل دوزخ اولملرينه اصلا
اشتباه يوقدر وكتوردېككك آيت بومضمونى مفيد اولمسنى اهل انصاف تيقن
ايدوب سنك مدعاى باطلنى اثباتده مدخلى اولمديغنى تسليم ايدر زيرا مسيحدن
اول بولنان امم كثيره جملهسى سنك زعم واستدلالك اوزره اهل جهنم اولمق
لازم كلور انلرك مسيحدن خبرى اولميوب وتصديق ايتمدكلرى بى اشتباهدر
حاصلى شو آيتدن مستفاد اولان مسيحك بعثتى زماننده تصديق ايدن اهل جنت
اولديغنى بياندر

(فصل)

فصل چهارم

دردنجی فصل انسان مسیحك فیض نجاتنه نصل واصل اوله‌بیلمسنی بیان ایدر انجیلك کلامنه نظرا انسان مسیحه ایمان کتورمکله نجات بولور نته کیم آیهٔ (۳۱) فصل (۱٦) اعمال حواریونده ذکر اولنمشدرکه انلر دخی دیدیلرکه رب عیسی مسیحه ایناناهم سن وهم او خلقك خلاصی بوله‌سز وینه آیهٔ (۲۳) فصل (۳) نامهٔ اول یوحناده مذکوردرکه اللهك فرمانی شودرکه اوغلی یسوع مسیحك اسمنه ایمان ایدرز وینه آیهٔ (۱٦) فصل (۱٦) مرقسده مذکوردرکه ایناتان و اقتیرلنان خلاص بوله اما ایناغیان اوله وینه آیهٔ (۲۹) فصل (٦) یوحناده مذکوردرکه عیسی جواب ویروب انلره دیدیکه اللهك ایشی بودرکه الك کوندردیکنه اینانه سز وینه آیهٔ (۳) فصل (۱۲) نامهٔ اول اهل قرنتسده مرقومدر هیچ برکسنه مسیحه قلبا ایمان ایتمز الا روح القدس واسطه سیله ایمان ایدر وینه آیات (۱۲) و(۱۳) و(۱٤) فصل (۱٦) یوحناده مسطوردرکه مسیح شاکردلرینه خطاب ایدرك بیورمشدرکه سزه دخی سویلیه‌جکم چوق وار اما سز انلری کوتورمکه قادر دکلسکز اما اول حق روحی کلدیکی زمان او سزی هرحقه ارشاد ایلیه زیرا اوکندودن سویلمیه‌جکدر اما هرنه ایشیدیر ایسه انی سویلیه و سزه کله‌جك نسنه لردن خبر ویره اوبنی تعزیز ایلیه زیرا اول شیکه بکا مخصوصدر اول دخی انی بوله‌جق و سزه خبر ویره جکدر اکر سؤال ایتسنکه بو آیهٔ مذکوره ده روح القدس یعنی الله روحی ایله مخاطب اولان کیمدر بو سؤالك جوابی شودرکه اعمال حواریونده روح القدس خصوصنده ذکر اولنان شیلری مطالعه ایتکه واقف اوله سن ونتکیم آیهٔ (۱۹) فصل (۲۸) متاده مذکوردرکه مسیح کندوسی حواریونه دیمشدکه کیدك کافهٔ قبائلی اب وابن وروح القدس اسمیله غسل تعمید ایتمکله شاکرد قیلك بو آیتك مضمونه نظرا انجیله اعتقاد ایدن آدملره لازمدرکه اب وابن وروح القدس اسمیله غسل تعمید ایلیه‌لر نتکیم اب وابنه اطاعت ایدرلر روح القدسه دخی اطاعت ایده‌لر ایمدی روح بو آیه ده اب وابن ایله برابر صایلمشدر اعتقاد مسیحیونده بوکا تثلیث یاخود ثلاث واحد دیرلر تعلیم انجیله نظرا اب وابن وروح القدس برذات پاکدر یعنی براللهدر یوخسه روح دکلدر لکن بو اوچلرك بینلرنده فرق وامتیاز واردر یعنی هربری ایرو ایرودر ینه بو امتیاز وحدانیت ذاته قصور ویرمز اکر دیسنکه

بو فصل سوزدر بو يله شي اولورمي جوابي بودركه انجيلده الله بو يله بيان ايتمشدر
كيمك قدرتي واردر كه الله ايله مباحثه ايليه ظن اولنميه كه اب وابن هر بري
بر اللهدر زيرا مسيح بو مطلبي تفصيل ايتمك ايچون ديمشكه بن وبابا برز كيمكه بني
كوردي بابايي كوردي واي باباهر شي كه سنكدر بنمدر وهرشي كه بنمدر سنكدر
وهركس اوغله حرمت ايدرنته كيم بابايه حرمت ايدر و بو مطالب آية (٣٠)
فصل (١٠) وآية (٩) فصل (١٤) وآية (١٠) فصل (١٦)
وآية (٢٣) فصل (٥) يوحناده مرقومدركه ايمدي بوكا كوره اللهك
مستور اولان ذاتنك كاشفي اوغليدر واو پدري ايله جميع قدرت وكمال وحكمت وجلالنه
مساويدر وروح القدس وبابا واوغلي اوچي بر اللهدركه ابد الابد شكر وحمد
اولسون مخفي قالميه كه عقل قصير انساني قياس واضحله اللهك ذاتي ثلاث واحد
اولديغني درك ايده مز بلكسه انجق تمثيل ضعيف وتشبيه ناقص وضعيف ايله
موجوداتده بيان اولنمشدر از جمله انسانك كندي وجودنده ثلاث واحدك
تشبيهي موجود درمثلا نته كيم انسانك وجودنده اوچ شي واردر بريسي
روحدركه وجود باطنيدن عبارتدركه بر وجود باطني تكليفه محتاج وقابلدر
وايكنجيسي جاندركه روحله جسم بيننده اولوب نفس ناطقه دن عبارتدر
واوچنجيسي بدندركه بونلرك اوچي بر شيدركه انسان بونلردن ايجاد اولمش
بر شخصدر وكذلك آتشده وآتشك غيري شيلرده دخي تثليث مشهوردر شويله كه
ذات آتش اوچ شيدن عبارتدر بريسي ذات آتش وايكنجيسي آتشده اولان
حرارت واوچنجيسي آتشده اولان شعله بونلرك هر بريسي ديكر يله مساوي
ومتحددر شويله كه بينلرنده فرق وتفاوت زماني يوقدرنته كيم آتش شعله دن
مقدم وشعله آتشدن صكره اولمز بلكه ايكيسي بر وقتده ظاهر اولور وحرارت
دخي بونلردن ايرو اولمز شمدي آتشله شعله وحرارتك بينلرنده مشهود اولان
علاقة مجاز اب وابن وروح القدس بينلرنده اولان علاقة روحانينك مثاليدركه
نته كيم بونلر ذاتا يكديكرندن متمايز اولمغله عنصر مذكورك اتحادي باطل اولمز
كذلك اب وابن وروح القدس بينلرنده اولان تمايز ذاتي وحدت ذات الهيي
باطل ايلمز وكذلك سائر اشياده دخي بو يله جه ثلاث واحد موجوددر لكن
بو تمثيللر ينه ذات الهيي كماليله ادراك ايده مز پس بزه لازم اولدركه ادراك
ذات الهي خصوصنده سكوتي كندومزه شيوه وشعار ايدوب اكا ايمان ايده لم
اما هر نقدر انسان كندو عقليله ذات روح القدس كيفيتني ادراك ايده مز

Digitized by Google

ایسه ده لکن حواریون مثللو نیجه بیك کسه لر دخی انلرکبی تأثیرات روح القدسی قلبلرنده مشاهده ایلمشلردر کذلك ایمان ایدن کسه لر دخی انلرکبی تأثیرات روح القدسی قلبلرنده مشاهده ایدرلر چونکه روح القدس حضرت مسیحه ایمان ایتمکیچون معین درنته کیم روح القدسك ایمان ایدنلره معین اولدیغی کبی حضرت مسیح کندوسی آیات (٨) الی (١١) فصل (١٦) یوحنا ده بیان ایتمشدر واوکلدیکی زمان یعنی روح القدس دنیایی کناه ایچون وعدالت ایچون وحکم ایچون الزام ایلیه کناه ایچون زیرا بکا اینانمازلر عدالت ایچون زیرا بن بابامه کیدرم وسز بنی ارتق کورمیه جکسکز حکم ایچون زیرا بودنیانك سلطانی مدان اولمشدر وسزه دخی سویلیه جکم چوق وار اما سزحالا انلری کتورمکه قادر دکلسکز اما اول حق روحی کلدوکی زمان اوسزی هر حقه ارشاد ایلیه زیرا اوکندودن سویلیه جکدر اما اللهدن هرنه ایشدیر رایسه انی سویلیه وسزه کله جك نسنه لردن خبرویره پس هرکس کلام انجیلی تفکرله اوقویه ویاخود دکلیه روح القدس انك احوال باطنیسی اولدیغی وجه اوزره اکا معلوم ایدر وبنه اکا بیان ایدرکه عادل ومقدس اولان الله انجق یسوع مسیحه ایمان ایتمك سبیله کناهکارلرك کناهنی عفو ومغفرت ایدر مادامکه انسان حضرت مسیحه ایمان ایتمز الله انی قبول ایلمز بلکه کندوکناهی سبیله عذابه کرفتار اولور وبنه روح القدس بیان ایدرکه مسیحه ایمان ایتمیان آدم ضلالتده اولمشدر اولصورتده آدمی قلبا بوایمانسزلغی وکناه کارلغی سبیله نادم وپشیمان ایدوب حضرت مسیح جانبنه سوق ایدر نته کیم انجیلده آیه (٣٧) فصل (١٢) اعمال حواریونده مرقومدرکه انلر یعنی یهودیلر بوکلامی یعنی مژده مسیحی ایشیدوب انلرك قلبنه کوره اثر ایلدی بطروس وساتر حواریونه دیدیلرکه ای برادرلر نه یاپایم وبنه آیه (١٣) فصل (١٨) لوقاده ذکراولنمشدرکه باجی ایسه ایراقدن طوروب کوزلرنی بیله کوکه قالدرمغه ایستمدی اما کوکسنه اوروب دیدیکه یاالله بن کناهکاره مرحمت ایلیه پس بوصورتده آدم کناهنی اکلایوب نادم وپشیمان اولوب کناهدن خلاص صددنده اوله وکوکلنده بردیره که مسیحدن بشقه هیچ کسه قادر دکل که بنی کناهدن وانك عقوبتندن خلاص ایلیه وبونوبه ایسه روح القدسك تأثیروتحریکیله عمله کلور وآدمی مسیحه ایمان ایتمکه ترغیب ایدرومسیح سبیله اولان نجاته نائل اولور نته کیم آیات (٢٢) و (٢٣) و (٢٤) فصل (٣) نامهٔ اهل رومده مرقومدرکه اللهك عدالتی که

Digitized by Google

مسیحه اولان ایمان ایله جمله یه وجمله ایناننلره اوزرینه در زیرا فرق یوقدر جمله سی گناه
ایلدیلر واللهڭ عزتندن محروم در لر واڭ عنایتندن مسیحله اولان فدیه ایله مجانا
تعدیل اولنورلر که الله انی کندو قاننه اولان ایمان ایله کفارت ایچون عرض ایلدی
تاکه اول ارتکاب اولنان گناهلری عفو ایتمکله اللهڭ تحملی اوزره کندو عدالتنی
کوستره حاضر زماننده کندو عدالتنی کوسترمك ایچون تاکه کندوسی عادل اولا
وحضرت عیسایه ایناننی تعدیل ایده پس بو سوزلره کوره هرکسکه مسیحه ایمان
ایتمش اوله بدیهیدرکه گناهلری عفو اولوب واللهه صادق اولمشدر یعنی مسیحڭ
خاطری ایچون الله تعالی انڭ گناهنه قلم عفو چکوب وگناهلری عفوندن
بالکلیه خلاص اولمشدر وهیچ گناه ایتامش کبی اولمشدر وانڭ احکامنی بالکلیه
انجامه یرشدرمشدر آیات (١٥) و (١٦) و (١٧) و (١٨) فصل (٨)
پولسڭ اهل رومه ارسال اولان رساله سنده مسطوردرکه زیرا سز تکرار
قورقق ایچون قوللق روحنی المادیکزکه او محل خوفدر بلکه تبنی روحنی
الدیکزکه اوغللری ایدیکز بونڭ سببی ایله ای بابا و بوبلر ایدروز واول روح بزم
روحلر یمز ایله شهادت ایدرکه اللهڭ اوغللری یز واکر اوغللری ایسك دخی
وارثلری ومسیحڭ همواثلری یز تاکه انکله اکرمتألم اولورسك انکله متحد
اولاوز یعنی جلالنده دخی انکله شریك اولاوز زیرا قیاس ایدرمکه شمدیکی
زمانڭ المللری بزده ظاهر اوله جق مجده وجلاله معادل دکلدر نیم آیات زیرا
مخلوقڭ ارزلو انتظاری اللهڭ اوغللرینڭ ظهورینه منتظردر الی اخره وبرده
معلوم اولەکه انسان فاعل مختاردر روح القدسڭ تحریکات وتأثیراتنه قلبنده
یر ویرمك کندی اختیاری ایله درنتهکیم آیهٔ (٥١) فصل (٧) اعمال
حوار یونده مرقومدرکه ای سز همیشه روح القدس ایله معارضه ایدرسکز نته کیم
سزڭ پدرلریکز ایدرلردی ﷺ ایمدی بودردنجی فصلڭ جوابی بتوفیقه تعالی

جواب مسلمین

شویله درکه ای معترض بو فصلده دیمش سنکه انجیلڭ کلامنه نظرا انسان
حضرت مسیحه ایمان کتورمکله نجات بولور و بو خصوصده برقاچ آیت دخی
دلیل کتورمش سن اولا دلیللرڭ مدعاکه مطابق دکلدر زیرا مدعاڭ حصردر
دلیللرڭ حصری افاده ایتمز سابقده مذکور اولدیغی اوزره قنغی پیغمبرا ولورسه
اولسون ایمان ایدن نجات بولور ایمان ایتمیان معذب اولور ودخی بوحادن روایت
ایلدیککڭ آیات یعنی سزه سویلیه جکم چوق وارالی اخره بو آیات روح القدس
حقنده اولمیوب بلکه جناب افضل الرسل محمد علیه السلامڭ تبشیری

Digitized by Google

بیاننده درنته کیم آتیده دخی بیان اولنه جقــدر و برده متادن روایت ایلدیکك
آیاتده مسیح بنم اسمیمله تعمیـد ایدهلر دیدیکی کلمه دخی تحریف اولنـدیغی
عقلانك معلومیدر نیجه نیجه تواضع وعبودیتنی قائل اولهرق جناب حقه عبادات
ونیـاز ایلیـان حضرت مسیح علیـه السلام اسمنی اسم اللهه تشریك ایتمسی
متصور دکلـدر و بوده خفی قالمیـه که هر بر پیغمبرك شرعنی مصدق اولانلر
جملهسی اهل جنت اوله میوب بلکه مؤمن اولـدیغی حالده معصیت اشلیانلر
صدقله توبه ایلیوب یعنی معصیتندن پشیمان اولوب بردخی اشلمامکه نیت ایدرك
جناب حقه نیاز ایدر ایسه اول کسـه اهل جنت اولور اکر توبهسز اولور ایسه
منسوب اولدیغی پیغمبر جناب حقك اذن وامریله برمقدارینه شفاعت ایلیوب
اهل جنتدن اولورلر واهل ایماندن برطائفهیی جناب حق لطف وکرمیـله عفو
ایلیوب ینه اهل جنت اولورلر واهل ایماندن برطائفه کناهکارلر دخی جهنمـده
کناهـلری مقـداری برمدت تأدیب اولنوب مؤخرا جنت ایله مکرم اولهرق
مؤبدا وسرمدا نعمت مالایتـناهییه مظهر اولورلر شـو تفصیلات معـلوم
اولدیسه ای معترض سـنك اصل مدعاده خطای عظیمـك ظـاهر اولـدی
زیرا تصریحك اوزره حضرت مسیحـه ایمان دیمك مسیحی ابن الله و بلکـه
اللهـدر دیمـك وقول کنهکار ایدی مسیح عفو ایلـدی بو ایکی شیئی اقرار
ایتدکدنصکره اول کسـه اصلا جهنم کورمیوب اهل جنت اولور بو مذهبك
بطلانی ادنا فهمی اولان کسـهنك عندنده مسلمـاتدندر اولا شو کتور دیکك
آیتلردن ویاخود حضرت عیسی علیـه السـلامك قنغی کلامندن فهم ایتدك
حاشـا حضرت عیسی بومثللو کـلامی سویلهمش اوله و ثانیا بو اعتقـاد
اوزره مدت عمرنده اصلا برخیرلو عمل اشلمیوب دائما سفك دماء وسرقت وغیره
ظلم وتعدی ایدن والحـاصل جمیع قبایحی مرتکب اولان برشخص نصرانینك
حواریون ایله نه فرقی اولور زیرا ایکیسیده عیسی اللهدر دیمهده مشترك همان ایکی
کلمهیی اعتقاد ایتمکلـه اصلا عذاب کورمیوب اهل جنت اولنجـه الله تعالی
حضرتلری جمله کتبده عدل صفتیله موصوف ایکن جناب حق ظلم ایله موصوف
قلمش اولورسکز زیرا خرسز ظالم نیقوله ایله حواریونك ایکیسیده عذاب کورمیوب
جنتـه کیرملری مشـترك اولور وثالثـا حضرت عیسانك انجیلـده اولان
آیتلرینیدخی تکذیب ایتمش اولدیکز زیرا حضرت عیسی بیور دیکه برکوزك زنایه
بقار ایسه اول کوزیکی چیقار زیرا برکوز ایله دنیاده کزمك جمله وجودك جهنمده

Digitized by Google

يا نمدن خيرلودر بو آيتدن و بومثللو نيجه آيتلردن ظاهر و باهردركه پيغمبره ايمان ايدن
كمسه‌لر معصيت ايشلرايسه جهنمده معذب اولملرى واقعـدرسنك ايمان ايدن
نصارى اصلا جهنم كورمز ديمك جهل وحماقت وانبـياى عظامه اسناد
ومفتريانذر ورابعا ديمشسنكه آيه‌ٔ اب ابن روح القدس اوچى برذات پاك اللهدر
و بنه بينلرنده فرق وامتيازواردر وبونه‌دخى عقلا بشقـه دليل اولميوب دليلك
انجيلده اولان آيتلردر بونه دخى ايكى آيت كتورمشسك آيت اولك مدلولى حضرت
عيسى عليه السلامه حرمت ايدن اللهه حرمت ايتمش وحضرت عيسايه اطاعت ايدن
اللهه اطاعت ايتمش اولور بومعنا يى افاده ايدن قرآن كريمده نيجـه آيتلر واردر
ازجمله استعيذ بالله ﴿ من اطاع الرسول فقد اطـاع الله ﴾ معناى منيفى رسوله
اطاعت ايليان اللهه اطاعت ايتمش اولـدى زيرا رسولك هر بر امرى اللهك
طرفندن مأمور اولـديغى حكمى سائر انسـانه تبليغدن عبارت اولوب رسوله
اطاعت عين اللهه اطاعت ايتمش اولور حاشا سزك زعمكز كبى رسول ايله الله
متحـد اولمق شو آيتلردن مستفاد اولمـاز وايكنجى آيت دخى يوحنـانك كندى
كلامى اوله‌رق روايت ايلـديكك اكر مترجملرك يوحنايه افتراسى قبيلندن
دكل ايسه يوحنا كذب ايتمش اولور زيرا حضرت عيسى جميع قدرت وكمالده
وحكمت جلالده اللهه مساوى اولمق كفر صريحدر سزك كمال جهالتكزدن
خالقمز ورازقمز اولان اللهه بر عبد عاجزى شريك قيله‌رق نقصان صفتلر ايله
توصيف وانبـياى عظامى تكـذيب ايدوب بعض شـاكردانى بلاندن تنزيه
ايده‌يور سكز حالبوكه الله تعالى جمله كمالات ايله متصف اولمسى جمله عقلا يننده
مسلم اولوب وانبـيانك غيرى سائر بشرده كذب مأمول اولنمش اولمسى اجلاى
بديهياتدندر خصوصا يوحنانك رفيقى اولان اون ايكيلردن يهودا اوتوز غروش رشوت
ايله حضرت عيسى كبى پيغمبرى يهوديلره تسليم ايليوب واقدم شاكردانى اولان
بطروس دخى برخروس اوتنجه‌يه قدر اوچ كره حضرت عيسايى انكار ايدرك
كـذب ايتمسنى سزلر معترف ايكن رفيقى اولان يوحنـايى كـذبدن تنزيه ايدرك
الله تعالى يه بومثللو عزو ايلديكى نقصان صفتلرى تصديق ايتمكزنه درجه‌لرده
جهل وحماقت اولديغنى اهل انصاف تفكر ايلسون الحمد لله على دين الاسلام
* معلوم اوله كه اعتقاد نصاراده الله تعالى جوهر واحدركه اوچ اقنوم اولوب
وجود علم حياتدر عندلرنده اب ابن روح القدس ايله تعبير اولنور جوهر ايله مراد
بنفسه قائم اولمق اقنوم ايله مراد صفاتدر واحدى اوچ قلمق جهالت عظيمه‌در

Digitized by Google

بوندنصکره دیدیلرکه کلمه که اقنوم علمدر جسد مسیح ایله متحد اولدی
بطریق الامتزاج ناسوتی ایله تدرع ایلدی صونك خمر ایله امتزاجی کبی
عند الملکانیه کوهدن بللور اوزرینه شمسك اشراقی کبی اشراق طریقیله متحد
اولدی عند النسطوریه واله دم ولحمه منقلب اولوب اله عین مسیح اولدی
عند الیعقوبیه وبعضیلر دیدیلرکه لاهوت ناسوتده ظاهر اولدی ملکك صورت
بشرده ظهوری کبی وبعضیلر دیدیلرکه لاهوت ناسوت ایله ترکب ایتدی نفس
بدنله ترکب ایتدیکی کبی وبو معترضك مذهبی بوشقدر بعضیلری کلمه جسده
تداخل ایلدی اوکورینان خوارق عاده صادر اولدی بعض جسددن مفارقت ایدر
اکا آلام واکدار حلول ایدر مذهب اخیردن ظاهر اولان اله حضرت عیسی
علیه السلامه مکانه حلول طریقیله حلول ایلدی ماقبلندن ظاهر اولان اله
حضرت عیسی ایله متحد اولدی یاذاتی متحد اولدی یاصفاتی یاحضرت
عیسی علیه السلامك بدننه حلول ایلدی یاخود نفسنه ایمدی ذاتك حلول
ایتمسی باطلدر زیرا حق تعالی حضرتلری مکاندن منزهدر وذاتك مکانه حلولی
جسم وجسمانی اولملغه توقف ایدر حق تعالی جسم وجسمانی اولملغدن منزه
اولدیغی ماسبقده تحقیق اولندی والوهیتك علم وحیات کبی صفتلرینك حضرت
عیسایه حلولی دخی باطلدر زیرا اوصفات ذات الهیه دن منفصل اولورایسه
صفاتك بر محلدن محل آخره انتقالی لازم کلور بوایسه محالدر اما متکلمین
عندنده محال اولدیغی انتقال اجسامك خاصه سندن اولدیغی ایچوندر
وعند الحکما محال اولمسی صفاتك محلی مشخصاتندر صفات ذاتدن منفصل
اولنجه تشخص زائل اولوب عدمه کیدر بوصورتده محال آخرده حاصل اولان
بعینه اوصفات اولمیوب بلکه اخر صفات اولمش اولور بوایسه انتقال اولمیوب
بلکه صفات محلندن منعدم اولوب محل آخرده اخر صفات حادث اولمش اولور
وبردخی واجب تعالینك صفات ذاتیه سی مقتضای ذاتدر انفصالی اصلا ممکن
اولمدیغی حکما ایله متکلمین بیننده متفق علیهدر اکر حضرت عیسایه حلول
ایدن صفات الهیه ذات الهیدن منفصل دکل ایسه شخص واحد اولان صفاتك
محلین متباینین ایله قیامی لازم کلور بوایسه حکما ایله متکلمین بیننده بالاتفاق
محالدر وبو الوهیتك عیسی ایله حلول واتحادینك محالیتی نیجه نیجه ادلۀ عقلیه لر
وکتب الهیه ده مصرح اولان دلائل نقلیه لر ایله ثابت اولدیغی جمله
ذوی العقولك مسلمیدر اشبو جاهل معترض الوهیتك حضرت عیسی ایله اتحادینه

Digitized by Google

ایکی تمثیل ایلمش مثلا اولا انسانك اوچ شیدن عبارت اولمسی کبی شویله که بری بدن وایکنجیسی روحدرکه وجود باطنیدن عبارتدر واوچنجیسی جاندر نفس ناطقه دیمکدر بونلرك اوچندن انسان ایجاد اولمش برشخصدر دیمش ایمدی تمثیلنك برقاچ وجهله بطلانی ثابتدر اولا بدن عناصرار بعه دن مرکب برجسم کثیفدر روح ایسه جوهر مجرد در ماهیتلری یکدیکره مباین ومخالف اولمغله ایکیسی متحد اولوب برشی عد اولمق محالدر ثانیا روحك بدندن مفارقتی هنکامنده بدن برجیفه مثابه سنده فنا وزواله کیدر اما روح باقی قالورکه اولوقتده روحه انسان اطلاق اولنمز ایمدی حضرت عیسی بشر اولمغله جای مکتومنده یعنی رحم مادرده اولدیغی وقتده جناب الله عیسادن ایرو اولمدی ایسه خالق السموات والارض اولان الله تعالی حاشا وکلا دم حیض ایله ملماً اولمق لازم کلور واکرایرو اولدیسه الوهیت عدمه کتمش اولور زیراننه کیم روح بدندن مفارقت ایتدیکی وقتده میت اولان شخصك انسانیتی فنایه کتدیکی کبی نه روحه انسان تعبیر اولنور ونه چورومش اجزاء بدنه انسان تعبیر اولنه بیلور ثالثا روحی وجود باطنیله وجانی نفس ناطقه ایله تعریفك دخی جهل اوزره در زیراکه هرنقدر بو رساله مز کالیله روحك بیان وتفصیلنه مساعد دکل ایسه ده ینه برمقدار روح ونفس ناطقه نك احوال وکیفیاتندن بیان ایده لم ❊ معلوم اوله که روح ایکی قسمدر برنجیسی روح مجردهٔ اللهیه درکه قرآن کریمده ﴿ ویسئلونك عن الروح قل الروح من امر ربی ﴾ بونك شاننده وارد وحدیث شریفده ﴿ خلق الارواح قبل الاجساد ﴾ الی اخره بونك وصفنده صادر اولمشدر وبوندن مراد نفس ناطقهٔ انسانیه در حقیقتنی بیان وماهیتنی کشف وعیانده حکما وعقلا عاجزلردر فقط بعض عوارض خارجه وآثار ظاهره سیله ترسیم اولنه بیلور ننه کیم دیمشلرکه بو روح مجرده یعنی نفس ناطقه برجوهر بسیطدرکه جسم وجسمانی دکلدر بالذات معقولاتی ادراك وتصرف بدن مخصوصده الات وقوی سیبیله تدبیر وتصرف ایدر ایکنجیسی روح حیوانیدر قلبك تجویف یسرنده لطایف اخلاط اربعه دن تکون ایدن برجرم بخاریدرکه دم واسطه سیله اعضاء انسانه وحیوانه ساری ومنبث اولمشدر بو روح حیوانیده کیفیت نور واشراق واردرکه روح مجرده دن کسب ایدوب جناب واهب الصور اولان مجاری ضیقه لره سرایت ایدر حتی مجاری مذکوره نك برنده سده واقع اولوب روح حیوانینك اول مجرایه نفوذینه مانع اولسه مجرای مذکوره محل اولان

Digitized by Google

عضوده موت فسادی عارض اولور واشبو روح حیوانی روح مجرده تصرفاتنك
مطیه سیدر بو روح حیوانی اعتدالده اولدقجه نفس ناطقه بدنده تصرف
وتدبیر ایدر وقچن اعتدالدن منقطع اولور ایسه روح مجرده نك بدنده تصرف
وتدبیری قالمز و بو روح حیوانیه نك بو اسمله تسمیه اولنمسنك ایکی سببی واردر
بری بدنه روح مجرددن فیض حیاتك وصولنده واسطه اولدیغی ایچوندر
وجه دیگری کافهٔ حیواناتده بو روح بولندیغی ایچوندر بو روح حیوانی جرم
لطیف بخاری اولان ایکی روحك برندن اعلا ودیگرندن ادنادر یعنی روح
طبیعینك فوقنده و روح نفسانینك تحتنده درو بونلرك تفصیلی کتب طبیه ده
مندرجدر ایکنجی مثالك آتش اوچ شیدن عبارتدر یعنی بری ذات آتش
وایکنجیسی شعله واوچنجیسی حرارتدر که بونلرك اوچی بردر الی اخره
کتوردیکك مثالك بطلانی دخی برقاچ وجهله ثابتدر اولا نار عناصر اربعه دن
برجسم بسیط اولوب ضیا ایله حرارت اول جسمده عرض اولدقلری حکما ایله
متکلمین بیننده متفق علیه در ایمدی بوتمثیله نظرا حضرت عیسی جسم اولمغله
ذات آتش مثابه سنده جوهر اولوب جناب واجب الوجود روح القدسله برابر
آتش ایله قائم اولان ضیا وحرارت مثابه سنده اوله رق حضرت عیسی ایله
قائم اولان عرض اولمش اولور حالبوکه عرض بنفسه قائم اوله میوب بالضرورة
محل مقومه محتاج اولدیغندن حاشا جناب واجب الوجود بذاته قائم اوله میوب
قیامنده حضرت عیسایه محتاج اولمق لازم کلیور بو کلامی ایسه دنیاده موجود
اولان فرق ضاله دن هیچ برفرد سویلمامشدرکه حاشا الله تعالی خلق
ایتدیکی برفرده قیامنده محتاج اوله وثانیا حرارت نارك عرض لازمه سی اولوب
انفصالی ممکن اوله مدیغندن حضرت عیسی رحم مادرده ایکن جناب
واجب الوجودك دخی عیسادن انفصالی ممکن اوله میوب بالضرورة رحم
مریمده طقوز آی اون کون دم حیض ایله ملما اولمسی لازم کلور حالبوکه مجموع
سموات وارضین جملهٔ مکوناتندن برذره مقداری اولوب یره کوکه صغمیان
برواجب الوجود صاحب العظمت والجبروت کندی مخلوقی اولان برنسانك
رحمنده تمکن وجودینه نصل تجویز ایدیورسکز ثالثا بومثاللر باطل ایکن جهالت
وعیوبکی برنوع ستر ایچون ضعیف تعبیر ایتمك دخی ثلاث واحد خصوصی
و راء عقلده براعتقاد باطل اولدیغنی ایما واشارت قبیلندندر و بوده روح القدسه
دائر بعض کلام بیان ایتمش سن اکثریسی سقیمدرنته کیم روح القدس کیفیاتی

آتیده مفصلا بیان وایضاح اولنه جقدر ان شاء الله تعالی

﴿ فصل پنجم ﴾

بشنجی فصل شخص مسیحینك اطوار ورفتاری بیاننده در امدی اظهار ایده جکم که برکسه روح القدسدن حضرت مسیحه ایمان ایتمك وسیله سیله مسیحی حقیقی اولوب اللهی و برادری وکندوسی خصوصنده نه درلو رفتار ایتمك لازم ایسه بو کتابی مطالعه ایدنلره معلوم اولسون سابقده احکام بیاننده دیمشدم که اللهك کافهٔ احکامی انجق اللهی دوست طوتمق حکمنده مندرجدر وشریعتك ماحصلی انجق بوندن عبارتدر ومسیحی حقنده اعمالیدخی اللهی دوست طوتمقده در نته کیم آیهٔ (٥) فصل (٥) نامهٔ اهل رومده مرقومدر که بزه عطا اولنمش اولان روح القدسدن اللهك محبتی بزم قلبمزه دوکلمشدر ومسیحی حقیقی اولنلر دریاقن ایتمشلردر که الله انی مسیحده نه قدر دوست طوتر واودخی هرشیدن زیاده اللهی دوست طوتر وینه دنیایی وجیفه سنی طالب اولمزلر نته کیم آیهٔ (١٩) فصل (٤) نامهٔ اول یوحناده مذکوردر که بز اللهی اولسببدن دوست طوتارز که اولا او بزی دوست طوتدی بنا برین مسیحینك قلبنده قرار طوتمش اولان محبتدن ناشئ اللهه قلبا اولان احترامی فرزندك والدینه احترامی کبیدر نته کیم آیهٔ (٦) زبور (٣٦) ده داود دیمشکه سنی دوشکمده ذکر ایدرم وکیجه نك حصه لرنده سنی فکر ایدریم وحضرت مسیحی حقیقی امتی محلنه دوشدیکی وقتلرده یوسف آیهٔ (٩) فصل (٢٩) کتاب اول حضرت موسا دیدیکی کبی که بو قباحت عظیمی نصل ایده جکم اللهه کناه ایشلمش اوله جغم وهر شیئکه مسیحی حقیقی ایشلر انی الله ایچون ایشلر ومسیحی حقیقی اللهك وانك اکا اولان نعم روحانیه وجسمانیه لری مقابلنده شاکر اولور وینه مسیحی حقیقینك صفاتندندر که هرایشده خلقی دولته وعقلنه اعتماد ایتمیوب انجق اللهه رجوع ایلیه ومعاشیچون چوق متفکر اولمیوب انجق صفتنده لباس وخورلکنی تحصیل ایتمکیچون اللهدن برکت دیلیه چونکه کوکده اولان بابا مسیح واسطه سیله اخرت خزینه سنك قپوسنی اکا اچدیغی کبی مطمئن اوله که معاش دنیویسنی دخی ویرر نته کیم نامهٔ اول تیموتوسده مسطوردر که قناعتله دندارلق بیوك نفقه در دیو بومطلبه نامهٔ اول بطروس آیهٔ (٧) زبور وآیات (١٩) الی اخره فصل (٦) متی شاهددر ومسیحی حقیقی هرطریقه که الله اکا سالك ایدرا کا راضی اولور چونکه بیلور که کوکده اولان باباسی انی

Digitized by Google

انی اول طریقه سالك ایتمشدر نته کیم توراتده واقع آیهٔ (۱۸) فصل (۳)
کتاب شموئیلده مذکوردر که اللهیدر هر شیکه نظرنده خوشدر انی ایشلر وآیهٔ (۵)
زبوردخی بومطلبه اشارت ایدر ومسیحی حقیقی دعا وعبادتنی صدقله ایدر
وهر دردینی اللهینه اظهار ایدرنته کیم چوجق باباسنه اعتماد واعتقاد ایدر
اودخی کوکده باباسنی مسیح واسطه سیله بیلوب اکا اویله اعتماد ایدر وبودعا
لسان ایله اولمق لازم دکلدر بلکه مناجات ایله اولورنته کیم آیهٔ (۲۳) فصل
(۱٦) یوحناده مسیح دیمشکه البته بن سزه طوغریسن سویلرم که بابادن
هر شیئکه بنم اسمیمله ایستر سکز سزه اعطا ایدر وآیهٔ (٦) فصل (٤) نامهٔ
اهل فلیبده دخی بوکا اشارت واردر ویوحنا دیمشکه بودر اول اعتماد که انك یانندہ
طوتارز هر شیئکه سؤال ایدرز کندو اراده سیله ایستدیکی وقتده اجابت ایدر
وبرده بومناجاتدن بشقه دعای ظاهریده واردر مسیحیلر اوقات معینه‌ده کلیساده
جمع کلمات مخصوصه ایله دعا ایدرلر اما بو اجتماع دعا ایچون دکل بلکه موعظه
ونصیحت ایچوندر ومسیحی حقیقینك برادری خصوصنده رفتاری بو طریق
ایله درکه نصل کندوسنی دوست طوتار وکندو اخروی خیرینی ایستر
برادرینی دخی اویله جه دوست طوتار واخروی خیرینی ایسترنته کیم مسیح آیهٔ
(۱۲) فصل (۷) متاده دیمشکه احبابکیده کندك کبی دوست طوت وخصوصا
مسیحی حقیقی قلبا مسیحه ایمان ایتمش اولان آدملری برادرلرندن دوست زیاده
طوتارنته کیم آیات (۳٤) فصل (۳) یوحنا بومطلبی بیان ایدر ومسیحی الحق
برادر روحانیلرینی دوست طوتار بلکه کافهٔ آدملری اکرچه دوشمنلری اولسه
بیله دوست طوتارلر نته کیم نامهٔ فلسیانده مرقومدر که الله سزه عطا ایدر که
محبتده بربریکزی زیارت ایده سکز ومسیحده دیمشکه بن سزه دیرمکه دشمنکزیده
دوست طوتکز اوکسه لرکه سزه لعن ایدرلر سز انلره برکت ایستیك وانلر که سزه
عداوت ایدرلر انلره احسان ایلیك وسزه فحش ایدنلره ورحمت ویرنلره دعا ایدك
تاکیم کوکده اولان باباکزه اوغللر اوله سکز وینه مسیحی حقیقی سعی ایدرکه
هر کسه یه ایولك ایلسون نته کیم نامهٔ اهل قرنتسده مرقومدر لازمدر که هیچ
کیمسه کندو فائده سین ارامیوب دیکرینك فائده سین اراسون وینه نامهٔ اهل
رومك فصل (۳) آیهٔ (۱۰) ده مرقومدر که محبتدن آشنالره کوتیلك کلمز ونامهٔ
کلتیانده مرقوم اولان آیه دخی بومطلبه شاهددر وینه مسیحی حقیقی دائما
احتیاطده اولورکه مبادا کوتیلکه نمونه اوله بلکه هر ایشده ایولکه نمونه اولمغی

Digitized by Google

ایسترننه کیم آیهٔ (۱٦) فصل (٥) متاده دیمشکه سزك روشنلككز آدملره
او یله تجلی ایده که سزك اعمال حسنه کزی کوروب کوکده اولان پدریکزك
اسمنی تمجید ایده لر وینه مسیحی حقیقی قول وفعلده جمیع کسه لرایله صدقیله
رفتار ایلرننه کیم آیهٔ (۲۵) فصل (٤) نامهٔ افسسیانده مرقومدرکه یلانی
اخراج ایدوب هرکسه طوغری سویلك زیرا که بربریمزك اعضاسی یز وینه
آیهٔ اوتوز یدی فصل بش متاده واردرکه سزك مکالمه کز اوت اوت ویوق یوق
ایله اولسون زیرا که بوندن زیاده سی شریردندر وشخص مسیحی نزاع وجنجه
طالب اولمیوب بلکه آرام وصلحه راغب اولور ننه کیم آیهٔ اون سکز فصل اون
ایکنجی نامهٔ اهل رومده مرقومدرکه ممکن مرتبه سز خلق ایله صلحده اولك
وینه مسیحی حقیقی هردردمندك دردینه شریك وهرنفسك حقنده رحیم
وفقرالره کوکل خوشلغیله احسان ایدن اولور ننه کیم آیهٔ (۱٥) فصل (۱۲)
نامهٔ اهل رومده مرقومدرکه سز خوش اولنلر ایله خوش واغلیانلر ایله اغلایك
وینه آیهٔ (۱٦) فصل (۱۳۰) نامهٔ عبرانیانده مسطوردرکه احسان وخیراتدن
غفلت ایتمیك زیرا که الله بویله هدایادن راضی اولور وینه مسیحی حقیقینك
قلبی صابر وحلیم وافتاده وحقیر اولور وآدملردن اکا وارد اولان کوتیلکدن
کچر وعفو ایدر ننه کیم مسیح آیهٔ (۲۹) فصل (۱۱) متاده بیورمشکه بنم
تعلیمیمی کندوکزه د. طوتك وبندن تعلیم الك زیرا که حلیم وکوکلی الچق
اولمقلغله نفسکز آسوده اولسون آیهٔ اوچ فصل ایکی نامهٔ اول فلیبده
مسطوردرکه هیچ امر منازعه ده وجاه طلب لك ایله مبسر اولمز بلکه کوکل
الچقلغیله اولور وبربریکزی کندوکزدن افضل بیلك وآیهٔ اوتوز ایکی فصل
درت نامهٔ افسسیانده مسطوردرکه بربریکزه مهربان ورحیم اولك وبربریکزی
عفو ایدك ننه کیم الله مسیحده سزی عفو ایلدی وبویله شخص یالکز
کندوسندن اوتوری دعا ایتمز بلکه جمیع آدملر ایچون دعا ایدر حتی دشمنلری
ایچون دخی ننه کیم آیهٔ اون سکز فصل التی نامهٔ افسسیانده مرقومدرکه کمال
طلب دعا ایله دائما قلب استدعا ایدیکز وبوعملده هشیار اولیکز نهایت استقلالده
وجمله مقدسلر ایچون دعا ایدیکز وینه آیهٔ اون فصل ایکی نامهٔ اول تیمو تیوسده
واردرکه هرشیدن زیاده سزه اصمارلرمکه جمله خلقك حقنده دعا وشفاعت
وشکر کذارلق ایدك وپادشاهدن اوتری وصاحب جاه اولان آدملردن اوتریدخی
تاکیم استراحتله کذران ایده لم وینه آیهٔ فرق درت فصل بش متاده

(مسطوردرکه)

مسطوردر كه سزه نخش و زحمت و يران آدملر ايچون دعا ايديكز تا كه كوكده
اولان باباكزه اوغللر اوله سكز وينه آيهٔ اون التى فصل بش نامهٔ يعقوبده
مذكور دركه محكم وعادل اولان آدملرك دعاسى چوق مؤثردر نته كيم مسيحى
حقيقى الله حقنده وبرادرلرى حقنده رفتار ايدر اويلجه كندوحقنده دخى اللهك
احكامنه موافق رفتار ايدر چونكه اوبيلوركه انك جانى اللهدندر الله اكا جانى
انك ايچون ويرمشكه اكا عبادت ايلسون پس احتياط ايله دائما متوجه
اولوركه بدن وجانى لهو ولعب وشهوت پرستلك ايله خراب ايلمسون ومسيحى يه
هرشئ يمك وايچمك حلالدر زيرا كه برشئ يمكدن نهى يوقدر مكركه زياده
يسه اسراف اولور نته كيم آيهٔ درت وبش فصل درت نامهٔ اول تيمو تيوسده
مذكور دركه اللهك هر برمخلوقى ايودر وهيچ شئ قابل رد دكلدر اكر شكر
ايله تناول اولنسه زيرا كلام خدا ايله دعا ايله پاك اولور ومسيحى حقيقى چوق
يوب وايچمكدن دائما پرهيز ايدر وافكار و كفتار واعمال وافعالنده ادبسزلك
وناشايسته لكدن احترا ز ايدر كندو خواهشنى براقوب اللهك خواهشنى ايشلر
نته كيم آيهٔ يكرمى فصل التى نامهٔ اول اهل قرنتيسده مسطوردركه سز قيمتله
النمش سكز پس اللهه تعظيم ايدك بدنكز ايله و روحكز ايله كه انلر اللهك ماليدر
وينه آيه اوتوز درت فصل يكرمى بر لوقاده مسطوردركه حذر ايدك مبادا
كه كوكلريكز چوق يمك ايله دى پرستلك ايله ومعيشت افكاريله كران اوله
وينه مسيحى حقيقى سعى ايدركه كندوسنك حقيقى اولان سلامتنى تحصيل ايله
درك ايتمشكه روحك سلامتلكى صحت بدندن افضلدر بناء عليه يومافيوما
قلبى وعقلى واراده سى زياده منور اولور وهرنقدركه اللهك كندوسى خصوصنده
اولان رأى واراده سنى معلوم ومتشخص ايتمشدر بنه چوق طالب اولوركه
نجات بخش اولان بوعملده كمال تام تحصيلنه نته كيم آيهٔ (٢٦) فصل (١٦)
متاده مسطوردركه آدمه نه فهوه و يررا كر دنيادن تمامنى كتوره وكندو
نفسنى اونده وياخود آدم قنغى شئ كندوجان عوضندن ويره جكدر وينه
آيهٔ (٨) فصل (٣) نامهٔ اهل فليبده مسطوردركه الله اولان مسيحى بيلمك
فضلنه نسبتله كافهٔ اشيا نقصان بيلورز زيرا كه مسيحدن اوترى بنم جميع
ايشلريمه زيان اولدى وفضله بيليورم تاكه مسيحى فائده بولدم وينه ايات
اون يدى واون سكز فصل اول نامهٔ افسسيانده پاولوس حواريون قولندن
مرقومدر بزم اللهمز مسيح وكشف ودانش روحنى سزه عطا ايلرتا غ...بده

Digitized by Google

تا اولوقت سزك دانش كوزيكز اچيق اولور كه بيله سكز كه انك اميد دعوتى ندر
وانك مقدسلرده اولان ميراثنك عظيم جلالى ندر وينه مسيحى حقيقى كندوسنده
كافهٔ كار وپيشه سنده امين وساعيدر تا كيم اللهك احكامنه مطابق اوله ياخود
آدملرك رضاسنى تحصيل ايتمش يوخسه شهرت وتحصيل ثروتدن اوتورى دكل
نته كيم آيات بر واون ايكى فصل درت نامهٔ اول فلسبسيانده مسطور دركه
يوقدن طالب اولونكه آرام طوتوب كندو كاريكزه مشغول اوله سكز واللهكز
ايله سزه مقرر ايتديكى وجه اوزره ايش ياپين تا كيم خارجلرك نظرنده ايو
طرز ايله تعيش وبركسه يه احتيا جكزى ايتميه سكز وينه آيهٔ (١٠) فصل (٣)
نامهٔ ايكى فلسبسيانده مرقومدركه كيمكى چالشمامق ايسترايسه اكمكده يمسون
وينه آيات (٢٣) و (٢٤) فصل (١٧) نامهٔ فلسبسيانده مسطوردر كه
ياپه جغكز هر ايشى جانكز ايله ياپنغه چالشك الله ايچون يوخسه خلق ايچون دكل
واويله بلكه مكافاتكزه اللهدن ميراث بوله جق مسيحى حقيقى خلاصه
هر جهتدن پاك قلبلكدن وكمال روحانيتدن اوتورى سعى ايدر وكافهٔ امور
وخصوصى دركاه خداده مقبول اولمسى صددنده اولور وانك قلبنده اللهك
محبتى وانك قورتاريجيسى دلدن مسيحك محبتى برمرتبه جايكير اولمشدركه درد
اولوم دخى انى اللهدن دور ايده مز نته كيم آيهٔ (٣٥) و (٣٧) فصل (٨)
نامهٔ اهل رومده مرقومدركه كيمدر كه بزى مسيحك محبتندن جدا ايليه مصيبتمى
ياعقوبتمى ياكرسنه لكمى ياعريانلقمى ياقورقومى وياقليجمى بلكه بونلرك
كافه سنده دخى سز غالبسز اول كمسه نك وسيله سيله كه بزى سودى بو طريقله
مسيحى حقيقى اللهى وبرادرلرينى دوست خصوصنده نافذ اولان حكمى
حصوله كتوروب اول درجه يه يراشور كه اللهك امرى واراده سنه نظرا
لايق ايديكه برشى اللهك واللهك صفاتى كه انى ظلمتدن كندو نورينه دعوت
ايتمشدر انده هويدا اولور نته كيم بو مطلب انجيلده مسطوردر وينه مسيحى
حقيقى اللهه اول بردرجه متواصل اولور كه انك خواهشى اللهك خواهشيله
متفق اولور واللهله مسيح واسطه سيله اولان علاقه سندن هر آن زياده
خوشحال وبختيار واول مرتبه كه دنياى سفليده دنياى علوينك لذتنى طادار
بوصورتده اوسعادتكه حضرت آدم ابتداده كناه سببيله غائب ايتمشدى مسيحى
حقيقى ايمان سببيله اوسعادتدن زياده تحصيل ايدر واول درجه يه يريشور كه
كويا غائب اولمش اولان اللهى وبهشتى كندو قلبنه نازل ايتمشدر واكرچه

(ييلوركه)

Digitized by Google

بیلور که اللهك احکامنی لایقیله اجرا ایتمکه قوت وقدرتی یوقدر لکن مسیحه
ایمان قوتی سببیله دیه بیلور که هرشیئه قادرم یعنی مسیحده . بکا قدرت بخش
اولنمشدر و مسیحی حقیقیه هرنقدر بو حال یوز ویرسه ده ینه مرتبهٔ کاملیتده
دکلدر زیرا که هنوز کناه وشیطان انی امتحان ایلر اما غالب اولهمز و بو دنیانك
درد والمندن و بی ثبات وناکاملغندن اولوم انی خلاص ایدوب وطن حقیقی و بخت
نهایته ایرشدورر بناء علیه خوشحاللك ایله دائما منتظر اولورلر و یقین بیلورلر که هیچ
قیامنده انك بدنی تازه وصاحب جلال ایدوب قبردن قیام ایده جك نته کیم آیات
(٤٢) الی (٤٤) فصل (١٥) نامهٔ اول اهل قرنتیسده مرقومدر که اولولرك
قیامتی شویله در که فساد ایله پاشیده اولور فسادسز قالقارلر وذلتده پاشیده اولوب
جلال ایله قالقارلر وقدرتسزلك ایله پاشیده اولوب قدرتله قالقارلر بدن
حیوانیلری پاشیده اولوب بدن روحانیلری ایله قالقارلر وینه حاکم روز جزا
مسیح اوله جقدر نته کیم آیهٔ (٢٢) فصل پنجم یوحناده مسطوردر که مسیح
بیورمشکه بابا هیچ کمسه اوزره حکم ایتمز بلکه کافهٔ حکمنی انلرك اوغلنه
ویرمشدر وینه اوعالمده . یعنی عالم ابدیده تمام نافصلق برطرف اولوب کماله
مبدل اوله جقدر واللهی بقدر الامکان طانیجقدر وکوره جکدر ودائما یسوع
مسیحك یانده اوله جقدر وینه آیهٔ (٩) فصل (٢) نامهٔ اول اهل قرنتیسده
مرقومدر که هیچ کوزلر کورمامش وقولاقلر ایشتمامش وهیچ خاطره خطور
ایتمامشدر واول شیلر که الله کندی محبلری ایچون مهیا ایتمشدر اما ای که
بو رساله یی مطالعه ایدن محمدك تابعلری اکر کورسه لر که اکثری مسیحیلر
بو احوالده دکلدرلر تصور ایتمیه او کیفیت انجیلك نقصان وقصورندندر
و بعضیلری برطاقم صورتلر کلیسالره نقش ایدوب انلره سجده ایلرلر بونلرك
کافه سی انجیلك خلافیله حرکت وامر باطلدر واکر اوصورتلری محضا
یادکاردن اوتری وضع ایتمشلر ایسه عیب وضرری یوقدر یوخسه انلره
سجده ایتمك نهی مطلقدر مخفی اولمیه که بوکونه خلافلر انجیلك تعلیماتنی
بیلمامکدن نشئت ایتمشدر و بوکونه اشخاص هرنقدر مسیحی تسمیه اولنورایسه ده
نفس الامرده مسیحی حقیقی دکلدرلر زیرا که بونلر حب دنیا سببیله احکام انجیلدن
غفلت ایتمشلر بویله اشخاصك مثالی تارلهده بوغدای سنبللری اراسنده اولان
کاکلر کبیدر که الله انلری مصلحت بیلوب بیچم وقتنه قدر یعنی قیامته قدر
براقوب اول وقتده اول کاکلری بغدایدن جدا ایدوب انلرك اجرنی عذاب

Digitized by Google

جواب مسلمين

و بونلرك اجرنى ثواب ويره جكدر ❊ بتوفيق الله تعالى جواب اى معترض شوفصلده مسيحى حقيقتك رفتارينى بيان مقامنده ايراد ايلديككز آيتلرى انجيلده تماما بولنه ميوب توراتدن وسائر كتب عتيقه دن سرد ايلديككز آيه لرك مجموعنك ماحصلى بعض اخلاق حسنه وعبادات قلبيه مستحسنه دن عبارت اولوب و بومطلبك افاده سنده هرنقدر عبارات فاسده لر له و بعض كفر صريحى ايجاب ايدركلمات مفسده دن مملو ايسه ده بزاندن صرف نظر ايدرك اصل مطلب الالهيه محبت وتواضع وحلم ونعم الهيه يه تشكر ايدوب كفران نعمت ايتامك وصبر ايدوب دنيايه محبت ايلامك وجناب حقه توكل وامورك حقه تفويض ايلمك وعملى رضاى بارى ايچون ايدوب ريا ايتامك و بومثللو اخلاق حسنه دن عبارت اولوب بومذكورات جميع اديانده مستحسن وانبياى عظام عليهم صلوات الرحمن كتب عتيقه نك جمله سنده بو اخلاق مرضيه يه تشويق بيورمشلر ايسه ده لكن كتب الهيه نك جمله سنك اتم واكملى اولان قرآن كريمده وافضل المرسلين صلى الله عليه وسلم افندمز حضرتلرينك حديث شريفلرنده بو زمرتبه زياده و واضح واجلا اوله رق بيان اولنمشدر درجه انصافك وار ايسه معلومك اولسون ايچون شومذكوراتك هر برينك حقنده اولان آيات عديده واحاديث متعدده نك تحريرى مناسب كورلدى موازنه اولندقده شريعت احمديه ومحمدى حقيقتك نه مرتبه ده اعلا اولديغى جمله نك معلومى اولور وغفلت اولنميه كه بومطلب حقنده وارد اولان آيات كريمه واحاديث شريفه يى بعينه تحرير ايليوب اختصار ايچون تفسير ومعناسنى بياندن صرف نظر اولندى معناسنى مراد ايدنلر كتب تفاسير وكتب اخلاقى مطالعه ايلسونلر ومعلوم اوله كه تواضع وحلم وشكرك حقيقتلرى نه دن عبارت اولديغى عيسويلرك معلوملرى اولمديغندن برمقدار بو رساله ده تعريف ايليوب وسائر مذكوراتك دخى حقيقتندن غافل اولدقلرينى ايما واشارت قبيلندن اولمشدر معلوم اولسونكه حق تعالى عباديننه محبت ورأفتيله كندى محبتنى ترغيب وتبشير ايدوب تحصيلى طريقنى طيورمشدر نته كيم كندى كتابنده عظمتيله بيورمشدر ﴿ ان الله بالناس لرؤف رحيم) (والله رؤف بالعباد) (يحبهم ويحبونه) (ان الله يحب التوابين ويحب المتطهرين) (ان الله يحب المتقين) (ان الله يحب المحسنين) (ان الله يحب المقسطين) (قل ان كنتم تحبون الله فاتبعونى يحببكم الله و يغفرلكم ذنوبكم والله غفور رحيم ﴾

(والقيمت)

❊(والقيت عليك محبة مني)(واصطنعتك لنفسي)(ما اصابك من حسنة فمن الله
وما اصابك من سيئة فمن نفسك)(ان ربي رحيم ودود)(سلام قولا من رب رحيم
(وجعل بينكم مودة ورحمة)(واسبغ عليكم نعمه ظاهرة و باطنة) (وان تعدوا
نعمة الله لاتحصوها ❊ واحاديث قدسيه ده بيورمشدركه (يا ابن آدم ان اورث
حبي اخرج حب الدنيا من قلبك فاني لم اجمع حبي وحب الدنيا في قلب واحد
ابدا) (يا ابن آدم كيف تطمع في حبي مع حب الدنيا فاطلب حبي ورضاني
في ترك الدنيا)(يا ابن آدم تفرغ لعبادتي املاء قلبك محبتي واقبل علي اكفك)
(يا ابن آدم اخذ مني فاني احب من يخذ مني اذا احب العبد لقائي احببت لقائه
لايزال عبدي يتقرب الي بالنوافل حتي احببته فكنت سمعه) الحديث (يا ابن آدم
اوجبت محبتي للمتحابين في يا داود جنتي للمطيعين وذكري للذاكرين وكفايتي
للمتوكلين وزيادتي للشاكرين ورحمتي للمحسنين وانسي للعارفين وانا خاصة
للمحبين يا داود اني اذا اطلعت على قلب عبدي ولم اجد فيه حب الدنيا
والاخرة ملأته من حبي يا داود اني اذا احببت عبدا شددت عليه البلايا حتي
يدعوني فاني احب صوته كما احبه يا داود بلغ اهل ارضي اني انا حبيب لمن احبني
وجليس لمن جالسني وانيس لمن ذكرني وصاحب لمن صاحبني ومختار لمن اختارني
ومطيع لمن اطاعني ما احبني عبد من قلبه الا قبلته لنفسي يا داود ما عرفني
من لم يحبني فكيف لا يحبني من ليعرفني يا داود من ادعا محبتي اذا اجنه الليل
نام عينه اليس كل محب يحب الخلوة مع حبيبه يا داود ليس للمحبين داو سوى
لقائي يا داود انا بدك اللازم فالزم يا داود سلني ان اهب لك الشوق الي فاني طلعت
قلوب المشتاقين من رضواني ونورتهم بنور وجاهي الكريم يا عبدي
انا وحقك لك محب فبحقي عليك كن لي محبا يا عبادي لم تشتغلون بغيري وانا مشتاق
اليكم ماهذا الجفاء الاطال شوق الابرار الي لقائي واني اليهم لاشد شوقا اذا كان
الغالب على عبدي ذكري وعشقته وعشقني فوجدني) طريقت محمديه ده
يازمشدركه بشنجي بحث تواضع واحاقلق نه ايله حاصل اولور وفائده لري ندر
انلرك بياننده در اولكيسي بودركه كشي كندي نفسني بيلمك كركه نره دن نره يه
كيدر وعيبلريني وكبرك افتلريني وتواضعك فائده لريني وفضائلني بيلمك كركه
انبيا واوليا وعلما وصلحا اخلا قندن اولوب عند الله مقبول واعلاى عليينده
درجات عظيمه وصولي واقع اولمق هب جمله تواضع سببيله اولور وانسانه
لايق اولان بودركه هركسه مرتبه سنه كوره تواضع قيلوب خير الامور اوسطها

مقتضاسنجه حد دن اشاغی و یوقارویه تجاوز ایتمیه لکن وقتا که نفسی بالطبع
یوقارولغه مائل اولدیسه اولی اولدیکه کشی نفسنی براز اشاغی تنزیل ایلیوب
اخوان مؤمنینه تواضع اظهار ایلیه والحاقلق ایتمه ده اولی اولدرکه کندی نفسنی
جمله مخلوقدن ادنا کوره سلف صالحینك دأبی بولمك اوزرینه درحق شیخ شبلی
رحمه الله دیمشدر بنم خورلغم یهود خورلغنی تعطیل ایلدی وابو سلیمان دارانی
رحمه الله دیمشدرکه جمیع خلق مراد ایلسه لر بنم نفسمی کندی الحاقلغندن
اشغی تنزیل ایتمکه قادر اولمزلردی ایدی تواضعك اولومرتبه سی شواولدیکه
کشی کندی نفسنی جمله مخلوقدن الحاق کوره یافرعون ایله شیطاندن الحاق
کورمك نیجه متصوردر دینورسه وحالبوکه دنیلمشدرکه نفسنی بوایکیسندن
الحاق کورمزسه معذوردر جوابی بودرکه الله تعالی بوایکیسندن هدایتنی سوء
اختیارلرندن اوتری برطرف ایلیوب مردود ابدی اولدیلر وحالا بنی هدایت ایمان
وطاعتله موفق ایلمشدر دیلسه بنی دخی انلرك یولنه قویاردی وانلرك کیندیکی
طریقه بنم کیتمدیکم عنایت اللهدندر یوخسه استعدادم حسبیله دکلدر وبن کندی
نفسمك خباثت کثیره سنی بیلدیکم قدر ابلیسك وفرعونك خباثتنی بیلمم معلوم
دکلدر انلرك ایسه جمله ایتدکاری نامعلوم وکمی مشکوکدر بنم قباحتم معلوم
یانیجه انلرله برابر اولم وبنم موتم حالی نامعلوم بلکه انلرك طرزنجه العیاذبالله تعالی
دنیادن کیدرسم انلرله عذاب ابدیده شریك اولورم دیه ایمدی تواضع بودر
وتواضعك فضائلنده وارد اولان احادیثدن بری عرباض رضی الله عنه دن
روایت اولنورکه سرورکائنات علیه افضل الصلوات دیمشدر الله تعالی حضرتلری
بکا وحی ایلدیکه امتم بری برینه تواضع ایلیه لرتا که بری برینك اوزرینه تغلب
ایلیوب فخرلنمیه لر ابوسعید روایتنده بیورمشدرکه برکیمسه بردرجه لله تواضع
ایلسه الله تعالی حضرتلری انی بردرجه ایلیه که اعلاء علیینه واصل اوله
وبرکسه که ریسینه تکبر ایلسه الله تعالی حضرتلری انی برمرتبه یه ایندیره که
تا اسفل سافلینه دوشوره وابو هریره رضی الله تعالی عنه روایتنده بیورمشدرکه
برکسه که برمسلم قرنداشنه تواضع ایلیه الله عظیم الشان انی رفیع الشان ایلیه
وبرکسه که برمؤمن قرنداشنه بیوکلنسه الله تعالی حضرتلری انی الحاق ایلر ورکب
مصری حضرتلری روایتنده بیورمشدرکه دولت اول کسه یه که منقصیه اولمیان
یرده مالنی بذل ایلیه ودولت اکا کیم نفسنی خور ایلیه برنسنه یه طالب اولمقسزین
ومعصیت اولمیان یرده مالنی بذل ایلیه واهل مسکنتله کوریشوب وانلره مرحمت

Digitized by Google

ايليه واهل علم و پرهيز كارلر ايله قونشه ودولت اول كيمسه يه كه كسبي حلال وقلبي صالح وظاهرنده كريم اوله وناسدن عزلت ايليه كندي شرندن اوتري ودولت اول كسه يه كه علميله عمل ايليه ومالنك فضله سني بذل ايليوب وسوزينك فضله سني طوتوب چوق سويله ميه شيخ شعراوي حضرتلري متن نام كتابنده ديمشدر تحقيقا حضرت امام شافعيدن منقولدركه كندي نفسنه اظلم اولان اول كيمسه دركه كندويه اكرام ايليان كيمسه يه تواضع ايليه ونفعي اوليان كيمسه نك دوستلغنه رغبت ايليه منكرات قلبك اون دردنجيسي عجبدر وعجب كشينك عمل صالحله ويا برغيري شرفك حصوليله اولوانوب بيوكلنمسيدر الله تعالينك عنايت وهدايتندن بيلامكله وبونك ضدينه ذكر ومنت ديرلركه عمل صالح وغيري شرف جمله سي الله تعالينك توفيقيله واعانتيله اولديغني اكمقدر وعجبك سببلري ظهور ايتدكده من الهي ذكر ايلمك بزم مذهبمزده فرضدر وسببلري كبرباننده كچن علم وعمل وحسن وجمال ومال كبيلر يدر پس بويله كندوده اولان حقك نعمتلرندن برنعمتله فرح عارض اولسه في الحال كندينك عجز وقصورين تذكر واول نعمت محض عطاء حق وكنديسي همان مظهر مطلق ايديكين تفكر ايدوب سرور وغرور باطلدن استعاذه ايليه وغالبا سبب عجب اولدركه نفس كندو هنز ومعرفتنه واقف وغيرينك كمالندن غافل اولمقدر اما علاج اجماليسني شويله بيله كه جميع اشيا الله تعالينك خلقيله وارادتيله اولوب هر بر نعمت كه علمدن وعبادتدن ومال وجاهدن وجمال وكمالدن حاصلدر جمله سي حقدن محض لطف ايله ويرلمشدركه كندينك استحقاقيله دكل پس سالكه لازمدركه نعماء الهيدن برنعمته نائل اولدقجه اول نعمته وبخش خدايه وحقك عون وتوفيقيله حاصل اولديغنه بالجمله شكر ايليه وكندينه هيچ بر وجهله عجب وغروره يول ويرميه نته كيم اخلاق علائيده ديمشدر اما عاقل پاك وزيرك چالاك اولانلر نفس بدخوي ورفيقان خوش آمد كويلرك فريب دمدمه سنه ومدح وپسنديده سنه الدانميوب غيريلرك فضل وكمالنه عارف وكندي نفسنك نقصان وعيبلرينه واقف اولوب عجب وغروري برطرف وتحصيل وتكميل شرف ايلديلر ❁ قطعه ❁ حسن حال اكلايوب صفاتنده ❁ معجب اولميه كيم حسن حال بودر ❁ هنزم واردیمه هنزاولدر ❁ اكله كه نقصانني كمال بودر ❁ كذلك شيخ شعراوي رحمه الله تنبيه المغترين نام كتابنده ديمشدركه مشايخ كرامه وحشي

Digitized by Google

حيوانات مسخر اولديغندن غيرى جنى وشياطين ضبط وتصرفلرنده وخدمتلرنده
مطيع ومنقاد اولورلر ينه بوملك ايله برابر اصلا قلبلرنده عجب واثر غرور ظهور ايتمشدر
بشنجى مقام حلم بيانندهدر حلم اكا ديرلركه غضبى هيج حركت ايلميوب سكون
نفس اوزرينه اوله وبوخصلت كمال عقله وقوة غضبك انكسارينه وعقله مطيع
اولمسنه دلالت ايدر وبو حلم تحلمدن افضلدر زيرا تحمل غضب حركتندنصكره
انى بوطقمغه ديرلركه كظم غيظدر بوايسه زياده مجاهده استركه غضبنى باصديره
پس بو محلده اوچ مقصد واردر اولكى مقصد حلمك فائدهلرى بيانندهدر بودخى
درتدر اولكيسى الله تعالى نك محبتيدر نته كيم عايشة صديقه رضى الله تعالى
عنها حبيب اكرم صلى الله تعالى عليه وسلمدن روايت ايدر كه غضب ايتدكده
حلم ايدن كمسنهيه الله تعالى نك محبتى واجبدر وفاطمة الزهرا رضى الله عنها روايتنده
بيورركه الله تعالى پرهيز وحيا صاحبى اولان حليمى سوور وابرام ايدوب فحش سويلينى
سومز ايكنجى فائدهسى زينت اولوب محمد عليه الصلوة والسلامه مطلوب اولمسيدر
نته كيم ابن عيينه روايت ايدركه حضرت پيغمبر صلى الله تعالى عليه وسلمك
دعاسندندر اللهم اغننى بالعلم وزينى بالحلم وكرمنى بالتقوى وجملنى بالعافية اوچنجى
فائدهسى علمه قرين اولمسيدر وبا انكله معا مأمور اولمسيدر نته كيم ابوهريره
رضى الله عنه روايتنده بيورمشلركه علمى طلب ايلين وعلمله سكينت وحلمى طلب
ايلين وتعليم ايتديككز كمسنهيه وتعلم ايتديككز كمسنهيه ملايمت ايدك وعلمانك
جبابرهسندن اولمك تاكه جهلكز حلمكزه غالب اولمسون دردنجى فائدهسى
رفع درجات وشرف بنيان تحصيليدر نته كيم عبادة بن صامت روايتنده
بيورمشدر آگاه اولك سزه خبر ويرهيمى الله تعالى سزك بنيانكزى جنتده
نه ايله عالى وشريف ايلر ودرجاتكزى رفيع ايلر بلى يارسول الله خبر وير ديديلر
بيورديلركه جاهل اولانه حليم اولك سزه ظلم ايدنه عفو ايدك ومحروم اولانه
اعطا ايدك وسزدن كسيلنى صله ايليوك ايكنجى مقصد حلمك ثمراتى بيانندهدر
يعنى حلمدن لين ورفق حاصل اولوب ينه انك فوائدى واردركه بشدر اولكيسى
جهنمك حرام اولمسيدر نته كيم ابن مسعود رضى الله عنهما سرور كائنات عليه
افضل الصلوات افندمزدن روايت ايدركه بيورمشدر سكا خبر ويرهيمى جهنمه
كيم حرام اولور وكيمه جهنم حرام اولور هر مرد غريب كه سوزنده وفعلنده
ملايم اوله ايكنجى فائدهسى يمندر نته كيم عايشة صديقه رضى الله عنها روايتنده
بيورمشدر رفق يمندر بوغونلق شومدر اوچنجى فائدهسى خيردن محروم

Digitized by Google

اولمامقدر نته کیم جریر روایتنده بیورمشدر که رفقدن محروم اولان خیردن محروم
اولور دردنجی فائده سی رفق صاحبنه زینتدر بشنجی فائده سی الله تعالی
حضرتلرینك محبتیدر نته کیم عایشهٔ صدیقه رضی الله عنها روایتنده بیورمشدر
هرشیده که رفق اوله اکا زین ویرر وهر یردنکه رفع اوله اکا شین ویرر
ومشارقده مذکوردرکه بردفعه حضرت پیغمبر علیه الصلاة والسلامه یهودیلر
کلوب السام علیك یا محمد صلی الله علیه وسلم دیدیلر حضرت عایشهٔ صدیقه
رضی الله عنها انده موجودایدی بوسوزدن غضبه کلدی زیرا سام موت معناسنه در
پس بونلرك کلامنی رد ایچون السام علیکم وغضب الله ولعنته دیدی حضرت
عایشهٔ صدیقه رضی الله عنها نك بو کلامندن رسول اکرم حظلنمیوب علیك بالرفق
فان الله رفیق یحب الرفیق دیدی دیمك اولورکه ای عایشه رضی الله عنها رفقدن
وکوزل سوزدن ایرلمه الله تعالی حضرتلری رفق ایدیجیدر رفق ایدهنی سورر
عایشهٔ صدیقه رضی الله عنها یارسول الله نه دیدکلرین ایشتمدکمی بلی ایشتدم ولکن
علیکم دیمکله انلرك کلامی رد اولوردی زیادهیه حاجت یوغیدی بیوردی
بودخی رفقك مرغوبیتنه وفضیلتنه دلالت ایدر اوتوزسکزنجی کفران نعمتدرکه
الله تعالی حضرتلرینك ویردیکی نعمتی انکار ایدوب ستر ایتمکدر نته کیم الله تعالی
حضرتلری بوقسمك اربابی حقنده بیورمشدر ﴿ فکفرت بانعم الله فاذاقها الله
لباس الجوع والخوف ﴾ معناسی خوف ومضایقهدن امین اولوب هر یردن
رزقلری وسعت اوزره کلور ایکن کفران نعمت ایدن اهل قریهیه حق سبحانه
وتعالی حضرتلری جوع وخوف چاشنیسنی طاتدیروب عالمیانه عبرت نما
ایتدیکیدر وبوکفران نعمه نك ضدنه شکر دیرلر نعمت مقابله سنده لایق اولان
وجه اوزره منعمی تعظیم ایتمکه دیرلر الدن ولساندن وقلبدن صادر اولور
الله تعالی حضرتلری ﴿ لئن شکرتم لازیدنکم ﴾ بیورمشدر معنای شریفی
عزت وعظمتم حقیچون اکرسز شکر ایدرسکز تحقیق سزه نعمتکزی زیاده ایدرین
شیخ زاده رحمه الله بوآیت کریمه نك تحقیقنده دیمشدرکه شکرله زیاده اولان نعمت
هم روحانیه وهم جسمانیه درامانعم روحانیه بودرکه شاکر اولان عبد دائما
الله تعالی حضرتلرینك نعمتلری انعامنی وانواع فضل وکرمنی ملاحظه ایتمکدر
بوملاحظه ایسه عبدك ربنه محبتنی جلب ایدر مقام محبت ایسه صدیقینك
اعلا مرتبه سیدر بعده عبد اولمقامدن ترقی ایدوب محبتی بالکز منعمه اولوب
نعمتندن التفاتی قالدیرر بومقام ایسه واصلین مقامیدر ایمدی ثابت اولدیکه شکره

اشتغال ايتمك نعمای روحانيه يی جلب ايدر اما نعم جسمانيه نك زياده اولمسی
تتبع ايله بيلنمشدر كه بر آدم شكری زياده ايتدكجه نعمت دنيويه‌سی زياده اولور پس
عبد شاكرك نعمت دنيويه‌سی واخرويه‌سی شكری سببيله ازدياد بولور كفران
نعمه‌لك ايسه عذاب شديدی ودنيا وآخرت آفاتنی ايجاب ايدر وشكرك منافعی
وكفرانك ضررلری ينه عبده راجعدر معبود ومشكور اولان رب العزت شكرله
فائده‌لنمدن وكفرانله ضررلنمدن غنيدر الحق بوطاعت قوللرينك منفعتيچون
امر اولنمشدر ﴿ ان الله لغنی حميد ﴾ بيورديغی بوسببدندر كلدك طريقت كلامنه
اما شكرك فضيلتی بابنده احاديثدن بری ابوهريره روايتيدر كه رسول كبريا بيورمشدر
شاكر اولان اهل نعمت صائم اولان صابر منزله سنده در ونعمان بن بشير روايتنده
ديمشدر كه بركمسه كه ازه شكر ايتميه چوغه دخی شكر ايتمز وبركمسه كه ناسه شكر
ايتميه حق تعالی‌يه دخی شكر ايتمز والله تعالينك نعمتنی سويلشمك شكردر ونعمتی
ترك تحدث ايتمك كفردر وجماعت رحمت وفرقت عذابدر شيخ شعراوی رحمه الله
متن نام كتابنده ديمشدر معلوم اوله كه الله تعالی حضرتلری بزه احسان ايتديكی
نعمتلری مقابله سنده شكر ايتمكی امر ايليوب فرائضدن معدود قيلمشدر كرك لسانله
وكرك قلبله وكرك سائر اركانله شكر ايتمكه مأمورز ولكن جميع نعمتلرينی عدا يتمكه
مجال اولمديغندن طاقتمز يتديكی قدر شكر ايتمك لازمدر پس شكر لسانی بزم
اقرار يمز واعترافايلامزدركه نعمتلر جمله حقك وبركوسيدر خلق الندن
كلديكی صورتده دخی انجق خلق ارايرده بر واسطه درنته كيم بر پادشاهك عبدی
سكا افنديسندن برطبق هديه كتورسه مدح وثنايه مستحق اولان پادشاهدر
وعبدی دخی اول هديه‌نك كلمسنه واسطه اولديغندن رعايته مستحق اولور
بوسببدن (من لم يشكر الناس لم يشكر الله) بيورلمشدر اما شكر قلبی بزم قطعيجه
اعتقاد ايلامزدركه جميعا بزده موجود اولان نعمتلر ولذتلر وحركات وسكنات
ربمزك فضلندندر غيريدن دكلدر تا كه لسانمز قلبمزه مطابق اوله ومنعم حقيقی
الله تعالی حضرتلری اولديغنی اعتقادايله قلبده اكا محبت ونعمته واسطه اولان
مخلوقه دخی وجه لايق اوزره محبت ايتمك شكر قلبيدندر اما شكر جوارح اولدركه
كشی جمله اعضاسنك حركات وسكناتنی الله تعالی حضرتلرينك رضاسی اولان
يرلره صرف ايليه تا كه صولنده اولان ملك بريازه جق شی بولميه وبومرتبه
شكر اوزره اولان كمسه‌لر قليلدر زيرا غالب ناس شكر لسانی ايدرلر عملی ايتمزلر
حالبوكه حق تعالی قرآن عظيمده ﴿ اعملوا آل داود شكرا ﴾ بيورمشدر بزايسه

(امت)

امت داوددن شکره اولی یز وینه شیخ مشارالیه برمحلده دخی دیمشدرکه وهب بن
منبه دن بلعم بن باعورك سلب ایماننك سببی سؤال اولندی جوابنده دیمشدرکه
انبیانك بعضیسی بونك سببینی بالذات رب العزته سؤال ایلدیلر الله تعالی
حضرتلری وحی ایله جواب ایلمشکه بلعمدن هیچ برکونه نعمتمی سلب ایلمزدم لکن
ارادتمله بوسببدن قضا جاری اولدی قرقنجی آفت تعلیقیدرکه کشی نفسنك قوام
وسلامتنی حقدن بیلیوب غیریدن بیلمکدر وبونك ضدنه توکل دیرلر بنیه سنك
قوامنی حقدن بیلمکه دیرلر وبعض علما قتنده جمیعا امرینی الله تعالی حضرتلرینه
تفویض ایتمکه دیرلر وبعض علما قتنده قدرت بشریتمیه جك یرده مسببانه سعیی
ترك ایتمیه دیرلر پس بوتفسیرایله قدرت بشریه تحتنده اولان اسبابه سعی ایتمك
توکله ضرر ویرمز نته کیم حق تعالی ﴿ فابتغوا عندالله الرزق ﴾ بیورمشدر
یعنی الله تعالی عندنده قسمت اولنسان رزقی طلب ایلین وبرآیت کریمه سنده دخی
﴿ فتوکلوا ان کنتم مؤمنین ﴾ بیورلمشدر معنای شریفی ربکزه توکل ایلیوك
اکر مؤمن ایسه کز ابن عمر رضی الله عنهما رسول اکرم صلی الله علیه وسلمدن
روایت ایدرکه اکر سز حقیقه توکل ایلسکز الله تعالی قوشلرك رزقلری کبی
سزك دخی رزقکزی ویرر ایدیکه انلر اج صباحلر وطوق اخشاملر پس
بوحدیثده رسول الله علیه السلام اشارت بیوردیکه کمال توکل اولدرکه کشی رزق
طلبنده برکونلك نفقه یی اشورمیوب یارنکی کونه الیقومیه وبودخی اهل وعیالی
اولمیان کمسه حقنده درزیرا پیغمبر آخر زمان علیه صلوات الرحمن بعض اهلنه
بریللق نفقه الیقویدیغی ثابتدر وبرحدیث شریفنده دخی بیورمشدرکه عبدك
رزقی کندینی طلب ایدر اجل طلب ایتدیکی کبی وابن عمر رضی الله عنهما برخرمایی
بولوب سائله ویردیکنده رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردیکه اکر
ویرمسه ده سکا اول خرما کلوردی پس بو ایکی حدیث شریف قضا وقدره
اعتقاد ایتمك خصوصنده وارد اولمشدر اما برحدیث اخرده دخی براعرابی
دوه ایله رسول الله حضرتلرینك مجلسنه کلوب یارسول الله توکل ایدوب
دوه می صالیویره یمی یوخسه باغلیوب توکل ایده یمی دیدی باغله وتوکل ایله دیو
بیورمشدر پس بوحدیث سبب ظاهره یاپشمق توکله مانع اولمدیغنی بیان ایدر
وبواجلدن محتاج اولان کمسه یه کسب ایتمك فرضدر سائللك ایله دخی اولور ایسه
واج اولان کمسه یه هلاکلغنی دفع ایده جك قدر یمك فرض اولدی کذلك
الله تعالی حضرتلری امر ایلدی ضرر ویره جك شیدن حذر ایتمك وسلاح

قوللا نمغه كه بونلر اصلا توكله مانع دكلدر مناراة السابرينده ديمشـدركه اصل توكل اولدركه كشى الله تعالى يى وكيل ومعتمد طوته امور دين ودنياسنده والله تعالينـك ازلده قسمت ايتديكنه راضى اوله وباشـنه كلجك شيلرده مطيع ومنقاد اوله وبو توكل اوچ قسمدر برى توكل عوامدركه دنيا وآخرتلرى مصالحنى رعايت ايلمده ربلرينى وكيل طوته ايكنجى توكل خواصدركه الله تعالى حضرتلرينه تسليم اولمليدر سودكلرى يرده وكريه كوردكلرى يرده ﴿ عسى ان تكرهوا شيئا وهو خير لكم ﴾ آيتى مضمونيله اوچنجى توكل اخص خواصدركه صلاح حاله ومعاد ومأله نظر ايتمكسزين جميعا امورينى حقه تفويض ايلمليدر وتوكل دخى عبدك يقينى واعتقادى قوتنه كوره اولور وبو اجلدن امام غزالى اصول اربعينده ديمشدر كاهى بوقوة قلب شومرتبه يه واردركه صاحبى زاد وزواده سز برويبانه كيدر زيرا طعامدن صبر ايتمكـه قادر اولوب وياحشيش ايله قانع اولور اما ضعيف القلب اولان كيمسـه بويله بيابانه توكل ايله كيرسـه كندى نفسنى تهلكه يه براغوب عاصى اولور. زيرا امر الهى يه مخـالفت ايتمش اولور اويس قرنى قدس سره اكريتيوردن وكوك طوتجدن اولسه يغمور ياغمق ووجه ارضده نباتات بتمك احتمالى اولمسه ينه ذره دكلو رزق غمينى چكمزدم وتوكلدن دونمزدم بيورمش اخص خواص مرتبه سى بويله در ولكن بزه لازم اولان اسباب ظاهره يه ياپشمقدر واندنصكره توكل ايتمكدر نته كيم حضرت مولانا ديمشدر ﴿ مثنوى ﴾ كر توكل ميكنى دركاركن ﴿ كشت كن پس تكيه برجباركن ﴾ اكر توكل ايدر ايسهك كارايچنده ايله ابتدا اكين اك بعـده ربكه توكل ايله يعنى سببسز توكل اولمز معلوم اولسونكه حق تعالى عبادينه عنـايتيله صبرى تعليم وترغيب ايدوب قرآن مبيننده بيورر ﴿ يا ايها الذين آمنوا استعينوا بالصبر والصلوة ان الله مع الصابرين ﴾ ﴿ ولنبلونـكم بشئ من الخوف والجوع ونقص من الاموال والانفس والثمـرات وبشر الصابرين الذين اذا اصابتهم مصيبة قالوا انا لله وانا اليه راجعون اولئك عليهم صلوات من ربهم ورحمة واولئك هم المهتدون) (والذين صبروا ابتغاء وجه ربهم واقاموا الصلوة وانفقوا مما رزقناهم سرا وعـلانية ويدرؤن بالحسنة السيئة اولئك لهم عقبى الدار) (سلام عليكم بما صبرتم فنعم عقبى الدار) (والصابرين فى البـأساء والضراء وحـين البأس اولئك الذين صدقوا واولئـك هم المتقون) (والله مع الصابرين) (واصبروا ان الله مع الصابرين) (والله يحب الصابرين) (واصبر فان الله لا يضيع اجر المحسنين) (ولنجزين الذين صبروا اجرهم باحسن ما كانوا يعملون ﴾

Digitized by Google

﴿ولئن صبرتم لهو خير للصابرين)(انما يوفى الصابرون اجرهم بغير حساب)(واصبر وماصبرك الا بالله)(واصبر على ما اصابك ان ذلك من عزم الامور)(واصبر ان وعد الله حق)(ولمن صبر وغفر ان ذلك لمن عزم الامور)(فاصبر كما صبر اولوا العزم من الرسل)(واصبر لحكم ربك فانك باعيننا)(فان مع العسر يسرا ان مع العسر يسرا)(وتواصوا بالمرحمة اولئك اصحاب الميمنة)(وتواصوا بالحق وتواصوا بالصبر﴾ وحق تعالى حديث قدسيده بيورمشدركه (يا ابن آدم من لم يرض بقضائى ولم يصبر على بلائى ولم يشكر على نعمائى ولم يقنع بعطائى فليطلب ربا سوائى) (يا ابن آدم من صبر على بلائى فقد رضى عنى) وحضرت حبيب اكرم صلى الله عليه وسلم احاديث شريفه سنده بيورمشدركه اى امتم ايمان ايكى منقدر برصنفى صبردر وبرصنفى شكردر وافضل صبر ابتداى مصيبتده بولنان صبردر وبيورمشدركه صبر ابتداى مصيبتده تسليمدر وبيورمشدركه صبر هر طاعتك مبدئيدر وهر معصيتدن اجتنابك اصليدر وبيورمشدركه هر عبادتك اصلى صبردر وبيورمشدركه طوبى اكاكيم مختلره صابردر وبيورمشدركه براجى كلمه يه صبر ايليان كيمسه نيجه اجى كلمات استماع ايلسه كركدر وبيورمشدركه صبر مورث ظفردر وبيورمشدركه صبر مردر وانى حلوايدن صبردر وبيورمشدركه مختلره صبرايمك يقينه يتمكدر وبيورمشدركه حق تعاليدن زياده صبرلى كيمسه يوقدركه مشركلر اكا افترا ايلديكن ايشيدوب وآنلره ينه عافيت و رزقى احسان ايدر وبيورمشدركه صبرك اولى اجى وآخرى طاتلو ولذتليدر وبيورمشدركه ايمان صبر ايله سماحتدر وبيورمشدركه صبردن خيرلى برعطيه اعطا اولنمامشدر وبيورمشدركه صبر الله تعاليدندر وعجله شيطاندندر وبيورمشدركه نصرت صبر ايله در وفرج كرب ايله دركيمه كيم حالنده يا نفسنده برمصيبت ايرشسه وانى كتم ايدوب كيمسه يه شكوا ايلسه تحقيقا حق تعالى اكالذت ايمان وعزت اخوان كرم واحسان ايدر وجميع ذنوبك مغفرت ايلر وبيورمشدركه حضرت ايوب عليه السلام اول ديدان ايله مبتلا ايكن هرسحر وقتنده حق تعالى انى واسطه سز عياده ايدوب لطف وكرميله حبيبم ايوب نيجه سين بلامز حلوليله نيجه سين بيوررايمش وايوب عليه السلام حلاوت خطاب عزتله مستطاب اولوب مرارات صبرى اونودرمش وقتا كه ايوب عليه السلام عافيت رايحه سين الشدرانكچون حسرتله صبرندن شكوا قيلشدر وبيورمشدركه يوم قيامتده صابرلر مجازات قلندقده الهنا بزيدخى دنيايه كوندركه كندى لحوممزى

مقرا صلرله کندیمز طوغرا یوب المنه صبرایده لم تا کیم بودولته بوندن دخی زیاده
ایرهلم نوع ثانی صبر وتحملك حدو حقیقتن وحلاوت وکرامتن بیلدیر ای عزیز معلوم
اولسونکه اهل الله دیمشلر درکه صبر نفسی جزعدن حبس ومنع ایتمکدر صبر
حظوظ نفسدن مجاهده ایله خروج ایدوب کتمکدر صبر فطام نفس اوزرینه
دوام وثبات ایتمکدر صبر ایکیدر بری مکروه ایله صبردرو بری محبوبسز صبردر
صبر قلبه مصیبت قدر نازل اولور مصائبین صبر ایتمك مواهبه یتمکدر علم
منفعت وصبر مدفعه در صبر جمیل جالب اجر جزیلدر صبر قلوب ستر عیوبدر
سراده شکور وضراده صبور اول غضبده حلم ورهبره صبور اول صبر ایله مصیبت
اولماز صبر ایدن مصیبتدن الم بولماز بلا یه صبر ایدوب قضایه راضی اولور
و رضا ایله صبر آسان اولور صبور بلا بال اولور صبر ایله قورق حلوا اولور صبر
منتج ظفردر ایمانك اصلی صبردر واسلامك اصلی رضادر اکر دیرایسنکه
حق تعالی بلالری یاغدرمشدر تیقن ایله که سنی ایقاض ایلمشدر نعمت بولدقده
صبور اول مصیبتده جزع وفزع مصیبتدن اشد واصعبدر جزع صبردن
تعبلیدر صبر الم بلوادن ترك شکوادر صبر بلا یی رضا ایله استقبالدر صبور نعمت
ونعمت برابردر صبرلی باش سلامتدر صبر کوزل علامتدر بلاحقدن عطادر
پس جزع خطادر بلا کوزلدر زیرا که اول بخش ازلدر صبر برمبارك شربتدر که
موجب عافیتدر نوع ثانی دنیا دار بلا وجفا وساحر وغدار و بی وفا ومبغوض
ومنفور عرفا وشرفا واخرت عالم ذوق وصفا اولدیغنی احادیث حضرت
محمد المصطفی علیه الصلوة والسلام اولا و فی ایله بیلدیرر ای عزیز معلوم اولسونکه
حضرت حبیب اکرم صلی الله علیه وسلم امتنه رأفتیله شفقت ایدوب اخرتك
برقرار ودنیانك محیل وغدار اولدیغنی طیورمشدر نته کیم احادیث شریفه سنده
تنبیه بیورمشدرکه ای بنم امتم واصحابم اول کسنه یتمشدرکه دنیا انی ترك ایتمزدن
مقدم اول دنیا یی ترك ایتمشدر وبیورمشدرکه دنیاده اویله اوله سنکه کندیکی
برغریب ویا برمسافر بیله سین وکندو نی قبور اهلندن عد ایده سین تا کیم تدارکلی
کیده سین وبیورمشدرکه دنیانك حب وطلبی هر کناه وخطانك سر وسببلریدر
و بیورمشدرکه برمؤمنه دنیادن برزیاده نسنه اصابت قیلماز الا که الك درجاتی
عندالله نقصان بولور اویله قالماز وبیورمشدرکه کیمك که قصد وارزوسی اخرت
اولوب طریقنه کیدر حق تعالی الك غناسنی قلبنده قیلوب اموری جمع وتسهیلله
معینی اولوب دنیایی اکا خدمتکار ایدر وکیمك که قصد وارزوسی دنیا اولوب

انكله قالور حق تعالى انك تقربى كوزى اوكنده حاضر ايدب متفرق ومشتت
قيلوب اول متحير قالور ودنيادن اكا كلمز الا كه مقدر اولان كلور وبيورمشدر كه
هر كون منادى اوچ كره ندا ايدر كه دنيايى اهليچون ترك ايديكز وسز اخرت
يولنه كيديكز وبيورمشدر كه كيمكه دنيادن كفايتدن زياده اخذ ايلر اول كمسنه
كندى هلاكنى اخذ ايلر وبيورمشدر كه دنيايى ترك ايتمك قلبده وجسدده
راحته يتمكدر وبيورمشدر كه ازهد ناس اودر كه زينت دنيايى ترك ايدوب علم بقايى
درك ايده ويارينى عمرندن عد ايتميوب كندويى موتادن صانوب تدارككه كيده
وبيورمشدر كه دنيا مؤمنك زندانيدر وكافرك جنت وسرايدر وبيورمشدر كه
دنيا برساعتدر انى طاعتله كچورمك كركدر وبيورمشدر كه دنياده مؤمن صافى
اولماز وانده راحت بولماز نيجه صافى اولسونكه انك زندانيدر وبلاى جانيدر
وبيورمشدر كه اعجب عجايبدر كه دار الخلود وحضورى تصديق ايدن مؤمن
بو دار فنا وغروره نيجه ميل ورغبت ايدر وبيورمشدر كه تحقيقا دنيا برلذتلى
سبزه وريحاندر حق تعالى انى سيزه ويرديكى سيزى تجربه وامتحاندر زيرا كه
بنى اسرائيله دنيا بسط اولدقده انلر البسه فاخره يه مائل واطعمهٔ نفيسه يه طالب
اولوب اشربهٔ لذيذه يه راغب اولمشلردر وانواع فتنه وفساده ذاهب اولمشلردر
وبيورمشدر كه مؤمن كندى نفسندن نفسيچون ودنياسندن آخرتيچون وشبابتدن
هرميچون وحياتندن موتيچون تزود ايله تدارك ايلسون زيرا كه دنيا سزلر ايچون
خلق اولنمشدر وسيز آخرت ايچون خلق اولنمش سز وبعد الموت بردار يوقدر
الا كه يا جنتدر ويا ناردر وابو بكر الصديق رضى الله عنه حضرتلرى برشربت
عسل ايستيوب شرب عندنده بكاء شديد ايلمشدر بعد السكوت اكا ديمشلر كه
نيچون آغلديكز جواب ايتمشدر كه بركون اول حبيب اكرم صلى الله تعالى
عليه وسلم حضرتلرينى كوردم كه كندواوزرندن برنسنه يى دفع ايدر دى
وانكله بيله بركمسنه يى كورمدم وقت اخرده ديدمكه يا رسول الله سن كندندن
رفع ايلديكك نه ايدى بركمسنه يى كورمدم جواب ايلديكم اول بودنيا ايدى كه
تمثل ايدوب بكا كلدكده انى دفع ايدوب ويدمكه بندن بعيد اول پس اول رجوع
ايدوب بكا ديديكه سن بندن خلاص بولدك لكن سندنصكره هيچ بركمسنه بندن
خلاص بولهمز ايمدى بن انك ايچون اغلرم ديمشدر وحضرت حبيب اكرم
صلى الله تعالى عليه وسلم بعض اصحابيله براولمش اوغلاق لاشه سى يانندن
كچركن اصحابنه ديمشدر كه قنغكز بو اوغلاغى بردرهمه الور سز ديمشلر در كه

Digitized by Google

مجانا دخی الهدر پس اول حضرت دیمشدرکه والله بودنیا عند الله سزك عندكزده بوجیفه دن ارذل واحقردر و بیورمشدرکه عبید دینار وعبید درهم وعبید نفس اولوب یعنی عمل آخرتی قویوب جمع ماله مشغول وملبسه حسنه ایله ملبوس اولان غافل هلاك اولسون دیو بددعا ایتمشدر و بیورمشدرکه جهنم شهوت ایله محفوف و جنت نعیم مکارم ایله مسدود در یعنی شهوات دنیایه تابع اولان ناره واقع اولور حالبوکه ناری کوره مز مشتهاسنی کورر ومکاره اولان زحمتلره تحمل ایدن کیمسه جنته داخل اولور حالبوکه جنته نظر ایتمزانجق زحمتلری کورر و بیورمشدرکه والله بن سزك ایچون نفسدن خوف ایتم لکن خوفیم بودرکه دنیا سزدن مقدم کچنلره بسط اولدیغی کبی سزه دخی بسط اولنوب انلری هلاك ایلدیکی کبی سیزی دخی هلاك ایدر یعنی غفلتله دنیایه رغبت ایدرسز وانك جمیع حطامندن شغلکز تمام اولوب حق تعالی یه توجه وطاعتکز نقصان بولور ودنیالق سببیله ما بینکزده عداوت حاصل اولور ودعاسنده بیورمشلردرکه (اللهم اجعل رزق آل محمد قوتا وکفافا) و بیورمشدرکه اول مؤمن فلاح بولمشدر رزق کفاف ایله قناعت قیلمشدر و بیورمشدرکه آدم اوغلی مالیم مالیم دیر اولمغزور اعتباردر انك مالندن یبوب باکیوب افنا ایلدیکندن غیری فضائل توکلی آیات قرآنیه واحادیث نبویه ایله بیلدیره لم ❊ ای عزیز معلوم اولسونکه حق تعالی عبادینه عنایتیله توکلی تعلیم وترغیب ایدوب کلام قدیمنده بیورمشدرکه ❊ فاذا عزمت فتوکل علی الله ان الله یحب المتوکلین) (حسبنا الله ونعم الوکیل) (فاعرض عنهم وتوکل علی الله وکفی بالله وکیلا) (وکفی بالله ولیا وکفی بالله نصیرا) (وعلی الله فتوکلوا ان کنتم مؤمنین) (قل لن یصیبنا الا ما کتب الله لنا هو مولانا وعلی الله فلیتوکل المؤمنون) (الله یبسط الرزق لمن یشاء ویقدر ان الله بکل شیء علیم) (فان تولوا فقل حسبی الله لا اله الا هو علیه توکلت وهو رب العرش العظیم) (انی توکلت علی الله ربی و ربکم مامن دابة الا هو آخذ بناصیتها ان ربی علی صراط مستقیم) (وماتوفیقی الا بالله علیه توکلت وعلیه فلیتوکل المتوکلون) (ولله غیب السموات والارض والیه یرجع الامر کله فاعبده وتوکل علیه) (ومالنا الا نتوکل علی الله وقدهدینا سبلنا ولنصبرن علی ما اذیتمونا وعلی الله فلیتوکل المتوکلون) (واعتصموا بالله هو مولیکم فنعم المولی ونعم النصیر) (الذین صبروا وعلی ربهم یتوکلون) (وتوکل علی الحی الذی لایموت وسبح بحمده) (وتوکل علی العزیز الرحیم) (وتوکل علی الله انك علی الحق المبین) (وتوکل علی الله انه هو السمیع العلیم) (ومامن دابة فی الارض

Digitized by Google

الا على الله رزقها و يعلم مستقرها ومستودعها كل فى كتاب مبين)(اليس الله بكاف عبده)(قل حسبي الله عليه يتوكل المتوكلون)(فاستعذ بالله انه هو السميع البصير)(ربنا عليك توكلنا واليك انبنا واليك المصير)(ومن يتوكل على الله فهو حسبه)(رب المشرق والمغرب لا اله الا هو فاتخذه وكيلا)(وهو على كل شئ وكيل ﴿ وحق تعالى حديث قدسيده بيورمشدركه يا ابن آدم اعتصم بى اهدك وتوكل على اكفك وان توكل على غيرى قطعت اسباب السموات والارض عنك يا ابن آدم انظر الى الدهر هل انقطعه الى احد فلن اعزه وتوكل على فلم اكفه انا راض بصلاتك يوما فيوما فارض عنى برزقك يوما فيوما يا ابن آدم ان كنت قد تكفلت لك بالرزق فالاهتمام لماذا واذا كان كل شئ بقضائى فالجزع لماذا يا ابن آدم هلم الى وتوكل على اكفك يا ابن آدم ليس شئ عندى افضل من التوكل على والرضاء بما قضيت وحضرت حبيب اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم احاديث شريفه سنده بيورمشدركه اى امتم اكر سيز حق تعالى يه توكل تام ايله توكل ايلسكز اول رزق طيورى و يرديكى كبى سزك رزقكزى دخى ويرركه طيور اچلقله صباحليوب شبعا نا اخشاملر ويبورمشدركه كيمكه ناسدن زياده متين وقوى اولماغى ديلرسه حق تعالى يه توكل قلسون ويبورمشدركه كيمكه حق تعالى يه توكل قيلوب قضاسنه راضى اولور تحقيق اول كيمسه طلبدن كفايت وكدردن راحت بولور ويبورمشدركه قشان وتطير شركدندر لكن توكل انلرى كوكلندن ازاله ايتمكدر ويبورمشدركه حقه توكل قلمق ناسدن مأيوس اولمقدر زيرا كه ناس نه معطى ونه مانعدر ونه ضار ونه نافعدر بلكه جمله سى امثال آلات صانعدر اصحاب كرامك بريسى ناقه سندن نزول ايدوب ديمشدركه يارسول الله ناقه يى صاليويروب توكل ايده يمى يوقسه ربط ايده يمى اول حضرت اكا بيورمشدركه ناقه يى باغله اندن توكل ايله حضرت موسى عليه السلام بيورمشدركه طفلك پدرينه اولان توكلى قدر مولاسنه توكلى اولميان مؤمن دكلدر معلوم اوله كه حق تعالى عبادينه عنايتيله تفويضى تعليم وترغيب ايدوب كتاب كريمنده بيورمشدركه ﴿ فسيكفيكهم الله وهو السميع العليم)(وعسى ان تكرهوا شيئا وهو خير لكم وعسى ان تحبوا شيئا وهو شر لكم والله يعلم وانتم لا تعلمون)(قل اللهم مالك الملك تؤتى الملك من تشاء وتنزع الملك ممن تشاء وتعز من تشاء وتذل من تشاء بيدك الخير انك على كل شئ قدير)(تولج الليل فى النهار وتولج النهار فى الليل وتخرج الحى من الميت وتخرج الميت من الحى وترزق من تشاء بغير حساب)(ليس لك من الامر شئ)

Digitized by Google

﴾ قل ان الامر كله لله)(ويدع الانسان بالشر دعائه بالخير وكان الانسان عجولا)
(وان يمسسك الله بضر فلا كاشف له الا هو وان يردك بخير فلا راد لفضله يصيب به
من يشاء من عباده وهو الغفور الرحيم)(ولا تقولن لشيء انى فاعل ذلك غدا الا
ان يشاء الله)(ان الله يفعل ما يريد)(فعسى ان تكرهوا شيئا و يجعل الله فيه
خيرا كثيرا)(والله خير وابقى)(وربك يخلق مايشاء و يختار ما كان لهم الخيرة)
(و يفعل الله مايشاء)(قل لا املك لنفسي ضرا ولا نفعا الا ماشاء الله)(يمحوا الله
مايشاء و يثبت وعنده ام الكتاب)(لا يسئل عما يفعل وهم يسئلون)(وله اسلم
من فى السموات والارض طوعا و كرها واليه يرجعون)(الله خالق كل شيء وهو
على كل شيء وكيل)(وافوض امرى الى الله ان الله بصير بالعباد)(ولو بسط الله
الرزق لعباده لبغوا فى الارض ولكن ينزل بقدر مايشاء انه بعباده خبير بصير)
وماتشاؤن الا ان يشاء الله ان الله كان عليما حكيما)(وماتشاؤن الا ان يشاء الله
رب العالمين ﴾ وحضرت حبيب اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم دعا سنده
بيورمشدر كه (اللهم انى اسلمت نفسي اليك و وجهت وجهي اليك وفوضت
امرى اليك والجأت ظهرى اليك رغبة و رهبة اليك لا ملجاء ولا منجاء منك
الا اليك اللهم لا مانع لما اعطيت ولا معطى لما منعت ولا راد لما قضيت ولا ينفع
ذا الجد منك الجد لا اله الا الله وحده لا شريك له له الملك وله الحمد يحيي و يميت
بيده الخير وهو على كل شيء قدير واليه المصير ولا حول ولا قوة الا بالله العلى العظيم)
وامتنه تفويضى تعليم ايدوب بيورمشدر كه جرا ما جرا وجف القلم
و بيورمشدر كه ذروهٔ ايمان ايكى خصلتدر برى حق تعالى يه تسليمدر و برى
قضاسنه رضادر وينه بيورمشدر كه هر مؤمنك افضل خصالى توكل وتفويض
وتسليم وصبر و رضادر و بيورمشدر كه عبدك ايمانى كامل اولماز تا انده بش خصلت
حاصل اولمدجه برى حق تعالى يه توكلدر و بريسى اكا تفويض اموردر و برى انك
امرينه تسليمدر و برى بلاسنه صبردر و برى قضاسنه رضادر و بيورمشدر كه
غم تدبيرى قليل ايله كه سكا تقدير اولان شى بولور واولميان بولمز و بيورمشدر كه
بش نسنه ايماندندر كه هر حالده حق تعالى يه توكلدر وجميع امورى اكا
تفويضدر وانك هر امرينه تسليمدر و بيورمشدر كه حيراندهدر كه حق تعالى انى
اختيار ايدوب وجوده كتورمشدر و بيورمشدر كه حيراندهدر كه واقع اولمشدر

﴾ فصل ششم ﴿

سؤال نصارى

التنجى فصل انجيل الله كلامى اولديغنى ثابت ايدن بعض دلائل بياننده در
دليل اول شودر كه سابقده تعليمات انجيله دائر مذكور اولان شيلردن يقين تامله

Digitized by Google

ثابت اولدیغنده انجیل وانجیله ایمان ایدنلرك تمنا وتقاضای روحنی رفع ایدوب ساکت ایدر ونته کیم دیباجه ده ذکر اولندی که تقاضای روح انسان حقیقی بولمق والله حضورنده بیکناه اولمق وپاك قلبلکی تحصیل ایتمکده وبخت دائمی یه ایرشمکدر انجیل بونلردن کافه سنی بیان ایلدیکی سابقده بر مسطور اولان فصولدن منفهم اولدی ایکنجی دلیل انجیله ایمان ایدن ایماندارلرك قلبلرین تغیر وتوجهی وایو رفتار یدرکه انجیله ایمان ایدنلرده ظاهر اولور نته کیم اشبو بابك دردنجی وبشنجی فصللرنده خصوص مذکورلر بیان اولندی اوچنجی دلیل کتب عهد عتیق وجدید کلام الله اولدیغنی بالاشتراك بیان ایدر کتب مذکوره ده مسطور اولدیغی صفات اللهدر که سابقده بعض آیات ضمننده توضیح اولندی دردنجی دلیل انجیل الله کلامی اولدیغنی بیان ایدر انجیلك عالی وروحانی اولان معنی ونصایحلری واحکامیدرکه بو بابك ایکنجی فصلنده ومسیحی حقیقینك رفتاری بابنده اولان بشنجی فصلده ذکر ایلدم التنجی دلیل کتب عهد عتیق وجدید کلام الله اولدیغنی بیان ایدر اولدخی مسیحدن وحواریوندن صادر اولان معجزه لردرکه آیات انجیلده مفصلا بیان اولنمشدر یدنجی دلیل انجیل الله کلامی اولدیغنی بیان ایدر انجیلك تعلیماتنك مشهور ومنتشر اولمسیدر شویله که لوث والایش نفسانیه دن قلبلری پاك اولمیان اشخاص بیننده برطاقم علمسز وشهرتسز ودولتسز وحکومتسز آدملر چوق زحمت واذیتلرایله براز زمانده ولایت مشهوره نك چوغنده انتشار ایلدیلر مثلا شام ومصر ویونان واطالیه کبی خلاصه اولمطالبکه بوانه قدر کتب عهد عتیق وجدید خصوصنده ذکر اولندی ایضاح ایدر کتب مذکوره کتب اللهیه یی امتیاز ایتمك اوزره دیباجه ده ذکر اولنان شروطی انجامه رساننده دیرلر یعنی شروط مذکوره یی ایفا ایدرلر ❊ بتوفیق الله تعالی بوفصلك جوابی بر وجه اختصار شویله درکه انجیلك الله کلامی اولدیغنه دائر ادله وبزمدخی انلرك مقابلنده جوابمز علی وجه التفاصیل ماسبقده محل مخصوصلرنده بیان اولنمشدر ایمدی بوفصلی ایراد ایتمك حشو وفضله قبیلندن ایسه ده جزئیجه جوابنه اشارت اولنور دلیل اولك جوابی شو وجهله درکه کتب اللهیه کرك اصل تورات وکرك اصل انجیل وکرك برنقطه وبرحرف زیاده ونقصانی قبول ایتمیان قرآن کریم تقاضای روحی رفع ایدوب انسانی سعادت ابدیه یه مظهر قیله جقنده اشتباه یوقدر لکن برتقاضای روحی رفع ایتمك وسعادت ابدیه یه انسانی ایرشدیرمك

جواب مسلمین

خصوصنده قرآن كريم سبب مستقل اولوب الكرزده شاكردانك سركذشتيله
مخلوط اولان اناجيل محرفه قرآن كريمك جنبنده جزؤ لا يتجزى كبي قالديغى
كاليله مطالعه ايدنلرك معلومى ايسه ده بزدخى برمقدار ماسبقده بيان ايلدك
وتحقيق قرآن كريمك معجزمن عندالله اولديغى مبحثده تفصيل اولنور ايكنجى
دليلك جوابى دخى شو وجهله دركه انجيله ايمان ايدنلرك ابو رفتاريني اناجيل
اربعه نك الله كلامى اولديغنه دليل قلمش سين انجيله ايمان ايدنلرك ابو رفتارى
شويله طورسون بلكه الله تعالى يى نيجه صفات نقايصله موصوف وانبياى
عظامى نيجه نيجه عار وعيب اوله جق شيلر ايله متصف اولملريني اعتقاد ايتملرى
ماسبقده تقدم ايلدى اوچنجى دليلك مآلى كه كتب عهد عتيق و جديده
صفات اللهك مسطور اولمسيدر حالبوكه صفات الهيه كاليله قرآن كريمده
بيان وتفصيل اولندى وسزك بيان ايتديككز بعض صفات الهيه نك حقيقتندن
جاهل ومنكر اولديغكزى ماسبقده صفات بحثنده تحقيق وتفصيل ايلدك
دردنجى دليلك مآليكه انجيلك عالى وروحانى اولان معانى ونصايحلرى
مشتمل اولمسيدر بودخى ايكنجى بابك بشنجى فصلنده ذكر اولنمشدر ديمشسك كذلك
قرآن كريم دخى كتب عهد عتيق وجديدن صدانده صد عالى وروحانى ومعانئ
نصايحى مشتمل اولديغى اوفصلك جوابنده اجمالا اشارت اولندى التنجى دليلكه
مسيحدن وحواريوندن صادر اولان معجزه لردر ديمشسيك حالبوكه مسيحدن
صادر معجزه لر مسيحك سائر انبيالر كبي نبوتنه وكندويه نازل اولان اصل انجيلك
حقانيتنه دلالت ايدر يوخسه كنديدن نيجه زمان صكره كلان شاكردلرك
معترف اولديغك وجه اوزره سركذشت ومكتوباتلرينك ورقپاده كورديكى
شيلرك الله كلامى اولديغنه نوجهله دلالت ايدر شاكردلردن صادر اولان
خوارق عاده نك وجودى خبر آحاد ايله ثابت اولديغندن هرنقدر يقيني افاده
ايتمز ايسه ده ينه وجودى تقدير ينه كوره اثر عيساده مستقيما نه حركت ايدن
حواريوندن صادر اولمشدر فقط مستقيمانه حركت ايدن قنغى ذاتدر اولدخى
معين ومشخص دكلدر والحاصل حضرت عيسايه اللهدر دين كيم اولور ايسه
اولسون اصحاب ومصدق عيسادن عد اولنمز واندندخى معجزه وكرامت ظهور
ايتمز وعيسانك اصحابندن اولان ذواتدن بومثللو اللهه نقيصه ويرن وحضرت
عيسايه عندالله موجب شرم اولان كلاملرى سويلمزلر يدنجى دليلك جوابى
شويله دركه دين عيسانك ازمانده اطرافه منتشر اولمسى عيسانك نبوتنه

Digitized by Google

واصل انجیلك الله كلامی اولمسنه دلالت ایدر بزدخی عیسانك نبوتی واصل انجیلك الله كلامی اولدیغنی اقرار ایدرز یوخسه سیرار بعه ومكتوباتك الله كلامی اولدیغنه دلالت ایتمز نته كیم فخر كائنات علیه اكمل التحیات افندمز اقوياء مشركين ایچنده ظهور ایدوب نورنبوتی شرق وغربی منور قلمسی قرآن كريمك الله كلامی اولدیغنه دلالت ایدر یوخسه اصحابنك واصحابندنصكره كلان تابعینك كتب ومكتوباتنك الله كلامی اولدیغنه دلالت ایتمز خلاصه سابقدن بو آنه قدر ایلدیكمز تحقیقاتدن واضح وآشكار اولدیكه دیباجه ده مذكور شروط بنجكانه‌یی قرآن كريم كما ایله ایفا ایلدی یوخسه كتب عهدعتیق وجدید ایلدیلر

﴿ فصل هفتم ﴾

سؤال نصاری

یدنجی فصل انجیلك تعلیمی ابتدا نه طریقله مشهور ومنتشر اولمشدرانی بیان ایدر هر نقدر بو آنه قدر ایكنجی بابده انجیلك عمدهٔ تعلیماتی بیان ایتمكه اقدام ایلدم یته بوفصلده انجیلك مشهور اولمسنی بیان ایده جكم وانجیلك عمدهٔ تعلیماتنی افاده ایتمكه اقدام ایلدم لكن بو فصلده انجیلك مشهور اولمسنی بیان ایده جكم وانجیلك بر یجی واعظلری كه مسیحك حواریونلرینی كفت كو ایده جكم چونكه محمدیلرك احوال حواریونه وقوف واشنالغی یوقدر اول سببدن انلره احوال حواریوندن معلومات و یره جكم وبومطالب بوقرار ایله‌دركه یسوع مسیح تعلیمه آغاز ایلدیكی وقتده اون ایكی نفر عوام آدملردن انتخاب ایدوب انك كتب ناطقه‌سی اولمشلر بوفصلك اوچنجی بابی محمد وقرآنك حالی اوزره كیفیتی بیاننده در بو باب بش فصلدر فصل اول حضرت محمد علیه السلامك رسالتی خبری كتب عهدعتیق وجدیده ده مسطوردر دینلرك ادعاسنی تحقیق وتشخیص ایتمكدر قرآنك مظمونته كوره محمدك الله طرفندن كلسنه اولان دلیللردن بری شودركه انجیلده مسیح انك كلمسی خصوصنده خبرو یرمش اوله نته كیم قرآنده یازلمشدركه ﴿ ومبشرا برسول يأتي من بعدي اسمه احمد ﴾ اما بركمسه انجیلك اولندن آخرینه قدر مطالعه ایتمش اولسه مسیح بر صحیفه ده بویله سوز بوله مز یعنی انجیلك برمحلنده لفظ احمد ویا محمد كوره مز ویاخود قرآنك بوایه سنه مطابق مضمونده برآیت بوله مز ایمدی بر یجی آیه كه علماء اسلام ظن ایدرلر كه محمد علیه السلامك كلمسی خبرینی اشارت ایدر شودركه توراتده واقع آیهٔ (۱۵) فصل (۱۸) كتاب (۵) موسی دركه موسی الله طرفندن بنی اسرائیله دیمشكه سنك اللهك سزك میانه كزدن برادرلركدن بنم كبی بر پیغمبر مبعوث ایدرانی دكلیكز ینه آیهٔ (۱۸) ده

دیمشکه انلردن اوتری سنك كبی بر پیغمبر انلرك برادرلری ییننده مبعوث ایده جکم کندی کلامنی انك اغزینه قویه جغم هر شیئکه اکا امر بیوردم انی انلره یتوره بو آیه‌یی محمدیلر ادعا ایدرلرکه آیهٔ مزبوره ده واقع برادرلری کلمه‌سی اعرابه منسوبدرکه زیرا که عرب طائفه سنك بعضیسی حضرت اسماعیل بن ابراهیم نسلندندر ودیدیلرکه نبی موعوددن مراد محمد علیه السلامدر اما هرکسکه دقت ایله آیهٔ مذکوره ده سزك میانه کزدن الفاظی دخی واردر قرنداشلردن نسل اسماعیل اولمسنه مانع اولور دیمك اولیورکه محمدیلر یا سهواو یاعمدا الفاظ مذکوره‌یی نظرلرندن اتمشلر تاکه آیهٔ مزبوره مطلبلرینه مطابق اوله اکر بالفرض الفاظ مذکوره آیهٔ مزبوره ده اولمسه بیله ینه آیت انلرك مطلبنی ادا ایلمز زیرا که اولا برادرلر یکزدن وسزك میانه کزدن لفظلری مشهور براصطلاحدرکه توراتده ذکر اولندقده انلردن قوم بنی اسرائیل اراده اولور نته‌کیم آیهٔ (٧) باب (١٥) ده مذکور کتاب (٥) موساده وینه آیهٔ (١٥) باب (١٧) ده وآیهٔ (١٤) باب (٢٤) ده واقع برادرلرك لفظندن بنی اسرائیل اراده اولنمشدر بناء علیه آیهٔ سالف الذکرده واقع سزك میانه کزدن سزك برادرلریکزدن کلماتنك معناسی شویله اولورکه سنك قومکدن مبعوث اولور یوخسه بشقه قومدن دکل پس لفظ برادرلریکزدن میانه کزدن لفظنی تأکید ایتمك ایچون علاوه اولنمشدر وثانیا توراتك آیه‌لرندن ینه معلومدرکه نبی موعود رهانده اسحق نسلندن اوله جقدر یوخسه اسماعیل نسلندن اولمیه جقدر نته‌کیم بوآیه‌دن معلوم اولورکه کتاب اول موساده واردرکه ساره ابراهیمه دیدیکه جاریه‌یی یعنی هاجری وانك اوغلنی یعنی اسمعیلی اخراج ایله زیرا که بوجاریه‌نك اوغلی بنم اوغلومله برابروارث اوله وآیهٔ (١٢) ده الله تعالی ابراهیمه دیمشکه بوجوان جاریه‌دن اوتری سنك نظرکده ناخوش کلمسون هرنکه ساره سکا دیدی انی ایشت زیرا که سنك ذریتك اسحقدن چاغریله جقدر وینه اوکتابك آیهٔ (١٨) باب (٢٢) سنده واردرکه الله ابراهیمه دیمشکه تمام امتلر سنك ذریتکدن برکت بوله جقدر چونکه بنم فرمانمه اطاعت ایلدك ینه اوکتابك آیات (١٩) الی (٢١) فصل (١٧) سنده مرقومدرکه کندو عهدمی اسحق ایله واسحقك ذریتی ایله ثابت ایده جکم الی آخره اوبیوك پیغمبر ورهانندهٔ موعوده اولان اسحقدن ظهور ایده جك یوخسه اولاد اسماعیلدن ظهور ایتمیه جکدر وینه اوکتابك آیهٔ (٣) و (٤) فصل (٢٦) سنده الله تعالی تکرار بیورمشکه یرك امتلری سنك

ذريتكدن بركت بوله جقلر وينه اوكتابك آيات (١٠) الى (١٥) فصل (٢٨)
ده بو وعده يى الله تعالى يعقوب بن اسحقه دخى ويرمشدر وثالثا انجيلده يعنى
آية (٤٦) باب (٥) يوحناده بيورمشكه اكر موسايه اعتقاد ايتمش اولديكز بكاده
اعتقاد ايدرديكز زيراكه بنم حقمده يازمشدر پس بوندن ثابت اولديكه محمديلرك
ادعالرى باطلدر * بتوفيق الله تعالى اوچنجى بابك فصل اولينك جوابى اولا قرآن

جواب مسلمين

كريمده ﴿ يأتى من بعدى اسمه احمد ﴾ آيت كريمه سنده واقع احمد اسم
شريفنك انجيلده مسطور اولمسنى انكار ايتمشسن حالبوكه انجيلده مذكور اولان
بعينه احمد اسميله وارد اولمسنى اهل اسلام ادعا ايتميوب بلكه احمد اسمى لفظ
عربى اولوب انجيل عبرى لسانى اوزره نازل اولوب عبرانيده بو احمد لفظنى
افاده ايدن فارقليط لفظيدر ومسيحدخى بوفارقليط لفظيله نبى آخر الزمانى
انجيلده برقاچ محلده تبشير ايلدوكى انكار اولنمز اسلافكز بوفارقليط لفظنى
متشابهاتدندر كه بونك معناسنى بيلمز ديه رك اكثريسى قوملرين اغفال ايدوب
وبعضيلرى تسلى ويريجى وامداد ايديجى معناسنه در ديمسيله روح القدس
وطوغرولق روحندن عبارتدر ديه رك اسم پيغمبر آخر الزمان اولان فارقليط
لفظ شريفنى بوبله معنا تحريف ايدرك حقدن عدول ايتمشلردر وجائزدركه
احمد لفظى دخى انجيلده اولوب سزانى برمعناى آخر ايله تأويل ايدرك لفظنى
كتم ايتمش سكز وبو احتماله قرينه فارقليط لفظى اسكى انجيللرده ثابت وسزدخى
معترف ايكن يكى انجيللرك هيچ بريسنده فارقليط لفظنى تحرير ايتميوب بلكه معناى
محرفه سى اولان روح لفظنى يرينه وضع ايدرك اولفظى كتم ايتمكز بوكا قرينه
وشاهد كافيدر وفارقليطك معناسنى انشاءالله تعالى عن قريب بحث نبوت محمد
عليه السلامده تفصيل اولنه جقدر وثانيا توراتده واقع كتاب موسانك (١٨)
فصلنك اون سكزنجى آيه سى حضرت محمد صلى الله تعالى عليه وسلمك بعثتنه
تبشير اولمسنى انكار ايتمشسكز اما بز بومدعانك تحقيقنى برقاچ وجهله اثبات
ايدرز اولا اون سكزنجى آيه ده انلره قرنداشلرينك اراسندن سنك كبى بر پيغمبر
قالدوره يم وسوزلريمى اغزينه قويه يم واكا امر ايده جكلريمى انلره سويليه
ديديكنده انلردن مراد بنى اسرائيلدركه الله تعالى حضرت موسى واسطه سيله
بيوروركه انلرك قرنداشلرى اراسندن يعنى نسل اسماعيلدن ديمكدر زيرا بنى اسرائيل
حضرت اسحق عليه السلامك نسلندن اولوب اسماعيل عليه السلام حضرت
اسحقك قرنداشى اولمغله اسحق عليه السلامك نسلى اولان بنى اسرائيلك

Digitized by Google

قرنداشلری نسل اسماعیل علیه السلام اولان قوم عرب اولور سابقده بیان
ایلدیکمز وجه اوزره کافهٔ عرب وعامهٔ اصطلاحده زیده زیدك قرنداشی
دینلدیکی کبی بنی اسرائیلدن اولان شخصه بنی اسرائیلك قرنداشی دینلدیکی
ظاهر وبدیهیدر وثانیا آیت مذکوره ده سنك کبی پیغمبر الفاظی پیغمبردن مراد
حضرت محمد علیه السلام اولمسنه قرینهٔ واضحه‌در چونکه حضرت محمد
علیه السلامك شریعتی عبادات مالیه وبدنیه‌ده وحل وحرمت اشیا وحدود
وقصاصده وسائر معاملات ناسدن اولان مأموراتده حضرت موسی علیه السلامك
شریعتنك مثلی اولوب حالبوکه حضرت عیسی علیه السلامك شریعتنده
اینسه بومذکوراتدن هیچ بریسی بولنمیوب انجق تهذیب اخلاقه
متعلق برقاچ وعظ ونصیحتدن عبارت اولمغله حضرت موسی علیه السلامك
شریعتی کبی اولمدیغی اهل تحقیقك معلومیدر وینه حضرت محمد صلی الله
تعالی علیه وسلم جهاده مأمور اولمسنده وصاحب ابوین اولمده وعصرلرنده
امن عظیمه صاحبی اولمده دخی حضرت موسانك مثلی اولوب حضرت عیسی
بومذکوراتده دخی حضرت موسانك مثلی اولمدیغی آشکاردر خصوصیله
بو آیه‌ده سنك کبی تعبیرندن نص صریح اولان پیغمبر مبشر بشر ابن البشردر
حالبوکه سزك زعم فاسد بکز اوزره حضرت عیسی ابن الله بلکه الله اولمغله
بو آیتی حضرت عیسی حقنده تبشیر اولمسنه قائل اولمکز اضحوکهٔ عالم دکلمیدر
اکر دیسك که حضرت عیساده بشریت دخی واردر بشریتده حضرت موسی
کبیدر اول زمان سنك مثالك بین الانام مشهور اولان شو مثله بکزرکه
دوه قوشنه یوك کتور دیدکلری وقتده قنادلرینی کوستروب دیرمشکه بن طیورم
وطیران ایت دیدکلری وقتده ایاقلرین کوستروب دیرمشکه بن دوه‌یم ایمدی سز
دخی پیغمبر آخر الزمانی بشر ابن البشر اوله‌رق کتاب متقدمینده تبشیر ایلدکلری
آیاتلری مسیحك بشریتنه قائل اوله‌رق اکا اسناد ایدرسکز وبر زمان دخی
بشردن استثنا ایدرك الوهیتنه ذاهب اولوب کندیکزی جمله عقلایه وبلکه
جهلایه مسخره ایدرسکز وثالثا اینه کتاب (٥) موساده واقع اون بشنجی آیتی
کتوررك وآیهٔ مذکوره‌ده واقع سزك میانه‌کزدن تعبیرندن حضرت عیسایه
استدلال ایتمکلك باطلدر زیرا که لفظ مذکورك زیادات ومحرفات توراتدن
اولدیغی برقاچ قرینه ایله فهم اولنور بری شوکه اوروپاده کمال اهتمام ایله ترجمه
اولنمش وبرقاچ بیك نسخه‌سی هرملته نشر اولنان توراتدن مذکور اون بشنجی

Digitized by Google

آتی شویله یازمش سکز که اللهك رب سکا ایچکدن قرنداشلرندن بنم کبی
بر پیغمبری قالدیره جقدر انی دکلیه سز وسن شویله بیان ایتمش سنکه سنك اللهك
اللهی سزك میانه کزدن قرنداشلرندن بر پیغمبری بنم کبی مبعوث ایدر انی
دکلیه سز ایمدی آیهٔ مذکوره ده بو ایکی نسخه یه کوره برقاچ درلو اغتشاش واردر
اولا سن اللهك اللهی دیمش سنکه غلطدر او اللهك رب دیمش وثانیا او سکا
ایچکدن دیمش وسن انك غلط اولدیغنی درك ایدرك دیمش سین چونکه مخاطب
برچوق جماعتدن عبارتدر سنك ایچکدن تعبیری مطلقا غلطدر سزك میانه کزدن
پس دیمك اولورکه بو آیه نك اصلنده دخی سکا ایچکدن لفظی اولمیوب صکره دن
انی بعض اهل عناد زیاده ایتمشدر تا که آیهٔ مذکوره بعض مرتبه پیغمبر آخر الزمانی
تبشیر ایدن اون سکزنجی آیتـه مخالف اوله رق مناسبتله عیسا یه اوقنه بیله
والحاصل علماء اسلام فخر کائنات صلی الله تعالی علیه وسلمك تبشیری خصوصنده
استدلال ایلدکلری آیه اون سکزنجی ایه دیرمش سن بو اون بشنجی آیتی سائر توراتلرده
اولان الفاظك معناسنه مغایر اولان الفاظلریله کتوروب علماء اسلام بونکله حضرت
محمد علیه السلامك بعثتنه اشارت اولمسنه استدلال ایلمشلردر دیمش سن حالبوکه
انلرك استدلال ایلدکلری اون سکزنجی آیه در سن ایسه دائما هر درلو دلیل وکلامکده
بونك کبی وبوندن ده ملوث اولان تزویرات وتلبیسات یاپارسن بو آیهٔ مذکوره فخر کائنات
حقنده اولدیغی دخی بیان اولنمشیدی ❊ وینه ایکنجی آیت که محمدیلر توراتدن
ذکر ایدوب محمده نسبت ایدرلر بودرکه آیات (٣) و (٤) والی مابعد آیات زبور (٤٥) ده
مرقومدر که ای جبار قلیجکی کریکی قوشان که عزتك وشهرتك اوزره شهرتنده
برخوردار اولوب رکوب ایله حق وحلم وعدالت ایچون وصاغ الك سکا
هیبتلو نسنه لر اوکره ده الی آخره چونکه محمد دینی استقرار ایتمك ایچون قلیج ایله
ایشن کوردی بناء علیه محمدیلر آیهٔ مزبوره یی بویله تأویل ایلدیلر لکن خلاف
تأویل ایتمشلردر زیرا که زبورك آیت سابقه وآیتلری ایضاح ایدرکه آیهٔ
مذکوره محمده منسوب دکلدر زیرا که زبور مذکورك آیهٔ (٣) ده ای جبار قلیجکی
کریکی باغله دیمش وآیه (٦) و (٧) ده الله دیو خطاب اولنمش بو اوسك
نامه سنده دیمش که آیت مذکوره مسیحه منسوبدر مخفی اولمیه که کتب
عهد عتیقده مسیح خصوصنده ایکی قسمه اشارت واردر بر قسمی افتاده لك
وفروتنلکنه دائر ودیکری اعلائیت والوهیتنه دائر بعض یرلرده بو ایکی قسمی
ممزوج اوله رق کتورمشلر وآیهٔ مذکوره ایکنجی قسمه شاملدر که مسیحك

سؤال نصارى

Digitized by Google

صاحب قدرت وحكمدار اولديغنى بيان ايتمشكه بناء عليه يرك وكوكك حكمى
انك النده در وشمديكى كورنمديكى حالده دخى مسيح دنيانك سلطنتنى ايدر ودنيا
امورينى كوريور نته كيم آية (١٨) باب (٢٧) متاده مسيح ديمش كه كوكك
ويرك قدرتى بكاويرلمش وصكره وقتده كورنديكى حالده سلطنت ايده جكدر
نته كيم يوحنانك (٥) بابنك (٢٢) آيه سنده مسيح بيورمش كه بابا كمسه يه حكم
ايتميه جكدر بلكه تمام حكمدارلغى اوغلنه ويرمشدر وجمله خلق اوغلونه عزت ايدرلر
وآية (٧) و (٨) باب اول نامهٔ دويم قلنسيانده دخى مسيحك قدرتنى بيان ايدر
ومسيحك يره ايتمسى خصوصى آيات (١١) الى (١٦) باب (١٩) مكاشفات يوحناده
مسطوردر ❊ الجواب ايمدى زبوردن روايت اولنان اشبو اى جبار قلجكى كمريكى

جواب مسلمين

قوشانكه عزتك وشهرتك اودر الى آخره آيه سى حضرت محمد صلى الله تعالى عليه وسلم
خصوصنده وارد اولديغى بديهيدركه هيچ بروجهله انكار اولنه مز اى معترض
اشبوز بورك آيات سابقه ولاحقه لرى محمد صلى الله تعالى عليه وسلم خصوصنده
اولديغنى تكذيب ايدر ديديكك باطلدر زيرا كه آيهٔ مذكوره نك سابقنده واقع
زبورك برنجى آيتى شويله دركه بنم قلبم سورى اختيار ايدر احوالمى ملكه
سويلرم لسانم ماهر كاتبك قلمى كبيدر حضرت داود عليه السلام نبى آخر الزمان
محمد مصطفى صلى الله تعالى عليه وسلم احوالندن بيان ايتمك صددنده اولمغله
مخاطبلره يقين كلمك ايچون اشبو مذكور كلام ايله بدأ ايلديكه بنم قلبم الى آخره
ودخى فخر كائنات حضرتلرينك روحانيت شريفلرينه خطاب ايدرك بيوروركه
آدم اوغللرندن زياده كوزللندك ظرافت لبلرينه دوكلدى انك ايچون الله سكا
ابدا بركت ويرمشدر اى جبار بوض اوزرينه وبعض نسخه ده كرك اوزره
قليجى قوشيان كه عزتك وشهرتك اودر شهرتنده برخوردار اول ركوب ايله
حق وحلم وعدالت ايچون وصاغ الك سكا هيبتلو نسنه لر اوكرته اوقلرك سوريدر
قوملر التكا دوشنه جكلردر ملكك دوشمانلرك بوداغنه كيره لر سنك كورسك
ابد الآباد در مملكتك عصاسى عدالت عصاسيدر انك ايچون بالله سنك اللهك
سنى شريكلرندن زياده بهجت ياغى ايله مسح ايلدى معلوم اوله كه آيات مذكوره نك
اولنده آدم اوغللرندن زياده كوزللندك ديديكى جناب فخر كائناتك اجمل
واحسن ناس اولديغندن ايچوندر نته كيم شمائل شريفده بيان اولنمشدر اى
معترض سنك سابقده اقراريكه نظرا حضرت عيسى عليه السلامك صورت
مباركلرى كثرت رياضت ووفرت مجاهده دن ناشى كثير التغير ايدى وچهرهٔ

شريفلرنده طراوت از ايدى ظرافت لبلرينـه دوكلدى تعبيرى دخى يا مفخر
موجودات افنـديمزك ظرافت وحسن نظـافت جمالنـه اشـارتدر وياخود
فصاحت و بلاغتنه اشارتدر نته كيم ابلغ وافصح انبيا اولدقلرى دخى جمله نك
مسلميدر انك ايچون الله سكا بركت وبرمشدر ديديكى يا نسل سعادتلرى بر دوام
ومتسلسل اولمسنه وياخود شريعت غراسى الى يوم القيـام مؤبد اولمسنـه
اشارتدر اى جبار و بعض نسخده اى پهلوان قيلجكى كريكى و بعض نسخده ده
بوضبنه قوشان كه عزتك وشهرتك اودرديديكى فخر كائنـات قلج ايله
مبعوث اولديغنه اشارتدر نته كيم شهرت عاليلرى انكله در وفى الحديث (انا نبى
بالسيف) شهرتنده برخوردار اولوب ركوب ايله حق وحلم وعدالت ايچون ديديكى
حضرت فخر كائناتك عدالتله حكم ايتمسى وحقانيت وحلمنى بياندر قال الله تعالى
﴿ وانك لعلى خلق عظيم ﴾ وصاغ الك سكا هيبتلو نسنه لر اوكرته ديديكى
حضرت فخر كائناتك شوكت وعظمت وشكوه وقوتنى بياندر اوقلرك سوريدر
وقوملر التكا دوشـنه در ديديكى جميع قومه غالب اوله جقسن ديمكدر
نته كيم حضرت فخر كائنـات كافهٔ رسولادن زياده وقت سعـادتلرنده منصور
ومظفر اولديلر ملكك دوشمـانلرك بوداغنـه كـيره ديديكى يا ملكدن مراد
حضرت فخر كائناتدركه حضرت داود مرتبهٔ عظماده اولديغى من طرف الله
تحقيق بيوردقده اعداسنه ومنكرلرينه تفوق ايلمسن وياخود سوديكى برمعهودى
اولان ملكك اعداسنه تفرد ايلمسن ايما ايلدى ايمدى يا الله سنك كورسك ابد الاباددر
ديديكنده حضرت داود الله تعالى يه خطاب ايلمشدر انك ايچون يا الله سنك اللهك
سنى شريكلرندن زياده بهجت ياغيله مسح ايلدى ديديكنده يا الله سنك
اللهك لفظلرى يازيورده بعـد زمان تورات وانجيل كبى تحريفات وكلام بشر
قارشمغله محرفاتدندر وياخود الله لفظى بوراده مترجمك غلطنـدن اولوب
رب يرينه الله لفظى ايله ترجمه ايلمشدر اما رب لفظى ايسـه صاحب معناسنه
اولمغله بنى نوع بشره ده اطلاق اولنه بيلور نته كيم الآن رب المال ورب الغـلام
اضافه ايله ديندليكى كبى اضـافه سز دخى اوائلده اطلاقى جائز ايمش اللهه
اب وانبيايه ومؤمنه ابناء الله تعبيرى كبى پس بوصورتده محتملدركه آيه اولده دخى
يا الله سنـك كورسك ابد الاباددر تعبيرنده الله لفظى ربدن غلط اوله رق
اوراده دخى ربدن مرادى فخر كائنـات اوله سنك كورسك يعنى سنك ملكك
نبوت وشريعتك ابد الاباددر يعنى الى يوم القيام باقيدركه خاتم الانبياسن ديمك اولور

وكرسي ملك وعلم معنـاسنه وبونلركبي مناسب معنـالرده استعمالي مجاز مرسل
طريقيله شايعدر ايمدي بوآيه لرده هيچ بروجهله حضرت عيسايه اشارت
اوله ميوب سائر بوقدر آيتلردن قطع نظرايدرك انجق الله لفظندن سز حضرت
عيسايه الله ديديككز مناسبتله بوآيه لري حضرت عيسى حقنـده اولمسنه حمل
ايديورسكز حالبوكه حضرت عيسى الله اولمديغي جميع عقـلا وذوي شعورك
معلوملري اولديغي مثللو بزدخي دلائل قويه وبراهين مسلمه لرايله سـابقـده
اثبات ايلمدك مكتوبات شاكردلندن كتورديككآيه لرمدعاكي اثبـات ايده مز
زيراكه سابقده انلرك احوالي ذكر وبيان اولندي * واوچنجي آيه كه محمديلر

سؤال نصارى

توراتدن ذكرايدرك محمده نسبت ايدرلر بودركه آيات اول (٤) فصل (٤٢)
اشعيـاده مسطوردركه اشته بنم قولمكه اني الدن طوترم مختـارمدركه جانم
اندن راضيدر روحمي اوزرينـه صالدمكه طائفـه لره حكم چيقاره نه چاغره
نه آوازيني قالديروب سوقاقده ايشتديره مرضوض قامشي قيرميـه توتن فتيلي
سوندرميه حق اوزره حكم كتوره حكمي يره قويـنجه يه دك اوشنوب اوصـانميه
انك شريعتنه اطالر منتظراوله لر ايمدي بوآيه نك كندي الفـاظي بيلديرركه
بونك محمده نسبتي يوقدر زيراكه محمدده افتاده لك وفروتنلك يوق ايدي ولو سلم
محمل وبيوك تعليمي يوق ايدي بلكه عساكر وطوائفـه سردار ايدي جنـك
وجدال ومحاربه وقتـال ايله مشغول ايدي بلكه بو آيه مسيحـه منسوبدر انده
افتاده لك وفروتنلك وارايدي * الجواب ايمدي اشعيا پيغمبرك فرق ايكنجي

جواب مسلمين

فصلنده دردنجي آيه سندن اونجي آيه سنه قدر يعني اشته بنم قولمكه اني الدن طوترم
مختارمدر الى آخره طقوزنجي آيته قدر اولان اوصافك كافه سي آخر زمان پيغمبري
محمد عليه السلامدن غيري بر پيغمبره جمله اهل ارض جمع اولسه لر حمل صحيح ايله
حمل ايده مزلر سابقده آيۀ مذكوره حضرت فخر كائناتك حقنده بيان ايتديككمز
مثللو دها تفصيـلاتي بوراده شويله ايدرزكه بو اوصـافك هر بري حضرت
پيغمبرده موجود اولديغي متواتر اولديغندن ماعدا اوصاف مذكوره نك هر بري
محمد عليه السلامده اولديغنه دائر متعدد آيات كريمه واحاديث شريفـه لر دخي
وارد اولمشـدر اولا آيۀ مذكور بنم قولمكه اني الدن طوترم يعني عبدم وصفي
قرآنده دخي وارد اولمشدر كما قال الله تبارك وتعالى * وان كنتم في ريب مما نزلنا
على عبدنا فأتوا بسورة من مثله * وكقوله تعالى * تبارك الذي نزل الفرقان على
عبده ليكون للعـالمين نذيرا * سزايسه عيسى عليه السلامك حاشا ثم حاشا

(عبوديتنه)

Digitized by Google

عبود يتنه قائل اولميوب الوهيتنه ذاهب اولمكزله برابر بو آيه نك اوننجى كلمه سى
سزى تكذيبده كافى ايكن بو آيه ايله استدلال لكن جهالت عظيمه وتعند فضيحه در
ومختار مدركه بنم ذاتم اندن راضيدر بودخى اشبو حديث شريفه مطابقدركه
﴿ ان الله اصطفى كنانة من ولد اسماعيل واصطفى قريش من كنانة واصطفى
بنى هاشم من قريش واصطفانى من بنى هاشم ﴾ حتى محمد عليه السلامك براسمى
دخى مصطفادر ومصطفى مختار معناسنه در واحاديث مذكوره مثللو حضرت
فخر كائناتك مختار وبركزيدهٔ اله اولمسنى آيهٔ قرآنيه دخى بيان ايتمشدر
روحمى اوزرينه صالدم كه قولنه مطابق اوله رق قرآن كريمده بر قاچ آيات بينات
نازل اولمشدر كه جمله دن برى ﴿ وكذلك اوحينا اليك روحا من امرنا ﴾ وآيهٔ
ديكرده دخى وارد اولمشكه ﴿ يلقى الروح من امره على من يشاء من عباده ان انظروا
انه لااله الا انا فاتقون ﴾ وآيهٔ ديكرده دخى ﴿ يلقى الروح على من يشاء من عباده
لينظر يوم التلاق ﴾ بو روح انبياء عظامك كافه سنه نازل اولديغى كتب
عتيقك پك چوق محلنده ذكر اولنديغى مشهود عالمدر بو روحدن مراد دخى
وحى الهيدر يوخسه نصارانك زعم ايتدكلرى كبى ذاتده وقدرتده اللهه مساوى
برشيدر اوده اللهدر كوكرجين رسمنده حضرت عسايه نازل اولدى ديه رك
اوهام وخيالاتدن عبارت دكلدر وبو وجهله روح تعبيرى مجازدر زيرا روح
بدنه حيات ويرديكى كبى وحى الهيده ارواحه حيات اعطا ايدر وبرده روح
روح الامين اولان حضرت جبريله دخى اطلاق اولنوركه اول دخى منزل وحى ايدى
بو آيه نك معناسى شويله اولوركه وحيى اكا نازل ايلدمكه ناسه احكام شرعيه يى
تبليغ ايليه وطائفه لر ديديكى حضرت فخر كائناتك طوائف مختلفه اوزره
مبعوث اولديغنى دخى بياندر نته كيم بو آيه نك معناسيكه نه چاغره ونه آوازينى
قالديروب سوقاقده ايشتديره قولى دخى شمائل شريفده وكتاب شفاده مسطور
اولديغى اوزره حضرت فخر كائنات كمال حلم ووقار صاحبى ايديكه اصلا
رفع صوت ايلمزلر ايدى نته كيم آيت كريمه ده دخى امته بيله تعظيم وتكريم امر
اولنوب رفع صوت نهى اولنمشدر كما قال الله تعالى ﴿ وعباد الرحمن يمشون
على الارض هونا واذا خاطبهم الجاهلون قالوا سلاما ﴾ وكقوله تعالى
﴿ وان تجهر بالقول فانه يعلم السر واخفى ﴾ وايمدى سن اى معترض اشبو آيات
توراتك كافه سى صراحة محمد عليه السلام حقنده اولديغى ظاهر وآشكار
اولمغله سن آيات مذكوره ده انجق نه چاغره ونه آوازينى قالديروب سوقاقده ايشتديره

کلامنك معناسی التزامیسیله حضرت عیسی حقنده اوقنور زیرا محمدده افتادهلك وفروتنلك یوقیدی دیمش سین پس بوآیهلره وبونك امثالی تذلل وشهرت خصوصنده وارداولان آیهلری هیچ برار بابندن ایشیتمدکمی قال الله تعالی ﴿ ان الله لایحب المتکبرین ﴾ وقال علیه السلام (من تواضع رفعه الله ومن تکبر وضعه الله) وبواوصاف جمیله نك تفصیلی ان شاء الله تعالی بحث نبوتده بیان اولنه جقدر مرضوض قامشی قیرمیه وتوتن فتیلی سوندیرمیه حق اوزره حکم ایده ایمدی مرضوض قامشدن مراد اضعف ضعفادر وتوتن فتیلدن مراد فقرا اولور که فخر کائنات افندیمزك عندعالیلرنده حال محاکمهده اقویایی تعزیز وضعفایی تذلیل ایتمیوب بلکه کمال عدالتله هر برشخصی مساوات ده کوروب احقاق حقوق عباد الله ایتمسندن عبارتدر حالا شریعت مطهره سنده برفقیر بروزیرایله محاکمه خصوصنده هرایکیسی قیام اوزره برابر طورد یریله رق اجرای محاکمات ایتملری کتب شریفهلرده مصرحدر قال الله تعالی ﴿ واذا حکمتم بین الناس ان تحکموا بالعدل ﴾ وکما قال ﴿ وان حکمت فاحکم بینهم بالقسط ﴾ وقال الله تعالی ﴿ ولا تتبع اهواءهم وقل آمنت بما انزل الله من کتاب وامرت لاعدل بینکم ﴾ وبومثللو آیتلردخی قرآن کریمده واحادیث شریفهلر کتب احادیثده متعدد ومتکثردر مرضوض قامشی قیرمق وتوتن فتیلی سوندرمك امور دنیویهدن برجزؤی امرلر اولمغله حضرت فخر کائناتك امور شرعیه ایله کمال اشتغالندن عبارتدرکه حتی تبلیغ احکام بیننه کرك جزؤی وکرك کلی برامور دنیویهیی ادخال ایتلامشیدی الی آخر العمر احکام الهیهیی تبلیغه مسارعتلری معلوم کافهٔ انامدر نته کیم آیهٔ مذکورهده واقع اوشنوب اوصانمیه الفاظی بومعنایی اثبات ایدر ※ وینه اشعیانك (٤٢) بو فصلك آیهٔ (١١) ده مسطوردرکه بریه واندهاولان شهرلر آوازین قالدرسنلر وقیدار ساکن اولدیغی کویلر وقیادهمتمکنلر ابرلاسونلر وطاغلرك باشندن حایقرسونلر تلبیه ایله ربه تمجید ایدوب اطهلرده حمدینی سویلسونلر رب جبار کبی چیقوب بهادر ارککبی غیرتی اویاندره حایقروب نعره اوره دشمنلر اوسننه غالب اوله ایمدی اشبو آیهده قیدار طائفهٔ عربك اسمیدر بناء علیه دیورلرکه لفظ مذکور محمده منسوبدر وانك خبریدر بونك جوابی شویلهدرکه بوآیه نه محمده ونه مسیحه منسوبدر بلکه عرب طائفهسی ایمان ایتدکلرینه اشارتدر نته کیم اشعیا آیهٔ (٦) و (٧) فصل (٦٠) ده دیمشکه دوهلرك چوقلغی ومدیان وعیفا نجیلری

سؤال نصاری

Digitized by Google

سنی قبلایه لر سبادن جمله ساکنلری کلوب التون بخور کتوروب ربك تسبیحاتنی
اخبار ایده لر جمله قیدار سورو یلری دوشریلوب ونبایوت قوچلری سکا خدمت
ایده لر رضا ایله بنم مذبحمه چیقالر وبنم عزتم بیتنی تعزیز ایده یم * الجواب *

جواب مسلمین

وبنه اشعیانك فصل مذکورك اون یدنجی آیتنده یعنی بریه وانده اولان
شهرلردن اوازینی قالدیرسنلر الی آخره حضرت فخر کائنات صلی الله تعالی
علیه وسلم حقنده اولمسنه انکارك اجلای بدیهیاتی انکارندن عبارتدر زیرا
بریه جزیرة العرب وانده اولان شهر مکه ومدینه وسائر بونلر کبی شهر اولدیغی
وقیدار ساکن اولدیغی کویلردن مراد قیدار حضرت اسماعیلك اوغلی
وحضرت محمد وقبیله لرینك جد اعلاری اولدیغی جمله نك معلومیدر وقیانده
متمکنلر ایرلسونلر وطاغلرك باشنده حایقرسونلر ربه تمجید ایدوب اطه لرده
حدینی سویلسونلر دیدیکی مکه ده کیفیت حجی بیاندر که اولامکهٔ مکرمه وانك
اطراف وحوالیسی طاغلق وقیالق برمحل مبارکه اولوب وطاغلرك باشنده
حایقرسونلر الی آخره مرادی جبل عرفات اولوب بیلده یتمش بیکدن متجاوز
حجاج جمع اولوب جبل عرفانده جناب حقه تمجید وتهلیل ایدرلر واطه لرده
دخی حدینی سویلسونلر دیدیکی تعمیم بعد التخصیص قبیلندن اولوب معناسی
شویله درکه جمیع امکنه ومحلده وبلدان واطه لرده دخی حضرت فخر کائنات
علیه اکمل التحایا نك شریعت غراسیله عمل وجناب رب الاربابی تقدیس
وتمجید ایدرلر بوندن مرادی حضرت فخر کائنات کافهٔ ناسه مبعوث اولمه سنی
اشعاردر رب جبار کبی چیقوب بهادرلر کبی غیرتنی اویاندیره حایقروب نعره اوروب
دشمنلر اوستنه غالب اوله دیدیکی حضرت محمد علیه السلامك قوت وشجاعتنی
وغلبه وغیرتنی بیاندر شویله که بوقدر اقویای مشرکینك کثرتی ایله برابر اوچیوز
اون اوچ اصحاب ایله حربه شروع ایدوب جمله سنی مقهور ومدمر قلدیغی
کتب سیری مطالعه ایدنلرك بلکه جمله عالمك معلومیدر بونی انکار ایدوب حضرت
عیسایه اوقنور دیدیکك جمله غرائبدندر وبوندن اغرب دخی اشعیانك
التمشنجی بابندن التنجی ویدنجی آیه لرینی بوکا دلیل کتورمشدر زیرا باب مذکورك
برنجی آیه سندن سکزنجی آیتنه قدر حضرت محمد علیه السلامك حقنده تبشیر
اولدیغی اظهر من الشمسدر وانلر دخی شوایه لردر قالق روشن اولکه نورك کلوب
ربك عزتی اوزریکزه طوغدی نورك کلوب زیرا اشته قرانلق یری ودومان
امتلری قاپلدی اماسنك اوزریکزه رب طوغر انك عزتی اوزرکده

Digitized by Google

کورینه جکدر امتلر نورکا وملکلر طوغماکلك روشنلکنه کلهلر کوزلرینی
چوره یانکا قالدر وباق وبوجمع اولان هپسی سکا کلیور واوغللرك اوزاقدن کلوب
وقیزلرك یاننده بسلنورلر اوزمان کوره سن وروشن اولهسن شاشرسین اما
یوره کك اچیله زیرا دریانك اموالی سکا دونه جکدر امتلرك قوتی سکا کله جکدر
دوهلرك چوقلغی ومدیان وعیفا نجبلری سنی قپلایهلر سبادن جمله سا کنلری
کلوب التون کتوروب ربك تسبیحاتنی اخبار ایدهلر جمله قیدار سوریلری
سکا دوشریلوب نبایوت سکا خدمت ایدهلر رضا ایله بنم مذبحمه چیقهلر
وبنم عزتم بیتنی تعزیز ایدهیم ایمدی بوآیهلر دخی حضرت محمد حقنده اولوب
عیسی حقنده اولمدیغنی آیاتك معنالری اثبات ایدر اولا ربك عزتی اوزرنده طوغدی
دیدیکی عصر سعادتنده حضرت محمد علیه السلام اعداسنه غلبه ایله عزت
بولدیغی مشهود عالمدر وکفر ودمانی وظلمتی امتلری احاطه ایتمش ایکن نور
ایمان ایله انلری منور ایلیوب انلر نور ایمان ایله ضیا ومنور وروشن اولدیلر وجمع
اولنلر هپ سکا کلیور دیدیکی فخر کائناتك بعثت عمومیتنی بیاندر نته کیم
﴿ وما ارسلناك الا کافة للناس ﴾ آیت کریمه سی دخی بونك معناسیدر واوغللرك
اوزاقدن کلوب قیزلرك یاننده بسلنورلر دیدیکی حضرت محمد علیه السلامك
اولاد ذکور مکرملری وقت سعادتلرنده وفات ایدرك انجق کریمهٔ محترمهلری
پرورش بولوب صکره دن اولاد ذکوری مقامنده اولان داماد مکرملرینه
تزویج ایدهرك حضور سعادتلرنده وخدمت دولتلرنده اولدقلرینه اشارتدر
وامتلرك قوتدن مراد حضرت پیغمبره کلدیکی بحر احمرك جزیرة العرب وسائر
ملك حبشدن کلن اعشار وزکوة واموال وغنایمدن عبارتدر وملوك ورؤساء
عرب کندینه ایمان ایدوب حشمت وقوت کون بکون مزداد اولمسندن عبارتدر
دوهلرك چوقلغی ومدیان وعیفا نجبلری دخی سنی قاپلیهلر دیدیکی مدیان وعیفا
دیدیکی قبائل عربدن ایکی قبیله اولوب انلرك نجبلری غایت غریب اطرافی
قپلادقلری دخی جملهنك معلومیدر سبا یمنده غایت معروف بلدهٔ طیبه اولوب
ومؤخرا دخی خراب اولمشدر واوجوار اهالیسی دخی حضرت پیغمبره ایمان
ایدوب جناب حقه تسبیح وتهلیل ایلدکلری جملهنك معلومیدر وقیدار ونبایوت
وسائر قبائل عرب وقوچلری وسوریلری ارکان حجدن اولمغله هر سنه مکهٔ
مکرمه ده مینی تعبیر اولنور موقعده حجاج مسلمین ذبح قربان ایلدکلری جملهنك
معلومیدر وبنم عزتم بیتنی تعزیز ایدهیم دیدیکی کعبهٔ مکرمه در هر سنه نیجه بیك

Digitized by Google

حجاج تعظیم وتکریم ایله طواف وشوط ایدەرك جناب حقه عبادت واطاعت
ایدرلر ایمدی شو آیتلردن هیچ بریسی حضرت عیسایه اوقوندیغی بی اشتباهدر
اولا حضرت عیسی علیه السلامك رفعی زماننه قدر طائفهٔ یهوددن چکدیکی
حقارتی وثانیا اوغلی وقیزی اولماسی وثالثا مبعوث عمومیه سی اولماسی
ورابعا زماننده هیچ برطرفدن مال واشیا وصبادن نقد واجناس کلماسی وخامسا
قیدار ونبا یوت سوریلرندن قوچ وصوری کاوب مذبحنده فرض اولەرق
بویله برمعتبرمذبح بولنماسی جملەنك معلومیدر ایمدی بو آیەلر حضرت عیسایه
صادق اولمدیغی برقاچ وجهله ثابتدر اولا کمال عدالت ضعفا ومظلومینه
شفقت ومرحمتله اعانه واشقیا وظالمینی تربیه واهانتدن عبارت اولدیغی ثابتدر
وجمله انبیانك احوالیدخی بوسیاق اوزره درکه شریعته اتباع ایدوب ومؤمنین
وضعفایه شفقت ومرحمتلری وشرعه انقیاد ایتمیانلری وسائر اشقیا ومتکبرینی
کرك حرب وقتال ایله وسائرکونا کون تأدیب وتربیەلری توراتی مطالعه ایدنلرك
معلومیدرکه حضرت ابراهیم وحضرت موسی وحضرت یوشع وحضرت
داود وحضرت سلیمان وسائر انبیالرك احوالی بوسیاق اوزره ایدی وحضرت
عیسایه ایمان ایدن عصر سعادتنده برقاچ شخصدن عبارت اولوب یهود
عنودك ظلم وغدرلرندن حضرت عیسی علیه السلام برمظلومه اعانه وبرظالمی
تربیه ایتمکه وقت مساعد اولمدیغی جملەنك معلومیدر وثانیا حکم تقرر
ایدنجیه قدر اوشا نوب اوصانمه یه دیدیکی حضرت عیسی علیه السلامه بودخی
صادق اولمیه جغی آشکاردرکه عصر سعادتنده حکمی تقرر ایده میوب بلکه
مؤخرا (٤٥) انجیله قدر تألیف اولنمغله جمله سی احراق اولوب فقط درت انجیل
ابقا اولنەرق اناجیل اربعه الان مختلف الاقوال اولدیغی اظهر من الشمسدر
حالبوکه قرآن کریم واحکام شرعیه حضرت پیغمبرك عصر سعادتنده اکمل واتم
وجه اوزره درکما قال الله تعالى ﴿ الیوم اکملت لکم دینکم واتممت علیکم نعمتی
ورضیت لکم الاسلام دینا ﴾ آیت کریمه سنك دلالتیله ثابت ومستقر اولوب
والى الان برحرف وبرنقطه سنه خلل کلامشدر وثالثا حضرت محمد علیه السلامك
شرعنده وقرآن کریم واحادیث شریفنده ناسك زیاده محتاج اولدیغی احکام
اخرویەدن واحکام دنیویەدن مثلا بیع وشرا وسائرحدودانه متعلق والحاصل
عبادات ومعاملاته دائر احکامك جمله سی اعدل واکمل وجه اوزره بیان
اولندیغندن کافهٔ اطبالر وسائرشریعته واقف اولان جمله بلدان منتظر اولدیلر

وحضرت عیسانك اناجیل اربعه ده حسن اخلاقه دائر کندولسانندن صادر
اولان بش اون یکرمی وعظ ونصیحته متعلق آیه وشاکردانك دخی سرگذشتلرینی
بیان ایتلرندن عبارت اولوب احکام ومعاملات ناس وسائر حدوده متعلق والحاصل
معاملات ناسدن برحکم شرعی بولنمدیغی اناجیل اربعه مطالعه ایدنلرك معلومیدر
ورابعا فصل مذکورك طقوزنجی آیتنده عزتمی غیره وحمدیمی بتلره ویرمم
آیتی دخی اهل اسلامی مؤید وسوزلری مکذبدرکه طوایف اسلام جناب حق
اعزاز وسائر اصنام وتصاویر مقوله سی شیلری تحقیر وتذلیل ایدرلر حالبوکه طوایف
نصاری حضرت عیسایی جناب اللهه شریك ایدرك واللهك عزتنی
وحکمدارلغنی عیسایه ویروب حمدینی اصنام وتصاویره ارجاع ایتدکلری
جمله نك معلومیدر * ودردنجی آیه که بعض علماء محمدیه توراتدن ذکر ایدرك

سؤال نصاری

حضرت محمده نسبت ایتمشلردر شویله درکه آیه (۷) فصل (۲۱) مسطوردرکه
اوایکی دسته سواری ودوه مرکوبلری کوردی بناء علیه دیمشلرکه سوار حماردن
مراد مسیحدر وسوار اشتردن مراد محمددر الی آخره حالبوکه بونك حضرت
محمده وحضرت مسیحه اشارتی یوقدر بلکه بابلك محاصره وجنکنك بیاننه

جواب مسلمین

مبنیدر * الجواب بو آیتی مشرك فارسك مشرك بابل ایله محاربه سنی بیاندر دیدیکك
دخی جهل عظیمدرکه بر پیغمبر ذیشان مجوسی و بت پرستلرك بربرلریله جنك
وجدالنی خبر ویرمز بلکه بر پیغمبر ذیشانك برطائفه مشرکینی قهر وتدمیر
ایتمسنی خبر ویره نته کیم پیغمبر آخر زمان حضرتلرینك خلیفهٔ ثانیسی حضرت
عمرك ایام خلافتی وقتنده اهل فرسك جمله سنی قمع وتحقیر ایدوب نور ایمان ایله
منور ایدرك اصناملرینی قیروب وخراب ایلدیکی جمله نك معلومیدر وبو بابلك
اولکی وآخرکی آیه لری دخی حضرت محمد علیه السلام حقنده اولدیغی ظاهر

سؤال نصاری

ونمایاندر * علمای محمدی توراتدن کتوردیکی آیه لردن ماعدا انجیلدن دخی برقاچ
آیت کتوروب محمده نسبت ایتمشلردر برنجی فصل (۱٤) یوحناده مذکور اولان
(۱٦) و (۱۷) ویکرمی التنجی آیه لردرکه مسیح حوار یونه بیورمشکه بن بابایه یالواریرم
واوسزه برغیری تسللی ویریجی ویره که دائما سزکله طوره جق روحکه انی دنیا
قبول ایده مز زیرا انی کورمز وانی بیلمز اما سز انی بیلورسکز زیرا یانکزده
طورر وایچکزده اوله جقدر اما تسللی ویریجی یعنی روح القدس که انی بابام بنم
ادیم ایله کوندره جکدر اوسزه هرشیئی اوکرده وجمله سزه سویلدیکم نسنه لری
خاطریکزه کتوره وایکنجی فصل (۱٦) یوحناده مذکور اولان آیات (۱۸)

Digitized by Google

انی (٢٢) درکه واوکلدیکی زمان دنیایی کناه ایچون وعدالت ایچون
وحکم ایچون الزام ایلیه کناه ایچون زیرا بکا اینانمزلر عدالت ایچون بن بابامه
کیدریم وسز بنی کورمیه جکسکز حکم ایچون زیرا بو دنیانک سلطانی میدان
اولنمشدر سزه دخی سویلیه جکم چوق وار اماحالا سز انی کتورمیه قادر
دکلسکز اما اول حق روحی کلدیکی زمان اوسزی هرحقه ارشاد ایلیه زیرا
اوکندودن سویلیه جکدر اماهرنه ایشیدرسه انی سویلیه وسزه کله جك
نسنه لردن خبر ویره اوبنی تعزیز ایلیه زیرا بنم کیدن اله جق وسزه بیلدیره جکدر
بابامك هرنسی وارایسه بنمدر انك ایچون دیدمکه بنم کیدن اله جق سزه
بیلدیره جکدر ایمدی بو ایکی محلده تسلی ویریجیدن مراد که روح القدسدر
انلر محمد در دیرلر امابوندن قطع نظر فارقلیط یونان لفظیدرکه ترجمه سي امداد
ایدیجی وتسلی ویریجیدر انلر محمد واحددر دیرلر بعض محمدیلر اعتراض ایتمشکه
روح القدس حواریوندن مقدم انبیاء سلفه دخی ویرلمشیدی بناء علیه دنیاده
روح القدس موجود ایدی حالبوکه مسیح آیات مذکوره ده فارقلیط بندنصکره
کله جکدر دیمش وبرده اصول مسیحده روح القدس قدیم وغیر مخلوقدر مکان
وزمان آکا نصل نسبت اولنور یعنی نصل دینله بیلورکه اوکله جکدر وبرده مسیح
دیمشکه فارقلیط بندن اوتری شهادت ویره جکدر نته کیم حواریونه دخی دیمشکه
سز شهادت ویره جکسکز وینه بیورمشکه بو فارقلیط کلدیکی وقتده اهل دنیایی
کناه ایله وصدق وانصاف ایله ملزم ایده جکدر روح القدس ایسه انجق
اهل ایمانه نازل اوله جقدر ایمدی بونلردن معلوم اولدیکه فارقلیط بشقه در
وروح القدس بشقه در روح القدس اوروح درکه حواریونه حلول ایلدی
وفارقلیطدن مراد محمد درکه انك کلمسی مسیحدن صکره واقع اولدی شونلك
جوابی بویله درکه اولا مسیح کندوسی فارقلیطی روح القدس وطوغریلق
روحی ایله تفسیر ایلمش یعنی حواریونه دیمشکه اوکلوب سیزه تعلیم ایده جکدر
اوکلدکجه سز اورشلیمدن ایرلمکز بوندن ثابت اولدیکه روح القدس بر ایمش
ایکی دکل ایمش وثانیا روح القدس مسیحك عروجندن اون کون صکره
حواریونه نازل اولدی وهم اندن مقدم دخی انبیای سلفه وحواریونه ویرلمشیدی
لکن بو نزولدن مراد نزول خاصدرکه کمال نزول دیمکدر سائر انبیایه اویله نازل
اولمامشیدی کورمزمیسنکه سائر رسوللردن حواریونك رسالتی اعلا وارفع
مرتبه ده ایدی وثالثا ظاهردرکه روح القدس اهل دنیایه وبی ایمانه نازل اولماز

Digitized by Google

پیغمبرلره واهل ایمانه نازل اولدیغی کبی بلکه قلب انسانده مجرد تأثیری ظاهر اولور والحاصل روح القدسك تأثیری بشقه وانبیا وحواریونه نزولی بشقه‌در اوچنجی آیه که انجیلدن روایت ایدرلر فصل (٤) یوحناده مذکور اولان اوچنجی آیه در اوراده دیمشکه بن ارتق سزکله سویلشمم زیرا بودنیانك سلطانی کلیور و بنده انك برنسنه سی یوقدر ایمدی بوراده سلطاندن مراد شیطاندر نه کیم انجیلك سائر آیه‌لرندن دخی اکلاشیلور ودردنجی آیه فصل اول مرقوسده واقع یدنجی آیه‌در اوراده دیمشکه بندن صکره بندن قوتلو کمسنه کلور که بن انك پابوچلرینك تصمه‌سنی چوزمکه لایق دکلم بوراده بو کلامك صاحبی مسیح دکلدر بلکه بو حضرت یحیانك کلامیدرکه مسیح خصوصنده بیان ایتمشدر وبنه محمدیلردن بعضیسی مطلبلرینی اثبات ایچون بوراده ذکر ایتدیکم آیه‌لردن ماعدا سائر آیه‌لردخی کتب عهد عتیق وجدیددن استخراج ایدوب کتابلرنده ثبت وضبط ایتمشلر ازجمله روضة الصفا مصنفی کتابنك جلد ثانیسنده حاجی ملا محمد رضای همدانی رساله سنده و مصنف کتاب استفسار وغیره کندو کتابلرنده برقاچ آیه‌لر کتورمشلرکه انلردن بعضیسی توراتده وانجیلده یوقدر و بعضیسی وارایسه‌ده مسیحه منسوبدر وبعضیسنك دخی معنالری بشقه درلودر اما انلرك کافه‌سنی حضرت محمده نسبت ایدرلر * الجواب بتوفیق الله تعالی معلوم اوله که حضرت محمد صلی الله علیه وسلم افندیمزك اسم شریفلری انجیلده فارقلیط وروح حق لفظیله وارد اولمشدر فقط عیسویلر فارقلیط لفظنده ومعناسنده اختلاف ایلیوب اوچ طائفه اوچ قول بیان ایتدیلر اولکی طائفه حمددن مأخوذ یاز یاده حمد اولنمش ویا زیاده حمد ایدیجی معناسنه‌در دیدیلر ودلیللری شودرکه حضرت یوشع یوروشکه برکسه برحسنه ایشلرایسه انك ایچون فارقلیط جید اولور ومفسرین تورات بومحلده فارقلیط جیدی حمد جید ایله تفسیر ایتمشلر بوطائفه‌نك قولنه کوره فارقلیط لسان عربی اوزره احمد لفظی دیمك اولورکه حمددن مأخوذدر یا حمد ایدیجی ویاخود زیاده حمد اولنمش معناسنه‌در ایکنجی طائفه دخی دیدیلرکه بوفارقلیط لفظسریانیدر مخلص معناسنه‌در ایمدی بوقول ثانی ایکی وجهله باطلدر وجه اولی حضرت عیسا عبرانی ایدی عبری لسانی اوزره تکلم ایدوب یونانی لسانی اوزره تکلم ایتمز ایدی وثانیا عیسویلر نفس مسیح علیه السلامه مخلص تعبیر ایدرلر چونکه انجیلك روایتنه کوره دیمشدرکه بن کلدمکه عالمی تخلیص ایدهیم ونمازلرنده دخی دیرلرکه بزه برمخلص طوغدی

جواب مسلمین

Digitized by Google

بوندن ظاهر اولدیکه معنای ثانی بر وجهله جائز دکلدر اوچنجی طائفه دیدیلر که
فارقلیط لفظ سریانی ویاخود یونانیدر معزمعناسنه در بوقولکدخی بطلانی
ظاهردرکه مسیح عبرانی تکلم ایدرایدی یونانی وسریانی لسانی اوزره تکلم ایتمز
ایدی بو معترض دخی دیمشکه فارقلیط لفظی یونانیدر تسللی و بریجی معناسنه در
بومعنی ایسه معنای سابقلردن زیاده اشنع وابطل برقولدر زیرا بوفارقلیط کیفیتی
نصارانك اصول مذهبندندر نه کیفیتله اصول مذهبندن اولان شیلری قومنك
اکلامدیغی سائر لسان اوزره یعنی یونانی الفاظی اوزره سویلمك احتمالی
اوله بیلور طوغریسی کندوسنك الك بیوك تبشیرینی برقاچ محلده قومنك
اکلامدیغی یونانی لسانی اوزره سویلمسنی عقل تجویز ایتمز وبوفارقلیط کیفیتنی
بیان ایدرآیتلر اناجیل اربعه دن انجق یوحنانك انجیلنده اولوب وانی دخی درلو
درلو معنالر ایله تحریف ایتمش اولدقلری حالده یازلمش اولوب وسائر اناجیل ثلثه ده
بوفارقلیطه دائر برشی یازه مدقلری دلالت ایدرکه بوکیفیت حضرت عیسادن
بیوك بر پیغمبر عظیم الشانك تبشیری اولوب یوخسه اصول دینلرندن اولان
روح القدس کیفیتی دکلدر زیرا اکر روح القدس مراد اولیدی اناجیل
ثلثه ده دخی بوکیفیتی صراحةً بیان ایدرلر ایدی حالبوکه اناجیل ثلثه یوحنانك
انجیلندن نیجه سنه لر اول تألیف اولنمشیدی روح القدسك الوهیتنه ایمان
نصرانیتك شرطندن اولمغله یوحنا انجیلی تألیف اولنمزدن اول اناجیل ثلثه ایله
عمل ایده رك اوتوز التی سنه ظرفنده یعنی یوحنا انجیلی تألیف اولنجیه قدر
ارتحال ایدنلر ایمانسز اولمش اولورلر ایمدی یوحنانك بوکلامنك معناسنده
اولان تحریفات منشئنه شو وجهله درکه بعضیلر دیدیلرکه بوفارقلیط حواریونه
نازل اولان بر روحدر بو معترضدخی بوقولی اختیار ایتمشدر وبعضیلر دیدیلرکه
السون ناریه درکه تلامیذه نازل اولوب انك سببیله بعض عجایبات انلردن صادر اولدی
بعضیلر زعم ایدرلرکه فارقلیطدن مراد مسیح کندوسیدر صلبندن قرق کون
صکره کلدی بعضیلر دیدیلرکه فارقلیطك معناسی متشابهاتدندر یعنی نه اولدیغی
معلوم دکلدر بواقوالك هر برلرینك بطلانی دلائل قویه لرایله ثابت ایسه ده
بومحلده انلردن صرف نظر ایدرك ابطالی مقصودیمز اولان شومعترضك
قولی سقیمدر . اولا شو وجهله بطلانی ظاهردرکه روح القدس انبیایه
وصالحینه مسیحدن اول وصکره نازل اولدیغی هم انجیلده وهم قرآن کریمده
واحادیث شریفه لرده مصرحدر قرآن کریمده حق تعالی بیوردیکه

استعيذ بالله ﴿ لا تجد قوما يؤمنون بالله واليوم الاخر يوادون من حاد الله و رسوله ولو كانوا آبائهم او اخوانهم او عشيرتهم اولئك كتب فى قلوبهم الايمان وايدهم بروح منه ﴾ وفخر كائنات صلى الله عليه وسلم افندمز دخى حسان بن ثابت رضى الله تعالى عنه حقنده بيوردبكه (اللهم ايده بروح القدس) وهيچ برشخص بوروحى فارقليط ايله تسميه ايتمدى معلوم اولديكه فارقليط روحك غيرى برشئ ايمش وبوروح ايله انبيا وصالحين دائما تأييد اولنورلر مسيحك تبشير ايتديكى كنندندن صكره كله جك بر پيغمبر عظيم الشان اولسنه نص صريحدر وبر دخى حضرت عيسى فارقليطى برقاچ صفتله توصيف ايلديكه اوا وصافك هيچ بريسنك روح معناسنه مناسبتى اولميوب بلكه كنندندن صكره كله جك بر پيغمبر ذيشانه مناسب اوله جغى اجلاى بديهيا تندندر اولا بوفارقليطك صفتندن آيات (٢٦) و (٢٧) فصل (١٥) يوحناده بيور مشكه اوكلديكى زمان بنم ايچون شهادت ايليه وسزدخى شهادت ايده سكز زيرا سز ابتدادن بنم ايله سكز ايمدى بوآيتدن معلوم اولوركه فارقليط دخى حواريون كبى انسان نوعندن ايمش زيرا اوده وسزده شهادت ايده سكز ديدى وثانيا مسيح ديمشكه بابادن طلب ايدرمكه سيزه فارقليطى كوندره اوسيز كله الى الابد باقى قله بوآيتده كوندره لفظى دلالت ايدركه فارقليط حضرت عيسانك زماننده اولميوب بلكه صكره كله جكمش وسيز كله الى الابد باقى قله لفظى دلالت ايدركه بو خطاب بالكز حواريونه اولميوب جمله امته خطابدر زيرا حواريون ايدى اوله رق باقى قلمديلركه حتى فارقليط دخى انلر ايله برابر ابدى اوله رق قالسون ايمدى بوندنده معلوم اولديكه فارقليطدن مراد حضرت عيسادن صكره كله جك حضرت محمد عليه السلامدر وبقاسندن مراد حضرت فخر كائنات افندمزك شريعت مطهره سيدركه سائر انبيانك شرايعى كبى موقت اولميوب بلكه الى الابد حكمى جاريدر وثالثا مسيح عليه السلام فارقليطى شويله تفصيل ايلمشكه جمله شيئى تعلم ايدر ومسيحك ديدكلرى شيئى ذكر ايدر وعالمى كناه اوزره توبيخ ايدر وبن كتمدكدنصكره كلمز بن كيدرسم كلور وبنم ايچون چوق كلام وارمراد ايديورم سويلمكه لكن سيز طاقت كتورمز سكز اما حق روحى كلديكى وقتده اوسيزى جميع حقه ارشاد ايدر زيرا اول نفسندن تكلم ايلمز بلكه اللهدن ايشتديكنى سويلر الله طرفندن هر بركتوردكنى خبرويرر وبابا ايچون اولانك جمله سنى سيزه تعليم ايدر اى معترض بوصفتلرزعمكز اوزره بعض ناسك قلبنده

Digitized by Google

اولان امر معنوی یه نصل اطلاق اولنه بیلور که کیمسه انی کورمز وکلامنی ایشتمز بلکه
بر شخصه اطلاق اولنور که ناس انی کورر وکلامنی ایشیدر ومسیحه شهادت ایدر
وهر شیئی تعلیم ایدر ونفسندن نطق ایتمز الا الله تعالیدن وحی اولانی نطق ایدر
بو صفاتلر ایله موصوف اولان انجق بر انسان عظیم القدر و بشر و رسولدر که
مسیحدن دخی رتبه سی ارفع اولور زیرا مسیح کندو اقرار ایتدیکه بن قادر
اوله مدیغم شیئه اوقادر اولور ومسیحک تعلیم ایتمدیکی شیئی تعلیم ایدر
والله‌دن هر بر کتنو ردیکنی خبر ویرر والله‌ه مستحق اولان جمیع شیلری خبر ویرر
نته کیم مسیح دیمشدر که بنم ایچون چوق کلام وار لکن سیزاکا طاقت کتوره مزسکز
اما حق روحی کلدیکی وقتده اوسیزی جمیع حقه ارشاد ایدر زیرا اوعنددن نطق
ایتمز بلکه جمیع ایشتدیکنی تکلم ایدر والله‌دن کتوردیکی جمیع شیئی خبر ویرر
وبابا ایچون اولانک جمیعسنی تعریف ایدر وبو صفتلر انجق محمد علیه السلامه
مطابق اولدیغنه بر عاقل شبهه ایتمز زیرا الله تعالی نک جمیع صفتلرندن
وملائکه وملکوتدن واولیاسنه جنتده اعطا ایلدیکندن واعداسنه نار جهنمدن
ووعیدندن بر وجه ایله تفصیل اخبار ایلدیکه اکثر ناسک عقول ضعیفه سی تحمل
ایدمیه رک حیرتده قالور وبو تفصیلات نه انجیلده ونه توراتده واردر
زیرا انجیلده جنت وجهنم ذکر اولدیسه ده نعم وعذابک تفصیلاتی بیان اولنمدی
وصفات الهیه یه دائر انجیلده بش اون صفات بیان اولندیسه ده قرآنده
طقسان طقوز صفات وحدیث پیغمبریده دخی بر خیلوجه صفاتلر بیان اولندی
وکذلک حضرت محمد صلی الله علیه وسلم حضرت مسیحک تبشیری کبی کافه سنی
جمیع حقه ارشاد ایلیوب حق تعالی انکله دینی اکمال ونعمتنی اتمام ایلدی
وکندودنصکره بر نبی یه محل باقی قالمیوب خاتم النبیین قالدی وحضرت
مسیحک هر بر کتوردیکنی اوفار قلیط خبر ویرر دبویورد یغنی مصدق زمان
استقبالده اوله جق شیلری بر کونه خبر ویردیکه انبیانک هیچ بریسندن
صادر اولمامشیدی نرده قالدیکه حواریونک قلبنه نازل امر معنوی اولان
روحدن صادر اولسون وینه حضرت عیسی بیورمشدر که بابا ایچون اولانک
جمیعسنی سیزه تعریف ایدر وبو کلامنده دخی کوزل صدقله شهادت ایلدیکه
حضرت محمد علیه السلام ناسه بر کونه تعلیم ایلدیکه الله تعالی نک کرک اسماسنه
وکرک صفاتنه وکرک ملائکه سنه وکتبنه ورسلنه متعلق بر کونه نقصانیت
شائبه سی اولمیه رق جمله سنی بیان ایلدی حاشا ثم حاشا سزک حواریونه

Digitized by Google

عزو ايلديككز كبي جناب حقه خلق ايلديكي قولي شريك قيله رق انبياي عظامه
زنا كبي درلو درلو نقايصلر عزو ايدرك الله ايجون اولان شيلري بيان ايتمك
بوندن عبارت اولمغلق نصل الويره بيلور ينه مسيح بيورمشدركه بابام ارسال
ايليه جكي فارقليط بكا شهادت ايدر وبوني مصدق اوله رق حضرت محمد
عليه السلام دخي مسيح عليه السلامي كافة نقايص وعيوبدن تبرئة ايدرك
نيجه آيات كريمه لر ايله شهادت ايلديكه قرآن كريمي مطالعه ايدنلرك معلوميدر
وينه مسيح خبرويرمشديكه عالمي خطيئه اوزره توبيخ ايدر وبووصفاني
حواريونك قلبي ايله قائم اولان روح ديديككه امر معنوي يه حمل ايتمك محالدر
زيرا حواريون مسيح كتمزدن اول ايمان ايدوب شهادت ايتمشلر ايدي
نه كيفيتله مسيح ديركه او بكا شهادت ايدر وايمان ايله وصيت ايدر عجبا حواريون
مسيح كتمزدن اول مؤمن وشاهد دكلميديلر وجميع ناسي كافة خطايادن توبيخ
ايدن حضرت محمد عليه السلامدن ماعدا كيم واردر زيرا تبليغي انبياء سلف كبي
امر ايله نهيه قصر ايليوب كفر وفسق وعصيان خطيئه لري اوزرينه نيجه نيجه
آيات قرآنيه لر ايله تهديد وتوبيخ ايلديكه انجيل وتوراتده انك يوزده بري بولنمز
نته كيم قرآن كريم واحاديث نبويه يي مطالعه ايدنلرك معلوميدر وينه مسيح
خبرويرمشديكه اوكندي عندندن نطق ايتمز اللهدن ايشتديكني نطق ايدر
ومسيحك بوشهادتني مصدق الله تعالى حضرت پيغمبر حقنده بيورديكه ﴿ وماينطق
عن الهوى ان هو الا وحي يوحى ﴾ وبونطق تكلم وصفلري انسانه مخصوص
اولوب حواريونك قلبنده اولان روحده اولمديغي اجلاي بديهياتدندر وبووصف
حضرت محمد عليه السلامه مخصوصدر زيرا سيز مقرلر سكزكه حضرت عيسا
حضرت يحيادن برخيلو جه وقت تعلم ايلدي بوصورتده حضرت عيسى
توراتي عالم اولوب انجيل كندويه وحي خاص اوله رق نازل اولدي وعلم توراتده
جمله بني اسرائيل ايله مشترك وحضرت محمد عليه السلام برحرف كيمسه دن
تعلم بيورميوب نطق همايونلرينك جمله سي وحي الهي والهام رباني اولديغي
آيت كريمه ايله ثابت اولديغي مثللو حضرت عيسى دخي آية سابقه ايله شهادت
ايلدي وحضرت عيسى بيورمشديكه فارقليط انك حقنده شهادت ايدر
معلومدركه بوشهادت وصفي انجق بربشرك شهادتنده اولملودركه جميع ناس
اني ايشيده يوخسه برقاچ آدمك قلبلرنده اولان معنايه حمل ايتمك نصل صحيح
اوله بيلور وبومسيحك كلامني مصدق حضرت محمد عليه السلام مسيح حقنده

Digitized by Google

برنوع شهادت ایتدیکه کافهٔ اهل ارض شهادتنی ایشیدوب ومسیحی تصدیق
ایتدیکنی بیلدیلر یعنی طائفهٔ یهودک مسیحه عزو ایتدکلری افترادن اشبو
﴿ انما المسیح عیسی بن مریم رسول الله وکلمته القیها الی مریم وروح منه ﴾
آیت کریمه سیله تنزیه ونصارانک انک صلبی خصوصنده اسناد ایتدکلری
حقارات ورذالتدن وافراط محبتلرندن ناشی اللهه انی شریك ایتملرندن دخی اشبو
﴿ وماقتلوه وماصلبوه ولکن شبه لهم ﴾ آیت کریمه سیله تبریهٔ ایدرك اللهك
قولی ورسولیدر دیمشدر ایمدی شو تفصیلاتدن معلوم اولدیکه فارقلیط لسان
عبرانیده لفظ احمد اسمنی افاده ایتمکله بو آیه حضرت محمد علیه السلامی
تبشیر ایلدیکی امر بدیهیدر وبو خصوصده اهل اسلام طرفندن برقاچ دلیل بیان
ایدرك انلره جواب ویرمشسین اوجوابلرك بطلانی سابقده تفصیلا تمزدن
تبین ایلدیکی مثللو بو محلده دخی برقاچ وجهله ابطال ایدرز اولا دیمشسنکه
حضرت عیسی فارقلیطی روح القدس ایله تفسیر ایلمش بو دخی برقاچ وجهله
باطلدر اولا حضرت عیسی کندی عبرانی ایکن برقاچ یرده بویله برعبرانی
لفظی سویلیوبده تفسیره نیچون محتاج اولسون باخصه بولفظ عبرانیدر تفسیره حاجت
یوقدر ثانیا اکر فارقلیطی حضرت عیسی روح القدس ایله تفسیر ایتمش اولیدی
متی ولوقه ومرقوس انجیللرینی بش اون یکرمی ییل اول تألیف ایتمش ایکن
انجیللرنده وانجیل یوحناده بو فارقلیط ایله اولان تبشیراتی اناجیل ثلثه ده کتم واخفا
ایدرمیدی زیرا روح القدس عندکزده الله اعتقاد ایتمسی فرض ایکن وحضرت
عیسانك امتی حقنده اك بیوك مبشراتندن اولمسیله کتم واخفاسی نصل جائز اوله بیلور
چونکه بو روح القدس کیفیتی یوحنادن اول اولان اوچ انجیللرك بیاننه کوره
ایما نلری نقصان اوزره اولمش اولور بوندن معلوم اولدیکه بو فارقلیط بر پیغمبر
ذیشانی تبشیر اولدیغیچون بونلر کتم ایلیوب اوتوز قرق ییلدنصکره یوحنا
تفسیر بارد ایله تفسیر ایدرك انجیلده تحریره جسارت ایلدی وثالثا سیزه
تعلیم ایده جکدر دیدیکی خطاب بالذات حواریونه ایسه ده بالتبع جمله انسان مراددر
زیرا بونی مؤید حضرت عیسی الی الابد سیزکله قاله جقدر دیمش معلومدرکه
حواریون عیسی علیه السلامدن برقاچ سنه صکره وفات ایتدیلر رابعا مسیح
طرفندن بیله فارقلیطك روح حقله تفسیر اولنمسی تسلیم اولنسه ده ینه اول
روحدن مراد حضرت محمد علیه السلامدر وحضرت جبرائیله روح القدس
وروح الامین اطلاق اولندیغی مثللو انبیای عظامه دخی روح الحق وروح القدس

اطلاقی شایعدر حتی بزم بیغمزده اهل اللهه ازواح مقدسه دیو تعبیر ایدرلر
خامسا روح القدس کلنجیه قدر اورشلیمدن ایرلمیه‌جك دیدیکی دخی اکر محرفاتدن
دکل ایسه سیزك قبله کز ومتوجهکز اورشلیم اولوب اوکلدیکدنصکره
بیت المقدسك قبله لکی تغییر اولوب کعبهٔ مکرمه یه تحویل اولنمسنی ایما واشارت
ایلمش وینه ایکنجی جوابکده دیمشسنکه کرچه روح القدس جمله انبیایه نازل
اولمش ایسه ده لکن حواریونه نزولی اکملدر چونکه بونلرك رسالتی سائر
رسوللردن اعلا مرتبه ده ایدی بوجوابك بطلانی دخی برقاچ وجهله ثابتدر
اولا بونلرك رسول اولدیغی شویله طورسون نبی اولدیغی دخی کیمسه نك معلومی
دکلدر زیرا رسول نبیدن اخصدر چونکه رسولك مخصوص برکتاب وشریعتی
اولمق لازمدر انلر ایسه حضرت عیسانك شریعتنی بیان ایدوب وخلقی انك
دیننه دعوت ایدرلر ایدی وثانیا سائر رسوللردن انلر اعلا مرتبه ده دیدیککده
باطلدر زیرا بر پیغمبرك تابعی اولان علماسی شریعت صاحبی اولان حضرت
موسادن نصل اعلا دیمك اولور وثالثا رسالتنه قائل اولدیغك بطروس برخروس
اوتنجیه قدر عیسی علیه السلامی اوچکره انکار ایدوب واسخریوتی یهودا
یهودیلردن اوتوز غروش الوب حضرت عیسایی یهودیلره تسلیم ایتمسنی معترف
ایکن بوذاتلری حضرت ابراهیم وحضرت موساکبی اولوالعزم پیغمبرلره تفضیل
ایتمك نصل جهالتدر نعوذ بالله من ظلمات الجهل واوچنجی جوابکده دیمشسنکه
روح القدس اهل دنیایه وبی ایمانه نازل اولمز نته کیم انبیا واهل ایمانه نازل
اولدی بلکه قلب انسانده مجرد تأثیری ظاهر اولور پس روح القدسك تأثیری
بشقه انبیا وحواریونه نزولی بشقه در بوجوابك دخی غایت رکیك برکلامدر
انجق بویله بررکیك کلامه سنی الجا ایتدیرن شودرکه سابقلرده روح القدسك
تأثیری قلب بشرده ثابت اولدیغی بعض ضرورتدن ناشی اقرار ایتمشیدك
ایمدی روح القدسك عیسی علیه السلامدن صکره نزولنه قائل اولدیغکدن
تأثیر ایله نزولی تفریق ایتدك والا روح القدس هیچ بروجهله نزول وصعود
قبول ایتمز برامر معنویدرکه هروقتده عالمده موجود اولوب انبیا وصلحانك
قلبنده تأثیری زیاده وکثیرا اولوب فاسق وعاصینك قلبنده تأثیری اندر وبلکه
هیچ یوقدر اوچنجی آیه‌ده بودنیانك رئیسندن مراد شیطاندر دیو برقاچ آیه‌لر
مکتوبات شاکرداندن وسائر محللدن بیان ایتمشسین اولا بوراده دنیانك سلطانی
دیمشسین حالبوکه اسکی انجیللرده عالمك سلطانی وارد اولمشدر بوعالم اللهدن

بشقه جمله مخلوقاتك اسمیدر شیطان نصل جمله عالمك سلطانی اوله بیلور که بو عالمده جمله انبیا وحضرت عیسی دخی داخلدر نه کیفیتله شیطان بوقدر انبیانك رئیسی وسلطانی اوله بیلور وایکنجی بومضایه شاهد اوله رق کتوردیکك آیه‌لرك کافه سنده بو آیت کبی عالمك ویاخود دنیانك رئیسی وسلطانی لفظی یوقدر بلکه بعضیسنده هوا وهوسك رئیسی واشرارلرك رئیسی و بعضیسنده کاهنك رئیسی دیه‌رك تعبیر اولنمش واوچنجی شیطان دائما عالمده موجوددر کلور ویاخود کله جك دیمك نصل ممکن اولور ودردنجی ایه فصل مرقوسدن روایت اولنان آیتده بندنصکره بندن قوتلو بر کیمسه کلور که الی آخره حضرت یحیی علیه السلامك کلامی اولدیغنی بزده معترفز فقط یحیی علیه السلام حضرت عیسی علیه السلامی اوتوز یاشنده ایکن وفتیز ایلیوب ناسی دعوته کوندردی ویحیی علیه السلام عیسی علیه السلامی تعلیم ایلدی بو جمله‌یی معترف ایکن حضرت عیسا یه بندنصکره کلن تعبیری نصل صحیح اوله بیلور وینه دیمشسنکه محمدیلر بعض مطلبلرینی اثبات ایچون بو آیه‌لردن ماعدا بعض آیه‌لر کتب عهد عتیق وجدیددن استخراج ایلمشلر الی آخره اول آیه‌لردن محمد علیه السلامه اشارت اولنانی واولنمیانلرینی سابقده بیان ایلدك بنه کتب جدید وعتیقه‌دن فخر کائنات حقنده اولان برطاقم آیه‌لر انشاءالله تعالی آتیده بیان واثبات اولنه جقدر والحاصل ای معترض اکر مسیح علیه السلام حضرت محمد علیه السلامك کلسی خبرینی صراحةً بیان ایتمامش اولسه ایدی طوغریسی مرتبهٔ علیالرینه مناسبت اولمیه جقدی چونکه کتب الهیه آتیده کله جك انبیای والوالعزمی بیان واشعار ایدر وکذلك آتیده اوله جق وقوعات عظیمه‌یی دخی خبر ویرر بو صورتده محمد علیه السلامك سایهٔ نبوتلرنده سائر انبیادن زیاده مؤمنینك تکثر ایتمسیله البتده مسیح علیه السلام بویله بر وقوعات ربانیه‌یی اشعار ایده جکنده اشتباه یوقدر انجق سیزلك بو مصرح اولان آیه‌لری تأویله چالشمکز عناد محضدر

سؤال نصاری

❁ ایکنجی فصل قرآنك عباراتنی الله کلامی اولمسنه دلیل اوله بیلورمی اوله مزمی انك بیاننده‌در ❁ قرآنده ذکر اولنمشکه حضرت محمدك رسالتنك ثبوتیچون قرآنك عباراتی دلیلدر نته کیم سورهٔ بقره‌ده مرقومدرکه ﴿ وان کنتم فی ریب مما نزلنا علی عبدنا فأتوا بسورة من مثله وادعوا شهداءکم من دون الله ان کنتم صادقین ﴾ اما برآدم تفکر ایدر ایسه فهم ایدرکه قرآنك عباراتی اکا درست دلیل اوله‌مز اولا اکر بالفرض قبول ایله سنکه عبارات قرآن دلیلدر لکن دلیل ناقص اوله بیلور او کیمسه‌لره کوره دلیل اوله بیلور که عرب لساننده مهارتلری واردر قرآنك

Digitized by Google

فصاحت و بلاغتنی درك ایدوب انلر قرآنك دلیل اولدیغنی بیلورلر اما سائر یعنی
عربی لسانی بیلمیان کیمسه‌لره دلیل اوله‌مز اکر بر کیمسه سؤال ایلسه که حضرت
موسانك ومسیحك معجزاتنی دخی جمیع آدملر کورمدیکی جهتله اودخی دلیل ناقص
اولور جوابی شویله درکه فصاحت و بلاغت کلام والك لطافتنی درك وفهم ایتمك
دنیا علملرینك داخلنده در بناء علیه انجق بودلیلی صاحب علم درك ایده بیلور
لکن معجزه مشاهده یه منسو بدر خواص وعوام انی کورنجه اومعجزه‌نك صاحبی
اولان رسولك رسالتندن آکاه اولورلر ثانیا اکرینه قبول ایله سنکه لسان
عربده عبارات قرآن مثللو عبارات یوقدر انجق بوندن صادر اولور که قرآن عرب
لساننده اولان کافه کتابلردن افضلدر یوخسه عالمده السنهٔ مختلفه اوزره اولان
کتابلرك کافه سندن افضل اوله‌مز زیرا یونانی ولاتین وانکلیز وغیجه وسائر
السنه اوزره چوق کتابلر تصنیف اولنمشکه عباراتده نیجه مرتبه قرآندن
افضلدر حتی علماء فرنکستاندن علوم عربیه ده مهارتی اولنلردن بعضیسی
دیرلرکه مقامات حریری ومقامات همدانی عبارانده قرآنه موافق بلکه اندن
افضلدر دیرلر اکرچه بواشخاصك ادعالرینك محمدیلر حضورنده اعتباری
یوقدر تعصبلرندن انلرك سوزلرینی قبول ایلمزلر بونك کبیجه محمدیلرك دخی
قرآن حقنده اولان شهادتلرینك ملل سائره‌نك عندلرنده قوت واعتباری
یوقدر ومخفی اولمیه که بعض علمای عرب دخی اقرار ایلمشلرکه عبارات قرآن
مرتبهٔ اعجازده دکلدر نته کیم شاه اسماعیل کندو توار یخنده باب فی امت المسلمینده
مزداریه فرقه سی حقنده دیمشکه المزداریة اصحاب عیسى بن صبیح المکنی
بأبی موسى الملقب بالمزدار ویسمی راهب المعتزلة لانه تزیده وانفرد عن اصحابه
بمسائل قبیحة جدا منها ان الناس قادرون على مثل هذا القرآن فصاحة ونظما
وبلاغة وهوالذی بلغ فی القول بخلق القرآن ومصنف شرح مواقف مزدار
بابنده دیمشکه مزدار ادعا ایلدیکه عرب قرآندن ایو کتاب تصنیف ایده بیلورلر
وشهرستانی کتابنده مزداره نسبتله بویله یازمشکه ابطاله اعجاز القرآن من جهت
الفصاحة والبلاغة ونظام دیمشکه من حیث الاخبار عن الامور الماضیة
والآتیة ومن جهت صرف الدواعی عن المعارضة ومنع العرب عن الاهتمام
جبرا وتعجیزا اذ لوخلاهم لکانوا قادرین على ان یأتوا بسورة من مثله بلاغة
وفصاحة ونظما اکرچه شارحلر بونلرك قوللرنی قبول ایتمزلر بلکه بونلری
تکفیر ایدرلر امابوقدر معلوم اولورکه علمای عربدخی عبارات قرآنك افضل

(ولاثانی)

Digitized by Google

ولا ثانی اولمسنده متفق دکلدرلر ثالثا اکر بالفرض قبول ایده جك اولسق که
عبارات قرآن عرب لسانده بی مثل و بی نظیردر وانك اله کلامی اولمسنه دلیل
انك انجق عباراتیدر بوصورتده لازم کلورکه هر براساننده بی مثل و بی نظیر اولان
کتابلر اله کلامی اوله مثلا زمان قدیمده لاتین و یونان لسانلرنده وشمدیکی زمانده
انکلیز ونمچه وفارس وسائره لسانلرنده یازلمش امثالسز کتابلر واردرکه عباراتده
انلر مثللو اولسانده دها برکتاب بولنمز وکذلك دید نام کتابکه هندولرك کتاب
دینلریدر وانلر او کتابی اللهدن دردیو ادعا ایدرلر اکرچه بت پرستلکی تعلیم
ایدر پس لازم کلورکه اودخی عباراتی جهتیله اللهدن اوله ورابعا ممکندرکه
مطالب ناحق ومعانی زشت وکفر انکیز اولان سوزلر کلمات رنکین وعبارات
شیرین ایله سویلنه ویازیله که انلرك عباراتی انتهای مراتبده اوله نته کیم
بت پرستلرده وسائر طوائفده وقوعبولمشدر وچوق کسنه لر بیله شیرین سوزلره
ورنکین عباراتلره فریفته اولمشلردر لازم کلورکه انلر دخی اله کلامی اوله
خلاصه بودلائلدن معلوم وآشکار اولدیکه عبارات قرآن خواه بی مثل و بی نظیر
اولسون وخواه اولمسون اللهدن اولمسنه دلیل اوله مز و رسالت محمده مطلقا
دلیل اوله مز ❊ بتوفیقه تعالی بوایکنجی فصلك جوابی شویله در معلوم اوله که

جواب مسلمین

خارق عاده اوله رق پیغمبران حضراتنك اتیان بیوردقلری علاماته معجزه
تسمیه قلنور وجه تسمیه مرسل الیهم اولان کمسه لر مثلنی کتورمکه قادر اولمیوب
عاجز قالدقلریچون بومعجزه دخی ایکی درلودر برقسمی بشرك مقدوری وممکن
اولان شیدن ایکن حق تعالی قدرتلرین سلب ایدوب مثلنی اتیاندن عاجز قالورلر
نته کیم فرق ضالهدن معتزله نظام فصاحت و بلاغتده قرآن کریمك مثلنی
کتورمك ممکن ایدی فقط جناب حق قدرتلرین سلب ایدوب ممکنی محال قیلدی
دیمسی کبی ومعجزه نك برقسمی دخی محالی ممکن قلمقدرکه اودخی هر برپیغمبرك
عصرنده ناسك عندنده شیوع بولوب وتفاخرلری یکدیکره مغالبه لری انکله اولان
شیلر ایله اولور نته کیم حضرت موسی علیه السلام عصرنده فرعونك ساحرلری
اکثریا چوب وریسمانی اژدرها یاپوب وعند العقل بومحال اولان شیئی خلقه
ممکن کبی کوستردکلرندن ناسك اعتقادی شویله ایدیکه بونلره غالب برشی
یاپمق ممکن اولمز اوسببدن جناب قادر مطلق عصای موسایی حیه یه قلب ایدوب
جمله سنه غلبه ایتدردی مع هذا بونك مقدور بشر اولمدیغی جهله ناس
تصدیق ایلیوب فقط سحره تصدیق ایلدیلر وانلرك تصدیق ایتمسیله بعد زمان

Digitized by Google

اللهك توفيقی اولانلر دخی تصدیق ایلدیلر وکذلك حضرت عیسی علیه السلام
وقتنده علم طبك شهرتنه بناءً ناسك تفاخر ومسابقه سی طبه دائرشیلر ایله
ایدی اولسببدن جناب قادر فیاض نبیسی اولان حضرت عیسی نك الیله
بیمارانه شفا واعمالره بینالق وکذا سائر عالل وامراض صاحبلرینه صحت
ویرمسیله اعقل ناس بوطب علمندن اولمیوب بلکه مقدور بشر ایله دخی اولمیوب
من عند الله معجزه اولدیغنی تصدیق ایله ایمان ایتمشلر و بعدزمان اومعجزه لری
کورب ایمان ایدنلر واسطه سیله سائر ایمانله ازلده موفق اولانلر دخی
ایمان ایتمشلر کذلك خاتم المرسلین حضرت محمد صلی الله علیه وسلم
زمانلرنده بین الناس تفاخر ومسابقه لری کرك کلام منثور
اولسون وکرك کلام منظوم اولسون فصاحت و بلاغت ایله ایدی اول سببدن
جناب رب المنان حبیبی اولان رسول اکرمنه انزال ایلدیکی قرآن کریمی
رفصاحت و بلاغتله انزال بیوردیکه بلغاء عرب مقدور بشر اولدیغنی تصدیق برله
ایمان ایدرك سعادت ازلیه یه ایرشمش اولان سائر انبیانك امتلرندن هزاران بار
زیاده سیله ایمان ایلدیلر شمدی ای معترض سن دیمشسنکه قرآن کریمك
عباره سی عرب لساننده مهارتلری اولنلره وفصاحت و بلاغتنی درك ایدنلره
دلیل اولور وعرب لسانی بیلمیان کسه لره دلیل اولهمز بونده واقعا برجهتله صادق
و برجهتله کاذبسین صدق طرفی اولدرکه بزم دخی مدعامز قرآن کریمك
معجزه اولدیغی وجهلرك برقاچ جهتی آتیده بیان ایلدیکمز اوزره هر کسه دلیل
اولور ایسه ده لکن فصاحت وبلاغت جهتیله معجز من عند الله اولدیغی
انجق علم بلاغتنه کمال درجه واقف اولنلر یقین ایدرلر وعلم بلاغتی بیلمك دخی
برقاچ فنه منوطدر مثلا متن لغت وعلم صرف وعلم نحو وعلم بیان وعلم بدیع
وعلم معانی وعلم اصول وسائر بونلرکبی برقاچ فنه کمال درجه واقف اولمغله
حاصل اولور بونی سندخی تصدیق ایتمشسنکه فن بلاغتده ماهر اولنلر بیلورلر
فقط بوعربه مخصوص اولمیوب قنغی طائفه دن اولور ایسه اولسون بوفنون
متعدده یه لایقیله مطلع اولمغله فن بلاغته آکاه اولنلر قیامته قدر قرآن کریمك
معجز من عند الله اولدیغنی تصدیق ایتمده درلر لکن سائر انبیانك معجزه سنك
بقاسی برقاچ ساعتده اولوب صکره منقضیه اولمشدر حضرت محمدك شریعتی
قیامته قدر باقی اولدیغی مثللو معجزه سی دخی الی الابد باقیدر وسؤالکده نه کیم
دیمشسین قرآن کریمك بلاغتی علمنه متوقف اولدیغندن انجق اهل علمنه دلیل

اوله بیلور لکن سائر معجزه لر مشاهده یه منسوب اولدیغندن جمیع ناسه دلیل
اوله بیلور اولا بیان سابقمزدن معلوم اولدیکه معجزات انبیاء سائره یی دخی جمیع ناس
بالفعل کورمشیکن دلیل اولهمدی بلکه انجق خواص انك معجزه اولدیغنی درك
ایده بیلدیلر نته کیم حضرت عیسانك معجزاتنی بنی اسرائیلدن نیجه اشخاص
کورمشیکن برقاچ کسه یه دلیل اولوب ایمان ایده بیلدیلر وثانیا سؤال ایدوب
ویردیکك جوابده دیمشسنکه حضرت عیسانك معجزه سی مشاهده یه منسوب
اولمغله هرکس انی کورمك ممکن ایدی یعنی بالقوه هرکس او معجزه دن بهره مند
اولمسی ممکن ایدی بونك جوابی دخی شویله درکه بلاغت قرآنی دخی هرکس
بیلمك ممکندر زیرا بوراده بحث رؤیت بالقوه وعلم بالقوه در نوع انساندخی
قابل علم اولمسیله هرکیم اولورایسه اولسون علم بلاغته واقف اولمغله قرآن کریمك
معجز اولمسنی اکلایه بیلور پس اکرسن معجزات حضرت عیساده بالقوه عمومیتی
دعوا ایله سك بلاغت قرآن دخی بالقوه عمومی اولدیغی هرکسك معلومیدر
وینه دیمشسنکه لسان عربده عبارات قرآن مثللو عباره یوقدر بوندن صادر
اولورکه قرآن عرب کتابلرندن افضل اولمق لازم سائر السنه ده نیجه بلاغتلو کتابلر
یاپلمشدر اندن افضل اولمق لازم کلمز اولا شونك جوابی بویله درکه قرآن کریمك
تمامه معارضه سی شویله طورسون جناب رسالتپناه افندیمز قرآن کریمك قنغی
آیه لرندن دیلر ایسه سکز اوچ آیت مقدارینی کتورك دیو بلغای وقتی یکرمی
اوچ ییل تقریع وتوبیخ ایلدی اوچ آیت مقدارینی کتوره مدیلر وعاجز قالدقده
قرآنك معجز وافضل اولدیغی ثابت اولدی ایمدی سنك بیك ایکیوز ییمش
سنه سندن صکره کلوب لانسلم ولو سلم دیمك محضا حاقتدر وسائر السنه ده افضلیتنی
ادعا ایلدیکك کتابلرمدعاکی اثبات ایده مز اول جهتله که برکسه بلغادن
او کتابلرك معارضه سنه قالقشمدیکه تا عاجز اولدقده انلرك سائرلرندن افضل وابلغ
اولمسی ثابت اوله واقعا هرلسانده بلاغت وفصاحت اوزره کتابلر واردر اما
حاشا قرآن کریم کبی اوچ آیت مقدارینی سائر بلغا کتوره بیلمك محال اولان
قبیلدن دکلدر سائر کتابلرده اکرچه بعض کلمات بلیغه بولنسه ده بلاغت وفصاحته
مخل نیجه کلمات کثیرهٔ غیر بلیغه لرایله مشحوندر وثانیا بلاغت لسان عربیه
مخصوص اولان برکیفیتدر زیرا تعداد اولنان فنون متعدده لسان عربده اولان
بلاغتی فهم ودرك ایچون تدوین اولنمشدر سائر السنه ده بوفنونك مجموعی بلاغتك
ضبطی ایچون تدوین اولنمامشدرکه سنك بو اعتراضنده صلاحیتك اولسون ثالثا

Digitized by Google

سنك معترف اولدیغك وجه اوزره قرآن کریمك بلاغتنی فن بلاغتده کمال اطلاعی
اولنلر درك ایده بیله جکلر بلاغتـه متعلق اولان فنون مذکوره یه سن جاهل وعلم
بلاغتدن غافل ایکن بو اعتراضی ایراد ایتمـك پك بیوك معیبا تندندر وبرده بعض
معتزله و بعض فرق ضـالهدن روایت ایدرك دیمشـسنکه قرآنك مثـلی یاپلمق
ممکن ایدی حق تعالی انلره قدرت ویرمدی بوکا دخی جواب ویریرزکه تسلیم
ایدهلم که قرآن کریمك مثلنی یاپمق ممکن ایدی بو صورتده قرآن کریمك معجزه اولمسی
معجزه نك قسم اواندن اولور یعنی ممکن محـال قلنمش اولور زیرا مثلی یاپلمق ممکن
ایکن برکسـهدن تعلم ایتمیـان پیغمبر زمان طویلده بلاغتده دست و پا اوران
کسـه لری یکرمی اوچ سـنه مقداری توبیخ و تقریعله اوچ آیت مقدارینی
کتوره بلمالری قرآن کریمك نهایت اعجازده اولدیغنه دلیل اوله جغنده اصلا
شبهه یوقدر مثلا بر پیغمبر دیسه که بنم معجزم برآدم الینی باشنه قالدیره ماسیدر
اکرچه الینی باشـنه قالدیرمق هرکسك قدرتی یتشور برکیفیت ایسـه ده اوآدم
الینی باشنه قالدیره مامقـده او پیغمبرك معجزه سی نهـایت کمال درجه ده اولور
وبنه سنك ثالثا ورابعا دیه رك دلیلار کده بیان ایلدیکك اعتراضك مألیکه شیرین
زبان وفصـاحت وبلاغت اوزره یا پیلان کتابلر وار معنـاسی کفری تعلیم ایله
اولسه دخی الله کلامی اولمق لازم کلور بو نلرك دخی جوابی ماسبقده ویریلان
جوابلردن ظـاهردر خصوصیله بزدیمدك که هر پرده بلیغ اولان کلام الله کلامی
اولمسنی ایجاب ایدر بلکه قرآن کریمك بلاغتده مثلی مقدور البشر دکلدر دیدك
ونته کم اثبات ایلدك ایمدی سز حضرت عیسانك شاکردلرینك وشاکردان
شاکردلرینك کلام وسرکذشتنه ومسموعات وحکایاتنه الله کلامی دیو ب قرآن
کریمکه علوم اولین واخرینی جامع اولغله فصاحت وبلاغتی مجتمع اولمشیکن
الله کلامی اولمسـنده شك واعتراضك اغرب غرائبدندر وقرآن کریمك معجز
ومن عندالله اولمسی فصـاحت وبلاغتده منحصر اولیوب بلکه وجوه کثیره سی
سببیله معجز من عندالله اولمسی ثابتدر نته کیم برمقدار تفصیلنه شروع اولنور
اولا بعض شیلری تفصیل وثانیا علی وجه الاجمال جواب ویریلور معلوم اوله که
کتب سائره اوزره من جهة الایجاز غالب اولان قرآن کریم اعجازی جهتندن انواع
کثیره واصنا ف عزیزه یی مشتملدر لکن بوکثرت انواعله برابر انضباط ایچون
درت وجهه منحصر قلندی وجه اول حروف کلمـات وسور وآیات وقصص
وحکایات فرقانیه بیننده ترکیب زیبا ورعناسیدر وسلك مبانیده انتظام

Digitized by Google

كلماتيدر وفصاحتی كه یعنی اقتصار مبانی ایله وضوح معناسیدر ووجوه
اعجازی یعنی اقتفاوایما ایله قصر وحذف جهتندن وجوه اختصاریدر وبلاغتی كه
یعنی عجایب تراكیب وغرائب اسالیبده كمال بلاغتیدر یعنی بركونه بلیغدر كه
فصحا وبلغاء عربك عادتی متجاوز وجمیع فصحای عرب اوچ آیت مقداری
مثلنی اتیاندن عاجز قالدیلر حالبوكه فصحای عرب من جهة الفصاحة ارباب
عنوان بلاغت واصحاب شان فصاحت ومیدان بلاغتك شجعانی ایدیلر
جناب حق عز شانه حكم بلاغتده عربه احسان ایلدیكنی هیچ برامته احسان ایلمدی
زیرا بسطت لسان وفصاحت زبان یالكز عربه بخشایش قلندی كندولرك
خصایصندن اولان بلاغت وفصاحتی پادشاه جهان افرین عربه سلیقه
وجبللی قلدی سؤال وجواب وسائر فصول خطاب اسبابندن هرسببه توسل
ایدرلر ایدی مقامنه كوره هر امر عظیم الشانده من جهة البدیهه خطبهٔ بلیغه
وضرب مثل خلالنده بیله كلام موجز ایراد ایتسهلر یكدیكره جلب فائده ضمننده
مدحت كو اولدقلرنده فصاحتله ممدوحلك اوج علایه قدرینی ترفیع ایدرلر
وطعن ومذمت مراد ایتدكده مذمومك قدرینی حضیض مذلته تنزیل
ایدرلردی الحاصل * ان من البیان لسحرا * مضموننه ماصدق اوله رق
كلام منثورده وشعرده كویا اولورلردی نظم ونثرلرنده عرب فصاحت
وبلاغتله تفاخر ایدرایكن كسه انلری اسكات وماتم زده قلمدی الا پیغمبر كریم
هوای نفس عربه مخالف كتاب بدیع ومنیع ایله تشریف ایلدكده جمله سنی اسكات
وماتمه دوشردی وبوعربی تبكیت ایدن قرآن كریمك قدری اول درجه لرده
اعلا وارفع واول رتبه ده ابهی وامنعدر كه حقنده ﴿ لا یأتیه الباطل من بین یدیه
ولا من خلفه تنزیل من حكیم حمید ﴾ وصف منیعن كویا اولمش یعنی
انك مانندی اویله نایابدر كه وجها من الوجوه اكا بطلان تعلق ایتمز وبراعتراض
قبول ایتمز همان حكیم وحمید جل شانه قبلندن شرف یافتهٔ نزولدر كه قال الله
تعالی ﴿ كتاب احكمت ایاته ثم فصلت من لدن حكیم خبیر ﴾ یعنی بوكتاب
عزیزك آیاتی نظم متقن ومحكم ایله نظم اولندیكه لالفظا ولامعنی خلل پذیر اولمز
وابواب دینده عقاید واحكام واخبار ومواعظ ووعد ووعیددن مایحتاج الیه
اولان امور وبیان تمییز قلندی بوكتاب عزیز عربلرك لسانی اوزره اولدیغی حالده
حضرت پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم یكرمی اوچییل پیدرپی انلرك
قفاسنه اورارق توبیخ ایلدی ملاء ناسده شو آیتله ندا ایدرك بیوررایدیكه

﴿ام يقولون افتريه قل فأتوا بسورة من مثله﴾ يعني انلر ديرلرميكه حضرت محمد عليه السلام كندي عندندن اتيان ايلدي والله تعالى يه افترا ايلدي حبيبم انلره ديكه حال وشان انلرك زعم وتوهملري كبي ايسه بلاغت مباني وفصاحت معانئ قرآنه عديل ونظير برقصه سوره ايله صورت افترا اوزره مثلني كتورك زيرا سزلرده بنم كبي عرب بيلرسز بلكه بندن اقدم نظما ونثرا شهرتياب سز وبو اقصر سوره مانندي سوره يي اتيان اوزره ماسوى اللهدن استعانه تمكن ايتديككز كسنه دن طلبكار اعانت اولك اكر دعوى كزده صادق ايسه كز وينه بر آخر آيت كريمه ده رب العالمين بنه انلره توبيخا بيورمشدركه ﴿وان كنتم في ريب مما نزلنا على عبدنا فأتوا بسورة من مثله﴾ الى قوله ﴿ولن تفعلوا﴾ يعني عبد خاصمز اوزرينه تنزيل ايلديكمز هر سوره حقنده ريب وشكده اولديكز ايسه مما نزلنا يه نظري اتيان ايدك والحاصل بونلر كبي نيجه آيات ايله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلري انلري غايت توبيخ ايله توبيخ واشد تقريع ايله تقريع ايلمكلكدن زائل اولمدي لكن انلر معارضه حضرتدن رجعت قهقري ايله راجعون وظهور مباينتله مماثله دن متأخرون وكندولرك تهييج شر واثارهٔ فتنه وضر ايله فريبنده وخالق البرايا حضرتلرينه افترايه جسارتله مغرور اتمكله نفسلرين فريب ايله مشغول قيلديلر نته كيم ديرلرايدي كه بو اهل بابلدن مأثور ومروي برسحردر ويا بو سحر قوي هر سحره يه غالب برسحردر ديرلردي فاما بو عجزلر ايله برابر ميدان فصاحت وبلاغتده قصد معارضه يه تصدي ايدن اشقياي عربدن مسيلمهٔ كذاب آساعيب وقصور ذاتي جميع هوشمندان عرب ميانه سنده كشف واظهار ايلدي وكلمات بي مألي اول قدر منفور طبع سليم اولديكه قلت سلاست وكثرت ركاكتدن ناشي اضحكه طراز عالم در حق جل وعلا حضرتلري انلرك سخنساز اولدقلري فصيح كلامدن بلاغتي سلب ايلدي اكر في الحقيقه انلر طبق كلمات محاورتلري ايله معارضه ايتمكه مكنت ياب اوله لردي ضعفه قلوبه وهم طاري اولوب واصحاب تمييزه انلرك كلامي نوع فصاحت وفن بلاغتدن دكل ايديكي خفي ونهان اولميدي بلكه عقلاء عربدن اهل تمييز وادراك اتيان مثل قرآندن اعراض وادبار ايله مولدين وغايهٔ عاجز اولدقلرين اقرار واعتراف ايله منقاد اولديلر قرآن جليل الشان نمط فصاحت وجنس بلاغتلريندن اولمديغي جهتله روايت بيهقي عليه الرحمه اوزره چون وليد بليد حضرت نبي عليه السلام حضرت الله المجيد جنابندن ﴿ان الله يأمر بالعدل والاحسان وايتاء ذي القربى وينهى عن الفحشاء

Digitized by Google

والمنكر والبغي يعظكم لعلكم تذكرون ﴾ آيت بلاغت عنواني كوشنا اولدقده
ديديكه قسم بخلاق عالم كه بو كلام ايچون لذت عظيمه و بو پيام اوزره رونق
وحسن حلاوت جسيمه جلوه كر منصهٔ شهود در بدر ستكه اصلى ثابت
واستوار وفرعى ميوه دار واسفلى شاداب بلاغت واعلامى پربار فصاحتدر
بو كلامله بشر تفوه ايده مزدى ابو عبيد قاسم بن سلام الحافظ البغدادى
روايت ايلدى كه براعرابى اشبو ﴿ فاصدع بما تؤمر ﴾ آيت جليله سنى استماع
ايتدكده اعرابى سر نهادهٔ سجده اولوب ديديكيم بو كلامك غايت فصاحت
ونهايت بلاغتندن ناشى سجده ايلدم وبر آخر دخى اشبو ﴿ فلما استيأسوا
منه خلصوا نجيا ﴾ آيت كريمه سنى برمسلمان تلاوت ايدر ايكن استماع ايلدى
ديديكه بن شهادت ايدرمكه افراد آفريده دن برفرد بو كلام مانندیله ناطقه
پرواز اولمغه قدرتياب اوله مزديدى اصمعى حضرتلرى حكايه بيورركه برد ختر
پاكيزه اختر كاهلرمدن طلب كار مغفرتم ديو كريه خيز اولديغى كوشزدهٔ
اصمعى اولدقده دخترهنه دن استغفار ايدرسن مع هذا اوزريكه قلم جارى
دكلدر ديو اعتراض ايلدكده جوابداده اولديكه ﴿ استغفر الله لذنبي كله ﴾
قتلت انسانا لغير حله ﴿ مثل غزال ناعم فى دله ﴾ انتصف الليل ولم اصله ﴾ اصمعى
فصاحت دختردن تعجبكنان قاتلك الله نه فصيحترا اولورسن ديو تحسين ايلدى
دختر تكرار جوابه اقدام ايدوب بو كلام جملهٔ فصاحتدن نيجه عد اولنور
حق سبحانه وتعالى حضرتلرينك ﴿ واوحينا الى ام موسى ان ارضعيه ﴾ الى آخره
كلام شريفندن صكره بنم كفتارم بلاغتدن شمار اولنورمى وحضرت عمر بن
خطاب رضى الله عنه دن مرويدركه بركون مسجد سيد الانامده معتكفا نائم ايدى
سر مباركلرى اوجنده برشخص وقفه كير قيام اولوب خلوص تام ايله كلمتين شهادتين
برله لب جنبان اولور پس امير المؤمنين رضى الله تعالى عنه بيدار اولوب شان
رجلدن استعلام بيوردى قائم جناب عمر رضى الله تعالى عنهه اعلام ايتديكه
باعتبار اصله روم بطريقلرندن وزبان عرب وعجم وهند وتركى ادا وتعبيره دانا
اولنلردندر وشخص مشار اليه كرفتار پنجهٔ غدر مشركان اولان مسلمانلردن
بركيمسه نك تلاوتنى كوشزده اولوركه كتابكزده بو ﴿ ومن يطع الله ورسوله
ويخش الله ويتقه فاولئك هم الفائزون ﴾ آيت جليله سنى قرائت ايدر چون
معانئ جميله سين تأمل ايتدكده حضرت فرد يچون جناب مسيح روح الله
عليه السلامه انزال بيورديغى احوال علايق معاش دنيا وامورلواحق

معادآخرتدن هرینه شرفنز ولدر درج معانی آیهٔ شریفه ده مندرجه اولدیغی
مشهود باصرهٔ یقینی اولور که اول آیت جامعه نك معناسی مولای کریمه فرائضده
اطاعت وسننده رسولنه انقیادایدن عقاب وحساب حضرت ذوالجلال هرآسان
وباقی عمرنده خدادن اتقا ایدن کمسه فی الدارین مراد ینه ظفریابدر دیمك
فحوای منیفی اول شخصك قلبنده منتقش اولدیغنی اخبارایدر ایمدی ای معترض
اکر سندخی نظرانصافله قرآن کریمك آیات باهراتنك مزایاسنه واقف اوله رق
مطالعه ایله سك اشبو انواع لسانه آشنا اولوب مزایای عبارات و بلاغتدن
آگاه اولان بطریق مثللودین اسلامی قبول ایده جکنده اصلا اشتباه یوقدر
وبو مذکوره ومسبوقه جلوه نما اولان کمال بلاغت اعجاز قرآنده برنوع منفرد
بذاته در صفاتنه متعلقه انواعدنکه اخبار عن المغیبات وانباء عن احکام العبادات
اولان امور مضاف ومنضم اولمقسزین عند اهل التوفیق بذاته اعجاز مستقل
وبالاده کذران ایدن هردوقول که اعجازی قوت وقدرت بشردن خارج
اولدیغی ودیکری اتیان معارضه دن صرف قلنمسیدر پس تصریح صحیح
اوزره اعجازدن منفرد بذاته برنوعدر وقرآن کریمك باعتبار ظهوره جانب
رسول اللهدن اولمسی ونبی محترم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری قرآنه بعث
اولندیغی بدیهةً معلوم واول حضرتك معارضه یه طالب اولمسی دخی ضرورةً
معلوم وزمان رسالتلرنده عربك اتیان بالمثلدن عجزی معلوم بالبداهة وقرآن
کریمك فصاحت و بلاغتنده خارق للعاده اولمسی بدیهةً فصاحت
و بلاغت وجوهنه دانا اولنلرك ضرورةً معلوملریدر ایمدی فنون فصاحته
رهیاب ودانشوراندن اولمیانلرك طریقی اهل فصاحتدن اولان منکرینك
معارضه دن عجزی واعجاز بلاغت قرآنه معترفین اولنلرك اعترافلریله
قرآن بلاغتده خارق العاده ومعجز اولدیغنی بیلمکدر وسن دخی اعجاز ظاهرده ایجاز
باهر جهتندن قول حقی تأمل ایتدیکك حالده ﴿ ولکم فی القصاص حیوة ﴾
آیت کریمه سنده صورت نما اولان بدایع ترکیب وروایع ترتیب ادعائی درکه
معنیین متقابلین میانه سنده قصاص وحیاتدر جملهٔ غرابتندن مزیل حیاة اولان
قتل حیاة ایچون ظرف قلندیغیدر وجملهٔ بلاغتندن معنای کثیره یی متضمن
لفظ یسیر ایله ورود بیورلدیغیدر وانسان وقتا که قتل نفس ایتسه قصاص
اولنه جغنی تیقن ایدیجك آخری قتلدن کف ید ایدوب کویا کندونفسنی وهم
غیرك نفسنی احیا ایتمش اولور کذا وکذا وهلم جرا نیجه نیجه مبانیٔ دقیقه یی

Digitized by Google

بو آیت کریمه مشتملدر وبوندن حیوة اخرویه دخی اولمق ملحوظدرکه قاتل دنیاده قصاص اولنجه اخرتده مواخذه دن عفو اولنمسنه سبب او لهرق حیاة ابدیه یه مظهر اولور وینه جناب حقك شوقوللرنده ﴿ ولوتری اذفزعوا فلا فوت واخذوا من مکان قریب ﴾ وکقوله تعالی ﴿ ادفع بالتی هی احسن ﴾ وکقوله تعالی ﴿ فاذا الذی بینك وبینه عداوة کانه ولی حمیم ﴾ وکقوله تعالی ﴿ وقیل یاارض ابلعی ماءك ویاسماء اقلعی وغیض الماء وقضی الامر واستوت علی الجودی وقیل بعدا للقوم الظالمین ﴾ وبو آیاتك تفاسیری مطالعه وحق تأمل ایله تأمل اولنسه بونلرده اولان ایجاز الفاظ وکثرة معانی وعبارات واشاراتنه الباس اولنان زیب وفر من غیرمنشا فریبیهما حسن تألیف حروف وکلماتنك توافق وتناسبندن بیان ایلدیکمز وجوهی یقینا تحقیق ایدوب جهل وعناددن کچردك وقرآن جلیل الشاندن هر برلفظك تحتنده جمل کلام مجمله دن نیجه جمله کثیره وفصول مهمه دن نیجه فصول عزیزه وعلوم ظواهرکه مقام کثرتده الك ایچون فواخردر تأمل وتفکر ایلدکده قرآن جلیل مجملجل بلاغتده بو وجهله صور تمام اولدیغین مشاهده ایدرایدك حاصلی قرآن کریم التی بیك التی یوز التمش التی آیتدن عبارتدر ایچندن اقصر سوره که یعنی اوچ آیت مقداری مثلنی کتورك دیه رك یکرمی اوچ ییل ندا ایلدی حالبوکه مشرکین عرب حرب وجدال وسائرحیل وخدع ایله درلودرلو مقابله ایلیوب اوچ آیت مقداری برنظیره ایله مقابله دن عاجز قالدقلری یقینیات ومتواتراتدندر وینه قرآن کریمك اعجازینك ایکنجی وجهی بدایع ترکیب وروایع ترتیبی حاوی اولان نظم عجیب وفن غریبدر یعنی شول درجه نظم عجیب اوزره شرف نزول بیورلمشدرکه عقول عرب جنس کلاملرنده حیرت افزا اولان نظم ونثر وسجع ورجزدن تصور وتدبری عندنده حیران وفهملری مدهوش وسرکردان اولوب نظیرینی تکلمه رهایاب وماننديني اتیانه قادر اوله مدیلرحتی رؤسای قریشدن ولید بن مغیره قرآن کریمی ایشتدیکی انده غایت متأثر اولوب فریاده باشلدی برادر زاده سی اولان ابوجهل لئیم ولیدك رقتنی انکار ایدر اولدیغی حالده اوزرینه پانهادهٔ ثقل اولدی ولید اول عنیده دیدیکه اللهه قسم ایدرمکه سزدن هیچ براحد انواع شعری بندن زیاده بیلمز محمد علیه السلامك سویلدیکی کلام اشعاردن برشیئه مماثل دکلدر فصحای عرب بو کلامی ایشیدیرلر ایسه آبا واجدادینك مذهبنی ترك ایدوب البته حضرت محمده اتباع ایدرلر وینه تواترا مروی اولان شیدندرکه سنه ده برکره عربان بیت شریفه

جمع اولورلر ایدی ینه اولموسم قریب اولدیغی حینده ولید قریشی جمع ایلیوب
دیدیکه قبائل عرب سزه کلوب نزول ایدر وحضرت محمد علیه السلامك
شاننده سؤال ایدرلر واحد اوزره اولك که بری بریکزی تکذیب ایتمیه سکز
پس بعضیسی دیدیلرکه حقنده کاهندر دیه لم ولید انلره دیدیکه بوکهانت اسنادی
یاقشمز چونکه جمله نك معلومیدرکه حضرت محمدك اوفنه اصلا اطلاعی
یوقدر و بعضیلری دیدیکه مجنون ومختل العقلدر دیه لم ولید دیدیکه بودخی
یاقشمز زیرا بوزینی کورنلر اعقل ناس اولدیغین یقینا درك ایدرلك کذبکز ینه
ظاهر اولور بعضیلر شاعردر دیه لم دیدیلر ولید بودخی یاقشمز دیدی زیرا بزلر
وجمع اوله جق فصحا کلام مقفانك هر صنفنی بیلورز بوصورتده دخی کذبمز
ظاهر اولور وینه بعضیلر دیدیلر ساحر دیه لم ولید دیدیکه بودخی یاقشمز زیرا
عملیات سحردن کندوسنده برشی مشاهده اولنمامغله ینه کذبکز ظاهر اولور
وآخر الامر متحیر قالوب دیدیلرکه نه دیه لم ولید دیدیکه هرنه سویلرسك انك
بطلانی ظاهردر فقط جمله سندن اهونی ساحردر دیه لم زیرا کلام حضرت
محمد یعنی قرآن کریم سحره مشابهدرکه بابایی اولاددن وقرنداشی قرنداشدن
ومرءیی زوجندن جدا وتبار وآشناسندن دور ومهجور ایدیور بعده اومجلسده
حاضر اولان ارباب ضلالت ولید پلیدك قولنی اصغا ایلدکلری حالده هربری
برطریقه اوتوروب حجه کلان طوایف عربانی تنفیر وتحذیره باشلدیلر وینه
رؤسا وفصحای قریشدن عتبه بن ربیعه قرآن کریمی استماع ایلدکده دیدیکیم
ای معشر قریش سزك معلومکزدرکه معارفدن برمعرفتی ترك ایلیوب بن انی تعلم
ایلدم خدایه قسم اولسونکه بن حضرت محمددن برکلام ایشتدمکه برب الکعبه
بشر کلامی جنسندن دکل وینه اخبار صحیحه ایله مرویدرکه ابوذر جندب الغفاری
هنوز داخل بستان سرای اسلام اولمدین برادرزاده لرین قبل شاه مککه وینه
فرستاده قلمشیدی و برادری وصف ایدوب دیدی قسم بخدای جهان آفرینکه
برادرم انیسدن نظما احسن برشاعر سحر آفرین ایشتدمکه ایام فترتده اون ایکی
شاعر ایله مشاعره ومعارضه ایلدی ازجمله بریسی بن ایدیم وانیس مکه یه روان اولوب
ابی ذره کلدی ابی ذر بیورر که نعت حضرت محمد علیه السلامده خلق نه کفت
وشنید اوزره درلر دیو پرسان اولدم شاعر ویا ساحر ویا کاهن دردیرلر دیو انا ویل
کهنه بسیار کوشزدم اولمشیدی قول محمد علیه السلامه عدم مناسبتله کهنه قولی
دکلدر وبتحقیق کلام حضرت محمدی ترازوی انواع واصناف بحور شعرایله

Digitized by Google

سنجیده ایلدم اوزان اشعاردن بر شبئه موافق ومطابق اولمدی وحضرت محمد صلی الله علیه وسلم دعوای رسالتده صادقدر وکفار قریش اولحضرتك حقنده شاعر وکاهن وساحر دیو اسناد واد عالرنده دروغ وهرزه کو بالندرلر وبونلرکبی چوق اخبار صحیحه‌لر دخی واردر تطویل کلام ایتمیه‌لم قرآن بذاته معجز اولمسی وباری تعالینك فصحای عربی معارضه‌دن تعجیز بیوردیغی واقع ومحققدر وبلغای عرب مقدور بشرده اولمسی صحیح اولان شیئله اقامهٔ دلیل وبرهان واولحضرتك قرآنی اتیان طلب معارضه سی بی کمان دلیل قاطع وبرهان ساطعدر وبو مقدور بشرده اولمسی صحیح اولان شیدن اولمق جهتیله مثلنی اتیان ایله تحدی انلری تعجیزده بالغتر وسرزنشه دخی الیق وسزاوار اولور وانلر معارضه میداننه قدمنهاده اولمیوب بلکه وطن اصلیه‌لرینه جدا وقتل نفسلری اوزره شکیبه رضاداده اولوب جرعه نوش جام مذلت وحقارت اولدیلر حال آنکه انلر عنود وکبر جهتندن بلند بینی وحقارتدن امتناع وابا ایدنلردن ایکن جلا وقتل واسری طوعا اختیار ایتمزلردی الا کرها مذلتی اختیارایلمدیلر والا قرآن کریمه وسائر معجزات نبویه‌یه معارضه مقدورانلرندن اولوب عجزلرندن اولمیبدی اشتغال بالمعارضه انلره آسانتر وسرامرلرینه ظفریاب وقطع عذر واسکات خصم انلر عندنده سر یعتر ایدی وانلردن برفرد اولمدی الابذل وسع وظهور نور قرآنی پنهان وخداداد اولان نوری اطفا قیدنده صرف اقتدار وجد واجتهاد ایلدیلر اما بحکم * شمعی که زنور ایزد افروخته شد * ازمردم افسرده فزون نشنید * والحاصل عرب مقام معارضه ده کفتار دهانلردن برکلام نهفته اظهارینه قادر اولمیوب ظواهر انهار بلاغت واسرار فصاحتلرندن قطرهٔ ناچیز ایراد ایده‌مدیلر مع هذا زمان ممتد واعوان وانصار بسیار وپدر وپسر وخویشاوند معاونت ومظاهرتلریله مقام معارضه ده حرف اندازلغه بیله مکنت یاب اولمدیلر بلکه مقاومتدن مأیوس وسرافکنده اولوب نطقه مجال بولمیوب معارضهٔ حضرت اوزرینه عدم تمکن برله مجادله دن زبان بریده قلندیلر مرویدر که بعض سفهاء عرب عبارات قرآنیه‌نك کافه سندن ایکی کلمه‌یه اعتراض ایلدیلر نته‌کیم دیدیلرکه قرآنده کبار وعجاب لفظلری الفاظ غریبه اولدقلریچون فصاحته مخلدرلر حضرت فخر المرسلین بیوردیلرکه ایچکزدن برفصیح ومسن ذاتی اختیار ایدك اندن بو کلمه‌لرك عرابتنی استفسار ایده‌لم انلر دخی راضی اولوب برفصیح اختیار آدم وارایدی انی مجلس رسول اللهه احضار ایلدیلر جناب

Digitized by Google

سيد البشر حضرتلری اواختیار مجلس عالیلرینه واصل اولدقده اقعد دیو
اوتورمسنه رخصت ویرمسیله صکره قم دیو قیامیله امر بیوردیلر مرد اختیار
دخی اوتوردقدنصکره امتثالا لامر رسول الله قیام ایلدی بنه فخر کائنات
اقعد صکره قم دیو برقاچ کره امر بیوردقده مرد اختیار اوتوروب قالقمقدن
عاجز اولوب رسول اللهه خطابا دیدیکه انی کبار قومك وامرك الی بتکریر القیام
والقعود لامر عجاب یعنی بن سنك قومنك چوق اختیاری یم بالدفعات قیام
وقعود ایله بکاسنك امرك امر مستغرب بدر وبوایکی کلمه‌نك فصاحته تحمل اولمسنی
ادعا ایتمشلر ایکن اختیار بلیغ تفوه ایتمسیله مرام حاصل اولوب مدعیان سفهها
خجیل وشرمنده اولدیلر ویته قرآن کریمك اعجازینك اوچنجی وجهی ازمنهٔ
سابقه‌ده صدور ریافته اولان مغیباته اعلامدن اعجازی مشتمل وهنوز ظهور
ایتمیان کائناتی محتویدرکه ایام لاحقه‌ده مطابقا لما ورد صورتمای وجود اولور
کقوله تعالی ﴿ لتدخلن المسجد الحرام ان شاء الله آمنین ﴾ هجرة علیه‌نك
سال ششمنده برکیجه شاهین مشکین جناب قرة رسول الثقلین صلی الله علیه
وسلم جولا نکیر عالم ملکوت اولوب کورلرکه اصحاب باصفا ایله علی طریق
الاعتقاد طواف بیت حرام ایدرلر ومفتاح کعبة الله یدیمؤیدلرنده جلوه‌کر اولور
احرام بند اولان مسلمانان سایهٔ مروه‌ده تحلیق رأس ماننده مناسکه درکار
اولمشلرنته کیم رسول الله واصحابی باارادة الله ومشیته بیت شریفه داخل اولدیلر
وکقوله تعالی ﴿ وهم من بعد غلبهم سیغلبون ﴾ رومه فرس غلبه ایدکلرندن
صکره روم فرسه قریبا غالب اولور دیو اعلام بیورمغین صدق الله العظیم
یدی سنه مرورنده غلبهٔ روم کما اخبربه الحی القیوم جلوه‌کر منصهٔ ظهور اولدی
وکقوله تعالی ﴿ لیظهره علی الدین کله ﴾ ای لیغلب دین الحق و یعلیه
علی جنس الدین جمیعه بتمام افراده بتسلیط المسلمین علی اهله بالعزة والغلبة
والقهر والقوة آیت شریفه یه دائر معانی لطیفه‌لر سورهٔ فتح تفسیرنده مثبتدر
وکقوله تعالی ﴿ وعد الله الذین آمنوا وعملوا الصالحات لیستخلفنهم کما استخلف
الذین من قبلهم ﴾ ای لیجعلهم خلفاء فی ارضه مالکین لها منصورین علی
اعدائهم اکرچه آیت شریفه عامدر اما خلافت حضرت صدیق رضی الله
عنه‌ده ظهور ایدن اهل رده‌یه مسلمینك غلبه‌سی مراد بیورلمشدر وکقوله تعالی
﴿ اذا جاء نصر الله والفتح ﴾ ای فتح مکه الی اخرها آیت جلیله دخی هرفتحه
شاملدر لکن فتح الفتوح اولان مکهٔ معظمه فتحنی مبشرة وناعیة لحضرة

Digitized by Google

سيد الكونين صلى الله عليه وسلم در ومجئ ايله تعبير ازل آزالدن مقدرات اوقات معينه ده
متوجه اولديغى اعمال ومترقبة القدوم اولمسن مشيرا اولور بونلرك كلبسى اعلام
بيورلديغى وجه اوزره اوقات معينه ده ظهور يافته واعلام نبوت ومعجزه اولدى
ايمدى آيت سابقه نك اولنده (غلبت الروم) آيتى دلالتيله فارسك النده روم
مغلوب اولمسنى بيان (وهم من بعد غلبهم) الى آخره آيتى دلالتيله اهل
كتابدن اولان رومه آتش پرستلرك يدنجى سنه ده غلبه لرى پديدار اولمسنى عيان
ايدر وآيت ثانيه نك دلالتيله فوجا بعد فوج اهل مكه وطائف ويمن فتح
ام القرادن صكره پيدرپى دين حقه داخل اولديلر سرور عالم صلى الله عليه
وسلم عالم بقايه رحلت بيورمدى الا جميع ديار وبلاد عربده اهل اسلام ونور ايمان
داخل اولمدق برمحل قلمه جمله يه عصر نبوتمأبلرنده نور ظهور اسلام ضياء
پاش اولدى وايزد حكيم جل شانه ارباب دولت ودين محمدى صلى الله
عليه وسلم روى زمينده استخلاف بيوروب دين اسلامى تثبيت ودار وديار ارضى
مسلمانانه تمليك وامور معاشلرين تكميل ونظام حاللرين تتميم ايلدى وحديث
شريفنده دخى بيوردى ﴿ زويت لى الارض فأريت مشارقها ومغاربها ﴾
يعنى سلطان عالم صلى الله عليه وسلم بيوردكه بنم ايچون روى زمين بربساط
عظيم كبى دوريلوب مشارق ومغارب بكا عيانا ارائه اولندى ولاجلى
روى زميندن طى اولنان مقدار محل بامرها قريبا ملك امتمه بالغ ورسيده
اولور وبرده بو نامه مناسب فخر كائنات حضرتلرى اشبو حديث شريفك
مشارق ومغاربده اسلام منتشر اولمسنه اشارت بيورمسى طرف جنوب وطرف
شمالده ملل اسلاميه نك الى الان درجه قلت بلكه نايات اولمسى دخى برمعجزه
باهره در وكقوله تعالى ﴿ انا نحن نزلنا الذكر وانا له لحافظون ﴾ مضاى
منيف جلالت شانمزله قرآن كريمى انزال ايلدك تحريف ونقصاندن صيانت برله
نگهبانزكذلك وعد بيوردقلرى كبى نزول قرآندن الى زماننا هذا بوقدر
ملاحده ومعطله وسائر نيجه فرق مختلفه اجماع واتفاق ايلديلر نور قرآنى
برذره اطفا ايلمديلر يعنى كلماتندن بركلمه يى تبديل وحروف مبانى ومعانيسندن
برحرفده اهل اسلامى ايقاع شكه قادر اوله مديلر الحمد لله الحفيظ على تمام
هذه المنة واتمام هذه النعمة وكقوله تعالى ﴿ سيهزم الجمع ويولون الدبر ﴾
وكقوله تعالى ﴿ قاتلوهم يعذبهم الله بايديكم ﴾ وكقوله تعالى ﴿ لن يضروكم
الا اذى ﴾ وكقوله تعالى ﴿ ويقولون فى انفسهم لولا يعذبنا الله بما نقول ﴾

وكقوله تعالى ﴿ من الذين هادوا سماعون للكذب ﴾ وكقوله تعالى ﴿ واذ يعدكم الله احدى الطائفتين انها لكم وتودون ان غير ذات الشوكة تكون لكم ﴾ وكقوله تعالى ﴿ انا كفيناك المستهزئين) وكقوله تعالى (والله يعصمك من الناس ﴾ وبو آيتلرك هر بريسى مستقبل زماندن اخبار عن الغيب اولان اعجاز قرأنندركه هر برلرى تبشير اولنديغى كبى بر آز زماندنصكره ظهور ايلمشدر وبو وقعه لرك تحقيق ومعنالرينك تفصيلى تفاسيره مراجعتله جمله نك معلومى اوله بيله جكندن بو محلده تفصيلندن صرف نظر اولندى وينه قرأن كريمك اعجازينك دردنجى وجهى اهل قرون ماضيه وامم هالكه وفانيه وشرايع دارسه خبرلرندن كه آندن قصه واحده يى بيلمز الا علو شان ايله اقرانندن منفرد وشاذ ودانا اوله اخبار مذكوره دن قرأن كريمك اعلام ايلديكى امور بياننده در علماء اهل كتابدن شاذ مقوله سى بيلورديكه السنة كبرا وكتب فضلادن انجق اوخبر واحدى تلقى وتعلمده صرف عمر ايتمش اوله پس ذلكه معنا بى حضرت سردار اصفيا على وجه سرد وايراد وانزال اولديغى اوز رهانيان بيورب داناى اهل كتاب اول حضرتك ايرادى سببيله صحت وصدقيله اقرار واعتراف ايدردى بونك ماننديى امر خلقدن تعليم وتعلم واسطه سيله ممكن اولمديغن اعتراف وتصديق برله شرفياب اولوردى زيرا جميع اهل كتابك معلومى ايديكه نبى آخر الزمان هرفنده امى وعمرنده قرائت وكتابت ايتميوب علماى اهل كتابله مدارسه وشعرا وخطباايله مجالسه ايتدى وانلرك نظرندن دخى اصلادور اولمديكه شايد ديار آخرده تعلمه امكان اوله وانلردن هيچ بركمسه اوحضرتك وقت صباوتندن زمان بعثتنه دك حال وشانندن غافل اولميوب هرحالندن آكاه ايديلر مع هذا يهود ونصارادن بك چوق اشخاص حضرت فخر كائناتدن قرون ماضيه خبرلرندن بك چوق شيئى سؤال ايدرلردى اوحضرت قرأندن انلره تلاوت بيورديغى وجهى بيانا لاعمالهم وماجرى لهم نزول ايدردى وانلردن بريسى دخى انكاره مجالرى اولمزدى انبياء عظام عليهم السلامك قصصلرى كبى مثلا حضرت موسى عليه السلامك بالتفصيل كيفياتى وحضرت يوسفك برادرلرى وقعه سنى واصحاب غار وذوا القرنين ولقمان ماجرالرى واخبار نوح واولادى وآدم واولادى وسائر پيغمبرانذ يشانك احوالى وابتدا وانتهاء خلق عالم وكتب منزله وصحف خليل وسائر رسل جليل وانبيا پيامبرى كه نبى آخر الزمان علماء اهل كتابه تلاوت بيوروب انلردخى حضرتنى تصديق ايدوب هيچ برخبرينى

Digitized by Google

انكار وتكذيبه مقتدر اوله مديلر سعادت ازلى يه سبقت ايدنلر ايمان ايدوب
و بعض مخذول ومعاند شقاوت ازلى يه سبقت ايتديكندن تصديق ايمان ايتميان
دخى اولدى يهود ونصارانك لاجل الامتحان كثرت سؤاللرى ايله برابر حضرت
داناى عالم صلى الله عليه وسلم انلره مخفيات شرايعلرى ومضمونات كتبلرينى
اعلان بيوردى ازجمله حقيقت روح واسكندر واصحاب غار وجناب مسيح
وحكم زجهدن سؤاللرى مانندى وبنى اسرائيل كندونفسنه حرام قلدقلرى
لحوم ابل والبانندن سؤاللرى وطيباتدن انلرايچون اولاحلال صكره حرام
قلنان شيدن سؤاللرى وانعامده كندواوزرلرينه حرام قلنان شيدن سؤاللرينه
يكان يكان آيت نازل اولوب حضرت پيغمبر صلى الله عليه وسلم طرفندن جواب
بيورلدى كقوله تعالى ﴿ ويسئلونك عن الروح ﴾ الى آخره وكقوله تعالى
﴿ ويسئلونك عن ذى القرنين ﴾ وكقوله تعالى ﴿ كل الطعام كان حلا لبنى
اسرائيل الا ماحرم اسرائيل على نفسه ﴾ الى آخره وكقوله تعالى
﴿ وعلى الذين هادوا حرمنا كل ذى ظفر ﴾ الى آخر الآية حاصلى جميع
سؤاللرندن حضرت داناى عالم صلى الله عليه وسلم جوابداده وبياندن
كندويه وحى اولان امر ايله انلره تعريف بيورمغين ويهودى ونصارادن اول
حضرتى كذب ودروغه اسناد ايلمك وقوعبولمادى بلكه بعض معاندين صحت
نبوتى تصريح ومقالنى تصديق ايله برابر كبر وحسدندن ولكن يالكز عربه
مبعوث بر پيغمبردر ديه رك ضلالتده قالدى ايمدى بودرت وجهدن ماعدا
اعجاز قرآنه دائرنيجه آيات بينات دخى واردركه احكام مخصوصه ده برجماعتى
تعجيز ايله وارد اولوب اوقوم افعال معلومه ممكناتدن ايكن اصلا قادر
اوله مديلر كقوله تعالى ﴿ قل ان كانت لكم الدار الاخرة عندالله خالصة
من دون الناس فتمنوا الموت ان كنتم صادقين ولن يتمنوه ابدا ﴾ وكقوله تعالى
﴿ فمن حاجك فيه ﴾ الى آخر الاية وكقوله تعالى ﴿ وان كنتم فى ريب مما نزلنا
على عبدنا فأتوا بسورة من مثله ﴾ وبو بحثك تحقيق وبو آيتلرك معناى شريفلرينك
تفصيلى شفاء شريفده مندرجدر مراد ايدن اورايه مراجعت ايليه والحاصل
اعجاز قرآن حد وحصردن بيرون اولمسيله بو محلده برمقدارى ايله اكتفا اولندى
حتى بعض ارباب تحقيقدن مرويدركه علوم اولين وآخرين وكذا شان جزئيه
وكليه اهل عالمى يكان يكان آيات قرآنيه دن استنباط ممكندر * اوچنجى فصل
قرآنك معناسى بياننده در چونكه قرآنك عباراتندن الله كلامى اولديغى صادر

سؤال نصارا

Digitized by Google

اولمدی ایمدی انك معناسنه رجوع ایدوب باقه‌لمکه قرآنك معناسندن انك حقیقتنی ثبوت ایدن بردلیل بوله‌بیلورمیز یوخسه بوله‌مزمیز هرکسه انصاف ایله قرآنی مطالعه ایلسه قبول ایدرکه قرآن اللهی بوصفات حقلرایله بیان ایتمشدر نته‌کیم اکثرآیات قرآنده ذکراولنمشکه. الله واحد وقدیم وعلیم وحکیم ورحیم ورؤف وغفور وکریمدر وینه قرآنده بیان اولنمشکه انسان اولدکدنصکره ارواح انسانیت ابدی قاله‌جقدر وبدن قیام ایدوب روز دیوانده اعمال صالحه اصحابی ثواب واعمال طالحه اصحابی عقاب بوله‌جقدر وبوندن علاوه برنیجه احکام دخی ذکراولنمشکه کتب عهدعتیق وجدیده موافقدر مثلا بت پرستلك ایتموب واللهه شریك قرار ویرمیه‌لر واللهك تصویرینی یاپمیه‌لر وانك اسمنی بیحرمتلك ایله استعمال ایلمیه‌لر سرقت وزنا وقتل ایتمیه‌لر ویلان سویلمیه‌لر واللهی دوست طوته‌لر وقرنداشلرینه واقربالرینه احسان ایده‌لر وفقرا ومساکینه رحم ایده‌لر وبونلرك غیریسی کبی اما حضرت محمد بوطوغری اولان احکامی کتب متقدمه‌دن اخذوضبط ایتمشدر اگرچه محمد کندی توراتی وانجیلی اوقومامشیدی لکن انك وقتنده عربستانده مسیحی ویهودی چوق ایدی ورقه که خدیجه‌نك عمزاده‌سی ایدی اول یهودی ایدی صکره مسیحی اولوب ومحمدك ادعاء نبوت ایلدیکی وقتدن برقاچ کون مقدم وفات ایلمشیدی وولایت شام اهالیسی علی العموم مسیحی ایدیلر ومحمد دخی ادعای نبوتندن مقدم برقاچ دفعه شامه تجارت ایچون کتمشیدی ویهودی ومسیحیلری ایله انلرك کتاب ومذهبلری خصوصنده کفتکو ایتمشیدی واو یهودیلر ومسیحیلر وقوفلری مرتبه مذهبلرندن وکتابلرینك معناسندن خبر ویرمشلردی اولدخی بکندیکنی قرآنده ذکرایدوب بکنمدیکنی ذکرایتمدی نته‌کیم مسیحك اللهاوغلو ومرتبهٔ الوهیتده اولدیغنی وسائر انجیلده واقع بومقوله شیلردن بکنمدیکنی قرآنده ذکرایتمدی

جواب مسلمین

* بتوفیقه تعالی جواب اوچنجی فصلك ابتداسندن الی قوله مسیح اللهك اوغلی ومرتبهٔ الوهیتده اولدیغنی بکنموب قرآنده ذکرایتمدی جوابی شویله‌درکه اولا دیمشسنکه قرآنده وارد اولان اسما وصفات الهیه‌یی محمد علیه السلام کتب عهدعتیق وجدیددن اخذ ایتمشدر بوافتراء محض وکذب صریحدر زیراکه جناب رب العالمین قرآن کریمنده ذات الوهیتنی اشبوطقسان طقوز اسما ایله تعریف بیورمشدرکه بونلردر ﴿ الله الملك القدوس السلام المؤمن المهیمن العزیز الجبار المتکبر الخالق البارئ المصور الغفار القهار الوهاب الرزاق الفتاح العلیم القابض

Digitized by Google

الباسط الحافظ الرافع المعز المذل السميع البصير الحكم العدل اللطيف الخبير
الحليم العظيم الغفور الشكور العلى الكبير الحفيظ المقيت الحسيب الجليل الكريم
الرقيب المجيب الواسع الحكيم الودود المجيد الباعث الشهيد الحق الوكيل القوى
المتين الولى الحميد المحصى المبدئ المعيد المحيى المميت الحى القيوم الواجد الماجد
الواحد الاحد الصمد القادر المقتدر المقدم المؤخر الاول الاخر الظاهر الباطن
الوالى المتعالى البر التواب المنتقم العفو الرؤف مالك الملك ذوالجلال والاكرام
المقسط الجامع الغنى المغنى المانع الضار النافع النور الهادى البديع الباقى الوارث
الرشيد الصبور * اشته بو طقسان طقوز صفات جليله لرك كافه سنى قرآن
كريمده جناب واجب الوجود حقنده خبر ويرمشدر و بونلردن ماعدا دخى
احاديث شريفه لرده نيجه نيجه صفات الهيه لر مندرجلردر ايمدى اى معترض
جاهل سن سابقده كتب عهد عتيق وجديدك كافه سندن اون بش عدد مقدارى محل
احتجاجده صفات كتوره بيلدك وفى الواقع كتب مذكوره لر من الاول الى الاخر
تتبع اولنسه بالصراحة او لمقداره دخى بالغ اولمز پس كتب مذكوره بو قدر
صفات حسنه نك محل مأخذى نصل اوله بيلور هيچ حيا ايتميوب افترا سويليورسين
سابقده كتوردبكك صفات سنى تكذيب ايتمزمى وايكنجى ديمشسنكه كيفيت
حشر اجساد وحيوة وابقاء ارواح وانسانك روز جزاده مثاب ومعاقب اولملرى
كيفيتى دخى كتب عهد عتيق وجديددن التمشدر حالبوكه كتب مذكوره نك
هيچ بريسنده كيفيات مذكوره قرآن كريمده تفصيل وتحقيق اولنديغى كبى
يوزده برى موجود دكلدر كافه مطالعه ايدنلرك معلومى اولمغله تطويل ايتميلم
ثالثا الهه و بت پرستلك ايتمك وسائر بونلر كبى كه جميع عاقلك حين تصورنده
بعضيسنك فعلى حسن و بعضيسنك ارتكابى قبيح عد ايلدكلرى شيلرى دخى
دكل انبيا بلكه حكماى فيلسوف بيله اولسه بو كيفياتى شرع حسن عد ايلديكى
كبى انلر دخى حسن عد ايلمزلر پس بونده دخى افترا وكذبك ظاهر اولدى
ورابعا ديمشسنكه محمد عليه السلام بو مقوله احكام شرعيه ومعارف دينيه يى
ورقه بن نوفل وسائر يهودى ومسيحيلردن اخذ ايتمشدر بو قولكده دخى دين
محمدى خصوصنده منكر اولديغك مثللو كندو دين ومذهبنك مفتريسى
ومنكرى اولديغنى دخى اظهار ايلدك زيرا بوندن لازم كلوركه حضرت
عيسى عليه السلامك دخى انجيلده بعض بيان بيورديغى احكام دينيه
ومعارف يقينيه يى معاصرى بولنديغى يحيى عليه السلامدن وكذلك سائر كتب

عهد عتیقدن اخذ ایتمش اوله حاشـا وکلا انجیـل عیسی نبی الله تعالی طرفندن
نازل اوله بلکه دیلدیکنی انجیلده بیان ایدوب ودیلمدیکنی یازمامشدر دیمك اوله
نعوذ بالله تعالی سنك افترا کدن و برده اولا فخر کائنات حضرتلرینه بومعارفی
ورقه‌دن اوکرنمش دیو ایراد ایلدیکك کلامکی مکه ومدینه مشرکلرندن
برکیمسه عزو واسناد ایلمامشدر حالبوکه انلرك صبا وتندن حال بعثتنه قدر بربره
غائب اولمیوب و برکیمسه دن تعلم ایتمدیکی عندلرنده بدیهی ایکن سنك بیك ایکیوز
سنه دن صکره بو افترایی عزو ایتمکلکین پك بیوك بجیب الغدر وثانیا حضرت
محمد علیه السلام بر قاچ دفعه شـامه تشریفلرنده یهود ومسیحیلردن اوکرندی
دیمك دخی دها اغربدر زیرا حضرت محمد علیه السـلام حین صباوتنده برکره
عمیسی ابوطالبله شامه تشریف ایلیوب وبردفعـه دخی مؤخرا شامه تشریف
بیورمشلر حالبوکه اول تشریفلرنده اثنای راهده بحیره نام راهب که اول عصرده
رئیس رهبان واساقف وکتب متقدمه نك مزایا واشاراتنه واقف اولوب برصومعه‌ده
دائما ریاضتله مشغول برذات مبارك ایدی کتب سیرنبویه‌ده مسطور اولـدیغی
اوزره فخر کائناتك حال صباوتلرندن الی آخر الحیوة ذات سعادتلرنده موجود
اولان علایم نبوتلرندن بعضیسنه آکاه وواقف اولمسیله اهالئ کاربانی اثنای
راهده دعوت وکافه سنی برکیجه صومعه سنده ضیافت ایتدکدنصکره حضرت
سید البشر علیه السلامه بو نبی آخر الزماندر دیو اقرار وانلك آخر عمرنده و پیغمبرك
حین صباوتنده که بعثتلرندن مقدم دیمك اولور ایمان ایلمشدر وعمیسی ابوطالبه
رجا والتماس ایتمشکه اشبو ذات مبارك وصبی متبارکی شـامه کتورمیك ویاخود
کتوررسکز بیله امر محافظتلرنده دقت اوزره اولونکه مبادا طائفهٔ یهود
علامتلرندن بونی بیلوب حق عالیلـرنده سوء قصده جسـارت ایلیه‌لر بنا برین
شامه برقاچ ساعت مسـافه برمحلـده خیمه ده بعض مـناسب رفقا سیله اسکان
ایتدیروب کندولری شـامه داخـل اولدیلر والحـاصل اول سفرلرنده یهود
ونصارادن بحـیره دن بشقه برکیمسه ایله مـلاقات ایتمامشـلردر وانسکله مدت
ملاقاتلری برقاچ سـاعتدن عبـارت اولمشدر ایمدی سـنك یهود ونصاری
علماسـندن اخذ علم ایلدی دیمـك کذب صریحدر ولوسلم که بو ایکی سفرلرنده
اوچ بش کون یهود ونصاری ایله ملاقات ایتمش اولسـه‌لر بیله برزمان قلیلده
بو قدر علوم اولین وآخرینی اباق اوزرنده تحصیـل ایلمك نصل ممکن اولوردی
واکر ایتمش اولسـه ایدیلر بربجی معجزاتلری بوخصوص اولـوردی وخامسا

Digitized by Google

سوال نصارى

مسیحلك الله والله اوغلی اولدیغنی بکمییوب قرآنده ذکر ایتمامشدر دیمشسین بو یله بر ملوث کلام که جناب واحد حقیقی اولان رب العالمینه شرك جلی دیمکدر دکل قرآن کریمه کتابکه بیله درجی وتفوهی جائز دکلدر نه آنکه یالکز اهل اسلام قبول ایلمز بلکه کافهٔ عقلا وعامهٔ ملل متفرقه جمله سی بو مثللو کلامدن صون وحفظ لسان ایدرك بومقوله سوزلر یکی هذیان ومسخره دن عد ایدرلر ✱ سؤال معترض و بعض شیلری نسیان ایدرك و یاخود یهودیلر ومسیحیلر خلاف معلومات ویررك کتب عهد عتیقه مخالف اولدیغی صورتده کتورمشدر نته کیم خلقت آدم فقره سنده فرشته لر اللهك امر یله آدمه سجده ایدوب ابلیس ایتمامسی قرآنده مرقومدر اما خلاف توراتدر زیرا که الله بو یله حکم ایتمامشدر وابلیس دخی حضرت آدمك خلقتندن مقدم نافرمانلق ایدوب شیطان اولمشدر وینه اوائل سورهٔ عنکبوتده مذکوردرکه حضرت نوح طقوزیوز اللی ایکی سنده ایدیکه طوفان واقع اولدی نته کیم مسطوردر ✱ ولقد ارسلنا نوحا الی قومه فلبث فیهم الف سنة الا خمسین عاما فاخذهم الطوفان وهم ظالمون ✱ توراتده حضرت نوح التیوز سنده ایدیکه طوفان واقع اولدی طوفاندن صکره اوچیوز اللی سنه معمر اولدی وینه اوائل سورهٔ نورده بیان اولنمشکه حضرت نوحك اوغلانلرندن بریسی انکار ایدرك کشتی یه سوار اولمامشیدی آب طوفانده هلاك اولدی نته کیم مرقومدرکه ✱ ونادی نوح ابنه وکان فی معزل یا بنی ارکب معنا ولا تکن مع الکافرین ✱ توراتده واردرکه حضرت نوحك اوغلانلری کافهٔ کشتی یه سوار اولوب وطوفاندنصکره نجات بولدیلر وینه سورهٔ یوسفده بیان اولنمشکه کویا حضرت یوسف زلیخایه خواهش ایلمشیدی نته کیم مذکوردرکه ✱ ولقد همت به وهم بها ✱ توراتده واردرکه حضرت یوسف بالکلیه اندن انکار ایلدی کوکلنده بیله کوتی فکری قرار ویرمدی وینه سورهٔ قصصده مرقومدرکه فرعونك عورتی حضرت موسی بی بسلدی واولاد یرینه قبول ایتدی نته کیم مذکوردر ✱ فالتقطه آل فرعون ✱ وینه دیمشدرکه ✱ وقالت امرأة فرعون قرة عین لی ولك لا تقتلوه عسی ان ینفعنا او نتخذه ولدا وهم لا یشعرون ✱ توراتده بویله درکه فرعونك قزی موسی یی بسلیوب واولادلغه قبول ایتمشیدی وینه سورهٔ مریمده مذکوردرکه مریم اوزاغه کیدوب خرما اغاجینك تحتنده مسیحی تولد ایلدی نته کیم مرقومدر ✱ فانتبذت به مکانا قصیا فاجاءها المخاض الی جذع النخلة ✱ لکن انجیلده لوقانك ایکنجی فصلنده

Digitized by Google

بيان اولنمشكه مسيح بيت اللحمده اخورده تولد ايلدى والحاصل قرأنك تعريفنه
نظرا الله تعالى واحد مطلق وخالق بيچون وچرادر حالبوكه انجيلده اب وابن
وروح القدس ايله تعريف ايتمش قرأنده اللهى بو يله تعريف ايتمك كفر
وضلالتدر ديمش وانجيلده كتب عهد عتيق وجديد منسوخ اولمز ديمش
قرأنده منسوخ اولور ديمش ومسيحك اولمسنى قرأنده انسانى منشكى ايديور
شويله كه بر يرده اقرار وبر يرده انكار ايديور ومسيحك زحمات وموتى كفارهٔ
ذنوب اولمسنى دخى انكار ايديور وانجيلده صراحة تماميله مسيحك الوهيتى
بيان اولنمشدر لكن قرأن آنك عكسى اوله رق اولوهيت مسيحى انكار ايتمش
انجق انى مرتبهٔ پيغمبرلكده محسوب ايديور وينه انجيلده بيان اولنمشكه ميانجى
دوستله صادق الله ايله خلق اراسنده مسيحدر وانجق عفوكناه ورضامند خدايى
اولكسه كه بوله جق مسيحى كندوسنه واسطه وقورتاريجى بيله لكن مفسران
قرأن ديرلركه شفيع المذنبين محمد عليه السلامدر وينه كتب مقدسه ده واردركه
آدم كندو عمل صالحى سببيله نجات بوله مز بلكه انجق مسيحه ايمان كتورمك ايله
بولور لكن قرأنده ديمشكه انسان اعمال حسنه سى سببيله نجات وثواب بوله جقدر
وينه انجيلده مسيح كندو تابعلرينه بيورمشدركه بركسه سزه لعنت ايدر ايسه
سز انكيچون بركت طلب ايدك وسزه عداوت ايدنه احسان ايدك الى آخره حضرت
محمد امتلرينه ديمشكه ملت غيرايله جهاد ايدك وقرأنه ايمان ايتميان كسه لر ايله مقاتله
ايدك وينه مسيح انجيلده ديمشكه بهشتده نه تزويج وار ونه تزوج ونه اكل وار
ونه شرب بلكه انسان اوراده ملك كبى اوله جقلردر وقرأنده ديمشدركه بهشتده
يمك واچمك وحوريلر ايله مصاحبت اوله جقدر والحاصل قرأنك اكثر تعليم
ومطالبى انجيله ضد ومخالفدر پس بو ابسه ابتداء كا بده اولان شرط اولى
قرأن انجامه كتورمدى وبرده قرأن تمنا وتقاضاى روح انسانيه بى ساكت ايده مز
انجيل ايتديكى كبى حالبوكه ديباجه ده ديدم كه الهام حقيقى تقاضاى روحى
ساكت ايدر * بتوفيقه تعالى بعض شيلرى نسيان ايدرك الى قوله الهام حقيقى
تقاضاى روحى رفع وساكت ايدرديو ايلديكك اعتراضك جوابى شويله دركه
اولاديمشسنكه خلقت آدم فقره سنده الى آخره بو فقره توراته مخالفدر توراتده
ايسه ابليسك نوقت شيطان اولوب واولمامق كيفيتى مرقوم دكلدر چونكه
قرأن كريمده كافهٔ معارف ومعانى اكمل واتم وجه اوزره بيان وهر برشيئك حقيقت
وكيفياتى درج وعيان اولنديغندن حضرت آدم عليه السلامك خلقتى وقتنده

جواب مسلمين

Digitized by Google

فرشته‌لرك اكا سجده ايدوب و شيطانك ايتمامسي دخي من طرف الله حبيبنه
جبريل امين واسطه سيله اعلام اولنمشدر وبو كيفيت نصل انكار اولنه بيلور
هر برانسان كندو وجودنده دائما بو كيفيتك اثارينى مشاهده ايده بيلور
نته كيم انسانك وجودنده اولان قوا وامور معنويه واقرار ملكوتيه دن اولمغله
حقيقتى اللهدن بشقه سائر مخلوقه مجهول اولمشدر وانلردن دائما آثار عجيبه
وافعال غريبه‌لر ظهور ايتمده‌در وارباب حقيقت واصحاب ذوق بويله مشاهده
ايدرلركه حق جل وعلا قواى مذكوره‌لرى ملائكه مشابه سنده روح آدمه
مسخر ايدوب سجدهٔ انقياد ايتديرمشدر ولكن قوهٔ واهمه كه على الدوام عقل
وروح ايله مخالفت ايدوب عقلك قضاياى مدركه سنده تنازع ايدر نته كيم
كيجه وقتنده بر يرده ميت ايله منفرد اولان كسنه‌يى عقلى تأمين ووهمى
تخويف ايدر سائر قوالر روح بدندن انفصال وانقضا ايدنجيه قدر مقام
خدمت وانقياد روحده بامر الله تعالى دائم وقائم لردر وبو خصوصده دلائل
عقليه دخي چوق واردر ازجمله برى بودركه بى تأنى وتوقف ومن غير تردد
وتخلف كاهى بوقوا ديديكمز نسنه لردن افعال حكميه واعمال متقنه صادر
اولوركه حكماء كبار وعقلاء اولوا الايدى والابصارانك اقل قليلندن عاجز
ودمبسته اولورلر ايمدى قوهٔ واهمه شيطان مشابه سنده در وسائر قوالر ملائكه
مشابه سنده دركه انلر روح آدمه مطيع وبو عاصيدر ايمدى بو حقايق نصل
انكار اولنه بيلوركه هر برانسان كندى وجودنده دائما آثارين مشاهده ايتمده‌در
بو مثالمز دخي تماما دليل اولوركه آدم عليه السلامه جمله ملائكهٔ كرام سجده ايليوب
شيطان سجده ايتميوب مطرود اولمشدر وسن اى معترض هيچ بر وقوف ومعلوماتك
اولميه‌رق بشقه امره انقياد ايتمامك ايله طرد اولنمشدر ديديككدن فنى امردركه
بز توراتى مطالعه ايتدك انده اول امر يوقدر وباخصوص شيطانك اولاد آدمك
جمله سنه عدواتى ومسلط اولمسى حضرت آدم عليه السلام سببيله ملعون
ومطرود اولمسنى مؤيد ودليل واضحدر وبرده ماسبقده كرارا ومرارا اثبات
اولنديكه كتب عهد عتيق اولسون وعهد جديد اولسون كافة محرف وملعبهٔ
جهلا اولمشدر بونكله برابر قرأن كريمى انلرايله ميزان ايتمك نصل جائز
وانصافدركه الحالة هذه بيك ايكيوز يتمش يدى سنه يه وارمش بر حرف وبر نقطه‌سى
تغيير وتبديل اولنمامشدر بو صورتده كتب عتيق قرأنه مخالف اولمغله
انلره اعتراض اولنور انلر قرأنه مخالف اولمغله قرأنه اعتراض اولنمز وثانيا

Digitized by Google

﴿ ولقد ارسلنا نوحا الى قومه ﴾ الى آخره آیت کریمه سنه اعتراضك دخی
باطلدر زیرا آیت کریمه ده حضرت نوحك طقوز یوز اللی سنه انلرك ایچنده لبث
ایتدکدنصکره طوفانك وقوعنه دائر نص وصراحت یوقدر توراتك اومحلی
تغیر وتبدلدن خالی ایسه آیت کریمه دخی انك بیانی کبی حضرت نوحك مدت عمرینی
بیان ایتمشدر دیمك اولور ﴿ فاخذهم الطوفان ﴾ آیت کریمه سنده
واقع فانك فاء ابتدائیه اولمق احتمالیده دخی واردر زیرا فانك مابعدینك ماقبلنه
ربطی اولمدیغی جهتله آیت کریمه حضرت نوحك مقدار عمرینی بیان
وعمرینك ایچنده بروقتده طوفان اخذ ایتمسنی دخی عیان بیورمشدر دیمك اولور
وبو حضرت نوحك مدت عمری خصوصنده مفسرین عظام حضراتی اختلاف
ایدوب بعضیسی حضرت نوح قومنك میاننده مدت نبوتی (٩٠٥) و بعدالنبوة (٦٠)
وقبل النبوة (٤٠) و بعضیسی قبل النبوة (١٠٠) و بعضیسی دخی (٥٠)
و بعضیسی دخی ایکیوز اللی وهکذا اختلاف اولنمشدر لکن بونلرك کافه سی
تواریخ روایتلریدر والحاصل آیت کریمه حضرت نوحك طوفاندن اول طقوز
یوز سنه معمر اولمسنده نص دکلدر واکر نص اولسه بیله توراته مخالفتدن
سنك قرآن کریمه اعتراضك ینه جائز اولمز چونکه توراتده بو آنه قدر نه درجه
تغیرات وتبدلات وقوعبولمش اولدیغنی سن دخی بیلورسین وبزده سابقده کرارا
ومرارا بیان ایلدك وثالثا ﴿ ونادی نوح ابنه ﴾ الى آخره آیت کریمه سنه اولان
اعتراضك دخی جهلکدن نشئت ایتمشدر زیرا بو آیت کریمه یه هیچ بروجهله
اعتراض ممکن دکلدر چونکه توراتك اکر اول محلی صحیح ایسه آیت کریمه ده
ابندن مراد حضرت نوحك صلبی ابنی اولمیوب بلکه تزوج ایتمش اولدیغی
زوجه سنك زوج آخردن برابر کتورمش ابنیدر نته کیم بومعنایی بعض
قرائتده ونادی نوح ابنها دخی قرائت مذکوره بومعنایی تأیید ایدر وابنه
قرائتنه کوره ربیبه دخی ابن اطلاقی شایع اولدیغندن اومعنایه نظرا وارد اولمشدر
وثالثا ﴿ ولقد همت به وهم بها ﴾ آیت کریمه سنه ایتدیکك اعتراضك دخی
فاسددر زیرا اولا براهین قطعیه لرایله سابقده توراتك محرف اولدیغی اثبات
اولنمشدر قرآن کریمك اکا مخالفتدن برشی لازم کلمز وثانیا توراتده اول محلك
عدم تحریفی تقدیریله ینه آیت کریمه ایله مخالفت ایلمز زیرا بو آیت کریمه نك تفسیرنده
ایکی وجه واردر بریسی کوفیون رأیلری اوزره ودیکری بصریون رأیلری
اوزره درکوفیون رأیلری اوزره شرطی مؤخردر اولصورتده معنا شویله اولور که

Digitized by Google

اكر ربينك برهاننى مشاهده يورمسه ايدى هم ايدردى لكن مشاهده يوردى
حضرت يوسفدن هم واقع اولمدى بصر بونه كوره بو معنى هرنه قدر قاعده اوزره
التزام ايسه ده لكن عرفى اوله رق تقييد اولور و بو معنى ينه معناى اوله راجع اولور
وقاعده اوزره ينه هم يوقدر وهم لفظى مجرد مشاكله اوزره تعبير اولنمشدر وقرآن
كريمك چوق يرنده مشاكله واقعدر ويا خود انبياء عظام حسب الطبع همدن
يعنى ادنا ميل قلبدن محفوظ اولميوب بلكه اول فعل فعله چيقمقدن محفوظلردر
زيرا هم غير مجزوم تحت تكليفده واقع دكلدر اكر سؤال ايدرايسك كه قلبدن ادنى
ميل انبيايه نصل نسبت اوله بيلور الجواب انبيادن قبل النبوة بومقوله ذللات
يعنى كناه صغيره صدورى ممكندر اما كناه كبيره قبل النبوة و بعد النبوة نه عمدا
ونه سهوا صدورى ممكن دكلدر اى معترض سن ايسه انبياى عظام حضراتنه
حضرت لوط وداود عليهما السلام وسائرلرينه حاشا ثم حاشا زنا اسناد ايدرسكز
نته كيم سابقده مفصلا بيان اولنمشدر وثالثا توراتده شويله ديمشكه عورت انى
لباسندن طوتوب بنمله يات ديدى اوايسه انك النده لباسى براقوب طشره يه
چيقدى بوصورتده قرآن كريمدن دخى مستفاد اولديكه حضرت يوسف عورتله
ياتوب فعل منهى صدور بولدى فقط قرآن كريمده برفانده دخى بيان
اولنديكه قلبندن ادنا بر ميل جزئى واقع اولدقده جناب حقك برهانى مشاهده
ايليوب مستغفرا الى الله تعالى بيتدن طشره عودت ايلدى ورابعا ﴿ فالتقطه
آل فرعون ﴾ آيت كريمه سنده ﴿ وقالت امرأة فرعون ﴾ الى آخره
آيت كريمه سنه دخى سؤالك يك اشورى جهالتكدندر چونكه اولا آيت
كريمه ده آل لفظى اولاد وازواج وعيال جمله سنه شاملدر وثانيا فرعونك قزى
اولاد اتخاذ ايتديكى والده سنك ﴿ عسى ان ينفعنا او نتخذه ولدا ﴾ قوانه مخالف
دكلدر زيرا قزينك اوغل اتخاذ ايتديكى والده سنك حفيدى اولوركه حفيده
ولد اطلاقى شايعدر نته كيم بنى اسرائيلك كافه سنه يعقوب اولادى دينلديكى كبى
ثالثا نتخذه صيغه سى متكلم مع الغير اولديغندن بنت دخى صيغهٔ مذكورك
اطلاقنده داخلدر بوصورتده هيچ شك وشبهه قالمز ورابعا ﴿ فانتبذت به
مكانا قصيا ﴾ آيت كريمه سنه ايلديكك اعتراض دخى باطلدر
زيرا قصيا لفظنك معناسى مكان بعيد ديمكدر بناء عليه مفسرين عظام
حضراتندن بعضيلرى مكان بعيددن مراد دارك خارجنده برمحل خاليده وضع
حمل ايتدى ديديلر و بعضيلر دارك داخلنده ونهايتنده ديديلر ايمدى تفسير

Digitized by Google

ثانیه کوره آیت کریمه لوقانك یازدیغنه موافق اولمش اولور اکر سؤال ایلسك که لوقا اخورده طوغدی دیدی الجواب اکثر محللرده حیوانانی ایام صیفده حولینك برطرفنده ویاخود بغچه سنده اغاچلر سایه سنده باغلرلر حیوانانك بغلندیغی یره لوقه اخور تعبیر ایتمش اولور اولصورتده اصلا منافات احتمالی قالمز وتفسیر اوله کوره خارج اولان محل برخرما اغاجی سایه سی وحیوانات باغلنمش محل اولسون وثانیا لوقانك یازدیغی شو وجهله در وواقع اولدیکه انلر اوراده ایکن طوغورمه سنك کونلری تمام اولمشیدی وایلك طوغمش اوغلنی طوغوردی وانی قونداقلیوب یملکه یتوردی زیرا قوناقده انلره یر یوغیدی واول ولایتده چوبانلر وار ایدی او وارده طوروب کیجه لرده سوریلرینی بکلرلر ایدی واشته ربك برملکی اوزرلرینه کلدی وربك جلالی انلرك چوره سنده اشراق ایلدی وپك قورقو چکدیلر وملك انلره قورقمك دیه رك عیسانك ولادتینی تبشیر ایلدی ایمدی لوقانك بوتفصیلنه نظر اولی معترض سنك اخور تعبیرك لوقانك بیاننده بوقدر فقط یملك اخورده ده اولور وصحرالرده ده اولور ولوقانك شو بیانی بزم تفسیراولمزی مؤیداولمش اولور یعنی خارج صحراده وقوع بولمسنی تأیید ایدر اولا قوناقده انلره یر یوغیدی تعبیراولندی زیرادار وقوناق اولك دائرامادار اوطه لرینك واخورلرینك جمله سنه شاملدر وثانیا چوبانلر او وارده طوروب سوریلرینی بکلرلر ایدی کلامی دخی ولادت حضرت عیسی شهردن طشره برخالی محلده اولدیغنه دلیل قویدر چونکه علایمنی کیجه کوندز صحراده طوران ویاتان چوبانلر کورمشدر وثالثا نیجه تحریفات وتناقضاتی مثبت اولمش اولان لوقانك کلامیله اللهك کلامنه اعتراض ایتمك دخی جای انصاف دکلدر ورابعا آیت کریمه دن مستفاد اولان حضرت مریم کمال خجالتندن اهلندن بعید برخالی محلده طوغوردی مفسرین عظام بویله قصه لری روایاته مبنی کوناکون وجوه بیان ایدرلر بزم اصل دعوامز آیت کریمه اعتراض قبول ایتمز بعض مفسرینك تفسیرلریله آیت کریمه یه اعتراض ایتمك حاقتدر چونکه قرآن کریمك اصلی ثابت وبی تبدل وبی تغیراولنجه برمفسر برآیتك اکر معناسنده سهو ایتمش اولسه دیکر برمدقق انی تصحیح ایدر اما الکزده بولنان انجیل ایسه اصل ذاتی مبدل ومغیر اولدیغندن هرکس بردرلو آیتلر یازارلر خامسا بویله خصوصلردن لوقانك وسائر شاکردلرك بیانلری ناقص وقرآن کریمك بیانی تام اولدیغی عیسی علیه السلام دخی خبرویرمش ایدیکه سزه دخی سویلیه جکم چوق وار اماسز حالا انلری تحمله

Digitized by Google

قادر دکلسکز اما فارقلیط کلدوکی زمان اوسزی هر حقده ارشاد ایلیه زیرا
او کندودن سو یلیه جکدر اللهدن هرنه ایشیدر ایسه انی سو یلیه وسزه کله جك
نسنه لردن خبر ویره او بنی تعزیز ایلیه بو صورتده سیز حضرت عیسایی اولندن
آخرینه قدر تحقیر ایلدیکز مثلا اولنده اخورده ولادت ایلدی دیو بر نبی
الوالعزمی سوء تعبیری مستلزم اولان محللرده تولید ایتدیردیکز وآخرنده دخی
یهودیلره حاشا وکلا دورلودورلو حقارت ورذالتلر ایله صلب ایتدیر دیکز
قرأن کریم ایسه انی اولنده یعنی حین ولادتنده نیجه نیجه معجزاتن بیان ایدرك تعزیز
ایلدی وآخرنده دخی تحقیر وصلب یهودیاندن مصون اوله رق سمایه رفع اولندی
دیو تعزیز ایلدی سیز بعض کره افراط ایدرك الوهیتنده اللهه شریك ایدوب
و بعض کره بو یله انواع حقارتی مستلزم اولان شیلری عزو ایتمکله تذلیل ایلیورسکز
نعوذبالله من جهلکم حضرت عیسانك بو کیفیت معلومی اولدیغندن فارقلیط
بنی تعزیز ایلر دیو بیوردیلر وخامسا انجیلده الله اب وابن وروح القدس در
وقرأنده الله واحد بیچون وچرادر دیمش دیدیکك دخی کال جهالتکدندر چونکه
بو کیفیتی دکل قرأن بلکه کافهٔ کتب منزله وعامهٔ عقلا دخی قبول ایتمز
وحضرت عیسی دخی بو نی دیمز بلکه بو قسیسنك فهم سقیملرینك آثارلری
اولدیغی براهین قویه لرله ماسبقده اثبات اولندی وسادسا کتب عهدعتیق
وجدید منسوخ اولمز دیدیکك اعتراضك جوابی سابقده نسخ بحثنده کالیله
نسخك ثابت اولمسی بیان اولندی وحضرت عیسانك نسخی انکار ایتمسی
کیفیتی عیسی علیه السلامه افترا اولمسی دخی سابقده بیان اولنمشدر وسابعا
مسیحك اولمسی خصوصی قرأنك برمحلنده اقرار ودیکر محلنده انکار ایدیور
دیدیکك دخی افترادر چونکه قرأنده مسیحك حی اولدیغی حالده سمایه عروجندن
بشقه اولمسنه دائر برکلام یوقدر ویرده مسیحك زحماتی کفارهٔ کناه اولمسنی
قرأن انکار ایدیور دیدیکك سوزلرك جواب وکیفیاتی والوهیت حضرت عیسانك
ابطالی بحثنده کذران ایتدوکی مثللو هر برانبیانك زحماتی امتنه عندالله عفو
ورحمت وکندولرینك حقنده معصوم اولدقلریچون ترفیع قدر ومنزلت اولدیغی
انکار اولنمز ویرده مسیحك الوهیتنی قرأن ابطال ایدیور دیو ایلدیکك سؤال دخی
فاسد وباطل وهذیان صرف اولدیغی سابقده کرارا ومرارا بیان ایتدیکمز مثللو
هیچ برعقل دخی قبول ایده جك کیفیت دکلدر پس بو یله یرلرده قرأن کریم
انجیله مخالفدر دیمملوسن بلکه بزم سوء اعتقادمزه مخالفدر دیملوسین چونکه

Digitized by Google

انجیلك كلامنه نظرا قرأن كريمك بيانی مثللو حضرت عیسی انجق الوا العزم بر پیغمبر اولمش اولور وسائر الوهیتنه دائر صراحة انجیلده دخی بر كلام اولمدیغی سابقده كذران ایلدی وبو خصوصده كافۀ انبیا وعقلا دخی متفقدر قرأن كریمه بو بابده اولان اعتراضكده دخی سوء اعتقاد وسقامت فهمكزی میدانه چیقارمشسكز وبرده انجیلده مسیحك عفوكناه واكا ایمان ایدنلر ایچون شفیع ووسیله اولمسی اولوب ومفسرین قرأن محمد صلی الله علیه وسلمدر دیدكاریه اعتراضك دخی جهالتكدندر چونكه سابقده كذران ایتدیكی مثللو هر بر پیغمبر كندو امتلرینك بعض عصاتنه شفیع اولمسی انكار اولنمز فقط سابقده عیسی الله اولدیغی ایچون جمله انسانلك كناهلرین عفو ایدر دیه رك ایلدیكك هذیانه قرأن مخالفت ایدر كه قولدن الله اولمز وبرده قرأن كریمده انسان عمل صالحیله نجات بولور كتب مقدسه‌ده عمل صالحیله نجات بولمز انجق مسیحه ایمان ایله بولور ردیو ایلدیكك اعتراضك دخی جهالتكدن نشئت ایتمش اولان بر اعتراض باطلدر اولا قرأن كریمده مطلقا عمل موجب جنتدر دینلمامشدر بلكه الله تعالی نجات احسان ایدر ایسه فضلیله معامله ایتمش اولور عذاب ایدر ایسه عدلیله معامله ایتمش اولور فقط احسان ورضاسی عبادات وطاعاتده كزلو اولدیغی كبی عدم رضاسی معصیتده كزلودر ثانیا انجق مسیحه ایمان ایتمكله نجات بولمق كیفیتی كتب مقدسه‌ده یوقدر بلكه هر بر انبیایه هنكام بعثتنده ایمان ایدنلر اهل سعادت واهل نجات وایمان ایتمیانلر كافر وعصات اولورلر كذلك حضرت محمد علیه السلام بعث اولندقدن صكره بعثتی عمومی اولدیغی جهتله اكا هر كیم ایمان ایدر ایسه اهل سعادت اولوب وایتمیانلر اهل شقاوت واهل جهنم اوله جقنده والله وبالله اشتباه یوقدر وبرده مسیح تابعلرینه بیورمشكه سیزه لعنت ایدنه بركت طلب ایدك الله قرأنده دیمشكه قرأنه ایمان ایتمیانلر ایله جهاد ایدك دیو ایلدیكك اعتراض جهالتكدندر زیرا قرأن كریمده وحدیث شریفده نیجه آیتلر واردر كه هر بر كتولك مقابلنده ایولك ایلیك دیو امر اولنمش ازجمله ﴿ والكاظمین الغیظ والعافین عن الناس والله یحب المحسنین ﴾ آیت كریمه‌سی وحدیث شریفده ﴿ احسن من اساء الیك ﴾ كلام باتمامی انجیلده واقع آیۀ مذكوری محیط وشامل واندن زیاده نیجه نیجه احسانه دائر اعمالی دخی حاویدر وقتال خصوصی بو قبیلدن اولمیوب بلكه جناب حق حضرت موسی وحضرت سلیمان وحضرت داود وحضرت یوشع كبی حضرت محمد علیه السلامی

Digitized by Google

سیف ایله مبعوث قلندی و بوخصوصك تحقیقی دخی آتیده امر جهاده ایتدیککك اعتراضك جوابنده بیان اولنه جقدر لکن حضرت عیسی علیه السلامی جهاد ایله مأمور قلیوب بلکه انجق وعظ ایله امر بیوردی و بووعظ خصوصی دخی حضرت محمد علیه السلام اکمل رسل اولدیغندن کافهٔ انبیانك خاصه لری انده موجود اولوب و بوکا بشقه جه امر اولنمشدر نته کیم ❁ ادع الی سبیل ربك بالحکمة والموعظة الحسنة وجادلهم بالتی هی احسن ❁ آیت کریمه سی بوخصوصی بیان ایدر و برده قرأنده واردرکه جنتده یمك وایچمك وحور یلر ایله مصاحبت اوله جقدر دیو ایلدیککك اعتراضك جوابی ان شاء الله تعالی عن قریب بیان اولنه جقدر و برده قرأن کریم شرط اولی انجامه کتوروب انجیل کتورمدیکی اشبو کتابك برقاچ محلنده بیان اولنمشدر وقرأن کریم الهام حقیقی اولوب تقاضای روحی رفع وساکت ایلدیکی وانجیلك اکثریسی کلام بشر وبرکذشت انساندن عبارت اولوب بوایسه تقاضای روحی کمالیله رفع ایتمیه جکی جمله نك معلومیدر ❁ سؤال معترض ❁ معلوم اوله که مرتبهٔ رسالت کاه سیله باطل اولمز بلکه شفاعت مرتبه سی باطل اولور وقرأنده مذکوردرکه حضرت محمد صاحب کناه در نته کیم سورهٔ مؤمنده ❁ فاصبر ان وعد الله حق واستغفر لذنبك وسبح بحمد ربك بالعشی والابکار ❁ وسورهٔ محمدده ❁ فاعلم انه لا اله الا الله واستغفر لذنبك وللمؤمنین والمؤمنات ❁ وسورهٔ فتحده ❁ انا فتحنا لك فتحا مبینا لیغفر لك الله ما تقدم من ذنبك وما تأخر ❁ بو آیتلردن معلوم اولور وکذلك بوخصوصده بعض احادیثده واردر نته کیم کتاب حیوة القلوبده روایت اولنمشکه حضرت محمد برکیجه ام سلمه نك خانه سنده دعایه مشغول اولوب اغلیه رق دیدیکه یارب بنی کوتیلك طرفنه میل ایتدیرمه هرنقدر نیراندن نجات ویرمش ایسکده و بنی برلحظه کندومه براقمه ام سلمه اکا دیدیکه چونکه الله تعالی سنك کچمش وکلجك کناهلرکی عفو ومغفرت ایتمش نیچون بویله دیوب اغلارسین بیوردیکه ای ام سلمه نصل امین اوله یمکه حق تعالی حضرت یونسی برلحظه کندوسنه براقدی اندن نلر صادر اولدی و بنه اول کناهده مرویدرکه حضرت محمد برکیجه حضرت عائشه نك خانه سنده چوق عبادت ایدردی حضرت عائشه دیدیکه یارسول الله کندی کندیکه نیچون تعب ایدرسین حالبوکه الله تعالی سنك کچمش وکلجك کناهلرك عفو ایتمشدر بیوردیکه ای عائشه اللهك شاکر بنده سی

سؤال نصاری

Digitized by Google

اولمايه يمى وينه اوكتابده مرويدركه حضرت محمد امته خطبه اوقويوب حمد
وثنادنصكره عباد اللهه نصيحت ويروب آخر الامر كندى كناهنه مقر اوله رق مكررا
بيورديكه يا الله بنى وامتمى عفو ايله و بيورديكه اللهدن عفو طلب ايدرم سزدن
وكنده دن اوتورى وكتاب حصن حصينده واردركه حضرت محمد كندى كناهنى
اقرار ايدوب بودعايى ايدردى (فاغفرلى ماقدمت وما اخرت وما اسررت وما اعلنت
وما انت اعلم به منى انت المقدم وانت المؤخر لا اله الا انت) وينه مشكاة مصابيحده
روايت اولنمشدركه قال محمد عليه السلام (انى لاستغفر الله وا توب اليه فى اليوم
اكثر من سبعين مرة) ومسلمدن روايت اولنمشكه (لاستغفر الله فى اليوم مأة مرة)
وينه اول كتابده باب مستعاذه ده مسلم حضرت عائشه دن روايت ايتمشكه حضرت
محمد بيورمشكه (اللهم اغسل خطايائى بماء الثلج والبرد ونق قلبى كما ينقى الثوب
الابيض من الدنس وباعد بينى وبين خطايائى كما باعدت بين المشرق والمغرب)
وينه كتاب مذكورده روايت اولنمشكه قال ابو هريرة كان النبى عليه السلام يقول
فى سجوده (اللهم اغفرلى ذنوبى كله دقيقه وجله واوله وآخره وعلانيته وسره) وينه
قرآننده مطالب ناشايسته لر واردركه اللهك رحمت ومحبت وتقدس وعدالتنه لايق
دكلدرنته كيم سورهٔ قتالده مرقومدركه ﴿ مثل الجنة التى وعد المتقون فيها انهار
من ماء غير آسن وانهار من لبن لم يتغير طعمه وانهار من خمر لذة للشاربين وانهار
من عسل مصفى ولهم فيها من كل الثمرات ومغفرة من ربهم ﴾ وينه سورهٔ واقعه ده
مرقومدركه ﴿ اولئك المقربون فى جنات النعيم ثلة من الاولين وقليل من الاخرين
على سرر موضونة متكئين عليها متقابلين يطوف عليهم ولدان مخلدون باكواب
واباريق وكأس من معين لايصدعون عنها ولاينزفون وفاكهة مما يتخيرون
ولحم طير مما يشتهون وحور عين كامثال اللؤلؤ المكنون جزاء بما كانوا يعملون
لايسمعون فيها لغوا ولاتأثيما الا قيلا سلاما سلاما واصحاب اليمين ما اصحاب اليمين
فى سدر مخضود وطلح منضود وظل ممدود وماء مسكوب وفاكهة كثيرة لامقطوعة
ولا ممنوعة وفرش مرفوعة انا انشأناهن انشاء فجعلناهن ابكارا عربا اترابا
لاصحاب اليمين ﴾ وسورهٔ رحمنده واردركه ﴿ فيهن قاصرات الطرف لم يطمثهن
انس قبلهم ولا جان ﴾ وسورهٔ نبأده واردركه ﴿ ان للمتقين مفازا حدائق واعنابا
وكواعب اترابا وكأسا دهاقا ﴾ چونكه بو وصفله موصوف اولان جنات انسانى
حظوظ نفسانيه يه طالب وراغب ايدر بو ايسه تقديس خدايه نالايق بركيفيتدر
وينه اللهه ناشايسته اولان آيتلردندر شو آيتلردخى نته كيم سورهٔ تحريمده مرقومدر

Digitized by Google

﴿ يا ايها النبي جاهد الكفار والمنافقين واغلظ عليهم ﴾ وسورۀ بقره ده مرقومدركه ﴿ كتب عليكم القتال وهو كره لكم ﴾ وينه سورۀ نساده مرقومدركه ﴿ فليقاتل في سبيل الله الذين يشرون الحيوة الدنيا بالاخرة ومن يقاتل في سبيل الله فيقتل او يغلب فسوف نؤتيه اجرا عظيما ﴾ وينه سورۀ فتحده مرقومدركه ﴿ تقاتلونهم او يسلمون ﴾ وينه سورۀ انفالده واردركه ﴿ وقاتلوهم حتى لا تكون فتنة ويكون الدين كله لله ﴾ وينه سورۀ نساده مسطوردركه ﴿ فان تولوا فخذوهم واقتلوهم حيث وجدتموهم ﴾ وينه سورۀ انعامده مرقومدركه ﴿ من يشأ الله يضلله ومن يشأ يجعله على صراط مستقيم ﴾ وينه سورۀ بقره ده واردركه ﴿ ان الذين كفروا سواء عليهم ءانذرتهم ام لم تنذرهم فهم لا يؤمنون ختم الله على قلوبهم وعلى سمعهم وعلى ابصارهم غشاوة ولهم عذاب عظيم ﴾ وينه سورۀ اعرافده مسطوردركه ﴿ ومن يهد الله فهو المهتد ومن يضلل فاولئك هم الخاسرون ولقد ذرأنا لجهنم كثيرا من الجن والانس ﴾ ايمدى بو محلده مذكور اولان آيتلردن ﴿ يا ايها النبي جاهد الكفار ﴾ آيتندن بدأ ايدرك عقبينده واقع التي آيتلرده قرآن مشركيني ضرب شمشير ايله ايمان ايتديرمكه امر ايتمش كويا انسانك ايمان ايدوب وايتامكده فاعل مختار اولديغني كوسترمش وباقي اوچ آيتلرده انسانك فاعل مختار اولديغني بالكليه باطل قلمش وبرده بو آيتلرك مضمونته نظرا الله تعالى ازلده بعض كيمسه يي كفر وعصيان وجهنم ايچون خلق ايتمش اولور بوندن لازم كلوركه جناب الله انساني هيچ سومز ايمش وينه انلري ايلك وخوش حال ايچون خلق ايتامش ايمش بو ايسه جناب اللهك عدالت ورحمتنه مناقضدر لكن انجيلده انسانك خوش حاللغني وخوش بختلغني كه ويرمشدر بمكده وايچمكده دكلدر بلكه اللهك رضاسي لذتيله در وانسان ايمان ايدوب وايتامده فاعل مختاردر ديمش مثلا كر بركيمسه اراده سيله ايمان ايتسه روح القدس اكا اوخصوصده قوت ويرر واكر اراده سيله ايمان ايتامش اولسه انجيلده ديمشكه اكا ايتمديكيچون ظلم ايتك فاما وعيد واردركه اللهك غضبنه كرفتار اوله جقدر وقرآنك مضمونه نظرا انسان دائما بو شكلدن خالي اولمزكه جنتلك ميم وياخود جهنملك ميم والحاصل بر تسللي ويرمز اما انجيل ويرر شويله كه الله كندي فرزنديكانه سني انسانيت وحقار ومسلوبيتن تسليم ايلدى انجق انكيچون كه هركس اكا ايمان كتورسه كناهدن وعقوبتدن ازاد اوله وهركيم ايمان ايتمسه جهنمده هلاك ابديده قاله مخفي اولميه كه سابقده مذكور قتال آيتلرينك

خلافی اوله رق قرآننده بعض آیتلر دخی واردر ازجمله سورهٔ بقره ده مذکوردر که ﴿ لا اکراه فی الدین ﴾ وسورهٔ غاشیه ده مذکوردر که ﴿ فذکر انما انت مذکر لست علیهم ﴾ وسورهٔ نورده مسطوردر که ﴿ قل اطیعوا الله واطیعوا الرسول فان تولوا فانما علیه ما حمل وعلیکم ما حملتم وان تطیعوه تهتدوا وما علی الرسول الا البلاغ المبین ﴾ وینه قرآنک اکثر آیتنده مسطوردر که مسیح بشر و بنده و پیغمبردر لکن انلرک ضدی اوله رق ایکی محلده قرآن بیان ایتمشکه مسیح بشر دکلدر بلکه مرتبه سی اعلادر نته کیم سورهٔ نساده بیان اولنمشکه ﴿ انما المسیح عیسی بن مریم رسول الله وکلمته القیها الی مریم ﴾ وینه سورهٔ تحریمده مسطوردر که ﴿ ومریم ابنت عمران التی احصنت فرجها فنفخنا فیه من روحنا ﴾ واما واضحدر که بو ایکی آیتلر مسیحک الوهیتنی انکار ایدن آیتلرک غیریدر مخفی اولمیه که قرآنک مفسرلری بعض کره آیتک معنای ظاهریسنک خلافی ایله تفسیر و تأویل ایدرلر و دیرلر که بعض آیتلرک معنای ظاهریسی ناقص و نالایقدر انلرک معنای باطنیسی واردر دیرلر و بعض علما دیرلر که قرآنک هر بر حرفنک یتمش معنای باطنیسی واردر وینه دیرلر که قرآنک معناسنی هر بر کیمسه درک ایده مز وکندو هم مذهبلرینه دیرلر که قرآنک معناسنده مفسرلرک یازدیغنه قناعت ایدک پس بو طریقله قرآنک عیبنی ستر ایدرلر ومفسرلر دخی اکثر آیتلری کندو استکارینه کوره تفسیر ایدرلر و برده دیرلر که قرآن انسانک هدایتیچون نازل اولمش حالبوکه بو صورتده اقتضا ایدر دیکه هرکس قرآنک معناسنی درک ایده لر ایدی واشبو سورهٔ آل عمرانده واقع ﴿ هو الذی انزل علیک الکتاب منه آیات محکمات هن ام الکتاب واخر متشابهات فاما الذین فی قلوبهم زیغ فیتبعون ما تشابه منه ابتغاء الفتنة وابتغاء تأویله ومایعلم تأویله الا الله والراسخون فی العلم یقولون امنا به کل من عند ربنا وما یذکر الا اولوا الالباب ﴾ آیتلری قرآنک معنای باطنیسی اولمقلغنی ابطال ایدرلر وقرآنک هیچ بر محلنده بیان اولنمامشکه آیات متشابهات قنغی آیتلردر پس بو صورتده ظاهر اولورکه آیات متشابهات تمثال طریقیله واقع اولان آیتلردر و بونلردن ماعدا آیاتک معنالری ظاهرا ولفظا فهم اولنمق لازم ایدی زیرا بونوع تفسیر ایتمکلک صحیح اولان قانونه موافق اولور نته کیم تفسیر صحیحک قانونی بونلردر اولا مفسر تفسیر ایتدیکی کتابک مطلبنی مصنفک قلبنده اولدیغی کبی ضبط ایتمکدر ایکنجی کتابک مطالبینک تسلسلنه متوجه اوله که کلامک اولیله آخرینی یکدیکره ربط ایلیه متفرق ایلمیه ثالثا کفتکوی ناسده مشهور اولان معنای

Digitized by Google

جواب مسلمين

ظاهر یلریکه مصنفلر انلرك الفاظنی کتابلرنده کتوررلر مفسره لازمدرکه اومعنای
ظاهریدن ال چکمیه یوخسه مفسر کندو خواهشیله تفسیر ایتمك جائز دکلدر
❊ بتوفیقه تعالی جواب ❊ مرتبهٔ رسالت کناه سببیله باطل اولمز الی قوله قال
ابو هریرة رضی الله تعالی عنه کان النبی صلی الله علیه وسلم یقول فی سجوده
(اللهم اغفرلی ذنوبی کله دقیقه وجله واوله وآخره وعلانیته وسره) اشبو محلده
دخی اعتراضك وجوه ایله فاسددر اولا مرتبهٔ رسالت کناه سببیله باطل
اولمز دیدیکك غلط فاحشدر چونکه رسل کرام حضراتی باجمعهم کناهدن
معصوملردر بلکه کناه رسالته ضرر ویرر شفاعته ویرمز بو کا دلیل عقلی بودرکه
برقول افندیسنك حضورنده اوائل حالرنده عجمی وناپخته لکندن ناشی بعض مرتبه
مقصر اولوب صکره تدارك مافات ایدرك کچمش قصورلرندن منفعل اولوب بردخی
اومثللو قصوره متجاسر اولمامغله افندیسنك نظرنده محترم اولسه سائر عبیدك
قصورلری واقع اولدیغی حینده افندیسندن عفوینی رجا ایتسه اوله بیلور ودلیل
نقلی دخی شودرکه بوقدر اولیای کرام حضراتی بالذات کناهدن معصوم اولمامغله
الله تعالی یه عبادت خالصانه وطاعت مخلصانه لرندن ناشی چوق محبلرینه
شفاعت ایده جکلردر اما دیورسینکه حضرت محمد علیه السلام حقنده
حق تعالی ذنب اثبات بیورمش وکندوسی احادیث متعدده ایله معترف اولمش
بونك جوابی ذنبدن مراد ترك اولی معناسیدر زیرا انلك منصب جلیلنه کوره
ترك اولی ذنب عد اولنور چونکه حسنات الابرار سیأت المقربیندر بونکله
علیه الصلوة والسلام حضرتلری هضم نفسه ارشاد بیورمشدر اولذات
محترم دخی ارشادی قبول بیوروب ذنب تعبیرینی دخی کندو ادعیه لرنده ایراد
بیوردی وهم انلردن دخی امته ارشاد اولمق ایچون کندوسی اهل کناه اولمامغله
برابر بوقدر استغفار وتذلل ونیاز بیوردقلری حالده اهل کناه اولان ناس بو تضرع
واستغفاره دها اولی والیق اولملرینه اشارت وتنبیه بیوردیلر بو جواب الزام طریقیله در
یوخسه اهل سنت والجماعت شکر الله سعیهم مذهبنه کوره شفاعت عصمت ایله
مشروط دکلدر ویرده فخر کائنات حضرتلرینك حضرت عائشه یه عبد شکور
اولمایه یمی دیو ویردیکی جوابی دخی بو مدعایه دلیل آخردرکه رسل کرام حضراتی
کندولرینه اعطا واحسان اولنان نبوة وعصمت نعم جلیله سی مقابلنده
الله تعالی یه شکر ایچون تضرع وتذلل ایدرلر بونلرك خوفی خشیت عذاب دکلدر
بلکه خشیت کبریا وعظمتدر هرکیم که زیاده اللهی بیلور ایسه اولذات

Digitized by Google

دها زياده خشيت اوزره اولور كما قال الله تعالى ﴿ انما يخشى الله من عباده العلماء ﴾
اى معترض من الاول الى الاخر نقدر انبيا ومرسلين كلمشلر ايسه هيچ اللهدن
خوف وخشيت ومحمدت ايچون اولسون تضرع وتذلل ايتميان يوقدر بلكه
الله تعالى يه مرتبهٔ تقربلرى زياده اولنلر دها چوق خشيت اوزره بولنمشلر در
كورمزميسنكه بركيمسه نقدر پادشاهه مقرب اولسه سائرناسدن زياده خائف
اولور نته كيم شيخ سعدى وزراى پادشاهك پادشاهدن نه مرتبه خوفى زياده
اولديغنى بيان ضمننده اشبو بيتنده بيورمشكه * كر وزير ازخداى بترسيدى *
همچنان كز ملك ملك بودى * اماسز حضرت عيسى عليه السلامى حاشا اللهدن
قورقمزايدى ديرسكز اولوقت العياذ بالله حضرت عيسى بى اللهدن قورقيان
واللهلق ادعاسنده بولنان نمرود وفرعون وشداده عديل ايتمش اولورسكز حالبوكه
حضرت عيسى على الدوام اللهدن خوف وخشيتدن ناشى نه درجه‌لرده
رياضت وتواضع اوزره بولنديغى سيرار بمه دن دخى فهم اولنور عقلا
سير ايلسونكه سزلر حضرت عيسايى مدح وستايش وقنده نه درجه ذمى
اشعار ايلديكز اكر الله تعالى يه تضرع ونياز ايتميانلر وجناب حقدن خوف
ايليانلر افضل بشر اولمق لازم كلسه بوقدر اشقيا وعاصيلركه هيچ قلبلرنده
خوف وخشيت الله يوقدر بونلر افضل بشر اولمق لازم كلور نعوذ بالله
من جهلكم وثانيا نعم جنت اللهك تقدس ورحمته ناشايسته‌در ديو برقاچ
آيت كريمه‌لر ايراد ايدرك اعتراض ايتمشسين انك جوابى شويله دركه جنتده اكل
وشرب وتزويج وتزوج كيفيتى الله تعالينك تقدس وعدالت ورحمت ومحبتنه
ضرر ويررشيلردكلدر وانسانى حظوظ نفسانيه يه دخى طالب قلمز بلكه
الله تعالى يه عبادته راغب قيلر چونكه نفس اماره ايچون اندن نصيب يوقدر
حتى امام ربانى ومجدد الف ثانى بيورمشكه اكر بيچاره رابعه جنت ايله مراد
نه اولديغنى بيلسه ايدى جنتى استه مديمزايدى بلكه الله تعالينك رحمت
وعدالتنه لايق اولان شيلردندركه هر برنعم واحسانات جليله يه امرينه مطيع
ومنقاد اولان عبدينى متنعم وبهره منداليليه ونشأة اخرانك كيفياتى نشأة اولانك
كيفياتنه قياس اولنمز زيرا قياس شاهد على الغائب باطلدر بلكه جنت لذائذى
آثار تجليات جمال رب جليلدندر ايمدى اهل اسلام عندنده قرآن كريمده مذكور
اولان نعم جنانيه ايكى درلو اولوب بريسى لقاء الله ورضوان الله دركه ﴿ ورضوان
من الله اكبر ﴾ آيت كريمه‌سنك ماصدقى اولوب دائما خواص مسلمينه احسان

Digitized by Google

اولنان عظمای نعم جنانیه‌در و بوطائفهٔ خواص عاشق بالله وعارف باللهلردرکه
دنیاده محبت الله ایله افنای عمر ایدوب بشقه برشیئه ادنی التفات و توجه ایلمیوب
انجق لقا و وصال اللهه طالب و راغب اولمشلردر نته کیم هزاران هزار اولیا
بولقا ایچون مدت عمرلرنده عبادات وطاعاتی کندولرینه خاص قیلوب انواع
محن ومشقتلری راه حقده نفسلرینه قبول ایتدرمشلردر ایکنجیسی نعم اکل
وشرب وحور یلر ایله تلذذ کیفیتی درکه اهل سعادتك عوامنه نصیب بعض
کره لقا ایله برابر اولور لکن جنتده اولان اکل وشرب وتلذذ وجواریدخی سنك
اکلادیغك کبی اولمیوب بلکه تلذذات دائمیدن عبارت اولوب قطعا دنیاده اولان
نقایص که رطوبات قبیحه وقاذورات شنیعه وبونلر کبی سائر طهارت و پاکلکه
نقص ویرر شیلر اولمیوب بلکه بیوب وایچدکلری شیلرك فضلاتی مسك وعنبر کبی
قوقولو عرقلر ایله زائل اولور و بونعیم جسمانی انجیلده وتوراتده کرات ایله مسطور
ایکن کتابلریکزه دخی کمال جهلکزدن انکار ایتمکز جای تعجبدر اولا متی انجیلنك
یکرمی التنجی بابنك یکرمی طقوزنجی آیه سنده عیسی علیه السلامدن روایت اوله‌رق
دیمشکه بن سزه دیرمکه بوندنصکره بواصمانك میوه سندن ارقتی ایچمیه‌یم تا اول
کونه دکین که انی سزك ایله بابامك ملکوتنده یکی ایچه جکیم وبردخی
مرقوس انجیلنك اون دردنجی فصلنده حضرت عیسادن روایت اوله‌رق دیمشکه
حقا سزه دیرمکه بن ارتق اصمانك میوه سندن ایچمیه جکیم تا اولکونه دك که
انی اللهك ملکوتنده یکی ایچه جکیم لوقادخی مسیح علیه السلامدن روایت
اوله‌رق دیدیکه برولیمه یی یدیکك وقتده ضعفا ومساکینی چاغر قیامت
صندقینده مجازاتك اولسون صکره حاضر اولنلره دیدیکه سعادت اللهك
ملکوتنده وینه جملهٔ انجیل دیدیلرکه یسوع مسیح تلامیذنه دیدیکه بن کیدیورم
سزه ملکوتده مائده حاضر ایلیه جکم که بیوب ایچه سکز وکرسیٔ مجیدده
اوتوره سکز وینه مسیح علیه السلام بیوردیکه سز یقین زمانده بابامك
مائده سندن ییروایچرسکز وینه انجیلده مسیح علیه السلام تلامیذینه بیوردیکه
طعام فانی ایچون عمل ایتمین بلکه حیوة مؤبده‌ده طعام باقی ایچون عمل ایدك
ای معترض شو آیه‌لرك هر برنده عیسی علیه السلام جنتده اکل وشربی صراحةً
تبشیر ایتمش ایکن سنك انکارك نعجب جهل اوزره‌در وانکاره دائر حضرت عیسی
علیه السلامك انجیلده قنغی آیتی واردر وجماع حقنده دخی حضرت عیسی
انجیلده بیوردیکه برکیمسه بنم ایچون زوجه سنی ویاخود اولادینی ویاخود

Digitized by Google

نتیجه سنی ترك ایلسه جنتده یوزمثلی ویریلور حیوة دائمی یه وارث اولور
وتوراتده کتاب اول موسانك ایکنجی فصلنك سکزنجی آیه سنده دیمشکه رب الله
جنت عدنی دیکدی وخلق ایلدیکی آدمی او رایه قودی هم دخی رب الله کوزه
مقبول یمکه یرار هر اغاجی تنبیت ایلدی وجنتك اورته سنده حیوة اغاجنی
وخیر وشر علمنك درختنی دخی براتدی و بوفصلك التنجی آیه سنده دخی دیمشکه
و رب الله آدمه امر ایلیوب دیدیکه جنتك هر اغاجندن استدیکك کبی اکل ایله
اما خیر وشر علمنك اغاجندن یمه و بوفصلك یکرمی ایکنجی آیه سنده بنه دیمشکه
ورب الله اول آدمدن الدیغی ایکه کوکیکندن بر عورت یاپدی انی آدمه کتوردی
و بونلر مثللو نیجه آیه لر دخی جنتده اکل وجماع حقنده توراتده واقع اولمشدر
اما سزك انکار یکز کندی کتابلریکزه دخی کمال جهلکزدن نشئت ایتمشدر
و باخصوص بو جنت کیفیتنی نه کونه انکار ایده بیلورسکز که عندیکزده معتبر
وموثوق اولان انوار القدسیین کتابکزده جوانی انجیلی قصه سنده بیان ایدرکه
مذکور جوانی اثنای کشت وکذارنده برکون ثیاب حریر ایله ملبس ومحتشم
وخدام کثیره و زینت فاخره ایله مزین ایکی نفر کنج بکیدلره تصادف وهول
نار جحیمی ذکر ایله مومی الیهمایی تهدید وانلر دخی اوزرلرنده اولان اشیایی
خدمتکارلرینه ترك وتصدیق وجوانیه تابع اولدقلرندنصکره برمدت مرورنده ذکر
اولنان شابلر عظیم حسرت ایله خدمتکارلرینه مصادف وثروت وساماتلرینه نظر
وترك ایتدکاری اموال واشیالرینك فقدانه متحسر اولدقلرینی مذکور جوانی
فهم ایتمکله ترك وفدا ایتدیککز اموال واشیا کز ایچون غالبا نادم
ومحزون اولدیکز وبو سؤاله انلر دخی نعم بو بابده صبرمز قالمدی دیو جواب
و یرملریله شویوادیدن براز طاشلر کتوریکز دیو امر ایدوب انلر دخی بر مقدار
طاش دوشیروب کتوردکلرنده اثوابنك ایچنه وضع وبعد الاخراج هر برطاش
بر قطعه یاقوت نفیسه اولمغله بازاره کیدوب اشبو یاقوتلری فروخت و بهاسی
ایله مقدما مالك اولدیغکز اشیادن زیاده اشیا مبایعه ایدیکز سزك ایچون
جنتده نصیب قالمدی زیرا که سز جنتده اولان نصیبکزی بو فانی وعاجل اولان
دنیایه فروخت ایتدیکز دیو بو کلامی سویلشورلر ایکن اول محله بر میت
کتوردکلرنده جوانی دعا وباذن الله تعالی میتی احیا وشو ایکی آدم نعیم
جنتدن نسنه فوت ایتدیلرمی دیو میتدن سؤال اولدخی جنتده هر لونده یاقوتدن
یاپلمش شوقدر و بوقدر طولده کوشکلری ترك ایتدیلر دیو جواب و یردیکی

Digitized by Google

مزبوريكنلر ايشسـند كلرنده كند ولرينه يقين كلمكلـه تكرار هر برشيئي ترك
ودين عيسى عليه السلام اوزره جوانئ انجيـلى يه تبعيت ايلمشـلرديو كتاب
مزبورده مصرحدر   وينه اول كتابده مذكوردركه عند نصاراده صلحاى
قدسيين زمره سنك كبارندن قلاريان ديدكلرى كيمسه يه هر كون ملكلر
اوزرلرى مختلف الالوان حرير منـديللر ايله اورتلمش التون طبقـلر ايله جنت
اطعمه سى كتورررلرايدى ديو يازلمشدر   اى زمرهٔ نصارى جنت ايچـنده
الان ذهب ومناديل حرير وطعام مأكول اولديغنى نصل انكار ايده بيلورسكز كه
بوقصه ينه سزك معتبر كتابلريكزك ايچنده مذكور اولمغله بجهت قويه دن اولوب
مع هـذا جنت ايچنده اكل وشرب وقصر وياقوت وسائر مالا عين رأت
ولااذن سمعت نعم وافره نك موجود اولـديغى كتب انبيا ايله ثابت وجميع عقلا
عنـدنده متفق عليهدر   ولكن اى كروه نصـارى سزلر جاهل وجهلكز
اولـديغندن غافلسكز كتاب مذكورده شئنون نام كمسـنه يه هر كون ملائكـه
صباح واخشام مقدار كفايه مختلف الالوان جنت اطعمه سى كتوروب نصارانك
عندلرنده بيوكلرندن پاولوس نام رجل صالح بركون مزبور شئنونه مسافر كلدكده
اول كونده ملكلر اوزرلرى حرير منديللرله اورتلمش اوانئ ذهب ايله مقدم
كتوردكلرى اطعمهٔ جنتك اضعافنى كتوردكلرى مصرحدر كتب نصاراده
اطعمه وسائر نعم جنتك اثباتى حقنـده قتى چوق دلائل اولـديغى نصارانك
معلوملرى اولوب تطويلدن احترازا بومقدار ايله اكتفا اولندى   وينه جهاد
وقتاله دائر اولان آيتلر حق تعالايه لايق دكلدر وحضرت محمد ضرب شمشير ايله
اسلامه كتورمش ديديككز سؤالك بتوفيق الله تعالى جوابى شويله دركه
بو سؤالـده كرك كندى يديككزده اولان كتابلريكزه وكرك حضرت
محمـد عليه السـلامك كيفيت دعوتـنه كمال غفلتكزى اظهـار ايلمشسكز
زيرا تورات ايچنده حضرت موسى عليه السلام ويوشع بن نون عليه السـلام
قوم جبارينه اشد قتلى نه كونه اذاقه ايلديكى مصرحدر خصوصا حضرت
داود عليه السلام وانبياى بنى اسرائيلدن نيجه پيغمبر ذيشان زمرهٔ كافرينه غزا
وجهاد ايله مأمور ايديلر   حتى بربرلرينه مناصحه ايدرك بت پرستلرى وسنمسزلرى
قتل ايليك قورقمـايك ديدكلرى تورات ايچنده پك چوق يرده مصرحدر
شريعت محمديه ده قتلى تعييب بعينه شريعت موسايى انكار وتعييب وتشنيع
ايتمك لازم كلور باخصوص حضرت محمد عليه السلامك سيف ايله مبعوث اولمسى

Digitized by Google

توراتده انبیای بنی اسرائیل خبر ویردکلرینی نه کیفیتله انکارایده بیلورسکز جمله دن
بری اشعیا علیه السلام هزیمت عربی وقتل اشرافی اخبار ایلیوب بیورمشیدیکه
امم طوس بیادرکبی طوس ایدرلر بلا مشرک عرب اوزرینه نازل اولور سیوف
مسلوله منهزم اولورلر الی اخرالایه بوآیه حضرت محمد علیه السلامک وصف
ومدح شریفی دکلمیدر و بردخی حیقوق نبی بیورمشیدیکه تضیئ لنوره الارض
وستنزع فی قسیك اغراقا ویرتوسهام بامرك یامحمد ارتو بوآیت دخی حضرت
محمد علیه السلامك سیف ایله مبعوث اوله جغنی اخبار در وحضرت عیسی
علیه السلام کندی شریعتی اوزره قتالدن نهی ایتمش ایکن تلامیذینه خطاب
بیوروب بن سزی ارسال ایلادم مزود وخوف یوق ایدی سزه برضرر ونقصانیت
ویردیمی لا دیدیلر صکره بیوردیکه امابرکسه نك مزودی اولمسه مزود السون
وسیفی یوق ایسه ثیابنی صاتسون سیف السون بیورمسی حضرت محمد
علیه السلامك سیف ایله مبعوث اولمسنه اشارتدرزیرا کندی شریعتی اوزره
قتالی نهی ایتمش ایکن سیف اشتراسنی امر ایتمسی امتنه وحضرت محمد
علیه السلامه تابع اولهرق غزایه ترغیبدر وحضرت محمد علیه السلامك کیفیت
دعوتنه کمال جهلکز دخی شوجهتدنکه اولافخر کائنات علیه اکمل التحیات
افندیمزك سن سعادتلری قرقه بالغ اولدقده من طرف الله دعوتله مأمور اولوب
بش اون سنه یی متجاوز یالکز وعظ و نصیحتله مشرك عربی حقه دعوت
بیوردقده جناب حق توفیق ایلدیکی بعض اهل سعادت شرف اسلام ایله
مشرف اولدیلر وبواولنلر اقل قلیل اولوب کفار خاکسار کرك حضرت
پیغمبرعلیه السلامه وکرك تابع اولان اصحاب کزین حضراتلرینه دائما اذا وجفادن
خالی اولمیوب اصحاب کزینك بعضیسی عدم تحمللرندن اهل وعیال ومال ومنالی
ترك ایدرك حبش جانبنه هجرت ایتدیلر وحضرت پیغمبر علیه السلامه اذا
ایلدکجه لطف وعفو ایله معامله بیورروب دائما جناب حقه نیاز ایدوب بیورردیکه
یارب بونلربنی بیلدیکلرندن اذا ایدرلر بونلره قوم نوح علیه السلام کبی اذا ایتمه
دیه‌رك دائما مخفی اوله‌رق دعا بیورردیلر مؤخرا کفار قریش نورنبوتی اطفا
وذاتی اعدام مراد ایلدکده من طرف الله مدینهٔ منوره یه هجرت بیورملرینه مأمور
اولدی انلر دخی امرالهی یه امتثالا مدینهٔ منوره یه هجرت بیوروب حمدالله
تعالی اهل مدینه نورایمان ایله منور وسعادت ابدی یه مظهر اولدقده کفار
قریش بوکادخی قناعت ایتمیوب مدینهٔ منوره اوزرینه برقوهٔ جسیمه ایله هجوم

Digitized by Google

ایتدکده کفار بدفعالك اذا وجفالرك دفعی ایچون قرآن کریم نازل اولوب
جهاد ایله مقابله یه مأمور اولدی واقل قلیل عساکر مسلمین ایله بونجه جمعیت
کبرای مشرکینی جناب حق پریشان وبرباد ایلدی ومؤخرا مدینهٔ منوره
اطرافنده اولان خیبر وسائر محللرده اولان امرای یهودیان وبعض ملوك
طوائف عربان نقض عهد ایدرك سوء قصد ایتدکلرنده هر برینك حقنده
قرآن کریم نازل اولوب نصرت حق موعود بیوریله رق مقابله یه مأمور
بیوریلوب جناب حقك وعد کریمانه سی اوزره دائما غالب اولدیلر شمدی
شو تفصیلدن معلوم اولدیکه ای معترض سنك برقاچ وجهله خطالرك ظاهردر
اولا ضرب شمشیر ایله دیدیکك باطلدر زیرا حضرت محمد علیه السلام اطراف
واکافه دعوت نامه لر کوندروب غزایه شروع ایلدیکی وقتده تابع اولان
اصحاب کزین اوچ وز اون اوچ عدد ایدی وجزیرهٔ عربده بولنان نفوس مشرکین
اون ملیون نفوسدن متجاوز ایکن انلردن خوف ایلیوب جهاد وغلبه بیورمسی
تأیید من عندالله ومعجزه من طرف الله دینور یوخسه ضرب شمشیر ایله اخافه
ایتدی دینك انکار بدیهیاتدندر وثانیا سنك کلامکدن اکلاشلدیکه شریعت
محمدیده ایمان ایله مشرف اولمیانه دائما قتال لازم ایمش ومؤمن اولنلرده قتال
خوفندن اولمشلر بودخی بدیهیاتی انکار قبیلندندرکه دین محمدیده صلح اولنلرله
صلحه رعایت اولنوب نقض عهد ایدنلرله جهاد اولنور حتی البادی اظلم دیه رك
نقض عهده طرف اجنبیادن وقوع بولمدیجه طرف شرعدن رخصت اولمیوب
فتوا ویرلمدیکی جمله نك معلومیدر بعضیلر خوفندن ایمان ایلمش دیدیکك بودخی
باطلدرکه اسلام ایله مشرف اوله نك اسلامیتی قبول ایلیوب واولمیانلر
سنه ده برایکی اوچ درهم کومشدن عبارت اوله رق جزیه یی قبول
ایتدکده نصکره کرك نصرانیان وکرك یهودیان مالی مالمز کبی
وعرضلری عرضمز کبی معامله اولنوب حتی برمؤمن برمؤمنه اذا وجفا وبروجهله
حقنی انکار ایلدکده دنیاجه تأدیب نه وجهله ایسه برمؤمن نصارانك حقنی کتم
ایلدکده بعینه اومؤمنه اولان تأدیبله معامله اولنوب لکن عذاب اخرویه سی
یهود ونصرانیانه اولنان حقسزلق جهتیله اولان عقوبات مؤمنه اولان
حقسزلق جهتیله عقوباتدن اشد اوله جغنی کتب شرعیه نك هر برلری
تصریح ایتمشلردر بنابرین اسلامله مشرف اولان کیمسه لر نیجه معجزات
باهرات محمدیه یی کوررك نیجه رؤسا ریاستلرین ونیجه اصحاب مال وعیاللرین

Digitized by Google

ترك ایدرك نیجه نیجه فقر واذایه تحمل ایدرك فوج فوج اسلام ایله مشرف
اولمشلردر بوخسه حاشا قتل قورقوسندن و یاخود سنه ده اوچ غروش جزیه
قورقوسندن مسلمان اولدیلر دیمك محضا کتب سیرك تفصیلاتنه ودعوت
محمدینك کیفیاتنه ذره قدر معلوماتك اولمیوب اوته دنبرو قسیسین نصارانك
آحاد ناسك اسلامه دخوللرینی منع بابنده سرد ایتدکلری مقدمات کاذبه
وافترایات ناлایقه لرینه الداننه رق بومقوله هزیانلری تحریره جسارت ایتمش سن
والحاصل انبیای عظامك کیمی سیف ایله مبعوث وبعضیسی حضرت عیسی
علیه السلام کبی یالکز نصیح وپند ایله مبعوث وحضرت محمد علیه الصلوة
والسلامك شریعتی اکمل الشرایع اولدیغندن جمله سنی جامعدر اکثر اوقاتده
عفو ایله معامله ایلیوب وحقدن عدول ایدوب اشد شدا وتله طغیان ایدنلره اخذ انتقام
دخی ایدرلر ایدی نته کیم جناب حقك عادتی دخی بو یلجه درکه کیمسنی عفو ایدر
وکیمسندن اخذ انتقام ایلر پك غرائبدندرکه نصاری طائفه سی بعض کره اخذ
انتقامی تجویز ایتمزلر ایکن حضرت آدم علیه السلام نیجه ییللر اغلیوب تائب
اولدقدنصکره جناب حق عفو ایلیوب تا عیسی علیه السلام وقتنه قدر کرك
حضرت آدمی وکرك نسلندن اولان جمله نوع انسانی آدم علیه السلامك
ذله سی ایچون اخذ انتقام ایدرك جهنمده عذاب ایدیور دیملری بو دخی
تناقضات وجهللرندندر وغفلت اولنمیه که قتاله متعلق اولان آیتلر ابتدای
اسلامده نازل اولمیوب بلکه اولا نازل اولان استعیذ بالله ﴿ لا اکراه فی الدین ﴾
﴿ فذکر انما انت مذکر ﴾ آیت کریمه لری اولوب یالکز نصیح وپند ایله مأمور
ایدیلر ومؤخرا کفار خاکسارك طغیان وشقاوتلری ارتدقجه قتال آیتلری نازل
اولوب حکم سابق منسوخ اولمش اولدی ادلهٔ قویه لرله ماسبقده اثبات اولنان
نسخ کیفیتی کتب سابقه یه مخصوص اولمیوب قرآن کریمده دخی جاریدر
وبومعترض جاهل بعض آیتلرده انسانك فاعل مختار اولدیغی اکلاشلمش وبعض
آیتلرده فاعل مختار اولدیغی باطل اولمسی اکلاشلمش دیوب ﴿ من یشأ الله
یضلله ﴾ و ﴿ ان الذین کفروا سواء علیهم ﴾ آیتلریله استشهاد ایتمه سی
معنای مقصودی فهمدن صد مرحله بعیددر زیرا من یشأ الله یضلله آیت
کریمه سنك معناسی حق تعالی کندنده ضلالتنی خلق ایتمه مراد بیوردیغی
کیمسه نك ضلالتنی خلق بیورر لکن ابتدأ وجبرا دکل بلکه قول اختیارینی
اکا صرف وکسبی وقتنده دیمکدر وبو معنایه قرینه ﴿ لها ما کسبت

وعليها ما اكتسبت ﴾ آيت كريمه‌لريدر ﴿ ان الذين كفروا ﴾ آيتيله اولان
سؤال دخی علمای محمدیه شكر الله سعيهم حضراتلرينك سؤاللريدر يوخسه
اويله نور ايماندن بعيد اولان معترض كبی جهالك اغزينه ياقيشور سؤال
اولمديغندن تقريرنده بری برينه قارشديره‌رق وسؤالی ملوث قيله‌رق حاصل سؤالی
ذره قدر فهم ايلمديكی اهل عرفانك معلومی ايسه‌ده ينه جوابنه تصدی ايتمك
مناسب كورلدی سلطان محققين امام فخر رازينك تفسير كبيرنده بيان بيورلديغی
اوزره برشيئك وقوعی يا عدم وقوعنه علم يا انی اخبار اول شيئی وياعدمنی
واجب قيلمز زيرا عدم ايمانه علم وجود ايمانه مانع اولسه لازم كلور كه
الله تعالی قادر اولميه زيرا هرشی كه وجوده كله‌جكدر الله تعالی انی بيلمشدر
عمليله واجب اولسه قدرته محل اوله‌مز زيرا محل قدرت ممكن اولمق لازمدر
بوصورتده حق تعالی برشيئه قادر اوله‌مز بودخی كفردر وعلمك معلومه تعلق
اولديغی صفاتی اوزره‌در اكر معلوم ممكن ايسه ممكندر اكر واجب ايسه
واجبدر وشك يوقدر كه ايمان ايله كفر حد ذاتنده ممكندر اكر علمك تعلقی سببيله
واجب اولسه علم مؤثر اولوب قدرتدن استغنا لازم كلوب بوده محالدر وايمان نفسنده
ممكناتدندر وواجبدر كه الله تعالی حضرتلری عندنده ممكن اولسه الله تعالينك
علمی جهله قلب اولميه يعنی ايمان ايتمزدی بو خبر ايمان ايتمسی ممكن ديمكدر ايمان دخی
ممكن وتكليف دخی يرنده اولور وبو خصوصده بوكا اجوبهٔ غامضه ويرمشلردر
لكن دقايق علومدن خبردار اولميان جهله‌يه بو معقولات منهمات قبيلندن
اولان شيئی تحرير ايلمك چفتجی‌يه مجوهر صاتمق كبی اولديغندن تفصيلندن
صرف نظر اولندی حاصل كلام ای معترض قرآن كريمك جميع
آيتلرندن فهم اولنان واهل اسلامك معتقدی اولان هرشيئك خالقی حقدر
والله تعالی خالقدر قول كاسبدر وبو كسبك معناسی قولده اولان
اراده‌يی برجانب معينه صرفدن عبارتدر وبوكا ارادهٔ جزئيه ديرلر
واهل سنتدن امام اشعری عندنده بو ارادهٔ جزئيه دخی مخلوقدر وامام ماتريدی
عندنده مخلوق دكلدر وبو افعال عباد بحثنك تفصيلی علم كلامده مسطوردر
بو مختصرده افاده اولنمق متعسر اولديغندن اجمال اولندی ای معترض
مرادك حقی ارامق ايسه علم كلامی مطالعه ايله كرك بو بحثی وكرك سائر ابحاثی
شكوك واوهامدن بری ونه كونه طريق واسع اولديغی يقينا معلومك اولدقده
نصارا طائفه‌سی بو ابحاثدن ذره قدر خبردار اولميوب ونه كونه جهل وضلالت

Digitized by Google

سؤال نصارى

اوزره کتدکلرینی تیقن ایدرسك ✱ بشنجی فصل دین اسلامك مشهور ومنتشر
اولمسی بیاننده در ✱ معلوم اوله که حضرت محمد کلامنده فصاحت و بلاغتی درست
ایدرك آدملری بوطریقله کندویه مطیع ومنقاد ایلدی والحاصل احکامنده دخی
یهودی ومسیحیلرك احکامندن کابنده ذکر ایتمکله انلری جلبه بر وسیله اتخاذ
ایلدی وعربلر وهلهٔ اولاده ﴿ بل قالوا اضغاث احلام بل افتراه بل هو شاعر
فليأتنا باية كما ارسل الاولون ﴾ آیتنك بیاننه کوره عربلر قرآنك حقنده بویله
دیرلر ایدی صکره ضرب شمشیر ایله انلره قبول ایتدیردی واکر بعض علمای اسلام
سؤال ایلسه که حضرت محمد ضرب شمشیر ایله غزوات ایلدی نته کیم بنی اسرائیل
کنعانیان ایله ایلدکلری کبی جوابی شویله درکه بنی اسرائیلك بو غزواتی تبلیغ ایچون
دکلدی بلکه غضب الهی کنعانیانه بنی اسرائیل واسطه سیله وارد اولمشیدی
دردنجی فصل رفتار وصفات محمد بیاننده در بوبابك ابتداسنده دیدیمکه رسول
اولان کیمسه نك معجزه سی ویاخود غیبدن خبر ویرمسی اولمق ایجاب ایدر
حالبوکه قرآنك مضموننه نظرا حضرت محمددن هیچ بر معجزه صادر اولمامش
نته کیم سورهٔ عنکبوتده مسطوردر که ﴿ وقالوا لولا انزل عليه آيات من ربه قل انما
الايات عند الله وانما انا نذير مبين ﴾ وینه سورهٔ انعامده مرقومدر که ﴿ ماعندی
ما تستعجلون به ان الحكم الا لله يقص الحق وهو خير الفاصلين قل لو ان عندی
ما تستعجلون به لقضی الامر بينی وبينكم ﴾ وسورهٔ بنی اسرائیلده مرقومدر که
﴿ وقالوا لن نؤمن لك حتى تفجر لنا من الارض ينبوعا او تكون لك جنة من نخيل
وعنب وتفجر الانهار خلالها تفجيرا او تسقط السماء كما زعمت علينا كسفا او تأتی
بالله والملائكة قبيلا او يكون لك بيت من زخرف او ترقى فی السماء ولن نؤمن
لرقيك حتى تنزل علينا كتابا نقرؤه قل سبحان ربی هل كنت الا بشرا رسولا ﴾
وسورهٔ انعامده مسطوردر که ﴿ واقسموا بالله جهد ايمانهم لئن جاءتهم آية
ليؤمنن بها قل انما الايات عند الله وما يشعركم انها اذا جاءت لا يؤمنون ﴾ اکرچه
مفسران قرآن ادعا ایدرلر که چونکه الله تعالی بیلمشیدیکه اول معجزه یه طالب اولان
کیمسه‌لر معجزه اولسه بیله ایمان ایتمزلر الله کا کوره و رحمته کوره حضرت محمده
رخصت ویرمدیکه اظهار معجزه ایلیه وهم انلرك عذابی دخی زیاده اولمیه یوخسه
بونلردن ماعدا محللرده حضرت محمدده معجزه اظهار ایتمك قدرتی وار ایدی لکن
مفسرلر بو ادعالرنده حضرت محمدی کاذب ایلیورلر زیرا بو آیتلرده حضرت محمد

Digitized by Google

كسندي اقرار ايديور كه بنم ايشم انجق نصيحت ويرمكدر يوخسه
اكر بنم المده معجزه اظهارايتمك قدرتي اوله ايدي البته بن ظاهر ايدرديم
وبو مطلب سورهٔ بني اسرائيلده وضوح تمام ايله معلوم اولور نته كيم انده
مرقومدركه ﴿ ومامنعنا ان نرسل بالايات الاان كذب بها الاولون ﴾ مصنف كتاب
استفسار بو آيه ده ديمشكه الايات لفظي الف لام ايله وارد اولديغي جهتله
معجزهٔ خاصي نفيدر حالبوكه قرآنك سائر محللرنده نيجه الايات لفظلري واردركه
معني عموميتي افاده ايده يور پس ثابت اولديكه ادعاء مذكور باطلدر واكر
مصنف كتاب استفسار انجيلده باب (١٦) آيه (٤) متاده واقع بر آيه ايله استدلال
ايلسه ايدي بنه اكا مفيد اولمزدي باب مذكورده مسيح دخي انكار معجزه ايلمش
شويله كه مسيح ديمشكه طبقهٔ شرير وفاسق آيته خواهش ايدرلر ويونس
پيغمبرك آيتندن بشقه اكا آيت ويرلميه جكدر اولا يهوديلر اندن امتحان ايچون
كوكدن بر آيت خاص ايستمشديلر انجق اني انكار ايلدي وثانيا مسيح حضرت
محمدكبي بنم يانمده آيات يوقدر ديمدي وثالثا معجزات مسيح انجيلده تفصيلا
بيان اولنمشدر نهايت بعض وقتده محمديلر ﴿ اقتربت الساعة وانشق القمر
وان يروا آية يعرضوا ويقولوا سحر مستمر ﴾ آيتني معجزات حضرت محمددن عد
ايدرلر حالبوكه بو آيه يي مفسرلر قيامت وقوعا تنده در ديرلر بو معني دها مناسبدر
واكر فرض ايده لم كه بو آيت شق قمرك وقوعني بيان ايتمشدر بو حالده دخي حضرت
محمدك معجزه سني بيان اولمز زيرا كه نه آيتك اولنده ونه آخرنده دنيلمامشدركه
بو امر محمد وسيله سيله وقوعبولدي لازم ايديكه بويله دينله ايدي نته كيم انجيلده
شاكردلر مسيحك معجزه سين بيان ايتمشلركه كتب توراتده باب معجزات موساده
حضرت موسانك معجزه سين بيان ايتمشلردر ومصنف كتاب استفسار سورهٔ انفالده
واقع ﴿ وما رميت اذ رميت ولكن الله رمى ﴾ آيتني كتوروب ديمشدركه بو آيت
حضرت محمدك معجزه سنه دليلدر حالبوكه بو معجزه دكلدر بلكه هر بر سر عسكرلر
بو مقوله شيلري ياپارلرتا كه عسكرلري دلير وبي باك اولسونلر وبرده بو آيت
دينلمامشدركه حضرت محمد فلان معجزه يي ياپدي بلكه انجق سن آتمدك الله
اتدي دينلمشدر ومصنف مذكور ينه سورهٔ آل عمرانده واقع ﴿ وشهدوا ان الرسول
حق وجاءهم البينات ﴾ وينه سورهٔ صفده واقع ﴿ فلما جاءهم بالبينات قالوا
هذا سحر مبين ﴾ آيتلرين كتوروب وديمشدركه بونلرده حضرت محمدك
معجزه سي صاف ظاهر وثابت اولور لكن بونلردن دخي حضرت محمدك معجزه سي

Digitized by Google

ظاهر اولمز اولا بو آیتلرده معجزه نك اسمی وتفصیلی یوقدر وثانیا ایکنجی آیت
انك مطلبنی مفید اولمز چونکه آیت مذکوره ده مسیحك معجزه سی بیان
اولنمشدر نته کیم بیضاوی او یله دیمشدر وثالثا البینات لفظی معجزه
معناسنه کلدیکی کبی قرآنده آیات قرآن معناسنه دخی کلمشدر نته کیم
﴿ هو الذی انزل علی عبده آیات بینات ﴾ وسائر بونلر کبی آیتلر دخی
واردر مثلا ﴿ لما جاءنی البینات من ربی ﴾ کبی یعنی آیات قرآن واکر دینلسه که
آیت مذکوره ده سحر مبین دلیلدر که اوراده بینا تدن مراد معجزه در جوابی
شو یله در قرآنه دخی قریش سحر مبین دیمشلردر نته کیم ﴿ وقال الکافرون
هذا سحر مبین ﴾ ای آیات قرآن وقرآنده اخبارات قبل از وقوع دخی
یوقدر اما مفسرلر دیمشلرکه اشبو سورهٔ قمرده واقع ﴿ ام یقولون نحن جمیع
منتصر سیهزم الجمع و یولون الدبر ﴾ آیتی مقدمهٔ بدری قبل از وقوع اخباردر
حالبوکه هر سردار و سر عسکر عسکرلرینه جسارت کلمك ایچون بو یله کلاملر
سو یلرلر وسورهٔ رومده واقع ﴿ الم غلبت الروم فی ادنی الارض وهم من بعد غلبهم
سیغلبون فی بضع سنین لله الامر ﴾ الی اخره بونی دخی محمد خورده بین اولدیغی
جهتله دیمشدر وحضرت محمدك معجزاتی خصوصنده اولان احادیثلر که کتب
احادیثده محمددن صادر اولمش اولان علامات غریبه ومعجزات کثیره یی نقل
ایدرلر انلرك صحتنده شك واردر اولا او احادیثی نقل ایدنلرك اکثری حضرت محمدك
اقربا وزوجاتی واصحابی ایدی که انلرك شهادتی حضرت محمد خصوصنده چندان
معتبر دکلدر مکر که اثبات اولنه که انلر تعصب وطرفدارلغین ایتیوب انجق
وقوع حالی بیان ایتمشلردر وثانیا راویان احادیث او معجزات که حضرت محمددن
نقل ایدرلر کندو کوزلری ایله کورمامشلردر وثالثا اول معجزات که نقل
ایدرلر عارف وعاقل اولان کسهلر فهم ایدرلر که محالدر انلرك کافه سی درست
اوله مثلا جنتده هر مؤمنه یوز حوری ویرلمك وانلرك سفره سنده هر نه که
ایسترلر ایسه حاضر اولمق وعرش خروسی فقره سی وعوج بن عنق فقره سی
وسائر بونلر مثللو عقل قبول ایتمیه جك فقره لر والحاصل سنی وشیعه لرك کتابلرنده
یکدیکره ضد ومخالف صورتده واقع حدیثلر وبردر اکثر احادیثك مضمونه نظرا
محمدیلر ادعا ایدرلر که حضرت محمد معصوم ایدی حالبوکه سورهٔ والضحی ده واقع
﴿ الم یجدك یتیما فاوی ووجدك ضالا فهدی ﴾ وسورهٔ شوری ده واقع
﴿ ما کنت تدری ما الکتاب ولا الایمان ولکن جعلناه نورا نهدی به من نشاء

Digitized by Google

من عبادنا ﴾ آیتلری مضمونجه احادیثی آیات مذکوره‌نك خلافیله ذکر ایدرکه حضرت محمد ایمان ایله تولد ایتمشدر اوسببله اندن وقت طفولیتنده چوق معجزه‌لر صادر اولمشدر وبنه اشبو ﴿ یا ایها النبی انا احللنا لك ازواجك اللاتی ﴾ الی قوله تعالی ﴿ لکیلا یکون علیك حرج ﴾ آیتی مقتضاسنجه حضرت محمدك طقوز زوجه‌سی واز ایدی کنیز وجاریه‌لك غیری اوله‌رق بوآیت ایله بنه زیاده تزوج ایتمسنه اذن مخصوص اولمش اما امتنه درت عورتدن زیاده تزوج ایتملر ینه جواز و یرمامش وبنه سورهٔ احزابده واقع ﴿ ترجی من تشاء منهن ﴾ الی قوله تعالی ﴿ فلاجناح علیك ﴾ آیتی که حضرت محمد امتنه امر ایتمشیدیکه متعدد زوجاتی اولان کیمسه بینلرنده تفاوت وامتیاز منظور طوتمسون حالبوکه بوآیتك منطوقنجه کندوسنی امر مذکورك تحتندن اخراج ایتمش وبنه سورهٔ احزابده کائن ﴿ واذ تقول للذی انعم الله علیه وانعمت علیه امسك علیك زوجك واتق الله وتخفی فی نفسك ماالله مبدیه وتخشی الناس والله احق ان تخشاه فلما قضی زید منها وطرا زوجناكها لکیلا یکون علی المؤمنین حرج فی ازواج ادعیائهم اذا قضوا منهن وطرا وکان امر الله مفعولا ﴾ بوآیتك بیاننه کوره حضرت محمد زیدك زوجه‌سی زینبی تزوج ایلدی (وبرده ینه سورهٔ احزابده ﴿ وماکان لکم ان تؤذوا رسول الله ولا ان تنکحوا ازواجه من بعده ابدا ﴾ آیتی بیاننه کوره حضرت محمد کندو زوجه‌لرینی وفاتندنصکره سائرلری تزویج ایتمسنی منع ایدیور حالبوکه امتنه امر ایتمشکه وفاتکزدنصکره زوجه‌کزی ویامطلقه‌کزی سائرلری تزویج ایده بیلورلر وبرده ﴿ یاایها النبی لم تحرم مااحل الله لك تبتغی مرضات ازواجك ﴾ الی قوله تعالی ﴿ تحلة ایمانکم ﴾ آیتی بیاننه کوره حضرت محمد ماریه‌یی حفصه‌یه رعایة کندوسنه حرام ایتمشیدی صکره بوآیت حلال ایلدی وبرده حضرت محمد صاحب فهم وفراست برذات ایدی نته کیم بعض حدیث کتابلرنده مرقوم اولدیغی اوزره عاقلانه حرکات اندن صادر اولورایدی ازجمله قرآنده سورهٔ بقره‌ده واقع ﴿ یسئلونك عن الشهر الحرام قتال فیه ﴾ الی قوله تعالی ﴿ والفتنة اکبر من القتل ﴾ آیتی بیاننه نظرا چونکه قافلهٔ قریش بی سامان وبی‌محافظ سفره کیتدکلری وقتده اصحابدن برقاچ ذوات اول قافله‌یی یغما ایتمشلر ایدی و بعض مشرکینی دخی قتل ایتمشلر ایدی والحاصل بوماده هیچ کیمسه‌یه خوش کلمدیکی جهتله وعربستانده دخی هرکس دیوردی که محمدیلر شهر حرامده قتال ورهزنلك ایلدیلر بومناسبتله دخی

Digitized by Google

حضرت محمد اول يغما اولنمش مالك خمسنى دخى قبول ايتدى واصحابدن بوامره
اقدام ايدن ذوات كه عبدالله نام وسائر رفقالرى ايدى محمددن دلكير اولمشلر
ايدى پس صكره حضرت محمد انلرك دلكيراولمسنى درك ايدرك بوآيت ايله انلرى
تلطيف واول مالك خمسن حلال ويرده وقوعات بدر دخى شان نبوته شايان
بركيفيت دكلدى لكن محمديلردن وقوعبولدى ويرده فرنكستانده اكثرويل حكيم
حضرت محمده صاحب صرعه برآدم ايدى ديمشدر ٭ بتوفيق الله تعالى بوفصلده

چواب مسلمين

ايراد ايلديكى اعتراضات واهيه نك جوابى شويله دركه اى معترض قرآن كريمده
معجزات محمديه يى انكار ايلمش سين اولا انبياى عظامك معجزه لرى تواتر ايله
ثابت اولور حالبوكه فخر كائنات افندمز حضرتلرينك معجزه لرى بزه تواترا بالغ
اولان قرآن كريمله ثابت وروايات صحيحه ايله ثقاتدن مروى اولان اخبار
صحيحه ايله مثبت ومتيقن اولديغنى ان شاء الله تعالى ايكى طريقله دخى تفصيل
وبيان ايدرز وبو معجزه يه دلالت ايدن بعض آيتلر ايراد ايليوب ومعجزه يه
دال اولديغنى انكار ايلمك اجلاى بديهياتى انكار قبيلندندر زيرا استعيذ بالله
﴿ ومارميت اذرميت ولكن الله رمى ﴾ آيت كريمه سنك سبب نزولنده
مفسرين عظام عليهم رحمة الرحمن شويله بيورمشلردركه طائفۀ قريش جيوش
كثيره وافتخار ايله اهل اسلامه مقابل اولدقده حضرت پيغمبر عليه السلام
نياز ايتديلركه يارب بكا وعد ايلديككك نصرتى احسان ايله حضرت جبرائيل
عليه السلام درعقب نازل اولوب يارسول الله يردن برآوچ تراب الوب جانب
كفاره صاچ بيورديلر وحضرت پيغمبر عليه السلام دخى برآوچ تراب الوب
شاهت الوجوه ديه رك جانب كفاره نثار بيورمغله برابر اولقدار قليل طپراق
عساكر مشركينك هر برلرينك كوزلرينه كيره رك جمله سى مقهور ومنهزم
اولدقده اهل اسلام باليمن والاقبال عودت ايلديلر ايسه ده بعضيلرى اسرار
الهيه يه واقف اولمديغندن بن شويله قتل ايلدم وشويله اسير ايلدم ديه رك
تفاخر ايتدكده انلره تنبيه ايچون بوآيت كريمه يى انزال بيوردى ومعناى منيفى
شويله اولوركه او برآوچ حصاتى يامحمد سن اتمدك كرچه صورتده سن اتدك
ايسه ده لكن حقيقة حق تعالى اتدى زيرا سن برآوچ قومى شوقدر بيك
عساكرك كوزينه ايصال ايتمكلكه مقتدراولەمزدك بلكه حق تعالى ايصاله
مقتدراولوب جمله سنى منهزم قلدى شمدى بونى هرسر عسكر يابر ديمش سين
اى معترض قنغى سر عسكر واركه برآوچ طپراق ايله بوقدر بيك عساكرك

Digitized by Google

(كوزلرينى)

کوزلرینی پریشان و برباد ایلسون و بو معجزه نك صدوری اوغزاده حاضر اولان
برقاچ یوز اصحابدن بالاتفاق مروی اوله رق متواتر ومتیقن در ودیمش سنکه
بو آیتده حضرت محمد یا بهادی الله یا یدی دنیلمشدر فقط بو اعتراضده کمال
جهل اظهار ایلمش سین زیرا هر شیئك فاعل وموجدی الله تعالی در جمله انبیانك
معجزه سنی ایجاد ایدن الله تعالیدر انبیای عظامك یدندن ظاهر اولیور انلری
بو فعله سبب عادی و بر آلت کبی قلمش اکر جناب حقك امر وقدرتیله اولمامش
اولسه قول کندیلکندن بر بغدای دانه سنی دخی یردن قالدیره مزسزك
اعتقادیکزده حضرت عیسادن صدور ایدن معجزه یی حضرت عیسی ایجاد
ایلدی حالبوکه حضرت عیسی علیه السلامی عاجز یهودیلره زعمکز اوزره مغلوب
قلوب واشکه بندیروب وباشنه دکندن تاج کیدروب ودرلو درلو مسخره یه
الوب ونهایتده چارمیخه کروب وحضرت عیسی دخی یارب بنی بونلرك الندن
قورتارینه بنم مرادم اولمسون سنك مرادك اولسون دیه رك نیاز ایدوب عجز
وعبودیتنی اظهار واقرار ایدر ایکن سز حضرت عیسایه خالق السموات والارض
دیه رك معجزه لرینی کندی ایجاد ایتدی خالق السموات والارضدر دیدیککز
اعتقاد باطلکزدن بو اعتراض عقیم نشئت ایتمشدر وانشقاق قمره دلالت ایدن
آیت کریمه دخی تفصیل ثانیده بیان ایده جکمز وجه اوزره اخبار صحیحه لرله
مرویدر بونك دخی انکاری مکابره در برقاچ آیتده مذکور اولان بینات الفاظ
شریفه لری معجزاتدن عبارت اولدیغی وجهله مفسرلرك بیننده متفق علیهدر
وقرآن کریمدن عبارت اولدیغی تفسیر اوزره قرآن کریمده معجزه اولدیغی
براهین قویه لر ایله اثبات اولندی اورایه رجوع ایله ﴿ ام یقولون نحن جمیع
منتصر ﴾ آیت کریمه سنك ماصدقی اولان الله تعالی نك وعد کریمی کفار
خاکسارك انهزامنی تبشیر اولوب یوم بدرده حضرت پیغمبر صلی الله علیه وسلم
بو آیت کریمه نك ماصدقی ظهور ایده جکنی اصحاب کزینه تبشیر ایلیوب
استعیذ بالله ﴿ سیهزم الجمع و یولون الدبر ﴾ بیوره رق غزایه شروع ایلدکده
کفار خاکسارینه باذن الله تعالی وقدرته مقهور ومنهزم اولدیلر و بو آیتده
بوکا مماثل آیده وقوع بوله جق شیلری خبر ویرن آیت کریمه لرده مثلا
﴿ الم غلبت الروم ﴾ کبی وسائر آیتلرده هر برلری حضرت پیغمبرك تعیین
ایلدیکی وقتده هیچ بریسی تخلف ایتمیه رك ظهور ایتمی معجزه اولدیغی
انکار ایدرك بونی بعض سرعسکرلرده سویلر و یاخود عاقل آدم ایمش دیه رك

Digitized by Google

هذیان ایتمك کونشی انکار کبیدر وحضرت پیغمبر علیه السلامك معجزه سنی
اثبات ایدر آیت حددن بیرونبدر ازجمله لیلهٔ معراج حقنده وارد اولان
﴿سبحان الذی اسری بعبده لیلا من المسجد الحرام الی المسجد الاقصی الذی
بارکنا حوله لنریه من آیاتنا انه هو السمیع البصیر﴾ حتی بو دخی متواتراتدندر که
حضرت پیغمبر صلی الله علیه وسلم افندیمز وقعهٔ معراجی خبر ویردکده چوق
کمسه لر قدرت الهیه یی منکر و بو وقعه نك محال اولمسنه ذاهب اولوب
انکار ایلیوب حضرت پیغمبر علیه السلامه اعتراض ایلیه رك اکر بر کیجه ده
قدس شریفه کتدك ایسه بزم یولده کاربانمز واردر انی کورمك لازم کلور اندن
بزه خبر ویر حضرت پیغمبر علیه السلام دخی برقاچ قوناقلق محلده تصادف
ایلدم حتی فلان کمسه دوه سنی غائب ایتمش ایدی دوه سنی خبر ویردکده بولدی
وسائر بومثللو احوال کاربانه ن خبر ویروب فلان کون طلوع شمسده مکهٔ
مکرمه یه داخل اولورلر یوروب یوم موعود کلدکده کرك مسلمین وکرك مشرکین
جمله سی خارج مکه ده کاربانك قدومنه منتظرلر ایکن مشرکیندن برشخص
اظهار مسرت ایدرك والله شمس طلوع ایلدی دیدی مؤمنیندن برذات عالی
سمات دخی والله کاربانده ظهور ایتدی دیدی واهل کاربانه ن حضرت پیغمبر
علیه السلامك خبر ویردیکی وقعه لری یکان یکان سؤال ایتدکلرنده واهل کاربان
دخی جمله سنك وقوع بولدیغنی تصدیق ایلدیلر جناب حق توفیق ایلدیکی
بعض اشخاص ایمان ایله مشرف اولوب وسعادت ازلیه صبقت ایلمینلر سحره
حمل ایلدیلر عادت الله بویله جاریدر حضرت عیسی علیه السلامدن معجزه لر
ظهور ایتمش ایکن یهود عنود انی سحره وکندوینی ولد زنایه نسبت ایتدیلر
نعوذ بالله تعالی ای معترض نیجه نیجه بویله متواتر اولان شیلری سنك انکار
ایلمك یهود طائفه سنك انکارندن دها اشنع درکه عیسی علیه السلامدن
ظهور ایدن معجزه لری برقاچ آدم کوروب برایکی اوچ آدمك روایتندن عبارت ایدی
حالبوکه حضرت پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم افندمزدن صادر اولان
معجزه لرك اکثریسی برقاچ بیك و بعضیسی برقاچ یوز آدمك محضرنده ظهور
ایدرك وبزلره بطنا بعد بطن روایات صحیحه ایله واصل اولان متواتراتدن ایکن
سنك انکارك اجلای بدیهیاتی انکار قبیلندن اولدیغنه اشتباه یوقدر ومعجزات
پیغمبرینك حقنده محدثین کرامدن بعضیسی جمع ایلیوب ایکی مجلد کتاب
اولهرق درتبیك اللی معجزه یه بالغ اولمشدر وباخصوص حضرت آدم علیه السلامدن

(حضرت)

Digitized by Google

حضرت عيسى عليه السلامه كلنجيه قدر جنـاب واجب الوجود هر بر پيغمبره
نه درلو معجزه احسـان ايتمش ايسه مثلني حضرت فخر كائنـات افنديمزه احسان
ايلديكني مبـين اير وجه بودخي برجلد كتاب اولمشـدر معجزات پيغمـبرى يى
بو رساله مزده تعداد وتفصيل ممكن اولهمديغندن مراد ايدنلر كتب سيره وكتب
احاديثه مراجعت ايلسونلركه فخر المرسلين صلى الله تعالى عليه وسلم افنديمزك
معجزات باهرا تيله استدلال ايدرك قدر والا ى عند رب العالمينده نمرتبه افضل
اولديغي يقينـا معلوملرى اولسون وحضرت فخر كائنـات افنديمزك معجزات
باهراتى مثبت اولان آيات كريمه بيشمـاراولديغي كبى كرك معجزاتى وكرك صدق
نبوتى اثبات ايدر كرك توراتده وكرك انجيلده آيات كثيره وتبشيرات وفيره موجود
اولوب تحريفـات ومكتوما تلرندن ماعـدا الحـالة هذه يدلرنده موجود اولان
كتابلرنده مسطو راولان مبشرات كثيره دن برمقـدارينى بيان ايليه لم جناب حق
وفياض مطلق اكر توفيق ايدرايسه اى معترض سن دخى انصاف ايليوب كفر
وضلالتدن ان شاء الله تعالى برى اولورسون ✻ مبشرهٔ اولى توراتك سفراولنك
فصل عاشرنده كلمشدركه (ان الله قال لابراهيم ان فى هذا العـام يولدلك ولد
يسمى اسحق فقال ابراهيم ليت اسمـاعيل هذا يحيى بين يديك يمجدك فقال تعالى
قد استجبت لك فى اسمعيل وانى اباركه واجده واعظمه جدا جدا واصيره لامة
كبيرة واعطيه شعبا جليلا وسيلد اثنى عشر عظيمـا) وبومقاله نك خلاصهٔ
مفهومى بودركه جناب اسماعيله نشو ونمـا احسان ايدوب جد بجد عظيم الشان
وامت كبيره يه انى پدر وقبيلهٔ عظيمه ايله معتبر واون ايكى نفر ذوات نام وره انى
والد موقر ايلسـه كركدر وعلماى كرام بيو رمشدركه بومقـاله دن عموما موافق
ومخالفك معلوملرى اولوركه ذريت اسمـاعيلده بركت ونشو ونماسى ظاهر وشعب
جليله صاحبى اولوب عظمتى باهر بوآنه دك ذات محمـديدن غيرى فردا فريده
ظهور ايتميوب بلكه غربوى كوس اسلام نبوى روى زمينه منتشر ودبدبهٔ
آوازهٔ محمـدى من الشرق الى الغرب مشتهر اولوب شان نبوتى انبيـاى سالفه يه
غالب وكون كـبى ظهوريله كواكب آل اسحق مختفى وغارب اولمشـدر
وجلالت شـان لازمهٔ توحيد وايمان اولمغين امت مرحومه اولشرفه شـايان
واعطيه الشعب الجليل ايله لايق فخر وعنوان اولمشلردر واجـداد كرام نبوى
اون ايكى نفره منتهى اولمغين (سيلد اثنى عشر عظيمـا) مفادى اول مفهومى
مؤدى اولمشـدر وينه توراتده آيات عبرانيه نك سفر اولنده كلمشـدركه وقتا كه

Digitized by Google

جناب ابراهیم نار نمرود دن نجات بولدقده اکا خطاب الهی وارد اولدیکه
(قوم سالك فی الارض طولا وعرضا الولدك نعطیها) یعنی اقطار ارضك
شرق وغربنه سالك وثروت ویساره مالك اولان قومی اوغلوکه احسان ایلسم
کرکدر پس جناب ابراهیم بو مژده یی ساره یه تبشیر وانکله استشاره ایلدکده
وعدالهی یی ساره تصدیق وهاجر وولدی ایله ارض حجازه هجرته تشویق
ایتمکله رأی ساره یه موافق تکرار وحی الهی لاحق ارض حجازه هجرت وولد
موعودك ظهور دینی صلب اسحقه نسبت ایلمشیدی بعده تکرار وحی الهی وارد
اولدیکه (ان اسحق یکون لك منه ولد واما اسمعیل فانی بارکته وعظمته
وجعلت ذریته کنجوم السماء) وینه توراتده کلمشدرکه جناب کلیمه
خطاب ربانی صادر اولدیکه (قل لبنی اسرائیل سنرسل الیهم رسولا
من اقاربهم مثلك یاموسی ساجعل نطقی بفمه وایاه فاتبعوا ❊ مبشرۀ ثانیه کذلك
توراتك سفرخامسنك یکرمنجی فصلنده کلمشدرکه (قال موسی اقبل الله من سیناء
وتجلی من ساغین وظهر من جبال فاران ومعه عن یمینه الربوات الاطهار القاسین
یتعهم العز وجذبهم الی الشعوب ودعی لجمیع قدسیه بالبرکة) وبو مقالەده
سینادن مراد جبل طور اولوب حضرت موسایه طوردن نزول تورا تی بیان وساغین
ارض شامده ناصره وجبل جلیلك اسمی اولوب انجیلك حضرت عیسایه نزولنی
عیان وفاران جبال بنی هاشمدرکه جناب رسول کبریانك اکثر یا عبادتکاهی
اولوب فرقان کریمك ذات محمدی یه ورودینی اعلان ایلمشدر وذات نبوی امر
نبوتده جمله یه مشارك ایکن سائردن تمییز وترجیح قلنوب ومعه عن یمینه الربوات
الاطهار القاسین وصفیله تخصیص وتوضیح قلنمشدر وربوات مغارات رهابین
اولوب وقاسین قاسك جمعدرکه قاس وقس وقسیس رهبان معناسنه در
وجبالده اولان طرقه شعوب اطلاق اولنورکه مراد اصحاب رسولدرکه علو جناب
وعز ومنفعتلری انلری آزاده عمدن وجبال حجازده متوطن وشعوب وقفارده
متمکن ایتمشدر وتوراتده کلمشدرکه (ان اسمعیل کان یتعلم الرمی فی بریة
فا ری اراضی مکة ❊ مبشرۀ ثالثه کذلك توراتك سفرخامسنك اون برنجی
اصحاحنده کلمشدرکه (یاموسی انی ساقیم لبنی اسرائیل نبیا من اخوتهم مثلك
اجعل کلامی فی فیه ویقول لهم ماامره والذی لا یقبل قول ذلك النبی الذی
یتکلم باسمی انا انتقم منه ومن سبطه ❊ ومعلوم اولەکه بومبشرەده اکا دخی
اشارت واردرکه امت محمدی کلام قدیمی حفظ واز بر ولسانلرنده بعبارتها

ساغین زومده برطاغدرکه اندن تجلی عیسی علیه السلامه انجیل انزالندن کنایتدر وفاران مکه وحجازده برنیچه جبالدر وجبال فاراندن ظهور فرقانی انزالندن واندە حضرت محمد علیه الصلوة والسلامك بعثندن عبارتدر

Digitized by Google

محفوظ ومقرر اولمغين امم سالفه مثللو مراجعت كتبه حاجت قالميوب حتى اصحاب كرام رضوان الله تعالى عليهم اجمعين حضراتى ابتداى امرده فرقان كريمك مصاحفه رسم وتدوينى بدعت عد ايدوب توقف ايتمشلر ايدى بعده جانب حقدن ملهم اولوب عاقبت الامر نقل وترتيبنى اختيار ايلديلر وكذلك (يقول لهم ما امر به) كلامى دخى اكا اشارتدركه قرآن مبينك حسن سباقى ﴿ قل هو الله احد ﴾ كبى ﴿ وقل يا ايها الكافرون ﴾ مثللو ﴿ وقل للمؤمنين ﴾ كبى اكثريا امر قل ايله مصدر اولديغى انى افاده ايدرك جناب فخر عالم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى مجرد مبلغ قول منقول اولوب وحى منزلى بعبارته عباده نقل وبيان وذات رسولك حرف واحدده مدخلى اولميوب ناقل كلام الله اولديغنى اعلان ايدر وكذلك من اخوتكم كلامندن دخى منفهمدركه ظهور نبوى نفس بنى اسرائيلدن اولميوب بلكه نسل اسماعيلدن رونما وعمائل موسى اوله جغنى افاده ايدر ورأى العين مجرب ومبرهندركه زمان حضرت موسادن الى الآن نسل حضرت اسماعيلدن كتاب منصوص وشرع مخصوصلريله ذات حضرت محمديدن غيرى بر نبى بعث اولنمامشدر * مبشره رابعه كذلك توراتك سفر خامسنك اون برنجى اصحاحنده كلمشدركه (قال موسى لبنى اسرائيل لا تطيعوا العرافين ولا المنجمين فسيقيم لكم الرب من اخوتكم نبيا مثلى فاطيعوا ذلك النبى) وبو مبشره ده نبيا من اخوتكم كلوب نبيا منكم كلميوب واخوت بنى اسرائيل سلالهٔ اسماعيل اولمغين مثل موسى اولوب نسل اسماعيلدن مبعوث اولان نبى بهر حال ذات حضرت محمد يدر وهارون اولمق احتمالى دخى منتفى اولور زيرا حضرت هارون زمان حضرت موساده وفات ايدوب حضرت عيسى دخى بالذات نفس بنى اسرائيلدن اولوب اخوت بنى اسرائيلدن ونسل اسماعيلدن اولمامغله اشبو مبشره يى طرف حضرت عيسايه صرفه مجال قالميوب بالاستقلال ظهور محمدى يه دال وبعثت احمدى يه حسن فال قلنمشدر على الخصوص جناب رسول عليه السلامك اكثر كلامنده اخى موسى نطقيله تعبيرى بو مفهومى تفسير ايلر وكذلك توراتده منقولدركه جناب موسى وفاتى اثناسنده تيه صحراسنده بنى اسرائيله تلاوت ايلديكى آخر خطبه سنده انلره نعم حق تعداد وكفران نعمته اصرارلرك ايراد وانجام كارلرى كفر وعناد اوله جغين اخبار وابعاد ايدوب بيورمشدركه (سيبعث الله نبيا من قرابتكم يأمركم بالمعروف وينهاكم عن المنكر ويحل لكم الطيبات ويحرم عليكم الخبائث ويضع عنكم الاصر والاغلال

Digitized by Google

التي كانت عليكم فاى رجل خالفه منكم له خزى فى الدنيا وله فى الآخرة عذاب عظيم) وبو كلامنده جناب الحليم ظهور محمدى خاصة نسل اسماعيلدن اوله جغنى تصريح وكاه اخوت ايله وكاه قرابت ايله افاده وبيان ايدوب سياق كلماتنده بعبارته نص فرقانى اعلان ايلمشدر * مبشرهٔ خامسه توراتده مرويدركه جناب يعقوب عليه السلام مصرده اوغلى حضرت يوسفك ياننده ايكن وفاتى تقرب ايلدكده اولاد نبى حضورينه احضار وهر برينه بشقه بشقه دعا ونوبت يهودايه كلدكده بيوردىكه (لا يعدم سبط يهودا ملك مسلط وافخاذه نبى مرسل حتى يأتى الذى له الكل) يعنى يهودانك قبيله سى ملوك جبار وعشيرتى نبى مختار اوله رق كافهٔ امه مبعوث اولان نبى آخر زمانه دك منتهى اوله دبو اكا تخصيص دعا ايلدى و بالجمله اسفار توراتك حاوى اولديغى بشائر مذكوره اعلان ظهور محمديده نقل صريح وقول فصيح ايكن محضا صون بارى ايله تحريف وتغييردن مصون اولوب يهودونصارانك بلادت طبعلرى سد راه اطلاعلرى اولديغى هند مزده امر مجزوم وحكم مختومدر * مبشرهٔ سادسه كذلك مزامير داوودده كلمشدركه (سبحوا الله تسبيحا جديدا وتفوح بالخالق من اصطفى الله له من امته واعطاه النصر و سدد الصالحين منه بالكرامة يسبحونه على مضاجعهم ويكبرونه باصوات مرتفعة) وحق الانصاف ذكر اولنان اوصاف ماصدق ذات محمدى ومفهوم مطابق شان احمدى اولوب مواسم حج شريفده كلبانك تهليل وتكبير رسيدهٔ سپهر اثير ودبدبهٔ شكوه اسلام عالمگير اولديغى كالشمس فى وسط النهار ظاهر ومستنيردر * مبشرهٔ سابعه كذلك مزامير داووده خطاب محمدى ميانقنده وارد اولمشدركه (من اجل هذا بارك الله عليك الى الابد فتقلد ايها الجبار السيف لان البهاء لوجهك والحمد غالب عليك اركب كلمة الحق وسمت التأله فان ناموسك وشرايعك مقرونة بهيبة يمينك وسهامك مسنونة والامم يخرون تحت لوائك) و بومبشره منطوقنجه بالاتفاق امر مجزومدركه داود نبيدنصكره انبياى عظامدن سيف متقلد ولواء الحمد ايله منفرد انجق ذات محمدى اولوب نعوت مذكورها كاوصف سرمدى وغلبهٔ حمد مفادى علنا تصريح اسمنه مؤدى اولمشدر * مبشرهٔ ثامنه كذلك مزامير داووده كلمشدركه (ان ربنا عظيم محمود جدا وفى قرية الهنا قدوس ومحمد قدعم الارض كلها فرحا) واهل ادراكه خفى دكلدركه اشبو مبشرده صراحة اسم رسول وروى ارضه شريعتنك شمولى

تصریح اولنسوب جای فراری اولان مکه دخی قرینة الله ایله وصف وتوضیح واثرده وارد اولان فی السماء محمود وفی الارض محمد کلامنه دخی تلمیح اولنمشدر ❁ مبشرهٔ تاسعه کذلك مزامیر حضرت داوودده کلمشدرکه ان الله اظهر من صهیون اکلیلا محمودا فهو محمد واحد ومحمود واکرچه بین الناس صهیون بیت المقدسه علم اولوب لکن فی نفس الامر اراضئ مقدسه دن کنایه اولمغین حکمی عامدر وبومبشره ده ذات نبوی اسامئ صریحه سیله ذکر اولنوب اکلیل اطلاقی دخی فی الواقع رئیس الانبیا وتاج الرسل اولدیغنی مفید واحتمالات دیکردن دور وبعید اولمشدر ❁ مبشرهٔ عاشره کذلك مزامیر حضرت داووده کلمشدرکه (لتزتاج ابوادی وقراها ولتصیر ارض قیدار مروجا وتسبح سکان الکهوف ویهتفوا من قلل الجبال بحمد الرب ویدیعوا تسابحه فی الجزایر فان الرب یأتی کالجبار المتلقی المتکبر وهو یزجر ویقتل بعدله) وبومبشره ده ارض قیداردن مراد ارض عرب اولوب زیرا قیدار جد نبی اولان حضرت اسماعیلك اوغلی علی اولدیغی معلوم جمهوردر وکذلك کهوف وجبالده ساکن اولنلردن مراد طوایف عرب اولوب ومروج دخی حوالئ مکهده اولان عیون واشجاردن کنایه واتیان رب جبل حراده نزول وحیدن نشانه اولمغین ظهور شرع محمدی یی عیان وواقع حالی بیان ایلمشدر ❁ مبشرهٔ حادی عشر اشبو مترجم کتاب برمدت ترجمهٔ زبوره فرصتیاب اولوب من اوله الی آخره امرار نظر وسعهجه مزایای شریفنده احالهٔ چشم عبر اید وب اکثر مزامیرنده ظهور نبوی یه ایما واشارت اولدیغندن قطع نظر یمش برجی مزمورده صراحةً بعثت محمدی یی تأیید وآل بیت رسولدن ظهور مهدی یی مفید واحتمالات دیکردن بعید اولمغین بو محلده بعبارتها جملهٔ تحریری مناسب کورلدی تا که نظر کاه کروه اهل انصاف اولوب بو حقیره مدار توجیه نکاه اسعاف اولنه (اللهم اعط الملك حکمك ولابن الملك عدلك ایقضی بین شعبك بالعدل ولمساکنك بالحق تحمل الجبال امنا للشعب والاکام عدل نزل لیدین ضعفاء القلوب ویخلص بنی المتواضعین ویذل الباغین ویدوم مع الشمس وقدام القمر الی دهر الداهرین ینزل مثل المطر علی الصدق وکالقطر اذا هبطا علی الارض ویشرق ایامه العدل وتکثر السلامة حتی یفنی القمر یملك من البحر الی البحر ومن النهار الی اقاص الارض یجثوا النجاش بین یدیه واعدائه یلحسون التراب ملوك ترسیس والجزایر یقبلونه بالهدایا

Digitized by Google

وملوك العرب ارا يبيا وسبا يأتون اليه بالهدايا و يقربون له وتسجد له كل ملوك
الارض وتعبده جميع الشعوب لانه ينجي الضعيف من القوى والبأس الذى
لاناصر له ترأف على الفقير والبائس يخلص نفوس الفقراء ومن الرباء والظلم
ينقذ ارواحهم اسمه كريم لديهم يحيى و يعطى من ذهب ارا يبيا ولاجله يصلى
فى كل حين يبارك النهار كله يكون عمده فى الارض وعلى رؤس الجبال تعلو
ثمرته اكثر من شجر لبنان يذهر لاهل المدينة كشعب الارض مباركا يكون اسمه
يتبارك به جميع قبائل الارض وكل الامم تعظمه تبارك الرب آله اسرائيل الذى
صنع العجايب وحده مبارك اسم مجده الى الابد والدهور تمتلىء الارض كلها من مجده
آمين آمين) وبو مبشره جليله ده خصايص بعثت نبوى اولان دورقر يسانى
والى آخر الدهر دوام شر يعتى اعلانى وذكر نجاشى وملوك عربك اتيانى ومحامد
اسم ايله اتصافى واهل مدينه نائيله استبشرانى احتمالات آخردن صرف ايدوب
ذات محمدى يه وظهور مهدى يه مدار تخصيص وتنصيص اولوب ذكر اولنان
ملك وابن الملك كلامى لدى الاحتمال داود وسليمان و ياخود ذكريا ويحيى ايله
تأويله مجال امكان قالميوب صراحة صفت ذات محمدى واعلان ظهور مهدى
ايديكى امر مجزوم وحكم مختوم قلنمشدر وكذلك يكرمنجى مزمورده كلمشدر (يارب
بقوتك يفرح الملك و بخلاصك يستبشر جدا لانك اعطيته شهوة قلبه ولم تحرمه
سؤال شفتيه ابتدأته ببركات صالحة وضعت على رأسه اكليلا من جوهر كريم
سألك حياتا اعطيته طول الايام والى الابد الابد والدهر عظمت مجده بخلاصك
المجد والجلال جعلتهما عليه لانه جعلته بركة الى دهر الداهرين ابهجته بفرح
وجهك لان الملك توكل على الرب وبنعمت العلى لا يزول * وكذلك يكرمى
اوچنجى مزمورده كلمشدركه (ارفعوا ايها الملوك ابوابكم ارتفعوا ايتها الابواب
الدهرية ليدخل ملك المجد من هو ملك المجد الرب العزيز القوى الجبار القاهر
فى الحروب ارفعوا ايها الملوك ابوابكم ارتفعوا ايتها الابواب الدهرية ليدخل
ملك المجد الرب القوى ملك المجد) پس بو بشارت صريحه دن معلوم اولورکه
اسم ملكدن مراد ذات محمدى اولوب وعلى الخصوص اسم ملك من حيث العدد
اسم محمد ايله قريب التساوى اولمغين بو وجهله دخى كلامنزى تصديق وتأييد
ايلمشدر وكذلك بين المزامير وارد اولمشدركه (طوبى للانسان الذى نصرته
من عندك ذلك الذى جعل فى قلبه سنك وجعل فى عمق البكاء المكان الذى
اتخذه مسكنا وضع الناموس يعطى البركات يسيرون من قوة الى قوة اله الالهة

Digitized by Google

يظهر في صهيون) و بو مبشره ده انسان وصف نبي آخر الزمان اولوب و بكادن
مراد بكه دركه مكهٔ مكرمه در انده اتخاذ مكان ايلديكي ومجدد شرايع اولوب
ملك الملوك وصاحب قوت واقتدار وارض مقدسه دن ظهور ايله رفع لواء
اشتهار ايده جكي بيان واخبار اولنمشدر * مبشرهٔ ثاني عشر نبوت اشعياده كلمشدر كه
(قال لي الرب امض نظار البحر ماراى فكان الذي رأى صاحب المنظرة ان اقبل
راكبان احدهما على الحمار والاخر على الجمل يقول راكب الجمل هدمت بابل وكسرت
اصنامها فهذا الذي سمعت من الرب اله بني اسرائيل قد نبأتكم به (و بو مبشره ده
راكب حماردن مراد حضرت عيسى وراكب جملدن مراد حضرت
خاتم الانبيا اولوب ظهور و بعثي ايله اراضئ بابل زير دست واصنام مشركين
جمله شكست اولمغين مبشرهٔ مرقومه بهر حال ظهور نبوي يه محمول واحتمالات
آخر خارج مساغ معقولدر * مبشرهٔ ثالث عشر كذلك نبوت اشعياده ارض مكه يه
خطاب وظهور محمدي يه اشراب سياقنده وارد اولمشدر كه (ارفعي الى ماحولك
بصرك فستبهجين وتفرحين من اجل ان الله يصير اليك وذخائر البحرين وتحج
اليك عساكر الامم حتى تعم بك قطر الابل المؤبلة وتضيق ارضك عن القطرات
التي تجتمع اليك ويساق كبائش للهدايا والاضاحي وتأتيك اهل سبا ويشير اليك
اغنام فاران وتخدمك رجال مآدب) وحق الانصاف بو مبشره ده مندرج اولان
اوصاف مكهٔ مكرمه حقنده سائر انبياى عظامك زمان بعثنده چندان نمايان
اوليوب بلكه انجق زمان بعثت محمديده رايكان اولمشدر ورجال مآدب اولاد
اسماعيلدر انلر سكنهٔ كعبهٔ مكرمه اولوب وحسب العاده عيد اضحالرنده اغنام
مدين هدي ايچون مكه يه سوق اولنه كلوب بالمعاينه بو امورك ظهوري بعثت
محمدينك اثاري اولديغي امر جاري واهل بصيرته متواريدر * مبشرهٔ رابع عشر
كذلك نبوت اشعياده لسان محمديدن كافهٔ امه خطاب سياقنده كلمشدر كه (تفهمي
ايها الامم ان الرب اهاب لي من بعد وذكر اسمي وانا في الرحم وخاطبني بظل يمينه
وجعلني كالسهم المختار من كنانه وخزنني بسره وقال لي انت عبدي فصر في وعدلي
حقا قدام الرب واعمالي بين يدي الهي وصرت محمدا عند الرب فبالاله حولي
وقوتي) خلاصهٔ مفهومي بودركه جناب الله بني اسلافمكي نسل بني اسرائيلدن
بعث ايليوب بلكه انلره بعيد اولان سلالهٔ عربدن ارسال ايلمشدر وهنوز وديعهٔ
اصلاب وارحام ايكن اسممي شرايع انبياده ياد وشا نمده يد الله خطا بيله طالع
نبوتمي اسعاد ايدوب ذاتمي تركشدن كشاده ناوك پيكان وكنجور ردر ونمي خزانه

Digitized by Google

اسرار نهان ایتکله بزم شهود الهیده خطـاب عبودیته شایان واطوار واحـوالم محکزدهٔ حسن قبول یزدان اولوب بارکاه الوهیتـده نام محمد ایله موسـوم وحول وقوت سبحـانیه ایله امر محکوم اولمشمدر ❊ مبشرهٔ خامس عشر کذلک نبوت اشعیاده شـان محمدیده بوسیاق اوزره وارداولمشدرکه (عبدی الذی یرضی نفس اعطیه کلامی فیظهر فی الامم عدلی ویوصیهم بالوصـایا لایضحك ولایصخب یفتح العیون العور ویسمع الاذان الصم ویحیی القلوب المیتهٔ وما اعطیه لا اعطیه غیره احمد یحمد الله حمدا جیدا یأتی من افضل الارض فتفرح به البریهٔ وسکانها ویوحدون الله علی کل شرف ویعظمونه علی کل رابیهٔ لایضعف ولایغلب ولا یذل الصالحین الذینهم کالقصب الضعیف بل یقوی الصدیقین وهو نورالله الذی لایطفئ اثرسلطانه علی کتفه) وبو مبشرهده ذات محمد بنك کلمهٔ الهیه ایله مبعوث وافاقه نشرعـدل وهـدایت ایله موروث اولدیغی وحلیهٔ شریفنده ضحکی تبسم صورتنده اولوب کوش وچشم خافقیندن ازالهٔ صم وعمی وقلوب مردهٔ برایایی نفخهٔ فیض ایله احیـا ایلدیکی بالجمله تعداد وخصایص نعوتی ایله اسم شریفی صراحة یاد اولنوب زمان بعثنـده ام القری اولان مکهٔ مکرمـه ده زیورچارباش عزوتمکین ورباض بسیط غـبراده سحاب فیض رحمهٔ للعالمین ودورنبوتنده منابر ومحافل نوای ذکرالله ایله نوایین اولوب هرحالـده قرین فوز ونصرت وضعفـای امتهمدار تقویت وجناب صدیق یارغاری ونورشریعتی ششجهاته ساری وشامهٔ خاتم نبوت قوةالظهر اقتداری ایدیکی ذکر وبیان وفرادهفراده اعلان اولنمش ❊ مبشرهٔ سادس عشر کذلک نبوت اشـعیاده اشراق طوالع محمدی سیاقنده وارد اولمشـدرکه لتفرح البادیهٔ العطشـاء ولتبتهج البراری والفلوات والتزهد فانها ستعطی باحمد محـاسن لبنان حتی تصبرکله عسـاکر والریاض وسترونه جلال الله وبهاء الهنا) یعنی بوادی خشك اولان مکه وسائر براری وقفار خالیه اکتساب سرور وحبور ایلسونکه ظهور محمدی ایله حدایق شـام جنتمشـام کبی محل نزهت وطراوت واشجار باسغه ایله مرفه اولسـه کرکـدر پس اعـلان ظهور بعثت محمدیده بومرتبه بیان وتصریحدن صکره اختـلاج ریب وکمانه مجال قالمیوب وفی نفس الامر جناب اشعـیانك صدق نبوتی اعتراف بهرحال تصدیق مقـالنی ایجـاب وارد اف ایلر ❊ مبشرهٔ سابع عشر کذلک نبوت اشـعیاده ناقـلا عن الله وارد اولمشدرکه (یا آل ابراهیم خلیل الذی قویته ووعدته من اقاصی الارض لاتخف وترهب فانامعك

Digitized by Google

و يدى العزيزة مهدت لك جعلتك مثل الجرح الحديد يدقه ما يأتى اليه دقا ويسحقه سحقا حتى يكون هشيما يلوى هوج الريح وانت تبتهج وتناج وتكون محمدا) اشبو مبشره منطوقنجه آل ابراهيمدن محمد اسميله موسوم وذكر اولنان اوصاف جليله ايله معلوم ذات محمديدن غيرى بر ذات آخر اولميوب بلكه نعوت مذكوره مفهوم مطابق محمدى و وصف مرقوم موافق ذات احمدى اولديغى ظاهردر ❋ مبشرهٔ ثامن عشر كذلك نبوت اشعياده . تصريح اسم نبوى بو وجهله وارد اولمشدركه (انى جعلت اسمك محمدا يا محمد ياقدوس الرب اسمك موجود من الابد) و بين المبشرات بو مبشره دن ابلغ واقوى تصريح اولميوب اسم محمدى ايكى محلده صراحة مكرر وجوهر ذات محمدى جناب باريك مقدس ومظهرى اولوب وشكوه تام شانى ابدى والى آخر الدهر شريعتى سرمدى ايدبكى بيان اولنمشدر ❋ مبشرهٔ تاسع عشر كذلك نبوت اشعياده ختام نبوت محمدى يه اشارت وايما سياقنده وارد اولمشدركه (يولد لنا غلام يكون عجيبا وبشيرا والشامة على كتفه اركون السلام آله جبار سلطانه سلطان السلام وهو ابن عالم يجلس على كرسى داود) وافظ اركون لغت انجيلده عظيم معناسنه در جمعى اراكنه دركه عظما ديمكدر ولفظ آله بالاده ذكر اولنديغى وجهله مأولدركه اله الله جعل موسى لفرعون الها كلامنده بيان اولنمشدر و بو مبشره ده ذكر اولنان اوصاف جليله ونعوت جميله ايله فى نفس الامر ذات محمدى موصوف ولدى الاحتمال جانب مسيحدن مصروف ايدوكى خبرتكردهٔ اهل وقوفدر ❋ مبشرهٔ عشرين كذلك نبوت اشعياده حاكيا عن الله وارد اولمشدر (اشكر حبيبى وابنى احمد) و بو مبشره ده ذات محمدى حبيب وابن ايله موصوف اولمغين لايق شكر وسپاس وشايان محامد بيقياس قلنمشدر ❋ مبشرهٔ حادى وعشرين كذلك نبوت اشعياده كلمشدركه (انا سمعنا من اطراف الارض صوت محمد) ولدى الانصاف اشبو مبشره ده وجها من الوجوه جاى اشتباه قالميوب اسم محمدى قطعى الثبوت باخص النعوت بو وجهله صراحة مذكور ايكن كروه مخالفان قرين ريب وكمان اولمغله مساغ جواز امكان قالمز مكركه جناب اشعيانك صدق نبوتنه قائل وياخود بو بشارت صريحه يه واصل اولميه لر ❋ مبشرهٔ ثانى وعشرين كذلك نبوت اشعياده تأويل سابق اوزره رب واله اطلاقيله وارد اولمشدركه (ان الرب الاله سيظهر بالحول والقوة اجبره معه وعمله امامه فهو كالراعى الذى يحفظ غنمه ويزودهم من موانع الهلاك) و بو مبشره يى

Digitized by Google

الى آخره ذات محمدى يه صرف ايلمكه دليل بودركه عقلا ونقلا وجدانمزده ذات الوهيت وحضرت ربوبيت اجر وعمل صاحبى انسان اولمقدن منزه اولمغين اولوصف جميلك ظاهر حالده ماصدقى انجق ذات محمديدركه اجرى كندويه اباحه قلنان غنائم وعمل جهاد اكثريا اكا وصف ملازم اولمشدر * مبشرهٔ ثالث وعشرين كذلك نبوت اشعياده ناقلا عن الله بعثت محمدى يى بيان وكافهٔ امه عموم رسالتنى اعلان موقعنده وارد اولمشدركه (انى اقمتك شاهدا للشعوب ومدبرا وسلطانا للامم لتدعوا الامم الذين لم تعرفهم ويأتيك الامم الذين يعرفونك هرونه رشدا من اجل الرب الهك قدوس بنى اسرائيل هو الذى احدك فاطلبوا ماعند الرب واستحبوا له وليرجع الخاطئ عن خطيئته والفاجر عن فجوره وليثبت الى لارحمه) وبو تبشيرا تك مفهوم مطابقى فرقان كريمده وارد اولان ﴿ ويكون الرسول عليكم شهيدا ﴾ آيتنى مصدقه وصراحةً ذكر اسميله كافهٔ مخلوقاته عموم رسالتنى ناطقه اولوب عامهٔ خلايقه مربوط حبل واثق شرعى اوله جغى محققدر ۞ مبشرهٔ رابع وعشرين حيقوق نبيك كتاب نبوتنده ايكى دفعه نبوتى صراحةً ذكر اولنوب بو وجهله وارد اولمشدركه (ان الله جاء من التمن والقدوس من جبل فاران لقد اضائت السماء من بهاء محمد وامتلأت الارض من حمده شعاع منظره مثل النور يحوط بلاده بعزه كثيرالمنايا امامه وتصحب الطير اخباره قام فمسح الارض فتضعضعت له الجبال القديمة وانخفضت الروابا وتزعزعت ستور اهل مدين ولقد حاز المساعى القديمة بعده) بو مقالات خلالنده كلام سابقى تفصيل وبو وجهله تمثيل وتأويل ايدوب ديمشدركه (زجرك فى الانهار واقدام صولتك فى البحار ركبت الخيول وعلوت مراكب الانقاذ وستنزع فى قسيك اغراقه ونزعا وترتوى السهام بامرك يا محمد ارتواء ولقد رأتك الجبال فارتاعت والحرف عنك شدبوب السبيل ونضرت المهاوى لغير ورهبا ورفعت ايديها وجلا وخوفها وسارت العساكر فى برين سهامك ولمعان نيازك تروخ الارض عصبا وتدوس الامم زجرا لانك ظهرت بخلاص امتك وانقاذ تراب ابائك) پس بو مبشراتده مندرج اولان اوصاف جليله ومناقب جميله يه فى نفس الامر ذات محمديدن غيرى ماصدق اولمديغى امر محقق اولوب بين المنافقين اوصاف مذكوره نعت لازمى وحالات مرقومه امر ملازمى ايديكى امضا كردهٔ عقل جازمدر ۞ مبشرهٔ خامس وعشرين كذلك نبوت اشعياده كلمشدركه ايها الناس ترجوا الذى اقوم فيه للشهادة فقدحان ان اظهر حكمى

فحشر الامم كلها هنالك اجددلهم اللغة المختارة ليعلنوا باسم الرب جميعا و يعبدوه في ريقة واحدة و يأتوا بالذبايح في تلك الايام من مضاير انهار كوش) و بو مبشره ده لغت مختاردن مراد السنهٔ عربیه اولوب ومغابر النهار كوش نواحى يمن واراضى حجازيه اولمغين موسم ضحاياده اولمحللردن حرم مكه يه سوق اغنام اوله جغين قبل الوقوع اعلامدر * مبشرهٔ سادس وعشرين كذلك نبوت ذكرياده پرتو توحيد آفاقه شايع وآخر الامر اديان مختلفه دين واحد اوزره مجتمع اوله جغين بيان سياقنده وارد اولمشدر كه (انه يكون الرب حينئذ ربا واحدا و يكون اسمه اسما واحدا و يكون اسم الرب القدوس على كل شئ حتى على لجام الفرس) يعنى ظهور پرتو شرع محمدى ايله نهايت دائرهٔ توحيد پيوستهٔ بداية نقطهٔ تفريد اولوب اسماء الهيه جمله اشياده اظهار نما بش حتى اسلحه وسكه ودرمده منقش اوله جغين اعلان و وقايع ازمنهٔ محمديه يى بيا ندر * مبشرهٔ سابع وعشرين نبوت ارميا نبيده لسان الهيدن خطاب محمدى صورتنده وارداولمشدر كه (من قبل انه اصورك في الرحم عرفتك ومن قبل ان تخرج من الرحم قدستك وجعلتك نبيا للامم لانك بكل امرك تصرح والى كل من ارسلتك تتوجه وانامعك لخلاصك يقول الرب افرغت كلامى فى فمك افراغا فانظر فقد سلطتك اليوم على الامم والممالك والامم تنسف وتهدم وتسحق وتفرس وتبنى ما رايت) و بو مبشره ده ذات نبوى رحم مادرده روح القدس ايله مؤيد اولديغنى ايما وفرقان كريمده ﴿ فاصدع بما تؤمر ﴾ آيت جليلهسنك مفهوم مطابقنى ادا وسلطتك اليوم على الامم كلاميله عموم رسالت محمديه يى انها ايدوب على الخصوص افرغت كلامى فى فمك تعبيرى دخى بالاده ذكر اولنان مبشرهٔ اشعيا يه همتا اولوب اثبات مدعا مزده ظفر ياب اولديغمز حجج اقويانك صحتنه برهان اوفى اولمشدر زيرا فى الواقع نبى امى قرائت صحف وتلاوت كتب ايله متصف اولميوب مدت عمرنده بو حالادن عارى ومستغنى اولمغين شاننده خطاب ربانى ﴿ ان علينا جمعه ﴾ يعنى جواهر كلمات قرأنى درج فمكه ترصيص وقرأته يعنى آخر محلدن مطالعه واستفاده ايلمكسزين تلاوتنه مباشرتك كندو اقرار مشيتمزه تخصيص قلمشدر * مبشرهٔ ثامن وعشرين كتاب ارمياده دولت محمديه نك سطوت ظهوريله ملل يهود ونصارى زائل ومختفى وسطوع شمس رسالتيله كواكب شرايع سالفه منطفى اوله جغين بيان واعلان موقعنده وارداولمشدر كه (انه مهيج اليكم يا بنى اسرائل من البعد امة عزيزة قديمة لاتفهمون لسانها وكلها محزب جبار)

و بومبشره من حيث المفهوم بالاده ذكر اولنسان بشراى اشعياده اهاب بى من بعيد كلامنه موافق و فى نفس الامر واقع حاله مطابق اولمغين مضمونى مدعامزى مؤيد ومصدق اولمشدر * مبشرهٔ تاسع وعشرين كذلك نبوت ارجادده لسان الهيدن امت محمديه يه معرض شاده وارد اولمشدركه (انى جاعل شريعتى فى افواههم واكتبها فى قلوبهم واكون لهم الها و يكونون لى شعبا ولايحتاج الرجل ان يتعلم من غيره الدين والملة ومعرفة الله بل يصير الكل عارفين صغيرهم وكبيرهم وانا اغفر حينئذ ذنوبهم ولا اقرعهم بخطاياهم) و بومبشره ده امت مرحومه يه مژدهٔ عظمى و بشارت كبرى اولوب بالاده ذكر اولنان بشارتلرى تأكيد ايدوب على الخصوص حفظ كلام قديم خصايص دور محمدى اولدبغى مؤيد اولوب زمان مصطفويده ورثهٔ انبيا نيجه اوليا بى در بى ظاهر ومتجدد اوله جغنى بيان واعلا ندر * مبشرهٔ ثلاثين كذلك نبوت دانيالده تصريح اسم نبوى ايله وارد اولمشدركه (ستنزع فى قسيك اغراق ترتوى السهام بأمرك يا محمد ارتواء) و بومبشره دخى من حيث اللفظ والمعنى بشارت سابقه لك وصف مطابقى ومدعامزك برهان مصدقى اولمغين بوخصوصده بزمله مباحثه يه تصدى ايدن جهال مادهٔ نزاعى تعيين ايدوب بر نبى مبعوث بولسونلركه اسم شريفى محمد اولوب بو وجهله سهامى منزوع وامرى غير مدفوع اوله * مبشرهٔ احدى وثلاثين كذلك كتاب نبوت دانيالده كلمشدركه (رأيت على سحاب السماء كهيئة انسان جاء فانتهى الى القيم وقدموه بين يديه وحرله الملك والسلطان وانه تعبرله جميع الشعوب والامم واللغات سلطانه دائم الى الابد وملكه لايتغير) و بومبشره ده انساندن مراد نبى آخر زمان اولوب وعتيق وقديم ذات رحمانددر ديو ارباب وجدان تأويل و بيان ايلمشدر * مبشرهٔ ثانى وثلاثين كتاب نبوت ذكريايده كلمشدركه رجع الملك الذى ينطق على لسانى وايقظنى وقال لى ما الذى رأيت فقلت منارة من ذهب وكفة على رأسها وعلى الكفة سبع سرج لكل سراج سبعة افواه وفوق الكفة شجرتا زيتون احديهما عن يمينها والاخرى عن شمالها وهذا قول الرب فى زربابال وهو يدعوا باسمى وانا استجيب له واحرقه من الارض الابنان الزور والازواج النجسة) علماى تحرير بومبشره يى بو وجهله تفسير ايلمشلردركه ايكى عدد شجرهٔ زيتوندن مراد نبوت وسلطنت اولوب و زربابال اولعصرك لغتنده محمد ديمكدر ومنارهٔ ذهب نبوت عاليه دن كنايه دركه افاقه اشراقى تامى اولوب وسرج سبعه اسباع فرقان كريمدن عبارت وافواه سبعه سى

Digitized by Google

قرآن مبينده اولان آيات عزايم وقوار عدن كنايت اولوب ظهور بعثت محمدى يه دال ووجه آخره صرف اولنمسى بعيد الاحتمالدر * مبشرهٔ ثالث وثلاثين كذلك كتاب نبوت دانيالده مرويدركه بركون كندو حالمده متفكر اولوب طائفهٔ بنى اسرائيلك انجام كارلرى نه حاله منتهى اوله جقدر وعجبا توبه‌لرى قرين حيز قبول اولورمى وامر ملك بردخى انلره عودت ايدرمى وموعد البعث اولان رسول انلر دنمى وباغير قبيله دنمى مبعوث اوله جقدر وبو فكر وتخيل وعواقب امورلرينه اطلاع ايچون جناب حقه توسل ايلديكمده بريد الوحى حسن الوجه شاب صورتنده بكا تمثل ايدوب ديديكه السلام عليك يا دانيال (ان الله تعالى يقول ان بنى اسرائيل اغضبونى وتمردوا على وعبدوا من دونى الهة اخرى وصاروا من بعد العلم الى الجهل ومن بعد الصدق الى الكذب فسلطت عليهم بخت نصر فقتل رجالهم وسبى ذراريهم وهدم بيت مقدسهم وحرق كتبهم وكذلك من بعده بهم وانا غير راض عنهم ولا مقيلهم عثراتهم فلا يزالون فى سخطى حتى ابعث مسيح العذراء البتول فاضم بعد ذلك باللعن والسخط فلا يزالون ملعونين عليهم الذل والمسكنة حتى ابعث نبى بنى اسرائيل الذى بشرت به هاجر فاوحى الى ذلك النبى واعلمه باسماء وازنيه بالتقوى واجعل البر شعاره والتقوى ضميره والصدق قوله والوفاء طبيعته والقصد سيرته والرشد سنته اخصته بكتاب مصدق لما بين يديه من الكتب وناسخ لبعض ما فيها اسرى به الى وارقيه من سماء الى سماء حتى يعلو فادنيه واسلم عليه واوحى اليه ثم ارده الى عبادى بالغبطة والسرور حافظا لما استودع صادقا بما امر يدعوا الى توحيدى باللين من القول والموعظة الحسنة لا فظ ولا غليظ ولا صخاب فى الاسواق رؤف بمن ولاه رحيم بمن امن به خشى على من عاداه فيدعوا قومه الى توحيدى وعبادتى ويخبرهم بما راى من اياتى فيكذبونه ويؤذونه) وبو سياقده ملك دخى تقرير وبيان وجناب دانيال حرف بحرف استماع وايقان ايدرك الى آخر الدهر دور جديده وقوعبوله جق حوادث آتيه يى على التفصيل تحرير واتقان ايلمشدر وامر بجز ومدركه صدق نبوت دانيال عند اليهود والنصارى امر متيقن وبومثللو بشائر صريحه كتبلرنده مسطور ومدون اولوب دائما قرين تلاوت انجمنلرى ايكن محض ارشك وعداوتلرى مانع اطلاع واعتراف وتجلد طبيعتلرى موجب انحراف سمت خلاف اولمغين ايجاب ايتمكله بوكونه انكار حق صريح وتكذيب

Digitized by Google

نقل صحیح ایلمشلردر ❊ مبشرهٔ رابع وثلاثین فصول فارقلیطه‌دک نصوص
انجیلدن اولوب بالاتفاق رواة یونی انجیل سائره‌یه دخی نقل والحاق ایلمری
بهرحال لازمهٔ عهدهٔ صدق ایمانلری ایکن انجیلرندن یالکز جناب مسیحک
یار و وفاداری اولان یوحنا ابن زید اخذ و روایت و باقیلری کلیا ترک
واسقاطه جسارت ایلمشلردر پس یوحنلده امر لابد درکه یوحنادن منقول اولان
روایات علی الترتیب نقل وتحریر وضمن کلماتنده مندرج اولان نکات بیان
وتقریر اولنه پس انجیل یوحنانک اون بشنجی فصلنده مرویدرکه جناب مسیح
بیوردیکه روایت اولی ان الفارقلیط روح الحق الذی یرسله ابی لیعلمکم کل شیء
وکذلک انجق انجیل یوحناده فصل مذکور خلالنده روایت اولنمشدرکه جناب
مسیح تلامیذینه خطاب ایدوب بیوردیکه (ان کنتم تحبونی فاحفظوا وصایایی
وانا اطلب من الاب ان یعطیکم فارقلیطا اخر یثبت معکم الی الابد روح الحق
الذی لم یطق العالم ان یقبله لانهم لم یعرفوه ولست ادعکم ایتاما لانی آتیکم
من قریب) وکذلک انجیل یوحناده جناب مسیح بیورمشدرکه (من یحبنی یحفظ
کلمتی وابی یحبه والیه یأتی وعنده یتخذ المنزل کلمتکم بهذا لانی عندکم غیر مقیم
والفارقلیط روح القدس الذی یرسله ابی یعلمکم کل شیء وهو یذکرکم کلما قلت لکم
استودعکم سلامی لاتفاق قلوبکم ولاتجزع فانی منطلق وعائد الیکم لوکنتم
تحبنی کنتم تفرحون بمضیء الی الاب فان انتم ثبتم وثبت کلامی فیکم کان لکم کل
ما تریدون وبهذا یمجد ابی لان الاب اعظم منی والان قدقلت لکم قبل ان یکون
ولست اکلمکم بشیء الان ارکون العالم یأتی ولیس له فی شیء ولکن لیعلم العالم انی
احب الاب) وکذلک انجیل یوحناده جناب مسیح تلامیذینه بیورمشدرکه (ان
خیر لکم ان انطلق لانی ان لم اذهب لم یأتکم الفارقلیط فاذا انطلقت ارسلته الیکم
فاذا جاء فهو یوبخ العالم علی الخطیئة وان لی کلاما کثیرا اید قوله ولکن
لاتستطیعون حمله فاذا جاء روح الحق ذاک الذی یرشدکم الی جمیع الحق لانه
لیس ینطق من عند نفسه بل یتکلم بمایسمع وهو یمجدنی ویخبرکم بکل ما یأتی
ویخبرکم جمیع اللابی من اجل هذا قلت لکم انمالی یأخذ ویخبرکم بما یأتی قلیلا
ولاترونی ایضا قلیلا وترونی ایضا فانی منطلق الی) پس ای واقف رموز
وای سیر نکوز چشم سداد ایله اشبو فصوله نظر وفکر نقاد ایله مزایای کلماتنده
احالهٔ دیدهٔ عبر ایله که لفظ فارقلیط کاه روح الحق اطلاقیله تعریف وکاه روح القدس
ایله توصیف وکاه معلم کل شیء ایله تردیف اولنوب روح القدس ایسه هرحالده مدار

Digitized by Google

استفاضهٔ مسیح و(اول ما خلق الله روحی) مصداقنجه کافهٔ مکونات اندن مستمد
فیض صریح ایکن ذات محمدیدن غیری یه کلام مسیحی نیجه صرف وظاهر
حالده بو اوصاف جلیله ایله جناب احمدیدن غیری کیمی وصف ایلمك لایق اولور
وعند النصاری لفظ فارقلیطك تفسیرنده اختلاف اولنوب کیمی حماد دیمکدر
وکیمی حامد دیمکدر وکیمی مخلص دیمکدر دیو توجیه ایلمشلردر وفی نفس الامر
حماد وحامدك من حیث الاشتقاق اسم محمد ایله قرب واتحادی چندان مستبعد
اولمیوب اسم یسوعك لفظ عیسی ایله اتحادندن دخی اقوی وانسب ایدیکی
غیر مستبعددر وکذلك تفسیری مخلص اولدیغی صورتده دخی اخص اوصاف
محمدی ولقب اقرب ذات احمدی اولمغین ورطهٔ کفر ونقمدن مخلص اسم دیمك
اولورکه کتب سالفهده اکثریا مخلص وصفیله ذات محمدی یه ایما اولنمشدر
وبو مقامده کلام مسیحك خلاصهٔ مفهومی انی افاده ایدرکه بن عالمی تربیت ایچون
کلمدم بلکه مجرد تخلیص ایچون بعث اولندم وجناب باری بندن غیری برآخر
مخلص دخی ارسال ایلرکه شریعتی قیامته دك باقی وغایت دائرهٔ نبوتی بدایهٔ نقطهٔ
وحدته متلاقی اولور وفی الحقیقه کلام مسیح بو وجهله تأویل وتوضیح اولنمدیغی
صورتده امر موعود قریب العهدده زیور منصبهٔ وجود اولمیوب حاشا خلف
وعد مسیح نمایان وبلا رسول نامی ایتام براغوب افتادهٔ وادیٔ خذلان ایلمش اوله
لکن فصول فارقلیطیهده متأخرین نصاری حسدا وعنادا دورا دور تکلفاته
دوشوب کلام مسیحی مفهوم صریحدن صرفه مرتکب وکونا کون تأویلات
واهیه یه ذاهب اولوب فارقلیط آتش ناریه درکه تلامیذه سمادن نزول ایدوب
نیجه خوارق عجیبه نك مدار حصولی اولدی دیرلر وفی نفس الامر اول کلام جلیل
بو کونه صرف وتأویل اولنمق امر مستحیل اولدیغندن قطع نظر افك صریح
وکذب قبیحدر تلامیذه سمادن نه نار ونه شرر ونه علامت آخر نازل اولوب بلکه
هر حالده قرین ذل وهوان وعالمده سبیل وقتیل ایله بینام ونشان اولدقلری کتب
تواریخده ظاهر البیاندر پس علی کل حال قول مسیح شان ظهور محمدیده نص
صریح اولوب وقبول شرع محمدیده اهل عالم عدیم الطاقه ومسلوب الاستطاعه
اولمسی اکا مبنیدرکه کفار بدفرجامك عبادت اصنامی التزاملری مانع قبول احکام
سید الانام اولمغین حق باطلدن فرق وتمییزده عاجز وخلاف آیینلری ظهور
تحصیل درایتلرینه مانع وحاجز اولوب ﴿ وتراهم ینظرون الیك وهم لا یبصرون ﴾
آیت کریمهسنه ماصدق وشهود وعیان لازمهٔ اهل ایمان ایدیکی امر محقق اولمشدر

Digitized by Google

او كلام مسيح مفادنجه (فان انتم ثبتم و ثبت كلامى فيكم كان لكم
كل ما تريدون) خلاصهٔ كلامى ديمك اولوركه اى تلاميذ مخلص زبورك قبول
وتعظيمى ايچون سيزه افاده ايلديكم كلامده ثابت قدم وتشبث شر بعتده متين
ومستحكم اولورسكز دنيا وآخرتده مرامكزه نائل وفوز ابدى وعز سرمدى يه
واصل اولورسيز (ولست تكلمكم كثيرا) مفادنجه مخلص مذكور جامع محامد
نامحصور اولوب تعداد اوصافى عدم الامكان اولمغين حوصلهٔ قابليتكز
مقدارى بك بنده بيان ايلدم وذاتنده رسول اكرم اركون عالم يعنى عظيم
كافهٔ امم اولوب مبعوث خلايق وخاصهٔ كندو صدق نبوتيى دخى ناطق
ومصدق اولسه كركدر وفرقان كريمده وارد اولان ﴿ ولو انهم اقاموا التوريه
والانجيل وما انزل اليهم من ربهم لاكلوا من فوقهم ومن تحت ارجلهم ﴾ نص شريفى
من حيث المفهوم كلام مسيحه مطابق وعلى الخصوص وهو يذكركم كلما قلت لكم
قولنى مصدقدر وعلى هذا منظر الظهور اولان مخلصك فى نفس الامر بومقوله
بيان ايله اثباتى و بومناقب جليله ايله اكتساب نام وشانى وجناب مسيحك دخى
شاننده بو وجهله داستانى حق الانصاف عقلاى ملل عيسويه دن ازالهٔ ريب وكمان
وعلى الخصوص امت محمديه دن دخى ضعيف العقل وسخيف الاعتقاد اولنلره
افادهٔ مزيد ايقان ايلر زيرا بعض ناسك صدق نبويده موروث آبا اولان اعتقاد
ضعيفلرينه بومقوله شهادت انبيا منضم اولدقجه بهرحال قوى الاعتقاد وعلم
يقينلرى مزداد اوله جغى استبعاد اولنمز اما اولطا شهٔ زائغه كه بوكونه بشائر
صريحه انلره سود مند اولميوب هرچند كوش اصغا وقبول ايله مستمع نصح و پند
اولمزلر انلر ﴿ افمن حق عليه كلمة العذاب افانت تنقذ من فى النار ﴾ آيت كريمه سى
مصداقنجه الى الابد عاجز ومستمد قالورلر و بوطائفه نك شاننده جناب مسيحك
يارووفادارى اولان بطروس ديمشدركه لقد كان خيرا لهم ان لا يعرفوا طريق الحق
من ان يعرفوه ثم ينصرفوا الى خلافه يعنى بومقوله كسنه لرك كليا علم حقدن
محروم قالملرى بعد العلم خلافيله عمل ايلمرندن اولادر وكذلك جناب مسيحك
واذا جاء روح الحق ذاك الذى يرشدكم الى جميع الحق لانه ليس ينطق من عنده
كلامى دخى بشائر سابقه لرده وارد اولان اجعل كلامى فى فيه مقالنه موافق
وفرقان كريمده ﴿ وما ينطق عن الهوى ان هو الا وحى يوحى ﴾ آيتنى مصدقدر
وكذلك يوبخ العالم على الخطيئة كلامى دخى اكا دالدركه جناب محمدى شرع
سرمدى ايله مبعوث شمشير تدميرينى اهل كفره حواله وكليا زيغ اشراكى عالمدن

Digitized by Google

ازاله ايتمكله كروه مجوسى عبادت ناردن ونصارايى اتخاذ ثالوثدن وصابئيه يى معبوديت كوا كبدن وكفارى تشريك اصنامدن منع واعتقادات باطلهيى رفع ايلسه كركدر * مبشرهٔ خامس وثلثين حضرت يحيى عليه السلام بيورمشدركه (ان الذى يأتى بعدى فهو اقوى منى وانا لا استحق ان اجلس مقعده وخلفه) بوكلامدن مراد حضرت فخر المرسلينيدر زيرا حضرت عيسى حضرت يحيايه معاصر وحضرت يحيى حضرت عيسادن اللى آى صبش وحضرت عيسايى تعميد وتربيه ايلمسى اقوى منى كلامنه منافيدر اى معترض سنك سؤال باطلك كه جنتده بر مؤمنه يوز حورى و برلك وانلرك صوفره سنده هرنه كه استرلر ايسه حاضر اولمق وهرش اصلادهٔ برخروس شكلنده برملك بولنمسى وصوج بن عنق فقره سى كبى عقل قبول ايليه جك شيلر قرآن كريمده بولنمسى خصوصنك بتوفيق الله تعالى جوابى شويله دركه جنتده يوز حورى وبرلك صرتك اناجيل اربعكرده مصرحدركه حضرت عيسى عليه السلام اصحابنه خطاب ايليوب بنم ايچون كيم زوجه سنى ترك ايدر ايسه بوز مثلى و يربلور حالبوكه بو يوز مثلندن مراد يادنياده و برلك وياخود اخرتده و برلك شقلرندن خالى اولمديغى معلوم ايكن ودنياده و يرلمه شقى دخى باطلدركه زيرا شريعت حضرت عيساده برآدم دنياده ايكى عورت المسى جائز دكلدر نزده قالديكه يوز امرأيى تزوج ايلسون بوصورتده يوز مثلندن مراد جنتده احسان اولنمسى شقى تعين ايلمسى اظهر من الشمس ايكن اليكزده اولان كتابلرك معناسنه جاهل وحقيقتندن غافل ايكن شريعت مصطفويه يه اعتراض ايتمك كلب تامعقولك دوه يه اورمسنه بكزر وخروس شكلنده ملكك حقنده آيت كريمه بوقدر اكر حديث صحيحده واقع اولمش ايسه بونده دخى عقلا بر محال لازم كلمز زيرا ملائكهٔ كرام اجسام نورانيه اولوب هر شكلده تجسم ايدرلر مثلا امين وحى اولان جبريل امين عليه السلامه روح القدس دخى اطلاق اولنور فخر كائنات عليه اكمل التحيات افندمزه اكثريا دحيهٔ الكلبى صورتنده تشكل ايدرك نازل اولور ايدى كنديكز كتابلريكزده دخى عيسا عليه السلامه بياض كوكرجين شكلنده نازل اولديغى معترفلر ايكن خروس شكلنده بر ملكك فخر كائنات افندمزه ظهورنده نه محال لازم كلور اى جاهل ونادان بو مقوله شيلردن عقلا محال لازم كلمز بلكه جناب عيسى رحم مادرده سائر صبيانلر كبى مكث ايليوب موضع ولادتدن ظهور ايدرك سائر صبيانلر كبى تدريج ايله نشو ونما ايدرك والحاصل

نوع بشره عارض اولان جميع حال وكيفياتی كندوسنه عارض اولمشيكن
برقاج عدوا وارازل يهوديان اشكنه بنديروب درلو درلو حقارتلر ايله اذا ايدرك
زعمكز اوزره چاره بخته كرمشيكن خالق السموات والارضدر والوهيتده جناب
حقه شريكدر ديه رك اعتقادات باطله واقوال كاذبه يه عقلا محال لازم
كله جكنی آتيده ان شاء الله تعالى يكان يكان بيان ايده جكز وعوج بن عنق
فقره سی دخی آيات واحاديثده واقع اولميوب بلكه بعض مورخين بومثللو حكاياتی
يهود ونصارانك تواريخندن اخذ ايدرك بوملك قامتی شويله ايدی بويله ايدی ديه رك
روايت ايلمشلری ينه سزلردن نشئت ايليان اقوال كاذبه لر ايله قرآن كريمه
واحاديث شريفه يه اعتراض ايلمك دخی پك بيوك جهل وحماقتدر و ﴿ الم يجدك
يتيما فاوى ووجد ضالا فهدى ﴾ آيت كريمه سيله حضرت پيغمبر عليه الصلوة
والسلام افندمزك عدم عصمتنه استدلال ايلمك كفر وضلالتدن نشئت ايتمشدر
زيرا بونظم جليلك معنای منيفنده مفسرين كرام افندبلريمز شويله بيان
ايدرلر كه ضال برشيئی ياعمدا وياخود سهوا غائب ايتمكه ديرلر حضرت پيغمبر
افنديمزی بردفعه حال صباوتنده والده سی حليمه غائب ايدوب ابوجهل مبارك
اللندن طوته رق والده سنه تسليم ايلدی بردفعه دخی طريق شامده قافله دن
برمشركك دوه نك زمامندن سوق ايدرك برواديده ترك ايتمش ايكن جبريل امين
دوه نك زمامندن سوق ايدرك ابوطالبه يتشديردی بوكا كوره نظم جليلك
معنای منيفی شويله اولوركه حبيبم ربك سنی طريق شامده غائب بلديده جبريل
امين سوقی ايله عمك ابوطالبه منضم قيله رق سكا هدايت ايلدی بيورر لكن اهل
حقيقت شويله معنی ويررلركه فخر كائنات افنديمز وحيك نزولی عندنده روح
پرفتوحلری عالم ملكوته عروج ايليوب حتى اول اثناده روحنی يابلال وناسه
تبليغ احكام ايچون بشريته رجوع ايليوب حضرت عايشه رضی الله تعالى
عنها يه خطاب ايدرك كلمنی ياحميرا بيوررلر ايدی بوكا كوره نظم جليلك معنای
منيفی شويله اولوركه حبيبم ربك سنی تجلئ الهی ايله مستغرق ايكن تبليغ احكام
ايچون بشريتنه ارجاع ايتمكلك ايله هدايت ايلدی بيوررر بو اوچ معنايه
كوره اصلا اعتراض وارد اولمز لكن بعض مفسرين شويله معنا ويررلركه
ضالك معناسی احكام شرايعدن خالی ديمك هدايتك معناسی احكام شرايعه
واقف اولمق بوتوجيهه كوره نظم جليلك الله اعلم معنای منيفی شويله اولوركه
حبيبم ربك سنی احكام شرايعدن خالی بلديده درعقب احكام شرايعی سكا

(تواص)

تعليم ايله هدايت ايلدى بيورر بوتفسير رابعه اعتراض توهم اولنورايسه ده
نصارانك اعتقادات باطله لرى اوزره اعتراض واقع اولور زيرا انلرك اعتقادلرى
اوزره حضرت عيسادن صادر اولان معجزات وعلوم وسائر افعالك جمله سنك
موجدى حاشا عيسى عليه السلامدر وجناب حقه احتياجى يوق كندوسى
باشلوجه برالهدر اما مؤمنلرك اعتقادات صحيحه لرى اوزره جمله انبياء عظامك
علوم ومعجزاتى وبلكه جمله مخلوقاتك حركات وسكناتنك موجدى حق جل
وعلا حضرتلريدر امر واراده سى اولمسه كرك حضرت عيسى وكرك
افضل المرسلين افندمز حضرتلرى بر بغداى دانه سنى دخى يردن قالديره مزلر
بنا برين بو اعتراضك دخى نصارانك انجيلده اولان حضرت عيسى عليه السلامك
جناب حقه تضرع ونياز ايله صادر اولان معجزه لرك جناب حقه نسبت ايلمسى
صريح ايكن سيزك جهل وعناديكزدن وحسد واستكباريكزدن بومقوله هزيانه
جسارت ايديورسكز اى معترض استعيذ بالله ﴿ يا ايها النبى انا احللنا لك ازواجك
الى آخره بو آيت كريمه ايله صلى الله تعالى عليه وسلم افندمزك ازواج مطهراتى
دردندن زياده اولوب امته دردندن زياده منكوحه نهى اولنمسى خصوصنه ايلديكك
اعتراض دخى انجيل حضرت عيسايه جهلكدن نشئت ايتمشدر زيرا بوحكم
خاصهٔ پيغمبريدر مثلا بعض عبادات شاقه لر واركه صوم وصال كبى حضرت
پيغمبر صائم اولوب امتدن نهى بيورررلرايدى و بيورررلركه بنم ربم بنى اطعام ايدر
واسقا ايدر بن تحمل ايدرم سيز بنم مثلم دكلسز بو خصوصلر خاصهٔ پيغمبريدر
پيغمبرك حكمى بشقه وامتك بعض كره حكمى بشقه جه اولور وبو خاصهٔ
پيغمبرينك عينى اولهرق حضرت عيسى عليه السلام دخى انجيلده صراحةً بيان
بيورمشدر جمله دنبرى متانك اون ايكنجى بابنك برنجى ايه سندن يدنجى آيه سنه قدر شويله
مسطوردركه اول زمانده حضرت عيسى سبت كوننده مزرعه ده كزرايدى
وشاكردلرى اچ ايديلر وباشقلرى قوپاروب يمكه باشلديلر فريسيلر بونى كوربجك
شاكردلرك سبت كوننده ايتمسى جائز اولميانى ايلديلر اما عيسى انلره بيورديكه حضرت
داودك وانكله بيله اولنلرك ايتديكنى اوقومديكزمى نيجه كه اللهك اوينه كيروب
وچوقى اتمكلرينى يديكه انلرى اكا وانكله اولنلره يمك جائز دكل ايدى الا يالكز
امامله جائز ايدى ياخود شريعتده اوقومديكزميكه سبت كونلرنده اماملر هيكلده
سبتى بوزارلر وصوچلى اولمزلر اماسزه ديرمكه بونده هيكلدن بيوك كمسه وار
اى معترض حضرت داود وامامله كه بنى اسرائيلك پيغمبرلريدر بعض احكامده

خاصهٔ پیغمبری اوله رق امتدن مستثنا حکملری وارایمش بناء علیه سنك
بو اعتراضنك انجیل شریفه وکتب انبیایه کمال جهالکدن وحماقت واشکالکدن
نه درلو اوره جککی بیلیورسون واستعیذ بالله ﴿ ترجی من تشاء منهن ﴾ الی آخره
آیت کریمه سیله ایلدیکك اعتراض محضا افترا اولدیغنه اشتباه یوقدر زیرا بو آیت
کریمه نك مدلولیکه حضرت محمد علیه السلامك ازواج مطهراتنك حجرهٔ
سعادتلرینه مسافر اولمقلقده ترتیب فرض دکلدر فقط کمال عدالتندن بالترتیب
نوبت ایله مسافر اولورلر ایدی وامتنه دخی برقاچ عدد عورتلری اولدقده
بو ترتیب فرض دکل ایسه ده ینه ینلرنده بو سنت سنیه به رعایت ایله تعدیل
وتسویه مسنوندر ای معترض جاهل سن توراتی او قومدیمیکه حضرت ابراهیم
علیه السلام حضرت سارهنك امری ایله حضرت هاجری مکهٔ مکرمه یه قدر ارسال
ایلیوب وزرعسز وصوصز محلده اسکان ایتمش ایکن حضرت ابراهیم علیه السلامه
کتب سابقه ده نسامی ینده تعدیل ایتدی دیه رك کیم اعتراض ایلدی واعتراض
ایتمك لایقمیدر زیرا انلرك هر برفعلی جناب حقك اذنیله در وبالخصوص
حضرت داود وحضرت سلیمان علیهما السلامك یدیوز عورتی وار ایدی
حضرت پیغمبر علیه السلام کبی ترتیب وتعدیله رعایت ایدیور دقلری مروی دکل
ایکن ای معترض انلرك یدیوز زوجات مطهراتی وار ایکن اعتراض ایلیوب
حضرت فخر کائنات افندمزك طقوز عدد ازواج مطهراتی اولمسنه اعتراض
ایتمك کمال درجه بلاهت وشقاوتکدن نشئت ایتمشدر زیرا جناب داود علیه السلام
حضرت عیسی علیه السلامك جدیدر دیه رك افتخار ایتمش ایکن نه کیفیتله
بو مثللو انبیای عظامه اعتراض جائز اوله بیلور نعوذ بالله من جهلکم الحمد لله
علی توفیق الایمان والاسلام وینه استعیذ بالله ﴿ واذ تقول للذی انعم الله علیه ﴾
الی آخره آیت کریمه سیله حضرت پیغمبر صلی الله علیه وسلم افندمز حضرت
زیدك مطلقه سنی تزوج بیورمسنه ایلدیکك اعتراض کندی کتابکزه جهلکزدن
نشئت ایتمسنه اشتباه یوقدر زیرا بو وقعه نك حقیقتی شویله اولدیکه حضرت
زید رضی الله عنه افندمز صلی الله علیه وسلمك کوله سی ایدی وانی تزویج
ایندیروب دائما تربیه سنده اولورلر ایدی حضرت زید دخی امرأ سندن جابجا بکا
کبر ایده یور دیه رك حضرت پیغمبر افندمزه شکوا ایدرلر ایدی وحضرت پیغمبر
افندمز امسك علیك زوجك بیوره رق یعنی عورتکه طلاق ویرمه دیو امر ایدرلر ایدی
وقتا که حضرت زید بقدر الله تعالی عورتنی تطلیق ایلدکده وزوجه سیدخی

Digitized by Google

غایت صالحه ومخدرا ندن اولمغله پك چوق آغلیوب یاربی بنی زیددن خیرلوسنه نصیب ایله دیه رك تضرع ونیاز ایلدکده جناب حق کمال شفقتندن دعاسنی قبول ایدرك جبریل امین واسطه سیله حضرت زینبك تزوجنی فخر کائنات علیه اکمل التحیات افندمزه امر ایلدی ای معترض بو خصوصده اعتراضه صالح نه وار باخصوص سزلرك اعتقادیکزده حضرت داود علیه السلام اوریایی بغیر حق قتل ایتدیروب زوجه سنی نکاح ایلدی دیرایکن وحضرت داود سزلرك مفخریکز ایکن بو افترایی عزو ایلمکز غریب وحضرت فخر المرسلینه ایلدیککز اعتراض دها زیاده اغربدر واکر مطلقه یی تزوج خصوصنی مناسب کورمیورسکز جمله انبیانك شریعتنده مطلقه یی تزوج امر مباحدر وجناب عیسی علیه السلامك انجیلده اولان کلامیکه کتب عتیقه ده مطلقه یی تزوج جائز ایسه ده لکن حقا بن سیزه دیرمکی برکیمسه عورتنی تطلیق ایدر ایسه زنایه سوق ایتمش اولور بو کلامدن طلاق خصوصی شریعت عیساده حرام اولمسی مستفاد اولمز بلکه مکروه اولمسی مستبان اولور ومکروه اولمسی حدیث پیغمبریده دخی وارد اولمشدر که طلاق مباح ایکن عند الله مبغوضدر بوندن ظاهر اولدیکه امر طلاق هیچ برشریعتده منهی اولمیوب بلکه مباح اولمسی ثابت ایکن نصارانك کلام عیسایی فهم ایده میه رك طلاق منهی اعتقادلری قسیسنك فهم سقیملرندندر وحضرت پیغمبر علیه السلامك زوجهٔ زیدی تزوج بیورمده برقاج فائده واردر اولا جمله شرایعده مشروع اولان طلاقی نصاری یننده حرام اعتقاد ایتملرینی فخر کائنات افندمز قولا نهی بیوردقلری کبی فعلا دخی اجرا بیوردیلرکه بو کذب ناسك ذهنندن بتون بتون اخراج اولنسون وثانیا حضرت زینبك کمال درجه تضرع ونیازینه جناب حقك کمال شفقتندن دعاسنی قبول ایلیوب زیددن خیرلوسنه نصیب ایلمسی وباخصوص حضرت زینبی تزوج بیوردقلرینك فرداسی محضر اصحابده زیده سؤال بیوردیلرکه یازید بوکیجه نصل صباح ایلدك حضرت زید جواب ایلدیکه یا رسول الله انام وبابام سکافدا اولسون جناب حق بوکیجه بکا پك چوق علوم غیبیه دن کشف احسان ایلدی رخصت بیوریلور ایسه اسرار الهیه دن بحث ایده یم اصحاب کزین استماع ایلسونلر دیدکده انکشت سعادتلریله فم سعادتلرینه اشارت بیوروب سکوت ایله امر ایلدی بو خصوصده امر طلاق مباح ایکن وحضرت زینب فخر کائنات افندمزك اقربای تعلقاتندن دکل ایکن وباخصوص حضرت زید بو خصوصه

Digitized by Google

ممنون ومتشكر ایكن ای معترض سنك مناسب دكلدر دیه رك اعتراضك عدم
تأدب وعناد كدن اولمسی اجلاء بدیهیاتدندر وبنه استعیذ بالله ﴿ وما كان لكم
ان تؤذوا رسول الله ﴾ آیت كریمه سیله حضرت فخر كائنات افندمزك
ارتحاللرندنصكره ازواج مطهراتنی آخر كسنه لر تزوج ایتمك منهی اولوب وامتدن
منهی اولمامسنه اعتراضك بودخی ساقطدر زیرا بوخصوص دخی خاصهٔ پیغمبری
اولوب وخاصهٔ پیغمبری مسئله سنی انجیلدن ماسبقده اثبات ایلدك وبالخصوص
ازواج مطهرات امهات مؤمنین اولدیغندن سائرلرینه منهی اولمسی كمال ادبدر
بالخصوص كتب عتیقه ده هیچ برپیغمبرك زوجه سنی امتدن اخر كیمسه تزوج
ایلدیكی مسموع اولمشمیدر وبنه استعیذ بالله ﴿ یا ایها النبی لم تحرم ما احل الله لك ﴾
آیت كریمه سیله ایلدیكك اعتراضك دخی جهل وحماقتكدندر زیرا فخر كائنات
علیه اكمل التحیات افندمز حضرت حفصه رضی الله تعالی عنها یی تأدیب
ایچون برماه یانه وارمیوب وحضرت ماریه رضی الله تعالی عنهانك دخی برمدت
حجره سنه وارمامغه قسم بیورمشلر ایدی جناب واجب الوجود كمال لطفندن
وازواج مطهراته كمال مرحمتندن فخر كائنات افندمزه تنبیه بیوره رق حبیبم
اعتقادكده حلال اولان شیئی نیچون كندیكه حرام قلهرق ترك ایلدك انلرك
قصورینی عفو ایلیوب بنه تلطیف بیور بوخصوصده ای معترض اعتراضه صالح
نوار حالبوكه برشخص زوجه سنی كوناكون تربیه ایدر مثلا ضرب ایله وتكدیر ایله
وبرقاچ كون صحبت ایتمامك ایله حضرت پیغمبر افندمز دخی برقاچ كون مصاحبت
ایتمامه لریله تربیه بیورمشدرنته كیم حضرت ابراهیم علیه السلام حضرت سارهنك
خاطری ایچون حضرت هاجری برقاچ سنه ترك وتربیه بیوردیغی كبی سیزك توراته
ایمانكز وارایكن حضرت ابراهیمه اعتراض ایلیوب جناب فخر المرسلینه اعتراض
ایتمكز توراته جهلكزدن وحضرت فخر المرسلینه تمردیكزدن نشئت ایتمشدر
ووالحكمك حضرت پیغمبر علیه السلامه شارعه اسنادی دخی كفر وضلالتكزدن
نشئت ایتمشدر وبوخصوصدن اغرب جمله یهودیلر حضرت عیسی علیه السلامه
الحالة هذه نعوذ بالله ولد زنا ومصروع ومجنون دیه رك كوناكون افترالر
ایدرلر والحكم ومثلك كبی برایكی ملعون كلبك افضل المرسلین واكمل العالمین
حقنده حماقت عزو ایتمكز امر مستبعد دكلیدر وفخر كائنات افندمزك دین مبینی
نشری كیفیتی حقنده ایلدیكك اعتراض دخی كفر وضلالتكدندر زیرا اوخصوصی
تفصیل رساله مزده متعسر اولدیغندن مراد ایدنلر كتب سیری

Digitized by Google

مطالعه ایله کیفیتی جمله نك یقیناً معلومی اوله رق بومعترض ماهونك جهل وضلالتی ثابت اولور ایمدی بتوفیقه تعالی بومعترضك سئوالات باطله سنك هر برینه بر قاچ وجهله جواب ویره رك وخصوصا انکار ایلدیکی ماده نك جمله سنی کندی کتابلرندن وقوعنی اثبات ایتمك محضا جناب حقك توفیقی وحضرت پیغمبر صلی الله تعالی علیه وسلم افندمزك روحانیتی برکاتیله اولدیغنه اشتباه یوقدر بوندنصکره بزدخی اولا قواعد نصارایی بیان وثانیا طرف اسلامیاندن نصارایه جوابی محال اولان برطاقم اعتراضاته بعون الله تعالی شروع ایدهلم والله الموفق للسداد

﴿ باب ثالث ﴾

دین نصارانك قواعدی بیاننده درکه قواعد مذکوره دن تخلف ایدنلری نادرا واقع اولوب جم غفیر نصاری بونك اوزرینه متفق اولمغله ینه کندولرینك دردست اولان نص انجیللری ایله قاعدهٔ مذکوره لری صداولنور معلوم اوله که قواعد دین نصاری بش قاعده اولوب بری تغطیس وبریسی ایمان بالتصلیب وبریسی اقنوم ابن که بطن مریمده التحامنده اعتقاد وبریسی قربانه ایمان وبریسی قسیس عندنده جمیع کناهلرینی اقرار واعترافدر قاعدهٔ اولی تغطیس بیاننده درکه عوام نصاری وافتیز ایله تعبیر ایدرلر معلوم اوله که اوقا انجیلنده حضرت عیسی علیه السلام جانبندن روایت ایدوب تغطیس اولنان جنته داخل اولور تغطیس اولنمیان جهنمده قالور دیدیکندن عامهٔ نصاری تغطیس اولنمیان جنته کیره مز دیو اعتقاد ایدرلر ❊ طرف اسلامدن سؤال اولنور که حضرت ابراهیم وحضرت موسی وحضرت اسحق وحضرت یعقوب صلوات الله وسلامه علیهم اجمعین حقلرنده نه دیرسکز که انبیاء مشار الیهم افندیلریمز جنتده میدر دیو سؤال اولندقده البته جنته داخل اولمشلردر دیو جواب ویررلر ذکر اولنان انبیاء عظام حضراتلری سزك اعتقادکز اوزره تغطیس اولنمدیلر دیو سؤال اولندیغنده جوابلرنده انبیاء مشار الیهم حضراتی ختان اولمشلردر ختان اولنملری تغطیسه بدلدر دیو جواب ویررلر ایسه یا حضرت آدم وحضرت نوح علیهما السلام وبونلرك ذریتنه نه دیرسکز که نه ختان ونه تغطیس اولندیلر حالبوکه مشار الیهما وذریتلری جنتده اولدیغنه سزك نص انجیلکز وعلماکز اجماعی شاهدلر در دنیلدکده جوابلری قالیوب ﴿ فبهت الذی کفر ﴾ سری آشکار اولور وبوندن معلومدر که تغطیس قاعده سی انجیل منزللرنده اولمیوب بلکه علاوه ایلدکلری اکاذیب ومفتریاتندندر

Digitized by Google

عاقل تفكر ایتسونکه حضرت آدم وحضرت نوح علیهما السلام ك تقطبس
وختان اولمدقلری لامحاله حضرت عیسی علیه السلامك معلومی ایكن نوجهله
ممكن اوله بیلور وبونی کیم تجویز ایدرکه تقطبس اولنمیان ابدی جهنمده قالوردیو
حضرت عیسی علیه السلام شهادت ایده ﴿ فاعتبروا یا اولی الابصار ﴾
وافتیرلرینك صورتی بو وجهله درکه هر برکنیساده مرمردن یاپلمش برحوض
واردر پاپاس اول حوضی صو ایله طولدیروب انجیلدن راست کلدیکی محلدن
اول صویك اوزرینه اوقور وصویك ایچنه زیاده جه طوز و پلسان یاغی اطار
اعاذنا الله وجمیع المسلمین حدبلوغی تجاوز ایتمش کبیرالسن برکمسنه تنصر ایتمك
مراد ایلدکده زعم باطل واعتقاد عاطللری اوزره حضور حقده شهادت ایتمك
ایچون اعیان نصارادن برقاچ کمسه پاپاس یانده جمع اولورلر پاپاس تنصر ایده جك
کافری حوضك یانه کتوروب شویله خطاب ایدرك ای دین نصارایه کیره جك
آدم معلومك اولسونکه نصرانیلك اعتقاد ایده سنکه حاشا ثم حاشا حضرت
الله عزشانه ثالث ثلثه در وتقطبس اولنمیان آدم جنته کیرمك ممكن دکلدر
تحقیق مسیح اللهدر بطن مریمده التحام ایتدی هم انسان وهم اله اولوب
باباسی جوهرندن اله ووالده سی جوهرندن انساندر صلب اولنوب وفات ایلدی
وایام موتندن اوچ کون صکره حیات بولوب سمایه صعود وباباسنك صاغ
طرفنده اوطوردی و یوم قیامتده بین الخلق حکم ایده جکدر اهل کنیسانك
ایمان ایتدکلری شیئك کلیسنه ایمان ایلدکمی دیدکده کافر اوله جق لعین دخی
نعم دیو تصدیق وبوندن صکره پاپاس مسفور صودن بر برداق الوب اول تنصر
ایدن خبیثك اوزرینه سرپوب باسم الاب والابن وروح القدس سنی
تقطبس ایتدم دیدکدن صکره برمندیل ایله اوزرندن باشلغی سیلوب اول کافر
چیقارکیدر بو وجهله خسران ابدیه یی تحصیل ایدر نصارانك اولادلری
طوغدیغنك سکزنجی کونی تقطبس ایدرلر وچوجوغی کتوروب کنیساده پاپاسه
تسلیم اولدخی بالاده ذکر اولنان کلمات مزخرفه یی اناسنه وباباسنه سویلیوب
انلر دخی تصدیق وصویی سرپوب چوجقلرینی الوب کیدرلر پاپاسك ذکر
اولنان حوضه ایلتدیکی صو برنیجه سنه طور رایسه بوزلمز ومتعفن ومتغیر اولمز
نصاری بوکا تعجب ایدوب پاپاسك برکتندن زعم ایدرلر بیلمزلرکه صویه وضع
اولنان طوزك و روغن پلسانك خاصه سندندرکه بونلردن وضع اولنسه اول
صو نیجه زمان طوروب متعفن اولمز و پاپاس اول صویه طوزی و پلسان یاغنی

Digitized by Google

خفیجه وضع ایلدکاری جمله حیله وخدعه لرندندر بو محلده موسی الیه شیخ
عبدالله حقیقته اکاه دیمشکه بندخی یاپاسلغم زمانده مذکور صوبی بو وجهله
حفظ ایدر ایدم و وجهه مشروح اوزره چوق کافری تغطیس ایلر ایدم
الحمد لله تعالی جناب حق عزشانه بکا هدایت نصیب ایدوب ظلمات کفردن
انور اسلامه خروج وبرکت سید المرسلین صلی الله علیه وعلی آله واصحابه
الطیبین الطاهرین بنی داخل صنف مؤمنین ایلدی دیو شکر ایلمشدر حمدالله
اعتقاد باطله لرنده سلفده کچن قسیسلک شهادت ایلدکلرینه اینانمیان جنته
کیرمز دیرلر وثالث ثلثه قوللرنده شول وجهله ایمان ایدرلرکه حضرت
عیسی علیه السلامک ابن الله واثک ایچون ناسوتین ولاهوتین اولمرق ایکی
طبیعت اولوب طبیعتین شیء واحد اولمشدر لاهوت حاشا انسان محدث
ومخلوق وناسوت اله تام خالق غیر مخلوق اولمشدر ونصارانک بعضیسی
دیرلرکه ثلثه الله عزشانه وعیسی ومریمدر بوکروهک قوللری محضا کذب
وبهتان اولدیغنه شک وشبهه اولمیوب عقلدن ذره قدر حصه یاب وقلمدن
برقطره کامیاب اولان ارباب عقول وادراک بونلک کبی رکیک و بارد وسخیف
وفاسد اعتقاددن حذر ایدر زیرا بو برکفردرکه بر چوجوغه عرض اولنسه امتناع
ایلر و بر محضر لقدرکه جزئی عرفانی اولان البته کولر وبو کفرلردن اقتضا ایدرکه
حضرت عیسی علیه السلامک جناب باری عزشانه مثللو علم وقدرت وسائر
صفات ازلیه سی اوله بو ایسه باطل و بطلانی نص انجیل ایله ثابتدرکه مارکوس
انجیلنک اون برنجی فصلنده حواریون مسیح علیه السلامدن وقت قیامتدن
سؤال ایلدکلرنده اول کونی سماده اولان ملائکه کرام دخی بیلمز انجق یعنی
الله عظیم الشان بیلور دیو جواب ویرمشلر بو شاهد یتشمزمیکه حضرت
مسیح علیه السلامک علمی ملائکه عظامدن ناقص اولوب وقیام قیامتی انجق
رب العالمین عزشانه بیلور وحضرت عیسی علیه السلام نه بیلور ایسه حضرت
حقک بیلدرمسی ایله بیلور کفرهک بو اعتقادلری نه غریب جرئت وکذب وافترالری
نه عجیب قباحتدر لاحول ولاقوة الا بالله العلی العظیم متا انجیلنک اوننجی فصلنده
تحریر ایلمشدرکه یهودیلر حاشا حضرت عیسی علیه السلامی اخذ وقتل ایتمکه
عزیمت ایلدکلری کیجه عیسی حضرتلری زیاده متغیر ومحزون اولمشدر اگرچه
حضرت مشار الیهک اخذ وقتل اولندیغنک اصلی اولمیوب محضا بهتان ایسه ده
صرلک اعتقادیکز الهک اوزرینه اولملغله اللهک اوغلی محزون ومتغیر اولورمی تعالی شانه

Digitized by Google

عما يقول الكافرون بوندن اقبح قول اولمزكه حضرت عيسى عليه السلامده ناسوتين ولاهوتين ايكى طبيعت اولوب ايكيسى شئ واحد اولدى ديو اعتقاد ايدرسكز آتش ايله صو ونور ايله ظلمت بر يره كلمك محال واستحاله سنه ضدیتلری سبب اولور الله عظيم الشان تعالى وتقدس عظمت كبرياسنده برشبيه بكزمزجميع مخلوقاتك خالقى جمله عالمدن غنى ايكن نوجهله متصور اولور وبونى فنغى عقل تجويز ايدركه بعض مخلوقى ايله ممازجه ايدوب قارشسون فتعالى الله الملك الحق عما يشركون كفره نك بو اعتقادلرى يعنى حضرت عيسى لاهوت وناسوت ايكى طبيعتدن شئ واحد در ديو زعم فاسدلرى بنه انجيللرى ايله مردود دركه حضرت عيسى عليه السلامده طبيعت انسانيتدن بشقه طبيعت يوقدر بونك دليلى متى انجيلنك اون نهى فصلنده ذكر ايدركه حضرت مسيح عليه السلام طوغديغى مدينه دن آخر محله انتقال اثناسنده خلق مسخره يه الدقلرنده بر پيغمبر استخفاف اولنمدى مكركه كندو مملكتنده اولندى ديو بيورمش بوندن فهم اولنان حضرت عيسى عليه السلام سائر انبياء عظام حضراتى كبى بر پيغمبر اولوب انبياء كرام عليهم السلامك انجق طبيعت انسانيتلرندن بشقه طبيعتلرى اولميوب وجمله سى عباد اللهدر وبونى تأييد ايدركه يهوديلر حضرت عيسى عليه السلامه مخالفت ايلدكلرنده حوار بونك رئيسى اولان شمعون الصفا يهوديلره خطاب ايدوب يارجال بنى اسرائيل سوزمى دكله يكز تحقيق مسيح عليه السلام برآدمدر جناب الله عظيم الشان طرفندن قوة وتأييد ويلدن حق سبحانه وتعالى حضرتلرينك اظهار ايتديكى معجزلر ايله سزه ظاهر اولدى حالبوكه سزلر اكا ايمان ايتميوب كافر اولديكز ديمش قصص حوار بونده بو وجهله مصرحدر وعند النصارى قصص حوار يون كتابى انجيل مثللو معتبر بركتابدر حضرت عيسى عليه السلام جناب حقك عبدى ورسولى اولديغنه بوندن زياده شاهد بولنمز ومدعامزه بوندن اعلا برهان اولمزكه كروه نصارى بوشمعون الصفانك ذكرى ايله تبرك صلاح وفضلنه ايمان واعتقاد ايدرلر كندولرينك عندلرنده موثوق اولان شخصه حضرت عيسى عليه السلامك نوع انساندن وانبيا ومرسلين زمره سندن اولوب من طرف الله مؤيد ويدنده ظاهر اولان جمله معجزات بقدرة الله تعالى ظهور ايلدیکنه شهادت ايده يور حال بويله ايكن يا اول قول ندر وبوعناد نه سببه مبنيدر لاهوت وناسوت ايله عيسى جسدينى مراد ايدرلر حاشا الله تام اولدى ديو الفاظ كفره اصرار

Digitized by Google

ايدرلر دوشنوب تفكر ايديكز كه نصارانك بصيرتلريني يعني قلبلريني
ظلمت قاپلامشدر ودخي لوقا انجيلنك آخرنده ديركه حضرت عيسى عليه السلام
حاشا قبردن قالقدقدنصكره شاكردلرندن ايكي كسنه يه راست كلوب نيچون
محزون طورورسكز ديو سؤال ايلدكده غالبا سن بوشهرده غريب اولمق كركسن
اقوال وافعالنده عندالله وعندالناس صادق اولان بررجل كه حضرت مسيح
عليه السلامدر بوكونلرده آنك حقنده اجرا اولنان كيفيتي بلميورسن ديمشلر
كندو شاكردلري حضرت عيسى عليه السلامك نوع انساندن اولديغنه شهادت
ايتديلرنه اللهدر ونه ابن اللهدر ديديلر فتعالى الله عن ذلك علوا كبيرا اقنوم
ابن بطن حضرت مريمده حضرت عيسى ايله التحام ايتدي ديرلر نصارى
كروهنك بو اعتقادلرينك سببي جناب حق جل وعلا اكل شجره ايچون
حضرت آدم وذريتني جهنمه قويوب صكره رحمت ايدوب ناردن اخراجني
مراد ايلدكده بطن مريمده جسد عيسى ايله التحام ايليوب انسان واله اولدي
انسانلغي والده سي جوهرندن والهلغي باباسي جوهرندن اولوب حضرت آدم
عليه السلامك ذريتني ناردن اخراج ممكن اولهميوب مكركه موت ايله ممكن اولديغندن
جميع خلقي شيطاندن قورتارمق ايچون مصلوبا وفات ايتدي اوچ كوندن صكره
ديريلوب جهنمه كيدوب حضرت آدمي وذريتني وجميع انبيايي چيقاردي ديو
اعتقاد ايدرلر بو اعتقاد فاسدلري كفر صريح ودينلرنده اولان قارشقلق اسلافلرينك
بلا دليل وبلا نقل وضع ايتدكلري اراجيفه بولدقلري كبي اينانوب اعتقادلرندندر
حالبوكه بويله كلامي انبيادن برنبي لسانندن المدي محالدركه خالق ازلي لحم ودم
اولوب ارضده وياخود سماده تولد ايليه ياهيچ ممكنميدركه ذات اجل اعلا محدود
ومتغير اولوب برمكاندن آخر مكانه انتقال ايليه اشبو اعتقاد باطله اوزره اولان
نصارايه ايماندن سؤال اولنوب سزلر حضرت عيسى عليه السلام حقنده اللهدر
ديو اعتقاد ايدرسكز وبو اعتقادي ايتميان نصراني اولمز ديو اصرار ايلرسكز
دينلسه اويله اعتقاد ايلرز ديه جكلري آشكار دربزجوابنده ديرزكه تحقيق
بهتان عظيم وامر محاله اقدام ايتديكز وحادث اولان نوع انساندن برفردي
ازلي اعتقاد ايلديكز بو اعتقاديكزه سبب بش وجهدن خالي دكلدر وجه اول
حضرت عيسى عليه السلام اله ايكن بطن مريمي اله ازلي يه مسكن زعم
ايلرسكز وجه ثاني حضرت عيسى عليه السلام كندوسي وياخود آنك دينني
نقل ايدن تلاميذي بو مقوله كلامي سويلديلري وجه ثالث حضرت عيسى

Digitized by Google

عليه السلام يدنده فوق العاده معجزه لر ظهور ندنمی الله اتخاذ ایدرسکز
وجه رابع سمایه صعود ایلدیکندنمی الله اتخاذ ایدرسکز وجه خامس
باباسز طوغدیغندنمی اوهام باطله یه اویارسکز اکر باباسز طوغدیغندن بویله اعتقاد
ایدرسکز حضرت عیسی علیه السلامك باباسی یوق اناسی وارایدی حضرت آدم
علیه السلامك ایسه نه باباسی ونه اناسی واردر وحالبوکه ملائکهٔ کرام کروهنك
نه باباسی ونه انالری اولور کرك حضرت آدم وکرك ملائکهٔ عظامه کیمسه اله
دیمدی بونلری براغوب حضرت مسیح علیه السلامه اله ویاخود ابن الله دیرسکز
خبر ویریکز حکمت ایجابیده بونلك قنغیسی اعجبدر وقدرت قنغیسنده زیاده
واضحدر دیو جواب ویریکز اکر حضرت عیسی علیه السلامك یدنده خارق العاده
معجزه ظهورینه مبنی بو اعتقادی ایدرز دیرلر ایسه سزك علما کز بیلورلر که
حضرت الیسع نبی علیه السلام حیاتنده برمیت احیا ایدوب وفاتندن صکره دخی
برمیت احیا ایتمشدر وحضرت الیاس نبی علیه السلام دخی برمیت احیا ایتدی
و براختیار صو رنك دقیق و یاغنه برکت ایله دعا ایلدکده قابلرنده یدی سنه تمام
اولوب بتمدی وایدی یاغ مراولمسون دیو سؤال ایلدکده جناب عزشانه مقبول
ایلدی واکر حضرت عیسی علیه السلام بش قطعه چوره کی بش بیك آدمه
یدردی دیرلر ایسه حضرت موسی کلیم الله قرق سنه من وسلوی ایله التیوز بیکدن
متجاوز قومی اطعام ایلدی ومبارك عصاسن بره ضرب ایتدکده اون ایکی
طریق حاصل وظاهر اولوب قومیله بی خوف وخطر کذار ایتدی وفرعون لعین
چکیلوب کیجه یم دیرایکن مرجعنه قدر زیروزبر اولوب کندی وکذلك عصاسن
طاشه اوردقده اون ایکی عدد عین جاری حاصل اولدی وبوندن بشقه عجایبات
وغرایبا تدن اهل مصره اظهار ایتدیکی معجزه لر که عصاسی هیئت اژدر اولوب
سحره نك حیالاتی بلع ایلدیکی وصولری متعفن اولوب درونده اولان حیوانانك
وفاتی وقوربغه لرمنازللرینه طولمسی ووجودلرینه کهله نك استیلاسی وانواع
حبانلر چیقار ملری وطوارلرینك تلف اولمسی وبقدرة الله تعالی طولولر یاغوب
اغاجلرینك فاسد اولمسی ومجموع بلده لرینه چکرکه مسلط اولمسی واوچ کون
واوچ کیجه ظلمات احاطه ایلمسی وغیرذلك اکر نصاری حضرت عیسی علیه السلامی
الله اتخاذ ایتدیکمز سمایه صعودندندر دیرلر ایسه افترای محض اولان اشبوقوللکرنه
کوره حضرت الیاس وحضرت ادریس علیهما السلامی دخی الله اتخاذ
ایلمکز لازمکلورزیرا مشار الیهما صدیکزده سمایه صعود ایتمشلردر اکرکه

جوابلرنده حضرت عیسی علیه السلام نفسی ایچون الوهیت دعوا ایتدیکندن
بویله اعتقاد ایدرز دیرلر ایسه سزك بوفکریکزی انجیلمزدیدیککز کتاب رد
ایدر اکرچه ایمانمز بولك اوزرینه درکه حضرت عیسی علیه السلام صلب
اولنمدی ویهودیلر ایتمدیلر لکن سزلرا کاذب مخترعه کز اوزره انجیلده
یازوب حضرت عیسی علیه السلام صلب ایچون طلب اولندیغنده یاربی نچون
بنی مخذول ایتدك دیمش هیچ اله ویاخود ابن الله اولان مخذول اولورمی
و بویله سویلرمی بنی الله تعالی ارسال ایلدیکه دیو حضرت عیسی انبیاء اللهدن
اولدیغنه کندوسی شهادت ایلدیکی ینه انجیلده مصرح دکلمیدر سزك کذلك
انجیلده اولان کذب وافترا کزدن دکلمیدرکه حضرت عیسی علیه السلام صلب
اولندی وصلب اولنورایکن الهما الهما دیوصیحه وندا ایتدی دیرسکز ینه دونوب
اله یاخود ابن الله اعتقاد ایدرسکز بونه مقوله عقلدر وبونه عجایب فکردر
دیوجواب ویررز نصارانك قاعدۀ رابعه لری قربانه ایناغمقدر دین نصاراده
قربان یعنی عبادت زعم ایلدکلری آیین پاپاسلری براتمك پارچه سنك اوزرینه
بعض کلمات قرائت ایلدکده اول اتمك پارچه سی اول ساعتده حضرت عیسی
علیه السلامك جسدی اولور ودخی برطاس شرابه بعض کلمات اوقودقده
اول آنده حضرت عیسی علیه السلامك قانی اولور دیرلر بواصوللرینك
تقررندنناشی هر برکنیساده عند نصاراده بر ربیوك پا پاسلر واردرکه بوکیفیتی
اجرا ایدرلر پاپاس مرسوم هرکون برصغیراتمك پارچه سنك اوزرینه برکاسه شراب
قویوب اعتقادلرنجه حضرت عیسی علیه السلامك اتمك پارچه سی جسدی
وخمرمز بورقانی اولمشدر دیرلر بوقول فاسدی اختیارلری متا انجیلنك یکرمنجی
فصلنده حضرت عیسی علیه السلام حاشا موتندن برکون اول حواریونی جمع
ایلیوب وبراتمك الوب پارچه پارچه طوغرایوب وهر برینه برپارچه اعطا ایلیوب
بو بنم جسدمدر بونی اکل ایدیکز وصکره برطاس شراب و یروب بو بنم قانمدر
ایچیکز دیدی دیو یازدیغندن نشأت ایتمشدر محرراتاناجیلدن یوحنا ایسه
حضرت عیسی علیه السلام رفع اولنجیه قدر عندنده ایدی حالبوکه بواتمك
وشراب ماده سنی انجیلنده برشی ذکر ایتمدی اکراصلی اولمق لازم کلسه
یوحنادخی یازار ایدی بواختلاف متانك افتراسنه دلالت ایدر ونصارانك برکذب
محاللری واوهام وضلاللری دخی بودرکه هر برقسیسك اوقودقلری اتمك پارچه سندن
هر برپارچه حضرت عیسی علیه السلامك طول وعرض وعمق جهتیله جسدینك

عینی اعتقاد ایدرلر فرضا اجزاء خبز یوز بیك دخی اولسه رایسه البته
هر بر پارچه سی جسد عیسادر دیرلر نصارایه سؤال اولنورکه مثلا حضرت عیسی
علیه السلامك اون قارش قامتی وایکی قارش عرضی و برقارش عمقی فرض اولنمق
لازم کلسه اوچ دانه سی انجق برقارش اولان فطیره نك نوجهله حضرت
عیسی علیه السلامك بطبقه جسدی اوله بیلور بو محال دکلیدر وبونی عقل سلیم
قبول ایدرمی دینلدکده جوابلرنده غروش جرمی قدر آیینه نك درونده آیینه
مذکوره دن بیك قات بیوك کبیر بنالر وطاغلر چیقوب کورینور بو دخی آیینه نك
عینیدر دیرلر اول بی عقللره دینلورکه آیینه ده کورینان برخیال وعرضدر
بالذات عین اول شی دکلدر مع هذا که سزك اعتقادکزده حضرت عیسی
علیه السلام برآدمدر اجزای فطیره یوز بیك دخی اولورایسه هر برنده جسد
عیسی موجوددر دیرسکز بوسوزیکزه کوره یوز بیك عیسی اولمق لازم کلور فطیره
آرتدقجه جسد عیسی دخی ارطار بو اعتقادکزه کوره مالانهایه عیسا اولمق لازم کلور
ومسخره عالم اولدیغکز بوندن دخی ظاهر اولدی حسبنا الله ونعم الوکیل ذکر
اولنان فطیره ایله صورت عبادتلری شو وجهله درکه قسیس خدمتکاربنه
امر ایلیوب صافی خالص دقیقدن براتمك پارچه سی یوغوروب پاپاس فطیره نانی
برطاس شرابی الوب کنیسایه کلور وناقوس چالدیروب نصارایی عبادت ایچون
جمع ایدر وشیشه ده اولان خمری برکاسه دن برکاسه یه دوکوب وفطیره خبزی
برتمیز مندیله صاروب نصارانك صفلری اولنه کلور ومشرق طرفنه توجه
ایدوب اتمك پارچه سنی النده طوتوب انجیلده مذکور اولدیغی اوزره زعم
باطللری نجه حضرت عیسی علیه السلامی یهودیلر اخذ ایندکلری کیجه فطیره یی
یدمبارکی ایله طوتوب وکوزینی سمایه قالدیروب قادر وقیوم اولان رب العالمین
جل شانه حضرتلرینی بعد التمجید فطیره یی پارچه پارچه ایدوب بونی اکل ایدیکز
بنم جسدمدر دیدیکی محلی انجیلدن اوقیوب بو کلامی قسیس بعینه اتمام
ایلدکده اول اتمك پارچه سنه سجده ایدر وجسد حضرت عیسی عین
اول فطیره اولوب وحاشا ابن الله اولدیغنی پاپاس مرسوم محقق زعم ایدر
وسجده سنده اول فطیره یه خطاب ایدوب حاشا فحاشا سن ارض
وسمانك الهی اولان عیسی ابن الله سن وجمله عالمدن اول طوغمشسین
جسدینی یدك وقاتی ایچدك دیرلر وبونی عبادت زعم ایدرلر صکره دونرلر
حضرت عیسی علیه السلامه اله وابن الله دیرلر نه یرلر ونه ایچرلر الحمد لله الذی

Digitized by Google

هدينا للاسلام ﴿ نصارانك بشنجى قاعدەلرى قسيسين حضورنده جميع كناهنى
اقرار واعتراف ايتمكدر نصارانك اعتقادنده برنصرانى قسيسين عندنده جميع
كناهنى اقرار واعتراف ايتمدكجه جنته كيرمك ممكن دكلدر اكر كناهلرندن
بركناهنى كتم واخفا ايدر ايسه قصورينى اقرار ايلمديكى فائده ويرمز ديرلر
هرسنه پرهيزلرى زماننده كنيسايه كيدوب بوخصوصه مأمور اولان پاپاسه
كناهلرينى بربريان وتفصيل ايدوب بشقه وقتده ايتمزلر مكركه خسته اولوب
مولندن خوف ايدر ايسه پاپاسه خبر كوندروب كناهلرينى اقرار ايدر وپاپاس
كناهلرينى مغفرت ايدر وعندالله تعالى مغفور اولدقى ديو اعتقاد ايدرلر
بواجلدندركه روما بلده سنده پاپا تعبير ايدرلر باش پاپاسى روى ارضده خليفهٔ
حضرت مسيح زعم ايدرلر اولدخى بعض نصارادن اموال كثيره الوب بن سنك
جمله كناهلرين مغفرت ايتدم ناردن مستريح اولورسين وجنته كيررسين ديو
يدلرينه برات وبررو جميع اراضئ نصاراده وكيلى اولان قسيسلردخى بووجهله
مغفرت وايجاب جنت ايچون براتلر يازوب ويررلر شاشقينلر برچوق مال ويروب
بوبراتى الوب حفظ ايدرلر ومرد اولدقلرنده برابر دفن ايتديررلر ونصارانك
يقينلرى اويلەدركه اشبو برات سببيله جنته كيررز ديرلر بو ايسه نصارانك
اموالنى جلب ايتمكه پاپاسلرك دام حيله سيدر نصارايه دينوركه بونى نيچون
ايديورسكز سزه حضرت عيسى عليه السلام بونى امر ايتمدى ومع مافيه
انجيلمز ديو اعتقاد ايتديككز كتابلرده پاپاس كناه باغشلسون ديو نص ودليل
يوقدر ودخى بركتابكزده يوقدركه حضرت مريم وحواريون وتلاميذ حضرت
عيسادن هيچ بريسى كلوب حضرت عيسى عليه السلامه كناهلرينى سويلمدى
مع هذا كه زعم فاسديكزده حضرت عيسى عليه السلام حقنده الوهيت ادعا
وياخود ابن الله ديرسكز وبو باطل اعتقادكزه نظرا كناهكزى مغفرت ايتمكده
حضرت عيسى عليه السلام پاپاسلريكزدن اليق وانسب دكلميدر كناهلريكزى
مغفرت ايدن پاپاس دخى ندر يا انلرك كناهلرينى كيم مغفرت ايدر حالبوكه انلرده
اولان كفر وضلال سائرندن زياده در بركروه اعما ديكر برقوم اعمايى الندن
طوتمش كيدرلر لامحاله مهالك حفرهٔ نارده داخل اولور بالاده ذكر اولنديغى
اوزره عندالنصارى بالاتفاق امر مجزوم دركه سمادن مسيحك نزولى خلايقى لوث
خطايادن تطهير ايچون اولوب وكفارت خطيئهٔ آدمه بدل كندو نفسنى قتل
وصلب حالاتنه سزاوار ومحل ايلدى ديرلر وعلى هذا انلره سؤال اولنوركه قتل

Digitized by Google

مسیحدن متفرع عالمده نه کونه صلاح واقع ونه رسم فسادمرتفع اولدی وتطهیر خطایا باخصوصی اهل ایمانه می ایدی یوخسه اهل کفره می ایدی اکر اهل کفرك خطایاسنی تطهیر ایلدی دیرلر ایسه خطایالرندن خطایا ایله تطهیر ایلمش اولورکه بولی غائط ایله ازاله ایلمك مثللو زیاده قبیحدر وبوصورتده یهود ویهودا دخی اکتساب طهارت ایتمش اولورلر واکر اهل ایمانی خطایادن تطهیرایلدی دیرلرسه بزلر دیرزکه نورایمان طهارتده کافی اولوب قتل مسیحه حاجت قالمز واکرزمرهٔ حواریونی تطهیر ایلدی دیرلرسه بزلر دیرزکه انلرك ذنبی نه ذنب عظیمدرکه انی برشی تطهیر ایده میوب انجق قتل اله تطهیر ایده پس بوتقدیرجه انلر کفاردن اشد واقبح اولمش اولورلرمع هذا انلری ملائکهٔ کرام وسائر انبیای عظامدن افضل اعتقاد ایدرلر واکر دیرلرسه که جناب مسیحك بوحالتی اختیاری مجرد خلایقه آیین صبروتحملی تعلیم ایچوندر بزلر دیرزکه کندوسی مقام ربوبیتده عظمت وجلالیله پایدارقالوب قلوب عباده قوت صبروتحملی ابداع وشیوهٔ حسن توکلی ایداع ایلمك شان الوهیته الیق وکفری ایدی وصلب مسیحه مبنی نه مقوله شر وفساد منتفی اولدی بلکه قبل نزول المسیح عالم نه حالده ایسه ینه کما کان اولحال اوزره ثابت وحالات سابقه غیر فائتدر زیرا کالاول دروازهٔ معاصی کشاده وامد شد شرور علی حالها آماده در واکر مکابره ایدوب خطایا عالمدن مرتفع وتطرقات معاصی مندفع اولدی دیرلر ایسه جمله یه جای خنده وانکارطور بداهت ایله شرمنده اولورلر وحالا انلردن بواهیم منسلب اولمیوب علی العمیا بوقضا حاتی مرتکب اولملریله مدت صوملرنده ربنا ایسوع المسیح بطل الموت واطفت فتن الشیاطین واندرست آثارها دیو تلاوت ایدرلر وینه مدت صوملرنده بازار کونلری یاربنا یسوع الذی غلب بوجهه الموت الطاغی دیرلر وکذلك ایام فطرلرینك هفته سنده ان فخرنا انما هو بالصلیب الذی بطل به سلطان الموت وصرنا الی الابد والنجات دیو قرائت ایدرلر وکذلك انلره بووجهله سؤال اولنورکه شان مسیحده جناب حقك نه لفظی ظهورایلدیکه بین الناس مسیح وابن الله وصافنه شایان اولدی اکر بالاده بیان اولندیغی وجهله دهن ایله ممسوح اولدیغی حسبیله اول وصف جلیل ایله موصوف وممدوح اولدی دیرلرسه بزلر دیرزکه تدهین مسیح موجب ترجیح اولمیوب بلکه مسیحدن غیری سائر انبیای عظامك دخی اوشرفه نائل اولدقلری منصوص الدلالتدر زیرا

Digitized by Google

جناب داود مزامیرنده یورمشدرکه صبیا کنت فی غنم ابی فاخذنی ربی ومسحنی
بدهن مسحن وکذلك تورانك سفر ثالثنده کلمشدرکه ان الخبیر الممسوح
من اولاد هارون هو لذی یتولی القرابین ورش الدم علی زوایا المذبح وکذلك
سفر ثالث اصحاح خامسنده کلمشدرکه جناب هارون حقنده حضرت موسی یه
خطاب الهی وارد اولدیکه یاموسی قدم هارون والبسه لباس الکهنة وکلله
بالاکالیل من الذهب وصب علی رأسه من دهن المسحین وقدسه وعلی هذا شرف
مسح ذات مسیحه مخصوص اولیوب بلکه سائر انبیای کرام دخی علی السویه
ممسوح واحد طرفین غیر مرجوحدر وعلی الخصوص انجیلده تصریح
اولندیغی وجهله جبریل ابن مسیحه ابن داود ایله اطلاق ایلمش ایکن کروه
نصارانك عندی رب داود اطلاقلری کفر صریح وجهل قبیح اولمش اولور
وانلردن منقولدرکه مزامیر داودده قال الرب لربی اجلس عن یمینی حتی اجعل
عداك تحت موطیء قدمیك کلامنده رب ثانیدن مراد حضرت داودو جناب مسیحدر
دیو تأویل ایدرلر وبونلرك بنای نظر ومفید فساد وکفردرکه سیاق وسباق
انی افاده ایدر واکر نصاری دیرلرسه که طاعات مسیح سائر طاعات نبیایه غالب اولمغین
بی اشتباه مسیح ابن الله اولمشدر انلره جواب ویریلورکه امر طاعاتك وقوعی مبلغ
رجولیته وصوله موقوف ولااقل یکرمی سنه نك مادوننده غیر معروفدر وتوراتده
مذکوردرکه جناب موسانك مدت عمری یوز یکرمیکه عمر طبیعی یه واصل
اولوب مقدار سن صباوتی اخراج ایلدیکمز تقدیرجه عمر مسیح عمر موسانك
خمسی اولمق لازم کلور مع هذا حضرت موسانك طاعات وعباداتنده مسیح
اوزره رجحانی امر مقرردر زیرا قرقکون مع لیالیها صوم وصال ایله اشتغال
واعظم اموری مجاهده وقتال اولوب نیجه قراعة وجبابره یی استیصال ایلمشدر
وعلی الخصوص قومنك کثرت تلون وشدت تجلدی نوبا مانع نفوذ صرف
مثبت ایکن وجها من الوجوه اظهار فتور وتهاون وقصور ایلیوب امر سیاستلرینه
اقدام ایدرك امرار ایام ایدوب نه جبابره دن توقع ضرر ونه مبارزهٔ اعدادن
نکول وحذر ایدوب اظهار عزتام وفتح اقلیم شام ایلدیکی مالاکلامدر
(برنجی سؤال) انجیلده مذکور اولدیغی وجهله لوقا دیمشکه یسوع علیه السلام
یتمش رجل اختیار ایتدی وانلری اکبر محللرینه کوندردی وانلره دیدیکه
هرکیم سزك سوزیکزی استماع وقبول ایدرسه بنم سوزمی استماع وقبول
ایتمش اولور وهرکیم سزه شتم وعداوت ایدرسه بکا شتم وعداوت ایتمش اولور

Digitized by Google

وهركيم بكا شنم وعداوت ايدرسه همان بنى ارسال ايدن اللهه شتم وعداوت ايتمش اولور ايمدى بوكلام ايله حضرت عيسى رسالتنى وعدم ربوبيتنى تصريح ايلدى (ايكنجى سؤال) لوقا ديمشكه الفريسون يسوع عليه السلامه بورادن چيق وفرار ايله زيرا هيردوس سنى قتل ايتمك مراد ايدر ديدكده حضرت يسوع فريسونه جواب اوله رق ديديكه سز اوثعلب صفت اولان هيردوسه سويلين بن بوراده بوكون ويارين واوچنجى كون دخى مقيم اولورم خوف وخشيتمدن فرار ايتمم زيرا هيچ برنبى هلاك اولمز ايمدى بوكلامده دخى حضرت عيسى نبوتى وعندالله امروشانى سائر انبيانك امروشانى كبى اولديغنى تصريح ايلدى (اوچنجى سؤال) انجيلده يوحنا ديمشكه منتصف عيدده يسوع عليه السلام هيكله كلدى تلاميذه سنه تعليمه باشلدى يهود بونصل تعليم ديه رك تكذيب ايتدكده حضرت عيسى بيورديكه بو تعليم بنم كندى مخترعم دكلدر بلكه بنى ارسال ايدن ذاتكدر وديديكه بن كندولكمدن كلدم ولكن بنى كوندرن حقدر وسز حقى بيلمزسكز انجق بن بيلدم ايمدى بوكلامده دخى رسالتنى وانجيل شريف كندى كلامى اولميوب الله كلامى اولديغنى كمال تصريح ايله تصريح ايلدى وبو تصريحات دفع اولمز الاعناد محض وبهتان صرف ايله دفع اولور (دردنجى سؤال) خاتمهٔ انجيلده مسيح عليه السلام ديديكه انى ذاهب الى ابى وابيكم والهى والهكم يعنى بنم وسزك بابامز وبنم وسزك الهمز اولان حق جل وعلايه كيده جكم بوكلامده اب اطلاقى استعاره طريقيله درمعناى لغويسى مراد اولمديغنه والهى والهكم قولى قرينه در مراد آبانك اولادينه احسان ومعامله سى كبى مخلوقاتنه انعام واحسان ايدن الله عظيم الشان ديمكدر ايمدى بوكلامده حضرت عيسى ابوة وبنوة اطلاقنده كندوسيله سائر خلقى مساوى قلمش والهى والهكم كلاميله كندينك مخلوق ومربوب اولديغنى تصريح واعتراف ايتمش ايكن نصارانك حضرت عيسايه ولادت مناسبتجه بنوت وابن الله اطلاقلرينك بطلانى اظهر من الشمسدر واب لفظنك استعاره طريقيله معناى مذكورده استعمالى عندالنصارى اكثردر نته كيم نصارى حضرت مسيح عليه السلام تلاميذينه شو سوره يى كه ياابانا الذى فى السموات الى اخره تعليم ايلدى ديرلر ايمدى كندولرينه نسبتا الله عظيم الشانه اب اطلاقى ايتديلر (بشنجى سؤال) نصارى مسيح عليه السلام الله درانجق ارضه نزولى نصارايه امداد ونصارانك شرفلرينك

Digitized by Google

(ظهورى)

ظهوری وعالمك خطیئه دن خلاصی واهل عالمك نفوسلرینك تزکیه سی
ایچوندر دیرلر ایمدی نصارایه شو سؤال ایراد اولنورکه چونکه حاشا اللهك
ارضه نزولندن غرضی شو افعال مذکوره ایدی شان الوهیته لایق
وعظمت وکبریاسنه سزاوار اولان طرف عزتدن بر رسول کوندروب
واول رسول یدیله بو افعال مذکوره حصولپذیر اولمالی ایدی یوخسه نه سبب
وباعث وموجب وارکه حق تعالی بالذات کندوسی مجد رفیع وعز منیعندن
بوحضیض آفات ومقر مولماته نزول ایدوب بطن مادره ولوج واندہ قان ایله
تغذی واحوال ذمیمه یه منغمس اولدیغی حالده بر زمان رحم امده مکث ایلیوب
بعد الولاده بر زمان ارضاع ایله مشغول صکره شرف رجولیته تدرج ایدنجیه دك
انواع تأدیب و تربیه ایله تأدیب اولنسون وقتا که اجرا ایچون نازل اولدیغی
مواد مذکوره نك ایفاسنه شروع ایلدکده یهود اهل جحود کندی اوزرینه هجوم
ایدوب قتلنی قصد ایتدکلرنده یهودك یدندن تخلیص کریبان ایچون اختفا ایلسون
واصحابنه امان بنم مکانمی یهوده خبرویرمیك دیو امر ایلسون برمدت وبو حال اوزره
انجامی ابادئ یهوده دوشوب شو نصارانك مسکین الهی یهودك یدنده کمال
مرتبه ده معذب ومقهور ومهان اولدقدنصکره زعم نصاراده کندی یراتدیغی
کرهٔ ارضدن برمحله کوتورسونلر وکندی انبات وایجاد ایلدیکی تخته پارچه سنه
باغلسونلر وجانی حلقومه کلدکده کندی تقصیر ایتدیکی و یریوزنده اقتدیغی
صودن بریودم صواستدکده ویرمیوب بدلنده خل ومر ویرسونلر ایفا ایچون
نازل اولدیغی احوال مذکوره بدلی بو قدر آفات و بلیاته دوچار اولوب اوچ کون
بطن لحدده مکتوم وزعم نصاراجه اله قدیم معدوم اولدقدنصکره اولدیغی مکاندن
چیقوب اولکی حالنه رجوع ایلسون ایمدی نصارانك شو رأیلرینك سقامتی
وبو تصرفلرینك مذمومیتی بهائم وحیواناتك نزدنده دخی آشکار در فضلا
عن الانسان ومسلمینك اعتقادلریکه حق تعالی صفات اجسام ایله اتصافدن
مبجل ومقدس وذات اجل اعلاسنه آفات وآلام اصابتی محال اولوب عیسی
علیه السلامی نبی مکرم اولدیغی حالده بعث ایلدی صکره مجید معظم اولدیغی
حالده سمایه رفع ایلدی دیرلر صحت واستقامتی جمیع عقلا عندنده نمایاندر
شوندن قیاس اولنسونکه اکراصلا انسان توطن ایتمیان اطه لرك برنده برآدم
هیچ بردین وشریعت بیلمدیکی حالده نشأت ایدوب اوآدمه دیسه لرکه سنك
بر ربك واردرکه سنی یوقدن وار ایلدی و ربك سنك کبی اکل وشرب ایدر واویور

اوبانور خلق ایله منازعه وجدال ایدر وسنك كبی برآدم اكا بعض ایدوب ضرب ایدر حبس ایدر صكره صلب ایدر وقتل ایدر اول آدم بو كلاملری اشتدكده شو مثللو الهك وجودینی اقراردن استنكاف ایدر ونفسنی شو الهدن افضل عد ایدر زیرا كند وسنك شو آفاتدن سالم اولمسی ممكندر وشو فصلده مذكور اولانك جملهسی انجیلده مصرحدر نصاری بونده مخالفت ایده مز (التنجی سؤال) نصاری الله ازلیدر خالق عالمدر حضرت آدمه نفخ روح ایدیجیدر دیرلر ایدی نصارایه سؤال ایدرز كه الله برمیدر دكلیدر اكر بر دیرلر ایسه امانتی وصلوات ثمانیه بی انكار ایتمش اولورلر زیرا انلرك اساس دینلری اولان امانت تعبیر ایتدكلری كلامده مندرجدر كه نؤمن بالله الاب الواحد ونؤمن بالرب الاله الواحد یسوع المسیح ونؤمن بروح القدس دیرلر الهه ثلاثه ازلیه اثبات ایدرلر واكر بر دكلدر دیرلرسه تورات وانجیلی انكار ایتمش اولورلر زیرا توراتده موسی علیه السلامه خطابا حق تعالی بیوردیكه بن سنك الهكم بندن غیری الهك یوقدر وبو مثللو توحیدی تصریح توراتده چوقدر ویوحنانك انجیلنده مذكوردر كه حضرت مسیح سمایه ناظر اولدیغی حالده بیوردیكه الهی ناس سنك واحد حق اولدیغی ومسیحی ارسال ایلدیكنی بیلوب اعتقاد ایتدكده حیوة دائمه كندیلرینه واجب اولور (یدنجی سؤال) نصارایه سؤال اولنور كه اله واحد ازلی جسممیدر ولحم ودمدن مركبیدر یوخسه جسمیت ولحم ودمدن تركب اله ازلی حقنده محالمیدر اكر محالدر دیرلرسه حضرت مسیح علیه السلامك رب اولمامسنی اقتضا ایدر زیرا حضرت مسیحك لحم ودمدن تركبی واوصاف بشردن هیچ بر وصفده بشره مباین اولمدیغی اناجیل اربعه شهادتیله ثابتدر واكر لحم ودمدن مركبدر دیرلرسه تورات وانجیلنلری تكذیب ایدر زیرا توراتده لاتشبهونی بشیء مما فی السموات ولا فی الارض كلامی مذكوردر كه معناسی بنی سموات وارضده اولان اشیادن هیچ برشیئه تشبیه ایتمیك دیمكدر كذلك انجیلده ان الله لا یأكل ولا یشرب ولا یراه احد قط عبارهسی مسطوردر كه معناسی تحقیق الله تعالی اكل وشربدن و براحد كندوسنی رؤیتدن منزه ومبرادر دیمكدر (سكزنجی سؤال) نصارادن سؤال اولنور كه الله تعالینك مصلوب وبركسهنك مقهوری اولمسی جائزمیدر یوخسه دكلیدر اكر جائز ومتصور دكلدر دیرلرسه حضرت مسیح حقندهكی اعتقاد وقوللری باطل اولمق لازم كلور زیرا نمازلرنده مناجات طریقیله یامن سمرت یداه علی الصلیب

Digitized by Google

دیه‌رك حضرت مسیحی مصلوبیت ایله توصیف ایدرلر واکر مصلوبیت ومقهوریتی حق تعالی حقنده تجویز ایدرلرسه توراة وانجیل ومزامیر کندولرینی تکذیب ایدرز یرا توراتك سفر اولنده ان الله انزل الطوفان واهلك الجبابرة ولم یقهر سبحانه ولم یغلب بل هو القاهر الغالب کلامی مصرحدرکه مفهومی تحقیق الله عظیم الشان طوفانی انزال ایتدی وجبابره وطاغیلری هلاك ایتدی ذات اجل واعلاسی براحدك مقهور ومغلوبی اولمدی بل که جمیع مخلوقاته غالب وقاهر انجق اولدر دیمکدر کذلك مزمور سابعده لاعزیز مثل الهی کلامی مسطوردر (طقوزنجی سؤال) نصارایه سؤال ایدرزکه حضرت آدم وابراهیم واسمعیل وموسی علیهم السلام وامثالری حضرت مسیحی بیلورلر وخالقیتنی اعتقاد ایدرلر میدی یوخسه بیلمزلر میدی اکر بیلمزلر ایدی دیرلرسه شو انبیای عظامی انکار ایتمش اولورلر خالقلرینی بیلمزلردی دیو جهله نسبت ایتدکلرندن واکر بیلورلر وخالقیتنی اعتقاد ایدرلر ایدی دیرلرسه جمیع کتب سماویه انلری تکذیب ایدر زیرا هیچ برکتابده شو انبیای عظامدن بریسی حضرت مسیحك الوهیتنی اعتقاد ایتدیکنه دلالت ایدر برحرف یوقدر (اوننجی سؤال) نصارادن سؤال اولنورکه حضرت آدم توبه ایتدیمی یوخسه ایتمدیمی اکر توبه ایتدی دیرلرسه حضرت عیسی صلب اولندی دیدکلری باطل اولور زیرا انلردیرلرسه که حضرت عیسانك صلب اولنمسنك سر وحکمتی حضرت آدمك خطیئه سنك محو وعفو اولنمسیدر حق تعالی حضرت آدمه کندی اوغلنی فدا قیلدی نته کیم اسحق علیه السلامه کبشی فدا قلدیغی کبی ایمدی حضرت آدمك جنتده‌کی عزت ورفعتی مقابله سنده حضرت عیسایه اهانتا شجره دن تناول ایتدیکیچون خشبه اوزرینه صلب وحضرت آدم اللرینی ثمره یه اوزاتدیغنه عوض اوله‌رق حضرت عیسانك اللرینی اوزادوب صلب ایتدکلری اغاجه میخلدیلر دیرلر واکر حضرت آدم توبه ایتمدی دیرلرسه کذبدر زیرا کندی کتابلرینك کلیسی حضرت آدمك توبه ایتدیکنی مصرحدر ایمدی عقوبت ولدك بروجهی یوقدر وهمده حضرت آدمه کندی اوغلی فدا اولمق اولادر زیرا بشره بشر صرفك فدا اولمسی مناسبدر یوخسه اله قدیم اولان عیسانك فدا اولمقلغنك هیچ بروجهی یوقدر ونصارانك کتابلرنده حق تعالی حضرت اسحاقه کبشی فدا قلدی دیو مصرحدر بو صورتده البتی اولان حضرت آدمیده خطیئه سندن کبشی فدا ایله خلاص ایتملیدر (اون برنجی سؤال) نصارایه سؤال اولنورکه الله هر برشیئ بیلورمی

Digitized by Google

ویا بیلمزمی اکر بیلمز دیرلر سه حضرت مسیحك لا یعلم القیمة الا الله کلامی کبی
حق تعالینك شمول علمنه دلالت ایدن کلمات انجیل انلری تکذیب ایدر واکر بیلور
دیرلرسه ربوبیت مسیحی اعتقادلری باطل اولور زیرا نصوص انجیل حضرت
عیسی مغیباتی بیلمدیکنه دلالت ایدر (اون ایکنجی سؤال) نصارایه سؤال
ایدرزکه حق تعالی حضرت ادمی وذریتنی حضرت مسیحی صلب ایتدرمك
سزك تخلیصه قادرمیدر دکلمیدر اکر قادر دکلدر دیرلرسه کفرلری ثابت اولور
حق تعالایه عجز نسبت ایتلر یله واکر قادر در دیرلرسه ینه کفرلری لازم کلور
زیرا حق تعالی یسوعه ظلم ایدوب برطاقم سفله یدنده خوار وحقیر ایتدی دیمش
اولورلر (اون اوچنجی سؤال) نصاری اساس دینلری اولان اما نتلرنده دیرلرکه
حضرت آدمك خطیئه سی جمیع اولادینه عام وشامل اولدی وبونلری
بوخطادن تطهیر ممکن اولمازالا قتل مسیح ایله دیرلر تورات وانجیل
بوقوللرینك بطلاننه دلیلدر زیرا تورا تك سفر اولنده یقول الله لقابیل قاتل
هابیل ان احسنت یقبل منك وان لم تحسن فان الخطیئة رابطة ببابك کلامی
مسطوردرکه مآلی کشینك ارتکاب ایلدیکی قباحتك جزاسی کندوبی تجاوز
ایتمز دیمکدر وبعض نبوا تده دخی لا آخذ الولد بخطیئة الوالد ولا الوالد
بخطیئة الولد عباره سی مندرجدرکه مآلی اولکی کبیدر نتـه کیم قرآن عظیمده
﴿ ولا تزر وازرة وزر اخری ﴾ نظم جلیلی ثابتدر وهمده مصلحت حضرت
آدمه کندی اوغلی هابیل فدا قیلنوب خلق عالم خطادن خلاص اولملق ایدی
حتی مسیح زمانه کلنجیه دك بشبیك سنه ظرفنده ظهور ایدن اهل عالمه
خطاء ادمك سرایتنده برمعنی وبروجه یوقدر وبردخی سؤال اولنورکه زمان
مسیحدن اول اولنلر کفار اولدقلری حالده می اخرته کتدیلر یوخسه مؤمن
اولدقلری حالده می اکر مؤمن اولدقلری حالده دیرلرسه حضرت مسیحی
صلبه نه حاجت مس ایتدی واکر کافر اولدقلری حالده دیرلرسه انجیلده کی
حضرت عیسانك انی لم ارسل الا الی الذین ضلوا من بنی اسرائیل وان الاصحاء
لا یحتاجون الی الدواء کلامی که مآلی بن انجق بنی اسرائیلك ضلالتده قلانلرینه
ارسال اولندم زیرا اصحاك علاجه احتیاجی یوقدر دیمکدر انلری تکذیب
ایدر (اون دردنجی سؤال) نصاری مسیح وفات ایتدی اوچ کوندنصکره
دیرلدی دیرلر ایمدی نصارادن سؤال ایدرزکه مسیحی کیم احیا ایتدی اکر
کندو کندوسنی احیا ایتدی دیرلرسه سؤال ایدرزکه کندوسنی احیا ایتدیکی

Digitized by Google

وقت حی میدی یوخسه میت میدی اکر حی ایدی دیرلرسه تحصیل حاصل
لازم کلورکه باطل واکر میت ایدی دیرلرسه میتدن احیا وخلقك صدوری محال
اولدیغی اظهر من الشمسدر واکر حضرت مسیحی غیری کمسه احیا ایتدی
دیرلرسه حضرت مسیحك عبودیتی ومربوبیتی لازم کلور بزم دعوامز ثابت اولور
(اون بشنجی سؤال) نصارایه سؤال اولنورکه مسیحی اماته حکمت ومصلحتی
متضمنمیدر یوخسه بلا فائده سفهمیدر اکر حکمت ومصلحتی متضمندر دیرلرسه
یهوده نصارانك ثنا ایتلری لازم کلورکه یهود بو حکمت ومصلحت خصوصنده
اعانه وسعی ایلدیلر واکر سفهدر دیرلرسه حق تعالی یه سفه نسبت ایتمکله
کافر اولورلر (اون التنجی سؤال) نصاری عالمك الهی وخالقی
ورازقی ومدبر امورلری اولان حضرت مسیح علیه السلام صلب اولندی
واوچ کون دفن اولندی دیرلر ایمدی انلره سؤال ایدرزکه ای سخیف العقل
معقول ومنقولی ادراکدن عاجز بهائمدن احمق اولان نصاری چونکه رازق
ومدبر عالم اولان حضرت مسیح اوچ کون لحدده مدفون اولدی اول ایامده
عالمك رزقنی کیم ویردی وسموات وارضینده کیم تدبیر ایتدی بونه رأی
فاسددرکه عالمك موجدی قبرده مدفون اولسون ینه عالم حالی اوزره باقی
قالسون واکر حضرت مسیحك مصلوبیتی کندی رضاسیله ایسه ایمدی نصاری
یهوده تعظیم وترحم ایتمکلری لازم کلور یهود حضرت مسیحك رضاسنی
تحصیل ایتدکلری ایچون واکر رضاسیله دکلسه بوصورتده نصاری کندولرینه اله
آخر طلب ایتسونلر زیرا کندی نفسندن مضرتی دفعه قادر اولمیان الهدن
نه فائده مأمولدر (اون یدنجی سؤال) شو وقعهٔ عظیمه وصلب مسیح
ای نصاری زعمکزجه سزلك خلاصکز ایچون ظهوره کلدی ایمدی بزه بیان
ایدیکز شو خلاصدن مرادیکز نه در اکر محض دنیادن خلاص دیرسکز کذب
صریحدر زیرا نفع وضررده سزده سائر بنی ادمه مشارك سکز واکر عهدهٔ
تکالیفدن خلاص دیرسکز اودخی کذب در زیرا سزده اوامر الهیه یه مبادرت
وسعی ایله مخاطب ومکلفسکز واکر اهوال ومشاق قیامتدن خلاص دیرسکز
انجیلك انی جامع الناس فی القیمة عن یمینی وشمالی فاقول لاهل الیمین فعلتم خیرا
فاذهبوا الی النعیم واقول لاهل الشمال فعلتم شرا فاذهبوا الی الجحیم عبارهسی
بوجوابکزی تکذیب ایدر زیرا اهل قیامتك نجاتنه سبب حسناتلری وهلاکنه
سبب سیئاتلری اولدیغنه دلالت ایدر ایمدی صلب عیسانك خلاص خصوصنده

Digitized by Google

برفائده‌سی اولمامق لازم کلور (اون سکزنجی سؤال) الله ایله مسیحك اتحادی مسئلهٔ باطله‌سنده نصارانك اقوال مختلفهٔ متضاده‌لری واردر لکن مشهور اولان اوچ فرقه‌در فرقهٔ اولی یعقوبیه درکه یعقوب سروجی‌یه منسوب بوطائفه الله مسیح ایله بعد الاتحاد طبیعهٔ واحده واقنوم واحد اولدی دیرلر ایمدی بونلره سؤال اولنورکه اکر لاهوت وناسوت حقیقتلری بعد الاتحاد حال قدیملری اوزره باقی قالدیلرسه الله ایله مسیح طبیعهٔ واحده اولدی کلامکز باطل اولور واکر حال قدیملرندن متغیر اولدیلرسه بعد الاتحاد حاصل اولان حقیقت لاهوت وناسوت حقیقتلری اولمیوب حقیقت اخری اولمق وحضرت مسیح الوهیت ایله‌ده انسانیت ایله‌ده متصف اولمامق لازم کلور وبوطائفه‌یه الله ایله مسیح طبیعت واحده واقنوم واحد اولدی ادعالرینه بناء الله قدیمك محدث وحادثك قدیم اولمسی وخالقك مخلوق ومخلوقك خالق اولمسی لازم کلور فرقهٔ ثانیه ملکیه‌در بوطائفه الله مسیح ایله بعد الاتحاد ایکی جوهر براقنومدر ادعا ایدرلر اقنومك معناسی اصطلاحلرنده شخص دیمکدر ایمدی بوطائفه اتحاد حقایقی محال اعتقاد ایتدکلرندن فقط اتحاد شخصی‌یه ذاهب اولدیلر ایمدی بوطائفه‌یه سؤال اولنورکه اتحاد فی الشخص ایله مرادیکز امتزاج حقیقتین معناسی ایسه حقیقتینك حقیقت واحده اولمسی لازم کلور یعقوبیه مذهبی کبی انلره وارد اولان سؤال سزه‌ده وارد اولور واکر مرادکز لاهوت وناسوت حقیقتلری شکل واحده‌ده جمع اولدی دیمك ایسه بوصورتده اتحاد ثابت اولمز بلکه الله حضرت مسیحه حلول ایتدی دیمك اولور وبوحلولده محالدر زیرا حال اولان شی البته محلندن اصغردر ایمدی حال اولان الله محل اولان مسیحدن اصغر اولمق لازم کلور وحضرت مسیح سیاح وقلیل الغذا وکثیر الاسفار اولمق ملابسه‌سیله نحیف الجسم ونیجه یهودیلردن شکل وهیکل جهتندن صغیر ایدی بوتقدیرجه الله عالمك نیجه عظیم الجثه اولان یهودیلردن اصغر اولمسی لازم کلور فرقهٔ ثالثه نسطوریه‌در بوطائفه الله ایله مسیح بعد الاتحاد ینه اولکی طبیعتلری اوزره باقی ایکی جوهر وایکی اقنومدر دیرلر بوطائفه‌یه سؤال ایدرزکه اکر طبیعتیندن مرادیکز شخصین ایسه حس سزی تکذیب ایدر زیرا حضرت عیسی شخص واحد ایدی ایمدی بوقول ضرورهٔ حسه مخالف سفسطه‌در (اون طقوزنجی سؤال) جمیع نصاری اب ابن روح نامیله تثلیثه ذاهب اولوب اب جوهر وذات قائم بنفسه‌در دیرلر اما ابن ایله روحده اختلاف ایدوب

Digitized by Google

بعضیلر ایك صفتلریدر دیدیلر و بعضیلر بانفسهما قائم ذاتلردر دیدیلر و بعضیلر
ایك خاصیتلریدر دیدیلر ایمدی نصارایه سؤال اولنور که اکرمراد یکز الله بردر
ابن روح دیدیککز صفتلریدر دیرسکز بوقول اعتقاد اهل سنته مطابقدر انجق
مجازا ابن اطلاقی سوء ایهامی موجب اولهرق توقیف شارع بولنمدیغندن جائز
دکلدر لکن امانته‌کی الاب اله واحد والابن یسوع اله واحد والروح القدس
اله ثالث کلامکزه مخالف ومناقضدر واکرمرادیکز اب ابن روح مجموعی براله در
هر بری علی حدة الوهیتده مستقل دکلدر دیمك ایسه یینه امانته مناقض ومخالفدر
زیرا امانتکزده مسیح اله حقدر جمیع عوالمی الیله متقن قیلدی وهر برشیئی یراتدی
وناسی خلاص ایچون کوکدن یره ایندی دیو ب بالکز اقنوم ابنك اله مستقل
اولدیغنه قائل اولورسکز واکر اوچك هر بری اله مستقل ومجموعیده اله واحددر
دیرسکز سؤال ایدرزکه سزك اعتقادیکزده حیات وعلم وکلام کبی صفات
کمالیه سزاله ممکنمیدر دکلمیدر اکرممکندر زعم ایدرسکز عالمده‌کی جمادات
ونباتات وحیواناتدن هر بری اله مستقل اولوب اسقفك جاری اسقفك الهی اولمق لازم
کلور واکرممکن دکلدر الهده شو صفات کمالدن بولنمق لازمدر دیرسکز اب ابن روح
نامیله اوچ الهکزك هر برنده علم وحیوة وکلام صفاتلریکه سز انلره اقانیم ثلثه اطلاق
ایدرسکز بولنمق لازم کلور بوصورتده تثلیث تسیعه منجر اولوب اله طقوز اولمق
لازم کلورصکره اوطقوز الهك هر برنده اقانیم ثلثه اطلاق ایتدیکز علم وحیوة
وکلام صفاتلری بولنمق لازم اولدیغنه بناء آلهه نك تکثری وبوندن بویله
متسلسلا الهه غیرمتناهیه اولمق لازم کلور ایمدی نصاری طائفه سی دینلرینی
ومعتقداتنی تصویر وبیاندن عاجز ایکن ادله ایله دینلرینی اثبات ایتمك نه مرتبه
بعید در قیاس اولنه اکر بوقومك ازاجق فطانتلری اولیدی دینلرینك زوالندن
اقدم عقللرینك عدمیچون تحسر چکرلردی (یکرمنجی سؤال) نصارانك
اساس دینلری اوله رق امانت وشریعة الایمان وتسبیحه نامنده براز کلمات
مجعمه واردرکه زعملرنجه عید وقربانلری صحیح اولماز الابانکله مع هذا بوامانت
نه انجیل شریفده وار ونه کلام عیسی علیه السلامده ونه کلام حواریینده
(یکرمی برنجی سؤال) بو امانتلرینك اولنده الله ضابط الکل ومالك
کل شیء وصانع ما یری ومالایری دیرلرکه الله مرئی وغیرمرئی جمیع اشیانی
صانعدر دیمك بوتقدیرجه حق تعالی مسیحی وروح القدسی خالق اولمق وانلرك
مخلوق اولمسی لازم کلور بوایسه اعتقادلرینك خلافیدر (یکرمی ایکنجی سؤال)

Digitized by Google

امانتلرینك اولنده حق تعالی یی استقلال خالقیت ومالکیت ایله توصیف ایتدیلر
صکره عقیبنده وبارب الواحد یسوع المسیح ابن الله الواحد الذی بیده اتقن
العوالم وخلق کل شیٔ دیوب اولکی اثبات ایتدکاری اله مستقل ایله برابرینه
هر برشیئ خالقیت ایله متصف ابن اطلاقیله براله دخی اثبات ایتدیلر اکر اب
هر برشیئ خالقدر دیدکاری صحیح ایسه ابنه خلق ایده جك برشی قالمز واکر ابن
هر برشیئ خالقدر دیدکاری صحیح ایسه ابه خلق ایده جك برشیئ قالمز بوکلاملر
بربرلرینه نه مرتبه متناقضدر نظراولنه اکر بو اماتنی اولاد مسلمیندن ابجد خوان
اولان برطفل ترتیب وتألیف ایتسه ایدی بو درجه لرده ذلات وهفوات سویلمز ایدی
(یکرمی اوچنجی سؤال) امانتده برر جلك معبود یتنی اثبات ایتدیلر زیرا
یسوع المسیح حضرت مریمدن متولد برآدمك اسمیدر بنی آدمك هر بریسی
مخلوقدر ایمدی نصاری مخلوقه عبادت ایتمش اولورلر اکر انلرك زعمجه اله
قدیمك مسیحه حلولی تسلیم اولنسه دخی ینه مخلوقه عبادتلری لازم کلور زیرا
ناسوت مسیحك مخلوقیتی بالاتفاق ثابتدر ومسیح قدیم وحادثدن مرکب ومجموعك
اسمیدر وقدیم وحادثدن مرکب اولان شی حادث ومخلوقدر پس بوحالده حال
نصاری محدث ومخلوقی اله اتخاذلری لازم کلور (یکرمی دردنجی سؤال)
نصارانك امانتده ان المسیح ابن الله بکر الخلائق الذی ولد من ابیه قوللری
حضرت مسیحك حدوثنی اقتضا ایدر حالبوکه نصاری مسیحك قدمنی اعتقاد
ایدرلر ایمدی بو صورتده ده تناقض لازم کلور زیرا البته اب زمانا ابندن متقدم
وابن متأخر اولمق لازم کلور وزمانا متأخر اولان شیده حادثدر واکر زمانلری
مساوی اولسه احدهما یه اب آخره ابن اطلاقی ترجیح بلا مرجحدر باطلدر
(یکرمی بشنجی سؤال) نصارانك امانتده المسیح اله حق من اله حق من جوهر
ابیه قوللرینی حضرت عیسانك انجیلده قیامتدن سؤاله جواب مقامنده لایعرف
ذلك ولایعرفه الا الاب الواحد کلامی ابطال ایدر زیرا معناسی قیام الساعه نك وقتنی
بن بیلمم انجق الله بیلور دیمکدر اکر نصارانك زعم ایتدکلری کبی حضرت
عیسی جوهر اله قدیمدن اولیدی اله قدیمه صفاتنده وعلمنده مساوی اولوردی
وقتاکه حضرت عیسی حق تعالینك بیلدیکی شیئی بیلمدیسه معلوم اولدیکه
حضرت عیسی حضرت داود وسائر انبیا علیهم السلامك جوهرندندر حتی مسیح
سائر انبیا کبی اولدیغندن سائر انبیایه ده قیامتدن سؤال اولندقده حضرت مسیحك
جوابی کبی جواب ویردیلر (یکرمی التنجی سؤال) نصارانك امانتده المسیح

Digitized by Google

اتقن العوالم وخلق كل شئ قوللری مسیح والده سی مریمی وحین ولادتنده
ایچنه لف اولندیغی خرقه پارچه لرینی خالق اولمق ومریم خالق اولان مسیحی
طوغرمق اقتضا ایدرکه بوکا هیچ برعاقل قائل اولمز واکر مسیح خالق عالم اولسه
جملهٔ عوالمدن اولان ابلیسیده خالق اولمق لازم کلور حالبوکه انجیلده انه قال
للمسیح اسجدلی وهو محصور معه فی رؤس الجبال کلامی مذکوردر که مآلی
مسیح ابلیس ایله رؤس جبالده محصور ومحبوس ایکن ابلیس حضرت مسیحه
بکا سجده ایله دیدی دیمکدر ایمدی خالق ومدبر عوالم اولان حضرت مسیحک
بعض مخلوقاتنك یدنده شو صورتده محصور ومحبوس اولمسنی قنغی عقل تجویز ایدر
بوتقدیرجه شو امانت نصارا یی تألیف وجمع ایدن رؤسای نصارانك نه مرتبه ده
احمق وجاهل وبی ادراك اولدقلری فهم اولنه (یکرمی یدنجی سؤال) نصاری
امانتده اله حق اولان مسیح کوکدن یره ایندی دیرلر نازلدن مراد ناسوت اولمق
نصارانك اجماعلریله باطلدر زیرا ناسوت مریمدن تولد ایتدی دیرلر نازلدن
مرادلری لاهوت اولدیغی تقدیرجه اکر نازل اولان اب تعبیر ایتدکاری ذات
لاهوت ایسه اکل وشرب مثللو خواص اجسام محدثه اولان نقایص صفاتك
حق تعالی یه لحوق وعروضی لازم کلور که بالاتفاق محالدر واکر نازل اولان
زعملرنجه علم معناسنه اولان کلمه وروح القدس ایسه حق تعالینك بلا علم بقاسی
لازم کلور یاخود ذاتیله قائم اولمیوب ناسوت مسیح ایله قائم اولان علم صفتیله
حق تعالینك اتصافی لازم کلور الحاصل نزوله قول مطلقا باطلدر (یکرمی
سکزنجی سؤال) نصاری امانتده مسیح بزم خلاصمز ایچون نازل اولدی دیرلر
بودخی دعوی بلا دلیلدر زیرا اب ابن روح اوچی الوهیتده بری برینه
مساوی اولدیغنی امانتده تصریح ایدرلر بوصورتده اب روح
مخلص اولمیوب خصوصیله ابنك مخلص اولمقلغی نه سببدن اقتضا ایلدی
(یکرمی طقوزنجی سؤال) نصاری امانتلرنده حضرت مسیح روح القدسدن
تجسد ایتدی دیرلر بوقوللرینك بطلانی دخی نص انجیل ایله ثابتدر زیرا متا
انجیلنده حضرت مسیح علیه السلامك عمری اوتوز سنه یه رسیده اولدقده
روح القدس حمامه شکلنده سمادن حضرت مسیحه کلدی دیو تصریح ایدر
ایمدی امانت دیدکلری حق انکار ورسوللرینی تکذیب وکتابلرینی تبدیل
وسائر خلقی تضلیلدن عبارت وخیانتدن اقبح برشیدر (اوتوزنجی سؤال)
روح القدس نصارانك زعمنجه حیوة صفتندن عبارتدر بوصورتده مسیحك

روح القدسدن تجسدی انقلاب حقایق محالنی وعرضك جوهره تبدل فسادینی مستلزمدر (اوتوز برنجی سؤال) روح صفت حیاتدن عبارت ایکن حضرت مسیح روح القدسدن تجسد ایدنجه حق تعالی میت اولمق لازم کلور زیرا حق تعالینك حیوة صفتی مسیحه انتقال ایتمش اولور (اوتوز ایکنجی سؤال) ابن تعبیر ایتدکلری کلمه نك حضرت مریمه حلولی وحضرت مسیحك روح القدسدن تجسدی معانینك محلندن محل اخره انتقالنی اقتضا ایدر بوانتقال محالدر زیرا حرکه خواص اجسامدندر ایمدی معانینك اجسام وصفاتك موصوفات اولسی وانقلاب حقایق لازم کلور که جمیع عقلا عندنده محالدر (اوتوز اوچنجی سؤال) اکر مسیح روح القدسدن تجسد ایتدیسه روح القدسك اوغلی اولمق لازم کلور ابن الله قولری باطل اولور واکر روح القدسدن تجسد ایتمدیسه امانتده کی قولری باطل اولور علی کل تقدیر نصاری حضرت حقه و رسولنه افترا ایدیجیلردر (اوتوز دردنجی سؤال) امانتده مسیح امواتك ارالرندن قالقدی وسمایه عروج ایتدی وباباسنك صاغ طرفنده اوطوردی دیرلر بو کلام کذب فاحشدر بو احوالی کیمدن استخبار ایتدیلر وحضرت مسیحك سماده کی حالنی کیم کوردی (اوتوز بشنجی سؤال) حضرت عیسی باباسنك صاغ طرفنده اوطوردی قول باطللری حق تعالی یه جهات ستّ اثباتنی وحق تعالینك جسمیتنی اقتضا ایدر جسمیت ایسه محالدر ونصاری دخی جسمیتی اعتقاد ایتمزلر (اوتوز التنجی سؤال) امانتلرنده حضرت عیسی اموات واحیا بیننده فصل حکومت ایچون بردفعه دخی کله جکدر دیرلر ظاهر اولان بو کلامدن مرادلری وقتا که مسیح ایله شیطان واحزاب شیطان اولان یهود بیننده جاری اولان اذی واهانت وسائر بلایا وقوعبولنجه حضرت عیسی باباسنك یاننه قاچدی که براز استراحت ایدوب عقلی باشنه کلنجه باباسی جانبندن عدهٔ اخری ایله استنصار واستظهار ایدوب کلوب دشمنلیله محاربه ایده جك دیمکدر بوصورتده نصارایه لایق اولان عیسایی ترك ایدوب عیسانك دشمننه عبادت ایتملیدر زیرا الان غلبه وسلطنت عدو جانبنده وحضرت عیسی مغلوبدر وزمان استقبالده نه وقوع بوله جغی معلوم دکلدر بلکه ظاهر اولان دفعهٔ ثانیه ده حضرت عیسانك انکسار ومغلوبیتی دفعهٔ اولیدن اعظم اولمسیدر زیرا اولکی نزولنده حضرت عیسی خصمندن خوف ایتمز ایکن بونجه مصائب وشدائده کرفتار اولدی بودفعه ایسه

(حضرت)

Digitized by Google

حضرت عيسايى خوف عدو استيلا ايتدى و بونجه بلايالك طعمنى طاتدى
ودشمانى ظفر ونصرت ايله قوت بولدى ايمدى بوتقديرجه كرك نصارانك وكرك
اله اتخاذ ايتدكلرى شيئك الى الابد قرار وثباتى اولمامق لازم كلور (اوتوز
يدنجى سؤال) نصارانك امانتنده نؤمن بروح القدس الذى يخرج
من ابيه قوللرى روح القدسك مسيحه اخوتى تصريحدر اشبو تصريح كذب
صريح اولمسيله بيله مذهبلرينده ده معارضدر (اوتوز سكزنجى سؤال)
امانتده خطايامزك عفو وغفرانيچون معموديةٔ واحدهيى تصديق واعتراف
ايدرز قوللرى خطيئهٔ آدم جميع ذريانه عام وشامل اولدى و بوندن خلاص
ممكن دكلدر الامسيحك قتلى و بونجه شدايد و بلايايه كرفتار اولمسيله در
اعتقادلرينه مناقضدرزيرا معموديه غفران خطايايى موجب اوله بلكه تقديرجه
صلب مسيح عبث بلكه ظلم اولمق لازم كلور (اوتوز طقوزنجى سؤال) امانتده
نؤمن بجماعةٍ واحدةٍ قدسيةٍ ديرلركه جماعت قدسيه دن مرادلرى انجيله
مخالف ومناقض وحد ذاتنده متناقض اولان امانت اطلاق ايتدكلرى كلمات
باطله يى جمع وتأليف ايدن رؤساى نصارادر شوكلمانده كندو كفرلرينى
تصريح ايتدكلرى حالده نفسلرينى تزكيه وتعظيم ايتملرى زياده غريب
وعجيبدر (قرقنجى سؤال) شو امانت نصارانك معتقدلرى كتبك جميعسنه
مناقضدر ايمدى عمدهٔ دينلرى واساس مذهبلرى اولان امانتك بطلانى
بى اشتباهدر زيرا توراتده انا الله ربك الذى اخرجتك من مصر بيد القوة لايكن لك
اله غيرى ولايشبهنى شئ انا اله واحد كلامى ودخى نبوة اشعياده قال الله بنى اسرائيل
انا الاول وانا الاخر وليس غيرى عباره سى وانجيلده اسمع يا اسرائيل الرب واحد
وصيتى مسطوردركه جمله سنك مآل ومفادى وحدانيتى اثباتدر ايمدى تثليثى
مثبت اولان امانت نصارى جميع كتب سماويه يه مخالف وكذب صريح
اولديغنده اصلا شك وشبهه يوقدر (قرق برنجى سؤال) نصارى
اقانيم ثلاثه تعبيريله اوچ معبود اتخاذ ايدوب برى وجود برى حيوة برى علم
ياخود كلامدن عبارتدر ديرلر ايمدى سؤال ايدرزكه بو اوچه انحصارك دليلى ندر
جائزكه درت اولسون بريده قدرتدن عبارت اولسون ياخود اراده ايله بيله التى
اولسون ياخود دخى زياده اولسون و بو انحصاره دليل اقامه سنه ابدا مقتدر
اولمزلر ايمدى نصارى امور دينيه لرندن هيچ برماده ده يقين اوزره اولمدقلرى
معلوم اولدى (قرق ايكنجى سؤال) حضرت عيسانك ابن الله

Digitized by Google

اولديغنده دليل نصارانك زعمنده موتايى احيا ايتمسيدر بوصورتده نصارى
هر براحدك ابن الله اولمسنى تجويز ايتمليدر زيرا عدم دليل عدم مدلولى مستلزم
اولمديغى بديهيدر بوتقديرجه زيد وعمرو وسائر احاد ناسك احياء موتى ايله
اتصافلرينى نصارانك بيلمامسندن عدم احيالرى لازم كلمز جائزكه احيا ايتسونلر
وابن الله ايلسونلر تعالى عن ذلك علوا كبيرا (قرق اوچنجى سؤال) نصارى
كنيسالرنده عبادت قصديله اتمك ييرلر وشراب ايچرلر ديمزك اتمكنى ييدك
وقانى ايچدك ديرلر وحضرت مسيحدن نقل طريقيله ديرلركه حضرت مسيح
بزه براتمك ويردى بواتمك بنم جسدمدر بونى اكل ايدك وبرازشراب ويردى
بوبنم قانمدر بونى ايچك ديوامر ايتدى ديرلر بالله العظيم نصارانك شو
فضايح وقبايحلرى عقوبات شديده يى موجب جنايات اولديغنده هيچ براحد
شبهه ايتمز نرده قالديكه مستلزم مثوبات قربت وعبادت اولمسى وبوصورتده
نصارى يهوددن زياده حضرت عيسايه خصم وعدو اولورلر زيرا يهود مسيحك
قتل وصلبنه قناعت ايتديلر نصارى ايسه رؤس اشهادده مسيحك جسدنى
پارچه پارچه ايدوب وقانى الى يوم القيام مواسم واعيادلرنده شرب ايله تغفر
ايدرلر بوفعل انجق ضغن وحقد صاحبنك شانيدر ايمدى دين اسلام ايله
تشرف مراد ايدن كمسه لره شو فضايح نصارى نصايح اولمغه كفايت ايدر
بواجلدن نصارادن چوق كمسه لر محاسن دين اسلامه مطلع اولمقسزين
شو قبايح ملت كفردن فرار قصديله شرف اسلامله مشرف اولديلر
(قرق دردنجى سؤال) جمهور نصارى انجق هوالرينه تبعيةً ختانى ترك ايدوب
حرمتنه ذاهب اولديلر ورأس ذكردهكى جلد زائدى تطويل ايتمكى امر مشروع
وخلافنى نامشروع وغير جائز اتخاذ ايتديلر بو رأيلرنده دخى تورات وانجيل
وسائر نبواته مخالفت ايتديلر وانلر ايله عملى ترك ايتديلر زيرا توراتده مصرح
ومسطوردركه حق تعالى ابراهيم عليه السلامه ختان ايله امر ايلدى وبوختان
بنمله سنك وذريتكك بيننده عهد وپيمان اولمش نسنه دربيوردى بوامره
اعتمادا وامتثالا حضرت ابراهيم يوز يكرمى ياشنده نفسنى واولادنى وعبدلرينى
ختان ايلدى وحضرت عيسى وتلاميذى ختان اولديلر ونصاراده مقدم
بولسك زماننه كلنجه ختان اولنورلردى صكره بولس نصارايى ختاندن
نهى ايلدى نصارى حقنده شو بولس زياده سيله مضر ومضل اولمشدر زيرا
خمير ايچندن قيل اخراج ايدركبى على وجه السهولة نصارايى دينلرندن اخراج

Digitized by Google

ایندی وظلمات ضلال وعذاب الیمه ایقاع ایلدی بولسك ظهوری شوطریقله
اولمشدر که بولس یهودی ایدی نصاری ایله چوق مقاتله ومحاربه ایلدی ظاهرا
نصارایه ایلدیکی عذاب وضرره قانع اولمیوب وقلبنده‌کی حقد وغضبنی تسکین
ایده میوب دینلرینی افسادایله الی الابد نصارایی عذاب الیمه وعقاب جحیمه دوچار
ایتمك قصدیله طریق حیله یه سلوك ایدوب برراهب عظیمـك خدمتنه واروب
طول مدت راهب مذکورك خدمتنده بذل جهد ومقـدرت وصرف طـاقت
ووجوه برواحسانده مبالغه اظهـار ورواهب خبردار اولمیـه‌رق انجیل شریفی
از برلـدی برکیجـه صیحـه ایدرك کویا منـامنده کوردیکی شیدن کمال مرتبه
صبرسزلق ارائه ایدرك اویاندی راهب وقوع حالدن سؤال ایدنجـه دیدیکـه
حضرت مسیحی کوردم آغزمك ایچنه اوفلدی وبکا مبارك اول دیو دعا ایلدی
حضرت مسیح آغزمه اوفورنجه قلبمه براز کلمات سنوح ایتدی اوکلمات نه اولدیغنی
بیلم دیوب بعضیسنی ذکر ایتدی اوکلمات انجیله مطابق کلنجه حضرت مسیحك
عنایتنه اوغرادی دیه‌رك بولسه تعظیم وتوقیر ایتدیلر وراهب مذکور بوآنه‌قدر
سن بکا خدمت ایدردك بوندنصکره بنم سکا خدمت ورعایتم واجب اولدی دیدی
بوطریقله بولس بردرجه شهرت بولـدیکه ملوك نصاری سنه‌ده برکون بولسك
زیارتنـه کلورلردی بردفعـه دخی ملوك نصاری زیارته کلنجـه بولس بونلره
دیدیکه یارین بورادن شوطـاغك اتکنده اینوب حضرت مسیح یولـنه قربان
اوله‌رق کندیمی ذبح ایتمکله حضرت مسیح بکا امر ایتدی بوسـکلام ملوك
نصارایه پك دشوار کلـدی بولسك برکتی بزدن زائل ومفارقتی المنـه صبرعمیو
اوله‌جق دیو اوکیجـه کوزلری بیـدار وقلبلری بیقرار صباحـه داخل اولوب
وداع قصدیله بولسك حضورینـه کلـدیلر ابتدا ملوکك مرتبـهٔ اعلا اولانی
یالکز تودیع ایچون بولسك یانه وارنجه بولس دیدیکه ارتق بن شمدی حضرت
عیسایه کیده جکم انجق بنـده برسر واردر اوسری سکا امانت ایده‌یم اوسرك
قدرنی بیلوب تعظیم وتوقیرده وحفظ وحمایه‌ده بذل قدرت ایتمه‌لیسن دینجه
ملك یا ابا القـدیس اوسرنه‌در دیو سؤال ایتدی بولس حضرت مسیح اللهك
اوغلیدر دیدی ملك بوکلامی مقدم کیمسـه دن اشتمـه مشیدی بوکلامه قلبنی
محکم قیلدی صکره ایکنجی ملك کلنجـه بولس اکا ده دیدیکه بنده برسر عظیم
واردر اوسره انجق سنی محرم اختیـار ایتدم اوسری کوزلجـه حفظ ایدوب
انکله عمل ایله دینجه ملك اوسرنه‌در دیو سؤال ایتدی اکا ده مریم حق تعالینك

Digitized by Google

زوجه سیدر دیدی ملك بو كلامی مقدم استماع ایتمشیدی بو كلامه دخی
اعتقاد ایتدی صكره ملك اصغر كلنجه اكاده ان الله ثالث ثلثة كلام باطلنی
تودیع وامانت ایتدی صكره مرقوم قربان اثوابنی لابس ویدنده بر بچاق ایله
صومعه سندن خروج ایتدی جمیع ناس حاضر وناظر اولدقلری حالده طاغك
اتكنه اینوب كندی یدیله كندیسنی ذبح ایتدی ملك كبیر هالك مرسومك
كویا بركتی مملكتنده محفوظ اولمق قصدیله جسدینی المغه ابتدار ایدنجه
ملكان اخران منازعه ایدوب ملوك ثلثه مذكورك جسدینی بینلرنده
تقسیمه راضی اولوب لكن باش طرفنی ملك كبیر اخذ ایتمك مراد ایتدكده
بینه نزاع ظهور ایدوب انجام كارنار جحیمه یانمسنه مبدأ اوله‌رق جسدینی احراق
ایدوب رمادینی اثلاثا بینلرنده تقسیم ایدوب مملكتلرینه عزیمتلرندنصكره
بولس مرقومك اسراردیو ملوك ثلثه یه ایداع ایتدیكی اعتقاد فاسدلرینی هر بری
اظهار ایدنجه بری برلرینی انكار وتكفیر ایدوب جنك وجداله باشلدیلر كه
بولسك كمال حقد وحسدینه مبنی جانینی تلفدن مرادی ملت نصارانی بری
برلرینه خصم ایتمك ودینلرینی افساد ایتمك ایدی (فرق بشنجی سؤال) نصاری
حضرت مسیحك والده سی حضرت مریم سنه ده بركره یوم معروفده طیطله ده
مطران نصیر ایتدكلری پاپاس كبیرك خانه سنه نازل اولور دیرلر ایمدی انلره سؤال
ایدرزكه ابك اذنیله می كلور یوخسه اذنی اولمقسزنمی كلور اكر اذنیله كلور
دیرلرسه اب بعض ملكلرینی ارسال ایتیوب زوجه سنی اجنبی بر رجلك
حضورینه كوندروب مبتذل وخوار وحقیر ایتمیه باعث ندر واكر اذنی اولمقسزین
كلور دیرلرسه امرینه مطیعه اولمیوب اجانب ایله انس ومعاشرت ایدن خاتونی اب
كندینه اختیار ایتمسی نه وجهله صحیح اولور (فرق التنجی سؤال) نصاری مطلع
شمسی قبله اتخاذ ایدوب عبادتلرنده جانب شرقه توجه ایدرلر حالبوكه حضرت
عیسی وحضرت موسی وسائر انبیای عظام قدس شریفه توجه ایتدیلر بو ذلة
عظیمه و بدعت شنیعه لرینی توجیهده الهمز حضرت عیسی جانب شرقده
متوجها صلب اولندی دیرلر كه عذرلری قباحتلرندن اعظمدر زیرا بو تقدیرجه
نصارانك عقللری اولسه معاملاتلرنده دخی جهت شرقه یونلمه ملیدیلرترده
قالدیكه عبادتلرنده یونلمه لری (فرق یدنجی سؤال) نصاری تبول وتغوط ایدرلر
درحال استبرا واستنجا ایتمكسزین اونلرندن وارقالرندن نجاست اقه رق
كنیسایه عبادت ایتمكه كیدرلر و بو شریعتده اولمیان جهته استقبال ایدوب

(كندی)

Digitized by Google

کندو زعملرنجه مخلوقاتی بدنده مهان ومبتلی والم موتی زائق نوع بنی آدمدن
برفرد اولان حضرت عیسایه تضرع وکندیسیله حضرت عیسایی صلب
ایتدکلری اغاجه میخلدقلری مسمارلری وسیله وشفیع اتخاذ ایدرك ذنوبلرینك
عفونی التجا ایدرلر حضورحقده حال مناجات وعبادتده کمال ادبه رعایت جمیع
شرایعده امرلازم ایکن نصارانك سوءادبلری نه مرتبه درقیاس اولنه وعبادت
عد ایتدکلری افعال ایله برکیمسه ارذل ناس اولان کانس کنیفه تعبد وتقرب
ایده جك اولسه کانس کنیف بنی استهزامی ایدرسن دیو اول کیمسه یی ضرب
شنیع ایله تأدیب ایدر بوتقدیرجه حق سبحانه وتعالی بونلره نوجهله عذاب
ایده جکی بوکا قیاسا معلوم اولور (قرق سکزنجی سئوال) نصارانك رهبانلری
وپاپاسلری دیرلرکه هرکیم کناهندن توبه مراد ایدرسه کاهنی بزه سویلسون
والا توبه سی قبول اولمز برعاصی کاهنی قسیسه خبرویردکده قسیس کانه الك
خالقی وتکریسی کبی صوچنی عفو ومغفرت ایدر کتمان معصیت اظهار
جنایتدن اهون ایکن ملتلرینی مجاهره بالمعاصی یه باعث اولورلر وجنایات
ومعاصیلرینه اطلاع سببیله ولاة عفورك اموال ناسه دخل وتعرضلرینه بادی
اولورلر وبرطاقم اعقاب وانسابده فضایح وفواحشی نشر واظهار ایدرلر
شومعامله لری برمفاسد عظیمه وبدع فضیحه درکه هیچ برشریعتده بوکا مساغ
یوقدر (قرق طقوزنجی سئوال) نصاری پرهیز کبیرلرنده برهفته زیاده ایتدیلر
سببی بواولدیکه فرس بیت المقدسه استیلا ایدوب نصارایی قتل وکنیسالرینی
خراب ایتدکده یهود فرسه اعانه ایتدیلرایدی صکره هرقل بیت مقدسه کلدکده
یهود هرقله برچوق هدایا کتوروب امان طلب ایتدیلر هرقل جانلری ومالللرینه
تعرض اولنمامق ایچون یدلرینه برات ویروب بیت مقدسه داخل اولنجه
نصاری یهوددن هرقله عرض شکوی ویهودی یی اهلاك واعدام ایتمسنی رجا
والتماس ایتدیلر هرقل مقدم یهود حقنده کی تأمینیله اعتذار ایلدکده عهد
واماتی اقاله ایت سنك خطیئکه کفارت اوله رق ملت نصاری دائم اولدقده ایام
صومیمزده اکل لحمی ترك ایدرز وصومیمز اوزرینه زیاده اوله رق برهفته صیامی
کندومزه واجب قیله رز دیو هرقلی اقناع ایدنجه هرقل عهدینه وفا ایتمیوب
یهودی یی قتل ایتدی ایمدی نصارانك شوپرهیزلری دخی ﴿ الذین اتخذوا دینهم
لهوا ولعبا ﴾ آیت کریمه سی ناطق اولدیغی کبی تلاعب بالدیندر زیرا حق
تعالینك حلال قلدیغی لحمی کندولری حرام وواجب قلمدیغی صوم زائدی

Digitized by Google

واجب قلدیلر نصارانك افقهی واعلمی اولان قسیس حفص کتابنده صوم نصارادن سؤال ایدن سائله جواب مقامنده تصریح ایتدیکه اولا فرق کون صائم اولان حضرت موسادر صکره الیاس صکره مسیح صائم اولدی اما علما اوچ کون زیاده ایدرك فرق اوچ کونه تکمیل ایتدیلر زیرا اون عدد ایام سنه نك عشریدر نته کیم بولس خواری بعض رسائلنده اموالکزك عشرینی ادا ایتدیککز کبی ابدانکزکده عشرینی ادا ایدیکز دیو تنبیه ایتدی اشته مفروض اولان صیام بودر انتهی ایمدی قسیس مرسوم بو کلامنده عدم وجوب اقتضا ایدن طریقله فرق اوچ کون صومك وجوبنی بیانه تصدی ایلدی مع هذا حضرت عیسی وموسی وسائر پیغمبرلر وجوبی وعدم وجوبی تعیین وتصریح ایتمامشلردر اکر واجب ایسه احکام الهیه یی عدم تبلیغلری لازم کلور واکر واجب دکل ایسه جهال نصارانك بولس یهودینك قولنه اعتمادا ایجاب ایتملری ندن اقتضا ایتدی حالبوکه بولس نصارایه کمال بغض ایله عداوتی سببیله دین نصارایی افساد ایدوب قول بالتثلیث احداث وختانی ابطال ونصارایی قبلهٔ انبیادن جانب شرقه تحویل ومحرماتی حلال قیلدی ودخی فرق اوچ کون ایام سنه نك عشریدر قوللری غلط اولدیغی ظاهردر زیرا عشر ایام سنه تقریبا اوتوز التی کوندر لکن بوغلطلرندن تعجب اولنماز زیرا اظهر انواع حساب واسهل مراتبی اولان واحد وثلثه ده غلط ایدوب اله واحدی کاه اوچ قیلوب واقانیم ثلثه نك صکره وحدتنه قائل اولان احمقلردن اوچیوز التمش بش عددك عشرنده خطا ایتمك بعید دکلدر (اللنجی سؤال) نصارانك عید میکائیل نامیله بر بیراملری وارد رکه شریعتلرنده اصلی اولمیوب صکره دن احداث اولنمشدر سبب ابتداعی شو وجهله درکه اهل اسکندریه ومصرك بر بتلری وارایدی اول بت ایچون حیوانات ذبح ایدوب عید عظیم اتخاذ ایدرلر ایدی وقتا که اکصیدروس اسکندریه بطریقی اولنجه اول بتی ابطال قصد ایتدی لکن عوام نصاری خوفندن قادراولمیجه ضرر ونفعه قادر اولمیان صنم ایچون عید اتخاذ ایتمك کفر وضلالدر اکر بوعیدی میکائیل ایچون اتخاذ ایدوب بوقربانلری الملك ایچون ذبح ایتسه کز حقکزده خیرلو اولور دینجه نصاری راضی اولدیلر بوعادت الی الان مستمر اولدی (اللی برنجی سؤال) نصارانك عید الصلیب وعید النور نامیله دخی بیراملری واردر بونلرك دخی شریعتلرنده اصلی اولمیوب صکره دن اختراع ایتمشلردر عید الصلیبك

Digitized by Google

سبب ظهوری شو طریقله درکه یهود حضرت عیسایه شبیه بر یهودی یی
حضرت عیسی ظنیله ایکی عدد سارق ایله برابر صلب ایتدکدنصکره دفن
ایدوب تحقیرا واهانة قبرنی اوساخ واقذاره مزبله اتخاذ ایتدیلر اوچیوز
سنه قدر بوحال اوزره کیدوب صکره ملك قسطنطینك زوجه سی اول محلی
تطهیر ایله امر ایدوب تطهیر وقبری کشف ایتدکلرنده اوچ صلیب ظهور
ایتدی ایکیسی سارقلرك صلیبی وبریسی شبیه مسیحك صلیبی که زعم نصارا ده
صلیب مسیح اوله جق صلیب مسیح قنغیسی اولدیغنی بیلمك مراد ایتدیلر
اوراده بر مریض وار ایدی صلیبلری بربر مریضك اوزرینه وضع ایتدیلر
مرضی زائل اولمدی اوچنجی صلیبی وضع ایتدکده بر تام حاصل اولنجه هذا
صلیب اربدیوب التون غلاف ایچنه قویوب ملکه کوندردی صکره نصاری
اول کونی بیرام اتخاذ ایتدیلر وصلیبه غایت تعظیم ایله تعظیم ایتدیلر حتی
کنیسالرنده صورتلرینی یاپدیلر وجدرلری وثوبلری اوزرینه طبع ایتدیلر
اکر ممکن اولسه هیچ برشیلرینی صلیبدن خالی قلمازلر وعبادت قصدیله
بعضیسی بر پرمغیله وبعضیسی ایکی پرمغیله وبعضیسی اون پرمغیله یوزلرینه
صلیبك صورتنی یاپارلر که کتابلردن هیچ برکتابده وشرایعدن هیچ برشریعتده
بوقدر کندی عندلرندن ایجاد ایتمشلردر لکن نه درجه حماقت ونه مرتبه رأی
فاسد درشوندن قیاس اولنه که بر عاقل آدمك عبدنه ادنی حقارت ایتسه لر کندی
قدرنی وغلامنك قدرنی تعظیم ایچون اول اهانتك نسیانتی وآثارنك زوالنی
تمنی ایدر نصاری ایسه الهلرینه اولان انواع حقارات عظیمه یی الی قیام الساعه
اشاعه واظهار ایدرلر ومعبودلرینه اولان اهانت واسائتك شعائرینی عبادت
اتخاذ ایدرلر اکر زعم فاسدلرنجه مسیح صلیبدن سمایه صعود ایتدی انك ایچون
صلیبه تعظیم لازم اولدی دیرلرسه بو کلاملری دخی فاسد اولور زیرا انلرك عندنده
قبره دفن اولندی اوچ کوندنصکره قبردن صعود ایتدی بوتقدیرجه قبره
تعظیم ایتملری دها الیق ایدی (التی ایکنجی سؤال) اکثر نصاری
کنیسالرده اولان تصویرلره سجده ایدرلر که کفر عظیمدر اصنامه طاپمق ایله
تصاویره سجده ایتمك بیننده بر فرق یوقدر اکر صورته سجده ایتمك جائز اولیدی
حضرت مسیحه حال حیوتنده تلامیذی سجده ایدرلردی زیرا حضرت مسیحك
صورتی کنایسده اولان تصاویرك جمیعسندن افضلدر تصویره وصورته سجده
ایتمك مشروعیتنه دائر کتابلرنده بر حرف یوقدر بلکه جمیع کتب سماویه توحید

Digitized by Google

وتمجيد ايله بومثللو افعالى اشليه نك تكفيريله مملودر (اللى اوچنجى سؤال)
نصارى لحم خنزيرى تناول ايدرلر واكلى حلالدر ديرلر حالبوكه زمان مسيحده
حرام ايدى وتورات وانجيلده حرمتى مصرحدر زيرا توراتده الخنزير حرام
عليكم فلا تأكلوه نصى ثابتدركه اصلا تأويل قابل دكلدر كذلك انجيل
مرقسده دخى ان المسيح عليه السلام اتلف الخنزير وغرق منه فى البحر قطيعا
كبيرا وقال لتلاميذه لاتعطوا القدس الكلاب كلامى مصرحدر ايمدى
خنزيرك حلنه ذاهب اولان كمسه حضرت موسى ومسيحى انكار ايتمش اولور كرچه
نصارى بطروسدن نقل وروايت ايدرلركه بطروسه رؤياسنده سمادن برصحيفه
نازل اولمش ايچنده جميع حيوانات وخنزيرك صورتلرى مرتسم ايمش بطروسه
ديمشلركه بونلرك ايچندن اشتها ايتديكنى اكل وتناول ايله بونقلك صحتى تسليم
اولنسه دخى احلام ايله شرايع ترك اولنمز ومنام ايله انبيا تكذيب اولنمز (اللى
دردنجى سؤال) نصارادن راهب وراهبه تزوج ايتمزلر وتزوج تقرب
الى اللهه منافيدر وترك نكاح جمله قرباتدندر ديو رجال ونسائى عبادتخانه لرنده
زنا ايتمكه باعث اولورلر وباب ذريتى سد ايدرلر وبو اعتقادلرينه دليل
انجيلك من ترك زوجته او بنين من اجلى فانه يعطى للواحد الفا قوليدر لكن
استدلاللرنده غلطلرى وجوه ايله ثابتدر اولا بغير كفالة ترك اولادك عدم جوازى
نمايانددر بوتقديرجه اوكلامله مراد برسببه بناء فرقتى طالبه اولان زوجه سنى
تطليق وترك ايدوب اول خاتونه اضرار ايمان ومحبت اولاد كندوينى طاعت
الهيه دن مشغول قلميان كمسه ديمكدر ثانيا زوجه تسميه سى بعد العقددر
ايمدى من ترك زوجته كلاميله مراد قرآن عظيمده كى ﴿ اوتسريح باحسان ﴾
نظم جليلى كبى تطليق وافتراقدر يوخسه كليا ترك ازدواج دكلدر وثالثا بوكلام
مسيحك انجيلده من طلق زوجته بلاطلاق فقد عرضها للزنا كلامنه معارضدر زيرا
مسيح بوكلامنده سببسز طلاقدن نهى ودوام زوجيت ايله امر ايتدى
رابعا ازدواجك سبب اولديغى عفت زوجين سببيله ارغام شيطان
ونسل صالحه نسبت كبى قربات رهبانك انقطاع للعباده دن افضلدر ونكاح
وتناسل انبيا وخواص اوليانك سنتيدر ونصارانك كتابلرنده حق تعالى حضرت
ابراهيم وزكريايه نعمت اولاد ايله امتنان ايتدى ديو مصرحدر
(اللى بشنجى سؤال) جميع نصارى ماضى وحالى وشريعتلرينى رافض
وهوا وطبيعتلرينه تابع اولدقلرينى من حيث لايشعر كندولرى مقر ومعترفدر

Digitized by Google

زيرا انلرك مذهبلري كمال تسليميت وقتل وانتصار واخذ انتقامي ترك
وكفار ايله مدافعه ايتامكدر چونكه انجيلده من لطمك على خدك فحول له الاخر
كلامي مذكوردركه معناسي هركيم يناغنه اوررسه انكله منازعه ومجادله
ايتمه بلكه ديكر يناغني اول كيمسه يه دوندر وكمال وجهيله تسليم اول ديمكدر
ونصاري ديرلركه اكر مسيح حرب مراد ايديدي يهوده تسليم اولمزدي ورسالهٔ
حاديهٔ عشره ده قولس هيچ برعبده آخر كيمسه ايله مقاتله ايلمك حلال وجائز اولمدي
ديو تصريح ايلدي ايمدي شو مذكورات ايله بيله نصاري اليوم قتال جهتندن
ناسك اشد وسفك دمايه حرص جهتندن اغلبيدرلر ايمدي شريعتلريني
كافر وهوالرينه تابع اولدقلريني مقر اولورلر (اللي التنجي سؤال)
نصاري كتاب الهيك غيريله حكم واحكامده هوالرينه تبعيت اوزره متفقلردر
برشرعه مبني اولميه رق انجق هوالرينه ووسوسهٔ شيطانه اتباعا حرامي حلال
وحلالي حرام واموال وفروجي مباح قيلرلر زيرا نصارانك فقه كتابلري
بشيوز بوقدر مسائلدن زياده يي مشتمل دكلدر واول مسائلده حد ذاتنده
باطلدر ولو صحيح اولسه انجق صلوة يكدن متجاوز مسائله محتاجدر ايمدي
باقي عبادات وانكحه ومعاملات سائره وجنايات وديون ورهون وودايع وسائر
تصرفات حقنده احكام الله نرده قالدي كتب فقهيهٔ مسلميندن مختصري
اون بيك مسئله يي محتوي اولور مع هذا بحردن برقطره در نرده قالديكه
بشيوز مسئله اكثريا اكمل واتم اولان احكام مسلمينه مراجعت ايدرلر
وعقل سقيملريله هرنه شيئي استحسان ايدرلرسه انكله حكم ايدرلر اكثر
ايچلرندن بري اول حكمه راضي اولمز منازعه ايدرسه اني دخول كنيسه دن
منع ايدرلر (اللي يدنجي سؤال) نصاري حضرت مسيح مهدده ايكن
تكلم ايتمدي ووالده سنك برائتنه شهادت ايتمدي بلكه اوتوز سنه يهود يوسف
النجار ايله حضرت مريمه قذف ايدرلر وحضرت مسيح ولد زنادر ديو حكم
ايدرلر ايدي ديرلر مع هذا حضرت مسيح نصارانك زعمنجه هر برشيئه قادر
وهر برشيئي خالق ايكن ايمدي نصارانك اعتقادلرنجه حضرت مريمك حضرت
مسيحدن چكديكي محن ومشقتي هيچ بر والده ولدندن چكمامش ومسيح
والده سنه عاق وعاصي ووالده سني جميع عالم اراسنده رسواي ايتمش ومتمادي
قولا واعتقادا باطله معين اولمش اولور اسان وجهيله شو مفاسدك دفعنه قادر ايكن
بوندن صكره مسيح والده سنه شو ايتدكلرينه قناعت ايتميوب والده سني صوم

Digitized by Google

وصلوة وسائر مشاق تكاليف ايله مكلف ايدوب انجام سكرات موتى وغصص
فوتى اذاقه وجسدنى افساد ايتمش اولور كه بو درجه‌لرده عقوق والده‌يه
هيچ بر ولد راضى اولمز (اللى سكزنجى سؤال) نصارى خير اللهدن
وشر شيطاندندر ديرلر بو تقديرجه شيطانك اراده سى اغلب وانفذ اولمق لازم كلور
زيرا اكثر اهل عالم كفر وضلال وعصيان اوزره‌در پس شيطان ربوبيته
اولى ومعبوديته احق اولمق اقتضا ايدر ونصارى بو اعتقادلرنده دخى كتابلرينه
مخالفت ايتديلر زيرا توراتده قسى الله قلب فرعون وانجيلده انى لم آت لاعمل
بمشيتى بل بمشية من ارسلنى كلاملرى مسطوردر كه مآللرى خير وشرينه قدرت
الهيه ده اولديغنى اثباتدر (اللى طقوزنجى سؤال) نصارى مسيحه اولان
حقارت واهانتك جميعسى لاجل التطهير ايدى ديرلر سؤال ايدرز كه كفارى
تطهير ايچونمى يوخسه مؤمنينى تطهير ايچونمى اكر كفارى تطهير ايچوندر
ديرلرسه باطلدر زيرا اقبح خطايا اولان صلب رب واهانت خالق اكبر كفارك
سائر خطاياسنى نوجهله تطهير ايدر واكر مؤمنينى تطهير ايچوندر ديرلرسه بوشق
دخى باطلدر زيرا كفارك فعلى ابرارى نه كيفيتله تطهير ايدر انسانى مطهر اولجق
كندى عمل صالحيدر وهمدخى مسيحك قتلى سببيله عالمدن فتنه فساد
زائل اولدى وعالمده نه صلاح حاصل اولدى بلكه بعد الصلب عالم ينه حال
سابق اوزره باقيدر بلكه نصارانك اعتقادلرنجه اهانت رب مصيبتى كبى
بر مصيبت عالمده نه صلب مسيحدن مقدم ونه مؤخر وقوع بولدى نرده قالديكه
سائر خطايى مزيل اوله (التمشنجى سؤال) نصارانك عندلرنده
بر مشهور تسبيحلرى واردر پرهيز كبيرلرندن صكره اوقورلر مآلى ربمز يسوع
مسيحك صلب اولنمسى سببيله موت باطل اولدى وشيطانك فتنه‌لرى منطفى
وزائل اولدى ديمكدر ايمدى شو نصارى صبيان مسخره‌لريدر موت عالمدن
نه وقت قالقدى وفتنى فتنهٔ شيطان منطفى اولدى بلكه ملت نصارانك
ظهوريله جهل وعناد وضلال عالمده زياده لندى (التمش برنجى سؤال)
نصارانك بر مشهور تسبيحلرى دخى واردر كه پرهيز كبيرك بازار كوننده اوقورلر
مآلى مسيح شول ذاتدر كه كفر وفتندن كوزينه قدر طارى اولدى صومله موت
وخطيئه يه غلبه ايتدى ديمكدر ايمدى نصارى اعمى لر كبى ناسك اولوب مقابرك
معمور ومنازلك خراب اولديغنى وعصاة وطغاتك كثرتنى مشاهده ايتمورلر
(التمش ايكنجى سؤال) نصارى قربانلرندن صكره يا ربنا يسوع الذى غلب

Digitized by Google

بوجعه الموت الطاغی تسبیحنی اوقورلرکه مآلی ای وجع والمیله مونه غالب
اولانر بمز یسوع دیمکدر حالبوکه کندی زعملرنجه موت ابتدا یسوعه و والده سنه
و یسوعك جمیع اصحابنه لاحق اولدی والی قیام الساعه جمیع نصارایه عارض
اولیور لکن بومثللو حیرت ودهشت آمیز اولان کلاملر نصارادن صدور ایتدده
معذورلردر زیرا کمال جهل وکفر وعنادلرندن کندولرنده اصلا شائبهٔ عقل معاد
قالمامشدر (التمش اوچنجی سؤال) نصاری صباح نمازنده الهنا ایها الرب حروف
الله ارحمنا انت وحدك القدوس المتعالی دیرلر ایمدی ابتدا حضرت مسیحه رب
تسمیه ایتدیلر صکره مسیحی حروف الله قیلدیلر حروفك ربوبیته هیچ برمناسبتی
یوقدرنه سببه مبنی اله عالمه حروف تسمیه ایتدیلر بیلم صکره مسیحی منفرد اولدیغی
حالده قدوس ومتعالی قلدیلر حروف قدوس ومتعالی شیء واحد اولنجه صاحب
حروف اولان الله قدوس ومتعالی اولماملق لازم کلور (التمش دردنجی سؤال)
ساعت اولیده‌کی نمازلرنده المسیح الاله الصالح الطویل الروح الکثیر الرحمة الداعی
الکل الی الصلاح دیرلر ایمدی حضرت عیساده الوهیت ایله طویل الروح
اولمق بینی جمع ایتدیلر طول الروحدن مرادلری آلام ومصائبه صبردر شدائد
وآلامه صبر ایتمك ایسه الوهیته منافیدر ودخی موت وخطابادن مخلص اولمق
وطویل الروح اولمق صفتلریله اب وروح القدسی توصیف ایتمیوب خاصة
مسیحی توصیف ایتمك مذهبلری اولان تثلیثی ابطالدر ونصاری عندنده بالکز
اقنوم کلمه یه عبادت کفر اولدیغنده اختلاف یوقدر پس نیچون اول نهارده‌کی
نمازلرنده کافر اولورلر ودخی مسیحی داعی الکل الی الخلاص وصفیله
توصیفده حضرت مسیح ناسك خلاصنی مراد ایتدیکی حالده دعوت
ایلدی دیرلر ایسه مسیحك مرادی حاصل اولمدیغندن عجزی لازم کلور
عجز ایسه الوهیته مانعدر اکر ناسك خلاصنی مراد ایتمدی دیرلر ایسه کفرلرینی
مراد ایتمش اولورلر بو ایسه عقلا قبیحدر واتصاف شان اولوهیته سزا دکلدر
(التمش بشنجی سؤال) ساعت ثانیه ده‌کی نمازلرنده یاوالدة الاله السماوی
انت هی الکرامة الحقانیة الحاملة ثمرة الحیوة الیك نتضرع لترحمی نفوسنا
یاوالدة الاله السماوی افتح لنا ابواب رحمتك دعاسنی اوقورلر ایمدی نصارایه
سؤال اولنور که شو دعا عقائد دینیه دنمیدر دکلمیدر اکر عقائد دینیه دندر دیرلر ایسه
شو عقائدی بیلمدکلری ایچون انبیانك کفری لازم کلور زیرا اللهك والده سی
وولدی اولمق معتقد انبیا دکلدر اکر معتقدلری اولیدی نصح خلایقده وایمانی

لازم اولان شيلره ناسى ارشاد ايتمكده اصلا تقصيرى تجويز ايتمدكلرينه بناء
كتب انبياده مذكور اولوردى مع هذا بوكادائر كتب انبياده بر حرف دخى
بولامزلر واكر عقائد دينيه دن دكلدر ديرلرسه كتب ربانيه ده دخى بو اطلاقه
اذن اولمديغى اجلدن حق تعالايه والده اسناد ايتملريله كندى كفرلرينى اعتراف
ايتمش اولورلر وهم دخى شو نمازلرى حضرت مريمه عبادتدر زيرا حضرت
مريمدن رحمت ومغفرت طلب ايديورلر طلب رحمت ايسه انجق حق تعاليدن
اولور حالبوكه حضرت مريم سائر بنات آدم كبى اولديغنى اقرار ايدرلر حاصل
كلام قوللرى فعللرينه منافض ودينلرينى كليا غائب ايتمش بر طاقم صورت
انسانده بهائملردر (التمش التنجى سؤال) ساعت سادسه ده كى نمازلرنده
اى حضرت ادمك اقتراف ايلديكى خطيئه ايچون مسمار ايله يدلرى صليبه
ميخلنان ذات بزم دفتر خطيئاتمزى شق ايدوب بزى خطايامزدن خلاص ايله
اى براز زمان صليب اوزرنده اللرندن ميخلنمش اولديغى حالده قالوب حتى
قانيله صليبه يابشوب ملاصق اولان ذات سن فوت اولديغك ايچون بزده موته
محبت ايتدك ديرلر حق تعالايه بو نصل تقربدر ونصل مدح وثنادر جميع عالم
بوندن متحير قالور بونه عجب اعتقاددر كه قول اولان ادمك خطيئه سيچون خالق
صلب اولسون واقبح ناس اولان يهوددن حقارت ورذالته مستحق اولسون
(التمش يدنجى سؤال) اخشام نمازلرنده اى الهك والده سى بزم خلاصمز
ايچون سعى ايله اى الهك والده سى سن خاتونلر ايچنده مبارك سين وثمره
بطننك اولان ولدك دخى مباركدر زيرا اول ولد بزم مخلصمزدر اى الهك والده سى
بزم محتاج اولديغمز شيلردن غفلت ايتمه وبزى مهالكدن خلاص ايله واى
مسيحك صانعى اولان يوحنا بزى معاتبه دن قورطارديه رك نيجه نيجه هذيان
ايدرلر ايمدى نصارانك الهلرى التى اولمق لازم كلدى اب ابن روح القدس
مريم مسيح يوحنا اكر براززمان دها كچرسه پاره سز پولسز برشى اولديغندن
چوغالتدجه چوغالته جقلر ودخى يوحنا حضرت مسيحك صانعيدر ديو
تصريحلرندن مسيحك عبوديت ومخلوقيتنى اقرار ايتمش اولورلر اشته نماز
وعبادت ديو اشلدكلرى اعمالدن فضايح وقبايح استحيا واستعاذه ايدر زيرا
حق تعالى وحضرت مسيح حقنده نيجه نيجه سوء ادب كلمات ومعاملاتى كفر وفجور
وبهتانى مشتملدر مع هذا كندولرى حين عبادتلرنده قاذورات وعذراته ملابس
ومتنجس ومردار هر برينك مقعدى اذناب اغنام كبى نجاستدن تحجر كسب ايتمشدر

Digitized by Google

اكر نصارانك انجيلرنده برعاقل ومدبر آدم اولسه نصارانی بوعبادتلرندن زجر ومنع ايدردی (التمش سكزنجی سؤال) اوقا انجيلنده جبريل عليه السلام حضرت مريمه اوغلك مسيح حضرت داودك ابنيدر حق تعالی انی باباسی داودك كرسيسنه اجلاس ايده جك ديو تبشير ايلدی ديه رك تصريح ايتمشدی ايمدی انجيلك سائر كلماتندن قطع نظر انجق شو عبارهسی نصارانك جميع حججنی ابطال وحضرت مسيحك عبوديتنی اثباتده كافيدر مقام تبشير تفخيم وتعظيم مبشر بهی اقتضا ايدركن حضرت عيسی ابن الله اوليدی حضرت جبريل حضرت مسيحك قدرنی تحميل وتقليل ايدوب ابن داود تسميه ايتمزايدی حضرت جبريلك ابن داود تعبيرينه نصارانك رب داود وابن الله اطلاقلری نه مرتبه متناقضدر نظر اولنه (التمش طقوزنجی سؤال) يهود حقيقت معجزه كه تحدی يه مقارن فعل خارق عاداتدن عبارتدر مختلف اولمز ديرلر شو حقيقت حضرت موسادن صدور ايتديكی كبی بزم پيغمبريمز حضرت محمددن دخی ظهور ايتدی زيرا كثرت فصحا وبلغا زماننده حق تعالی جانبندن معجز اولان قرآنی كتوردی وقرآن عظيمدن اقصر سوره مقدارنی اتيان ايله فصحاء عربی مطالبه ايدوب علی رؤس الاشهاد انف وكبر باصاحبلری اولان عرب عربانك حميتلرينی مثير وذوات مروتك استنكاف ايتدكلری كمال توبيخ وتعجيز آميز ﴿قل لئن اجتمعت الانس والجن علی ان يأتوا بمثل هذا القرآن لايأتون بمثله﴾ نظم جليل معجزيانيله ندا ايلدكده فصحانك اتيان مثلدن حرب وقتاله عدول ايتملری كمال عجزلرينه دليل باهردر حالبوكه قرآن عظيم اقصر سوره اولان سوره كوثرك يدی يبك مثلنی مشتملدر بوصورتده قرآن كريم بيديك معجزه‌يی حاويدر ايمدی معجزه نبوتی مثبته اولمزايسه يهود نبوة موسايی اعتقاد ايتملری لازم كلور واكر مثبته ايسه حضرت محمدك نبوتی اعتقاد واقرارلرينك لزومنده هيچ اشتباه يوقدر (يتمشنجی سؤال) يهودك علماسندن علم ودينده وعدل وتقواده رفعت شانلری اولان عبدالله بن سلام وكعب الاخبار كبی فضلا وكبراسی دين اسلامی قبول ايدوب مقتضای تورات ومقتضای دين يهود نبوة خاتم الانبيانك صحتی اولديغنه وسادانلريله جميع يهودك اتفاق واجماع ايتدكلرينی شهادت ايتديلر ايمدی شوسادات عدولك شهادتلری يهودك باطل اولدقلرينه دليل صادقدر وكعب الاخبارك شرف اسلامله تشرفی زمان خلافت حضرت عمرده ايدی اول وقتده دك تأخيرينك

Digitized by Google

سبندن سؤال اولندقده حضرت كعب جوابنده بن توراتده حضرت محمدك عربدن مبعوث اولوب دار عقبايه تشر يفلرنده برشيخ صالحك خليفه اوله جغنی اول خليفه دخی فوت اولوب مقامنه حديددن زياده صلابت دينيه‌لی برذاتك خليفه اوله جغنی بولدم وقتاكه توراتده مصرح اولان امورك جميعسی ظهور ايدنجه حقيقت دين محمديده قطعا شبهه‌م قالميوب اسلامی قبول ايتدم ديدی (يتمش برنجی سؤال) يهود بزم دينمزی قبول ايتمه‌كلرينك وجه وسببنی بياننده اكردين محمد حق اولسه دين موسانك منسوخيتی لازم كلور نسخ ايسه حق تعالينك حضرت موسايه اولان تكاليفنه پشيمان اولوب اوتكاليفدن اليق وانسب اولاننه علم الهی تعلق ايدرك حضرت محمدی بعث ايتمسی موجب‌در بوايسه ندامت و بعدالجهل علم حق تعالی حقنده نقص ومحالدر ديرلر ايمدی يهودك بوبيان عذرلری باطلدر زيرا نسخ يهودك دينده واعتقادلرنده ثابتدر نته كيم حضرت ادم زماننده تزويج اخوات مشروع ايكن صكره حرام اولدی وحضرت اسحق عليه السلامه كبش فدا قلندی ويوم سبتده عمل مشروع ايكن حرام اولدی (يتمش ايكنجی سؤال) يهودك يدلرنده اولان تورات قطعا حجيته صالح دكلدر زيرا انبيانك عصمتنه ادله‌ٔ قاطعه قائمه ايكن سفله‌ٔ ناسدن صدوری ايمان زنا وشرب خمركبی فسقلرك انبيا وخواص عباداللهدن صدوری ايتمسی حكاياتی جامعدر حتی يهود بوحكاياته نجاسات تسميه ايدرلر (تتمه‌ٔ اسئله) سؤال اولنوركه بخت النصرطائفه‌ٔ يهودی قتل ايدوب توراتی ياقدی وتوراتك حافظی دخی يوق ايدی سنين كثيره دنصكره عزرا نامنده بررجل الآن يهودك يدلرنده اولان توراتی جمع وترتيب ايلدی نجاسات اطلاقنه صالح پيغمبرانه لايق اولميان حكاياتی درج ايلدی ايمدی بومثللی خبرواحده اعتماد جائز دكلدر نزده قالديكه كلام الله اولديغی مقطوع اوله (ديكر) سؤال اولنوركه عقلاء يهود توراتده نبوت فخر عالمی مصرح بولدقلرندن لاجرم اقرار ايدوب لكن خاصة عربه مبعوثدر ديرلر ايمدی عربه مبعوثيتنی تسليم ايدنجه ثقلينه مبعوثيتنی تصديق ايتملری لازم كلور زيرا نبی اولان كلامنده قطعا صادقدر ايمدی فخر كائنات افنديمز جميع عالمه مبعوث اولمسه يهودی يی اسلامه دعوت ايتميوب (بعثت للاحمر والاسود) بيورمز ايدی ايمدی يهودی يی دعوت ايتدی واجابت ايتمه‌كلريچون خيبر وغير محالده انلری قتل ايتدی بوتقديرجه عربه مبعوثيتنی اقرار ايدنلره جميع خبرويردبكی شيلرده حضرت محمدی تصديق لازم

Digitized by Google

کلور (دیکر) سؤال اولنور که یهود اللهك روحی عالمی خلق ایتمزدن مقدم صواوزرنده متزفرف ایدی دیو توراتده مسطور در دیرلر بو کلاملری انواع محالاتی مشتمل و باطلدر زیرا بو کلام میاهك مخلوق اولمیوب قدیم اولمسنی وحق تعالی روح وجسددن مرکب جسم اولمسنی وحقك بلاروح میت اوله‌رق بقاسنی اقتضا ایدر بومذکورات ایسه ادلهٔ عقلیهٔ قطعیه ونقلیه و یهودك اجماعلریله باطل ومحالدر (دیکر) سؤال اولنور که یهود توراتده حق تعالی عالمی خلق ایدنجه کلیکز سزك ایله بزه بکزر بر بشر خلق ایده لم دیوب آدمی خلق ایلدی دیو مصرحدر دیرلر ایمدی توراتده‌کی شو کلامدن ناشی اکثر یهود حق تعالینك جسمیتنی اعتقاد ایدوب الله تعالی ادم صورتنده غیرتلو و بهادر و بیاض صاچلو و بیاض صقاللو کرسی اوزرنده اوطورر ملائکه حضور الهیده قائم اولدقلری حالده در دیرلر ایمدی حق تعالی یه خالقیتده شرکاء متعدده اثبات ایتمش اولورلر و بو شرکادن هر برینك الوهیتی لازم کلور زیرا خلقده حق تعالینك شرکاء اوزرینه برمزیتی بولنمیوب استقلالدن عاجز اولدیغیچون برجهتدن دخی الله تعالی وشرکاسندن هیچ بریسی ربوبیته صالح اولمامق لازم کلور بو تقدیرجه یهودك شو کلاملری نصارانك اعتقادلرندن زیاده اشنعدر زیرا نصاری الههٔ ثلثه‌دن هر برینی مستقل وکامل قیلمدیلر والله المستعان وعلیه التکلان

(خاتمهٔ اسئله) امام فخر الدین رازی رحمة الله تعالی علیه بیورر که خوارزمده اولدیغم ایامده ایشتدمکه اوراده برنصرانی کلمش مذهبلرنده تحقیق وتدقیق دعوی ایدرایمش بن اکا کیدوب انکله مباحثه یه کیرشدك اول بکا حضرت محمدك نبوتنه دلیل ندر دیدی بن اکا ایتدم نتکم بزه نقل اولنان شول خوارق عاداتکه حضرت عیسی وحضرت موسی وسائر انبیاء ذیشان حضراتی یدمؤیدلرندن ظهور ایلمشدر انلرك کبی حضرت محمد صلی الله تعالی علیه وسلمك یدشریفلرندن نیجه آیات حق ظهور ایلدیکی بزه نقل اولندی ایمدی اکر بوتواتری رد ایدوب معجزات نبوتك صدقنه دلالت ایتمز دیر ایسك اولوقت سائر انبیاء ذیشانك دخی نبوتلری باطل اولمسی لازم کلور واکر تواترك صحتنی اعتراف ایدر ایسك معجزاتك صدق نبوت اوزرینه دلالتنی اعتراف ایتمش اولورسك ایمدی بونلرك یعنی تواترك وظهور معجزه نك ایکیسیده حضرت محمد صلی الله علیه وسلمده موجوددر واندن بونلرك ظهور وحصولی واقعدر بویله اولدیغی تقدیرجه حضرت محمد صلی الله تعالی علیه وسلمك نبوتنه قطعیجه اعتراف واجب اولدی زیرا دلیل

مداوله مساوی اولدیغی وقت مداولك حصول ووقوعی ضروری ولابدر
اولوقت اول نصرانی دیدیکه بن حضرت عیسایی پیغمبردر دیمم بلکه تکریدر
دیرم دیدکده بن اکا دیدمکه معرفت الهده کلام مسبوق ومعلومدر وبوسنك دعوی
ایدوب سویلدیکك وجوه ایله باطلدر وجهاً اول سنك دعوا کك بطلاننه دال اولان
دلیلدندرکه تکری اولان ذاتك وجودی واجب لذاته اولوب شول حیثیتده که
جسم اولمامق وبرمکانده متمکن اولمامق وعرض اولمامق کرکدر حالبوکه
حضرت عیسی شول شخص بشریدی وجسمانیدن عبارتدرکه مدت کندویه
سنت ایدوب عسکره دن خلق اولنمشدر وسزك زعمکز اوزره نیجه سنه‌لرجی
اولدقدنصکره قتل اولندی وعیسی علیه السلام اول حالنده طفل وچوجق ایدی
یهودی صکره یکیت اولدی برایدی وایچرایدی ودفع تقاضا ایدوب اویور
واو یا نور ایدی بدایة العقولیده ثبت وتحقیق اولدیکه حادث اولان قدیم اولماز
ومحتاج اولان غناء ذاتی بی بولمز وممکن اولان واجب اولمز ومتغیر اولان دائم وثابت
اولمز بومقاله یی یعنی نصرانینك حضرت عیسی حقنده دعوای الوهیت ایلدیکی
مقاله‌لك ابطالنده وجه ثانی سزلر الك حقنده معترفسکزکه یهودانی طوتوب
صلب ایلدی وحی اولدیغی حالده دار اغاجی اوزرنده چوق زمان اصه قودیلر
ویهود الك ایککوسنی قردیلر دیرسکز وحضرت عیسی انلردن محاربه‌ده وانلردن
اختفاده تدبیر وتأمل ایدردی وطائفهٔ یهود اکا بومعاملات ردیه ایله معامله
ایلدکلرنده انلردن جزع شدیده اظهار ایلدی دیرسکز ایمدی حضرت عیسی
آله ایدی یاخود اله اکا حلول ایلمش ایدی یا الهدن جزؤ اولوب اله اکا حلول
ایلمش ایدی نیچون انلری کندندن دفع ایلمدی و نیچون انلرك جمله سنی
بردن اهلاك ایلمدی وانلردن جزع وفزع اظهار ایلمك وفراره چالشمغه
نه حاجت مس ایدردی والله ذوالجلال حقیچون بن قتی متعجبم که
عاقل کیمسه یه نیجه مناسب اوله که بوکلامی سویلیه وبونی صحیح وواقع اعتقاد
ایلیه شونکله بیله که بالبداهة عقل انك فساد وبطلاننه شهادت وحکم ایلمسی
هویدا اوله اوچنجی وجه تحقیق اله دینلان مشاهد اولان شخص جسمانیدر
دیمك ممکن اوله یاخود اله اول شخص جسمانی یه کلیتیله حلول ایلدی دینله یاخود
اکا الهك بعضی یا اندن برجزئی اکا حلول ایلدی دینله والحاصل اقسام ثلاثه‌نك
اوچی دخی باطلدر اما قسم اولك باطل اولمسی واقعدرکه اکر عالملرك تکریسی
اول شخص جسمانی اولیدی شول وقتکه یهود طائفه‌سی اول اله اولان شخصی

قتل ایلدکلرنده یهود عالمرک تکریسنی قتل ایلدی دیمک قولی جائز اولور ایدی
بوایسه باطلدر زیرا بو کلام صحیح اولدیغی صورتده عالم نه کیفیتله تکریسز دوام
بولوب باقی قالور مع هذا ثانیاً ظلم وحقارت وذنائتیوندن اشدیکه طائفهٔ
یهود در ایمدی شول الهک انی بریهودی قتل ایلیه اول اله غایتله عاجزدر
اما قسم ثانیکه الهک کائنیله جسمه حلول ایتمسیدر تحقیق قسم اول
کبی فاسددر زیرا جسم وعرض اولیان الهک جسمه حلولی
ممتنعدر واکر اله جسم ایسه اولوقتده انک جسم آخره حلولی که
اجزاسنک بعضیسی جسم آخرک اجزاسنک بعضیسیله اختلاطی دیمک اولور
بوخصوص اول الهک اجزاسنک بعضیسی متفرق اولمسنی ایجاب ایدر واکر
اول اله عرض ایسه محله محتاج اولور واول وقت اله قولنه محتاج اولمق
لازم کلور وبونلرک کابسی سخیف وفاسددر اماقسم ثالثکه جسمه الهک
اجزالرندن بعض جزئی حلول ایتمسیدر بودخی مقدمکیلر کبی محال
وفاسددر زیرا اکر اول شخص جسمانیه حلول ایلیان الوهیتدن
برجزؤ اولوب انده معتبر اولان جزؤ ایسه الهدن برجزؤ نقصان اولمش اولور
پس اقسام ثلاثه نک فسادی ثابت اولوب وقوم نصارانک زعملری باطل اولدیغی
ظاهر وهویدا اولدی وجه رابع نصارانک حضرت عیسانک اله اولدیغی تواتر ایله
ثابتدر دیو زعملرینی ابطال ایدر زیرا حضرت عیسی علیه السلام حق جل وعلایه
عبادت وطاعتنده همت ورغبتلری کمال اوزره ایدی اکر تکری اولمش
اولیدی کندی نفسنه عبادت وتذلل ایتمک محال اولوردی زیرا تکری کندی
نفسنه عبادت ایتمز بوذکر اولنان وجوهلر نصارانک ادعالری فاسد اولدیغنه
دلالت ایله مسی غایتله روشندر بعده اول نصرانی یه دیدمکه حضرت عیسانک
الوهیتنه نه شی دلالت ایدر ایتدی حضرت عیسادن عجایب وغرایب احوالک
ظهوری وموتایی احیا وقدیم کورلری وابرشلری ابرا ایلمک کبی کرامتلری دلالت ایدر
زیرا بومذکوراتک حصول وثبوتی ممکن اولمز الا حق جل وعلانک قدرتیله اولور
پس اولا بن اکا دیدمکه دلیلک عدمندن مدلولک عدمی لازم کلمسنی تسلیم ایدرمیسن
اکر تسلیم ایتمز ایسک ازلده عالمک نفیندن صانعک نفیی لازم کلور
واکر تسلیم ایدر ایسک دلیلک عدمندن مدلولک عدمی لازم کلمز ایمدی تسلیم
وتجویز ایده لمکه اله حضرت عیسانک بدننه حلول ایلدی بن دیرمکه
اله بنم بدنمه وسنک بدنکه وجمیع حیواناتک بدنلرینه ونباتات وجماداته حلول

Digitized by Google

ایتدیکنی بنی بیلوریسك اولوقت دیدیکه بوخصوصده فرق ظاهردر زیرا بن
اول حلول ایله شول سببدن ایچون حکم ایتدمکه اول عجایب افعاللر انجق حضرت
عبادن ظهور ایتدی اول افعال عجیبه‌لر بنم یدمدن وسنك یدکدن ظهور ایتدی
یعنی بزدن انلر ظهور ایتدیکندن اکلدفکه بو محلده اول حلول معتقردر اول وقت
اکا دیدمکه حالا سن بنم دلیلك عدمندن مدلولك عدمی لازم کلمز دیدیکمك معناسنی
اکلامامشسك زیرا انك معناسی بودرکه اول خوارقك ظهوری الهك بدن
عبایه حلولنه دلیلدر ایمدی اول خوارقك بندن وسندن عدم ظهوری
اولمدی الا اول دلیلك بولنمامسی اولدی بز ایسه بیان ایلدك که دلیلك
عدمندن مدلولك عدمی لازم کلمز بویله اولدیغی صورتده بندن وسندن
اول خوارقك عدم ظهورندن بنم وسنك حقکده حلولك عدمی لازم کلمز بلکه
کلب وکدی وفاره حقنده دخی حلولك عدمی لازم کلمز بعده دیدمکه تحقیق
شول براعتقاد سخیفکه اول اعتقادی قائل اولمق حق جل وعلانك ذات علیاسنی
کلبك وسککك بدنلرینه حلولنی تجویزه مؤدی اوله اول اعتقادك خبثی
وغایت رکیکدر وثانیا وجه عقلده عصایی حیه‌یه قلب ایلمك میتی دیرلتمکدن ابعد
واغربدر زیرا حی ایله میتك بدنلری بیننده مناسبت ومشابهت اغاج ایله یلانك
بدنلری بیننده اولان مناسبتدن اکثردر زیرا موسی علیه السلامك عصایی
یلانه قلب ایلمسی حضرت موسانك تکری ویا تکرینك اوغلی اولمسنی
اقتضا ایلمدیکی صورتده احیاء موتی دخی احیا ایده‌نك الوهیتنه
دلالت ایلمامسی اولویتله ثابتدر بودلیللرك ثبوتی عندنده
نصرانینك عجزی ظاهر اولوب
بردیه‌جکی قالمدی والسلام

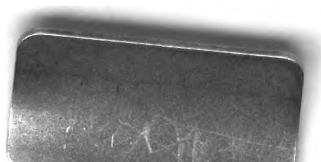
مدرسین کرامدن ومجلس معارف اعضاسندن خرپوتی مکرمتلو خواجه
اسحق افندینك تألیف کرده‌سی اولان شمس الحقیقة نام اشبو کتاب
عطوفتلو کمال افندی حضرتلرینك هنکام نظارتنده تقویمخانهٔ عامره‌ده
طبع وتمثیل اولنمشدر فی ۱۹ ل سنه ۱۲۷۸

1862

Bayerische Staatsbibliothek München
Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google